

УЧРЕЖДЕНИЕ
ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

ORGANIZACYA
KOMISSYI RZĄDOWÉJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

D-84/84

УЧРЕЖДЕНИЕ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

ВВЕДЕНИЕ.

По Конституционному Уставу Герцогства Варшавского 22 июля 1807 г. ⁽¹⁾, Управление этого Герцогства было разделено на пять Правительственных Отделений, называемых Министерствами. Въ число этихъ Министерствъ, первое мѣсто занимало Министерство Юстиціи, состоящее подъ управленіемъ Министра Юстиціи. Назначеніе, права, отношенія и обязанности его опредѣлены подробно постановленіемъ Короля Саксонскаго, Герцога Варшавскаго отъ 20 Апрѣля 1808 года, подъ заглавіемъ: Учрежденіе Министровъ ⁽²⁾.

На основаніи этого Учрежденія, Министръ Юстиціи 21 Октября 1809 года организовалъ управленіе Министерства Юстиціи ⁽³⁾, а въ развитіе этой организаціи Генеральнымъ Секретаремъ, какъ Начальникомъ Канцеляріи, по порученію Министра, изданы 29 Октября того же года

⁽¹⁾ Дневн. Зак. Герц. Варш. т. I, стр. 1.

⁽²⁾ См. прибавленіе N. 1. (т. II, стр. 2) (*).

⁽³⁾ См. прибавленіе N. 2. (т. II, стр. 42).

(*) Прибавленія, упоминаемыя въ выносахъ, помѣщены во II, III, IV и V томахъ настоящаго Сборника Постановленій Вѣдомства Юстиціи.

ORGANIZACYA KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

WSTĘP.

Podług Ustawy Konstytucyjnej Księstwa Warszawskiego z d. 22 Lipca 1807 r. ⁽¹⁾, Rząd tego Księstwa podzielony był na pięć Wydziałów Rządowych, zwanych Ministerjami. W liczbie tych Ministerjów, pierwsze miejsce zajmowało Ministerjum Sprawiedliwości, pod sterem Ministra Sprawiedliwości. Jego powołanie, atrybucye, stosunki i obowiązki bliżej oznaczył dekret Króla Saskiego, Księcia Warszawskiego z d. 20 Kwietnia 1808 r., pod tytułem: Organizacya Ministrów wydany ⁽²⁾.

Na zasadzie téj organizacyi, Minister Sprawiedliwości d. 21 Października 1809 roku przepisał Organizacyą biura Ministra Sprawiedliwości ⁽³⁾, a w rozwinięciu tejże, Sekretarz Jeneralny, jako zwierzchnik kancelaryi, z polecenia Ministra wydał pod dniem 29 Października tegoż roku Prawidła o porządku

⁽¹⁾ *Dzien. Praw Księst. War. t. I, str. 1.*

⁽²⁾ *Zobacz dodatek N. 1. (t. II, str. 3) (*).*

⁽³⁾ *Zobacz dodatek N. 2. (t. II, str. 43).*

(*) Dodatki, powoływane w odsyłaczach, zamieszczone są w tomach II, III, IV i V niniejszego Zbioru Przepisów Wydziału Sprawiedliwości.

Правила о порядкѣ службы въ Министерствѣ и *определены формы, для веденія журналовъ и другихъ реестровъ этого Правительственнаго мѣста* (1).

Учрежденный указомъ блаженной памяти Императора Александра I, въ 1813 году, Временный Верховный Совѣтъ Герцогства Варшавскаго, постановленіемъ своимъ отъ 22 июня 1814 года, № 3,323 (2), дозволилъ Министерству Юстиціи подлежащія ему дѣла производить и впредь существовавшимъ до того порядкомъ.

Въ послѣдствіи времени, въ силу Конституціоннаго Устава, дарованнаго возстановленному Царству Польскому 15/27 Ноября 1815 года (3), всѣ Судебныя мѣста поступили въ вѣдѣніе Правительственной Коммисіи Юстиціи, состоящей подъ предсѣдательствомъ и управленіемъ Министра Юстиціи.

Согласно ст. 76 и 79 упомянутого Конституціоннаго Устава, Коммисія Юстиціи должна была состоять изъ Членовъ Высшаго Суда; впрочемъ, по причинѣ недостаточнаго числа оныхъ, Совѣтъ Управленія Царства, выпискою изъ журнала засѣданія отъ 4 Января 1816 года, № 44 (4), предоставилъ Коммисіи Юстиціи производить свои занятія прежнимъ порядкомъ.

Вскорѣ однакожь обнародованы утвержденныя Ею Императорско - Королевскимъ Величествомъ 5/17 Октября 1816 года: Организациа Коммисій вообще (5), и, въ развитіе 11 и 12 статей оной, Организациа Коммисіи Юстиціи въ частности (6).

Впрочемъ внесеніе этихъ законоположеній въ Дневникъ Законовъ, какъ это видно изъ предписанія Намѣстника

(1) См. прибавленіе N. 3. и формы A. B. C. D. E. (т. II, стр. 80).

(2) См. приб. N. 4 (т. II, стр. 146).

(3) Дневн. Законовъ т. I.

(4) См. приб. N. 5. (т. II, стр. 148).

(5) См. приб. N. 6. (т. II, стр. 150).

(6) См. приб. N. 7. (т. II, стр. 168).

службы въ Министерствѣ и *преписалъ шемата, подлугъ какихъ утрzymywane бычъ мѣлы дзѣмннкн н нне регестра въ тѣмъ бнурѣ* (1).

Установіона *учвалѣу вѣкопомнѣй памѣцн Цесарза Александра 1-го въ р. 1813 Rada Najwyższa Tymczasowa Księstwa Warszawskiego, postanowieniem swém z d. 22 Czerwca 1814 r. № 3323* (2), *dozwolila Ministerstwu Sprawiedliwości załatwiać nadal czynności do niego należące podług dotychczasowego porządku.*

Następnie, *na zasadzie Ustawy Konstytucyjnej nadanej wskrzeszonemu Królestwu Polskiemu na dniu 15/27 Listopada 1815 roku* (3), *całe sądownictwo poddaném zostało pod zwierzchnictwo Komisji Sprawiedliwości, pod prezydencją i kierunkiem Ministra Sprawiedliwości zostającej.*

Stosownie do art. 76 i 79 wspomnianej Ustawy Konstytucyjnej, *Komisja Sprawiedliwości składać się miała z Członków Sądu Najwyższego; wszakże, z powodu ograniczonej liczby tychże Członków, Rada Administracyjna Królestwa, przez wypis z protokołu posiedzenia z d. 4 Stycznia 1816 r., № 44* (4), *upoważniła Komisję Sprawiedliwości do odbywania swych czynności w sposób dotąd używany.*

Wkrótce *atoli wydane zostały zatwierdzone przez Cesarza i Króla na d. 5/17 Października 1816 roku: Organizacya dla Komisji w ogólności* (5), *a w rozwinięciu art. 11 i 12 téjże, Organizacya Komisji Sprawiedliwości w szczególności* (6).

Ogłoszenie wszakże tych Organizacyj w Dzienniku Praw, jak to okazuje reskrypt Namiestnika z dnia 22 Października 1816 r.

(1) Zobacz dodatek N. 3. oraz wzory A. B. C. D. E. (t. II, str. 81).

(2) Zobacz dodatek N. 4. (t. II, str. 147).

(3) Dzien. Praw t. I, str. 1.

(4) Zobacz dodatek N. 5. (t. II, str. 149).

(5) Zobacz dodatek N. 6. (t. II, str. 151).

(6) Zobacz dodatek N. 7. (t. II, str. 169).

отъ 22 Октября 1816 года за № 5,659, 5,660, 5,661, 5,662, 5,663, 5,664 и 5,665 ⁽¹⁾, было отложено впродъ до дальнѣйшихъ распоряженій Его Императорско - Королевскаго Величества.

Наконецъ, примѣнительно къ 29-й статьѣ Учрежденія Коммисіи Юстиціи, отъ 5¹/₁₇ Октября 1816 года, эта Коммисія постановила для себя 20 Февраля 1817 года правила внутренняго своего устройства ⁽²⁾, которыми былъ опредѣленъ порядокъ ея дѣйствій.

Хотя постановленіе это, вслѣдствіе предписанія Намѣстника отъ 22 Октября 1816 г., основаннаго на Высочайшемъ повелѣніи, представленное подлежащимъ порядкомъ, для исходатайствования Высочайшаго утвержденія, и не удостоилось онаго, не смотря на то, внутренний порядокъ, временно установленный въ дѣлопроизводство Коммисіи Юстиціи, съ разрѣшенія Министра, этимъ постановленіемъ, соблюдался по необходимости до Всемилостивѣйшаго дарованія Царству Польскому 14 Февраля 1832 г. Органическаго Статута ⁽³⁾.

Органическій Статутъ, статьями 23 и 25, отмѣнивъ Министерства и Министровъ, поручилъ административныя дѣла Правительственнымъ Коммисіямъ, долженствовавшимъ состоять подъ предсѣдательствомъ Главныхъ Директоровъ. Съ того времени высшее управленіе въ домствѣ Юстиціи въ край принадлежитъ Главному Директору Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Впрочемъ внутренний порядокъ дѣлъ въ Коммисіи Юстиціи сохранялся соответственно прежнему внутреннему устройству оной, съ тѣми лишь измѣненіями, какія

⁽¹⁾ См. приб. N. 8. (т. II, стр. 190).

⁽²⁾ См. приб. N. 9. (т. II, стр. 192).

⁽³⁾ Дневн. Законовъ т. 14, стр. 172.

№ 5,659, 5,660, 5,661, 5,662, 5,663, 5,664 и 5,665 ⁽¹⁾, wstrzymanem zostało, aż do dalszych rozporządzeń Jego Cesarско-Królewskiej Mości.

Wreszcie, w zastosowaniu się do art. 29 Organizacji Komisji Sprawiedliwości z dnia 5¹/₁₇ Października 1816 roku, taż Komisya przepisała dla siebie pod dniem 20 Lutego 1817 r. Wewnętrzne Urządzenie ⁽²⁾, w którym wskazany został porządek postępowania w jej biurze.

Lubo urządzenie to, w skutek polecenia Namiestnika daty 22 Października 1816 roku, opartego na Najwyższej woli, przedstawione w porządku właściwym celem wyjednania Najwyższego zatwierdzenia, zatwierdzenia tego nie uzyskało, to jednak porządek wewnętrzny w biurze Komisji Sprawiedliwości, Urządzeniem tém zaprowadzony, z rozporządzenia Ministra, tymczasowo utrzymywał się, aż do Najłaskawiej nadanego Królestwu Polskiemu w d. 14 Lutego 1832 r. Statutu Organicznego ⁽³⁾.

Statut Organiczny, w art. 23 i 35, zniósł Ministerstwa i Ministrów i porучzył interesa administracyjne Komisjom Rządowym, mającym pozostawać pod prezydencją Dyrektorów Głównych. Od tego więc czasu zwierzchnikiem kierującym wydziałem Sprawiedliwości w kraju, jest Dyrektor Główny Prezydujący w Komisji Rządowej Sprawiedliwości.

Wszakże porządek służby wewnętrznej w biurze Komisji Rządowej Sprawiedliwości odbywał się podług dawniejszego wewnętrznego urządzenia, ze zmianami przez szczegółowe reskrypta

⁽¹⁾ Zobacz dodatek N. 8. (t. II, str. 191).

⁽²⁾ Zobacz dodatek N. 9. (t. II, str. 193).

⁽³⁾ Dzien. Praw t. 14, str. 173.

были вводимы особыми распоряженіями Главнаго Директора, согласно новому порядку вещей.

Наконецъ, на основаніи Органическаго Статута и постановлений, изданныхъ для Министровъ и высшихъ ведомствъ въ Имперіи, съ соблюденіемъ при томъ ограничительныхъ правилъ, служившихъ основаніемъ при учрежденіи въ 1816 году Комисіи вообще и Комисіи Юстиціи въ частности, составленъ проектъ Учрежденія Правительственной Комисіи Юстиціи.

Это узаконеніе, подъ заглавіемъ: Редакція Собранія Учредительныхъ Уставовъ Правительственной Комисіи Юстиціи, утвержденное въ засѣданіи этой Комисіи 6/18 Августа 1847 года и представленное при отзывѣ отъ того же числа, за № 13,522, Предѣлительствовавшему въ установленіи въ то время Комитетъ для разсмотрѣнія сборника постановлений, касающихся устройства Правительственныхъ ведомствъ въ Царствѣ, имѣетъ и понынѣ обязательную силу, съ нѣкоторыми въ ономъ измѣненіями, которыя будутъ указаны въ своемъ мѣстѣ.

Dyrektora Głównego, na zasadzie nowego stanu rzeczy, zaprowadzonemi.

Nareszcie, na podstawie Statutu Organicznego oraz Ustaw dla Ministrów i władz wyższych Cesarstwa wydanych, z uwzględnieniem zasad organicznych, na jakich Organizacye Kommissyów i Kommissyi Sprawiedliwości z roku 1816 polegały, ułożoną została Organizacya Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Organizacya ta, pod tytułem: Redakcyi Zbioru Ustaw Organicznych Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, na posiedzeniu téjże Kommissyi pod d. 6/18 Sierpnia 1847 r. zatwierdzona i przy odezwie pod tąż datą, № 13,522, Prezydującemu w ustanowionym wówczas Komitecie do rewizyi zbioru urzędzeń dotyczących organizacyi władz Królestwa przedstawiona, dotąd jest obowiązującą, z niektórymi w niej zmianami, które w właściwem miejscu wskazane będą.

УЧРЕЖДЕНИЕ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОМИССИИ ЮСТИЦИИ.

(6 (18) Августа 1847 года).

ОТДѢЛЪ I.

О СОСТАВѢ, ЗНАЧЕНИИ И ПРАВАХЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОМИССИИ ЮСТИЦИИ.

ГЛАВА I.

О СОСТАВѢ И ЗНАЧЕНИИ.

§ 1.

Правительственную Комиссію Юстиціи составляютъ: Главный Директоръ Предсѣдательствующій, какъ Членъ Совѣта Управленія Царства, и три Члена, какъ Директоры Отдѣленій ⁽¹⁾, равнымъ образомъ Члены, особо на-

(¹) Статіею 7-ю Высочайше утвержденнаго 10/22 Мая 1860 года (Дневн. Зак. т. 56) *Общаго Росписанія должностей Государственной и Общественной службы въ Царствѣ Польскомъ*, отмѣнено общее росписание Государственныхъ должностей въ Царствѣ Польскомъ

ORGANIZACYA KOMISSYI RZĄDOWÉJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

(6 (18) Sierpnia 1847 roku).

DZIAŁ I.

O SKŁADZIE, STANOWISKU I ATRYBUCYACH
KOMISSYI RZĄDOWÉJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

ROZDZIAŁ I.

O SKŁADZIE I STANOWISKU.

§ 1.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości składa się: z Dyrektora Głównego Prezydującego, jako Członka Rady Administracyjnej Królestwa, z trzech Członków, jako Dyrektorów Wydziałowych ⁽¹⁾, niemniej Członków

(¹) NAJWYŻÉJ zatwierdzona pod d. 10/22 Maja 1860 r. (Dz. Praw T. 56) *Ogólna Klasyfikacya Urzędów służby Rządowej i Obywatelskiej w Królestwie Polskiem*, art. 7 uchyliła ogólną klasyfikacyą Urzędów Cywilnych w Królestwie Polskiem z dnia 11/23 Maja 1836 r. (Dz. Pr. T. 19)

значенные для участія въ главныхъ совѣщаніяхъ Комисіи, и, наконецъ, Правитель Канцеляріи, который ведетъ журналъ засѣданій.

отъ 11¹/₂₃ Мая 1836 года (Дневн. Закон. т. 19, стр. 36), кромѣ заключающихся въ ономъ должностей Судебнаго вѣдомства, росписаніе коихъ оставлено въ прежней своей силѣ, впредь до приведенія въ исполненіе, какъ было сказано, новаго устройства Судебныхъ вѣдомствъ. Такимъ образомъ, касательно росписанія должностей Судебнаго вѣдомства, нынѣ обязательно общее росписаніе 1836 года; относительно же росписанія должностей Правительственной Комисіи Юстиціи, приведено въ исполненіе общее росписаніе 1860 года.

Во 2-ой статьѣ сего послѣдняго росписанія сказано: „Лицамъ, состоящимъ нынѣ въ такихъ должностяхъ, коимъ въ настоящемъ росписаніи присвоены новыя названія, именоваться сими послѣдними, и таковыми же званіями именовать тѣхъ, кои будутъ опредѣляемы впредь на эти мѣста.”

По этому росписанію состоявшіе донныѣ:

1. Директоры Отдѣленій Правительственной Комисіи Юстиціи, наименованы Членами Комисіи.
2. Шефы Отдѣленій — Начальниками Отдѣленій.
3. Изъ числа чиновниковъ для особыхъ порученій, съ наименованіемъ этимъ оставленъ лишь одинъ, состоящій при Главномъ Директорѣ, другіе же наименованы Судьями для особыхъ порученій въ званіи Судей I-й инстанціи.
4. Дѣлопроизводители раздѣлены на двѣ категоріи: Старшихъ Дѣлопроизводителей и Дѣлопроизводителей.
5. Секретари — на Секретарей I Класа и Секретарей II Класа. Сверхъ того добавлены:
6. Журналисты Отдѣленій.

сpecially do głównych obrad Kommissyi mianowanych, nakoniec z Dyrektora Kancelaryi, protokół posiedzeń utrzymującego.

str. 37), oprócz objętych w niej urzędów wydziału sądowego, klasyfikacya których pozostawioną została w swęj mocy, aż do wprowadzenia w wykonanie, jak się wyrażono, nowego urządzenia władz sądowych. — Tym sposobem, co do klasyfikacyi urzędów wydziału sądowego, obowiązuje obecnie ogólna klasyfikacya z roku 1836; zaś co do klasyfikacyi urzędów Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, wprowadzoną została w wykonanie ogólna klasyfikacya z roku 1860.

W art. 2 tęj ostatniej klasyfikacyi powiedziano:

„Osoby zajmujące obecnie urzędy, do których w niniejszej klasyfikacyi zastosowane są nowe nazwy, mianować się mają według tych ostatnich; równie téż oznaczać się będą takąż nazwą i ci, którzy następnie na te urzędy przeznaczeni zostaną.”

Otóż w tęj klasyfikacyi, dotychczasowi:

1. Dyktorowie Wydziałów Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości nazwani zostali — Członkami Kommissyi.
2. Szefowie Wydziałów — Naczelnikami Wydziałów.
3. Z pomiędzy urzędników do szczególnych poruczeń, pozostawiony został z tą nazwą jeden tylko przy Dyktorze Głównym, a inni nazwani zostali Sędziami do szczególnych poruczeń, w stopniu Sędziów I-ęj instancyi.
4. Referenci rozdzieleni zostali na dwie kategorye: Referentów Starszych i Referentów.
5. Sekretarze — na Sekretarzy klasy 1-ęj i Sekretarzy klasy 2-ęj, oraz zostali dodani:
6. Dziennikarze Wydziałowi.

§ 2.

Занятія Правительственной Комисіи Юстиціи производятся въ трехъ Отдѣленіяхъ оной, а именно:

1. въ Отдѣленіи Административномъ и Контрольномъ;
 2. въ Отдѣленіи Гражданскихъ дѣлъ;
 3. въ Отдѣленіи Уголовныхъ дѣлъ,
- а также:
4. въ Отдѣленіи Общаго Управленія.

Каждое изъ этихъ трехъ Отдѣленій находится въ завѣдываніи Члена Комисіи, какъ Директора Отдѣленія ⁽¹⁾. Отдѣленіе же Общаго Управленія—въ завѣданіи Правителя Канцеляріи, какъ начальника всего канцелярскаго состава.

§ 3.

При Комисіи состоятъ чиновники для особыхъ порученій, въ званіи Судей ⁽²⁾.

§ 4.

Къ Общему Управленію Правительственной Комисіи Юстиціи принадлежатъ:

⁽¹⁾ Названіе Директора Отдѣленія замѣнено названіемъ Члена Комисіи. (См. объясненіе къ § 1).

⁽²⁾ Изъ числа чиновниковъ для особыхъ порученій, съ наименованіемъ этимъ оставленъ одинъ только при Главномъ Директорѣ, другіе же наименованы Судьями для особыхъ порученій въ званіи Судей I-й инстанціи. (См. объясненіе къ § 1).

§ 2.

Чынности Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości odbywają się w trzech jej Wydziałach, a mianowicie:

1. w Wydziale Administracyi i Kontroli;
 2. w Wydziale Sądownictwa Cywilnego;
 3. w Wydziale Sądownictwa Kryminalnego,
- tudzież:

4. w Wydziale Służby Ogólnej.

Każdy z trzech Wydziałów zostaje pod kierunkiem Członka Kommissyi, jako Dyrektora Wydziału ⁽¹⁾. Oddział zaś Służby Ogólnej, pod zwadywaniem Dyrektora Kancelaryi, jako zwierzchnika całego składu kancelaryjnego.

§ 3.

Kommissya ma przydanych urzędników do szczególnych poruczeń, z tytułem Sędziów ⁽²⁾.

§ 4.

Do Służby Ogólnej Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości należą:

⁽¹⁾ Nazwa Dyrektora Wydziału zamienioną została na inną: Członka Kommissyi. (Zobacz wyjaśnienie do § 1).

⁽²⁾ Z pomiędzy urzędników do szczególnych poruczeń, pozostawiony został z tą nazwą jeden tylko przy Dyrektorze Głównym, inni nazwani zostali Sędziami do szczególnych poruczeń w stopniu Sędziów 1-jej instancyi. (Zobacz wyjaśnienie do § 1).

Канцелярія,
Архивъ,
Главный журналъ,
Регистратура.

§ 5.

Правительственная Коммисія Юстиціи занимаетъ мѣсто на ряду съ другими Правительственными Коммисіями, считается второю въ іерархическомъ порядкѣ и подвѣдомственна Намѣстнику и Совѣту Управленія.

Получаетъ отъ Намѣстника въ Царствѣ и Совѣта Управленія—предложенія и предписанія⁽¹⁾, отъ Министра Статсъ-Секретаря, отъ Герольдіи⁽²⁾, а также отъ другихъ Правительственныхъ Коммисій и равныхъ ей вѣдомствъ—отзывы, отъ Судебныхъ же мѣстъ, Прокуратуры Царства, равно какъ отъ Губернскихъ Правленій

(1) Относительно предложеній и предписаній, получаемыхъ отъ Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, Главный Директоръ, рескриптомъ отъ 1/13 Февраля 1843 года, за № 2,110, (а) поручилъ, чтобы предписаніямъ этимъ веденъ былъ въ Отдѣленіяхъ особый контроль и чтобы они были исполняемы прежде всякихъ другихъ дѣлъ.

(2) Высочайшимъ указомъ 24 Мая (5 Іюня) 1861 года (b) Герольдія упразднена, и присвоенныя ей права перешли къ Государственному Совѣту Царства.

(a) См. приб. N. 10. (т. II, стр. 248).
(b) Дневн. Зак. т. 58, стр. 398.

Kancelarya,
Archiwum,
Dziennik Główny,
Ekspedytura.

§ 5.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zajmuje równe stanowisko z innemi Kommissyami Rządowymi, jest drugą w porządku hierarchicznym, zostaje pod rozkazami Namiestnika i Rady Administracyjnej.

Odbiera od Namiestnika Królestwa lub Rady Administracyjnej—zalecenia i reskrypta⁽¹⁾; od Ministra Sekretarza Stanu, od Heroldyi⁽²⁾, jakoteż od innych Kommissyj Rządowych tudzież władz równego stopnia—odezwy; od magistratur Sądowych, od Prokuratury Królestwa, niemniej od Rządów Gubernialnych i in-

(1) Co do zaleceń i reskryptów od Namiestnika Królestwa odbieranych, Dyrektor Główny reskryptem z dnia 1/13 Lutego 1843 r. Nr. 2110 (a) polecił, aby co do tych zaleceń utrzymywana była w Wydziałach oddzielna kontrola i aby reskrypta te przed wszystkimi innemi czynnościami były załatwiane.

(2) Heroldya ukazem NAJWYŻSZYM z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1861 roku (b) została zwinięta. Atrybucye jej przeszły na Radę Stanu.

(a) Patrz dodatek N. 10. (t. II, str. 249).
(b) Dzien. Praw t. 58, str. 399.

и другихъ мѣстъ подвѣдомственныхъ Правительственнымъ Коммисіямъ—рапорты или представленія (1), отъ частныхъ лицъ—прошенія.

По дѣламъ административно-судебнымъ, Правительственная Коммисія Юстиціи даетъ Судебнымъ мѣстамъ, или чиновникамъ Гражданскихъ или Уголовныхъ Судовъ, а также и Губернскимъ Правленіямъ—предложенія, предписанія или правила и инструкции.

(1) Относительно представляемыхъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи Судебными мѣстами рапортовъ, рескриптомъ отъ 11 Марта 1811 г., № 3,022, (а) постановлено было, чтобы при каждомъ рапортѣ, былъ поименованъ дѣлопроизводитель; рескриптомъ же отъ 18/30 Іюня 1845 г., № 9,193 (б), чтобы на полѣ рапорта изложено было краткое содержаніе дѣла; наконецъ, послѣдовавшимъ 29 Августа (10 Сентября) того же года, № 12,876 (с) распоряженіемъ, требовалось, чтобы въ представляемыхъ, вслѣдствіе предписаній, рапортахъ, кромѣ числа и номера этихъ предписаній, было обозначено еще и то Отдѣленіе Правительственной Коммисіи Юстиціи, изъ котораго послѣдовало предписаніе.

(а) См. приб. N. 11. (т. II, стр. 252).

(б) См. приб. N. 12. (т. II, стр. 252).

(с) См. приб. N. 13. (т. II, стр. 254).

ныхъ влаждъ Kommissyom Rządowym podległych—raporta lub przedstawienia (1); od osób prywatnych—prośby lub podania.

W rzeczach administracyi sądownictwa, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wydaje do magistratur Sądowych lub urzędników Sądowych cywilnych lub kryminalnych, jakoteż do Rządów Gubernialnych—zalecenia, reskrypta lub urządzenia i instrukcye.

(1) Co do składania Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przez władze Sądowe raportów, reskryptem z d. 11 Marca 1811 roku, Nr. 3,022 (a), poleconém było, aby przy każdym raporcie wymieniony był referent; reskryptem zaś z d. 18/30 Czerwca 1845 r., Nr. 9,193 (b), aby na boku raportów zapisywaną była krótka treść przedmiotu; nakoniec, rozporządzeniem z d. 29 Sierpnia (10 Września) t. r., Nr. 12,876 (c), aby w raportach na reskrypta składanych, obok daty i numeru tychże reskryptów, powoływany był zarazem Wydział Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, z którego reskrypt był wydany.

(а) Patrz dodatek N. 11. (t. II, str. 253).

(б) Patrz dodatek N. 12. (t. II, str. 253).

(с) Patrz dodatek N. 13. (t. II, str. 255).

ГЛАВА II.

О ПРАВАХЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

§ 6.

Правительственная Коммисія Юстиціи есть высшее административное по вѣдомству Юстиціи учреждение, которому принадлежитъ главный надзоръ за всѣмъ гражданскимъ и уголовнымъ судопроизводствомъ, а равно направлѣніе онаго, какъ относительно внѣшняго порядка въ каждомъ Судебномъ мѣстѣ, такъ и относительно внутренней точности и единообразія въ исполненіи закона.

Поэтому права, присвоенныя Правительственной Коммисіи Юстиціи, имѣютъ съ одной стороны цѣлю облегченіе дѣлопроизводства и наблюденіе за текущими Судебными дѣлами, а съ другой—попеченіе о необходимомъ усовершенствованіи или дополненіи закона по гражданскому или уголовному судопроизводству.

§ 7.

Что касается текущихъ дѣлъ, то къ обязанностямъ Правительственной Коммисіи Юстиціи относится:

a) наблюденіе за быстрымъ рѣшеніемъ дѣлъ, какъ въ Гражданскихъ, такъ и въ Уголовныхъ Судахъ, за поведеніемъ Судей и всѣхъ другихъ чиновниковъ или должностныхъ лицъ вѣдомства Юстиціи ⁽¹⁾, равно какъ

(1) Чтобы имѣть свѣдѣнія о поведеніи чиновниковъ и должностныхъ лицъ Судебнаго вѣдомства, а такъ

ROZDZIAŁ II.

O ATRYBUCYACH KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI,

§ 6.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości jest władzą naczelną administracyjną wydziału Sprawiedliwości, do której zwierzchni dozór i kierunek całej służby sądownictwa cywilnego i kryminalnego należy, tak co do porządku zewnętrznego wszelkich władz Sądowych, jak co do wewnętrznej ścisłości i jedności w wykonywaniu prawa.

Ztąd atrybucye Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, z jednej strony, mają na celu ułatwienie i dopilnowanie służby sądowniczej bieżącej, z drugiej, czuwanie nad potrzebą udoskonalenia lub uzupełnienia prawa i postępowania, bądź cywilnego, bądź kryminalnego.

§ 7.

We względzie służby bieżącej należy do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości:

a) czuwanie nad rychłym wymiarem sprawiedliwości, tak w Sądach cywilnych, jak i kryminalnych, nad konduktą Sędziów i wszystkich innych urzędników lub officyalistów wydziału Sprawiedliwości ⁽¹⁾, nie-

(1) Celem posiadania wiadomości o prowadzeniu się urzędników i officyalistów Sądowych, oraz aby w miarę

и за внутреннимъ порядкомъ въ Судебныхъ мѣстахъ, безъ нарушенія впрочемъ независимости мнѣнія членовъ суда при рѣшеніи дѣлъ;

же, чтобы, по мѣрѣ замѣченныхъ уклоненій отъ закона, имѣть возможность направить ихъ на путь порядка, возложена на начальниковъ каждаго Суда обязанность представлять въ Правительственную Коммисію Юстиціи, въ опредѣленные сроки, такъ называемые *кондуитные списки*. — Кондуитные списки Судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ первоначально представляемы были Предсѣдателями: Апелляціоннаго Суда, Гражданскихъ и Коммерческихъ Трибуналовъ и Уголовныхъ Судовъ чрезъ каждые три мѣсяца.

Рескриптомъ отъ 9 Юля 1817 г., за № 4,745, было поручено тѣмъ же начальникамъ представлять, на будущее время эти списки одинъ разъ въ годъ, и вмѣстѣ съ симъ объявлено, что присылаемые ими списки будутъ храниться въ строгой тайнѣ.

23 Января 1819 г., за № 813, предварено Предсѣдателей, чтобы въ кондуитныхъ спискахъ были помѣщаемы ими всѣ чиновники и должностныя лица, какъ ихъ собственныхъ, такъ и подвѣдомственныхъ имъ Судовъ, находящихся въ ихъ округѣ.

Въ исполненіе постановленія Совѣта Управленія отъ 10/22 Февраля и 12/23 Марта 1833 года, коимъ предписано завести формулярные о службѣ списки, Правительственная Коммисія Юстиціи, сдѣлавъ 10 Апрѣля 1834 года, за № 3267, общее распоряженіе по всѣмъ Судебнымъ вѣдомствамъ, относительно составленія формулярныхъ о службѣ списковъ, объявила въ немъ, что, вслѣдствіе заведенія означенныхъ списковъ, имѣя возможность собрать необходимыя свѣдѣнія о способности и поведеніи чиновниковъ и должностныхъ лицъ, считаетъ кондуитные списки излишними.

мнѣію над внутреннимъ порядкомъ властей Судовыхъ, bez naruszenia wszakże niezawisłości zdania Członków sądujących;

dostrzeżonych zbroczeń, być w możności naprowadzenia ich na drogę porządku, włożonym został na zwierzchników każdego Sądu obowiązek składania Komisji Rządowej Sprawiedliwości periodycznie, tak zwanych *list konduity*. Listy konduity urzędników i officyalistów Sądowych pierwsiakowo składane bywały przez Prezesów: Sądu Apellacyjnego, Trybunałów Cywilnych, Handlowych, i Sądów Kryminalnych, kwartalnie.

Reskryptem z d. 9 Lipca 1817 r., Nr. 4,745, zaleconém było tymże zwierzchnikom, iżby na przyszłość listy te nadsyłali raz na rok, oraz oświadczone im, że nadsyłane listy zachowywane będą w ścisłym sekrecie.

Na d. 23 Stycznia 1819 r., Nr. 813, objaśniono Prezesów, aby w listach konduity zamieszczali wszystkich urzędników i officyalistów, tak własnych, jakoteż podwładnych im Sądów, w ich obrebie będących.

W spełnieniu postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 10/22 Lutego i 13/25 Marca 1833 r., nakazujących zaprowadzenie list stanu służby, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, wydając w dniu 10 Kwietnia 1834 roku, Nr. 3,267, ogólne rozporządzenie do wszystkich władz Sądowych względem układania list stanu służby, oświadczyła tymże, że przez zaprowadzenie tych list, będąc w możności posiadania wiadomości o zdolności i sprawowaniu się urzędników i officyalistów, uważa listy konduity za zbędne.

b) представлѣніе кандидатовъ на должности, какъ Судебныя, такъ и въ самой Правительственной Коммисіи

Однако, рескриптомъ отъ 28 Апрѣля (10 Мая) 1844 г., за № 5,682 (а), кондуитные списки возстановлены, и предписано не только Предсѣдателямъ, но и Прокурорамъ, представлять оныя къ концу каждаго года, не позже $\frac{1}{13}$ Января слѣдующаго года.

Вслѣдъ за симъ, распоряженіемъ отъ 23 Января (4 Февраля) 1845 г., за № 492 (b), Правительственная Коммисія Юстиціи предварила Прокуроровъ, что возложенная на нихъ обязанность представлѣнія кондуитныхъ списковъ касается только Помощниковъ Прокуроровъ, Секретарей и другихъ непосредственно подвѣдомственныхъ имъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ.

Наконецъ, инструкціею о формулярныхъ о службѣ спискахъ, сообщенною всѣмъ Судамъ 20 Апрѣля (2 Марта) 1850 г., за № 5,500, Правительственная Коммисія Юстиціи предписала завести такъ называемыя шнуровыя книги, которыя должны были замѣнить кондуитные списки.

Когда однако эти книги, по причинѣ затребованныхъ еще Министромъ Статсъ-Секретаремъ, чрезъ Статсъ-Секретаря, при Совѣтѣ Управленія, нѣкоторыхъ объясненій, не могли быть заведены, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 24 Марта (5 Апрѣля) 1854 года, за № 3,877, предложила Судебнымъ мѣстамъ, чтобы они, впредь до заведенія шнуровыхъ книгъ, на основаніи прежнихъ правилъ, представляли, по указанной формѣ (с), кондуитные списки Судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ.

(а) См. приб. N. 14. (т. II, стр. 256).

(b) См. приб. N. 15. (т. II, стр. 258).

(с) См. приб. N. 16. (т. II, стр. 263).

b) podawanie kandydatów na urzędy, tak sądownicze, jak saméj Kommissyi Rządowej Sprawiedli-

Wszakże reskryptem z d. 28 Kwietnia (10 Maja) 1844 r., Nr. 5,682 (a), listy konduity przywrócono i polecono składanie ich nie tylko Prezesom, ale i Prokuratorom, z upływem każdego roku, najdalej do dnia $\frac{1}{13}$ Stycznia roku następnego.

Później rozporządzeniem z dnia 23 Stycznia, (4 Lutego) 1845 r., Nr. 492 (b), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości objaśniła Prokuratorów, że obowiązek składania list konduity na nich włożony, rozciąga się tylko do Podprokuratorów, Sekretarzy i innych bezpośrednio im podległych urzędników i officyalistów.

Nakoniec, instrukcyą o listach stanu służby, rozesłaną wszystkim Sądom na d. 20 Kwietnia (2 Maja) 1840 r. Nr. 5,500, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przepisała tak nazwane księgi sznurowe, które zastąpić miały listy konduity.

Gdy jednakże księgi te, z powodu zażądania jeszcze przez Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej od Ministra Sekretarza Stanu niektórych objaśnień, nie mogły być zaprowadzone, przeto Kommissya Rządowa Sprawiedliwości reskryptem na dniu 24 Marca (5 Kwietnia) 1854 r., Nr. 3,877, wydanym, wezwała władze Sądowne, ażeby do czasu zaprowadzenia ksiąg sznurowych, na zasadzie dawniejszych urządzeń składały, podług przepisanej wzoru (c), listy o konduicie urzędników i officyalistów sądowych.

(a) Zobacz dodatek N. 14. (t. II, str. 257).

(b) Zobacz dodatek N. 15. (t. II, str. 259).

(c) Zobacz dodatek N. 16. (t. II, str. 257).

Юстиціи, замѣщеніе которыхъ зависитъ отъ Высочайшаго благоусмотрѣнія или отъ Совѣта Управленія, а также опредѣленіе низшихъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ Судебнаго вѣдомства (1);

(1) Въ какія должности назначеніе зависитъ отъ Высочайшей воли, а на какія опредѣляетъ Намѣстникъ въ Царствѣ или Совѣтъ Управленія, а также, какія зависятъ отъ опредѣленія Правительственной Коммисіи Юстиціи или отъ ближайшаго начальства, о томъ объясняютъ нижеслѣдующія новыя правила.

Согласно 53-й статьѣ Высочайше утвержденнаго 10/22 Марта 1859 года *Устава о Гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ* (а), опредѣленіе въ должности, перемѣщеніе должностныхъ лицъ и увольненіе ихъ отъ службы зависятъ:

- 1) по должностямъ IV-го и высшихъ классовъ отъ Высочайшей воли, по представленію Намѣстника;
- 2) по должностямъ V и VI классовъ отъ Намѣстника, или Совѣта Управленія, по представленіямъ подлежащихъ начальствъ (въ этомъ случаѣ Прав. Ком. Юстиціи);
- 3) по должностямъ VII, VIII и IX классовъ отъ главнаго по каждому вѣдомству начальства, по представленію непосредственно имъ подвѣдомственныхъ лицъ и мѣстъ;
- 4) по должностямъ X и низшихъ классовъ, въ мѣстахъ высшаго управленія — отъ сихъ мѣстъ, а въ прочихъ мѣстахъ — отъ губернскихъ и вообще среднихъ управленій, по представленію непосредственнаго начальства.

(а) *Дневн. Закон. т. 53, стр. 68.*

wości, których obsadzenie od NAJJAŚNIEJSZEGO PANA lub Rady Administracyjnej jest zależne, tudzież mianowanie niższych urzędników lub officyalistów sądowniczych (1);

(1) Na które urzędy nominacja zależną jest od władzy NAJWYŻSZEJ, a na jakie mianuje Namiestnik Królestwa lub Rada Administracyjna, oraz które zawisłemi są od nominacji Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości lub od władz bezpośrednio przełożonych, wyjaśnia następujące nowe przepisy.

Stosownie do art. 53 NAJWYŻEJ zatwierdzonej pod d. 10/22 Marca 1859 r. *Ustawy o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem* (a), mianowanie, przenoszenie i uwalnianie zostających w służbie zależy:

- 1) co do posad klasy IV i wyższych, od władzy NAJWYŻSZEJ, na przedstawienie Namiestnika Królestwa;
- 2) co do posad klasy V i VI, od Namiestnika Królestwa lub Rady Administracyjnej, na przedstawienie władzy właściwej (jak tutaj Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości);
- 3) co do posad klasy VII, VIII i IX, od właściwych władz naczelných, na przedstawienie władz bezpośrednio im podległych;
- 4) co do posad klasy X i niższych, we władzach naczelných, — od tychże władz; we wszelkich zaś innych, — od władz gubernialnych i w ogólności średnich, na przedstawienie bezpośrednio przełożonej władzy.

(а) *Dzienn. Praw t. 53, str. 69.*

5) Определе́ние на низшія должности, не вошедшія въ росписаніе классныхъ должностей, зависитъ отъ непосредственнаго начальства.

Въ видѣ изъятія изъ правила, заключающагося въ 3 пунктѣ этой статьи, определе́ние въ должности VII класса въ Уѣздныхъ Судахъ, зависитъ отъ Совѣта Управления.

Статьею 54 того же Устава о Гражданской службѣ положено:

Въ развитіе 53-й статьи, Намѣстникъ въ Царствѣ особымъ постановленіемъ подробно означить, какія именно управленія и мѣста, и въ какія должности, имѣютъ право опредѣлять, перемѣщать и увольнять отъ службы.

Такимъ образомъ, въ силу этой послѣдней статьи, Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества, въ развитіе вышеприведенной 53 ст. Устава о Гражданской службѣ, 11/23 Іюля 1859 г. (а) постановилъ статьею 1-ю относительно Судебнаго вѣдомства, слѣдующее:

Определе́ние и увольненіе служащихъ отъ службы зависитъ:

По вѣдомству Юстиціи: V и VI классовъ, а также Судей I-й инстанціи и Предсѣдательствующихъ въ Исправительныхъ Судахъ — отъ Совѣта Управления, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи; въ Канцеляріяхъ же IX и X Департаментовъ Правительствующаго Сената, V и VI классовъ — отъ Намѣстника, по представленію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи; VII, VIII и IX классовъ, исключая Судей I-й

(а) *Днев. Зак. т. 53, стр. 226.*

5) мianowanie na posady niższej służby, klasyfikacyą urzędów nieobjęte, do bezpośrednio przełożonej władzy należy.

Wyjątkowo od przepisu zawartego w ustępie 3cim tego artykułu, nominowanie na posady klasy VII w Sądach Powiatowych zależy od Rady Administracyjnej.

Artykuł 54 téjże Ustawy o służbie cywilnej przepisuje:

W rozwinięciu art. 53, Namiestnik Królestwa oddzielném postanowieniem szczegółowo oznaczy, które mianowicie władze i urzędy i na jakie posady nominować, przenosić i uwalniać mają prawo.

Z mocy więc tego ostatniego artykułu, Namiestnik Jego CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI, w rozwinięciu powołanego wyżej artykułu 53 Ustawy o służbie cywilnej na d. 11/23 Lipca 1859 roku (a) postanowił w artykule 1-m względem sądownictwa, co następuje:

Mianowanie i uwalnianie urzędników od służby należy:

W wydziale Sprawiedliwości: klasy V i VI, Sędziów I-jej instancji i Prezydujących w Sądach Policyi Poprawczej — od Rady Administracyjnej, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości; zaś w Kancelaryach IX i X Departamentów Senatu, klasy V i VI — od Namiestnika, na przedstawienie Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości; klasy VII, VIII i IX, z wyjątkiem Sędziów I-jej instancji i Prezydujących w Sądach Poprawczych — od Kommissyi

(а) *Dzien. Praw t. 53, str. 227.*

c) содержание дисциплины и повиновения между чиновниками и должностными лицами по ведомству Юстиции (1);

инстанции и Председательствующих въ Исправительныхъ Судахъ—отъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, въ Канцеляріяхъ IX и X Департаментовъ Сената—отъ Главнаго Директора Председательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, по представленію подлежащихъ Оберъ-Прокуроровъ; X и низшихъ классовъ: въ канцеляріяхъ IX и X Департаментовъ Сената — отъ подлежащихъ Оберъ-Прокуроровъ; въ Правительственной Коммисіи, въ Главномъ Архивѣ — отъ Главнаго Директора Председательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи; въ Апелляціонномъ Судѣ—отъ Предсѣдателя этого Суда; въ Прокуратурѣ — отъ Председательствующаго въ оной; въ Уголовныхъ Судахъ и Трибуналахъ: Гражданскомъ и Коммерческомъ—отъ Предсѣдателей сихъ Судовъ; въ Исправительныхъ Судахъ—отъ Предсѣдателей Уголовныхъ Судовъ; въ Мировыхъ Судахъ — отъ Предсѣдателей Гражданскихъ Трибуналовъ.

Мировыхъ Судей опредѣляетъ и увольняетъ Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи.

(1) Согласно 68 статьѣ Высочайше утвержденнаго 12/24 Марта 1847 года Уложенія о наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправительныхъ, и примѣнительно въ 74-й статьѣ Переходнаго Устава къ тому же Уложенію (а), опредѣлены слѣдующія мѣры наказанія судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ:

(а) Древн. Закон. т. 40, стр. 6.

c) utrzymywanie karnoŹci i uległoŹci miêdzy urzêdnikami i officyalistami wydziału SprawiedliwoŹci (1);

Rzêdowej SprawiedliwoŹci, a w Kancelaryach IX i X Departamentów Senatu—od Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rzêdowej SprawiedliwoŹci, na przedstawienie właściwych Naczelnych Prokuratorów; klasy X i niższych: w Kancelaryach IX i X Departamentów Senatu—od właściwych Naczelnych Prokuratorów; w Kommissyi Rzêdowej, w Archiwum Główném—od Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rzêdowej SprawiedliwoŹci; w Sądzie Apellacyjnym—od Prezesa tegoż Sądu; w Prokuratorji — od Prezydującego; — w Sądach Kryminalnych i Trybunałach Cywilnym i Handlowym—od Prezesów władz tych; w Sądach Poprawczych — od Prezesów Sądów Kryminalnych; w Sądach Pokoju — od Prezesów Trybunałów Cywilnych.

Sędziów Pokoju mianuje i uwalnia Rada Administracyjna, na przedstawienie Kommissyi Rzêdowej SprawiedliwoŹci.

(1) Stosownie do art. 68 NAJWYŻEJ zatwierdzonego pod d. 12/24 Marca 1847 r. Kodeksu kar głównych i poprawczych, w związku z art. 74 Ustawy przechodniêj do tegoż Kodeksu (a), środkami karnoŹci co do urzêdników i officyalistów sądowych są:

(а) *Dzien. Praw t. 40, str. 7.*

1. исключение изъ службы,
2. отрѣшеніе отъ должности,
3. вычетъ изъ времени службы,
4. удаленіе отъ должности,
5. перемѣщеніе съ высшей должности на низшую,
6. выговоръ, со внесеніемъ онаго въ послужной списокъ,
7. вычетъ изъ жалованья,
8. болѣе или менѣе строгое замѣчаніе,
9. арестъ не свыше семи дней,
10. денежные взысканія.

Изъ числа этихъ наказаній, вычетъ изъ жалованья, выговоръ безъ внесенія онаго въ послужной списокъ, замѣчаніе, семидневный арестъ и денежное взысканіе, на основаніи примѣчанія къ 72 ст. Уложенія о Наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправительныхъ и въ случаяхъ тамъ-же указанныхъ, могутъ быть опредѣляемы не только вслѣдствіе формальнаго судопроизводства, но и по распоряженію ближайшаго начальства, которому подчиненъ виновный; право же удаленія отъ должности, также и перемѣщенія съ высшей должности на низшую, безъ формальнаго слѣдствія и суда, предоставляется уже не ближайшему начальству виновнаго, а лишь тому правительственному лицу или мѣсту, коимъ виновный былъ въ оную назначенъ. Всѣ же прочія вышепоименованныя наказанія могутъ быть опредѣляемы единственно путемъ формальнаго слѣдствія и суда.

Упомянутое формальное судопроизводство по обвиненію, взведенному противу судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, которыя, при обсужденіи дѣлъ, не имѣютъ рѣшительнаго голоса, существенно отличается отъ судопроизводства противъ чиновниковъ, имѣющихъ рѣшительный голосъ.

Первые, согласно 72 статьи Переходнаго Устава къ Уложенію о Наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправи-

1. wykluczenie ze służby,
2. złożenie z urzędu,
3. wytrącenie z czasu służby,
4. oddalenie od urzędu,
5. przeniesienie na niższy urząd,
6. nagana z zapisaniem ję lub bez zapisania do stanu służby,
7. wytrącenie z płacy,
8. napomnienie mniej lub więcej surowe,
9. areszt do siedmiu dni,
10. kary pieniężne.

Z pomiędzy tych kar: wytrącenie z płacy, nagana bez zapisania ję do stanu służby, napomnienie, areszt do siedmiu dni i kara pieniężna, na mocy uwagi pod art. 72 Kod. Kar. Gł. i Popr. i w przypadkach tamże określonych, mogą być wymierzane nie tylko w skutek formalnego sądowego postępowania, ale i z mocy rozporządzenia bezpośredniej nad wykraczającym zwierzchności; zaś oddalenie od urzędu i przeniesienie z wyższego urzędu na niższy,znaczane być mogą również bez formalnego sądowego postępowania, ale już nie przez bezpośrednią nad wykraczającym zwierzchność, lecz przez władzę, która mianowała go na urząd. Wszystkie inne z wymienionych powyżej kar wymierzane być mogą jedynie w skutek formalnego sądowego postępowania.

To formalne sądowe postępowanie jest inne przeciwko urzędnikom i officialistom sądowym w sądeniu spraw głosu stanowczego niemających, a inne przeciwko urzędnikom, którzy w sądeniu spraw głos stanowczy mają.

Pierwsi, stosownie do art. 72 Ustawy przechodniej do Kodeksu kar głównych i poprawczych, oddawani by-

тельныхъ, предаются Уголовному Суду (а); противу послѣднихъ же, на основаніи 73 статьи того же Устава, вчиняется такъ называемый *дисциплинарный искъ*.

Поэтому дѣла, заводимыя по случаю неисполненія судебными чиновниками и должностными лицами обязанностей службы, могутъ быть раздѣлены на три рода, а именно:

1. дѣла дисциплинарныя;
2. дѣла уголовныя;
3. дѣла гражданско- или уголовно-дисциплинарныя.

Въ *дисциплинарныхъ дѣлахъ*, согласно 69 статьи Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, ближайшей начальнигъ подсудимаго, или же Судъ въ полномъ своемъ составѣ, на основаніи собранныхъ доказательствъ, постановляютъ рѣшеніе противъ обвиняемаго.

Жалобы на рѣшенія, опредѣляющія дисциплинарныя наказанія, согласно 71 статьи упомянутаго Переходнаго Устава, не могутъ быть приносимы въ высшія инстанціи, но въ Правительственную Коммисію Юстиціи, которая вправе отмѣнить обжалованное рѣшеніе.

Согласно предписанію Правительственной Коммисіи Юстиціи Уголовнымъ Судамъ отъ 21 Сентября (3 Октября) 1851 года, за № 12,683 (b), которое равно обязательно и для Гражданскихъ Трибуналовъ, жалобы на рѣшенія, опредѣляющія дисциплинарныя наказанія, должны быть приносимы въ Правительственную Коммисію Юстиціи, посредствомъ Суда, въ которомъ состоялись эти рѣшенія, съ приложеніемъ мнѣнія онаго.

Относительно уголовныхъ дѣлъ. — Если по первоначальному слѣдствію окажется, что судебнымъ

(а) *Дисцен. Закон. т. 40, стр. 6.*
(b) *См. приб. N. 17. (т. II, стр. 270).*

вają под Сад карны (а); przeciwko drugim, na zasadzie art. 73 tejże Ustawy przechodnięj, wytacza się tak zwany *proces dyscyplinarny*.

Trzy są przeto rodzaje spraw, jakie przeciwko urzędnikom i officyalistom sądowym, z powodu ich wykroczeń w służbie, rozwinąć można, mianowicie:

1. sprawy porządkowe;
2. sprawy karne;
3. sprawy cywilno- lub kryminalno-dyscyplinarne.

W *sprawach porządkowych*, stosownie do art. 69 Ustawy przechodnięj do Kod. Kar. Główn. i Popr., zwierzchnik nad wykraczającym bezpośrednio przełożony albo Sąd w komplecie, na zasadzie zebranych dowodów, wydaje przeciwko obwinionemu decyzją.

Zażalenia na takie decyzye, wymierzające kary porządkowe, wedle art. 71 wspomnionęj Ustawy przechodnięj, nie mogą być zanoszone do wyższych instancyj, lecz do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, która zaskarżoną decyzją zmienić ma prawo.

Stosownie do reskryptu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 21 Września (3 Października) 1851 r., Nr. 12,683 (b), do Sądów Kryminalnych wydanego i rozciągniętego do Trybunałów Cywilnych, zażalenia na decyzye skazujące na kary porządkowe winny być przedstawiane Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, za pośrednictwem Sądu, który decyzye te wydawał, przy dołączeniu zarazem jego opinii.

Co do spraw Karnych. — Jeżeli z pierwsiastkowego śledztwa okaże się, że urzędnik lub officyalista sądowy

(а) *Dzien. Praw t. 40, str. 7.*
(b) *Zobacz dodatek N. 17. (t. II, str. 271).*

чиновникомъ или должностнымъ лицомъ совершены преступленія, или проступки по службѣ, влекущіе за собою такіа наказанія, къ которымъ нельзя приговорить безъ формальнаго судопроизводства, чиновникъ же этотъ или должностное лицо въ обсужденіи дѣлъ не имѣетъ рѣшительнаго голоса, — въ такомъ случаѣ, примѣняясь къ 72 статьѣ Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, присутственное мѣсто, опредѣлившее чиновника въ должность, на основаніи Высочайшаго указа ^{19/31} Іюля 1844 года (а), по разсмотрѣніи первоначальнаго слѣдствія и по выслушаніи мнѣнія ближайшаго начальства обвиненнаго чиновника, постановляетъ рѣшеніе, опредѣляющее предать его уголовному Суду.

Уголовный Судъ, по производствѣ формальнаго слѣдствія, произноситъ приговоръ, или оправдывающій обвиненнаго, или же опредѣляющій соотвѣтственное наказаніе.

На таковой приговоръ можетъ быть заявлена обвиненнымъ, согласно 85-й статьѣ Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, апелляціонная жалоба, въ теченіе 15 дней со дня объявленія ему протоколярнаго рѣшенія, а Прокуроромъ — въ теченіе трехъ мѣсяцевъ, считая со дня сообщенія ему рѣшенія.

Для сего Прокуроръ, согласно Высочайшему повелѣнію отъ ^{8/20} Мая 1817 года (b), обязанъ препроводить каждое состоявшееся рѣшеніе въ то Правительственное мѣсто, которое опредѣлило предать чиновника или должностное лицо уголовному Суду, съ цѣлью исходатайствованія его заключенія, долженъ ли онъ до-

(а) См. приб. N. 19. (т. II, стр. 276).
(b) См. приб. N. 18. (т. II, стр. 272).

допустилъ ся такихъ преступствъ или wykroczeń służbowych, które pociągają za sobą kary, jakich nie można wymierzyć bez formalnego sądowego postępowania, a urzędnik ten lub officialista w sądzeniu spraw nie ma stanowczego głosu, w takim razie, w zastosowaniu się do art. 72 Ustawy przechodniiej do Kod. Kar. Główn. i Popr., władza, która mianowała urzędnika na urząd, na zasadzie ukazu NAJWYŻSZEGO z d. ^{19/31} Lipca 1844 r. (a), po rozpatrzeniu pierwsiastkowego śledztwa i wysłuchaniu opinii bezpośrednio przełożonej nad wykraczającym urzędnikiem zwierzchności, wydaje decyzją kwalifikacyjną, oddającą go pod Sąd karny.

Sąd karny, po wyprowadzeniu formalnego śledztwa, wydaje wyrok, albo uniewinniający oskarżonego, albo wymierzający odpowiednią karę.

Od tego wyroku założoną być może, stosownie do art. 85 Ustawy przechodniiej do Kod. Kar. Główn. i Popr., apellacya: przez obwinionego w dniach 15 od ogłoszenia mu protokularnie wyroku, a przez Prokuratora w trzech miesiącach, licząc od dnia złożenia mu wyroku.

Dla tego Prokurator, stosownie do postanowienia Królewskiego z dnia ^{8/20} Maja 1817 roku (b), obowiązany jest każdy zapadły wyrok przesłać téj władzy, która zakwalifikowała urzędnika lub officialistę pod Sąd karny, celem wyjednania od niéj decyzji, czyli poprzestać na wyroku, lub téż odwołać się od niego.

(a) Zobacz dodatek N. 19. (t. II, str. 277).
(b) Zobacz dodatek N. 18. (t. II, str. 273).

вольствоваться приговоромъ, или же заявить на оный апелляціонную жалобу.

Предписаніемъ отъ 27 Іюня (9 Іюля) 1856 г., за № 10,026, Правительственная Коммисія Юстиціи пред-
варила Прокуроровъ, чтобы въ заявленіи апелляціон-
ныхъ жалобъ на рѣшенія по уголовнымъ и дисципли-
нарнымъ дѣламъ, они примѣнялись къ точному смыслу
85-й ст. Переходнаго Устава къ Уложению о нака-
заніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, и со всею
точностію соблюдали опредѣленные въ оной сроки,
а также, чтобы приняли за непреложное правило—объ-
являть подсудимымъ рѣшенія этого рода не прежде, какъ
по предварительномъ сношеніи съ Правительственною
Коммисіею Юстиціи и полученіи отъ нея отвѣта, дол-
женъ ли онъ удовольствоваться послѣдовавшимъ рѣ-
шеніемъ, или же заявить на оное апелляціонную жалобу.

Относительно дисциплинарныхъ дѣлъ.—Ежели
по первоначальному слѣдствію окажется, что чиновникъ
совершилъ преступленіе или проступокъ по службѣ,
влекущіе за собою наказанія, которые могутъ быть опре-
дѣляемы безъ формальнаго судопроизводства, и что чи-
новнику этому, въ обсужденіи дѣла, присвоенъ рѣши-
тельный голосъ, въ такомъ случаѣ Королевскій Проку-
роръ, на основаніи первоначальнаго слѣдствія, соста-
вить обвинительный актъ, въ коемъ обязанъ подробно
изложить взведенныя на подсудимаго обвиненія, указать
на существующія противъ него доказательства и приве-
сти заключенія, по какимъ именно обвинительнымъ до-
казательствамъ виновный долженъ, по его мнѣнію, от-
вѣтствовать порядкомъ дисциплинарнаго иска, а по ка-
кимъ, формальное разслѣдованіе, за неосновательностію
оныхъ, слѣдовало бы считать неумѣстнымъ.

На основаніи предписанія Правительственной Ком-
мисіи Юстиціи Прокурорамъ при Уголовныхъ Судахъ

Reskryptem z dnia 27 Czerwca (9 Lipca) 1856 r.,
Nr. 10,026, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zwró-
ciła uwagę Prokuratorów, iżby w odwoływaniu się od
wyroków w sprawach karnych i dyscyplinarnych wyda-
wanych, ściśle stosowali się do art. 85 Ustawy przecho-
dniej do Kod. Kar. Główn. i Popr. i bacznie przestrzegali
terminów tamże zastrzeżonych, oraz aby przyjęli odtąd
za zasadę ogłaszania podsądnym tego rodzaju wyroków
dopiero po zniesieniu się z Kommissją Rządową Sprawie-
dliwości i wyjednanu od niej deklaracyi, czy na wyroku
zapadłym ma poprzestać, lub też założyć od niego apel-
lacyą.

Co do spraw dyscyplinarnych.— Jeżeli z pierw-
stego śledztwa okaże się, że urzędnik stał się winnym
przestępstwa lub wykroczenia służbowego, pociągającego
za sobą kary, które nie mogą być wymierzone bez for-
malnego postępowania sądowego, a urzędnik ten w sądze-
niu spraw ma głos stanowczy, wówczas Prokurator Królew-
ski, na zasadzie pierwstego śledztwa, przygotowuje
akt oskarżenia, w którym obowiązany rozebrać po szcze-
gółce poczynione obwinionemu zarzuty, wskazać walczące
przeciwko niemu dowody i przytoczyć wnioski, w jakich
mianowicie zarzutach uważa go być winnym odpowiadania
na drodze processu dyscyplinarnego, a w jakich dochodze-
nie, dla ich bezzasadności, za niemające miejsca uznaćby
należało.

Na zasadzie reskryptu przez Kommissją Rządową
Sprawiedliwości wydanego do Prokuratorów przy Sądach

отъ $\frac{1}{13}$ Сентября (а), а Прокурорамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ отъ 30 Июля (11 Августа) 1848 года, за № 9,922, Прокуроръ обязанъ представить обвинительный актъ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Правительственная Коммисія Юстиціи, сличивъ представленный ей обвинительный актъ съ произведеннымъ слѣдствіемъ, или разрѣшаетъ Прокурору представить оный въ цѣлости, или только часть его въ Судъ, или же не признаетъ вовсе основанія вчинать дисциплинарный искъ.

Судъ, по разсмотрѣніи представленнаго Прокуроромъ обвинительнаго акта, произноситъ предварительный приговоръ, коимъ или отвергаетъ обвинительный актъ, то есть не признаетъ основанія къ дисциплинарному иску, или же принимаетъ таковой вполнѣ или въ нѣкоторой лишь части.

Въ случаѣ принятія акта, Судъ назначаетъ вмѣстѣ съ симъ одного изъ своихъ членовъ для производства объ обвиняемомъ чиновникѣ формальнаго слѣдствія и въ то же время, ежели признаетъ нужнымъ временно отрѣшить чиновника отъ должности, помѣщаетъ это отрѣшеніе въ томъ же приговорѣ.

На приговоръ, принимающій обвинительный актъ, согласно Высочайшему повелѣнію отъ $\frac{6}{18}$ Апрѣля 1820 года (b), а также согласно постановленію Совѣта Управленія отъ $\frac{15}{27}$ Февраля 1855 года (c), заявлять апелляціонныхъ жалобъ не дозволяется.

По окончаніи предписанной предварительнымъ приговоромъ инструкции, то есть по выслушаніи свидѣтелей, собраніи доказательствъ и отобраніи показаній отъ обвиняемаго, Судъ постановляетъ *окончательное*

(a) См. приб. N 20. (т. II, стр. 282).

(b) См. приб. N 21. (т. II, стр. 284).

(c) См. приб. N 22. (т. II, стр. 288).

Криминальных на dniu $\frac{1}{13}$ Września 1848 roku (a), а przy Trybunałach Cywilnych pod dniem 30 Lipca (11 Sierpnia) t. r., Nr. 9,922, Prokurator obowiązany akt oskarżenia przedstawić Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, porównawszy nadesłany sobie akt oskarżenia ze śledztwem, albo upoważnia Prokuratora do wniesienia onego w całości lub części przed Sąd, albo nie uznaje zasady do wytoczenia procesu dyscyplinarnego.

Sąd, po rozpoznaniu wniesionego przez Prokuratora aktu oskarżenia, wydaje wyrok przygotowawczy, którym, albo akt oskarżenia odrzuca t. j. nie uznaje podstawy do procesu dyscyplinarnego, albo takowy w całości lub części przyjmuje.

W razie przyjęcia, wyznacza zarazem jednego z Członków Sądu do wyprowadzenia przeciwko postawionemu w stanie oskarżenia urzędnikowi formalnego śledztwa i jednocześnie, jeżeli uzna potrzebę tymczasowego zawieszenia urzędnika w urzędzie, tym samym wyrokiem wyrzeka to zawieszenie.

Od wyroku przyjmującego akt oskarżenia, stosownie do postanowienia Królewskiego z dnia $\frac{6}{18}$ Kwietnia 1820 roku (b) oraz postanowienia Rady Administracyjnej z dnia $\frac{15}{27}$ Lutego 1855 roku (c), odwoływać się nie wolno.

Po ukończeniu nakazanej wyrokiem przygotowawczym instrukcyi, to jest po wysłuchaniu świadków, zebraniu dowodów i przyjęciu od obwinionego tłumaczenia się, Sąd wydaje wyrok stanowczy, którym, jeżeli znajdzie urzędni-

(a) Zobacz dodatek N. 20. (t. II, str. 283).

(b) Zobacz dodatek N. 21. (t. II, str. 285).

(c) Zobacz dodatek N. 22. (t. II, str. 289).

рѣшеніе, коимъ, ежели признаетъ чиновника невиннымъ, оправдываетъ его; или же опредѣляетъ соотвѣтственное наказаніе, ежели онъ будетъ изобличенъ въ винѣ.

На такое уже окончательное рѣшеніе, согласно вышеприведеннымъ постановленіямъ отъ 8/20 Мая 1817 и 6/18 Апрѣля 1820 года (а) и сообразно съ 85-ю ст. Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, какъ подсудимому, такъ и Прокурору предоставлено право подачи апелляціонной жалобы въ высшую инстанцію.

Для сего Прокуроръ, примѣняясь къ вышеприведенному постановленію отъ 6/18 Апрѣля 1820 года, обязанъ представить слѣдственное дѣло обще съ приговоромъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи на заключеніе, долженъ ли онъ довольствоваться состоявшимся рѣшеніемъ, или же подать на оное жалобу въ высшую инстанцію.

Причемъ слѣдуетъ замѣтить, что, ежели по дисциплинарному слѣдствію окажется, что чиновникъ совершилъ болѣе важныя преступленія, состоящія въ связи съ его должностію, то Судъ произноситъ приговоръ, опредѣляющій предать его уголовному Суду. Въ такомъ случаѣ приговоръ этотъ, на основаніи вышеприведеннаго постановленія отъ 8/20 Мая 1817 года, имѣетъ характеръ опредѣлительнаго рѣшенія, и дальнѣйшее производство слѣдуетъ въ такомъ же порядкѣ, какъ въ дѣлахъ уголовныхъ.

Всѣмъ изъ вышепоименованныхъ трехъ родовъ дѣлъ, производимыхъ о судебныхъ чиновникахъ и должностныхъ лицахъ, по поводу упущеній по службѣ, Пра-

(а) См. приб. N. 18 и 21. (т. II, стр. 272 и 284).

ка невинным, uniewinni go — albo téż wyrzeczе odpowiednią karę, jeżeli вина dowiedziona mu zostanie.

Od takiego dopiero wyroku stanowczego, stosownie do powołanych powyżej postanowień z dnia 8/20 Maja 1817 i 6/18 Kwietnia 1820 roku (a) w związku z artykułem 85 Ustawy przechodniej do Kodeksu kar głównych i poprawczych, służy tak skazanemu jako i Prokuratorowi prawo odwołania się do wyższej instancji.

W tym celu Prokurator powinien, w zastosowaniu się do powołanego postanowienia z dnia 6/18 Kwietnia 1820 roku, przedstawić akta śledcze wraz z wyrokiem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości do decyzji: czy na zapadłym wyroku ma poprzestać lub téż odwołać się do wyższej instancji.

Nadmienić tu należy, że jeżeli śledztwo dyscyplinarne wykaże, że urzędnik dopuścił się cięższych przestępstw z urzędowaniem jego związek mających, to Sąd wyrokiem kwalifikuje go pod Sąd karny. Wtedy wyrok taki, na zasadzie powołanego postanowienia z dnia 8/20 Maja 1817 roku, ma naturę decyzji kwalifikacyjnej i wówczas dalsze postępowanie odbywa się tak, jak w sprawach karnych.

Nad wszystkimi z wymienionych trzech rodzajów spraw, rozwijanych przeciwko urzędnikom i officialistom sądowym z powodu ich uchybień w służbie, Kommissya

(а) Zobacz dodatki N. 18 i 21. (t. II, str. 273 i 285).

d) представленіе къ помилованію ⁽¹⁾;

вительственная Коммисія Юстиціи, кромѣ вышеуказанныхъ дѣйствій а именно: признанія чиновниковъ, назначенныхъ оною въ должности, подлежащими отвѣтственности по Суду, исходатайствованія опредѣлительнаго рѣшенія относительно чиновниковъ, назначеніе коихъ въ должности зависитъ отъ высшаго Начальства, разсмотрѣнія и постановленія рѣшеній по жалобамъ на дисциплинарныя опредѣленія, разсмотрѣнія обвинительныхъ актовъ и заключенія по онымъ, слѣдуетъ ли доволѣствоваться состоявшимся рѣшеніемъ, или подавать апелляціонныя жалобы, вести строгій контроль и получаетъ о ходѣ оныхъ и опредѣляемыхъ наказаніяхъ вѣдомости чрезъ каждые 3 мѣсяца, о чемъ см. объясненіе къ §. 15 лит. *к* настоящаго Учрежденія.

⁽¹⁾ Первоначально право помилованія преступниковъ всякаго рода принадлежало исключительно Монарху (а). Подаваемые по сему предмету прошенія, согласно Высочайшей волѣ, объявленной въ отзымѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 27 Ноября 1809 года (б), Министръ Юстиціи обязанъ былъ, при соотвѣтственномъ рапортѣ, вмѣстѣ съ своимъ мнѣніемъ, основаннымъ на обстоятельствахъ каждаго отдѣльнаго случая, повергать на Высочайшее разрѣшеніе.

Согласно этому правилу, о каждомъ преступникѣ, просящемъ о помилованіи, ежели къ одному и тому же дѣлу не были прикосновенны другіе соучастники, дѣлаемо было особое представленіе.

(а) См. приб. N. 23. (т. II, стр. 292).

(б) См. приб. N. 24 (т. II, стр. 294).

d) przedstawianie do ułaskawienia ⁽¹⁾;

Rządowa Sprawiedliwości, oprócz czynności wyżej opisanych, jako to: kwalifikowania urzędników przez siebie mianowanych pod odpowiedzialność karną; wyjednywania decyzji kwalifikacyjnej względem urzędników, których nominacja należy do władzy wyższej; rozpoznawania i decydowania zażaleń na decyzje porządkowe; rozpoznawania aktów oskarżenia i stanowienia, czy na zapadłym wyroku należy poprzestać lub od niego się odwołać; — ściśle jeszcze prowadzi kontrolę i odbiera o ich postępie i wymierzonych karach kwartalne wykazy, o których zobacz wyjaśnienie do § 15 lit. *k* niniejszej Organizacji.

⁽¹⁾ Początkowo prawo ułaskawienia wszelkiego rodzaju przestępców należało wyłącznie do Monarchy (a). Podawane w téj mierze prośby, stosownie do woli Najwyższej, objawionej w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 27 Listopada 1809 roku (b), Minister Sprawiedliwości obowiązany był, przy stosownym raporcie wraz ze swą opinią motywowaną okolicznościami każdego szczególnego przypadku, przedstawiać do decyzji Panującego.

Odpowiednio więc temu przepisowi, co do każdego przestępcy do łaski odwołującego się, o ile do jednej i téj samej sprawy nie byli implikowani inni współwinowajcy, oddzielne przedstawienie było czynione.

(а) Zobacz dodatek N. 23. (t. II, str. 293).

(b) Zobacz dodatek N. 24. (t. II, str. 295).

Высочайшимъ однакоже повелѣніемъ, послѣдовавшимъ 5/17 Марта 1816 года (а), Государь Императоръ предоставилъ себѣ удостоивать помилованія единственно только преступниковъ, приговоренныхъ къ смертной казни или къ продолжительному заключенію. Относительно же преступниковъ, присужденныхъ къ меньшимъ наказаніямъ, право помилованія предоставлено Государемъ Императоромъ Намѣстнику въ Царствѣ Польскомъ, въ обоихъ же этихъ случаяхъ представленіе къ помилованію возложено было на Правительственную Коммисію Юстиціи.

Такъ какъ случалось, что приговоренный къ наказанію, получивъ отказъ въ помилованіи, вторично обращался съ просьбою объ ономъ, то, по сдѣланному по сему предмету представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, Совѣтъ Управленія отъ 27 Юля 1816 года (b) воспретилъ представлять такого рода подсудимыхъ къ помилованію, за исключеніемъ лишь того случая, еслибы ими представлены были новыя причины, не изложенныя въ первоначальномъ прошеніи. Постановленіемъ же отъ 1 Февраля 1817 года (c) Совѣтъ Управленія опредѣлилъ: что преступники, просящіе о помилованіи и вмѣстѣ съ симъ предоставляющіе себѣ право на жалобу, не могутъ быть представляемы къ помилованію, доколѣ состоявшіеся о нихъ приговоры не будутъ рассмотрѣны порядкомъ кассациі, ежели только они имѣютъ право на оную.

Чтобы не лишать обвиняемыхъ въ уголовномъ преступленіи возможности оправдаться судебнымъ порядкомъ, согласно Высочайшему повелѣнію, объявленному

(а) См. приб. N. 25. (т. II, стр. 296).

(b) См. приб. N. 26. (т. II, стр. 300).

(c) См. приб. N. 27. (т. II, стр. 302).

Wszakże już postanowieniem NAJWYŻSZEM na dniu 5/17 Marca 1816 roku wydaném (a), NAJJAŚNIEJSZY PAN zastrzegł sobie udzielanie ułaskawień jedynie przestępcom na karę śmierci lub długotrwałe więzienie skazanym. Co do przestępców zaś mniejszemi karami dotkniętych, moc ułaskawienia Namiestnikowi Królestwa pozostawił, a w obu tych przypadkach obowiązek przedstawiania do łaski włożonym był na Kommissyą Rządową Sprawiedliwości.

Ponieważ zdarzało się, że skazany, po odmówieniu mu ułaskawienia, powtórnie wnosił prośbę w tym przedmiocie, przeto, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Rada Administracyjna na d. 27 Lipca 1816 roku (b) wzbronila przedstawiać takich więźni do ułaskawienia, wyjąwszy gdyby nowe powody przy pierwszej prośbie nieprzywiedzione podawali. Postanowieniem zaś z dnia 1 Lutego 1817 roku (c) wyrzekła, że przestępcy odwołujący się do łaski i zarazem zastrzegający sobie prawo rekursu, nie mogą być przedstawiani do ułaskawienia, dopóki drogą kassacyi, jeżeli ta im służy, wyroki przeciwko nim zapadłe rozpoznane nie zostaną.

Ażeby nie pozbawiać obwinionych o zbrodnię kapitalną możności uniewinnienia się na drodze sądowej, stosownie do NAJWYŻSZEJ decyzji, objawionej w zakomu-

(a) Zobacz dodatek N. 25. (t. II, str. 297).

(b) Zobacz dodatek N. 26. (t. II, str. 301).

(c) Zobacz dodatek N. 27. (t. II, str. 303).

въ сообщенномъ Правительственной Коммисіи Юстиціи отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 14/26 Августа 1817 года (а), обвиняемаго въ такого рода преступленіи дозволяется представить къ Монаршему помилованію не прежде, какъ по исчерпаніи имъ всѣхъ средствъ законной защиты.

Что же слѣдуетъ разумѣть подъ уголовнымъ преступленіемъ, это объяснено въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 9/18 Сентября 1821 года, за № 4,550 (b).

Вслѣдъ за симъ Правительственная Коммисія Юстиціи предписала, отъ 25 Марта 1824 года, за № 2,824 (c); чтобы, по полученіи въ Судахъ постановленій Намѣстника объ отказѣ въ помилованіи лицамъ, остающимся на свободѣ, постановленія эти, отказывающія въ помилованіи, были объявляемы не прежде, какъ по истребованіи тѣхъ же лицъ подъ арестъ, а также, чтобы немедленно выдано было ими распоряженіе объ экзекуціи, дабы такимъ образомъ ускорить приведеніе въ исполненіе приговора и пресѣчь возможность лицамъ, содержащимся подъ арестомъ и не помилованнымъ, подавать вторично прошенія о помилованіи.

Во избѣжаніе недоразумѣній относительно того, съ какого времени слѣдуетъ считать срокъ наказанія, замѣненнаго Высочайшимъ помилованіемъ, на временное тюремное заключеніе, Государь Императоръ 3/15 Іюля 1835 года (d) Высочайше соизволилъ повелѣть: считать въ такихъ случаяхъ срокъ наказанія со дня изданія Высочайшаго повелѣнія, ежели этимъ повелѣніемъ не сдѣлано другаго распоряженія.

(a) См. приб. N. 28. (т. II, стр. 304).

(b) См. приб. N. 29. (т. II, стр. 306).

(c) См. приб. N. 30. (т. II, стр. 308).

(d) См. приб. N. 31. (т. II, стр. 310).

никowanей Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 14/26 Sierpnia 1817 roku (a), nie wprzód można przedstawić obwinionego o tego rodzaju przestępstwo do łaski Monarszej, aż po wyczerpaniu przezeń wszelkich środków prawnej obrony.

Co zaś należy rozumieć przez zbrodnię kapitalną objaśnia odezwa Ministra Sekretarza Stanu z dnia 9/18 Września 1821 roku, Nr. 4,550 (b).

Następnie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, re-skryptem na dniu 25 Marca 1824 roku, Nr. 2,824 (c), wydanym, rozporządziła, iżby za dojściem do Sądów postanowień Namiestnika o odmówieniu ułaskawienia osobom na wolności będącym, nie wprzód ogłaszały postanowienie odmawiające łaski, aż po ściągnięciu tychże osób do aresztu, oraz iżby zaraz egzekucyą zarządzały, aby tym sposobem i wykonanie wyroku przybliżyć i przeciąć sposobność osądzonym nieułaskawionym podawania do Rządu powtórnych próśb o łaskę.

Celem usunięcia wątpliwości co do liczenia biegu kary w skutek NAJWYŻSZEJ łaski na czasowe więzienie zamienionęj, NAJJAŚNIEJSZY PAN w dniu 3/15 Czerwca 1835 r. (d) NAJWYŻEJ postanowił raczył, że bieg kary w takich razach ma się rachować od dnia NAJWYŻSZEGO postanowienia, jeżeli w postanowieniu inaczej nie rozporządzono.

(a) Zobacz dodatek N. 28. (t. II, str. 305).

(b) Zobacz dodatek N. 29. (t. II, str. 307).

(c) Zobacz dodatek N. 30. (t. II, str. 309).

(d) Zobacz dodatek N. 31. (t. II, str. 311).

На основаніи этихъ правилъ, Уголовные Суды, о каждомъ изъ просящихъ о помилованіи преступникѣ, должны были, съ приложеніемъ своего мнѣнія, входить съ особымъ представленіемъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи, которая въ свою очередь, особыми о каждомъ преступникѣ рапортами, вмѣстѣ съ своимъ заключеніемъ, представляла Намѣстнику въ Царствѣ. Такой ходъ дѣлъ, какъ обременительный съ одной стороны для Судовъ и Правительственной Коммисіи Юстиціи, такъ съ другой стороны замедляющій окончательное рѣшеніе уголовныхъ дѣлъ, въ особенности имѣющихъ предметомъ незначительныя кражи, за которыя присужденныя къ наказанію не рѣдко слишкомъ долго содержались въ тюрьмѣ, пока ихъ дѣло окончилось помилованіемъ, обратилъ на себя вниманіе Намѣстника въ Царствѣ.

Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 30 Ноября (12 Декабря) 1842 года, за № 14,792, предписала Уголовнымъ Судамъ—преступниковъ, содержащихся подъ арестомъ за маловажныя кражи и единственно лишь по случайному стеченію увеличивающихъ вину обстоятельствъ, представлять къ помилованію не по одиночкѣ, какъ это велось донинѣ, но перечневымъ образомъ.

Послѣдующимъ же предписаніемъ отъ 27 Декабря (8 Января) 1844 года, за № 201, перечневое представленіе къ помилованію Намѣстнику примѣнено и къ тѣмъ преступникамъ, которые, за преступленія и полицейскіе проступки, присуждены къ исправительному либо полицейскому наказанію, и вмѣстѣ съ тѣмъ даны для руководства въ этомъ отношеніи два образца: одинъ—для лицъ находящихся на свободѣ, а другой—для арестантовъ.

На основаніи этихъ правилъ, Уголовные Суды, о каждомъ изъ просящихъ о помилованіи преступникѣ, должны были, съ приложеніемъ своего мнѣнія, входить съ особымъ представленіемъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи, которая въ свою очередь, особыми о каждомъ преступникѣ рапортами, вмѣстѣ съ своимъ заключеніемъ, представляла Намѣстнику въ Царствѣ. Такой ходъ дѣлъ, какъ обременительный съ одной стороны для Судовъ и Правительственной Коммисіи Юстиціи, такъ съ другой стороны замедляющій окончательное рѣшеніе уголовныхъ дѣлъ, въ особенности имѣющихъ предметомъ незначительныя кражи, за которыя присужденныя къ наказанію не рѣдко слишкомъ долго содержались въ тюрьмѣ, пока ихъ дѣло окончилось помилованіемъ, обратилъ на себя вниманіе Намѣстника въ Царствѣ.

Въ skutku tego Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1842 r., Nr. 14,792, zaleciła Sądom Kryminalnym, aby przestępców za mniejsze kradzieże i jedynie z powodu zbiegu okoliczności uwiezionych, przedstawiały do ulaskawienia nie pojedynczo, jak dotąd, ale tabelarycznie.

Następnym zaś reskryptem z dnia 27 Grudnia (8 Stycznia) 1844 roku, Nr. 201, sposób tabelarycznego przedstawiania do łaski Namiestnika zastosowała i do przestępców za występki i przewinienia policyjne na kary poprawcze i policyjne skazanych, przepisawszy w téj mierze dwa wzory: jeden, co do osób na wolności zostających, a drugi, co do więźni.

Указанный порядок представлення къ помилованію оставленъ въ своей силѣ и по введеніи Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, какъ это ясно оговорено въ 56-й ст. Переходнаго Устава къ тому же Уложенію (а), съ тою однакоже разницею въ сравненіи съ статьею 57 того же Устава, что прошенія о помилованіи присужденныхъ неокончательными приговорами, если они не заявляли жалобъ въ высшія инстанціи, должны быть представляемы Его Императорскому Величеству, по разсмотрѣніи дѣла ревизионнымъ порядкомъ въ тѣхъ же высшихъ инстанціяхъ.

По смыслу Инструкціи, данной 28 Ноября (10 Декабря) 1847 года Намѣстникомъ въ Царствѣ Уголовнымъ Судамъ (b), Правительственная Коммисія Юстиціи, предписаніемъ отъ 23 Іюля (4 Августа) 1848 года, за № 11,533, указала Уголовнымъ Судамъ порядокъ и предложила къ руководству образецъ представлення къ помилованію преступниковъ, приговоренныхъ къ наказаніямъ экстраординарнымъ.

Не смотря на вышеозначенныя распоряженія и предписанія отъ 28 Декабря (9 Января) 1848⁹/ года, за № 643 и 1/13 Декабря 1849 года, за № 17,490, Правительственная Коммисія Юстиціи, замѣчая еще въ представленіяхъ къ помилованію нѣкоторыя несообразности, для окончательнаго устраненія таковыхъ, 17/29 Октября 1851 года, за № 18,427 (c), дала всѣмъ Уголовнымъ Судамъ подробную по сему предмету Инструкцію и составила образцы для перечневыхъ представленій къ помилованію, на каждую категорію преступленій (d).

(a) *Дневн. Закон. т. 40, стр. 6.*

(b) *Дневн. Закон. т. 40, стр. 113.*

(c) *См. приб. N. 32. (т. II, стр. 314).*

(d) *См. образцы А, В, С и D, помѣщенные послѣ приб. N. 32. (т. II стр. 337, 345 и 353).*

Всказаны порядокъ представлення до улакаwienia utrzymanымъ został i po wprowadzeniu Kodeksu kar głównych i poprawczych, jak to wyraźnie w art. 56 Ustawy przechodniéj do tegoż Kodeksu (a) zastrzeżoném zostało, z tą wszakże różnicą z art. 57 téjże Ustawy, że prośby o łaskę względem skazanych wyrokami nieostatecznymi, którzyby nie odwołali się do dalszych instancyj, zanoszone być winny do Jego CESARSKIEJ MOŚCI, po przejściu sprawy drogą rewizyi przez też dalsze instancje.

W myśl Instrukcyi dla Sądów Karnych, przez Namiestnika Królestwa pod dniem 28 Listopada (10 Grudnia) 1847 roku wydanéj (b), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem daty 23 Lipca (4 Sierpnia) 1848 roku, Nr. 11,533, wskazała Sądom Kryminalnym sposób i przepisała wzór przedstawiania do łaski przestępców na kary podzwyczajne skazanych.

Gdy pomimo powyższych rozporządzeń i reskryptów z dnia 28 Grudnia (9 Stycznia) 1848⁹/ r., Nr. 643 i 1/13 Grudnia 1849 r., Nr. 17,490, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości w przedstawieniach do łaski dostrzegała jeszcze pewne niedokładności, celem przeto ostatecznego usunięcia takowych, pod dniem 17/29 Października 1851 roku, Nr. 18,427 (c), wydała do wszystkich Sądów Kryminalnych szczegółową w téj mierze Instrukcyą i przepisała wzory do tabelarycznych przedstawień do łaski dla każdej kategorii przestępców (d).

(a) *Dzien. Praw t. 40, str. 7.*

(b) *Dzien. Praw t. 40, str. 113.*

(c) *Zobacz dodatek N. 32. (t. II, str. 315).*

(d) *Zobacz wzory A, B, C i D, zamieszczone po dodatku N. 32. (t. II, str. 341, 349 i 357).*

Отъ 5/17 же Марта 1853 года, за № 5,639, предписала она Уголовнымъ Судамъ, чтобы къ каждому представлению о помиловании преступниковъ, заключенныхъ въ тюрьмѣ, кромѣ свидѣтельства тюремныхъ надзирателей о поведеніи арестанта во время наказанія, прилагались еще свидѣтельства полицейской власти о прежнемъ поведеніи обвиняемыхъ.

Вслѣдъ за симъ, предписаніемъ отъ 8/20 Февраля 1854 года, за № 1,794 (а), указаны были Уголовнымъ Судамъ и предложены къ руководству, одобренныя Его Свѣтлостію Княземъ Намѣстникомъ и Министромъ Финансовъ Имперіи постоянныя правила относительно преступниковъ, приговоренныхъ къ наказанію за контрабанду и просящихъ о помилованіи.

Наконецъ, въ разъясненіе законоположеній, по порученію Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Намѣстника въ Царствѣ, изложенному въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 25 Января (6 Февраля) 1863 года, № 19,876, Правительственною Коммисіею Юстиціи изданъ 29 Января (10 Февраля) 1863 г., за № 2,051 (b), циркуляръ, коимъ предписано всѣмъ Уголовнымъ Судамъ не принимать и не представлять апелляціонныхъ прошеній объ освобожденіи, какъ отъ наказаній, опредѣленныхъ въ силу Высочайше утвержденнаго 24 Мая 1860 года Устава о гминныхъ сельскихъ Судахъ въ Царствѣ Польскомъ (с), такъ и отъ наказаній по дѣламъ, которыя могутъ быть вчинаемы единственно по требованію лицъ, претерпѣвшихъ убытки.

(а) См. приб. N. 33 (т. II, стр. 361).

(b) См. приб. N. 34 (т. II, стр. 362).

(с) Дневн. Зак. т. 57, стр. 8.

Рескryptem заъ з дня 5/17 Marca 1853 r., Nr. 5,639, zaleciła Sądom Kryminalnym, aby do każdego przedstawienia w drodze łaski za przestępcami w więzieniu zatrzymanemi, obok świadectwa nadzorców więzień o sprawowaniu się więźnia wśród cierpienia kary, dołączane były świadectwa władz policyjnych o poprzedniej konduicie obwinionych.

Następnie, reskryptem z dnia 8/20 Lutego 1854 roku, Nr. 1,794 (a), wskazane zostały Sądom Kryminalnym, z zaleceniem stosowania się do nich, przyjęte przez Jego Książęcą Mość Namiestnika i Ministra Skarbu Cesarstwa, stałe prawidła co do przestępców za defraudacyą na kary skazanych a do łaski odwołujących się.

Nakoniec, w objaśnieniu przepisów prawa, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wydała pod dniem 29 Stycznia (10 Lutego) 1863 r., Nr. 2,051 (b), z upoważnienia Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO KSIĘCIA Namiestnika Królestwa, odezwą Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 25 Stycznia (6 Lutego) 1863 r., Nr. 19,876 objawionego, cyrkularz, którym zaleciła wszystkim Sądom Kryminalnym, aby nie przyjmowały i nie przedstawiały odwołań się do łaski, tak od kar z NAJWYŻEJ zatwierdzonej pod dniem 24 Maja 1860 roku Ustawy o Sądach gminnych wiejskich w Królestwie Polskiem (c) stanowionych, jak i od kar w sprawach, które tylko na żądanie poszkodowanych rozwinięte być mogą.

(a) Zobacz dodatek N. 33. (t. II, str. 361).

(b) Zobacz dodatek N. 34. (t. II, str. 363).

(c) *Dzien. Praw* t. 57, str. 9.

e) завѣдываніе суммами вѣдомства Юстиціи, по штату (1);

f) представленіе въ Совѣтъ Управленія годового расчёта о дѣйствіяхъ всего судебнаго вѣдомства (2).

Впрочемъ, вслѣдствіе отмѣны статьею 8 Высочайшаго указа 30 Августа (11 Сентября) 1864 года (a) правилъ относительно опредѣленія экстраординарнаго наказанія, миновала надобность особаго представленія къ помилованію преступниковъ, приговоренныхъ къ экстраординарнымъ наказаніямъ.

(1) См. объясненіе, изложенное въ § 12 настоящаго учрежденія, подъ литерою *т*.

(2) На основаніи 7-й статьи и примѣняясь къ 17-й статьѣ *Учрежденія Министровъ Герцогства Варшавскаго* отъ 20 Мая 1808 года, Министръ Юстиціи обязанъ былъ ежегодно представлять Королю, Герцогу Варшавскому общій обзоръ ввѣреннаго ему управленія.

Вслѣдъ за симъ, 53 статьею Органическаго Статута Совѣта Управленія 19 Ноября (1 Декабря) 1815 года (b), а потомъ 29 статьею Всемилоостивѣйше дарованнаго Царству Польскому Органическаго Статута 14 Февраля 1832 года (c), а также 26 статьею Высочайшаго указа 24 Мая (5-го) 1861 года (d), заключающаго въ себѣ учрежденіе возстановленнаго Государственнаго Совѣта, представленіе такого отчета по вѣдомству Юстиціи возложено было на Правительственную Коммисію Юстиціи.

(a) См. приб. N. 35. (т. II, стр. 368).

(b) *Дневн. Зак. т. I, стр. 240.*

(c) *Дневн. Зак. т. 14, стр. 173.*

(d) *Дневн. Зак. т. 58 стр. 234.*

e) zarządzanie funduszami wydziału Sprawiedliwości, podług etatu (1);

f) zdawanie Radzie Administracyjnej rocznego raportu z działań całego sądownictwa (2).

Wreszcie, po uchyleniu artykułem 8 ukazu NAJWYŻSZEGO z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1864 r. (a) przepisów co do wymierzania kary podzwyczajnej, ustała potrzeba oddzielnego przedstawiania do łaski przestępców na kary podzwyczajne skazanych.

(1) Zobacz wyjaśnienie zamieszczone co do § 12 lit. *m*. niniejszej Organizacyi.

(2) Na zasadzie art. 7 w związku z art. 17 *Organizacyi Ministrów Księstwa Warszawskiego* z d. 20 Kwietnia 1808 roku, Minister Sprawiedliwości obowiązany był do składania corocznie Królowi Saskiemu, Księciu Warszawskiemu ogólnego obrazu z powierzonego mu zarządu.

Następnie, artykułem 53 Statutu Organicznego dla Rady Stanu z d. 19 Listopada (1 Grudnia) 1815 roku (b), a później artykułem 29 NAJMIŁOŚCIWIEJ nadanego Królestwu Polskiemu Statutu Organicznego z dnia 14 Lutego 1832 roku (c) oraz artykułem 26 NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1861 roku (d), obejmującego wsobie Organizacyą przywróconej Rady Stanu, obowiązek składania takiego sprawozdania z wydziału sprawiedliwości włożony został na Kommissyą Rządową Sprawiedliwości.

(a) Zobacz dodatek N. 35. (t. II, str. 369).

(b) *Dzien. Praw t. I, str. 240.*

(c) *Dzien. Praw t. 14, str. 173.*

(d) *Dzien. Praw t. 58. str. 235.*

§ 8.

Въ отношеніи усовершенствованія существующихъ законовъ и судоустройства, Правительственной Коммисіи Юстиціи принадлежитъ:

представленіе соображеній Совѣту Управленія, а также заготовленіе или составленіе проектовъ Уста-

Согласно Высочайшей волѣ, изъясненной въ отзѣвахъ Министра Статсъ-Секретаря отъ 19¹/₃₁ Іюля 1818 года, за № 2,290, а также отъ 7¹/₁₉ Декабря 1826 года, безъ номера, сообщенныхъ Правительственной Коммисіи Юстиціи въ завѣренныхъ копіяхъ при рескриптахъ Предѣлательствующаго въ Государственномъ Совѣтѣ отъ 18 Августа 1818 года, за № 6,546, и отъ 6 Января 1827 года, за № 20,201, предписано было, дабы отчеты эти за истекшій годъ, представляемы были всегда въ теченіе наступающаго года въ Февралѣ мѣсяцѣ. Наконецъ Совѣтъ Управленія выпискою изъ журнала засѣданія онаго отъ 29 Ноября (11 Декабря) 1838 года, за № 24,324 (а), увѣдомилъ Правительственную Коммисію Юстиціи, что окончательный срокъ для ежегоднаго представленія отчетовъ за каждый истекшій годъ назначается къ 3¹/₁₅ числу Мая.

Примѣняясь къ вышеозначеннымъ правиламъ, Правительственная Коммисія Юстиціи, ежегодно до наступленія означеннаго срока, по разсмотрѣніи составленнаго Правителемъ Канцеляріи, на основаніи доставленныхъ ему подлежащими Отдѣленіями вѣдомостей, общаго отчета о дѣйствіяхъ по всему вѣдомству Юстиціи, представляетъ оный Совѣту Управленія.

(а) См. приб. N. 36. (т. II, стр. 374).

§ 8.

We względzie udoskonalenia stanu prawa i organizacyi sądownictwa należy do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości:

podawanie uwag Radzie Administracyjnėj, jakoteż przygotowanie lub wyrobienie projektów do ustaw

Stosownie do woli NAJWYŻSZEJ, objawionėj w odezwach Ministra Sekretarza Stanu z dnia 19¹/₃₁ Lipca 1818 roku, Nr. 2,290, oraz z dnia 7¹/₁₉ Grudnia 1826 r., bez numeru, zakomunikowanych Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości w kopiach wierzytelnych przy reskryptach Prezydującego w Radzie Stanu z dnia 18 Sierpnia 1818 roku, Nr. 6,546 i z dnia 6 Stycznia 1827 r., Nr. 20,201, poleconém było, aby raporta te z roku upłynionego składane były zawsze w ciągu roku następującego w miesiącu Lutym. Nakoniec Rada Administracyjna, przez wypis z protokołu posiedzenia swego z dnia 29 Listopada (11 Grudnia) 1838 roku, Nr. 24,324 (a), zawiadomiła Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, iż ostateczny termin do składania corocznych raportów z każdego upłynionego roku ma być dzień 3¹/₁₅ Maja.

W zastosowaniu się do powyższych przepisów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości corocznie przed oznaczonym terminem, po rozpatrzeniu ułożonego przez Dyrektora Kancelaryi, na podstawie dostarczonych mu przez właściwe Wydziały wykazów, ogólnego raportu z czynności całego wydziału Sprawiedliwości, składa takowy Radzie Administracyjnėj.

(а) Zobacz dodatek N. 36. (t. II, str. 375).

вовъ или постановлений, какъ по гражданскимъ, такъ и по уголовнымъ дѣламъ, равно изданіе общихъ инструкцій или правилъ, относительно порядка контроля судопроизводства.

§ 9.

Дозволяется каждому жаловаться Правительственной Коммисіи Юстиціи на отказъ или замедленіе въ правосудіи со стороны Судовъ; Коммисія однако не можетъ измѣнять судебныхъ приговоровъ, ни приостанавливать ихъ исполненія.

Равно дозволяется каждому жаловаться Коммисіи на несправедливости судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, причинившія ему въ чемъ либо вредъ или убытокъ.

Впрочемъ жалующійся обязанъ сперва обратиться съ своею жалобою къ Прокурору подлежащаго Суда, если подаетъ жалобу не на самого Прокурора или Предсѣдателя ⁽¹⁾.

(1) Нынѣ, по предмету подачи жалобъ, изданы особыя правила. Совѣтъ Управленія, въ исполненіе Высочайшей Его Императорско-Царскаго Величества воли, объявленной въ отзвѣѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 5/17 Апрѣля 1858 года, за № 942, къ Намѣстнику въ Царствѣ, по предмету собранія въ одно цѣлое, существующихъ въ Царствѣ Польскомъ правилъ о порядкѣ подачи прошеній на Высочайшее Его Императорско-Царскаго Величества имя, въ за-

lub postanowień, tak w przedmiotach cywilnych, jak kryminalnych, niemniej wydawanie ogólnych instrukcyj lub urzędzeń do porządku i kontrolowania sądownictwa zmierzających.

§ 9.

Wolno każdemu zaskarżyć przed Kommissyą Rządową Sprawiedliwości odmówienie lub zwłokę sprawiedliwości przez Sądy; atoli wyroków sądowych Kommissya zmieniać nie może, ani też ich wykonania wstrzymywać.

Podobnież wolno każdemu zaskarżyć przed Kommissyą wykroczenia urzędników lub officyalistów sądowniczych, które mu szkodę lub uszczerbek w czémkolwiekby zrzadziły.

Obowiązany jest wszakże udawać się wprzód ze swą skargą do Prokuratora przy właściwym Sądzie, wyjawszy gdy skargę na samego Prokuratora lub Prezesa podaje ⁽¹⁾.

(1) Obecnie w przedmiocie podawania skarg wydane zostały oddzielne przepisy. Rada Administracyjna, w wykonaniu Najwyższej woli Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, objawionej w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 5/17 Kwietnia 1858 roku, Nr. 942, do Namiestnika Królestwa, w przedmiocie zebrania w jedną całość obowiązujących w Królestwie Polskiem przepisów o porządku podawania próśb na imię Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, na posiedzeniu swém dnia 8/20 Sierpnia 1858 ro-

§ 10.

Всѣ бумаги, исходящія изъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, должны быть снабжены подписью Главнаго Директора Предсѣдательствующаго или заступающаго его мѣсто ⁽¹⁾, или же подписью Члена Директора Отдѣленія, а также скрѣплены подписью Провителя Канцеляріи ⁽²⁾.

сѣданіи своемъ 8/20 Августа 1858 года (а), издалъ постановленіе о подачѣ прошеній на имя Его Императорско-Царскаго Величества и въ Правительственный мѣста Царства, которыя имѣютъ и по настоящее время обязательную силу.

⁽¹⁾ Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи не имѣетъ постоянного заступающаго его мѣсто, и поэтому здѣсь говорится о временно заступающемъ его мѣсто, назначаемомъ въ случаѣ болѣзни или выѣзда Главнаго Директора за границу.

Сличь § 33 настоящаго учрежденія.

⁽²⁾ Какія исходящія бумаги должны быть снабжены подписью Главнаго Директора и какія подписью Члена Коммисіи, это объяснено въ § 61 настоящаго учрежденія.

Слѣдуетъ здѣсь только замѣтить, что, согласно состоявшемуся въ засѣданіи Правительственной Коммисіи Юстиціи 26 и 28 Сентября (8 и 10 Октября) 1863 года, постановленію, бумаги, подписываемыя Членомъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, скрѣпляются Начальникомъ подлежащаго Отдѣленія. Провитель же Канцеляріи скрѣпляетъ только тѣ бумаги, которыя должны быть подписаны Главнымъ Директоромъ (b).

(a) *Дневн. Закон. т. 52, стр. 330.*

(b) *См. объясненіе къ § 61.*

§ 10.

Wszelkie ekspedycje z Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wychodzące, opatrzone być powinny podpisem Dyrektora Głównego Prezydującego lub jego zastępcy ⁽¹⁾, albo podpisem Członka Dyrektora Wydziału, jakoteż poświadczone podpisem Dyrektora Kancelaryi ⁽²⁾.

ku (a) wydała postanowienie o podawaniu próśb na Imię Jego CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI i do władz Królestwa, które dotąd mają moc obowiązującą.

⁽¹⁾ Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości stałego zastępcy nie ma, jest tu tylko mowa o zastępcy czasowym, przeznaczonym na przypadek słabości Dyrektora Głównego lub wyjazdu jego za granicę.

Porównaj § 33 niniejszej Organizacyi.

⁽²⁾ Jakie ekspedycje wychodzą z podpisem Dyrektora Głównego, a jakie opatrzone być mają podpisem Członka Kommissyi, wskazuje § 61 niniejszej Organizacyi.

Tu tylko wspomnieć należy, że stosownie do postanowienia zapadłego na posiedzeniu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości w dniach 26 i 28 Września (8 i 10 Października) 1863 roku, ekspedycje podpisywane przez Członka Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, poświadczane bywają przez Naczelnika właściwego Wydziału. Dyrektor Kancelaryi poświadcza te tylko ekspedycje, które podpisywane być mają przez Dyrektora Głównego (b).

(a) *Dzien. Praw t. 52, str. 331.*

(b) *Zobacz wyjaśnienie do § 61.*

ОТДѢЛЪ II.

О СОСТАВѢ И ДѢЙСТВІЯХЪ ОТДѢЛЕНІЙ И ОБЩАГО
УПРАВЛЕНІЯ, А РАВНО О ЗАСѢДАНІЯХЪ
ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

ГЛАВА I.

ОБЪ ОТДѢЛЕНІЯХЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

ОТДѢЛЕНИЕ I.

О составѣ и дѣйствіяхъ Административно-Контрольнаго Отдѣленія.

§ 11.

Административно-Контрольное Отдѣленіе состоитъ:

Изъ Директора Отдѣленія,
Начальника Отдѣленія,
Дѣлопроизводителей,
Контролера,
Помощника Контролера, и
Секретарей ⁽¹⁾.

§ 12.

Къ обязанностямъ Административно-Контрольнаго Отдѣленія относятся:

а) повѣрка правъ и преимуществъ кандидатовъ на должности въ ученомъ, служебномъ и политическомъ отношеніяхъ, веденіе съ этою цѣлью вѣдомостей о выдержанныхъ испытаніяхъ, формулярныхъ списковъ, спи-

⁽¹⁾ См. объясненіе къ § 1 настоящаго учрежденія.

DZIAŁ II.

O SKŁADZIE I CZYNNOŚCIACH WYDZIAŁÓW I ODDZIAŁU
SŁUŻBY OGÓLNEJ, JAKOTĘŻ O POSIEDZENIACH
KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

ROZDZIAŁ I.

O WYDZIAŁACH KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

ODDZIAŁ I.

O składzie i czynnościach wydziału Administracji i Kontroli.

§ 11.

Wydział Administracji i Kontroli składa się:

Z Dyrektora Wydziału,
Szefa Wydziału,
Referentów,
Kontrolera,
Adjunkta Kontroli i
Sekretarzy ⁽¹⁾.

§ 12.

Czynności Wydziału Administracji i Kontroli dotyczą się:

a) sprawdzenia kwalifikacyi, tak naukowej, jak służbowej i politycznej, kandydatów o urzędy starających się, i utrzymywania w tym celu: wykazów co do odbytych egzaminów, wykazów stanu służby, list

⁽¹⁾ Zobacz wyjaśnienie do § 1 niniejszej Organizacji.

сковъ о старшинствѣ, а равно и о поведеніи всѣхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ по вѣдомству Юстиціи (1);

(1) Желаящій получить мѣсто по вѣдомству Юстиціи долженъ имѣть надлежащую научную подготовку, представить доказательства о прежней своей службѣ, буде состоялъ въ ней, и не быть замѣченнымъ въ политическомъ отношеніи; на сей конецъ, въ Правительственной Коммисіи Юстиціи ведутся списки о выдержанныхъ судебныхъ испытаніяхъ, заключающія свѣдѣнія о научномъ подготовленіи кандидатовъ, а также формулярные и кондуитные списки о службѣ и поведеніи судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ.

1. *Что касается до научнаго подготовленія судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, а тѣмъ самымъ и вѣдомостей о выдержанныхъ ими испытаніяхъ:*

Никто не можетъ искать мѣста по судебному вѣдомству, кто не кончилъ съ успѣхомъ курса юридическихъ наукъ и не приготовился практически посредствомъ аппликаціи.

Во времена бывшей Польской Республики, законовѣдѣніе было преподаваемо въ Краковской и Виленской Академіяхъ, почему и конституціею 1764 года именно опредѣлено, что въ судебныя должности, въ Трибуналахъ, Гродскихъ и Земскихъ Судахъ, должны быть избираемы лица, доказавшія на дѣлѣ свою способность и опытность въ законовѣдѣніи, и притомъ владѣющія поземельными имѣніями, по вотчинному или закладному праву.

Практическія познанія и изученіе мѣстныхъ законоположеній приобрѣтались въ тогдашнихъ палестрахъ.

starszeństwa, tudzież kontroli sprawowania się wszystkich urzędników i officyalistów wydziału Sprawiedliwości (1);

(1) Starający się o posadę w wydziale Sprawiedliwości posiadać powinien odpowiednią kwalifikacyą naukową, wykazać poprzednią swą służbę rządową, jeżeli w takowej zostawał, i nie być notowanym pod względem politycznym; z tego powodu utrzymywane są w Komisji Rządowej Sprawiedliwości wykazy odbytych egzaminów sądowych, obejmujące wiadomość o kwalifikacyi kandydata, stany służby urzędników i officyalistów sądowych, oraz listy sprawowania się tychże.

1. *Co do kwalifikacyi naukowej urzędników i officyalistów sądowych, a tém samém co do wykazów z odbytych przez nich egzaminów.*

Nikt nie może ubiegać się o posadę w wydziale Sprawiedliwości, kto nie ukończył z pożytkiem kursu nauk prawnych i nie usposobił się praktycznie przez aplikacyą.

Za czasów byłej Rzeczypospolitej Polskiej, nauka prawa wykładana była w istniejących akademiach w Krakowie i Wilnie; ztąd téż i konstytucya z roku 1764 wyraźnie stanowiła, że na urzędy sądowe po Trybunałach, Grodach i Ziemstwach wybierani być mają mężowie zdolni i biegli w prawie, a obok tego posiadający własność lub zastawę dóbr ziemskich.

Znajomość praktyczną ustaw krajowych nabywano w ówczesnych palestrach.

Во все время, когда нынѣшнее Царство Польское состояло подъ властью Пруссіи и Австріи, многіе молодые люди обучались юридическимъ наукамъ въ иностранныхъ, преимущественно же въ нѣмецкихъ университетахъ. Эти молодые люди послужили потомъ, съ образованіемъ Варшавскаго Герцогства, опорой правительству при введеніи и развитіи въ краѣ судебныхъ учреждений, основанныхъ на новыхъ началахъ, принятыхъ въ Наполеоновомъ кодексѣ.

Король Саксонскій, Герцогъ Варшавскій, желая, чтобы вновь учрежденные суды находили для себя въ будущемъ надлежаще приспособленныхъ туземцевъ, постановленіемъ отъ 18 Марта 1808 года (а), учредилъ въ Варшавѣ Школу Правовѣдѣнія, съ тѣмъ именно въ 6 ст. условіемъ, что впредь никто не будетъ опредѣляемъ въ должности по судебному вѣдомству, кто не представитъ надлежащихъ свидѣтельствъ о слушаніи курса наукъ въ этой Школѣ.

Это свидѣтельство впрочемъ давало только право на судебную практику, по окончаніи которой необходимо еще было подвергнуться узаконенному постановленіемъ 11 Юля 1809 года (b), такъ называемому ассесорскому и судейскому испытанію, безъ котораго ни одинъ изъ судебныхъ анликантовъ не могъ быть назначенъ въ должность втораго и третьяго разряда.

Съ основаніемъ, вслѣдствіе Царскаго постановленія 7/19 Ноября 1816 года (с), Варшавскаго Университета, переименованнаго, по Высочайшему указу 18/30 Марта 1830 г., въ *Королевско-Александровскій*, этотъ университетъ сдѣлался достаточнымъ разсадникомъ кан-

(а) См. приб. N. 37. (т. III, стр. 2).

(b) См. приб. N. 38. (т. III, стр. 6).

(с) См. приб. N. 39. (т. III, стр. 28).

Podczas, gdy teraźniejsze Królestwo Polskie zostało pod rządami pruskim i austryackim, wiele młodzieży poświęcało się nauce prawa w uniwersytetach zagranicznych, mianowicie niemieckich. Młodzież ta była następnie pomocą tworzącemu się rządowi Księstwa Warszawskiego do zaprowadzenia i rozwinięcia w kraju organizacyi sądownictwa, opartej na nowych zasadach, przyjętych w Kodeksie Napoleona.

Król Saski, Książę Warszawski, dla zapewnienia nowo-zaprowadzonym sądom pomocy na przyszłość w indywiduach należycie pomiędzy krajowcami usposobionych, dekretem z dnia 18 Marca 1808 r. (a) ustanowił szkołę prawa w Warszawie, z tém wyraźnem w artykule 6-m zastrzeżeniem, że na przyszłość nikt nie będzie przyjmowanym na urzędy w wydziale Sprawiedliwości, kto nie okaże z téj szkoły przyzwoitych świadectw naukowych.

Świadectwo to wszakże dawało jedynie prawo do odbywania praktyki sądowej. Po ukończeniu dopiero przepisanej aplikacyi, potrzeba było poddać się ustanowionemu na mocy dekretu z dnia 11 Lipca 1809 roku (b), egzaminowi; tak zwanemu asesorskiemu i sędziowskiemu, bez których żaden z aplikantów sądowych nie mógł być przypuszczonym do urzędu stopnia drugiego i trzeciego.

Z założeniem, w skutek postanowienia Królewskiego z dnia 7/19 Listopada 1816 roku (c), uniwersytetu w Warszawie, przemianowanego następnie postanowieniem Najwyższém z dnia 18/30 Marca 1830 roku na *Uniwersytet Królewsko-Aleksandryjski*, uniwersytet ten dostarczał do-

(a) Zobacz dodatek N. 37. (t. III, str. 3).

(b) Zobacz dodatek N. 38. (t. III, str. 7).

(c) Zobacz dodatek N. 39. (t. III, str. 29).

дидатовъ на судебныя должности, которыя впрочемъ были имъ предоставляемы не прежде, какъ послѣ выдержанія испытанія, опредѣленнаго постановленіемъ Намѣстника въ Царствѣ отъ 12 Ноября 1816 года (а).

Соотвѣтственно программѣ, начертанной Высочайше утвержденнымъ въ 1833 году училищнымъ Уставомъ, въ 9-ти восьми-классныхъ гимназіяхъ, начиная съ 6-го класса, введено преподаваніе законовѣдѣнія по три часа въ недѣлю въ каждомъ классѣ. Правительственная Коммисія Юстиціи, за неимѣніемъ другихъ кандидатовъ, принимала окончившихъ курсъ въ этихъ гимназіяхъ на аппликацію, а потомъ, подвергнувъ ихъ испытанію, опредѣляла въ судебныя должности.

Такое положеніе дѣлъ однако продолжалось не долго, ибо, по Высочайшему повелѣнію 23 Апрѣля (5 Мая) 1840 года (б), для образованія кандидатовъ на судебныя должности, открыты были въ Варшавѣ *юридическіе курсы*, а въ С.-Петербургскомъ и Московскомъ университетѣ учреждены кафедры юридическихъ наукъ, для молодыхъ людей Царства Польскаго. По силѣ 2 ст. сего повелѣнія, существовавшія до сихъ поръ правила объ испытаніяхъ кандидатовъ на судебныя должности, отмѣнены.

Послѣ нѣскольколѣтняго существованія, юридическіе курсы въ Варшавѣ были закрыты, Петербургскій же и Московскій университеты не могли доставлять нужнаго числа кандидатовъ на открывающіяся вакансіи по судебному вѣдомству. Правда, въ трехъ послѣднихъ классахъ въ гимназіяхъ и въ дворянскомъ институтѣ введено было преподаваніе законовъ, но предметъ этотъ

(а) См. приб. N. 40. (т. III, стр. 32).

(б) См. приб. N. 41. (т. III, стр. 70).

stateczny zastęp kandydatów na urzędy sądowe, lecz kandydaci ci o tyle te urzędy otrzymywali, o ile złożyli egzamen, przepisany postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 12 Listopada 1816 roku (a).

Podług planu nauk, wskazanego Ustawą szkolną, przez NAJJAŚNIEJSZEGO PANA w roku 1833 zatwierdzoną, w 9-ciu gimnazyach ośmio-klasowych zaczęto wykładać, poczynając od klasy 6-jej, naukę prawa, po trzy godziny na tydzień w każdej klasie. Kończących takie gimnazy, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, w braku innych kandydatów, przypuszczała do aplikacyi, a następnie, po złożeniu egzaminu, do urzędów sądowych.

Taki stan wszakże trwał niedługo; postanowieniem bowiem NAJWYŻSZYM z dnia 23 Kwietnia (5 Maja) 1840 roku (b), dla kształcenia kandydatów na urzędy sądowe, ustanowione zostały *kursa prawne* w Warszawie, oraz zaprowadzony był w uniwersytetach Petersburskim i Moskiewskim wykład nauk prawnych dla młodzieży Królestwa Polskiego. Artykułem 2-gim tegoż postanowienia, dotychczasowe przepisy o egzaminach wymaganych od urzędników poświęcających się służbie sądowej, uchylone zostały.

Po kilku latach istnienia, kursa prawne w Warszawie zwinęte zostały; uniwersytety zaś Petersburski i Moskiewski nie mogły dostarczyć potrzebnej liczby kandydatów na opróżniające się posady sądowe. Wprawdzie zaprowadzony był wykład prawa w trzech ostatnich klasach po gimnazyach i w instytucie szlacheckim, ale wykład ten był w tak szczupłych rozmiarach, że uczniowie słuchający

(а) Zobacz dodatek N. 40. (t. III, str. 33).

(b) Zobacz dodatek N. 41. (t. III, str. 71).

преподавался въ столь тѣсныхъ размѣрахъ, что выслушавшіе полный курсъ его ученики не имѣли даже права поступать на судебную аппликацію.

Такимъ образомъ недостатокъ въ людяхъ, способныхъ къ отправленію судебныхъ должностей, дѣлался все болѣе и болѣе ощутительнымъ.

Чтобы удовлетворить хотя отчасти этой настоятельной потребности, 7/19 Сентября 1857 года Высочайше утвержденъ новый штатъ и программа преподаванія въ гимназіяхъ Варшавскаго Учебнаго Округа. Соотвѣтственно этому штату и программѣ, V, VI и VII классы раздѣлены на два отдѣленія: *историко-филологическое и физико-математическое*.

Въ первомъ отдѣленіи введено преподаваніе законовъ въ VI и VII классахъ, а сверхъ того для учениковъ, чувствующихъ призваніе къ службѣ на судебномъ поприщѣ и не имѣющихъ возможности продолжать науки въ университетахъ Имперіи, прибавленъ былъ VIII-й спеціальный классъ, для преподаванія однихъ только законовъ.

Съ открытіемъ, по Высочайше утвержденному 8/20 Мая 1862 года (а) *Положенію о народномъ просвѣщеніи въ Царствѣ Польскомъ*, Главной Школы въ Варшавѣ, съ факультетомъ юридическихъ и административныхъ наукъ, прекращено преподаваніе обязательныхъ въ Царствѣ Польскомъ законовъ по гимназіямъ и университетамъ Имперіи, дворянскій же институтъ былъ вовсе упраздненъ.

Недавно основанная Главная Школа не имѣла еще времени приготовить новыхъ дѣятелей для мѣстныхъ судебныхъ учреждений. Поэтому находящіеся нынѣ на

(а) *Дневн. Закон. т. 60, стр. 226.*

тыхъ выкладовъ, по ихъ уkoнчeнiи, не имели даже права вступать на аппликацію судовую.

Tym sposobem coraz bardziej czuć się dawał brak ludzi usposobionych do sprawowania urzędów sądowych.

Dla zaradzenia przeto, przynajmniej w części, gwałtownej potrzebie, na dniu 7/19 Września 1857 roku NAJWYŻEJ zatwierdzonym został nowy etat i plan nauk dla gimnazyów Okręgu Naukowego Warszawskiego. Wedle tego etatu i planu, klasa V-a, VI-a i VII-a rozdzielone zostały na dwa oddziały: *historyczno-filologiczny i fizyczno-matematyczny*.

W oddziale pierwszym, zaprowadzony był wykład nauki prawa w klasie VI-jej i VII-jej, a prócz tego, dla tych uczniów, którzy poświęcićby się chcieli służbie w zawodzie sądowym, a nie mieli możności kontynuowania nauk w uniwersytetach Cesarstwa, dodana została 8-ma klasa specjalna, do wykładu samego prawa.

Z ustanowieniem, na mocy NAJWYŻEJ zatwierdzonej pod d. 8/20 Maja 1862 roku (a). *Ustawy o wychowaniu publicznem w Królestwie Polskiem*, Szkoły Głównej w Warszawie z Wydziałem Prawa i Administracyi, ustał wykład nauki prawa w kraju tutejszym obowiązującego po gimnazyach i uniwersytetach Cesarstwa, a instytut szlachecki zupełnie zwiniełym został.

Świeżo ustanowiona Szkoła Główna nie miała jeszcze czasu przygotować sądownictwu krajowemu nowych pracowników. Zostający więc obecnie w służbie albo sposo-

(а) *Дзiен. Прав т. 60, стр. 227.*

службѣ или подготовляющіеся къ ней посредствомъ аппликаціи, состоятъ изъ: 1) Учениковъ училища правовѣдѣнія, со времени Герцогства Варшавскаго; 2) изъ Магистровъ правъ или права и администраціи бывшаго Королевско-Александровскаго Университета; 3) изъ Магистровъ, кандидатовъ или дѣйствительныхъ студентовъ С.-Петербургскаго и Московскаго Императорскихъ Университетовъ; 4) изъ учениковъ бывшихъ юридическихъ курсовъ въ Варшавѣ; 5) изъ окончившихъ курсы 8-классныхъ гимназій, по программѣ наукъ 1833 или 1857 года.

На основаніи Высочайше утвержденныхъ 13 Іюня 1860 года *правилъ объ аппликаціи и испытаніяхъ по судебному вѣдомству Царства Польскаго* (а), возстановлены судебныя испытанія. По смыслу 64-й ст. означенныхъ правилъ, аппликанты, окончившіе курсы наукъ въ университетахъ, могутъ быть назначаемы безъ испытанія въ судебныя должности X и IX класса, но для полученія высшихъ должностей они должны подвергнуться высшему испытанію. Судебныя же аппликанты, обучавшіеся законамъ только въ прежнихъ гимназіяхъ или въ бывшемъ дворянскомъ институтѣ, могутъ быть опредѣляемы въ должности X и IX класса только по выдержаніи ими низшаго экзамена, а желающіе поступить на высшія судебныя должности подвергаются второму высшему испытанію.

Чтобы доставить возможность доказать приобрѣтенныя на практикѣ познанія въ законовѣдѣніи тѣмъ изъ низшихъ должностныхъ лицъ судебного вѣдомства, кои, не слушавъ курса юридическихъ наукъ въ упомянутыхъ учебныхъ заведеніяхъ, поступили однакожъ на

(а) См. приб. N. 42. (т. III, стр. 92).

биацы się do niej przez aplikacyą są to: 1) Uczniowie szkoły prawa z epoki Księstwa Warszawskiego; 2) Magistrowie prawa albo prawa i administracyi Królewsko-Aleksandryjskiego Uniwersytetu; 3) Magistrowie, Kandydaci lub Rzeczywiści Studenci prawa Cesarskich uniwersytetów St.-Petersburskiego i Moskiewskiego; 4) Uczniowie byłych kursów prawnych w Warszawie; 5) Ci, którzy ukończyli ośmioklasowe gimnazya, podług planu nauk z 1833 lub 1857 roku.

NAJWYŻEJ zatwierdzonemi pod dniem 13 Czerwca 1860 roku *przepisami o aplikacyi i egzaminach w wydziale Sądowym Królestwa Polskiego* (a), przywrócone zostały egzamina sądowe. Stosownie do art. 64 powołanych przepisów, aplikanci, którzy odbywali nauki w uniwersytetach, mogą być mianowani bez egzaminu na urzędy sądowe klasy X-jej i IX-jej, lecz dla osiągnięcia wyższych nad te klasy posad, złożyć muszą egzamin wyższy. Ci zaś z aplikantów sądowych, którzy tylko w byłych gimnazyach lub w byłym instytucie szlacheckim ukończyli naukę prawa, dopiero za złożeniem niższego egzaminu, na wymienione posady klasy X-jej i IX-jej mianowani być mogą, a chcąc postąpić z kolei na wyższe urzędy sądowe odbyć powinni drugi egzamin wyższy.

Ażeby nie pozbawiać możności udowodnienia nabytej praktycznie znajomości prawa tych z niższych officyalistów sądowych, którzy, nie słuchając kursu nauk prawnych w pomienionych zakładach naukowych, przyjęci jednak byli do służby przed ogłoszeniem przepisów z dnia 13

(а) Zobacz dodatek N. 42. (t. III, str. 93).

службу до обнародованія правилъ 13 Іюня 1860 года, Государю Императору, какъ это видно изъ отзыва Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго отъ 3/15 Мая 1862 года, за № 5,127 (а), благоугодно было соизволить на допущеніе ихъ къ низшимъ судебнымъ испытаніямъ, коль скоро они представятъ свидѣтельство непосредственнаго начальства о своихъ способностяхъ и нравственномъ поведеніи.

Въ настоящее время низшія испытанія производятся на основаніи 23 ст. вышеупомянутыхъ правилъ отъ 13 Іюня 1860 года и добавочнаго постановленія Совѣта Управленія отъ 24 Сентября (6 Октября) 1860 года (b), въ Экзаминаціонныхъ Комитетахъ, учрежденныхъ по предписанію Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 30 Ноября (12 Декабря) 1860 года, за № 23,651 (с), подъ предсѣдательствомъ подлежащихъ Предсѣдателей Гражданскихъ Трибуналовъ въ Варшавѣ, Люблинѣ, Радомѣ и Плоцкѣ—высшія же, въ Высшей Экзаминаціонной Коммисіи, открытой при Правительственной Коммисіи Юстиціи 17/29 Января 1862 г.

Высшая Экзаминаціонная Коммисія, въ засѣданіи 24 Января (5 Февраля) 1862 года, утвердила составленное для нея *положеніе о внутреннемъ устройствѣ* (d), въ засѣданіи же 19 Іюня (1 Іюля) 1862 г. такое же *положеніе для Экзаминаціонныхъ Комитетовъ* (e), а равно составила форму свидѣтельствъ, выдаваемыхъ кандидатамъ, испытываемымъ, какъ ею (f), такъ и Экзаминаціон-

- (a) См. приб. N. 43. (т. III, стр. 134).
 (b) См. приб. N. 44. (т. III, стр. 136).
 (c) См. приб. N. 45. (т. III, стр. 142).
 (d) См. приб. N. 46. (т. III, стр. 144).
 (e) См. приб. N. 47. (т. III, стр. 150).
 (f) См. приб. N. 48. (т. III, стр. 154).

Сzerwca 1860 року, NAJJAŚNIEJSZY PAN, jak się okazuje z odezwы Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego z dnia 3/15 Maja 1862 roku, Nr. 5,127 (a), zezwolić raczył na przypuszczenie ich do niższych egzaminów sądowych, jeżeli tylko władza nad niemi przełożona poświadczy ich zdolność i moralne postępowanie.

Egzamina niższe obecnie odbywają się, na zasadzie art. 23 powołanych przepisów z dnia 13 Czerwca 1860 roku i dodatkowego postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 24 Września (6 Października) 1860 roku (b), przed Komitetami Egzaminacyjnymi, reskryptem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1860 roku, Nr. 23,651 (c), pod prezydentą właściwych Prezesów przy Trybunałach Cywilnych: w Warszawie, Lublinie Radomiu i Płocku ustanowionemi; wyższe zaś, przed Najwyższą Kommissją Egzaminacyjną, przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości na dniu 17/29 Stycznia 1862 roku zainstalowaną.

Najwyższa Kommissya Egzaminacyjna na posiedzeniu w d. 24 Stycznia (5 Lutego) 1862 r. zatwierdziła ułożoną dla siebie *organizacyę wewnętrzną* (d), a na posiedzeniu w d. 19 Czerwca (1 Lipca) 1862 r. przepisała takąż *organizacyę dla Komitetów egzaminacyjnych* (e), jak również ułożyła wzór do świadectw wydawać się mających kandydatom, tak przez siebie (f), jakoteż przez Komitety

- (a) Zobacz dodatek N. 43. (t. III, str. 135).
 (b) Zobacz dodatek N. 44. (t. III, str. 137).
 (c) Zobacz dodatek N. 45. (t. III, str. 143).
 (d) Zobacz dodatek N. 46. (t. III, str. 145).
 (e) Zobacz dodatek N. 47. (t. III, str. 151).
 (f) Zobacz dodatek N. 48. (t. III, str. 155).

ными Комитетами (а), которая и разослана, при соответственном предложении Главного Директора, всем судебным местам.

Слѣдуетъ еще упомянуть здѣсь, что, въ видахъ доставленія желающимъ подвергнуться испытанію возможности приготовиться къ оному и образованія съ этою цѣлью извѣстной суммы для покупки необходимыхъ сочиненій, по ходатайству Правительственной Комисіи Юстиціи, послѣдовало постановленіе Совѣта Управленія отъ 30 Января (11 Февраля) 1862 года, за № 8,797 (b), по которому подвергающіеся испытанію обязаны вносить умѣренную плату.

Сверхъ упомянутыхъ выше двойныхъ испытаній, существуютъ еще экзамены на канцелярскія должности, которымъ, согласно 59 и 60 ст. означенныхъ правилъ отъ 13 Іюня 1860 года, подвергаются кандидаты въ Экзаминаціонныхъ Комитетахъ, учрежденныхъ подъ предѣтельствомъ Царскихъ Прокуроровъ при каждомъ Гражданскомъ Трибуналѣ.

Правительственная Комисіа Юстиціи, составивъ соответственную форму свидѣтельствъ, коими должны быть снабжаемы кандидаты, подвергшіеся испытанію въ этихъ Комитетахъ, разослала ее (с), при предписаніи отъ 8/20 Января 1865 года, за № 7,724 (d), всемъ Царскимъ Прокурорамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ.

Слѣдуетъ еще здѣсь присовокупить, что въ Административно-Контрольномъ Отдѣленіи ведется особый списокъ чиновникамъ, которые выдержали судебный экзаменъ.

(a) См. приб. N. 49. (т. III, стр. 156).

(b) См. приб. N. 50. (т. III, стр. 160).

(c) См. приб. N. 51. (т. III, стр. 162).

(d) См. приб. N. 52. (т. III, стр. 164).

egzaminacyjne wyegzaminowanym (a), i takowe przy odpowiednichъ reskryptachъ Dyrektora Głównego wszystkimъ Sądomъ dla wiadomości rozesłane były.

Nadmienić tu wypada, że dla utworzenia funduszu potrzebnego na zakupienie dzieł mogącychъ posłużyć tym, którzy pragną składać egzamina, do przygotowania się do niego, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wyjednała postanowienie Rady Administracyjnej z d. 30 Stycznia (11 Lutego) 1862 r., Nr. 8,797 (b), obowiązujące składającychъ egzamina do umiarkowanej opłaty.

Prócz wspomnianychъ dwojakichъ egzaminów, są jeszcze egzamina na posady kancelaryjne. Egzamina te, stosownie do art. 59 i 60 powołanychъ przepisówъ z dnia 13 Czerwca 1860 roku, składane bywają przedъ Komitetami egzaminacyjnymi, pod prezydencją Prokuratorówъ Królewskichъ przy każdymъ Trybunale Cywilnymъ utworzonymi.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, przepisawszy stosowny wzórъ do świadectwъ, wyegzaminowanymъ przezъ te Komitety kandydatomъ udzielać się mającychъ (c), takowy, przy reskrypcie z dnia 8/20 Stycznia 1865 r., Nr. 7,724 (d), wszystkimъ Prokuratoromъ Królewskimъ przy Trybunałachъ Cywilnychъ rozesłała.

Wspomnieć tu należy, że w Wydziale Administracyi i Kontroli utrzymywana jestъ osobna lista urzędników, którzy złożyli egzamina sądowe.

(a) Zobacz dodatekъ N. 49. (t. III, str. 157).

(b) Zobacz dodatekъ N. 50. (t. III, str. 161).

(c) Zobacz dodatekъ N. 51. (t. III, str. 163).

(d) Zobacz dodatekъ N. 52. (t. III, str. 165).

b) представлѣніе кандидатовъ къ назначенію на высшія должности или къ опредѣленію въ низшія ⁽¹⁾, а рав-

Если встрѣтится настоятельная необходимость замѣстить вакантную должность и нѣтъ кандидатовъ, державшихъ экзаменъ, въ такомъ случаѣ Правительственная Коммисія Юстиціи назначаетъ и такого кандидата, который не удовлетворилъ еще условіямъ относительно испытанія, но вѣнчаетъ ему въ обязанность подвергнуться таковому въ продолженіе года, и для наблюденія за исполненіемъ сего ведетъ особый контроль.

2. Что касается до представленія чиновниками документовъ о прежней службѣ, или ихъ формулярныхъ списковъ и списковъ о старшинствѣ, — см. Сборникъ постановленій о гражданской службѣ.

3. Что касается до контроля относительно поведенія чиновниковъ и должностныхъ лицъ по судному въ домоству, то это объяснено уже въ § 7, подъ букв. а; здѣсь только слѣдуетъ присовокупить, что, независимо отъ безукоризненнаго во всѣхъ отношеніяхъ поведенія, ищущіе мѣстъ кандидаты не могутъ быть замѣчены въ политическомъ отношеніи. Правила о семъ изложены въ Сборникѣ постановленій о гражданской службѣ.

⁽¹⁾ Въ какія должности опредѣленіе зависитъ отъ Высочайшей власти, въ какія опредѣляетъ Намѣстникъ или Совѣтъ Управленія, какія же должности зависятъ отъ назначенія Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Юстиціи или отъ непосредственнаго начальства, изъяснено уже въ примѣчаніи къ § 7, подъ букв. b, настоящаго учрежденія. Здѣсь только слѣдуетъ присовокупить, что представленіе кандидатовъ къ опредѣленію въ высшія должности по вѣдомству юстиціи, а также назначеніе на низшія мѣста и перемѣщеніе чиновниковъ производится на основаніи правилъ, изложен-

b) подаванія кандидатовъ до номинაცი на урѣды выше или мѣнованія на посады ниже ⁽¹⁾, не-

Jeżeli wypadnie konieczna potrzeba obsadzenia opróżnionego miejsca, a niema takichъ кандидатовъ, którzyby przezъ złożony egzamenъ wykwalifikowani byli, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości mianuje i takiego kandydata, który nie dopełniłъ jeszcze formalności egzaminu, zъ заstrzeżeniemъ złożenia takowego wъ ciągu roku i dla dopilnowania uczynienia zadość temu warunkowi utrzymuje kontrolę zastrzeżonychъ egzaminówъ.

2. Co do wykazywania przezъ urzędnikówъ poprzedniej służby czyli co do listъ stanówъ służby i listъ starszeństwa. Zobacz zbiórъ przepisówъ o służbie cywilnej.

3. Co do kontroli podъ względemъ sprawowania się urzędnikówъ i oficyalistówъ wydziału Sprawiedliwości wyjaśniono jużъ podъ § 7 lit. a; tu tylko dodać należy, że oprócz nienagannęj konduity wъ ogólności, ubiegający się o urządъ kandydatъ nie może być notowanymъ podъ względemъ politycznymъ. Przepisy wъ tymъ względzie zobacz wъ Zbiorze przepisówъ o służbie cywilnej.

⁽¹⁾ Na jakie urzędy nominacja zależy odъ władzy Najwyższej, a na jakie mianuje Namiestnikъ lub Rada Administracyjna, orazъ które посады zawisłemi są odъ номинაცი Dyrektora Głównego, odъ Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości lub odъ władzъ bezpośrednio przełożonychъ, wyjaśnionemъ jużъ zostało wъ odsyłaczу do § 7 lit. b niniejszej Organizacyi. Tu tylko dodać należy, że przedstawianie kandydatówъ do номинაცი на урѣды выше wъ wydziale Sprawiedliwości, tudzieżъ мѣнованіе на посады ниже, jakъ niemniej translokacja urzędnikówъ odbywa się na zasadzie przepisówъ wъ Najwyższej zatwierdzonej wъ dniu 10 Marca

по назначеніе кандидатовъ въ судебныя аппликанты (1);

с) приисканіе помѣщеній для всѣхъ судебныхъ мѣстъ въ казенныхъ зданіяхъ или въ частныхъ домахъ по найму по контрактамъ (2);

ныхъ въ Высочайше утвержденномъ 10 Марта 1859 года Уставѣ о Гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ (а).

(1) Назначеніе кандидатовъ въ судебныя аппликанты производится на основаніи Высочайше утвержденныхъ 13 Юня 1860 года правилъ объ аппликаціи и испытаніяхъ по судебному вѣдомству Царства Польскаго (b).

(2) Судебныя мѣста помѣщаются или въ казенныхъ зданіяхъ, на ремонтъ которыхъ отпускается извѣстная сумма, или въ частныхъ домахъ, нанимаемыхъ по контрактамъ.

По постановленію Князя Намѣстника, отъ 10 Августа 1816 года, за № 4,447 (с), ремонтъ казенныхъ зданій и наемъ помѣщеній подъ судебныя присутственныя мѣста порученъ Правительственной Коммисіи Юстиціи и назначенная для этой цѣли сумма 100,000 злот. переведена въ ея смѣту изъ смѣты Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Однако ремонтъ помѣщеній подъ Суды Исправительной Полиціи, какъ состоящіе обыкновенно въ тюремныхъ замкахъ, содержимыхъ Правительственною Коммисіею

(а) *Дневн. Закон. т. 53, стр. 72. См. также Сборникъ постановлений о Гражданской службѣ.*

(b) *Дневн. Закон. т. 56, стр. 6. См. также объясненіе подъ букв. а. къ той же 12 ст. и Сборникъ постановлений о Гражданской службѣ.*

(с) *См. приб. N. 53. (т. III, стр. 165).*

мнѣй назначенія кандидатовъ на аппликантовъ судебныхъ (1);

с) обмысленія локаловъ для wszelkichъ владъ судовъ въ gmachachъ rządowychъ lub domachъ prywatnychъ за kontraktami najmu (2);

1859 roku Ustawie o służbie Cywilnej w Królestwie Polskimъ wskazanychъ (a).

(1) Przeznaczanie kandydatów na aplikantów sądowychъ odbywa się na zasadzie Najwyższej pod dniemъ 13 Czerwca 1860 roku zatwierdzonychъ przepisówъ o aplikacji i egzaminachъ w wydziale sądowymъ Królestwa Polskiego (b).

(2) Władze sądowe mieszczą się, już to w gmachachъ rządowychъ, mającychъ wyznaczony pewien funduszъ na swe utrzymanie, już też w domachъ prywatnychъ, za kontraktami wynajmowanychъ.

Postanowieniemъ Namiestnika z dnia 10 Sierpnia 1816 roku, Nr. 4,447 (с), utrzymanie gmachówъ rządowychъ i najemъ lokali na pomieszczenie władzъ sądowychъ поручено zostało Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, i funduszъ złp. 100,000 на ten celъ przeznaczony, na jejъ etatъ z etatu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznychъ i Duchownychъ przeniesiony zostałъ.

Z témъ wszystkiѣмъ utrzymywanie lokali на pomieszczenie Sądówъ Policji Poprawczej, jako mieszczącychъ się zwykle w domachъ więziennychъ, utrzymywanychъ przezъ

(а) *Dzienn. Praw t. 53, str. 73.—Zobacz także Zbiórъ przepisówъ o Służbie cywilnej.*

(b) *Dzienn. Praw t. 56, str. 7.—Zobacz także wyjaśnienie do niniejszego artykułu 12 pod lit. a, oraz Zbiórъ przepisówъ o Służbie cywilnej.*

(с) *Zobacz dodatekъ N. 53. (t. III, str. 167).*

Внутренних и Духовных Дѣлъ, оставленъ, какъ это видно изъ отзыва Статсъ Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 6/18 Августа 1845 года, № 25,688 (a), за этою же Коммисією.

Правительственная Коммисія Юстиціи, имѣя въ виду сохраненіе должнаго къ судебнымъ мѣстамъ уваженія и притомъ, побуждаемая предписаніемъ Намѣстника въ Царствѣ отъ 14 Сентября 1818 г., № 7,071 (b), предложила всѣмъ Предсѣдателямъ и Прокурорамъ устранить распивочныя заведенія изъ домовъ, въ коихъ помѣщаются Суды, и, сверхъ того, для соблюденія предосторожностей отъ огня, разослала всѣмъ Судамъ въ копіяхъ, для строгаго исполненія, сообщенное ей съ этою цѣлью распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 11 Августа 1829 года (c).

Слѣдуетъ еще здѣсь упомянуть, что Совѣтъ Управленія, желая содѣйствовать къ возмѣщенію расходовъ, производимыхъ Казною по содержанію казенныхъ зданій, постановленіемъ отъ 16/28 Іюня 1833 г., № 19,229 (d), опредѣлилъ взимать съ чиновниковъ, занимающихъ въ этихъ же зданіяхъ квартиры, извѣстную плату за оныя.

Относительно найма въ частныхъ домахъ помѣщеній подъ судебныя присутственныя мѣста были издаваемы разновременно особыя инструкціи, изъ коихъ послѣдняя, обязательная донинѣ, изложена въ предписаніи Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 2/14 Января 1863 г., за № 13,389 (e), коимъ разрѣшено Предсѣда-

(a) См. приб. N. 54 (т. III, стр. 170).
 (b) См. приб. N. 55. (т. III, стр. 172).
 (c) См. приб. N. 56. (т. III, стр. 176).
 (d) См. приб. N. 57. (т. III, стр. 184).
 (e) См. приб. N. 58. (т. III, стр. 190).

Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, pozostawioném było, jak to się okazuje z odezwy Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 6/18 Sierpnia 1845 roku, Nr. 25,688 (a), przy téjże Kommissyi.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości mając na względzie utrzymanie powagi władz sądowych, powodowana nadto reskryptem Namiestnika Królestwa z dnia 14 Września 1818 roku, Nr. 7071 (b), zaleciła wszystkim Prezesom i Prokuratorom usunięcie szynków z domów, w których Sądy mają swe pomieszczenie; prócz tego, dla zachowania ostrożności od ognia, rozesłała w kopii wszystkim Sądom, do ścisłego stosowania się, zakomunikowane sobie w tym celu rozporządzenie byłej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 11 Sierpnia 1829 roku (c).

Wspomnieć tu wypada, że Rada Administracyjna, chcąc wesprzeć skarb publiczny w wydatkach, które ponosi na utrzymanie gmachów rządowych, postanowieniem z dnia 16/28 Czerwca 1833 roku, Nr. 19,229 (d), pociągnęła urzędników zajmujących lokale w tych gmachach do pewnej opłaty za też lokale.

Co do wynajęcia lokali w domach prywatnych na pomieszczenie Sądów, wydawane były różnemi czasy rozliczne instrukcje, z których ostatnia, obowiązująca, objęta jest reskryptem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości daty 2/14 Stycznia 1863 roku, Nr. 13,389 (e), upoważniającym Prezesów do zawierania kontraktów najmniej na lat trzy,

(a) Zobacz dodatek N. 54. (t. III, str. 171).
 (b) Zobacz dodatek N. 55. (t. III, str. 173).
 (c) Zobacz dodatek N. 56. (t. III, str. 177).
 (d) Zobacz dodatek N. 57. (t. III, str. 185).
 (e) Zobacz dodatek N. 58. (t. III, str. 191).

d) перемены въ предметахъ вѣдомства судовъ (1);

гелямъ заключать контракты по крайней мѣрѣ на три года и требовать только отъ владѣльцевъ подписки, какъ скоро наемъ продолжается на прежнихъ условіяхъ.

Сверхъ того, предписаніемъ отъ 5/17 Января 1843 года, за № 611, вмѣнено Предсѣдателямъ въ обязанность представлять вѣдомости о причитающихся наемныхъ платежахъ и одновременно съ послѣдовавшимъ по оному со стороны Правительственной Коммисіи Юстиціи подтвержденіемъ отъ 26 Февраля (10 Марта) 1865 года, за № 2,907 (а), предписано имъ представлять эти вѣдомости въ началѣ каждаго года.

Наконецъ, слѣдуетъ замѣтить еще, что въ Административно-Контрольномъ Отдѣленіи ведется, по указанной формѣ (b), соответственная книга, въ которой во всякое время можно справиться, какое помѣщеніе занимаетъ судъ и за какую арендную сумму.

(1) Совѣтъ Управленія, при выпискѣ изъ журнала своего засѣданія отъ 22 Февраля (6 Марта) 1849 года, за № 1,539 (с), препроводилъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи отзывъ Министра Статсъ-Секретаря отъ 12/24 Февраля 1849 года, за № 387, съ объявленіемъ Высочайшей воли, чтобы она при каждомъ случаѣ заботилась объ уравнительности уѣздовъ.

Съ того времени стали чаще быть заявляемы желанія, какъ со стороны владѣльцевъ имѣній, такъ и со стороны жителей городовъ и мѣстечекъ, относительно перевода ихъ имѣній изъ одного судебного округа

(а) См. приб. N. 59. (т. III, стр. 192).

(b) См. приб. N. 60. (т. III, стр. 197).

(с) См. приб. N. 61. (т. III, стр. 204).

d) zmian w zakresie jurysdykcji Sądów (1);

ораз до ściągania od właścicieli jedynie deklaracji, jeżeli idzie o przedłużenie najmu na poprzednich warunkach.

Obok tego, reskryptem z dnia 5/17 Stycznia 1843, Nr. 611, Prezesi zobowiązani zostali do nadsyłania wykazów przypadających za komorne opłat; na dniu zaś 26 Lutego (10 Marca) 1865 roku, Nr. 2,907 (a), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości reskrypt ten ponowiła i zarazem poleciła, aby odtąd zaraz z początkiem każdego roku wykazy te nadsyłali.

W końcu nadmienić wypada, że w Wydziale Administracyi i Kontroli utrzymywana jest, podług przepisanej wzoru (b), odpowiednia księga, z której w każdej chwili można powziąć wiadomość, jaki lokal Sąd zajmuje i za jaką cenę dzierżawną.

(1) Rada Administracyjna, przy wypisie z protokołu posiedzenia swego z dnia 22 Lutego (6 Marca) 1849 roku, Nr. 1,539 (c), zakomunikowała Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości odezwę Ministra Sekretarza Stanu z dnia 12/24 Lutego tegoż roku, Nr. 387, oznajmującą wolę Najjaśniejszego Pana, aby przy każdej sposobności starała się o zrównanie powiatów.

Od tego czasu zaczęły częściej ponawiać się żądania, już to właścicieli dóbr, już też mieszkańców miast, o odłączenia dóbr od jednego okręgu sądowego do drugiego,

(а) Zobacz dodatek N. 59. (t. III, str. 193).

(b) Zobacz dodatek N. 60. (t. III, str. 201).

(с) Zobacz dodatek N. 61. (t. III, str. 205).

е) приведение въ порядокъ древнихъ польскихъ актовъ ⁽¹⁾;

въ другой, а даже изъ уѣзда въ уѣздъ, или на счетъ перемѣщенія окружныхъ Судовъ изъ одного города въ другой.

Правительственная Коммисія Юстиціи, соображаясь съ пользами службы и удобствомъ жителей, и притомъ имѣя въ виду Высочайшую волю, чтобы, при опредѣленіи уѣздовъ, принимать преимущественно въ основаніе относительное ихъ пространство и народонаселеніе, сносится по этому предмету съ Правительственною Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, которая, буде съ своей стороны признаетъ требованіе основательнымъ, ходатайствуетъ о постановленіи Совѣта Управленія, разрѣшающемъ перемѣну вѣдомства Суда.

(1) Для обезпеченія древнихъ польскихъ актовъ, а именно: такъ называемыхъ *актовъ коронной и литовской метрики*, а также судебныхъ, административныхъ, военныхъ, финансовыхъ, полицейскихъ и дипломатическихъ актовъ, постановленіемъ Короля Саксонскаго, Герцога Варшавскаго, 2 Сентября 1808 г. (а), учрежденъ былъ, подъ главнымъ надзоромъ Министра Юстиціи, Общій Архивъ въ Варшавѣ, подъ ближайшимъ заведываніемъ Метриканта, при содѣйствіи Архивариусовъ и ихъ Помощниковъ.

Но, кромѣ Варшавы, много весьма древнихъ и очень важныхъ актовъ находилось въ различныхъ мѣстностяхъ края, безъ всякаго надзора, ибо нерѣдко въ такихъ пунктахъ, гдѣ не было никакихъ присутственныхъ мѣстъ.

(а) См. приб. N. 62. (т. III, стр. 206).

е) uporządkowania aktów dawnych polskich ⁽¹⁾;

а nawet od powiatu do powiatu, lub o przeniesienie Sądów okręgowych z jednego miasta do innego.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, obok względu na dobro służby i dogodność mieszkańców, przy uwadze oraz na wolę NAJWYŻSZĄ, ażeby przy rozgraniczeniu powiatów stosunek rozległości i ludności onych za główną brany był podstawę, odnosi się w téj mierze do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, która, jeżeli ze swéj strony uzna żądanie uzasadnioném, wyjednywa postanowienie Rady Administracyjnej pozwalające na zmianę jurysdykcji Sądu.

(1) Dla zabezpieczenia akt dawnych polskich, to jest tak zwanych *akt metryki koronnej i litewskiej*, akt sądowych, administracyjnych, wojennych, skarbowych, policyjnych i dyplomatycznych, dekretem Króla Saskiego, Księcia Warszawskiego z dnia 2 Września 1808 roku (a), ustanowioném było, pod naczelnym nadzorem Ministra Sprawiedliwości, Ogólne Archiwum krajowe w Warszawie, pod bliższém zawiadywaniem Metrykanta, przy pomocy Archiwistów i Adjunktów.

Lecz prócz Warszawy, wiele bardzo dawnych aktów i to nader ważnych znajdowało się w różnych miejscowościach kraju, bez żadnego dozoru, bo często w miejscach, gdzie żadne magistratury nie istniały.

(а) Zobacz dodatek N. 62. (t. III, str. 207).

Поэтому на перевозъ, обезпеченіе и приведеніе въ порядокъ сихъ актовъ, Государь Императоръ, по докладу Намѣстника, постановленіемъ, объявленнымъ въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 1⁶/₂₈ Февраля 1826 г., за № 80 (а), повелѣть соизволилъ употребить остатки отъ суммъ по вѣдомству Юстиціи.

Въ исполненіе сего постановленія, Правительственная Коммисія Юстиціи сосредоточила разбѣянные акты въ губернскихъ городахъ и учредила архивы при Трибуналахъ: въ Варшавѣ, Піотрковѣ, Радомѣ, Кельцахъ, Люблинѣ, Сѣдльцахъ, Плоцѣ и Ломжѣ.

Устроивъ такимъ образомъ какъ главный, такъ и губернскіе архивы, и назначивъ Архиваріусовъ и ихъ Помощниковъ, Правительственная Коммисія Юстиціи, для облегченія справокъ въ этихъ архивахъ, вмѣнила сказаннымъ чиновникамъ въ особенную обязанность — привести въ порядокъ ввѣренные ихъ надзору акты, а также составить онымъ указатели, подробныя описи и алфавитныя реестры.

Съ этого цѣлю, назначены Совѣтомъ Управленія отъ 1¹/₁₃ Іюня 1838 г., за № 18,769 и отъ 17¹/₂₉ Августа 1862 г., за № 13,760, соотвѣтственныя суммы.

Наконецъ, въ исполненіе Высочайшаго повелѣнія, сообщеннаго въ выписѣ изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія отъ 31 Декабря (12 Января) 184⁸/₃ года, за № 275, Правительственная Коммисія Юстиціи предполагала соединить всѣ архивы древнихъ актовъ въ одинъ общій архивъ въ Варшавѣ. Вскорѣ однакожъ Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія, отзывомъ отъ 5¹/₁₇ Ноября 1852 года, за № 7,271 (b), увѣдомилъ, что приведеніе въ исполненіе сего предположенія Намѣстникъ

(a) См. приб. N. 63. (т. III, стр. 212).

(b) См. приб. N. 64. (т. III, стр. 214).

Na zwiezienie więc, zabezpieczenie i uporządkowanie tych aktów, NAJJAŚNIEJSZY PAN, na przełożenie Namiestnika, decyzją objawioną w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 1⁶/₂₈ Lutego 1826 roku, Nr. 80 (a), przeznaczyć raczył oszczędności z etatu wydziału Sprawiedliwości.

W wykonaniu téj decyzji, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości akta rozproszone zgromadziła w miastach gubernialnych i urządziła archiwa przy Trybunałach: w Warszawie, Kaliszu, Piotrkowie, Radomiu, Kielcach, Lublinie, Siedlcach, Płocku i Łomży.

Po urządzeniu tym sposobem, tak Archiwum Głównego krajowego, jakoteż i archiwów gubernialnych, i po zamianowaniu Archiwistów i Adjunktów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, dla ułatwienia poszukiwań w tych archiwach, włożyła na te indywidua główny obowiązek uporządkowania akt dozorowi ich poruczonych, oraz spisania skorowidzów, summaryuszów i seryarzy alfabetycznych.

W tym celu Rada Administracyjna, pod dniem 1¹/₁₃ Czerwca 1838 roku, Nr. 18,769, i 17¹/₂₉ Sierpnia 1862 r. Nr. 13,760, stosowny fundusz wyznaczyła.

Nareszcie, w wykonaniu woli NAJWYŻSZEJ, objawionej w wypisie z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej z dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 184⁸/₃ r., Nr. 275, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości miała połączyć wszystkie archiwa akt dawnych w jedno ogólne archiwum w Warszawie. Wkrótce atoli Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej, odezwą z dnia 5¹/₁₇ Listopada 1852 r., Nr. 7,271 (b), zawiadomił, że Namiestnik przywiedzenie zamiaru tego do skutku odłożyć rozkazał do chwili osta-

(a) Zobacz dodatek N. 63. (t. III, str. 213).

(b) Zobacz dodatek N. 64. (t. III, str. 215).

приказалъ отсрочить до времени окончательнаго приведенія въ порядокъ каждаго изъ помннутыхъ архивовъ порознь.

Итакъ, съ того времени главная задача Правительственной Коммисіи Юстиціи состоитъ въ окончательномъ приведеніи архивовъ въ порядокъ и въ составленіи соотвѣтственныхъ описей.

Чтобы ускорить сей трудъ и имѣть за нимъ бдительный и усѣбный надзоръ, Правительственная Коммисія Юстиціи, предписаніемъ отъ 22 Марта (3 Апрѣля) 1849 года, за № 4,983, поручила Начальнику Главнаго Архива (а) и Предсѣдателямъ Гражданскихъ Трибуналовъ (б) представлять ежегодно подробные отчеты, удостоверяющіе, на сколько приведеніе въ порядокъ древнихъ актовъ подвинулось впередъ въ истекшемъ году. Въ предписаніи же отъ $\frac{1}{13}$ Іюня 1860 г., за № 12,650, данному тому же Начальнику и Предсѣдателямъ Трибуналовъ (с), указаны подробности, которыя должны заключать въ себѣ вышеозначенные отчеты.

Такъ какъ изъ хранящихся въ означенныхъ архивахъ актовыхъ книгъ выдаются частнымъ лицамъ разныя выписи, то слѣдуетъ здѣсь упомянуть о двухъ предписаніяхъ, къ сему предмету относящихся, а именно: отъ $\frac{2}{14}$ Января 1837 года, за № 248 (d), заключающемъ таксу для архивариусовъ древнихъ актовъ, и отъ $\frac{2}{14}$ Февраля 1838 г., за № 1,642 (e), на счетъ выдачи выписей.

(а) См. приб. N. 65. (т. III, стр. 216).

(б) См. приб. N. 66. (т. III, стр. 220).

(с) См. приб. N. 67. (т. III, стр. 224).

(d) См. приб. N. 68. (т. III, стр. 230).

(e) См. приб. N. 69. (т. III, стр. 234).

течнаго упорядкованія каждаго зъ помннутыхъ архивовъ въ подробности.

Одѣлъ прето главнымъ заданіемъ Коммисіи Рządowej Sprawiedliwości jest przyprowadzenie do końca tego uporządkowania i sporządzenia odpowiednichъ summaryszów.

Dla przyspieszenia тей pracy i rozciągnięcia nad nią bliższego i skuteczniejszego nadzoru, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 22 Marca (3 Kwietnia) 1849 roku, Nr. 4,983, zobowiązała Naczelnika Archiwum Głównego (a), jakoteż Prezesów Trybunałów Cywilnych (b), aby каждаго roku składali szczegółowe raporta, wykazując, jaki w upłynionym roku był postęp w uporządkowaniu akt dawnych. Reskryptem zaś z dnia $\frac{1}{13}$ Czerwca 1860 roku, Nr. 12,650, do tegoż Naczelnika i Prezesów Trybunałów wydanym (c), wskazała, jakie okoliczności raporta te obejmować winny.

Ponieważ z akt w rzeczonych archiwach znajdujących się, wydawane bywają stronom prywatnym rozliczne wypisy, przeto wymienić tu należy два reskrypta do tego przedmiotu odnoszące się, mianowicie: z dnia $\frac{2}{14}$ Stycznia 1837 roku, Nr. 248 (d), obejmujący takсę dla Archiwistów akt dawnych, oraz z dnia $\frac{2}{14}$ Lutego 1838 roku, Nr. 1,642 (e), co do wydawania wyciągów.

(а) Zobacz dodatek N. 65. (t. III, str. 217).

(b) Zobacz dodatek N. 66. (t. III, str. 221).

(с) Zobacz dodatek N. 67. (t. III, str. 225).

(d) Zobacz dodatek N. 68. (t. III, str. 231).

(e) Zobacz dodatek N. 69. (t. III, str. 235).

f) наблюдение за исполнением уставов о гербовых пошлинах и положений о почтовых учреждениях ⁽¹⁾;

g) завѣдывание доходами и расходами по казенной типографии и контроль оныхъ, а также разсылка Дневника Законовъ ⁽²⁾;

h) прошения чиновниковъ о вознаграждении за знакъ отличія безпорочной службы ⁽³⁾ или о признаніи правъ потомственного дворянства ⁽⁴⁾;

(1) См. распоряженія, относящіяся къ гербовой пошлинѣ и помѣщенные ниже, въ объясненіяхъ настоящей статьи, подъ букв. о.

(2) На основаніи постановленія Совѣта Управленія, изложеннаго въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при томъ же Совѣтѣ отъ 25 Сентября (7 Октября) 1863 года, за № 26,089 (а), состоявшая въ вѣдѣніи Правительственной Коммисіи Юстиціи типографія передана въ вѣдѣніе Правительственной Коммисіи Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія. Одновременно съ этимъ переведенъ въ бюджетъ вѣдомства просвѣщенія и штатъ упомянутой типографіи, съ отчисленіемъ изъ онаго, какъ это видно изъ выписки изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія отъ 24 Декабря (5 Января) 1863/4 года, за № 154 (b), суммы 600 р. с. на вознагражденіе Секретаря Правительственной Коммисіи Юстиціи, который занимается корректурою Дневника Законовъ.

(3) Распоряженіе по сему предмету см. въ Сборникѣ постановленій о гражданской службѣ.

(4) Случаи, въ которыхъ судебному чиновнику или служителю признаются права потомственного дворян-

(a) См. приб. N. 70. (т. III, стр. 240).

(b) См. приб. N. 71. (т. III, стр. 242).

f) dostrzegania wykonywania ustaw stemplo-
wych ⁽¹⁾, jakoteż urzędzeń pocztowych;

g) administracyi i kontroli dochodów i wydatków
drukarni rządowej, jakoteż rozsyłania Dzienników
Praw ⁽²⁾;

h) próśb urzędników o wynagrodzenie od znaku
honorowego nieskazitelnej służby ⁽³⁾ lub o przyzna-
nie szlachestwa dziedzicznego ⁽⁴⁾;

(1) Zobacz rozporządzenia odnoszące się do stempla
niżej w objaśnieniach niniejszego artykułu, pod literą o za-
mieszczone.

(2) Na zasadzie decyzji Rady Administracyjnej, obja-
wionej w odezwie Sekretarza Stanu przy téjże Radzie
z d. 25 Września (7 Października) 1863 r., Nr. 26,089 (a),
drukarnia pod zarządem Kommissyi Rządowej Sprawie-
dliwości zostająca, oddaną została pod zarząd Kommissyi
Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
Jednocześnie przeniesiony został na budżet wydziału
Oświecenia etat pomienionej drukarni, z wyłączeniem
z niego, jak to okazuje wypis z protokołu posiedzenia Ra-
dy Administracyjnej z dnia 24 Grudnia (5 Stycznia)
1863/4 roku, Nr. 154 (b), summy rub. sr. 600, na wyna-
godzenie Sekretarza w Kommissyi Rządowej Sprawiedli-
wości, który się zajmuje korektą Dziennika Praw.

(3) Rozporządzenia w tym przedmiocie zobacz w Zbio-
rze przepisów o służbie cywilnej.

(4) Przypadki przyznawania urzędnikowi lub officya-
liście sądowemu szlachestwa dziedzicznego, w skutek otrzy-

(a) Zobacz dodatek N. 70. (t. III, str. 241).

(b) Zobacz dodatek N. 71. (t. III, str. 243).

г) прошения о назначении эмеритального пенсiona чиновникамъ и служителямъ или оставшимся послѣ нихъ вдовамъ и дѣтямъ, или же единовременнаго пособия вдовамъ ⁽¹⁾;

к) заграничная переписка о вручении позывовъ, рѣшеній, актовъ и объ удовлетвореніи другихъ требованій заграничныхъ или здѣшнихъ Судовъ, по предмету производимыхъ гражданскихъ исковъ ⁽²⁾;

ства, вслѣдствіе полученнаго ими соотвѣтственнаго чина или ордена, изложены въ Сборникѣ узаконеній о Герольдіи.

⁽¹⁾ См. подробныя по сему предмету правила въ Сборникѣ эмеритальныхъ уставовъ.

⁽²⁾ Необходимость опредѣленія порядка, въ какомъ должны быть препровождаемы судебныя акты, а преимущественно позывы и другія судебныя бумаги къ лицамъ, проживающимъ внѣ предѣловъ Царства, вызвана была правиломъ, заключающимся въ 69 статьѣ п. 9 Кодекса Гражданскаго Судопроизводства.

Высочайшими двумя повелѣніями, сообщенными въ отношеніи Дипломатической Канцеляріи отъ 17/29 Января 1858 года, за № 105 (а), и въ выпискѣ изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія отъ 2/14 Іюля 1863 года, за № 24,299 (б), Государь Императоръ разрѣшить соизволилъ, чтобы, по дѣламъ спорнымъ и наслѣдственнымъ, судебныя присутственныя мѣста въ Царствѣ Польскомъ входили въ непосредственное сношеніе съ судами Австрійской Имперіи и Прусскаго Королевства.

О таковой Высочайшей волѣ Правительственная Коммисія Юстиціи увѣдомивъ суды, предложеніемъ отъ

(а) См. приб. N. 72. (т. III, стр. 244).

(б) См. приб. N. 73. (т. III, стр. 246).

г) заѣданъ пенсий эмеритальной черезъ урядниковъ и officialistовъ или черезъ позостале по нихъ вдовы и дѣти, albo тѣжъ wsparcia wdowiego na raz jeden ⁽¹⁾;

к) korespondencyi zagranicznej o doręczenie pozwów, wyroków, aktów, albo ułatwienie innych заѣданъ Sądów zagranicznych lub tutejszych, w przedmiocie toczących się procesów cywilnych ⁽²⁾;

mania odpowiedniej rangi lub orderu, zobacz w Zbiorze przepisów o Heroldyi.

⁽¹⁾ Zobacz szczególowe w tym względzie prawidła w Zbiorze przepisów emerytalnych.

⁽²⁾ Konieczność oznaczenia drogi, jaką akta sądowe, a w szczególności pozwy i inne akta proceduralne, dla osób mieszkających za granicą Królestwa przeznaczone, przesyłane być mają, powstała w skutek przepisu zawartego w art. 69 ust. 9 Kod. Post. Sąd.

Decyzjami NAJWYŻSZEMI, objawionemi, mianowicie: jedną, przez odezwę Kancelaryi Dyplomatycznej z d. 17/29 Stycznia 1858 r., Nr. 105 (а), а drugą, przez wypis z protokółu posiedzenia Rady Adm. z d. 2/14 Lipca 1863 roku, Nr. 24,299 (б), NAJJAŚNIEJSZY PAN zezwolić raczył, aby w sprawach spornych i spadkowych, władze sądowe Królestwa z Sądami Cesarstwa Austriackiego i Królestwa Pruskiego wchodziły wzajemnie w bezpośrednie korespondencye.

O téj NAJWYŻSZEJ woli Kom. Rz. Sprawiedliwości zawiadamiając Sądy, reskryptem daty 27 Maja (8 Czerwca)

(а) Zobacz dodatek N. 72. (t. III, str. 245).

(б) Zobacz dodatek N. 73. (t. III, str. 247).

l) изготовление проекта годовой сметы по ведомству Юстиции ⁽¹⁾;

m) отчетность по всем суммам ведомства Юстиции и судебного, а именно:

1. по суммам значащимся по штату или ассигнуемым особо Совѣтомъ Управленія на надобности ведомства Юстиции;
2. по канцелярскимъ суммамъ IX и X Департаментовъ Правительствующаго Сената;

27 Мая (8 Іюня) 1864 года, за № 6,560 (а), объяснила цѣль оной и предписала Прокурорамъ—представляемые имъ для объявленія лицамъ, пребывающимъ за границею, позывы и приговоры препровождать прямо отъ себя въ иностранные Суды.

Кромѣ этой непосредственной переписки мѣстныхъ Судовъ съ иностранными, въ Правительственную Комисію Юстиціи поступаетъ еще, чрезъ посредство Министерства Иностранныхъ Дѣлъ въ С. Петербургѣ или Дипломатической Канцеляріи, или же чрезъ подлежащихъ Консуловъ, имѣющихъ свое пребываніе въ Варшавѣ, весьма много отзывовъ по дѣламъ частныхъ лицъ, которые, по исполненіи, отсылаются ею обратно тѣмъ же путемъ, какимъ они поступили.

(1) Правительственная Комисіи Юстиціи, наравнѣ съ прочими начальственными властями, обязана ежегодно изготовить проектъ сметы для цѣлаго ведомства Юстиціи и представить таковой Правительственной Комисіи Финансовъ и Казначейства, для составленія сею послѣднею проекта общей росписи доходовъ и расходовъ Царства Польскаго.

(а) См. приб. N. 74. (т. III, стр. 248).

l) przygotowania projektu do rocznego etatu wydziału Sprawiedliwości ⁽¹⁾;

m) kontrolowania wszelkich funduszków wydziału Sprawiedliwości i sądownictwa, a w szczególności:

1. funduszków etatem lub oddzielnie przez Radę Administracyjną na potrzeby wydziału Sprawiedliwości przeznaczonych;
2. funduszu na kancelarye IXgo i Xgo Departamentu Rządzącego Senatu;

1864 r., Nr. 6,560 (a), wyjaśniła cel tejże i poleciła, aby Prokuratorowie, mając sobie złożone pozwy i wyroki dla osób za granicą mieszkających, przesyłali takowe wprost od siebie Sądom zagranicznym.

Prócz tego bezpośredniego znoszenia się Sądów tujszych z Sądami zagranicznymi, wiele bardzo reklamacyj w interesie osób zagranicznych Kommissya Rządowa Sprawiedliwości odbiera jeszcze, albo przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w St.-Petersburgu, albo przez Kancelaryą Dyplomatyczną lub wreszcie przez właściwych Konsulów w Warszawie rezydujących i odebrane, po załatwieniu, w tejże drodze, jaką otrzymała, odsyła.

(1) Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, na równi z innemi władzami naczelnymi, obowiązana jest przygotować corocznie projekt do etatu dla całego wydziału Sprawiedliwości i przedstawić takowy Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, celem ułożenia przez nią projektu ogólnego budżetu dochodów i wydatków Królestwa Polskiego.

(а) Zobacz dodatek N. 74. (t. III, str. 249).

3. по остаткамъ отъ суммъ вѣдомства Юстиціи и судебного (1);
4. по фонду банковыхъ процентовъ отъ суммъ, образовавшихся изъ прежнихъ депозитныхъ Прусскихъ или Австрійскихъ массъ (2);

(1) См. по сему предмету Сборникъ Финансовыхъ узаконеній.

(2) Въ то время, когда провинціи, составляющія нынѣшнее Царство Польское, были подвластны Пруссіи и Австріи, Суды, на основаніи обязательныхъ тогда законовъ этихъ державъ, обязаны были, по долгу своему, завѣдывать имуществомъ лицъ, которыхъ, по причинѣ малолѣтства, нахождения въ опеку по другимъ причинамъ или банкротства, не имѣли права управлять ими. Потомъ, по минованіи надобности въ таковомъ опекуномъ завѣдываніи, по исполненіи формальностей, требуемыхъ судопроизводствомъ, они должны были возвращать завѣдываемое ими имущество или самому владѣльцу, или его наслѣдникамъ, или же кредиторамъ.

Вслѣдствіе сего, Суды или хранили наличныя суммы въ числѣ своихъ вкладовъ (депозитовъ), или переводили ихъ въ Банки, или же отдавали въ займы съ ипотечнымъ обезпеченіемъ.

Размѣръ процента для лицъ, получающихъ обратно капиталы или депозитныя массы, назначенъ былъ по 2%. Если капиталъ приносилъ высшіе проценты, то остающіеся, за вычетомъ законныхъ, лишніе проценты образовали такъ называемый *преміевый фондъ*, изъ котораго выдавались награды судебнымъ чиновникамъ, занимающимся по депозитной части.

Послѣ Прусскаго и Австрійскаго правительствъ осталось весьма много невытребованныхъ депозитныхъ

3. oszczędności z wydziału Sprawiedliwości i sądownictwa (1);
4. funduszu procentów bankowych od sum pochodzących z dawnych mas depozytów pruskich lub austriackich (2);

(1) Zobacz w tym przedmiocie Zbiór przepisów Skarbowych.

(2) W epoce zostawania krajów dzisiejsze Królestwo Polskie składających pod rządami pruskim i austriackim, Sądy, na zasadzie obowiązujących wówczas praw tych rządów, obowiązane były zajmować się z urzędu administracją majątków osób, które, z powodu swjej nieletności, bezwłasnowolności lub upadłości, zarządzać niemi nie miały prawa. Następnie, po ustaniu przyczyny tej administracji, po przeprowadzeniu form proceduralnych, musiały oddawać administrowany przez siebie majątek, bądź samemu właścicielowi, bądź też jego spadkobiercom lub wierzycielom.

W skutek tego, Sądy, albo gotowe fundusze zachowywały w swych depozytach, albo lokowały w bankach, albo też wypożyczaly za hipoteczném zabezpieczeniem.

Stopa procentowa dla interesentów odbierających kapitały czyli masy z depozytów, oznaczona była na 2%. Jeżeli kapitał wyższy przynosił procent, to z tej przewyżki procentowej tworzył się fundusz, tak zwany *premiowy*, z którego wynagradzano urzędników sądowych, zajmujących się czynnością depozytową.

Po ustaniu rządów pruskich i austriackich pozostała po nich bardzo znaczna liczba mas nieukończonych,

суммъ (массъ), вслѣдствіе чего Намѣстникъ въ Царствѣ, признавъ необходимымъ скоро покончить эти дѣла, постановленіями отъ 26 Ноября 1822 года (а), и 17 Мая 1825 года (б), преподаль соотвѣтственные для этой цѣли формы и правила производства, предложивъ вмѣстѣ съ тѣмъ, чтобы депозитныя суммы, за полученіемъ которыхъ не явились бы владѣльцы въ опредѣленные этимъ постановленіемъ сроки и не доказали своихъ правъ, переведены были изъ Трибуналовъ въ Казначейства, съ тѣмъ однако условіемъ, что этотъ переводъ нисколько не будетъ нарушать правъ владѣльцевъ, которые явятся позже.

По учрежденіи, по Высочайшему повелѣнію 17/29 Января 1828 года (с), Польскаго Банка, въ силу 31 ст. сего же повелѣнія, вся наличность и закладные листы, коими погашено много долговъ, составлявшихъ ипотечный актъ, переведены были въ Банкъ, и съ того времени наличныя деньги приносили уже 2 1/2%, а закладные листы 4%.

Наконецъ, состоялось постановленіе Совѣта Управленія 17/29 Октября 1833 г. (д), коимъ предписано всѣ оставшіяся отъ по-Прусскихъ и по-Австрійскихъ массъ суммы, за которыми никто не являлся, перевести, не соблюдая формъ, гражданскими законами предписанныхъ, въ Казну Царства, съ такимъ же какъ и прежде условіемъ, что, еслибы позже нашлись законные владѣльцы переданныхъ въ Казну суммъ, таковыя будутъ имъ возвращены.

(а) *Дневн. Зак. т. 7, стр. 419.*

(б) *Дневн. Зак. т. 9, стр. 176.*

(с) *Дневн. Зак. т. 12, стр. 119.*

(д) *См. приб. N. 75. (т. III, стр. 252).*

в skutku czego Namiestnik Królewski, uznawszy potrzebę rychłego ukończenia tych spraw, postanowieniem z d. 26 Listopada 1822 r. (a) i 17 Maja 1825 r. (b), wskazał odpowiednio ku temu celowi formy i zasady postępowania, a zarazem polecił, aby fundusze mas, po któreby właściciele w oznaczonych tém postanowieniem terminach nie zgłosili się i nie wylegitymowali, przeniesione były z depozytów trybunalskich do kas skarbowych, z zastrzeżeniem, że przeniesienie to nie będzie uwłaczać prawom właścicieli późniiej zgłaszających się.

Po ustanowieniu, dekretem NAJWYŻSZYM z dnia 17/29 Stycznia 1828 roku (c), Banku Polskiego, w wykonaniu art. 31 tegoż dekretu, wszelka gotowizna i listy zastawne, któremi spłacono wiele aktywów hipotecznych, przeniesione zostały na lokacyą do Banku i odtąd gotowizna przynosiła już 2 1/2 %, a listy zastawne 4 %.

Wreszcie, postanowieniem Rady Administracyjnój z dnia 17/29 Października 1833 r. (d) nakazaniem było, aby wszelkie fundusze z mas po-pruskich i po-austryackich pozostałe, do których nikt się nie zgłosił, bez zachowania formalności prawem cywilnem przepisanych, na rzecz Skarbu Królestwa przeniesione były, z tém samém jak poprzednio zastrzeżeniem, że jeżeliby się późniiej znaleźli prawni właściciele masy Skarbowi wydanej, takowa zwróconą im będzie.

(а) *Dzien. Praw t. 7, str. 419.*

(б) *Dzien. Praw t. 9, str. 176.*

(с) *Dzien. Praw t. 12, str. 119.*

(д) *Zobacz dodatek N. 75. (t. III, str. 253).*

Примѣнительно къ этимъ правиламъ, Гражданскіе Трибуналы, дѣйствуя подѣ руководствомъ и строгимъ надзоромъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, вызывали кредиторовъ и, по мѣрѣ того, какъ они являлись и доказывали свои права, выдавали имъ или ассигновки въ Польскій Банкъ на полученіе капиталовъ съ процентами, накопившимися по день истеченія назначенныхъ въ вызовахъ или объявленіяхъ сроковъ, или же переводили выдачи на ипотечный активъ. Капиталы, за полученіемъ которыхъ не являлись стороны, или явившись не доказали своихъ правъ, отпускаемы были въ Казну также съ процентами, накопившимися по день прекращенія депозитовъ, остающіеся же еще обезпеченными на ипотекахъ были переписываемы въ пользу Казны.

Накопляющіеся уже послѣ этого проценты, какъ въ первомъ, такъ и во второмъ случаѣ, хранились въ Банкѣ и образовали фондъ, извѣстный подѣ названіемъ *фонда банковыхъ процентовъ*.

Трибуналы, ускоряя свои дѣйствія по депозитамъ, рѣшили окончательно всѣ дѣла о депозитныхъ массахъ и, примѣняясь къ постановленію Совѣта Управленія отъ 20 Іюля (1 Августа) 1862 г., № 12604 (а), перевели всѣ состоящіе еще въ ихъ вѣдѣніи депозиты, на сколько не явились заинтересованныя стороны, въ казначейства, съ условіемъ выдачи оныхъ владѣльцамъ, буде явятся и докажутъ на нихъ свои права.

Итакъ по-Прускіе и по-Австрійскіе депозиты принадлежать уже нынѣ къ прошедшему, и, если они сдѣлались предметомъ настоящаго объясненія, то единственно потому что, во первыхъ, въ положеніи объ

(а) См. прил. N. 76. (т. III, стр. 256).

W zastosowaniu się do tych przepisów, Trybunały Cywilne, działając pod kierunkiem i ścisłą kontrolą Komisji Rządowej Sprawiedliwości, wzywały wierzycieli i, w miarę ich zgłaszania się i wylegitymowania, wydawały przekazy do Banku Polskiego, celem wypłacenia im kapitałów z procentami narosłymi po datę upłynienia terminów, oznaczonych w wezwaniach lub obwieszczeniach, lub do aktywów hipotecznych. Kapitały, do których się strony nie zgłaszały lub nie wylegitymowały, wydawane były Skarbowi również z procentami, po datę ustania depozycji narosłymi, a o ile zostawały jeszcze na hipotekach, przepisano je na rzecz Skarbu.

Procenta późniejsze, jak w pierwszym, tak i w drugim razie, zachowywane były w Banku i uformowały fundusz, znany pod nazwą: *funduszu procentów bankowych*.

Trybunały, przyspieszając czynność depozytową, masy depozytowe zupełnie ukończyły i w zastosowaniu się do postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 20 Lipca (1 Sierpnia) 1862 roku, Nr. 12604 (a), wszelkie depozyty pod ich zarządem jeszcze zostające, o ile nie zgłosili się interesenci, przenieśli do kas skarbowych, z warunkiem powrócenia ich interesentom, jeżeli się po nie zgłoszą i wylegitymują.

Obecnie więc depozyty po-pruskie i po-austriackie należą już do przeszłości i jeżeli tu o nich zamieszcza się niniejsze wyjaśnienie, to jedynie dla tego: 1° że Organizacya Komisji Rządowej Sprawiedliwości, układana przed ich

(а) Zobacz dodatek N. 76. (t. III, str. 257).

учреждении Правительственной Комиссии Юстиции, составленном до рѣшенія сюда относящихся дѣлъ, упоминается объ нихъ, какъ объ одномъ изъ главнѣйшихъ занятій Административно-Контрольнаго Отдѣленія; во вторыхъ, потому, что, по смыслу вышеприведенныхъ постановлений Совѣта Управленія отъ 17²⁹ Октября 1833 года и 20 Июля (1 Августа) 1862 г., за № 12,604, остающихся въ своей силѣ, предоставлено заинтересованнымъ сторонамъ право являться за получениемъ суммъ изъ депозитныхъ массъ, перечисленныхъ въ Казну Царства; наконецъ, и потому еще, что первоначально фондъ банковыхъ процентовъ служилъ единственнымъ источникомъ, изъ котораго выдаваемы были ссуды бѣднымъ чиновникамъ и должностнымъ лицамъ судебного вѣдомства, такъ какъ Намѣстникъ въ Царствѣ разрѣшилъ Главному Директору Правительственной Комиссии Юстиции отъ 21 Августа (3 Сентября) 1852 года, за № 6,551, выдавать эти ссуды въ размѣрѣ не свыше 6,000 руб. сер.; впоследствии же, такая же сумма, постановлениемъ Совѣта Управленія отъ 24 Августа (5 Сентября) 1862 года, за № 14,015 (а), назначена непосредственно изъ Казны Царства.

Отсюда возникло новое занятіе для Правительственной Комиссии Юстиции, ибо Правительственная Комиссия Финансовъ и Казначейства, какъ видно изъ отзываетъ ея отъ 30 Ноября (12 Декабря) 1862 года, за № 55,888 (b), перевела сказанную сумму 6,000 руб. сер. въ Польскій Банкъ, предоставивъ оную въ распоряженіе Правительственной Комиссии Юстиции.

Говоря о ссудахъ для чиновниковъ, нельзя упустить изъ виду и другого фонда, назначеннаго на этотъ же предметъ по Высочайшему повелѣнію, сообщенному

(а) См. приб. N. 77. (т. III, стр. 268).

(b) См. приб. N. 78. (т. III, стр. 270).

укопченіемъ, упомина о нихъ, jako o jednéj z głównych czynności Wydziału Administracji i Kontroli i 2° głównie dla tego, że według wyżej powołanych postanowień Rady Administracyjnej z dnia 17²⁹ Października 1833 roku oraz z dnia 20 Lipca (1 Sierpnia) 1862 roku, Nr. 12,604, które pozostają w swéj mocy, pozostawioną została stronom interesowanym możność zgłaszania się po odbiór funduszów z mas depozytowych do Skarbu Królestwa przelanych; wreszcie i z tego powodu, że pierwsiatkowo fundusz procentów bankowych był źródłem pożyczek udzielanych niezamownym urzędnikom i officyalistom sądowym; albowiem Namiestnik Królestwa, na dniu 21 Sierpnia (3 Września) 1852 roku, Nr. 6,551, upoważnił Dyrektora Głównego Komisji Rządowej Sprawiedliwości do udzielania tych pożyczek do wysokości rub. srebr. 6,000; później taki sam fundusz, postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 24 Sierpnia, (5 Września) 1862 r., Nr. 14,015 (a), wyznaczony został wprost ze Skarbu Królestwa.

Powstała więc ztąd nowa czynność dla Komisji Rządowej Sprawiedliwości, albowiem Komisya Rządowa Przychodów i Skarbu, jak to się okazuje z jej odezwą z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) 1862 r., Nr. 55,888 (b), summe rzeczoną rub. srebr. 6,000 przelała do Banku Polskiego, oddając ją pod dyspozycją Komisji Rządowej Sprawiedliwości.

Mówiąc o pożyczkach dla urzędników, nie można pominąć i drugiego funduszu, przeznaczonego na ten cel z woli Najwyższej, objawionej przez wypis z protokołu posiedze-

(a) Zobacz dodatek N. 77. (t. III, str. 269).

(b) Zobacz dodatek N. 78. (t. III, str. 271).

5. по переходящимъ суммамъ, пересылаемымъ иностранными Судами, а также здѣшними, для частныхъ лицъ ⁽¹⁾;

въ выпискѣ изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія отъ 5/17 Іюля 1855 года, за № 4,439 (а), въ видѣ неприкосновеннаго фонда, въ количествѣ 43,500 руб. сер., изъ котораго Правительственною Коммисією Финансовъ и Казначейства отчислено для судебного вѣдомства и Прокуратуры 5,600 руб. сер., для Канцеляріи же IX и X-го Департаментовъ Правительствующаго Сената 750 руб. сер., при чемъ указаны ею, и порядкомъ заведыванія ссудами, и основанія, на которыхъ онѣ должны быть производимы. Эти правила утверждены Совѣтомъ Управленія 28 Мая (9 Іюня) 1857 года (b) и примѣнены впослѣдствіи къ ссудамъ изъ вышеозначеннаго фонда 6,000 руб. сер., согласно постановленію Совѣта Управленія отъ 27 Апрѣля (9 Мая) 1865 г., за № 8,737 (c).

(1) Въ Правительственную Коммисію Юстиціи поступаютъ присылаемыя изъ за границы разныя личныя суммы для лицъ, пребывающихъ въ краѣ, какъ напр. наслѣдства, или же патентныя пошлины за чины, ордена и т. п., вносимыя здѣшними жителями. Эти суммы, какъ переходящія, временно только хранятся въ канцелярской кассѣ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Для веденія строгаго контроля такимъ переходящимъ суммамъ, Правительственная Коммисія Юстиціи, *Инструкцією*, изданною 9/21 Января 1846 года, за

(a) См. приб. N. 79. (т. III, стр. 274).

(b) См. приб. N. 80. (т. III, стр. 292).

(c) См. приб. N. 81. (т. III, стр. 306).

5. sum przechodnich, przesyłanych przez Sądy zagraniczne, i nawzajem przez tutejsze, dla osób prywatnych ⁽¹⁾;

nia Rady Administracyjnej z dnia 5/17 Lipca 1855 roku, Nr. 4,439 (a), jako fundusz żelazny, w summie rub. srebr. 43,500, z którego Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu oddzieliła na wydział Sprawiedliwości, to jest: dla Sądownictwa i Prokuratury rub. srebr. 5,600, a dla Kancelaryi IX i X Departamentu Rządzącego Senatu rub. srebr. 750, wskazując sposób administracyi pożyczkami i zasady ich udzielania. Przepisy te w dniu 28 Maja (9 Czerwca) 1857 roku zatwierdzone zostały przez Radę Administracyjną (b), a następnie zastosowane były i do pożyczek z funduszu rub. srebr. 6,000, wyżej wzmiankowanego, a to postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1865 roku, Nr. 8,737 (c).

(1) Do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości nadsyłane bywają z zagranicy rozmaite summy w gotowiznie dla osób w kraju zamieszkałych np: spadki lub należności patentowe za rangi, ordery i t. p., składane przez osoby tujejszo-krajowe. Pieniądze takie, przechodnie tylko, zachowują się tymczasowo w kasie biurowej Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Celem rozciągnięcia nadzoru nad takimi funduszami przechodniemi, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, *In-*

(a) Zobacz dodatek N. 79. (t. III, str. 275).

(b) Zobacz dodatek N. 80. (t. III, str. 293).

(c) Zobacz dodatek N. 81. (t. III, str. 307).

n) ведение контроля уголовных депозитов, а также депозитов оставшихся после Прусского и Австрийского Правительств⁽¹⁾;

№ 17,771 (a), предписала завести особую *контрольную* книгу (b), в которую записываются эти деньги тотчас после поступления их, а вырѣзываемая изъ заведенной *квитанционной* книги (c) особая квитанция выдается заинтересованному лицу или прилагается къ бумагѣ, при которой присланы деньги.

Затѣмъ, по заготовленіи бумаги въ правительственное мѣсто, въ которое слѣдуетъ отправить деньги, Экспедиторъ, на основаніи этой бумаги, получаетъ изъ кассы деньги, росписывается въ контрольной книгѣ и отправляетъ по принадлежности.

Контрольная книга переходящимъ суммамъ ревизуется каждый мѣсяць.

(1) Уголовные Суды принимаютъ отобранные отъ преступниковъ спорные предметы на временное сбереженіе и хранятъ ихъ у себя въ числѣ своихъ депозитовъ.

Чтобы подчинить эти депозиты строгому контролю, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 2/14 Іюля 1848 года (d), издала соотвѣтственную *Инструкцію*, утвержденную Совѣтомъ Управленія, какъ это видно изъ журнала его засѣданія отъ 17/29 Августа 1848 года, за № 24,530 (e).

По силѣ 35-й ст. этой Инструкціи, Уголовные Суды обязаны были представлять въ Правительственную Ком-

(a) См. приб. N. 82. (т. III, стр. 332).

(b) См. приложение къ приб. N. 82. (т. III, стр. 345).

(c) См. приложение къ приб. N. 82. (т. III, стр. 353).

(d) См. приб. N. 83. (т. III, стр. 360).

(e) См. приб. N. 84. (т. III, стр. 412).

n) kontrolowania depozytów kryminalnych, jakoteż depozytów po rządach pruskim i austryackim pozostałych⁽¹⁾;

strukcyą z dnia 9/21 Stycznia 1846 roku, Nr. 17,771 (a), zaprowadziła osobną *kontrolę* (b), do której zapisywane bywają pieniądze zaraz po ich nadejściu, i wydaje się interesentowi lub dołącza się do ekspedycyi, przy której pieniądze nadesłane, osobny kwit, wycinany z ustanowionego *kwitariusza* (c).

Po wygotowaniu następnie stosownej ekspedycyi do urzędu, któremu pieniądze mają być przesłane, ekspedytor, na zasadzie téj ekspedycyi, odbiera z kasy pieniądze, z odbioru w kontroli kwituje i gdzie należy ekspedjuje.

Rewizya kontroli sum przechodnich odbywa się co miesiąc.

(1) Sady karne odebrane od przestępców przedmioty zakwestyonowane przyjmują pod chwilową swoją asserwacyą i zachowują je w swoich depozytach.

Celem ścisłego kontrolowania tych depozytów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości na dniu 2/14 Lipca 1848 roku (d), ułożyła stosowną *Instrukcyą*, którą Rada Administracyjna, jak się to pokazuje z protokołu jej posiedzenia z dnia 17/29 Sierpnia tegoż roku, Nr. 24,530, zatwierdziła (e).

Wedle art. 35 téj Instrukcyi, Sady Kryminalne obowiązane były składać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości

(a) Zobacz dodatek N. 82. (t. III, str. 333).

(b) Zobacz aneks do dodatku N. 82. (t. III, str. 349).

(c) Zobacz aneks do dodatku N. 82. (t. III, str. 357).

(d) Zobacz dodatek N. 83. (t. III, str. 361).

(e) Zobacz dodatek N. 84. (t. III, str. 413).

о) повѣрка счетовъ въ вѣдомостяхъ, ревизія находящихся въ Судахъ казенныхъ контрольных книгъ относительно гербоваго сбора по судебнымъ дѣйствіямъ ⁽¹⁾;

мисію Юстиціи срочные рапорты о состояніи депозитовъ. Однако въ послѣдствіи, предложениемъ отъ 3/15 Іюня 1864 года за № 7,485 (а), Правительственная Коммисія Юстиціи освободила Уголовные Суды отъ представленія этихъ рапортовъ, съ тѣмъ, чтобы въ годичныхъ отчетахъ были помѣщаемы и свѣдѣнія, что контроль депозитовъ производится со всею строгостью.

(1) Высочайше утвержденный 25 Сентября (7 Октября) 1863 г. *Уставъ о гербовомъ сборѣ* (Дневн. Законовъ, т. 61 стр. 216), а также изданная Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства, въ развитіе сего Устава, *Инструкція, опредѣляющая способъ и порядокъ взиманія и контроль гербовыхъ сборовъ* отъ 24 Февраля (7 Марта) 1864 г., за № 9,347, и утвержденная Совѣтомъ Управленія 1/13 Мая того же года, возложили на Правительственную Коммисію Юстиціи, между прочимъ, слѣдующія двѣ главныя обязанности:

1. вести именный контроль всѣхъ лицъ, опредѣляемыхъ въ должности или получающихъ повышение жалованья, и представлять въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства, въ полугодовые сроки, составленные, на основаніи этого контроля, вѣдомости гербовымъ сборамъ отъ опредѣленій и повышеній;

(а) См. приб. N. 85. (т. III, стр. 414).

о) sprawdzenia co do rachuby wykazów, rewizyi kontrol skarbowych przy Sądach we względzie dochodów stemplowych z czynności sądowych ⁽¹⁾;

o stanie depozytów peryodyczne raporta. Wszakże reskryptem z dnia 3/15 Czerwca 1864 roku, Nr. 7,485 (a), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości od składania tych raportów Sądy Kryminalne zwolniła, zastrzegłszy sobie tylko zamieszczanie wiadomości w wykazach rocznych, że kontrola depozytów ściśle jest wykonywana.

(1) Najwyżej zatwierdzona w dniu 25 Września (7 Października) 1863 roku *Ustawa Stemplowa* (Dzien. Pr. T. 61, str. 217), oraz przepisana przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu w rozwinięciu téj Ustawy, *Instrukcyja wskazująca sposób postępowania przy poborze i kontroli opłat stemplowych* z dnia 24 Lutego (7 Marca) 1864 roku, Nr. 9,347, a przez Radę Administracyjną w dniu 1/13 Maja tegoż roku potwierdzona, włożyła na Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, pomiędzy innemi, dwa główne obowiązki:

1. prowadzenie kontroli wszystkich po szczególe osób, które nominacyą lub podwyżkę w płacy otrzymują, oraz składanie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, w terminach półrocznych, na podstawie téj kontroli, wykazów opłat stemplowych od nominacyj i podwyżek.

(а) Zobacz dodatek N. 85. (t. III, str. 415).

2. вести контроль штрафамъ за нарушение правилъ о гербовомъ сборѣ, а также дисциплинарнымъ взысканіямъ съ судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, а равно представлять въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства, къ концу каждаго года, соответственныя выписи изъ этого контроля.

Въ исполненіе *первой* изъ этихъ обязанностей, Правительственная Коммисія Юстиціи завела, по предписанной Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства формѣ (а), книгу, въ которую, на основаніи 67 § Инструкціи, вносятся по порядку все лица ея управления, опредѣленные въ должности или получившія повышеніе жалованья.

На основаніи этой книги составляются въ Коммисіи, по надлежащей формѣ (b), вѣдомости, которыя, примѣняясь къ 68 § той же Инструкціи, представляются въ Январѣ и Іюлѣ мѣсяцѣ каждаго года, вмѣстѣ съ отрѣзками гербовой бумаги, вносимой въ видѣ номинаціонныхъ пошлинъ, въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Въ исполненіе *второй* изъ вышеозначенныхъ обязанностей, Правительственная Коммисія Юстиціи, согласно 82 и 83 §§ Инструкціи, замѣтивъ нарушение правилъ о гербовомъ сборѣ, взыскиваетъ всякій разъ административно-эксекуціоннымъ порядкомъ установленный штрафъ и записываетъ таковой въ особую, заведенную для этой цѣли книгу, по формѣ, изданной Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства (c); въ эту же книгу вносятся ею дисциплинарно-админи-

(a) См. приб. N. 86. (т. III, стр. 419).

(b) См. приб. N. 87. (т. III, стр. 427).

(c) См. приб. N. 88. (т. III, стр. 435).

2. utrzymywanie kontroli kar kontrawencyjnych stempla oraz kar porządkowych, wymierzanych przeciwko urzędnikom i officialistom sądowym, oraz składanie Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, z końcem każdego roku, stosownych z tej kontroli wyciągów.

W wykonaniu *pierwszego* z wymienionych obowiązków, Komisya Rządowa Sprawiedliwości zaprowadziła, podług wzoru przez Komisya Rządową Przychodów i Skarbu przepisanego (a), księgę, w której, na zasadzie § 67 Instrukcyi, zapisuje porządkiem wszystkie osoby w jej biurze, które nominacyą lub podwyżkę w płacy otrzymały.

Na podstawie tej księgi formuje, podług wskazanego wzoru (b), wykazy, które, w zastosowaniu się do § 68 téjże Instrukcyi, w miesiącach Stycznia i Lipca każdego roku, łącznie z odcinkami papieru stempłowego, na rzecz opłat nominacyjnych pokassowanego, składa Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu.

Wykonywając *drugi* z powyżej wymienionych obowiązków, Komisya Rządowa Sprawiedliwości, w zastosowaniu się do §§ 82 i 83 Instrukcyi, za dostrzeżeniem kontrawencyi, drogą egzekucyi administracyjnej ściaga karę kontrawencyjną i takową zapisuje do oddzielnej na ten cel utrzymywanej księgi, podług wzoru przez Komisya Rządową Przychodów i Skarbu podanego (c). Do tej także księgi zapisuje kary porządkowe, administracyjne, wy-

(a) Zobacz dodatek N. 86. (t. III, str. 423).

(b) Zobacz dodatek N. 87. (t. III, str. 431).

(c) Zobacz dodatek N. 88. (t. III, str. 439).

p) выдача всякихъ ассигновокъ ⁽¹⁾;

q) составленіе общей описи мебели и библиотекамъ, составляющимъ собственность судовъ;

стративныя взысканія съ чиновниковъ и служителей ея управленія, которые должны быть вносимы не наличными деньгами, а гербовою бумагою.

На основаніи этой книги, Правительственная Комиссія Юстиціи, согласно 85 § Инструкціи, составляетъ вѣдомости по указанной формѣ (а), и таковыя, вмѣстѣ съ отрывками гербовой бумаги, внесенной въ замѣнѣ наложенныхъ штрафовъ и дисциплинарныхъ взысканій, представляетъ, по истеченіи каждаго года, въ Январѣ мѣсяцѣ, въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства.

Такъ какъ вышеизъясненныя обязанности лежатъ также и на каждомъ изъ Судовъ, то Правительственная Коммисія Юстиціи, преподавъ отъ 3/15 Юня 1864 года, за № 7,884, соотвѣтственныя объясненія, предписала имъ строго примѣняться къ вышеприведеннымъ правиламъ Устава о гербовомъ сборѣ и Инструкціи.

Въ заключеніе, слѣдуетъ еще присовокупить, что состоящіе при Судахъ Казенные Контроли, по смыслу 122 § инструкціи, обязаны представлять въ Правительственную Коммисію Юстиціи, не позже 20 Марта (1 Апрѣля) каждаго года, табель общимъ доходамъ, для извлеченія изъ оной данныхъ при составленіи годового отчета, представляемаго Правительству.

⁽¹⁾ О формѣ выдаваемыхъ ассигновокъ см. Сборникъ финансовыхъ узаконеній.

(а) См. прил. N. 89, (т. III, стр. 443).

p) wygotowania wszelkich asygnacyj ⁽¹⁾;

q) utrzymywania ogólnego inwentarza utensyliów i bibliotek sądowych;

mierzone przeciwko urzędnikom i officyalistom biura swego, które w papierze stemplowym realizowane być winny.

Na podstawie téj księgi, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, stosując się do § 85 Instrukcyi, formuje według podanego wzoru (a) wyciągi i takowe, wraz z odcinkami papieru stemplowego pokassowanego na rzecz odzyskanych kar kontrawencyjnych i porządkowych, po upływie każdego roku, w ciągu miesiąca Stycznia, Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu odsyła.

Ponieważ wyżej opisane obowiązki ciąży także i każdy z Sądów, przeto Kommissya Rządowa Sprawiedliwości reskryptem z dnia 3/15 Czerwca 1864 roku, Nr. 7,484, przy stosowném wyjaśnieniu, poleciła wszystkim władzom sądowym, iżby do powyżej powołanych przepisów Ustawy stemplowej i Instrukcyi ściśle się stosowały.

Nadmienić w końcu wypada, że Kontrole Skarbowe przy Sądach, na zasadzie § 122 Instrukcyi, obowiązane są nadsyłać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, najpóźniej w dniu 20 Marca (1 Kwietnia) każdego roku, tabele ogólnych dochodów, dla zrobienia z nich użytku przy formowaniu rocznego sprawozdania Rządowi składać się winnego.

⁽¹⁾ O formie wydawać się mających asygnacyj, zobacz Zbiór przepisów Skarbowych.

(а) Zobacz dodatek N. 89, (t. III, str. 447).

r) наложение взысканий за нарушение правил о гербовомъ сборѣ (¹).

§ 13.

Къ этому Отдѣленію относится еще:

s) завѣдываніе казенными зданіями, ввѣренными особому надзору Правительственной Коммисіи Юстиціи и содержаніе оныхъ въ исправности (²).

ОТДѢЛЕНИЕ II.

О составѣ и дѣйствіяхъ Гражданскаго Отдѣленія.

§ 14.

Гражданское Отдѣленіе состоитъ:

Изъ Директора Отдѣленія,
Начальника Отдѣленія,

(¹) См. объясненіе, помѣщенное въ настоящемъ параграфѣ подъ лит. o.

(²) См. примѣчанія къ § 12 подъ лит. c. настоящаго Учрежденія.

Въ заключеніе, слѣдуетъ еще здѣсь замѣтить, что на Административно-Контрольное Отдѣленіе возложена, сверхъ того, новая обязанность, вслѣдствіе Высочайше утвержденныхъ правилъ о вступленіи въ бракъ чиновниковъ и служителей, обнародованныхъ 26 Августа (7 Сентября) 1850 г. въ Дневникѣ Законовъ т. 43 стр. 67.

На основаніи этихъ правилъ, а равно по силѣ 68—74 ст. Высочайше утвержденного 10/22 Марта

r) wymierzania kar konrawencyjnych stemplo-
wych (¹).

§ 13.

Do Wydziału tego należy nadto:

s) administracya i utrzymywanie w porządku gmachów rządowych pod szczególny nadzór Komisji Rządowej Sprawiedliwości oddanych (²).

ODDZIAŁ II.

O składzie i czynnościach Wydziału Cywilnego.

§ 14.

Wydział Cywilny składa się:

Z Dyrektora Wydziału,
Szefa Wydziału,

(¹) Zobacz objaśnienia zamieszczone do niniejszego paragrafu pod lit o.

(²) Zobacz uwagi do § 12, ad c. niniejszej Organizacyi.

Dodać tu w końcu wypada, że do Wydziału Administracyi i Kontroli należy jeszcze nowa czynność, ustanowiona NAJWYŻEJ zatwierdzonemi prawidłami względem zawierania związków małżeńskich przez urzędników i officialistów rządowych, w dniu 26 Sierpnia (7 Września) 1850 r. w Dzienniku Praw, tomie 43, str. 67, ogłoszonemi.

Na zasadzie tych prawideł, oraz art. 68—74 Ustawy o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem, NAJWYŻEJ w dniu

Дѣлопроизводителей, и
Секретарей (1).

§ 15.

Гражданскому Отдѣленію ввѣряется надзоръ за должностными лицами и ходомъ дѣлъ по гражданской судебной части.

И потому къ его обязанностямъ относится:

а) утверждение ежегодно составляемыхъ судебныхъ комплектовъ (2);

1859 года (а) Устава о гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ, это Отдѣленіе испрашиваетъ разрѣшенія Совѣта Управленія, или же само выдаетъ позволеніе на вступленіе въ бракъ судебнымъ чиновникамъ или служителямъ.

(1) См. объясненіе къ 1 § настоящаго Учрежденія.

(2) Какъ Апелляціонный Судъ, такъ и Гражданскіе Трибуналы состоятъ обыкновенно изъ нѣсколькихъ отдѣленій.

На основаніи общихъ положеній дѣйствующихъ законовъ, въ особенности же по силѣ 5 и 50 ст. Устава 30 Марта 1808 года, изданнаго подъ заглавіемъ: „Устройство благочинія и порядка въ Апелляціонныхъ Судахъ и Трибуналахъ“, и разосланнаго Министромъ Юстиціи въ свое время во всѣ Суды для руководства, Судьи Апелляціоннаго Суда и Гражданскихъ Трибуналовъ обязаны ежегодно переходить изъ одного отдѣленія въ другое.

Что же касается Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, то 7-ю ст. Высочайшаго

(а) Дневн. Закон. т. 53, стр. 72.

Referentów, i
Sekretarzy (1).

§ 15.

Wydział Cywilny trudni się dozorowaniem i kierunkiem służby sądownictwa cywilnego.

Ztąd jego czynności dotyczą się:

а) zatwierdzenia kompletów sądowych rocznie układanych (2);

10/22 Marca 1859 roku zatwierdzonej (а), Wydział ten wydzwania u Rady Administracyjnej lub udziela zezwolenie na zawarcie związków małżeńskich przez urzędników lub officyalistów sądowych.

(1) Zobacz wyjaśnienie do § 1 niniejszej Organizacji.

(2) Tak Sąd Apellacyjny, jakoteż i Trybunały Cywilne składają się zwykle z kilku wydziałów.

Według ogólnych zasad prawa obowiązującego, a w szczególności według art. 5 i 50 Ustawy z dnia 30 Marca 1808 roku, noszącej tytuł: „Urządzenie policyi i porządku w Sądach Apellacyjnych i Trybunałach“, przez Ministra Sprawiedliwości w swoim czasie po Sądach rozesłanej i za prawidło podanej, Sędziowie Sądu Apellacyjnego i Trybunałów Cywilnych mają obowiązek corocznie przechodzić z jednego wydziału do drugiego.

Względem zaś Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, art. 7 NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 9/18

(а) Дневн. Прав т. 53, стр. 73.

указа 6/18 Сентября 1841 года (а) именно предписано, что Сенаторы и Члены Сената должны быть также всякий годъ распределяемы по Департаментамъ.

На основаніи вышеприведенныхъ правилъ, Предсѣдатель Апелляціоннаго Суда, а также Предсѣдатели Гражданскихъ Трибуналовъ, представляютъ въ концѣ каждаго судебного года Правительственной Коммисіи Юстиціи составленные ими проекты комплектовъ на будущій годъ.

Эти проекты, если они не противны пользамъ службы, утверждаются Правительственною Коммисіею Юстиціи, или же измѣняются ею по ея усмотрѣнію.

Представленные же Оберъ Прокурорами такіе же комплекты Сенаторовъ и Членовъ Сената, Главный Директоръ, по точному смыслу 7 и 9 ст. вышеприведеннаго Высочайшаго указа 6/18 Сентября 1841 года и состоящей съ ними въ связи 5 ст. Высочайше утвержденного *Устава о Варшавскихъ Департаментахъ Правительствующаго Сената* (b), повергаетъ въ концѣ каждаго года, съ своими замѣчаніями, какія признаетъ необходимыми, Намѣстнику, для испрошенія Высочайшаго утвержденія.

Сверхъ этихъ годичныхъ комплектовъ, составляются еще другіе, на время судебныхъ вакаціонныхъ мѣсяцевъ.

Извѣстно что IX Департаментъ Правительствующаго Сената, по силѣ 213 ст. *Положенія о внутреннемъ устройствѣ Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената*, утвержденного постановленіемъ Намѣстника отъ 8/20 Сентября 1842 года, Апелляціонный же Судъ и Гражданскіе Трибуналы, по силѣ 3 ст. *Положенія о Гражданскомъ Судеустройствѣ* 11 Мая 1808 года, пользуются двухмѣсячнымъ вакаціоннымъ временемъ.

(a) *Дневн. Закон. т. 27, стр. 330.*

(b) *Дневн. Закон. т. 29, стр. 298.*

Września 1841 roku (a), wyraźnie przepisał, że podział Senatorów i Członków Senatu po Departamentach także co-rocennie następować będzie.

Na zasadzie powołanych przepisów, Prezes Sądu Apellacyjnego oraz Prezesi Trybunałów Cywilnych, z końcem każdego roku sądowego przedstawiają Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości ułożone przez siebie projekta kompletów na rok następny służyć mających.

Projekta te, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, jeżeli znajdzie zgodnemi z dobrem służby, zatwierdza, lub według swego uznania zmienia.

Przedstawione zaś przez Naczelnego Prokuratora także kompleta Senatorów i Członków Senatu, Dyrektor Główny, w zastosowaniu się do art. 7 i 9 powołanego powyżej NAJWYŻSZEGO указу z dnia 6/18 Września 1841 roku, w związku z art. 5 NAJWYŻEJ zatwierdzonej *Ustawy o Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu* (b), składa w końcu każdego roku z uwagami, jakie za konieczne osądzi, Namiestnikowi, celem wyjednania NAJWYŻSZEGO zatwierdzenia.

Oprócz tych kompletów rocznych, są jeszcze kompleta na czas feryj sądowych urządzone.

Wiadomo, że IX Departament Rządzącego Senatu, na podstawie art. 213 *Wewnętrznego urządzenia dla Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu*, zatwierdzonego postanowieniem Namiestnika z dnia 8/20 Września 1842 roku, zaś Sąd Apellacyjny i Trybunały Cywilne, na zasadzie art. 3 *Organizacyi sądownictwa cywilnego* z dnia 11 Maja 1808 roku, używają dwumiesięcznego odpoczynku.

(a) *Dzien. Praw t. 27, str. 331.*

(b) *Dzien. Praw t. 29, str. 299.*

b) наблюдение за исправнымъ совершениемъ актовъ гражданского состоянія ⁽¹⁾,

Однако, чтобы отправленіе правосудія въ это вакаціонное время не прерывалось, какъ въ IX Департаментѣ Правительствующаго Сената, такъ равно и въ Апелляціонномъ Судѣ и въ Гражданскихъ Трибуналахъ, одно Отдѣленіе обязано непремѣнно рѣшать дѣла. Въ этихъ-то именно отдѣленіяхъ, пользующихся вакаціоннымъ временемъ, Сенаторы и Члены Сената, Судьи Апелляціоннаго Суда и Гражданскихъ Трибуналовъ имѣютъ очередныя засѣданія, росписаніе которыхъ Первоприсутствующие въ Отдѣленіяхъ Правительствующаго Сената, по соглашеніи съ Оберъ Прокуроромъ, Сенаторами и Членами Сената, въ Апелляціонномъ же Судѣ и Гражданскихъ Трибуналахъ — Предсѣдатели этихъ Судовъ, по соглашеніи съ Судьями сихъ послѣднихъ, представляютъ, предъ наступленіемъ вакаціоннаго времени, Главному Директору, который въ свою очередь представляетъ это росписаніе вакаціонныхъ присутствій, относительно Сената, согласно 214 ст. Внутренняго Устройства Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, на утвержденіе Намѣстника, относительно же Апелляціоннаго Суда и Трибуналовъ, утверждаетъ самъ, въ засѣданіи Правительственной Коммисіи Юстиціи.

⁽¹⁾ По силѣ 71 и послѣдующихъ статей 1 книги Гражданскаго Кодекса Царства Польскаго (a) и на основаніи постановленія Совѣта Управленія, состоявшагося 3 Ноября 1825 года (b), обязанность совершать акты гражданского состоянія возложена по христіанскимъ исповѣданіямъ на священниковъ настоятелей прихо-

(a) *Дневн. Закон. т. 10.*

(b) *См. приб. N. 90. (т. IV, стр. 2).*

b) przestrzegania porządku co do aktów Stanu Cywilnego ⁽¹⁾,

Jednakże, aby nie przerywać biegu w wymiarze sprawiedliwości podczas tego odpoczynku, tak w IX Departamencie Rządzącego Senatu, jakoteż w Sądzie Apellacyjnym i w każdym Trybunale Cywilnym, koniecznie jeden wydział sprawy sądzić jest obowiązany. W tych to właśnie wydziałach feryjnych, Senatorowie i Członkowie Senatu, Sędziowie Sądu Apellacyjnego i Trybunałów Cywilnych zasiadają kadencyami, których rozkład, Przewodniczący w Wydziałach Rządzącego Senatu, po zniesieniu się z Naczelnym Prokuratorem, Senatorami i Członkami Senatu, a w Sądzie Apellacyjnym i Trybunałach Cywilnych, Prezesi tych Sądów, po porozumieniu się znowu z Sędziami tych Sądów, składają, przed rozpoczęciem się feryj, Dyrektorowi Głównemu, który ten rozkład kompletów feryjnych co do Senatu, stosownie do art. 214 Wewnętrznego Urządzenia Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, przedstawia pod zatwierdzenie Namiestnika, zaś co do Sądu Apellacyjnego i Trybunałów Cywilnych, sam na posiedzeniu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości zatwierdza.

⁽¹⁾ Artykułem 71 i dalszemi księgi 1 Kodeksu Cywilnych Królestwa Polskiego (a), oraz postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 3 Listopada 1825 roku (b), obowiązek utrzymywania aktów Stanu Cywilnego włożony został w wyznaniach chrześcijańskich, na duchownych przełożonych parafij, w niechrześcijańskich zaś, na Prezyden-

(a) *Dzien. Praw t. 10.*

(b) *Zobacz dodatek N. 90. (t. IV, str. 3).*

довъ, по нехристiанскимъ же — на Президентовъ, Бургомистровъ городовъ и на другихъ свѣтскихъ лицъ, по назначенiю Правительственной Коммисii Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ. Всѣ эти лица, называемыя *иновниками для совершения актовъ гражданскаго состоянiя*, обязаны составить каждый актъ гражданскаго состоянiя въ двухъ тождественныхъ экземплярахъ, а именно: одинъ записать въ книгу, которая навсегда остается на мѣстѣ, другой же внести въ книгу, которая ежегодно должна быть передаваема въ архивъ подлежащаго Мироваго Суда.

Первая книга, называемая *уникатомъ*, состоитъ изъ трехъ особыхъ книгъ, а именно для записки актовъ о рожденiяхъ, бракахъ и смертныхъ случаяхъ. Вторая же, именуемая *дубликатомъ*, раздѣляется на три части, соотвѣтственно упомянутымъ тремъ главнымъ эпохамъ въ жизни человѣка.

Книги эти, тотчасъ по заведенiи оныхъ, должны быть скрѣплены, то есть: страницы ихъ должны быть пересчитаны, перенумерованы по порядку и въ концѣ книги должна быть сдѣлана надпись, удостоверяющая, изъ сколькихъ именно листовъ состоитъ каждая книга.

Эта скрѣпа, въ христiанскихъ исповѣданiяхъ производится подлежащими благочинными, въ нехристiанскихъ же — Подсудками Мировыхъ Судовъ.

Представляемые въ Мировой Судъ, въ концѣ каждаго года, дубликаты свѣряются съ уникатами.

Относительно этой повѣрки дубликатовъ съ уникатами, Правительственная Коммисiя Юстици, предписанiемъ отъ 22 Февраля 1827 года, за № 2,351 (а), дала знать всѣмъ Мировымъ Судамъ и Гражданскимъ Три-

(а) См. приб. N. 91. (т. IV, стр. 18).

товъ и Бурмистровъ мiаст, oraz na inne osoby świeckie, przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych mianowane. Wszystkie te osoby, zwane *Urzędnikami Stanu Cywilnego*, obowiązane są każdy akt Stanu Cywilnego pisać na dwie ręce, to jest: w księdze, która pozostaje zawsze na miejscu, i w księdze, która corocznie złożona być winna w archiwum właściwego Sądu Pokoju.

Pierwsza księga, zwana *unikat*, składa się z trzech oddzielnych ksiąg, to jest: dla aktów urodzeń, małżeństw i zejść. Druga, *duplikatem* zwana, dzieli się na trzy części, stosownie do wymienionych głównych epok w życiu człowieka.

Księgi te, przy ich zakładaniu, muszą być zaznaczone, to jest: co do stronice policzone, numerem porządkowym oznaczone i przy końcu księgi poświadczone, z ilu mianowicie kart każda księga się składa.

Zaznaczenie to, w wyznaniach chrześcijańskich należy do właściwych Dziekanów, w niechrześcijańskich, do Podseków Sądów Pokoju.

Przy składaniu Sądowi Pokoju, z końcem każdego roku, duplikatu, takowy sprawdzony być musi z unikatem.

Co do tego sprawdzania duplikatów z unikatami, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości reskryptem z dnia 22 Lutego 1827 roku, Nr. 2,351, zawiadomiła Sądy Pokoju (a)

(а) Zobacz dodatek N. 91. (t. IV, str. 19).

буналамъ (а) о томъ, кто именно долженъ заниматься этою повѣркою и въ то же время поставила о семъ предписаніи въ извѣстность Прокуроровъ при Гражданскихъ Трибуналахъ.

Велѣдъ за тѣмъ, по сношеніи съ Правительственною Коммисією Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, предписаніемъ отъ 16 Августа 1827 года, за № 7,129 (b), повѣрка книгъ гражданского состоянія, по исповѣданіямъ: православному, евангелическо-аугсбургскому, евангелическо-реформатскому и старообрядческой сектѣ, разрѣшена тамъ, гдѣ существуютъ Мировые Суды, Подсудкамъ тѣхъ же Судовъ; повѣрка же этихъ книгъ въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ нѣтъ Мировыхъ Судовъ, предоставлена мѣстнымъ Бургомистрамъ, а если бы въ которомъ мѣстѣ не было Бургомистра — мѣстнымъ гминнымъ Войтамъ, и одновременно съ тѣмъ увѣдомлены о томъ Гражданскіе Трибуналы и Прокуроры, и послано сообщеніе въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи о выдачѣ Бургомистрамъ и гминнымъ Войтамъ соотвѣтственныхъ распоряженій.

Но впослѣдствіи оба эти распоряженія, по сношеніи о томъ съ Правительственною Коммисією Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, а также съ Правительственною Коммисією Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, измѣнены предписаніемъ Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 27 Октября 1828 года, за № 8,551 (c), въ томъ смыслѣ, что повѣрка книгъ гражданского состоянія нехристіанскихъ исповѣданій, содержимыхъ Бургомистрами въ тѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ нѣтъ Мировыхъ Судовъ, возложена на уѣзныхъ Адъюнк-

(a) См. приб. N. 92. (т. IV, стр. 20).

(b) См. приб. N. 93. (т. IV, стр. 24).

(c) См. приб. N. 94. (т. IV, стр. 28).

и Трибуналы Cywilne (a), кто тѣмъ sprawdzaniem zajmować się winien, i jednocześnie reskrypt ten podała do wiadomości Prokuratorów Królewskich przy Trybunałach.

Następnie zaś, po zniesieniu się z Kommissją Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, reskryptem z d. 16 Sierpnia t. r., Nr. 7,129 (b), do sprawdzania ksiąg Stanu Cywilnego w wyznaniach: prawosławnym, ewangelicko - augsburskim, ewangelicko - reformowanym i w sekcie filiponów, w miejscach, gdzie istnieją Sady Pokoju, upoważniła Podseków tychże Sądów Pokoju, zaś do sprawdzania tych ksiąg w miejscach, gdzie nie ma Sądu Pokoju, miejscowych Burmistrzów, a jeśliby w którym miejscu nie było Burmistrza, miejscowych Wójtów gmin, i jednocześnie o tѣмъ właściwie Trybunały Cywilne i Prokuratorów Królewskich zawiadomiła, a zarazem wezwała Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji o wydanie do Burmistrzów i Wójtów gmin stosownego rozporządzenia.

Wszakże oba te rozporządzenia Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, po zniesieniu się następnie z Kommissją Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji, reskryptem z dnia 27 Października 1828 r., Nr. 8,551 (c), zmodyfikowała w tѣмъ, że do sprawdzania ksiąg Stanu Cywilnego wyznań niechrześcijańskich, utrzymywanych przez Burmistrzów, w miejscach, gdzie nie ma Sądu Pokoju, przeznaczyła Adjunktów powiatowych czyli dzisiejszych

(a) Zobacz dodatek N. 92. (t. IV, str. 21).

(b) Zobacz dodatek N. 93. (t. IV, str. 25).

(c) Zobacz dodatek N. 94. (t. IV, str. 29).

товъ или нынѣшнихъ Помощниковъ Уѣздныхъ Начальниковъ, и о томъ вмѣстѣ съ симъ поставлены въ извѣстность всѣ Трибуналы и всѣ Прокуроры.

Чтобы принудить совершающихъ акты гражданского состоянія къ строгому исполненію возложенныхъ на нихъ обязанностей, Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 6/18 Іюля 1837 года, за № 6,457 (а), предписала Прокурорамъ наблюдать за тѣмъ, чтобы Мировые Суды представляли имъ въ концѣ каждаго года рапорты о томъ, доставлены ли изъ всѣхъ приходоу въ Мировой Судъ экземпляры актовъ гражданского состоянія, подлежащіе передачѣ въ ипотечный архивъ по истеченіи каждаго года.

Такъ какъ уѣздные Адьюнты, коимъ вмѣнено было въ обязанность повѣрять акты гражданского состоянія нехристіанскихъ исповѣданій, въ мѣстахъ, гдѣ нѣтъ Мировыхъ Судовъ, не слишкомъ усердно исполняли эти обязанности, то, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 6/18 Мая 1840 года, за № 7,267/8 (b), опредѣлила, что впредь Адьюнты, относительно повѣрки книгъ гражданского состоянія, подчиняются, въ порядкѣ дисциплинарной отвѣтственности, подлежащимъ Трибуналамъ.

Затѣмъ, вслѣдствіе представленія Генеральной Консistorіи евангелическихъ исповѣданій, Правительственная Коммисія Юстиціи, циркуляромъ, разосланнымъ во всѣ Трибуналы отъ 25 Марта (6 Апрѣля) 1840 года, за № 1,971 (с), предписала Подсудкамъ въ уѣздахъ, гдѣ находятся евангелическіе приходы, производить повѣрку

(а) См. приб. N. 95. (т. IV, стр. 30).

(b) См. приб. N. 96. (т. IV, стр. 32).

(с) См. приб. N. 97. (т. IV, стр. 36).

Pomocników Naczelników powiatu, i o tém jednocześnie wszystkie Trybunały i Prokuratorów zawiadomiła.

Celem zmaglenia utrzymujących akta Stanu Cywilnego do ścisłego wykonywania powierzonych im obowiązków, reskryptem z dnia 6/18 Lipca 1837 roku, Nr. 6,457 (a), poleciła Prokuratorom przestrzeganie, iżby z końcem każdego roku składane im były przez Sądy Pokoju raporta, czy egzemplarze aktów Stanu Cywilnego, przeznaczone do archiwum hipotecznego, z końcem każdego roku złożone zostały Sądowi Pokoju ze wszystkich parafij.

Ponieważ Adjunkci, na których włożony był obowiązek rewidowania aktów Stanu Cywilnego wyznań niechrześcijańskich w miejscach, gdzie nie ma Sądów Pokoju, nie dość troskliwie obowiązki te wykonywali, przeto, na wniosek Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych pod dniem 6/18 Maja 1840 r., Nr. 7,267/8 (b), postanowiła, iż odtąd Adjunkci ci, pod względem odbywania rewizyi ksiąg Stanu Cywilnego, podlegać winni karności właściwych Trybunałów.

Następnie, na wniosek Konsystorza Jeneralnego wyznań ewangelickich, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości reskryptem z d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1840 r., Nr. 1,971 (c), do wszystkich Trybunałów wydany, postanowiła, aby Podśędkowie powiatów, mieszczących w sobie parafie ewangelickie, sprawdzanie ksiąg aktów Stanu Cywilnego odby-

(а) Zobacz dodatek N. 95. (t. IV, str. 31).

(b) Zobacz dodatek N. 96. (t. IV, str. 33).

(с) Zobacz dodatek N. 97. (t. IV, str. 37).

книгъ гражданского состоянія и увѣдомила о томъ одновременно Царскихъ Прокуроровъ.

Наконецъ, предложеніемъ отъ 6/18 Мая 1842 года, за № 2,660 (а), поставивъ на видъ всѣ упущенія, какъ совершающихъ акты гражданского состоянія, такъ и по-вѣряющихъ оныя, предписала Прокурорамъ производить самимъ ежегодно ревизію актовъ гражданского состоянія и подвергать отвѣтственности виновныхъ въ замѣченныхъ упущеніяхъ.

Что касается умершихъ на службѣ Императорско-Россійской Арміи уроженцевъ Царства Польскаго, то Канцелярія Намѣстника, при отзывѣ своемъ отъ 15/27 Ноября 1848 года, за № 6,637 (b), препроводила въ Правительственную Коммисію Юстиціи копию циркулярнаго предписанія отъ 9/21 Ноября 1848 года, за № 6,479, даннаго Военнымъ Начальникамъ Губерній, коимъ предписано Намѣстникомъ—получаемыя отъ полковыхъ и баталіонныхъ командировъ донесенія о смерти нижнихъ чиновъ польскаго происхожденія присылать въ Правительственную Коммисію Юстиціи.

Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 29 Января (10 Февраля) 1849 г., за № 17,951 (c), давая знать объ этомъ циркулярѣ Царскимъ Прокурорамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ, предписала имъ примѣняться къ оному со всею строгостью и, вмѣстѣ съ симъ, увѣдомивъ о томъ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, предложила Варшавскому Оберъ-Полиціймейстеру (d), чтобы впредь объявленія о смерти нижнихъ чиновъ уроженцевъ Царства Польскаго были

- (a) См. приб. N. 98. (т. IV, стр. 40).
 (b) См. приб. N. 99. (т. IV, стр. 56).
 (c) См. приб. N. 100. (т. IV, стр. 60).
 (d) См. приб. N. 101. (т. IV, стр. 64).

wali i jednocześnie Prokuratorów Królewskich o tém zawiadomiła.

Wreszcie, reskryptem daty 6/18 Maja 1842 r., Nr. 2660 (a), wytknąwszy uchybienia, jakich się dopuszczają utrzymujący akta Stanu Cywilnego i obowiązani do sprawdzania ich, poleciła Prokuratorom Królewskim, iżby sami odbywali corocznie rewizyę aktów Stanu Cywilnego i winnych uchybień pociągali do odpowiedzialności.

Co do osób w wojsku Cesarzsko-ruskiem zostających, a z Królestwa Polskiego pochodzących, w ciągu służby zmarłych, Kancelarya Namiestnika, przy odezwie z dnia 15/27 Listopada 1848 roku, Nr. 6,637 (b), nadesłała Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, w kopii, cyrkularz na 9/21 Listopada tegoż roku, Nr. 6,479, do Naczelników Wojennych gubernij wydany, w którym Namiestnik polecił tymże Naczelnikom, aby ci otrzymane od pułkowych i bataljonowych dowódców doniesienia o śmierci urodzonych w Królestwie wojskowych niższych stopni nadsyłali Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

O tym okólniku Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 29 Stycznia (10 Lutego) 1849 r., Nr. 17,951 (c), Prokuratorów Królewskich przy Trybunałach Cywilnych zawiadomiła, z poleceniem ścisłego stosowania się do niego, i jednocześnie zawiadomiła o nim Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych oraz wezwała Ober-Policmajstra miasta Warszawy (d), ażeby odtąd nie wprzód zarządzał ogłoszenia przez Gazetę Policijną o śmierci wojskowych rodem z Królestwa, aż dopóki

- (a) Zobacz dodatek N. 98. (t. IV, str. 41).
 (b) Zobacz dodatek N. 99. (t. IV, str. 57).
 (c) Zobacz dodatek N. 100. (t. IV, str. 61).
 (d) Zobacz dodatek N. 101. (t. IV, str. 65).

печатаемы по его распоряженію въ Полицейской газетѣ не прежде, какъ послѣ полученія о томъ увѣдомленія отъ Правительственной Коммисіи Юстиціи; при чемъ сдѣлано ею распоряженіе, чтобы въ архивѣ Правительственной Коммисіи Юстиціи заведено было особое дѣло по спискамъ лицъ, умершихъ на службѣ въ Императорско-Россійской Арміи, составляемымъ на основаніи получаемыхъ отъ Военныхъ Начальниковъ донесеній.

Наконецъ, Правительственная Коммисія Юстиціи, въ засѣданіи 20 Августа (1 Сентября) 1851 года, за № 11,100, постановила:

1. Сообщать ежемѣсячно Прокурорамъ вѣдомость о умершихъ воинскихъ чинахъ, заключающую въ себѣ:

- a) имена, фамиліи, лѣта отъ роду и послѣднее мѣсто жительства умершихъ, число, мѣсяцъ и годъ послѣдовавшей смерти, а также имена оставшихся вдовъ, наконецъ:
- b) имена, фамиліи и мѣсто жительства родителей умершаго и мѣсто его рожденія.

Еслибы сообщенныя по пункту *a* свѣдѣнія оказались неполными, то слѣдуетъ требовать дополненія оныхъ отъ надлежащаго Губернскаго Правленія или Военнаго Начальника; по пункту *b*, имена отцовъ обыкновенно извѣстны изъ формулярныхъ списковъ, имена же матерей, буде они неизвѣстны, можно пропустить, такъ какъ они не требуются безусловно закономъ.

2. Печатать въ Полицейской газетѣ объявленія объ умершихъ жителяхъ г. Варшавы, существующимъ доселѣ порядкомъ. На счетъ жителей деревень и другихъ городовъ и мѣстечекъ относиться въ Губернское Правленіе съ требованіемъ о припеча-

wiadomości o śmierci nie będzie miał sobie zakomunikowanych przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, tudzież rozporządziła, aby archiwum Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości założyło specyalne akta, obejmować mające listy osób zmarłych w wojsku CESARSKO-ruskiem, sporządzone na zasadzie nadsyłanych przez Naczelników Wojskowych raportów.

Nareszcie, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości na posiedzeniu w dniu 20 Sierpnia (1 Września) 1851 roku, Nr. 11,100, postanowiła:

1. Przesyłać Prokuratorom co miesiąc wykaz zmarłych wojskowych, obejmujący wiadomość:

- a) o imionach, nazwiskach, wieku i ostatniem zamieszkanіu zmarłych; o dniu, miesiącu i roku nastąpionej śmierci; wreszcie o imionach pozostałych wdów, tudzież
- b) o imionach, nazwiskach i zamieszkanіu rodziców zmarłego i miejscu urodzenia jego.

Gdyby wiadomości ad *a* nie były nadesłane w zupełności, żądać od Rządu Gubernialnego albo Naczelnika Wojskowego, który wiadomości dostarcza, uzupełnienia; ad *b*, imiona ojców zwykle są ze stanów służby wiadome, a imiona matek, jeżeli nie są wiadome, pominąć można, jako prawem nie konieczne wymagane.

2. Ogłaszać w Gazecie Policyjnej co do mieszkańców Warszawy, w sposób dotychczasowy. Co do mieszkańców wiejskich oraz innych miast, wzywać Rząd Gubernialny o dopełnienie ogłoszenia o śmierci w Dzien-

таніи объявленій о смерти ихъ въ Губернскихъ вѣдомостяхъ, съ обозначеніемъ ихъ именъ, фамилій и послѣдняго мѣста жительства.

3. Еслибы не были извѣстны обстоятельства, удостоверяющія о тождествѣ лицъ и о днѣ смерти, то въ такомъ случаѣ ограничиться пока однимъ объявленіемъ, предоставляя заинтересованнымъ сторонамъ дополнить самими свѣдѣнія, необходимы для составленія акта о кончинѣ.

4. Такимъ же образомъ поступать и въ отношеніи къ прошедшему времени.

Здѣсь слѣдуетъ еще упомянуть, что, въ силу Высочайшаго повелѣнія объ упраздненіи управленій Военныхъ Начальниковъ, вся переписка о солдатскихъ семействахъ передана въ Губернскія Правленія, вслѣдствіе чего, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 19/31 Марта 1859 года, за № 9678/43326, увѣдомила Правительственную Коммисію Юстиціи, что отъ того же числа предписано ею Губернскимъ Правленіямъ—получаемыя отъ полковыхъ командировъ свѣдѣнія о смерти воинскихъ чиновъ, уроженцевъ Царства Польскаго, представлять немедленно въ Правительственную Коммисію Юстиціи.

Относительно актовъ о кончинѣ уроженцевъ Царства Польскаго, умершихъ за границею, Правительственная Коммисія Юстиціи, въ засѣданіи 20 Августа (1 Сентября) 1851 года, за № 14,896, постановила слѣдующее:

„Акты о смерти лицъ, коихъ послѣднее мѣсто жительства будетъ извѣстно изъ того же акта, отсылать подлежащимъ чиновникамъ для совершенія актовъ гражданскаго состоянія, въ сообразность 94 ст. 1 кн. Гражд. Кодекса Царства Польскаго.

nikach Gubernialnych, z wymienieniem imion, nazwisk i ostatniego pobytu.

3. Gdzieby okoliczności tożsamości osób i datę śmierci wykazujące znane nie były, ograniczyć się nateraz na ogłoszeniu, zostawiając staraniu osób interesowanych uzupełnienie wiadomości do aktu zejścia wymaganych.

4. W sposób powyższy postąpić co do przeszłości.

Wspomnieć w tém miejscu jeszcze należy, że na mocy Najwyższego rozkazu zwijającego zarządy Naczelników Wojennych, załatwianie korespondencji prowadzonej względem rodzin żołnierskich przeszło na Rządy Gubernialne; w skutek czego, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, odezwą daty 19/31 Marca 1859 roku, Nr. 9678/43326, zawiadomiła Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, iż pod tymże dniem poleciła Rządowi Gubernialnym, aby, po otrzymaniu od dowódców pułkowych wiadomości o śmierci wojskowych z Królestwa Polskiego pochodzących, przedstawiali takowe Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Co do aktów zejścia osób z Królestwa Polskiego pochodzących, a za granicą zmarłych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości na posiedzeniu w dniu 20 Sierpnia (1 Września) 1851 roku, Nr. 14,896, postanowiła:

„Akta zejścia osób, których ostatnie zamieszkanie z aktu zejścia będzie wiadome, przesyłać właściwym urzędnikom Stanu Cywilnego, stosownie do art. 94 księgi 1 Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego.

Если мѣсто жительства не будетъ показано, или если, по поводу неправильности въ выраженіи, не возможно будетъ узнать о настоящемъ мѣстѣ жительства, то акты должны храниться въ главномъ архивѣ.

Печатать объявленія въ официальной газетѣ такимъ же образомъ, какъ и доселѣ, а для порядка, вести имъ всѣмъ въ главномъ архивѣ общій списокъ”.

Въ заключеніе, слѣдуетъ здѣсь упомянуть, что, вслѣдствіе отзыва Канцеляріи Намѣстника, отъ 17/29 Августа 1854 года, за № 7,313 (а), на Правительственную Коммисію Юстиціи возложена обязанность сообщать въ ту же Канцелярію свѣдѣнія объ умершихъ за границею польскихъ выходцахъ, о кончинѣ коихъ въ Правительственной Коммисіи Юстиціи получаютъ извѣстія не черезъ посредство Канцеляріи Намѣстника.

Согласно съ вышеозначенными правилами, Правительственная Коммисія Юстиціи исполняетъ относящія къ ней обязанности и наблюдаетъ за точнымъ исполненіемъ сихъ правилъ какъ заведывающими актовыми книгами гражданскаго состоянія, такъ равно и тѣми, которые обязаны ревизовать оныя, а также за дѣйствіями по сему предмету Трибуналовъ и Прокуроровъ, коимъ ввѣренъ непосредственный надзоръ; наконецъ, сообразно съ 36 ст. Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (b), рассматриваетъ апелляціонныя жалобы этихъ чиновниковъ на рѣшенія Трибуналовъ о наложеніи на нихъ взысканій. Если же упущеніе такого рода, что влечетъ за со-

(a) См. приб. N. 102 (т. IV, стр. 66).
(b) Дневн. Закон. т. 40, стр. 4.

Jeżeli zamieszkanie nie będzie wymienione lub jeżeli, z powodu złego wyrażenia, nie będzie można wiedzieć istotnego zamieszkania, akta mają pozostawać w Archivum Główném.

Ogłoszenia przez Gazetę Rządową w sposób dotychczasowy zachować, a dla porządku, listę ogólną wszystkich w Archivum Główném utrzymywać.”

Wreszcie wspomnieć tu należy, iż odezwą Kancelaryi Namiestnika z dnia 17/29 Sierpnia 1854 roku, Nr. 7,313 (a), włożonym został na Kommissyą Rządową Sprawiedliwości obowiązek udzielania téjże Kancelaryi wiadomości o nastąpięcej śmierci wychodźców polskich za granicą, o zejściu których Kommissya Rządowa Sprawiedliwości otrzymuje wiadomość nie przez pośrednictwo Kancelaryi Namiestnika.

Stosownie do wymienionych przepisów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wykonywa czynności do niej należące i czuwa nad ścisłym wykonywaniem tych przepisów, tak przez utrzymujących akta Stanu Cywilnego, jak również i tych, którzy obowiązani są do rewizyi rzeczonych aktów, jak niemniej nad czynnościami w tym względzie Trybunałów i Prokuratorów, jako mających bezpośredni nad nimi nadzór; wreszcie, stosownie do art. 36 Ustawy Przechodniej do Kodexu kar głównych i poprawczych (b), rozpoznaje odwołania się tych urzędników od decyzji Trybunałów, wymierzających na nich kary. Gdy zaś uchybienie jest tego rodzaju, że pociąga za sobą karę kryminalną, wyjednywa u Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Ducho-

(a) Zobacz dodatek N. 102. (t. IV, str. 67).
(b) *Dzien. Praw* t. 40, str. 5.

ближайший надзоръ за опеками ⁽¹⁾,

бою уголовное наказаніе, то она относится въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ коей зависитъ назначеніе этихъ чиновниковъ, требуя ея постановленія о преданіи ихъ суду.

(¹) На основаніи 373 и 374 ст. Гражданскаго Кодекса Царства Польскаго $\frac{1}{13}$ Іюня 1825 года (а), а также постановленія Совѣта Управленія отъ 5 Августа 1826 года (b), учрежденіе опеки надъ малолѣтними и надзоръ за ними относится вообще къ подлежащимъ Мировымъ Судамъ, при менѣе же значительныхъ имуществахъ, доставшихся имъ по наслѣдству, къ Президентамъ, Бургомистрамъ, гминнымъ Войтамъ, а также къ частнымъ административнымъ приставамъ въ Варшавѣ.

Относительно опеки, состоящихъ въ вѣдѣніи Мировыхъ Судовъ, Правительственная Коммисія Юстиціи, какъ это изложено ниже въ семь же §, подъ лит. *h*., предписала отъ $\frac{17}{20}$ Ноября 1850 года, за № 10,923, Трибуналамъ—въ представляемые ими отчеты о своихъ дѣйствіяхъ включать также свѣдѣнія, сколько въ каждомъ Мировомъ Судѣ учреждено было опеки въ теченіе одного года.

Затѣмъ, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, предписаніемъ отъ $\frac{2}{14}$ Марта 1835 года (с), даннымъ всѣмъ тогдашнимъ Воеводскимъ Коммисіямъ и Варшавскому Муниципальному Управленію, распорядилась, что—

(а) *Дневн. Закон. т. 10.*

(b) *Дневн. Закон. т. 11, стр. 343.*

(с) *См. приб. N. 103. (т. IV, стр. 68).*

опек ⁽¹⁾,

wnych, do której należy nominacya tych urzędników, decyzyą kwalifikacyjną.

(¹) На zasadzie art. 373 i 374 Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego z dnia $\frac{1}{13}$ Czerwca 1825 roku (a), oraz postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 5 Sierpnia 1826 roku (b), urządzenie i dozорованіе опеки надъ малолѣтними należy w ogólności do właściwych Sądów Pokoju, w mniejszych zaś pozostałościach, do Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów gmin, i do Komisarzy cyrkulowych administracyjnych w Warszawie.

Co do опеки dozорованыхъ przez Sady Pokoju, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, jak to jest wyjaśnioném niżej pod tymże § lit. *h*, reskryptem daty $\frac{17}{20}$ Listopada 1850 roku, Nr. 10,923, poleciła Trybunałom, aby w wykazach z czynności swych zamieszczali także, ile w każdymъ Sądzie Pokoju ustanowionych było опеки w ciągu każdego roku.

Następnie, na skutek przedstawienia Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, wydała na dniu $\frac{2}{14}$ Marca 1835 roku (с), rozporządzenie do wszystkich ówczesnych Kommissyj Wojewódzkich i do Urzędu Muncypalnego miasta Warszawy, że urzędnicy admi-

(а) *Dzien. Praw t. 10.*

(b) *Dzien. Praw t. 11, str. 343.*

(с) *Zobacz dodatek N. 103. (t. IV, str. 69).*

бы административные чиновники, коимъ, на основаніи гражданскихъ законовъ, ввѣрено отправленіе нѣкоторыхъ судебныхъ обязанностей, за упущенія по онымъ, привлекаемы были, наравнѣ съ прочими судебными чиновниками, къ отвѣтственности передъ Трибуналами.

Сверхъ того, предложеніемъ ея отъ 10/22 Марта 1848 года, за № 21,277 (а), основанномъ на постановленіи Совѣта Управленія отъ 11/23 Декабря 1847 года, за № 18,573 (b), поставлено всѣмъ судебнымъ учрежденіямъ на видъ, что Суды, въ случаѣ падающей на вышеозначенныхъ чиновниковъ отвѣтственности въ уголовномъ порядкѣ, прежде всего обязаны относиться въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, требуя предварительно ея постановленія о преданіи ихъ суду.

Въ видахъ установленія ближайшаго надзора за дѣйствіями Президентовъ, Бургомистровъ, гминныхъ Войтовъ и частныхъ Приставовъ, относительно исправляемыхъ ими судебныхъ обязанностей, Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 11/23 Февраля 1848 года, за № 19,878 (c), предписала Предсѣдателямъ Трибуналовъ требовать отъ всѣхъ Президентовъ, Бургомистровъ, гминныхъ Войтовъ и частныхъ Приставовъ, состоящихъ въ предѣлахъ ихъ вѣдомства, представленія подробныхъ вѣдомостей о возложенныхъ на нихъ судебныхъ дѣйствіяхъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ разрѣшила этимъ же Предсѣдателямъ, для производства ревизіи у упомянутыхъ чиновниковъ, командировать одного изъ Членовъ Трибунала и налагать взысканія за замѣченныя упущенія.

(a) См. приб. N. 104. (т. IV, стр. 74).

(b) См. приб. N. 105. (т. IV, стр. 78).

(c) См. приб. N. 106. (т. IV, стр. 84).

nistracyjni, z mocy prawa cywilnego niektóre atrybucye sądowe wykonywający, co do uchybień w tych czynnościach, tak jak i inni urzędnicy sądowi, ulegać będą odpowiedzialności przed Trybunałami.

Nadto, reskryptem daty 10/22 Marca 1848 roku, Nr. 21,277 (a), opartym na postanowieniu Rady Administracyjnej z dnia 11/23 Grudnia 1847 roku, Nr. 18,573 (b), objaśniła wszystkie władze sądowe, że w razie gdyby urzędnicy tego rodzaju kwalifikowali się do odpowiedzialności karnej, Sądy przedewszystkiem do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych o decyzją kwalifikacyjną odnosić się są w obowiązku.

W zamiarze zaś bliższego nadzoru nad czynnościami Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów gmin i Komisarzy cyrkulowych, co do powierzonych tymże atrybucyj sądowych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 11/23 Lutego 1848 roku, Nr. 19,878 (c), poleciła Prezesom Trybunałów, ażeby od wszystkich Prezydentów, Burmistrzów, Wójtów gmin i Komisarzy cyrkulowych, w jurysdykcji ich urzędujących, ściągali szczegółowe wykazy przelanych na nich czynności sądowych i zarazem upoważniła tychże Prezesów, aby do odbycia rewizyi u wymienionych urzędników delegowali jednego z Członków Trybunału i dostrzeżone uchybienia karcili.

(a) Zobacz dodatek N. 104. (t. IV, str. 75).

(b) Zobacz dodatek N. 105. (t. IV, str. 79).

(c) Zobacz dodatek N. 106. (t. IV, str. 85).

ипотеками ⁽¹⁾,

Впоследствии времени Правительственная Комиссия Юстиции, при предложении от 12/24 Марта 1852 года, за № 5,173 (а), препроводила къ Предсѣдателямъ Трибуналовъ формы, по которымъ должны быть составляемы помянутыя вѣдомости.

Наконецъ, отъ 7/10 Октября 1853 г., за № 17,331 (b), Правительственная Комиссия Юстиции увѣдомила Трибуналы о данномъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 6/18 Августа 1853 года, за № 22915/46864, Губернскимъ Правленіямъ предписанія о каждомъ упущеніи помянутыхъ чиновниковъ доносить подлежащему Трибуналу.

За точнымъ исполненіемъ всѣхъ этихъ распоряженій Правительственная Комиссия Юстиции наблюдаетъ черезъ посредство Гражданскаго Отдѣленія, рассматриваетъ апелляціонныя жалобы на рѣшенія Трибуналовъ, налагающихъ взысканія, согласно 66 ст. Переходнаго Устава, и, въ случаѣ ежели упущеніе подлежитъ уголовному наказанію, сносится съ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о сдѣланіи постановленія о преданіи суду.

⁽¹⁾ Въ примѣчаніи къ § 15 лит. k настоящаго Учрежденія изъяснено, что на Гражданскіе Трибуналы возложена обязанность представлять въ Правительственную Коммисію Юстиции срочныя вѣдомости о своихъ дѣйствіяхъ. На основаніи приведеннаго тамъ же предписанія отъ 5 Марта 1834 года, за № 1,632, Трибуналы обязаны также давать въ своихъ вѣдомостяхъ, въ числѣ прочихъ, отчетъ и объ ипотечныхъ дѣлахъ, исполняе-

(а) См. приб. N. 107. (т. IV, стр. 92).

(b) См. приб. N. 108. (т. IV, стр. 104).

hipotek ⁽¹⁾,

Następnie, taż Kommissya Rządowa, przy reskrypcie z dnia 12/24 Marca 1852 roku, Nr. 5,173 (a), przesłała Prezesom Trybunałów wzór, podług którego wspomniane wykazy winny być formowane.

Wreszcie, pod dniem 7/10 Października 1853 roku, Nr. 17,331 (b), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zaawiadomiła Trybunały o rozporządzeniu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 6/18 Sierpnia t. r., Nr. 22915/46864, do Rządów Gubernialnych wydaniem i polecającym im, aby o każdym uchybieniu wymienionych urzędników właściwemu Trybunałowi donosiły.

Nad ścisłym wykonywaniem tych wszystkich rozporządzeń Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przez pośrednictwo Wydziału Cywilnego czuwa, rozpatruje odwołania się od decyzji Trybunałów skazujących, stosownie do art. 66 Ustawy Przechodniej, na kary, i wyjednywa od Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych decyzją kwalifikacyjną, w razie, jeżeli uchybienie ulega karze kryminalnej.

⁽¹⁾ W odsyłacz do § 15 lit. k niniejszej Organizacji wyjaśnionem jest, że Trybunały Cywilne mają włożony na siebie obowiązek składać Komisji Rządowej Sprawiedliwości peryodyczne wykazy z swych czynności. Wymieniony tamże reskrypt daty 5 Marca 1834 roku, Nr. 1,632, zobowiązał Trybunały do zamieszczania w tych wykazach pomiędzy innemi i czynności hipotecznych, tak przez Trybunały, jakoteż i Sądy Pokoju zała-

(а) Zobacz dodatek N. 107. (t. IV, str. 93).

(b) Zobacz dodatek N. 108. (t. IV, str. 105).

мыхъ какъ Трибуналами, такъ и Мировыми Судами. Ежели затѣмъ Правительственной Коммисіею Юстиціи замѣчено будетъ по этимъ вѣдомостямъ, или же по жалобамъ частныхъ лицъ, какое либо замедленіе или упущеніе, то она немедленно распоряжается объ устраненіи таковыхъ. Въ извѣстные же промежутки времени, для сохраненія въ этой отрасли службы единообразія, она наряжаетъ общую ревизію какъ губернскихъ, такъ и окружныхъ ипотекъ, и съ этою цѣлью ходатайствуетъ въ Совѣтъ Управленія объ отпускѣ нужныхъ суммъ.

Сверхъ того, чрезъ посредство подлежащихъ Предсѣдателей, она наблюдаетъ за цѣлостію ипотечныхъ книгъ и, въ случаѣ надобности, распоряжается объ исправленіи оныхъ.

Что касается суммъ, необходимыхъ на исправленіе ерѣвостныхъ книгъ, то Правительственная Коммисія Юстиціи, чтобы не обременять Казны новыми издержками, отъ 8/20 Февраля 1835 года, за № 790 (а), предписала Предсѣдателямъ Трибуналовъ—слѣдующую по строгому разсчету на исправленіе книгъ сумму взыскивать, посредствомъ Уѣздныхъ Начальниковъ и Магистратовъ, съ тѣхъ только владѣльцевъ, ерѣвостныя книги которыхъ нуждаются въ исправленіи.

Когда однакожь эта мѣра оказалась безуспѣшною, то Правительственная Коммисія Юстиціи представила Совѣту Управленія проектъ постановленія относительно взиманія на исправленіе книгъ по 15 к. с. съ каждаго ипотечнаго акта, но этотъ проектъ не былъ одобренъ Намѣстникомъ, который назначилъ на этотъ предметъ единовременное пособіе. Съ того времени Правительственная Коммисія Юстиціи, въ случаѣ если настоятъ

(а) См. приб. N. 109. (т. IV, стр. 108).

твianых. Otóż jeżeli Kommissya Rządowa Sprawiedliwości z wykazów tych, bądź też ze skarg osób prywatnych dostrzeże jaką zwłokę lub zboczenie, takowe niezwłocznie wydawanemi rozporządzeniami prostuje. W pewnych zaś odstępach czasu, dla utrzymania w tej gałęzi służby jednostajności, zarządza ogólną rewizją hipotek, tak gubernialnych, jak i okręgowych, i na ten cel wyjednywa u Rady Administracyjnej odpowiedni fundusz.

Nadto, za pośrednictwem właściwych Prezesów, czuwa nad całością ksiąg hipotecznych i zarządza, w razie potrzeby, naprawę takowych.

Co do funduszków koniecznych na naprawę ksiąg wieczystych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, nie chcąc obarczać Skarbu nowymi ciężarami, reskryptem z dnia 8/20 Lutego 1835 roku, Nr. 790 (a), poleciła Prezesom Trybunałów, aby ściśle wyrachowaną należność, jaka przypadać może na naprawę ksiąg, za pośrednictwem Naczelników Powiatu i Magistratu, ściagał od tych jedynie właścicieli, których księgi wieczyste naprawy potrzebują.

Gdy jednakże środek ten okazał się bezskutecznym, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przedstawiła Radzie Administracyjnej projekt do postanowienia nakazującego pobieranie na naprawę ksiąg po kop. 15 od każdego aktu hipotecznego, lecz Namiestnik do przedstawienia tego nie przychylił się i wyznaczył na ten cel jednorazowy fundusz. Odtąd Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, jeżeli zachodzi konieczność naprawy ksiąg wieczystych, czyni stosowne

(а) Zobacz dodatek N. 109. (t. IV, str. 109).

за успешнымъ производствомъ по конкурснымъ дѣламъ ⁽¹⁾,

необходимость исправить крѣпостныя книги, входить о томъ съ представленіемъ въ Совѣтъ Управленія, который каждый разъ отпускаетъ нужныя суммы.

Слѣдуетъ еще здѣсь упомянуть, что крѣпостныя книги, на основаніи 88 ст. Инструкціи, изданной Правительственною Коммисією Юстиціи 13 Іюня 1819 года, за № 7,403, должны храниться въ ипотечномъ архивѣ, подъ непосредственнымъ надзоромъ подлежащаго ипотечнаго Писаря. Однимъ только Регентамъ дозволяется брать эти книги подъ росписку въ свою канцелярію, но, по минованіи въ нихъ надобности, они обязаны, на основаніи предписанія отъ 14/26. Апрѣля 1839 года, за № 9,667 (а), немедленно возвращать оныя; ни въ какомъ же случаѣ эти книги не могутъ ночью оставаться въ другомъ мѣстѣ, какъ только въ ипотечномъ архивѣ.

(1) Производство по конкурснымъ дѣламъ относится къ Коммерческимъ Трибуналамъ. Въ здѣшнемъ краѣ существуетъ въ настоящее время одинъ только Коммерческій Трибуналъ въ Варшавѣ, на Варшавскую губернію; въ прочихъ губерніяхъ, на основаніи предписанія Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 23 Декабря 1816 года, за № 9,332 (b), разбирательство и рѣшеніе коммерческихъ, а тѣмъ самымъ и конкурсныхъ дѣлъ подлежатъ вѣдомству обыкновенныхъ Гражданскихъ Трибуналовъ.

Изъ объясненія, помѣщеннаго ниже подъ § 15 лит. k настоящаго Учрежденія, видно, что всѣ Трибуналы,

(а) См. приб. N. 110. (т. IV, стр. 110).

(b) См. приб. N. 111. (т. IV, стр. 112).

co do postępu w masach upadłości handlowych ⁽²⁾,

przedstawienie do Rady Administracyjnej, która na każdy raz potrzebny fundusz wyznacza.

Wspomnieć tu jeszcze należy, że księgi wieczyste, na zasadzie art. 88 Instrukcyi przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości pod dniem 13 Czerwca 1819 r., Nr. 7,403, wydanej, zostawać winny w archiwum hipoteczném pod bezpośrednim dozorem właściwego Pisarza hipotecznego. Rejentom tylko do ich czynności wolno jest brać te księgi do swych kancelaryj, za pokwitowaniem, lecz po zrobionym z nich użytku obowiązani są, stosownie do reskryptu z dnia 14/26 Kwietnia 1839 roku, Nr. 9,667 (a), natychmiast zwracać, a w każdym razie księgi te w żadnym inném miejscu na noc pozostawać nie mogą, jak tylko w archiwum hipoteczném.

(1) Pertraktacya w masach upadłości należy do Trybunałów Handlowych. W kraju tutejszym obecnie jeden jest tylko Trybunał Handlowy w Warszawie na gubernią Warszawską; w innych guberniach, na zasadzie reskryptu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z d. 23 Grudnia 1816 roku, Nr. 9,332 (b), sądzą sprawy handlowe, a zatem działają w masach upadłości, zwyczajne Trybunały Cywilne.

Z wyjaśnienia zamieszczonego niżej pod § 15 lit. k niniejszej Organizacyi wiadomo, że wszystkie Trybunały,

(a) Zobacz dodatek N. 110. (t. IV, str. 111).

(b) Zobacz dodatek N. 111. (t. IV, str. 113).

слѣдовательно и Коммерческій Трибуналъ, обязаны представлять въ Правительственную Коммисію Юстиціи срочные рапорты о своихъ дѣйствіяхъ. И потому Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 10/28 Января 1839 года, за № 539 (а), предписала Коммерческому Трибуналу показывать подробно въ этихъ рапортахъ, относительно конкурсныхъ массъ, сколько за истекшіе три мѣсяца осталось не рѣшенныхъ дѣлъ, сколько поступило новыхъ, по сколькимъ изъ нихъ состоялось рѣшеніе и сколько еще осталось къ рѣшенію въ теченіе наступающихъ трехъ мѣсяцевъ. Вскорѣ за симъ послѣдовало предписаніе Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 29 Іюня (11 Іюля) 1840 года, за № 3,230 (b), коимъ вмѣнено Вице-Предсѣдатель Трибунала въ обязанность заниматься исключительно разбирательствомъ конкурсныхъ дѣлъ и давать онымъ должное направленіе.

Прочимъ же Гражданскимъ Трибуналамъ, кои, дѣйствуя въ качествѣ Коммерческаго Трибунала, рѣшаютъ и коммерческія дѣла, предписаніемъ, послѣдовавшимъ 17/29 Іюля 1850 года, за № 10,923 (см. ниже объясненіе къ § 15 подъ лит. k), вмѣнено въ обязанность въ срочныхъ своихъ рапортахъ отдѣлять коммерческія дѣла отъ гражданскихъ.

Наконецъ, отъ 25 Января (6 Февраля) 1861 года, за № 22651/23339 (c), Правительственная Коммисія Юстиціи издала Коммерческому Трибуналу инструкцію о порядкѣ дѣйствій, съ цѣлью ускоренія производства конкурсныхъ дѣлъ.

Итакъ, если изъ этихъ рапортовъ, или изъ жалобъ, приносимыхъ заинтересованными лицами, Правитель-

(a) См. приб. N. 112. (т. IV, стр. 114).
(b) См. приб. N. 113. (т. IV, стр. 116).
(c) См. приб. N. 114. (т. IV, стр. 120).

а więc i Trybunał Handlowy, obowiązane są do składania Komisji Rządowej Sprawiedliwości periodycznych wykazów swych czynności. Otóż pod dniem 10/28 Stycznia 1839 roku, Nr. 539 (a), Komisya Rządowa Sprawiedliwości poleciła Trybunałowi Handlowemu, aby w wykazach tych wyszczególniał co do mas upadłości, ile pozostało niezakończonych z upłynionego kwartału, ile przybyło nowych, ile ich zakończono, oraz ile pozostało do zakończenia na kwartał następny. Reskryptem zaś z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) 1840 roku, Nr. 3,230 (b), Komisya Rządowa Sprawiedliwości poleciła, aby Vice-Prezes Trybunału wyłącznie zajmował się rozpatrywaniem mas upadłości i onych kierunkiem.

Co zaś do innych Trybunałów Cywilnych, sądzących sprawy handlowe w zastępstwie Trybunałów Handlowych, to reskryptem z dnia 17/29 Lipca 1850 roku, Nr. 10,923, powołanym niżej w objaśnieniu niniejszego § 15, pod lit. k, mają one poleconém, iżby w periodycznych wykazach oddzielały sprawy handlowe od cywilnych.

Wreszcie, pod dniem 25 Stycznia (6 Lutego) 1861 r., Nr. 22651/23339 (c), Komisya Rządowa Sprawiedliwości wydała do Trybunału Handlowego instrukcyę, jak postępować mają celem przyspieszenia działań w masach upadłości.

Jeżeli więc z raportów tych lub z zażaleń osób interesowanych Komisya Rządowa Sprawiedliwości dostrzeże

(a) Zobacz dodatek N. 112. (t. IV, str. 115).
(b) Zobacz dodatek N. 113. (t. IV, str. 117).
(c) Zobacz dodatek N. 114. (t. IV, str. 121).

а также за избраниемъ членовъ въ Коммерческій Трибуналь (1);

ственная Коммисія Юстиціи усмотритъ какую нибудь проволочку, то немедленно даетъ дѣлу надлежащее движеніе.

(1) Согласно 617 ст. Коммер. Кодекса, Коммерческій Трибуналь долженъ состоятъ изъ Предсѣдателя и заступающаго его мѣсто, или Вице-Предсѣдателя, и изъ Судей и заступающихъ ихъ мѣсто. Предсѣдатель, Вице-Предсѣдатель, Судьи и заступающіе ихъ мѣсто избираются всякіе два года купеческимъ сословіемъ въ Варшавскомъ Магистратѣ.

Въ Предсѣдатели можетъ быть избранъ только одинъ изъ Апелляціонныхъ Судей.

Вице-Предсѣдателемъ, согласно постановленію Короля Саксонскаго, Герцога Варшавскаго, состоявшемуся 6 Апрѣля 1812 года (а), можетъ быть избрано лицо, обладающее одинаковыми съ Предсѣдателемъ качествами.

Въ Вице-Предсѣдатели избирается обыкновенно одинъ изъ Судей Варшавскаго Гражданскаго Трибунала, по тому именно уваженію, что постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 7/19 Марта 1839 года, за № 27,541, ему присвоенъ окладъ жалованья Судьи Трибунала.

Въ Судьи и заступающіе ихъ мѣсто избираются лица изъ купеческаго сословія.

Коммерческія дѣла могутъ быть переносимы, по обжалованію, въ Апелляціонный Судъ, но тамъ они рѣшаются обыкновенными Судьями.

(а) См. приб. N. 115. (т. IV, стр. 132).

оразъ wyboru Członków Trybunału Handlowego (1);

jakową zwłokę, natychmiast naprowadza rzecz na właściwą drogę.

(1) Stosownie do art. 617 Kod. Han., Trybunał Handlowy składać się winien z Prezesa, zastępcy jego, czyli Vice-Prezesa, Sędziów i ich zastępców. Prezes, Vice Prezes, Sędziowie i zastępcy Sędziów wybierani są co dwa lata przez zgromadzenie kupieckie w Magistracie miasta Warszawy.

Na Prezesa wybranym być może tylko jeden z Sędziów Apellacyjnych.

Na Vice-Prezesa, stosownie do postanowienia Króla Saskiego, Księcia Warszawskiego z dnia 6 Kwietnia 1812 roku (a), może być wybrana tylko taka osoba, która posiadać będzie też samą kwalifikacją co Prezes.

Na Vice-Prezesa wybieranym bywa jeden z Sędziów Trybunału Cywilnego Warszawskiego, dla tego mianowicie, że na mocy postanowienia Rady Administracyjnej z d. 7/19 Marca 1839 roku, Nr. 27,541, Vice-Prezes pobiera pensją Sędziego Trybunału.

Na Sędziów i ich zastępców wybierani być muszą kandydaci ze stanu kupieckiego.

Sprawy handlowe z odwołania mogą przechodzić do Sądu Apelacyjnego; w Sądzie Apellacyjnym wszakże zwyczajni Sędziowie sądzą te sprawy.

(а) Zobacz dodatek N. 115. (t. IV, str. 133).

По Высочайшему повелѣнію, данному 27 Мая (8 Іюня) 1835 года (а), въ Коммерческій Трибуналъ и въ Апелляціонный Судъ, для рѣшенія коммерческихъ дѣлъ, къ которымъ прикосновенны русскіе торговцы, избираются Судьи изъ среды русскихъ торговцевъ, по двое Судей и двое заступающихъ ихъ мѣсто въ Коммерческій Трибуналъ, одинъ Ассесоръ и одинъ заступающій его мѣсто въ Апелляціонный Судъ.

3-ею ст. того же повелѣнія определено, чтобы выборы эти производились на основаніи существующихъ правилъ, а именно на основаніи 9 ст. IV Книги Коммерч. Кодекса, по силѣ которой, избранные должны исправлять свои обязанности не долѣ двухъ лѣтъ и могутъ быть вторично избраны не прежде, какъ по истеченіи одного года.

По поводу небольшого числа русскихъ купцовъ, строгое соблюденіе этого правила оказалось невозможнымъ, и потому Государь Императоръ, какъ это видно изъ препровожденныхъ при отзывѣхъ Статсъ Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 18/30 Іюня 1854 года, за № 22,928 (b), и отъ 17/29 Декабря 1856 года, за № 16,504 (c), двухъ отзывовъ Министра Статсъ Секретаря отъ 21 Мая (2 Іюня) 1854 года, за № 1,371, и 10/28 Ноября 1856 года, за № 2,966, повелѣтъ соизволилъ, дабы дозволено было избирать вновь изъ числа тѣхъ же русскихъ купцовъ Ассесора и заступающаго его мѣсто въ Апелляціонномъ Судѣ, а также Судей и заступающихъ ихъ мѣсто въ Коммерческомъ Трибуналѣ, не ожидая истеченія годичнаго срока со дня оставленія ими своихъ должностей.

(а) См. приб. N. 116 (т. IV, стр. 136).

(b) См. приб. N. 117. (т. IV, стр. 144).

(c) См. приб. N. 118. (т. IV, стр. 148).

Podług postanowienia Królewskiego z dnia 27 Maja (8 Czerwca) 1835 roku (a), w Trybunale Handlowym i Sądzie Apellacyjnym do spraw handlowych, do których wpływają handlujący Rossyanie, wybierani być powinni Sędziowie z handlujących Rossyan, mianowicie: do Trybunału po dwóch Sędziów i dwóch zastępców, do Sądu Apelacyjnego jeden Asessor i jeden zastępca.

Artykuł 3 tegoż postanowienia przepisał, aby wybory te skuteczniiane były podług istniejących urzędzeń, a mianowicie podług art. 9 księgi IV Kod. Hand., według którego wybrani nie mogą dłużej pełnić obowiązków, jak przez lat dwa, i dopiero po jednorocznej przerwie na nowo wybrani być mogą.

Z powodu jednak małej liczby kupców ruskich, niepodobieństwem było przepisowi temu zadość uczynić; dla tego NAJJAŚNIEJSZY PAN, jak się to okazuje z zakomunikowanych przy odezwach Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z d. 18/30 Czerwca 1854 r., Nr. 22,928 (b), oraz z d. 17/29 Grudnia 1856 roku, Nr. 16,504 (c), dwóch odezw Ministra Sekretarza Stanu daty 21 Maja (2 Czerwca) 1854 roku, Nr. 1,371, oraz daty 10/28 Listopada 1856 roku, Nr. 2,966, zezwolił raczył, ażeby dozwoloném było wybierać na nowo z pomiędzy tychże kupców ruskich na Asessora i jego zastępcę w Sądzie Apellacyjnym, tudzież na Sędziów i ich zastępców w Trybunale Handlowym, nie czekając upływu jednego roku od daty wyjścia ich z takowych urzędowań.

(a) Zobacz dodatek N. 116. (t. IV, str. 137).

(b) Zobacz dodatek N. 117. (t. IV, str. 145).

(c) Zobacz dodatek N. 118. (t. IV, str. 149).

с) опубликованіе въ газетахъ предварительныхъ и окончательныхъ опредѣленій о признаніи кого либо безвѣстно отсутствующимъ ⁽¹⁾;

Для выбора помянутыхъ членовъ въ Коммерческій Трибуналъ и Апелляціонный Судъ, имѣется составленный въ Варшавскомъ Магистратѣ списокъ торгующихъ лицъ, утвержденный Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Правительственная Коммисія Юстиціи, получивъ отъ Коммерческаго Трибунала или Апелляціоннаго Суда рапортъ о томъ, что двухъ-годовой срокъ службы означенныхъ лицъ уже истекаетъ, относится въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о назначеніи новыхъ выборовъ.

По окончаніи выборовъ въ Магистратѣ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ увѣдомляетъ о результатѣ, съ препровожденіемъ протокола производства выборовъ. Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія Юстиціи предписываетъ Апелляціонному Суду привести всѣхъ вновь избранныхъ членовъ къ присягѣ, а Коммерческому Трибуналу пригласить ихъ къ отправленію своихъ обязанностей.

⁽¹⁾ На основаніи Гражд. Кодекса Царства Польскаго, изданнаго 1/13 Іюня 1825 года (а), находящееся въ безвѣстномъ отсутствіи лицо не иначе можетъ быть признано безвѣстно отсутствующимъ, какъ на основаніи двухъ рѣшеній, постановленныхъ въ подлежащемъ Трибуналѣ. По одному предварительному опредѣленію Трибуналъ наряджаетъ дознаніе посредствомъ свидѣтелей, для собранія свѣдѣній о безвѣстно отсутствующемъ.

с) ogłoszenia w pismach publicznych wyroków przygotowawczych i stanowczych w przedmiocie uznania nieobecności ⁽¹⁾;

Dla wyboru wymienionych Członków do Trybunału Handlowego i Sądu Apellacyjnego sporządzoną jest w Magistracie miasta Warszawy lista handlujących, zatwierdzona przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Skoro Kommissya Rządowa Sprawiedliwości otrzyma raport z Trybunału Handlowego lub Sądu Apellacyjnego, iż dwuletnie urzędowanie wymienionych osób zbliża się do końca, odnosi się do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych o zarządzenie nowych wyborów.

Po dopełnieniu wyborów w Magistracie, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przy nadesłaniu protokołu z odbytych wyborów, zawiadamia o ich rezultacie. W skutek tego Kommissya Rządowa Sprawiedliwości poleca Sądowi Apellacyjnemu, aby od nowo wybranych Członków przysięgę odebrał, a Trybunałowi Handlowemu, aby nowo wybranych do pełnienia obowiązków powołał.

⁽¹⁾ Na zasadzie Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego z d. 1/13 Czerwca 1825 r. (a), osoba zaginiona nie inaczej może być uznana za znikłą, jak tylko w skutek dwóch wyroków przez właściwy Trybunał wydanych. Jednym, przedstanowczym, Trybunał zarządza śledztwo ze świadków, celem powzięcia wiadomości o zaginionym; dru-

щемъ, вторымъ же окончательнымъ рѣшеніемъ, постановляемымъ по истеченіи года, онъ признаетъ находящееся въ безвѣстной отлучкѣ лицо безвѣстно отсутствующимъ.

Какъ одно, такъ и другое рѣшеніе Царскій Прокуроръ, сообразно 44 ст. того же Кодекса, обязанъ препроводить въ Правительственную Коммисію Юстиціи, для опубликованія ихъ ко всеобщему свѣдѣнію.

Правительственная Коммисія Юстиціи, получивъ отъ Прокурора рѣшеніе, препровождаетъ оное въ редакцію официальной газеты для троекратнаго припечатанія объявленія о состоявшемся рѣшеніи.

По напечатаніи объявленія, редакція, возвращая самое рѣшеніе, препровождаетъ три экземпляра номеровъ газеты, въ коихъ оно было напечатано, а также счетъ издержкамъ на напечатаніе. Правительственная Коммисія Юстиціи, отсылая обратно Царскому Прокурору рѣшеніе вмѣстѣ съ номерами газеты, предписываетъ ему взыскать съ заинтересованной стороны слѣдующія за напечатаніе деньги и представить въ Правительственную Коммисію Юстиціи, которая и препровождастъ оныя въ редакцію.

Такъ какъ стороны не однократно уклонялись отъ платы этихъ издержекъ, подъ предлогомъ предоставленной имъ отсрочки (*prejotacii*) по взносу гербовыхъ пошлинъ, то Правительственная Коммисія Юстиціи, въ огражденіе редакціи отъ убытковъ, предписаніемъ отъ 25 Апрѣля 1820 года, за № 4,186 (а), вѣнчила Трибуналамъ въ обязанность, по точномъ удостовѣреніи о имуществѣ и доходахъ заинтересованной стороны, постановлять въ своемъ рѣшеніи или объ освобожденіи

(а) См. приб. N. 119. (т. IV, стр. 152).

гим, stanowczym, w rok później nastąpić mającym, uznaje zaginionego za znikłego.

Jak jeden, tak i drugi wyrok, Prokurator Królewski, w zastosowaniu się do art. 44 tegoż prawa, obowiązany jest przesłać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, celem podania ich do wiadomości publicznej.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości nadesłany sobie przez Prokuratora wyrok przesyła do redakcyi pisma urzędowego, z wezwaniem trzykrotnego zamieszczenia w tém piśmie ogłoszenia wiadomości o rzeczonym wyroku.

Po dopełnieniu ogłoszenia, redakcyja, przy zwrocie wyroku, nadsyła trzy egzemplarze pisma, w którém ogłoszenie pomieszczoném było i zarazem nadsyła likwidacyą kosztów druku. Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, przesyłając Prokuratorowi Królewskiemu wyrok z egzemplarzami gazety, poleca mu, aby należne od strony interesowanej koszta ściągawszy, nadesłał takowe Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, która je następnie redakcyi odsyła.

Ponieważ strony od ponoszenia tych kosztów często kroć zasłaniały się udzieloną im prenotacyą stempli, przeto Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, dla ochrony redakcyi od strat, reskryptem daty 25 Kwietnia 1820 r. Nr. 4,186 (a), zobowiązała Trybunały, aby, po dokładném zbadaniu stanu majątkowego strony interesowanej, w wyroku swym wyraźnie stanowiły względem zwolnienia stro-

(а) Zobacz dodatek N. 119. (t. IV, str. 153).

d) представление на утверждение Правительства записей, по завещаниямъ, или дарственныхъ, постоянныхъ фондушей въ пользу богоугодныхъ, благотворительныхъ или учебныхъ заведений, а равно составление въдомостей записямъ сего рода ⁽¹⁾;

ея отъ возмѣщенія издержекъ на напечатаніе объявленій, или же присуждать ее къ безусловной уплатѣ оныхъ. Кромѣ того, отъ 21 Мая 1822 года, за № 5,276 (а), послѣдовало предписаніе Царскимъ Прокурорамъ, чтобы они, препровождая въ Правительственную Коммисію Юстиціи рѣшенія для опубликованія оныхъ, излагали свое мнѣніе, дѣйствительно ли заинтересованная сторона находится въ столь бѣдномъ положеніи, что не въ состояніи даже уплатить издержекъ на публикацію.

⁽¹⁾ На основаніи 910 ст. Гражд. Кодекса, всякаго рода записи, совершенныя при жизни дарителей, или по завѣщанію, на благотворительныя цѣли или общепользныя заведенія, могутъ лишь тогда только возымѣть силу, когда будутъ утверждены Правительствомъ.

По 1816 годъ всѣ записи этого рода представляемы были на утверждение Правительства тѣмъ Министерствомъ, къ въдомству котораго относилась запись.

Статсъ Секретарь при Совѣтѣ Управленія отъ 5 Ноября 1816 года, за № 5,907 (b), выпискою изъ журнала засѣданія того же Совѣта увѣдомилъ, что Намѣстникомъ постановлено, чтобы ходатайство по утвержденію записей вообще относилось исключительно къ Правительственной Коммисіи Юстиціи, на которую вмѣстѣ съ тѣмъ и возложена обязанность хранить въ своемъ

(а) См. приб. N. 120. (т. IV, стр. 154).

(b) См. приб. N. 121. (т. IV, стр. 158).

d) zatwierdzenia przez Rząd zapisów testamentowych lub darowizn, na stały fundusz dla instytucyj pobożnych, dobroczynnych lub naukowych, niemniej utrzymywania wykazu tego rodzaju zapisów ⁽¹⁾;

ny od kosztów druku obwieszczeń lub obowiązku ponoszenia ich.

Prócz tego, reskryptem z dnia 21 Maja 1822 roku, Nr. 5,276 (a), poleciła Prokuratorom Królewskim, aby nadsyłając Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wyroki, celem zarządzenia obwieszczeń, wyrażali opinię: czy strona interesowana istotnie jest tak ubogą, iż nie jest nawet w możności opłacenia kosztów druku obwieszczeń.

⁽¹⁾ Na zasadzie art. 910 Kodeksu cywilnego, wszelkie rozporządzenia między żyjącymi lub przez testament, uczynione na cele dobroczynne lub zakłady użyteczności publicznej, wtedy dopiero skutek mieć mogą, kiedy przez Rząd zatwierdzonej zostaną.

Do roku 1816 wszelkie takie rozporządzenia przedstawiane były pod zatwierdzenie Rządu przez to Ministerstwo, którego rozporządzenie dotyczyło.

Na dniu 5 Listopada 1816 r., Nr. 5,907 (b), Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej, przez wypis z protokołu posiedzenia tejże Rady zawiadomił, że Namiestnik postanowił, aby odtąd wyjednywanie zatwierdzenia zapisów w ogólności, należało wyłącznie do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, na którą zarazem włożony został

(а) Zobacz dodatek N. 120. (t. IV, str. 155).

(b) Zobacz dodatek N. 121. (t. IV, str. 159).

архивъ акты, представляемые на утверждение Правительства.

Вслѣдствіе сего постановленія, Правительственная Коммисія Юстиціи, принимая во вниманіе, что представляемые на утверждение акты, заключающіе въ себѣ записи въ пользу духовенства или учебныхъ заведеній, должны быть препровождаемы въ завѣренныхъ копіяхъ, вмѣстѣ съ утвержденіемъ Правительства, въ Правительственную Коммисію Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, заключающіе же въ себѣ записи въ пользу благотворительныхъ и другихъ заведеній—въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ, и, кромѣ того, одна копія должна храниться при дѣлахъ Правительственной Коммисіи Юстиціи,—отъ 18 Января 1817 года, за № 9,433 (а), предписала всѣмъ Гражданскимъ Трибуналамъ, чтобы Регенты изготовляли столько завѣренныхъ копій съ актовъ, заключающихъ въ себѣ такіа записи, сколько того потребуетъ сущность различныхъ записей.

Впослѣдствіи времени Намѣстникъ, отъ 11 Марта 1823 года, за № 8,832 (b), предписалъ, чтобы перечневые вѣдомости всѣмъ записямъ, сдѣланнымъ для общественной пользы, препровождаемы были изъ подлежащихъ Правительственныхъ Коммисій въ Счетную Палату, для производства контроля надъ этими фондами.

Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія Юстиціи, въ засѣданіи своемъ 20 Марта 1823 года, за № 3,006, положила завести соотвѣтственную книгу на тотъ конецъ, чтобы, тотчасъ по полученіи упомянутаго постановленія, вносить въ оную записи и всякіе три

(а) См. приб. N. 122. (т. IV, стр. 160).

(b) См. приб. N. 123. (т. IV, стр. 164).

обовязекъ zachowywania w swém archiwum aktów, Rządowi do zatwierdzenia przedstawianych.

W skutek takiego postanowienia, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, z uwagi, że akta do zatwierdzenia przedstawiać się mające, gdy obejmują w sobie zapisy dla duchowieństwa lub instytucyj edukacyjnych — do Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; gdy zaś zawierają w sobie legata dla instytucyj miłosierdzia i innych—do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, w kopiach wierzytelnych wraz z zatwierdzeniem Rządu, przesyłane być winny, a oprócz tego jedna kopia przy aktach Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości pozostać ma, reskryptem z dnia 18 Stycznia 1817 roku, Nr. 9,433 (a) polecił, wszystkim Trybunałom Cywilnym, aby Rejenci sporządzali tyle kopij wierzytelnych aktów legata takowe obejmujących, ile ich wedle rozmaitości zapisów potrzeba się okaże.

Następnie Namiestnik pod dniem 11 Marca 1823 r., Nr. 8,832 (b), polecił, aby tabelaryczny spis wszelkich legatów na użytek publiczny poczynionych, udzielany był przez właściwe Kommissye Rządowe, Izbie Obrachunkowej dla kontrolowania takowych funduszów.

W skutek czego Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, na posiedzeniu w dniu 20 Marca 1823 r., Nr. 3,006, odbytém, postanowiła założyć stosowną księgę, aby zaraz po nadejściu postanowienia wpisywać w nią zapisy i co

(a) Zobacz dodatek N. 122. (t. IV, str. 161).

(b) Zobacz dodatek N. 123. (t. IV, str. 165).

мѣсяца, по надлежащемъ перебѣленіи, отсылать такую въ Счетную Палату (а).

Вслѣдствіе предложенія Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Правительственная Комисіа Юстиціи отъ 22 Февраля (6 Марта) 1861 года, за № 427 (b), предписала Трибуналамъ, чтобы всѣ акты, заключающіе въ себѣ дарственные или другія записи въ пользу благотворительныхъ и учебныхъ заведеній, гминъ, монастырей, или на другія богоугодныя цѣли, сообщаемы были актовыми Писарями и Регентами уже не Губернскимъ Правленіямъ, а Варшавскому Магистрату и Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, съ тѣмъ условіемъ, что сообщеніе выписей съ вышеозначенныхъ актовъ, относительно дареній, совершаемыхъ состоящими въ живыхъ лицами, должно послѣдовать не позже 10 дней по подписаніи акта, относительно же домашнихъ или втайнѣ составленныхъ духовныхъ завѣщаній—не позже 10 дней со дня передачи завѣщанія Предсѣдателемъ Трибунала на храненіе Нотаріусу; наконецъ, относительно публичныхъ завѣщаній—единовременно съ выдачею кому либо изъ частныхъ лицъ копии завѣщанія.

По поводу отчисленія вѣдомства Народнаго Просвѣщенія отъ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и образованія особой Комисіи Народнаго Просвѣщенія, Регенты и актовые Писаря представляютъ нынѣ сей послѣдней въ выписяхъ всѣ акты, совершенные при жизни, и духовныя завѣщанія, заключающія въ себѣ дарственные и другія записи въ пользу учебныхъ заведеній; акты же, заключающіе въ себѣ дарственные или иныя записи въ пользу бла-

(а) См. приб. N. 124. (т. III, стр. 167).

(b) См. приб. N. 125. (т. III, стр. 174).

кварталъ, по przepisaniu takowej, przesyłać Izbie Obračunkowej (a).

Na wniosek Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, reskryptem z dnia 22 Lutego (6 Marca) 1861 roku, Nr. 427 (b), Komisya Rządowa Sprawiedliwości poleciła Trybunałom, iżby wszelkie akta obejmujące w sobie zapisy lub darowizny na rzecz instytucyj dobroczynnych i edukacyjnych, gmin, klasztorów oraz na wszelkie cele pobożne, komunikowane były przez Pisarzy Aktowych i Rejentów, nie już Rządom Gubernialnym i Magistratowi miasta Warszawy, lecz Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, z zaleceniem oraz, ażeby komunikacya wypisów powyższych aktów następowała: co do darowizn między żyjącymi, najdalej w ciągu dni 10 od daty podpisania aktu; co do testamentów prywatnych lub w formie tajemnej sporządzonych, najdalej w ciągu dni 10 od daty powierzenia testamentu przez Prezesa Trybunału Notaryuszowi do zachowania; wreszcie, co do testamentów publicznych, jednocześnie z pierwszym wydaniem komunikad z osób prywatnych wypisu testamentu.

Z powodu oddzielenia Wydziału Oświecenia od Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych i utworzenia oddzielnej Komisji Oświecenia Publicznego, obecnie wszelkie rozporządzenia między żyjącymi i testamentowe, obejmujące dary i legata na rzecz zakładów edukacyjnych, Rejenci i Pisarze Aktowi składają w wypisach tejże Komisji Oświecenia Publicznego; te zaś, które obejmują dary lub legata dla instytucyj dobroczynnych, gmin itp., przez tychże Pisarzy Aktowych i Rejentów składane być

(a) /Zobacz dodatek N. 124. (t. IV, str. 171).

(b) Zobacz dodatek N. 125. (t. IV, str. 175).

готворительныхъ заведеній, гминъ и т. п., представляются тѣми же актовыми Писарями и Регентами въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ. Когда одинъ и тотъ же актъ будетъ содержать въ себѣ записи въ пользу заведеній, принадлежащихъ къ вѣдомству обѣихъ Правительственныхъ Коммисій, то въ такомъ случаѣ въ каждую изъ нихъ должны быть представлены особыя выписи.

Сообразно съ этими правилами, Правительственная Коммисія Юстиціи, получивъ отъ которой либо Правительственной Коммисіи актъ, заключающій въ себѣ запись, подлежащую утвержденію, по разсмотрѣніи онаго и мнѣнія препроводившей его Коммисіи, представляетъ въ Совѣтъ Управленія, составленный ею проектъ постановленія при соответственномъ отзывѣ, и съ приложеніемъ самаго акта.

Затѣмъ, исходатайствовавъ утвержденіе записи, Правительственная Коммисія Юстиціи заноситъ содержаніе оной въ книгу, препровождаетъ въ подлежащую Правительственную Коммисію выпись съ постановленіемъ Совѣта, подлинникъ же хранитъ при своихъ дѣлахъ, и относится въ редакцію официальной газеты на счетъ припечатанія объявленія объ утвержденіи записи.

Наконецъ, слѣдуетъ присовокупить, что ходатайство объ утвержденіи записей въ пользу православныхъ и евангелическихъ церквей относится уже не къ Правительственной Коммисіи Юстиціи, но къ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ (а).

(а) См. *Положеніе объ Устройствѣ Греко-Россійской Церкви въ Царствѣ Польскомъ и постановленіе Совѣта Управленія отъ 24 Октября (6 Ноября) 1823 года* (*Дневн. Закон. т. 15, стр. 359*); относительно же евангелическихъ церквей см. § 168 *Устава Евангелическо-аугсбургской церкви* (*Дневн. Зак. т. 42, стр. 184*).

winny Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych. Gdyby zaś jeden i tenże sam akt obejmował legata dla zakładów zostających pod zwierzchnictwem dwóch wspomnianych Kommissyj Rządowych, natenczas dla każdej z nich oddzielny wypis dostarczonem być winien.

W zastosowaniu się do tych przepisów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, otrzymawszy od właściwej Kommissyi Rządowej akt obejmujący zapis do zatwierdzenia, po rozpoznaniu takowego i opinii Kommissyi nadsyłającej, przy stosowném przedstawieniu, z dołączeniem nadesłanego sobie aktu, składa Radzie Administracyjnój przygotowany przez siebie projekt do postanowienia.

Po otrzymaniu następnie potwierdzenia zapisu, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wnosi treść do księgi, przesyła Kommissyi Rządowej, która akt nadesłała, wypis z postanowieniem Rady, a oryginał zachowuje w aktach, i zarazem zarządza ogłoszenie o zatwierdzeniu zapisu w piśmie publicznym przez zniesienie się z redakcją pisma urzędowego.

W końcu nadmienić należy, że wyjednywanie zatwierdzenia zapisów, o ile dotyczą kościoła prawosławnego, oraz na rzecz kościołów ewangelickich, nie do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, lecz do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych należy (а).

(а) Patrz *Urządzenie przedmiotów dotyczących kościoła grecko-rossyjskiego w Królestwie Polskiem i postanowienie Rady Administracyjnój z dnia 24 Października (6 Listopada) 1833 r.* (*Dzien. Praw t. 15, str. 359*) a co do kościołów ewangelickich patrz § 168 *Ustawy dla kościoła, ewangelicko-augsburgskiego* (*Dzien. Praw t. 42, str. 185*).

е) изложение мнѣнія, по предложеніямъ Намѣстника въ Царствѣ по особымъ дѣламъ Казны, общественныхъ заведеній или частныхъ лицъ ⁽¹⁾;

исполненіе поступающихъ изъ за границы требованій по дѣламъ частныхъ лицъ ⁽²⁾, а равно веденіе особаго контроля по дѣламъ, по которымъ послѣдовало предписаніе Намѣстника въ Царствѣ ⁽³⁾ или по которымъ просили о томъ лица, служація въ войскахъ, или имѣющія аттестатъ о бѣдности ⁽⁴⁾;

(1) См. объясненіе въ примѣчаніи къ § 5 настоящаго Учрежденія, стр. 16.

(2) См. выше объясненіе къ § 12 лит. *к* настоящаго Учрежденія, стр. 96.

(3) См. объясненіе въ примѣчаніи къ § 5 настоящаго Учрежденія, стр. 16.

(4) *Пренотация*, или отсрочка взноса гербовыхъ пошлинъ, допускается или въ видѣ милости, по распоряженію Намѣстника въ Царствѣ, или по силѣ 97 ст. Высочайше утвержденнаго 4/16 Іюля 1863 года Устава о гербовомъ сборѣ (а).

Отсрочки, допускаемыя *въ видѣ милости*, на основаніи постановленія Намѣстника въ Царствѣ, объявленнаго Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 31 Августа (12 Сентября) 1851 года, за № 24,700, ограничены производствомъ дѣла въ одной только инстанціи.

По силѣ же вышеприведенной 97 ст. *Устава о гербовомъ сборѣ* отсрочкою могутъ пользоваться въ числѣ прочихъ:

(а) *Дневн. Закон. т. 61, стр. 216.*

е) даванія opinii на рескрипта Намiestника Królewskiego w sprawach szczególnych Skarbu, instytucyj publicznych lub osób prywatnych ⁽¹⁾;

załatwiania reklamacyj zagranicznych w sprawach prywatnych ⁽²⁾, niemniej rozciągania szczególnej kontroli w sprawach, w których Namiestnik Królewski to polecił ⁽³⁾, albo w których strony w wojsku zostające lub z rejestru ubogich przychodzące o to upraszały ⁽⁴⁾;

(1) Patrz wyjaśnienie w odesyłańcu do § 5 niniejszej Organizacyi, str. 17.

(2) Patrz wyżej wyjaśnienie do § 12 lit. *k* niniejszej Organizacyi, str. 97.

(3) Patrz wyjaśnienie w odesyłańcu do § 5 niniejszej Organizacyi, str. 17.

(4) Prenotacya, czyli kredytowanie opłaty stempłowej, udzielana bywa albo w drodze łaski przez Namiestnika Królestwa, albo na mocy art. 97 NAJWYŻEJ zatwierdzonej pod dniem 4/16 Lipca 1863 roku, Ustawy stempłowej (а).

Prenotacye w *drodze łaski* udzielane, na zasadzie decyzji Namiestnika Królestwa, objawionej Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 31 Sierpnia (12 Września) 1851 roku, Nr. 24,700, ograniczone zostały do przeprowadzenia sprawy w jednej tylko instancji.

Z mocy zaś powołanego powyżej art. 97 *Ustawy Stempłowej* z prenotacyi korzystać mogą między innemi:

(а) *Dzienn. Praw t. 61, str. 217.*

а) воинские нижние чины, состоящие на службе и уволенные из оной, если они представляют удостоверение ближайшего их начальства в томъ, что они, кроме жалованья или пособия, не имѣютъ никакого имущества;

б) лица, представившія о бѣдности своей свидетельство мѣстнаго Начальства.

Согласно инструкции, данной Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства отъ 4 Іюля 1822 года подвѣдомственнымъ ей управленіямъ, желающей получить свидетельство о бѣдности, съ тѣмъ, чтобы воспользоваться отсрочкою въ уплатѣ гербовыхъ пошлинъ, долженъ подать о томъ прошеніе, въ Варшавѣ Президенту, чрезъ посредство циркуловаго Пристава, въ другихъ городахъ и мѣстечкахъ—Президенту или Бургомистру, а въ гминѣ—гминному Войту, и приложить опись имуществу, подписанную имъ самимъ и двумя свидѣтелями, съ изъявленіемъ готовности подтвердить оную присягою.

Упомянутый чиновникъ, если представленная опись будетъ имъ признана достоверною, выдаетъ на ней же свидетельство о бѣдности. Подпись Бургомистра и Войта свидѣтельствуется Уѣзднымъ Начальникомъ.

Лица, снабженные такимъ свидѣтельствомъ, воинские же чины аттестатами своего Начальства, обязаны, по смыслу 98 ст. Устава о гербовомъ сборѣ, представить оные вмѣстѣ съ тѣми документами, на основаніи которыхъ намѣрены начать тяжбу или искъ, Предсѣдателю подлежащаго Трибунала. Если Предсѣдатель, на основаніи предписанія, отъ 8/20 Февраля 1856 года, за № 2,437 (а), и вышеприведенной статьи Устава о гер-

(а) См. приб. N. 126. (т. IV, стр. 180).

а) wojskowi niższych stopni w służbie zostający i z niej uwolnieni, za złożeniem poświadczenia najbliższej ich władzy, że oprócz żołdu lub wsparcia, żadnego nie posiadają funduszu;

б) osoby, które stan istotnego ubóstwa świadectwem władzy miejscowej udowodnią.

Stosownie do urządzenia przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu w dniu 4 Lipca 1822 roku do podwładnych jej władz wydanego, chcący uzyskać świadectwo ubóstwa, końcem otrzymania prenotacyi, winien o to zrobić podanie, w Warszawie do Prezydenta, za pośrednictwem Komisarza cyrkulowego, w innych miastach do Prezydenta lub Burmistrza, a w gminie do Wójta gminy, i dołączyć specyfikacyą majątku, podpisaną przez siebie i przez dwóch świadków, pod gotowością zaprzysiężenia, poręczoną.

Wymieniony urzędnik, jeżeli znajdzie specyfikacyą wiarogodną, udzieli zaraz na téjże świadectwo ubóstwa. Podpis Burmistrza i Wójta poświadczyć winien Naczelnik Powiatu.

Świadectwo takie, a wojskowi poświadczenie swęj władzy, pozyskujący, obowiązani, stosownie do art. 98 Ustawy stemplowej, łącznie z dowodami, na mocy których sprawę wytoczyć zamierzają, złożyć Prezesowi właściwego Trybunału. Prezes, na zasadzie reskryptu z dnia 8/20 Lutego 1856 roku, Nr. 2,437 (а), oraz na zasadzie powołanego artykułu Ustawy stemplowej, po zasięgnięciu zdania dwóch lub więcej obrońców, jeżeli uzna, że sprawa ma prawną za-

(а) Zobacz dodatek N. 126. (t. IV, str. 181).

f) переписка съ присутственными мѣстами Имперіи, объ исполненіи договоровъ или рѣшеній, состоявшихся противъ жителей одного края, въ пользу жителей другого ⁽¹⁾;

бовомъ сборѣ, по истребованіи мнѣнія двухъ или болѣе защитниковъ, признаетъ, что искъ имѣетъ законное основаніе, то ходатайствуетъ въ подлежащемъ Казенномъ Контролѣ о допущеніи отсрочки и тогда лишь назначаетъ, для хожденія по дѣлу бѣднаго, одного изъ защитниковъ.

Производство дѣлъ, пользующихся отсрочкою въ уплатѣ гербовыхъ пошлинъ, подчинено контролю Правительственной Коммисіи Юстиціи, которая о ходѣ ихъ доводитъ, черезъ посредство Предсѣдателей или Царскихъ Прокуроровъ, до свѣдѣнія Намѣстника или военного начальства.

По Высочайшему повелѣнію 28 Февраля (12 Марта) 1817 года (а), для облегченія сношеній между Имперією и Царствомъ, дозволено административнымъ властямъ сноситься съ Губернскими Правленіями Гродненской, Виленской, Минской, Волынской, Подольской губерній и Бѣлостокской области. Что же касается прочихъ провинцій Имперіи, то Правительственная Коммисія Юстиціи судебные акты этого рода препровождала къ Министру Статсъ Секретарю Царства Польскаго, въ С. Петербургъ.

Съ этою же цѣлью, для ускоренія хода дѣлъ, Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 8/20 Апрѣля 1844 года, за № 3,187 (b), предписала всѣмъ Проку-

(a) См. приб. N. 127. (т. IV, стр. 186).

(b) См. приб. N. 128. (т. IV, стр. 190).

f) korespondencji z władzami Cesarstwa o wykonanie umów lub wyroków przeciw mieszkańcom jednego kraju na rzecz mieszkańców kraju drugiego ⁽¹⁾;

sadę, wyjednywa w właściwej Kontroli Skarbowej założenie prenotacyi i wtedy dopiero do popierania sprawy uboiego jednego z obrońców wyznacza.

Nad sprawami z prenotacyi prowadzonymi, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, przez pośrednictwo Prezesów Trybunału lub Prokuratorów Królewskich, kontrolę rozciąga i o ich postępie Namiestnikowi lub władzy nad wojskowym przełożonej donosi.

⁽¹⁾ Postanowieniem Królewskiem daty 28 Lutego (12 Marca) 1817 roku (a), dla ułatwienia stosunków pomiędzy Cesarstwem a Królestwem, dozwołoném zostało władzom administracyjnym znoszenie się z Rządami Gubernialnemi gubernij Grodzieńskiej, Wileńskiej, Mińskiej, Wołyńskiej, Podolskiej i obwodu Białostockiego. Co się dotyczy innych prowincyj Cesarstwa, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości akta takie przesyłała Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa Polskiego w St. Petersburgu.

W tym téż celu, dla przyspieszenia biegu interesów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 8/20 Kwietnia 1844 roku, Nr. 3,187 (b), zaleciła wszystkim

(a) Zobacz dodatek N. 127. (t. IV, str. 187).

(b) Zobacz dodatek N. 128. (t. IV, str. 191).

порамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ, а также Прокурору при Апелляціонномъ Судѣ и Оберъ Прокурору при IX Департаментѣ Правительствующаго Сената, чтобы всѣ судебные акты, подлежащіе отправленію въ Имперію, присылаемы были ими съ русскимъ переводомъ, за исключеніемъ губерній: Витебской, Могилевской, Минской, Виленской, Гродненской, Ковенской, Волынской, Подольской и Кіевской; 5/17 же Іюля 1846 года, за № 10,786 (а), послѣдовало предписаніе Комисіи, чтобы акты, назначенные для состоящихъ въ Имперіи воинскихъ чиновъ, хотябы и уроженцевъ Царства, представляемы были вмѣстѣ съ русскимъ переводомъ, за исключеніемъ только, если эти чины состоятъ въ Царствѣ Польскомъ, сообразно распоряженію отъ 27 Сентября (9 Октября) 1846 года, за № 12,154 (b).

Здѣсь необходимо еще упомянуть о слѣдующихъ отзыхъ: Главнаго Штаба I Арміи отъ 6 Августа 1861 года, за № 3,902 (с), Управленія Генераль Полицій-мейстера въ Царствѣ отъ 11/23 Ноября 1864 года, за № 14,415 (d), отъ 23 Января (4 Февраля) того же года, за № 141 (е), и отъ 12/24 Іюня 1865 года, за № 21560/9859 (f), изъ коихъ оказывается, что военнымъ властямъ предписано принимать отъ здѣшнихъ властей всякія бумаги, писанныя на польскомъ языкѣ и исполнять оныя.

Дальнѣйшія, относящіяся сюда правила помѣщены въ статьѣ о засвидѣтельствovanіи документовъ. См. объясненіе къ 104 § настоящаго Учрежденія.

(а) См. приб. N. 129. (т. IV, стр. 194).

(b) См. приб. N. 130. (т. IV, стр. 196).

(с) См. приб. N. 131. (т. IV, стр. 198).

(d) См. приб. N. 132. (т. IV, стр. 200).

(е) См. приб. N. 133. (т. IV, стр. 202).

(f) См. приб. N. 134. (т. IV, стр. 204).

Prokuratorom przy Trybunałach Cywilnych, jakoteż Prokuratorowi przy Sądzie Apellacyjnym i Naczelnemu Prokuratorowi IX Departamentu Rządzącego Senatu, iżby wszelkie akta sądowe, które mają być przesyłane do Cesarstwa, nadsyłałi z przekładem ruskim, wyjąwszy przeznaczonych do gubernij: Witebskiej, Mohilewskiej, Mińskiej, Wileńskiej, Grodzieńskiej, Kowieńskiej, Wołyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej; reskryptem zaś 5/17 Lipca 1846 roku, Nr. 10,786 (a), poleciła, aby akta te dla wojskowych w Cesarstwie zostających, chociażby ci z Królestwa pochodzili, przedstawiali wraz z przekładem na język ruski, wyjąwszy kiedy wojskowi ci w Królestwie Polskiem pozostają, jak to mieć chce rozporządzenie daty 27 Września (9 Października) 1846r., Nr. 12,154 (b).

W tém miejscu wspomnieć jeszcze wypada o następujących odezwach: Sztabu Głównego 1ej Armii z dnia 6 Sierpnia 1861 roku, Nr. 3,902 (c), Zarządu Jenerał-Policmajstra w Królestwie Polskiem z dnia 11/23 Listopada 1864 roku, Nr. 14,415 (d), 23 Stycznia (4 Lutego) tegoż roku, Nr. 141 (e), i 12/24 Czerwca 1865 roku, Nr. 21560/9859 (f), które okazują, że władze wojskowe mają sobie poleconém przyjmowanie wszelkich korespondencyj z władzami tutejszemi, pisanych w języku polskim i załatwianie takowych.

Dalsze w tym przedmiocie przepisy zamieszczone są pod pozycją o legalizacyi. Zobacz wyjaśnienie pod § 104 niniejszej Organizacyi.

(а) Zobacz dodatek N. 129. (t. IV, str. 195).

(b) Zobacz dodatek N. 130. (t. IV, str. 197).

(с) Zobacz dodatek N. 131. (t. IV, str. 199).

(d) Zobacz dodatek N. 132. (t. IV, str. 201).

(е) Zobacz dodatek N. 133. (t. IV, str. 203).

(f) Zobacz dodatek N. 134. (t. IV, str. 205).

g) надзоръ за движеніемъ дисциплинарныхъ дѣлъ о гражданскихъ судебныхъ чиновникахъ и служителяхъ ⁽¹⁾, а также присужденіе къ дисциплинарнымъ взысканіямъ духовныхъ лицъ за несоблюденіе установленнаго порядка при совершеніи актовъ гражданского состоянія, или за нарушеніе положеній закона 1836 г. о бракѣ ⁽²⁾;

(1) О дисциплинарныхъ взысканіяхъ съ судебныхъ чиновниковъ и служителей помѣщено объясненіе въ выноскѣ къ § 7 лит. с настоящаго Учрежденія, съ указаніемъ степени участія, какое по симъ дѣламъ принимаетъ Правительственная Коммисія Юстиціи.

Поэтому здѣсь слѣдуетъ присовокупить только, что, если дисциплинарное производство возбуждено противъ гражданского судебного чиновника или служителя, то весь контроль и соотвѣтственное направленіе онаго относятся къ Гражданскому Отдѣленію.

(2) На основаніи 86 ст. Гражданскаго Кодекса Царства Польскаго, а равно 75 ст. закона 1836 года о брачномъ союзѣ въ связи съ 36 ст. Положенія о введеніи въ дѣйствіе Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, наложеніе дисциплинарныхъ взысканій на духовныхъ, за ихъ упущенія по совершенію актовъ гражданского состоянія, или за нарушеніе закона о брачномъ союзѣ, относится къ Гражданскимъ Трибуналамъ и къ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Согласно предписанію отъ 30 Сентября 1818 г., за № 4,593 (а), Прокуроры обязаны апелляціонныя жалобы чиновниковъ для совершенія актовъ гражданского

(а) См. приб. N. 135. (т. IV, стр. 206).

g) nadzoru nad sprawami karnoŃci słuŹbowej przeciwko urzędnikom i officyalistom sądowym cywilnym ⁽¹⁾, tudzieŹ skazania na kary porządkowe duchownych za uchybienia przeciw formalnemu porządkowi aktów Stanu Cywilnego lub przeciw przepisom prawa o małżeństwie z roku 1836 ⁽²⁾;

(1) O sprawach karnoŃci przeciwko urzędnikom i officyalistom sądowym zamieszczonóm jest wyjaśnienie w odŹyłaczu do § 7 lit. c niniejszej Organizacyi i wskazany tam został udział, jaki w tych sprawach przyjmuje Kommissya Rządowa SprawiedliwoŃci.

Tu więc tylko nadmienić wypada, że jeŹeli sprawa karnoŃci rozwinięta jest przeciwko urzędnikowi lub officyalisćie sądowemu cywilnemu, cała kontrola i kierunkiem takiej sprawy zajmuje się Wydział Cywilny.

(2) Na zasadzie art. 86 Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego tudzieŹ art. 75 prawa o małżeństwie z roku 1836 w związku z art. 36 Ustawy Przechodniej do Kodeksu kar głównych i poprawczych, wymierzanie kar porządkowych przeciwko duchownym za ich wykroczenia pod wzgłędem utrzymywania akt Stanu Cywilnego lub przeciw prawu o małżeństwie, naleŹy do Trybunałów Cywilnych i do Kommissyi Rządowej SprawiedliwoŃci.

Stosownie do reskryptu z dnia 30 WrzeŹnia 1818 r., Nr. 4,593 (a), Prokuratorowie Królewscy obowiązani sã odwołania się urzędników Stanu Cywilnego od decyzji ska-

(а) Zobacz dodatek N. 135. (t. IV, str. 207).

состоянія на рѣшенія, присуждающія ихъ къ взысканіямъ, представлять въ Правительственную Коммисію Юстиціи обще съ своими заключеніями и мнѣніемъ Трибунала; отъ 10/22 Августа 1855 года, за № 16,956 (а), Правительственною Коммисіею Юстиціи предписано Прокурорамъ, чтобы въ случаяхъ, когда слѣдуетъ при- судить духовное лицо, за нарушеніе закона о брачномъ союзѣ, къ дисциплинарному взысканію и денежному штрафу, о наложеніи перваго относились къ подлежа- щему духовному начальству, для опредѣленія же денеж- наго штрафа, бумаги, касающіяся обнаруженнаго зло- употребленія, представляли бы, вмѣстѣ съ своимъ за- ключеніемъ, на рѣшеніе Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Наконецъ, отъ 17/29 Марта 1856 г., за № 3,747 (b), Коммисія предписала Прокурорамъ, чтобы въ случаѣ, когда можно предполагать, что за свои упущенія, чи- новникъ для совершенія актовъ гражданскаго состоянія будетъ приговоренъ въ высшему наказанію противъ обы- ковеннаго дисциплинарнаго, они входили съ представ- леніемъ о наказаніи его не прежде, какъ по снятіи до- просовъ какъ съ обвиненнаго, такъ и со свидѣтелей.

Еще слѣдуетъ здѣсь упомянуть, что если, за нару- шеніе закона о брачномъ союзѣ или объ актахъ граж- данскаго состоянія, придется предать духовное лицо уголовному Суду, то въ такомъ случаѣ Правительствен- ная Коммисія Юстиціи, для исходатайствованія постанов- ленія о преданіи суду, относится къ начальству, опре- дѣлившему въ должность это духовное лицо.

(а) См. приб. N. 136. (т. IV, стр. 208).

(b) См. приб. N. 137. (т. IV, стр. 212).

зующихъ ихъ на каты, представлять Коммиссйи Рządowej Sprawiedliwości, wraz ze swemi wnioskami i opinią Trybu- nału; reskryptem zaś daty 10/22 Sierpnia 1855 roku, Nr. 16,956 (a), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości poleciła Prokuratorom, aby, gdy idzie o ukaranie duchownego za uchybienia przeciw prawu o małżeństwie, za które posta- nowioną jest kara dyscyplinarna i kara pieniężna, o wy- mierzenie pierwszej odnosili się do właściwej zwierzchności duchownej, a dla wyrzeczenia kary pieniężnej, aby akta do- tyczące wykrytego nadużycia wraz ze swą opinią do decy- zyi Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości nadsyłali.

Wreszcie, reskryptem z dnia 17/29 Marca 1856 roku, Nr. 3,747 (b), poleciła Prokuratorom, aby, gdy przeciwko urzędnikowi Stanu Cywilnego za jego uchybienia daje się przewidywać kara wyższa od zwyczajnej porządkowej, nie wprzód przedstawiali go po ukaranie, aż po przesłuchaniu, tak obwinionego, jak i świadków.

Wspomnieć tu jeszcze należy, że gdy duchownego, z powodu wykroczeń jego przeciwko prawu o małżeństwie lub o aktach Stanu Cywilnego, wypadnie oddać pod Sąd karny, w takim razie Kommissya Rządowa Sprawiedli- wości wyjednywa decyzją kwalifikacyjną u téj władzy, która duchownego mianowała.

(а) Zobacz dodatek N. 136. (t. IV, str. 209).

(b) Zobacz dodatek N. 137. (t. IV, str. 213).

h) составленіе статистическаго очерка всѣхъ судебно-гражданскихъ дѣйствій, неисключая Прокуратури Царства, по дѣламъ Казны, институтѣвъ и гминъ ⁽¹⁾;

i) производство ревизій въ гражданскихъ Судахъ ⁽²⁾;

(1) Въ примѣчаніи къ § 15 лит. k сего Учрежденія пояснено: что всѣ судебныя установленія обязаны представлять въ Правительственную Коммисію Юстиціи срочныя вѣдомости о своихъ дѣйствіяхъ.

На основаніи этихъ вѣдомостей, а также соотвѣстныхъ контролей, заведенныхъ въ Гражданскомъ Отдѣленіи, это Отдѣленіе составляетъ статистическій очеркъ всѣхъ дѣйствій гражданского судебного вѣдомства, включая въ оный и дѣйствія Прокуратури Царства.

(2) Для сохраненія въ Судахъ единообразія въ порядкѣ производства и для исправленія обнаруженныхъ въ этомъ отношеніи уклоненій, по Высочайшему повелѣнію 4¹/₁₆ Февраля 1819 года (a), предоставлено Намѣстнику въ Царствѣ право, по мѣрѣ надобности и въ опредѣляемое имъ время, командировать опытныхъ и ознакомленныхъ съ порядкомъ судопроизводства лицъ, для обревизованія всякаго рода судебныхъ мѣстъ во всемъ Царствѣ Польскомъ, и, сверхъ того, на Правительственную Коммисію Юстиціи возложена обязанность наряжать съ своей стороны срочныя ревизіи во всякое время, по своему усмотрѣнію.

Для исполненія сей обязанности, Правительственная Коммисія Юстиціи, въ случаѣ надобности, наряжаетъ срочныя ревизіи отдѣльныхъ Судовъ.

(a) См. приб. N. 138. (т. IV, стр. 216).

h) układania obrazu statystycznego co do wszelkich działań sądowniczo-cywilnych włącznie Prokuratury Królestwa, co do spraw Skarbu, instytucji i gmin ⁽¹⁾;

i) rewizyi (wizytacyi) Sądów cywilnych ⁽²⁾;

(1) W odsyłaczu do § 15 lit. k niniejszej Organizacyi wyjaśnionem jest, że wszystkie władze sądowe obowiązane są z czynności swoich składać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości periodyczne wykazy.

Na podstawie tych wykazów oraz stosownych kontrol w Wydziale Cywilnym utrzymywanych, Wydział ten układa obraz statystyczny wszelkich działań sądownictwa cywilnego, włączając w to i czynności Prokuratury Królestwa.

(2) Dla utrzymania jednostajnego postępowania po Sądach i naprowadzenia zdarzonych zbroczeń na drogę właściwą, postanowieniem Najwyższem z dnia 4¹/₁₆ Lutego 1819 roku (a), Namiestnik Królewski upoważnionym został, w miarę potrzeby i w czasie przez siebie oznaczonym, wysyłać osoby z biegiem sądownictwa oswojone na rewizye wszelkiego rodzaju magistratur sądowych w całym Królestwie; prócz tego włożonym został obowiązek na Kommissyę Rządową Sprawiedliwości zsyłania ze swojej strony periodycznych rewizyj w każdym czasie, w którym to za użyteczne uzna.

W wykonaniu tego obowiązku, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, w razie potrzeby, zarządza rewizye pojedynczych Sądów.

(a) Zobacz dodatek N. 138. (t. IV, str. 217).

к) рассмотрение срочных рапортов гражданских Судов и Прокуроров⁽¹⁾, а равно разрешение встречаемых Прокурорами сомнений относительно способа испол-

Дабы не отвлекать къ этимъ дѣйствіямъ чиновниковъ, имѣющихъ постоянныя занятія, Совѣтъ Управленія, въ засѣданіи своемъ 9/21 Сентября 1836 года, за № 11,071 (а), разрѣшилъ включать въ штатъ Правительственной Коммисіи Юстиціи нѣсколькихъ Судей для особыхъ порученій, съ назначеніемъ особой суммы на производство имъ прогонныхъ и суточныхъ денегъ.

Такъ какъ, сверхъ производства ревизій въ Судахъ, Судьи обязаны еще производить слѣдствія въ экстренныхъ случаяхъ, то, если они будутъ дѣйствительно заняты слѣдствіемъ и въ то же самое время предстоитъ будетъ надобность произвести ревизию въ какомъ либо Судѣ, — Правительственная Коммисія Юстиціи командировать съ этого цѣлью одного изъ Членовъ Трибунала или Уголовнаго Суда.

Если Главный Директоръ признаетъ необходимымъ отправиться лично на ревизию Судовъ, въ такомъ случаѣ, согласно Высочайшему повелѣнію, объявленному въ отзвѣѣ Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго отъ 2/14 Ноября 1846 года, за № 2,837, и сообщенному при отношеніи Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія, отъ 25 Ноября (7 Декабря) 1846 года, за № 8,345 (b), онъ обязанъ о таковомъ обѣздѣ поднести подробный рапортъ Государю Императору.

(1) Гражданское Отдѣленіе рассматриваетъ слѣдующіе, представляемые Правительственной Коммисіи Юстиціи, рапорты или вѣдомости:

(a) См. приб. N. 139. (т. IV, стр. 224).

(b) См. приб. N. 140. (т. IV, стр. 232).

к) roztrząsania raportów periodycznych od Sądów cywilnych i Prokuratorów⁽¹⁾, jakoteż objaśnienia Prokuratorów w zachodzących wątpliwościach co do

Ażeby nie odrywać do téj czynności urzędników przeznaczonych do zwykłych zatrudnień, Rada Administracyjna, na posiedzeniu w dniu 9/21 Września 1836 r., Nr. 11,071, odbytem (a), zezwoliła zamieścić na etacie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości kilku Sędziów do szczególnych poruczeń i przeznaczyła zarazem fundusz na koszta podróży i dyety.

Ponieważ, prócz odbywania rewizyi po Sądach, obowiązkiem tych Sędziów jest prowadzenie śledztwa w wypadkach nadzwyczajnych; gdyby przeto, w razie zajęcia tych Sędziów śledztwem, wynikła potrzeba odbycia rewizyi w jakim Sądzie, w takim razie do téj czynności Kommissya Rządowa Sprawiedliwości deleguje jednego z Członków Trybunału lub Sądu Kryminalnego.

Gdyby Dyrektor Główny uznał za konieczne udać się osobiście na objazd Sądów, w takim razie, w zastosowaniu się do NAJWYŻSZEGO rozkazu, objawionego w odezwie Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego z dnia 2/14 Listopada 1846 roku, Nr. 2,837 i zakomunikowanego przy odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 25 Listopada (7 Grudnia) t. r., Nr. 8,345 (b), obowiązany jest złożyć z takowego objazdu szczegółowy raport NAJJAŚNIEJSZEMU PANU.

(1) Wydział Cywilny roztrząsa następujące składane Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości periodyczne raporty czyli wykazy:

(a) Zobacz dodatek N. 139. (t. IV, str. 225).

(b) Zobacz dodatek N. 140. (t. IV, str. 233).

ненія положенія закона, или устава гражданскаго судопроизводства, или же правилъ органическихъ и дисциплинарныхъ;

1. *Вѣдомости о дѣлахъ, начатыхъ противъ судебныхъ чиновниковъ или служителей.*

Въ прежнее время Царскіе Прокуроры представляли такія вѣдомости одинъ разъ въ годъ, нынѣ же предписано имъ, представлять оныя каждые три мѣсяца.

Затѣмъ, отъ 31 Мая (12 Іюня 1863 года, за № 8,677 (а), Главный Директоръ предписалъ Царскимъ Прокурорамъ при всѣхъ Гражданскихъ Трибуналахъ и Уголовныхъ Судахъ вносить въ эти вѣдомости не только всѣ дѣла, производимыя въ дисциплинарномъ порядкѣ, но даже всѣ дѣла уголовныя о судебныхъ чиновникахъ или служителяхъ, не имѣющія съ службою никакой связи, показывая сіи послѣднія дѣла въ особой вѣдомости, не смотря на то, что она представляется при одномъ рапортѣ.

Точно такія же предписанія отъ того же числа и за однимъ номеромъ даны Оберъ Прокурорамъ IX и X Департаментовъ Правительствующаго Сената, а равно и Прокурору при Апелляціонномъ Судѣ.

Такъ какъ сей послѣдній вошелъ съ представленіемъ, что онъ затрудняется въ исполненіи распоряженій, заключающихся въ означенномъ предписаніи, то, въ дополненіе къ оному, Главный Директоръ, отъ 12/24 Ноября 1863 года, за № 14,471 (b), далъ Прокурору при Апелляціонномъ Судѣ и Прокурорамъ при Уголовныхъ Судахъ и Гражданскихъ Трибуналахъ объяснительное предписаніе.

Для сихъ вѣдомостей установлены формы (с).

(а) См. приб. N. 141. (т. IV, стр. 236).

(b) См. приб. N. 142. (т. IV, стр. 242).

(с) См. приб. NN. 143, 144 и 145. (т. IV, стр. 249, 251 и 265).

sposobu wykonywania przepisów prawa lub postępowania cywilnego, albo organicznych i porządkowych;

1. *Wykazy spraw rozwiniętych przeciwko urzędnikom lub officyalistom sądowym.*

Dawniej wykazy te Prokuratorowie Królewscy składali corocznie; późniejszymi rozporządzeniami jednak poleconém im było składać je kwartalnie.

Następnie, reskryptem z dnia 31 Maja (12 Czerwca) 1863 roku, Nr. 8,677 (a), Dyrektor Główny zalecił Prokuratorom Królewskim przy wszystkich Trybunałach Cywilnych i Sądach Kryminalnych, aby w wykazach tych zamieszczali, nie tylko sprawy dyscyplinarne i karności porządkowej, ale oraz wszelkie sprawy karne przeciwko urzędnikom lub officyalistom sądowym ze służbą związku nie mające, obejmując te ostatnie sprawy oddzielnym wykazem, chociaż przy jednym raporcie składanym.

Podobne reskrypta, pod tą samą datą i za tym samym numerem, wydane były do Naczelných Prokuratorów IX i X Departamentów Rządzącego Senatu oraz do Prokuratora przy Sądzie Apellacyjnym.

Ponieważ ten ostatni Prokurator przedstawił trudności w wykonaniu rozporządzeń zawartych w powyższym reskrypcie, przeto, w objaśnieniu takowego, Dyrektor Główny wydał na dniu 12/24 Listopada 1863 r., Nr. 14,471 (b), do Prokuratora przy Sądzie Apellacyjnym oraz do Prokuratorów przy Sądach Kryminalnych i Trybunałach Cywilnych reskrypt objaśniający.

Szemata dla tych wykazów przepisane zostały (c).

(a) Zobacz dodatek N. 141. (t. IV, str. 237).

(b) Zobacz dodatek N. 142. (t. IV, str. 243).

(c) Zobacz dodatki NN. 143, 144 i 145. (t. IV, str. 253, 261 i 269).

2. Вѣдомости о дѣйствіяхъ гражданскихъ Судовъ.

Въ прежнее время вѣдомости о судебныхъ дѣйствіяхъ были представляемы особо Мировыми Суди, особо Трибуналами и особо прочими Суди.

А) *Относительно Мировыхъ Судовъ.* Отъ 24 Февраля 1811 года, за № 611, Министромъ Юстиціи предписано симъ Судамъ, чтобы эти вѣдомости, какъ по Примирительному, такъ и по Спорному Отдѣленію, съ приложеніемъ въ концѣ соотвѣтственнаго перечня, были представляемы ежемѣсячно.

Но вслѣдъ за симъ, 5 Октября 1812 г., за № 15,540, предписано тѣмъ же Мировымъ Судамъ, вѣдомости о дѣйствіяхъ по Примирительному и Спорному Отдѣленіямъ представлять каждые три мѣсяца въ Трибуналы, рапорты же о рѣшенныхъ полицейскихъ дѣлахъ и о произведенныхъ по уголовнымъ дѣламъ слѣдствіяхъ представлять, въ такой же срокъ, въ подлежащій Уголовный Судъ.

Впрочемъ, чтобы Мировые Суды не тратили напрасно времени, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 6 Декабря 1827 года, за № 13,527, предписала, чтобы эти вѣдомости, начиная съ 1828 года, были представляемы ими уже не каждые три мѣсяца, но за весь годъ, въ исходѣ каждаго Января мѣсяца, по данной формѣ, съ показаніемъ въ концѣ, какіе именно засѣдали Мировые Суды и въ какихъ мѣсяцахъ.

В) *Относительно Гражданскихъ Трибуналовъ.* Первоначально они также были обязаны представлять о своихъ дѣйствіяхъ вѣдомости, сперва ежемѣсячно, а потомъ каждые три мѣсяца; для соблюденія однообразія, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 4 Августа 1832 года, за № 7,710, препроводила во всѣ Трибуналы форму такихъ вѣдомостей, предписавъ представлять оныя каждые три мѣсяца, въ первые четырнадцать дней наступающаго трехмѣсячія.

2. Wykazy z czynności Sądów cywilnych.

Dawniej wykazy z czynności sądowych oddzielnie składały Sądy Pokoju, oddzielnie Trybunały i inne Sądy.

A) *Co do Sądów Pokoju.* Na dniu 24 Lutego 1811 roku, Nr. 611, Minister Sprawiedliwości zalecił tym Sądom, aby wykazy, tak z Wydziału Pojednawczego, jako i Sporного, z przyłączeniem w końcu przyzwoitej rekapi-tulacyi, składane były co miesiąc.

Lecz w dniu 5 Października 1812 roku, Nr. 15,540, poleconém zostało tymże Sądom Pokoju, aby wykazy z czynności Wydziałów Pojednawczego i Sporного składały kwartalnie Trybunałom, a raporta z osądzonych spraw policyjnych i wyprowadzonych w sprawach kryminalnych indaga-cyj, do właściwego Sądu Kryminalnego w takimże terminie przesyłały.

Wreszcie, dla oszczędzenia Sądom Pokoju czasu, Kom-missya Rządowa Sprawiedliwości pod dniem 6 Grudnia 1827 roku, Nr. 13,527, poleciła, aby wykazy te, zaczynając od roku 1828, już nie kwartalnie, lecz rocznie, z końcem ka-żdego miesiąca Stycznia roku następnego, podług danego wzoru, nadsyłały, z wyszczególnieniem w końcu, którzy mianowicie Sędziowie Pokoju i w których miesiącach za-siadali.

B) *Co do Trybunałów Cywilnych.* Te również po-czątkowo obowiązane były składać z czynności swoich wy-kazy miesięcznie, a później kwartalnie; dla zachowania je-dnostajności, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przy re-skrypcie z dnia 4 Sierpnia 1832 roku, Nr. 7,710, przesyłała wszystkim Trybunałom wzór do takich wykazów, kwartal-nie w pierwszych dniach czternastu rozpoczynającego się kwartału składać się winnych.

Такимъ порядкомъ были представляемы срочныя вѣдомости о дѣлахъ гражданскихъ по 1833 годъ.

Въ этомъ году, Инструкцію, данною 28 Марта, за № 2,830 (а), Гражданскимъ Трибуналамъ, Правительственная Коммисія Юстиціи опредѣлила, чтобы Мировые Суды о гражданскихъ дѣлахъ, какъ по Примирительному, такъ и по Спорному Отдѣленіямъ, представляли рапорты Гражданскимъ Трибуналамъ, коимъ, въ свою очередь, вмѣнено было въ обязанность—въ своихъ срочныхъ рапортахъ представлять также Правительственной Коммисіи Юстиціи очеркъ дѣйствій каждаго изъ подвѣдомственныхъ имъ Мирowychъ Судовъ.

Упоминаемое въ этой Инструкціи увѣдомленіе Трибуналы дѣйствительно получили въ дополнительной Инструкціи отъ 9 Декабря 1833 года, за № 10,964, въ которой Правительственною Коммисіею Юстиціи между прочимъ постановлено: что Гражданскіе Трибуналы будутъ получать отъ Мирowychъ Судовъ, каждые три мѣсяца, общіе рапорты о дѣйствіяхъ по гражданскому судопроизводству, какъ Примирительныхъ, такъ и Спорныхъ Отдѣленій, а также общіе рапорты о судебно-полицейскихъ дѣйствіяхъ.

Эти общіе рапорты о судебно-полицейскихъ дѣйствіяхъ служатъ Трибуналамъ только основаніемъ къ оцѣнкѣ занятій членовъ Мирowychъ Судовъ, и изъ нихъ Трибуналы не заимствуютъ для своихъ рапортовъ, представляемыхъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи, никакихъ данныхъ, такъ какъ подробныя вѣдомости о дѣйствіяхъ своихъ Суды Полиціи Простой представляютъ Судамъ Полиціи Исправительной. Но, кромѣ этихъ рапортовъ, каждые три мѣсяца, Спорныя

(а) См. приб. N. 146. (т. IV, стр. 272).

Taki sposób składania periodycznych wykazów z czynności cywilnych utrzymywał się do roku 1833.

W tym roku Instrukcyą na dniu 28 Marca, Nr. 2,830 (a), dla Trybunałów Cywilnych przepisana, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości postanowiła: aby Sądy Pokoju w materjach cywilnych, tak Wydziału Pojednawczego, jako i Wydziału Spornego dotyczących, składały raporta Trybunałom Cywilnym; Trybunały zaś obowiązane zostały w raportach swoich periodycznych, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości składanych, obejmować zarazem obraz czynności każdego z podwładnych Sądów Pokoju.

Wspomniane w téj Instrukcyi zawiadomienie, istotnie Trybunały otrzymały w dodatkowej Instrukcyi na dniu 9 Grudnia 1833 roku, Nr. 10,964, wydanej, w której Kommissya Rządowa Sprawiedliwości między innemi postanowiła: że Trybunały Cywilne będą odbierać od Sądów Pokoju kwartalnie ogólne raporta z czynności, tak Wydziałów Spornych, jakoteż Wydziałów Pojednawczych sądownictwa cywilnego dotyczących, oraz ogólne raporta z czynności sądownictwa policyjnego.

Ogólne te raporta z czynności sądownictwa policyjnego służą Trybunałom do ocenienia zatrudnień Członków Sądów Pokoju i z tych raportów Trybunały do swoich raportów, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości czynionych, żadnego użytku nie robią, gdyż szczegółowe wykazy czynności Sądy Policji Prostej składają Sądom Policji Poprawczej. Lecz prócz tych kwartalnych raportów, Wydziały Sporne i Pojednawcze Sądów Pokoju składać winny Trybunałom szczegółowe raporta roczne, w dwóch egzempla-

(а) Zobacz dodatek N. 146. (t. IV, str. 273).

и Примириительныя Отдѣленія Мировыхъ Судовъ обязаны представлять Трибуналамъ подробные годичные рапорты, въ двухъ экземплярахъ, изъ коихъ одинъ остается въ архивѣ Трибунала, а другой препровождается въ Правительственную Коммисію Юстиціи, съ присовокупленіемъ замѣчаній при представленіи общаго рапорта о дѣйствіяхъ Трибунала.

Согласно сему распоряженію, Мировые Суды представляли, каждые три мѣсяца, Трибуналамъ вѣдомости о дѣлахъ гражданскихъ, въ послѣдніе же три мѣсяца каждаго года они должны были прилагать къ срочной вѣдомости вѣдомость за весь истекшій годъ. Эту-то именно годичную вѣдомость Трибуналы обязаны были, вмѣстѣ съ своими замѣчаніями и съ вѣдомостію о дѣйствіяхъ своихъ за IV трехмѣсячіе, препровождать въ Правительственную Коммисію Юстиціи.

Правительственная Коммисія Юстиціи, замѣтивъ, что въ годичные рапорты, представляемые о дѣйствіяхъ своихъ Мировыми Судами Трибуналамъ и Трибуналами въ Правительственную Коммисію Юстиціи, при общемъ рапортѣ, не включаются ипотечныя дѣйствія Мировыхъ Судовъ, отъ 5 Марта 1834 года, за № 1,632, предписала Трибуналамъ, чтобы впредь въ годичныхъ рапортахъ Мировыхъ Судовъ помѣщаема была вѣдомость о ипотечныхъ дѣйствіяхъ, и чтобы всякій годъ доводилось объ нихъ до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи Юстиціи въ общемъ рапортѣ о дѣйствіяхъ Трибунала и подвѣдомственныхъ ему Мировыхъ Судовъ.

Цѣлью введенія большаго въ семъ отношеніи единообразія, Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 31 Октября (12 Ноября) 1839 года, за № 9,224 (а), предписала Трибуналамъ, чтобы, какъ они, такъ и подвѣ-

(а) См. приб. N. 147. (т. IV, стр. 276).

рзахъ, зъ которыхъ одинъ pozostaje w archiwum Trybunału, а drugi przesyłanym bywa do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, z dołączeniem uwag przy składaniu ogólnego raportu z czynności Trybunału.

Podług więc tego rozporządzenia, Sady Pokoju składały co kwartał Trybunałom wykazy czynności cywilnych; w ostatnim zaś kwartale każdego roku, do wykazu kwartalnego dołączać musiały wykaz z całego upłynionego roku. Ten właśnie wykaz roczny Trybunały obowiązane były, ze swojemi uwagami wraz z wykazem za kwartał IV z czynności Trybunałskich, przysyłać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Gdy w raportach z czynności rocznych, Trybunałom przez Sady Pokoju składanych i Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przy ogólnym raporcie Trybunału przedstawianych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości dostrzegła, że nie bywają wyszczególniane czynności hipoteczne, przez Sady Pokoju załatwiane, reskryptem z dnia 5 Marca 1834 roku, Nr. 1632, poleciła Trybunałom, aby na przyszłość wykaz czynności hipotecznych w rocznych raportach Sądów Pokoju był zamieszczany i do wiadomości Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości w ogólnym raporcie z czynności Trybunału i podwładnych Sądów Pokoju co rok był podawany.

Celem zaprowadzenia większej w tym względzie jednostajności, reskryptem z dnia 31 Października (12 Listopada) 1839 roku, Nr. 9224 (a), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości poleciła Trybunałom, aby tak one, jakoteż

(а) Zobacz dodatek N. 147. (t. IV, str. 277).

домственные имъ Мировые Суды составляли вѣдомости о дѣлахъ гражданскихъ по новой, приложенной къ предписанію формѣ.

Затѣмъ Правительственная Коммисія Юстиціи, имѣя въ виду основанное на Высочайшей волѣ рѣшеніе Совѣта Управленія, состоявшееся 29 Ноября (11 Декабря) 1838 года и опредѣляющее срокъ для годоваго отчета къ $\frac{3}{15}$ Мая каждаго года, предписаніемъ отъ $\frac{1}{13}$ Марта 1841 года, за № 2,751 (а), назначила срокъ для доставленія вѣдомостей о дѣйствіяхъ Мировыхъ Судовъ къ 15 Февраля каждаго года и предложила вмѣстѣ съ тѣмъ Трибуналамъ, чтобы, по истеченіи сего срока, означенныя вѣдомости присылаемы были по эстафетѣ, на счетъ виновнаго въ замедленіи.

Вслѣдъ за симъ, Коммисія отъ 22 Декабря (3 Января) 184 $\frac{4}{5}$ года, за № 90 (b), предписала, чтобы Мировые Суды обозначали въ вѣдомостяхъ число рѣшенныхъ ими распорядительныхъ дѣлъ, а также количество произведенныхъ опечатаній, снятій печатей, актовъ, составленныхъ по свидѣтельскимъ показаніямъ, и т. п.

Правительственная Коммисія Юстиціи, освѣдомясь, что у Писарей и Подписарей нѣкоторыхъ Судовъ накопляется значительное число неизготовленныхъ приговоровъ, для предотвращенія сего, отъ 29 Апрѣля (11 Мая) 1846 года, за № 5,680 (c), предписала Трибуналамъ—въ годичныхъ вѣдомостяхъ о гражданскихъ дѣйствіяхъ Мировыхъ Судовъ и Трибуналовъ помѣщать свѣдѣніе, есть ли и сколько неизготовленныхъ приговоровъ за истекшее трехмѣсячіе.

(a) См. приб. N. 148. (т. IV, стр. 288).

(b) См. приб. N. 149. (т. IV, стр. 290).

(c) См. приб. N. 150. (т. IV, стр. 294).

подвладне im Sądy Pokoju, wykazy z czynności cywilnych układały podług nowego wzoru, który do reskryptu był dołączony.

Następnie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, powodowana decyzją Rady Administracyjnej z dnia 29 Listopada (11 Grudnia) 1838 roku, na NAJWYŻSZEJ woli opartą, назначающую termin do rocznego sprawozdania na dzień $\frac{3}{15}$ Maja każdego roku, reskryptem z dnia $\frac{1}{13}$ Marca 1841 roku, Nr. 2751 (a), назначила termin do nadsyłania wykazów czynności Sądów Pokoju na dzień 15 Lutego każdorocznie i poleciła zarazem Trybunałom, aby, po upływie tego terminu, rzeczony wykazy na koszt winnego zwłoki sztafetą nadsyłały.

Potém reskryptem z dnia 22 Grudnia (3 Stycznia) 184 $\frac{4}{5}$ roku, Nr. 90 (b), poleciła, aby Sądy Pokoju zamieszczaly w wykazach liczbę załatwionych przez nich czynności ekonomicznych oraz liczbę odbytych opieczętowań, rozpieczętowań, aktów znania i t. p.

Ponieważ Kommissya Rządowa Sprawiedliwości powzięła wiadomość, że Pisarze i Podpisarze niektórych Sądów dopuszczali zaległość w redakcyi wyroków, przeto, dla zapobieżenia temu, reskryptem z dnia 29 Kwietnia (11 Maja) 1846 roku, Nr. 5,680 (c), poleciła Trybunałom, aby w wykazach rocznych z czynności cywilnych Sądów Pokoju i Trybunałów zamieszczaną była wzmianka, czyli i ile wyroków znajduje się z ubiegłego kwartału niezredagowanych.

(a) Zobacz dodatek N. 148. (t. IV, str. 289).

(b) Zobacz dodatek N. 149. (t. IV, str. 291).

(c) Zobacz dodatek N. 150. (t. IV, str. 295).

Наконецъ, для приведенія въ лучшій порядокъ этой отрасли службы, Коммисія отъ 21 Февраля (5 Марта) 1849 года, за № 1,692 (а), предписала, чтобы, кромѣ представляемыхъ каждые три мѣсяца вѣдомостей, общесъ вѣдомостью о дѣйствіяхъ за IV-е трехмѣсячіе, была представляема Трибуналами общая вѣдомость о ихъ дѣйствіяхъ за весь годъ, и препроводила притомъ форму такой годичной вѣдомости.

Въ дополнение же къ сему распоряженію, послѣдовало предписаніе Коммисіи отъ 1/13 Іюля 1849 года, за № 5,888 (b), коимъ вмѣнено Трибуналамъ въ обязанность представлять вмѣстѣ съ годичнымъ отчетомъ подробную вѣдомость, сколько въ каждомъ округѣ было составлено нотаріальныхъ актовъ, а равно, сколько сего рода актовъ составлено губерскими Регентами.

Предписаніемъ же отъ 17/29 Іюля 1850 года, за № 10,923 (c), поставлено Трибуналамъ въ обязанность показывать на будущее время по вѣдомостямъ гражданскія дѣла отдѣльно отъ коммерческихъ, а равно обозначать, сколько въ каждомъ Мировомъ Судѣ учреждено опеку въ теченіе года.

Наконецъ, при предписаніи своемъ отъ 2/14 Ноября 1855 года, за № 22,027 (d), Коммисія препроводила прямо въ Мировые Суды форму вѣдомостей о дѣлахъ гражданскихъ, представляемыхъ ежегодно посредствомъ Трибуналовъ, увѣдомивъ о семъ Трибуналы, для наблюденія за исполненіемъ сего распоряженія.

Такъ какъ всѣ вышепомянутыя распоряженія сообщены были въ одно время Апелляціонному Суду и Коммер-

- (a) См. приб. N. 151. (т. IV, стр. 296).
 (b) См. приб. N. 152. (т. IV, стр. 302).
 (c) См. приб. N. 153. (т. IV, стр. 304).
 (d) См. приб. N. 151. (т. IV, стр. 306).

Nareszcie, dla udokładnienia téj gałęzi służby, reskryptem z dnia 21 Lutego (5 Marca) 1849 roku, Nr. 1,692 (a), poleciła, aby oprócz przedstawianych kwartalnie wykazów, łącznie z wykazem czynności za kwartał IV, nadsyłały Trybunały ogólny wykaz tychże czynności za cały rok sporządzony, i wskazała zarazem wzór do takowego rocznego wykazu.

W objaśnieniu zaś tego rozporządzenia, reskryptem z dnia 1/13 Lipca 1849 roku, Nr. 5,888 (b), zaleciła Trybunałom, aby łącznie z wykazem rocznym składały wykaz szczegółowy, ile w każdym okręgu było sporządzonych aktów notaryalnych, oraz ile podobnych aktów Rejenci gubernialni sporządzili.

Reskryptem zaś z dnia 17/29 Lipca 1850 roku, Nr. 10,923 (c), zobowiązała Trybunały, aby na przyszłość oddzielały w wykazach sprawy cywilne od handlowych, oraz wymieniały, wiele w każdym Sądzie Pokoju jest ustanowionych opiek w ciągu roku.

Nakoniec, przy rozporządzeniu z dnia 2/14 Listopada 1855 roku, Nr. 22,027 (d), przesłała bezpośrednio Sądom Pokoju wzór wykazów czynności cywilnych, corocznie przez pośrednictwo Trybunałów składać się winnych, i o tém Trybunały zawiadomiła, celem dopilnowania wykonania tego rozporządzenia.

Ponieważ wszystkie wymienione rozporządzenia jednocześnie komunikowane były i Sądowi Apellacyjnemu

- (a) Zobacz dodatek N. 151. (t. IV, str. 297).
 (b) Zobacz dodatek N. 152. (t. IV, str. 303).
 (c) Zobacz dodatek N. 153. (t. IV, str. 305).
 (d) Zobacz dodatek N. 154. (t. IV, str. 307).

ческому Трибуналу, то, на основаніи сихъ распоряженій, Правительственная Коммисія Юстиціи получаетъ подобныя вѣдомости о дѣлахъ гражданскихъ и отъ этихъ Судовъ.

С) Относительно IX Департамента Правительствующаго Сената. На основаніи 151 ст. положенія о внутреннемъ устройствѣ Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, Оберъ-Прокуроръ обязанъ былъ представлять Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Юстиціи о дѣйствіяхъ Департамента рапорты еженедѣльные, трехмѣсячные и годовые, по формамъ, устанавливаемымъ Главнымъ Директоромъ.

Примѣняясь къ этому положенію, Главный Директоръ, при предписаніи отъ 10/22 Сентября 1842 года, за № 11,094, препроводилъ къ Оберъ-Прокурору соответственныя формы такихъ рапортовъ или вѣдомостей, и указалъ вмѣстѣ съ тѣмъ, что онѣ должны содержать въ себѣ.

Еженедѣльные рапорты были представляемы по 1854 годъ. Въ этомъ году, Главный Директоръ, основываясь на отзывѣ Стасъ-Секретаря отъ 10/22 Апрѣля 1854 года, за № 21,538, предписаніемъ отъ 13/25 Апрѣля того же года, за № 7,318, увѣдомилъ Оберъ-Прокурора, что, вмѣсто еженедѣльныхъ рапортовъ, онъ обязанъ представлять оныя помѣсячно, и вмѣстѣ съ тѣмъ препроводилъ соответственную форму.

Представляемыя по указаннымъ формамъ и въ опредѣленные сроки вѣдомости о дѣйствіяхъ Сената были подносимы, въ подлежащемъ порядкѣ, Государю Императору.

Но Стасъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія, отзывомъ отъ 6/18 Іюля 1861 года, за № 4,432, сообщилъ Главному Директору, для надлежащаго исполненія, от-

i Trybunałowi Handlowemu, przeto, w zastosowaniu się do tych rozporządzeń, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości otrzymuje podobne wykazy z czynności cywilnych i od tych Sądów.

C) Co do IX Departamentu Rządzącego Senatu. Na zasadzie art. 151 Wewnętrznego Urządzenia Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, Naczelnny Prokurator obowiązany był składać Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z czynności Departamentu, raporty tygodniowe, kwartalne i roczne, podług wzorów przez Dyrektora Głównego przepisane się mających.

W zastosowaniu się do tego przepisu, Dyrektor Główny, przy reskrypcie daty 10/22 Września 1842 roku, Nr. 11,094, przesłał Naczelnemu Prokuratorowi odpowiednie wzory do takich raportów czyli wykazów i przepisał co obejmować powinny.

Raporty tygodniowe składane były do roku 1854. W tym roku, Dyrektor Główny, opierając się na odezwie Sekretarza Stanu z dnia 10/22 Kwietnia 1854 r., Nr. 21,538, reskryptem daty 13/25 Kwietnia tegoż roku, Nr. 7,318, zawiadomił Naczelnego Prokuratora, że dotychczasowe składanie tygodniowych raportów zamienione zostało na obowiązek składania ich co miesiąc, i zarazem przesłał wzór stosowny.

Składane podług wskazanych wzorów i w oznaczonych terminach wykazy z czynności Senatu w drodze właściwej przesyłane były NAJJAŚNIEJSZEMU PANU.

Lecz Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej, przy odezwie z dnia 6/18 Lipca 1861 roku, Nr. 4,432, zakomunikował Dyrektorowi Głównemu, do stosownego wy-

завѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 23 Іюня (5 Іюля) того же года, за № 1,920 (а), о прекращеніи на будущее время представленія этихъ рапортовъ.

Итакъ, съ того времени прекратилось представленіе срочныхъ рапортовъ о дѣйствіяхъ ІХ Департамента Правительствующаго Сената, кромѣ ежегоднаго отчета, результаты котораго входятъ въ составъ представляемаго Правительству годичнаго рапорта о дѣйствіяхъ по всему Судебному вѣдомству.

Но, кромѣ рапортовъ о дѣйствіяхъ Сената, Оберъ-Прокуроры, по смыслу 137 ст. положенія о внутреннемъ устройствѣ Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, обязаны были представлять ежедневные рапорты объ отсутствующихъ Сенаторахъ и Членахъ Сената.

Примѣняясь къ этому правилу, Главный Директоръ при предписаніи отъ 10/22 Сентября 1842 года, за № 11,094 (b), препроводилъ къ Оберъ-Прокурорамъ форму этихъ рапортовъ.

Наконецъ, отъ 11/23 Января 1862 года, за № 983 Главный Директоръ вошелъ къ Намѣстнику съ представленіемъ объ освобожденіи отъ представленія подобныхъ рапортовъ и, будучи увѣренъ, что это представленіе будетъ утверждено, отъ 27 Февраля (11 Марта) 1862 года, за № 5,062 (c), предложилъ Оберъ-Прокурору, въ видѣ временной мѣры, представлять таковыя на одномъ только языкѣ.

3. Вѣдомость о дѣлахъ, рѣшенныхъ въ послѣдней инстанціи.

Желая имѣть свѣдѣнія о способахъ истолкованія законовъ и о затрудненіяхъ, встрѣчаемыхъ въ примѣне-

(a) См. приб. N. 155. (т. IV, стр. 326).
(b) См. приб. N. 156. (т. IV, стр. 328).
(c) См. приб. N. 157. (т. IV, стр. 332).

конанія, оdezвѣ Министра Секретаря Стану даты 23 Червца (5 Lipca) tegoż roku, Nr. 1,920 (a), polecającą zaniechanie dalszego składania raportów.

Отдѣдъ więc ustало складаніе periodycznych raportów z czynności IX Departamentu Rządzącego Senatu, prócz corocznego sprawozdania, którego rezultat zamieszczanym bywa w rocznym raporcie, przedstawianym Rządowi o całym Sądownictwie.

Lecz prócz raportów z czynności Senatu, Naczelnі Prokuratorowie, w myśl art. 137 Wewnętrznego Urządzenia Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, obowiązani byli składać tygodniowe raporta o Senatorach i Członkach Senatu nieobecnych.

W zastosowaniu się do tego przepisu, Dyrektor Główny, przy reskrypcie z dnia 10/22 Września 1842 roku, Nr. 11,094 (b), przesłał Naczelnym Prokuratorom wzór do takich raportów.

Nakoniec, na dniu 11/23 Stycznia 1862 roku, Nr. 983, Dyrektor Główny uczynił do Namiestnika przedstawienie o zwolnienie od składania podobnych raportów, i będąc pewny skutku, reskryptem z dnia 27 Lutego (11 Marca) 1862 roku, Nr. 5,062 (c), wezwał Naczelnego Prokuratora, aby przedstawiał je tymczasowo w jednym tylko języku.

3. Wykazy spraw w ostatniej instancji osqdzonych.

Celem posiadania wiadomości o sposobie tłumaczenia przepisów prawa i o trudnościach w zastosowaniu takowego

(a) Zobacz dodatek N. 155. (t. IV, str. 327).
(b) Zobacz dodatek N. 156. (t. IV, str. 329).
(c) Zobacz dodatek N. 157. (t. IV, str. 333).

ни онѣхъ; имѣя притомъ въ виду, что, по Высочайшему повелѣнію 26 Марта (7 Апрѣля) 1842 года, о порядкѣ принесенія и разсмотрѣнія жалобъ на рѣшенія, постановленныя въ послѣдней инстанціи (а), предоставлена Трибуналамъ и Апелляціонному Суду власть рѣшать нѣкоторыя дѣла въ послѣдней инстанціи, — Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 30 Декабря (11 Января) 1842³/₄ года, за № 443 (b), предписала Прокурорамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ и Апелляціонномъ Судѣ представлять каждыя три мѣсяца въ ту же Коммисію рапорты о дѣлахъ, рѣшенныхъ въ послѣдней инстанціи, и вмѣстѣ съ тѣмъ указала, какія именно свѣдѣнія должны заключать въ себѣ эти рапорты; послѣдовавшимъ же затѣмъ 19³¹/₃₁ Марта 1852 года, за № 2,389, предписаніемъ она вмѣнила этимъ же Прокурорамъ въ обязанность означать въ этихъ рапортахъ съ точностію предметъ дѣла.

4. *Вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ христіанскихъ исповѣданій.*

Высочайше утвержденнымъ 16²⁸/₂₈ Марта 1836 года положеніемъ о брачномъ союзѣ (с), установлены для дѣлъ о недѣйствительности брака между лицами римско-католическаго исповѣданія, или о разлученіи ихъ относительно стола и ложа, три слѣдующія инстанціи:

Первую въ каждой епархіи составлялъ епархіальный Епископъ или Администраторъ, въ Архіепископской же епархіи — Архіепископъ или Администраторъ архіепископій.

Вторую, для дѣлъ, рѣшенныхъ въ первой инстанціи Епископомъ или епархіальнымъ Администраторомъ,

(a) *Дневн. Закон. т. 29, стр. 398.*

(b) *См. приб. N. 158 (т. IV, стр. 336).*

(c) *Дневн. Закон. т. 18, стр. 47.*

dostreżonych, oraz przy względzie, że postanowienie Najwyższe z dnia 26 Marca (7 Kwietnia) 1842 roku o sposobie zanoszenia i rozpoznawania skarg na wyroki mocą ostatniej instancyi wydawane (a), nadało Trybunałom i Sądowi Apellacyjnemu atrybucye sądenia niektórych spraw w ostatniej instancyi, — Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 30 Grudnia (11 Stycznia) 1842³/₄ roku, Nr. 443 (b), poleciła Prokuratorom przy Trybunałach Cywilnych i Prokuratorowi przy Sądzie Apellacyjnym, aby co kwartał składali Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości raporta o sprawach w ostatniej instancyi osądzonych, i wskazała zarazem, jakie mianowicie wiadomości raporta te obejmować winny; następnym zaś reskryptem z dnia 19³¹/₃₁ Marca 1852 roku, Nr. 2,389, zaleciła tymże Prokuratorom, aby w raportach tych dokładnie wyszczególniali przedmiot sprawy.

4. *Wykazy spraw małżeńskich wyznań chrześciańskich.*

NAJWYŻEJ zatwierdzoném pod dniem 16²⁸/₂₈ Marca 1836 roku prawem o małżeństwie (c), ustanowione zostały dla spraw o nieważność małżeństwa lub o rozłączenie co do stołu i łóża osób religii rzymsko-katolickiej, trzy instancye.

Pierwszą w każdej dyecezyi składał Biskup dyecezyalny lub Administrator, a w dyecezyi Arcybiskupiěj, Arcybiskup lub Administrator archidyecezyi.

Drugą, co do spraw sądzonych w pierwszej instancyi przez Biskupa lub Administratora dyecezyi, stanowił Arcy-

(a) *Dzien. Praw t. 29, str. 399.*

(b) *Zobacz dodatek N. 158. (t. IV, str. 337).*

(c) *Dzien. Praw t. 18, str. 47.*

составлялъ Архієпископъ или архієпархіальный Администраторъ; для дѣлъ же, судившихся въ первой инстанціи Архієпископомъ или архієпархіальнымъ Администраторомъ, вторую инстанцію составляли назначенныя имъ духовныя лица.

Наконецъ, *третью* инстанцію составляли лица, назначенныя Папскою Куріею.

Для лицъ евангелическихъ исповѣданій подлежащихъ Судомъ по сему предмету, въ первой и послѣдней инстанціи, была евангелическая Консисторія.

Для исправленія нѣкоторыхъ обязанностей при упомянутыхъ Судахъ, приглашены по закону Царскіе Прокуроры при гражданскихъ Судахъ.

Эти обязанности при духовныхъ римско-католическихъ Судахъ первой инстанціи, въ силу самаго закона, исправляли Царскіе Прокуроры при Гражданскихъ Трибуналахъ, и, сверхъ того, Царскій Прокуроръ при Варшавскомъ Гражданскомъ Трибуналѣ исправлялъ эти обязанности во второй и третьей инстанціи; въ евангелическомъ же Консистерскомъ Судѣ обязанности Прокурора исправлялъ Прокуроръ при Апелляціонномъ Судѣ.

Правительственная Коммисія Юстиціи, предписаніемъ отъ 10/22 Іюня 1839 года, за № 6,486 (а), вѣнчила всѣмъ этимъ Прокурорамъ въ обязанность представлять ежегодно, по установленнымъ формамъ, рапорты о дѣйствіяхъ духовныхъ Судовъ.

Но, такъ какъ католическіе духовные Суды существовали и въ такихъ мѣстахъ, гдѣ не было Гражданскихъ Трибуналовъ, а тѣмъ самымъ и Царскихъ Прокуроровъ, по этой причинѣ Правительственная Коммисія Юстиціи, желая доставить Прокурорамъ возможность

(а) См. приб. N. 159. (т. IV, стр. 340).

biskup lub Administrator archidiecezyi; a co do spraw sądzonych w pierwszej instancji przez Arcybiskupa lub Administratora archidiecezyi, stanowili duchowni przez tegoż wyznaczeni.

Третья наконецъ инстанція składали duchowni przez Stolicę Apostolską wyznaczeni.

Dla osób wyznań ewangelickich właściwym Sądem w tym przedmiocie, w pierwszej i ostatniej instancji, był Konsystorz ewangelicki.

Do wykonywania przy pomienionych Sądach niektórych obowiązków, prawo powołało Prokuratorów Królewskich przy Sądach cywilnych.

Obowiązki te, przy Sądach duchownych rzymsko-katolickich pierwszej instancji, z mocy samego prawa, sprawowali Prokuratorowie Królewscy przy Trybunałach Cywilnych, a obok tego Prokurator Królewski przy Trybunale Cywilnym w Warszawie wykonywał też obowiązki w drugiej i trzeciej instancji; zaś w Sądzie Konsystorskim ewangelickim obowiązki Prokuratora sprawował Prokurator przy Sądzie Apellacyjnym.

Wszyscy ci Prokuratorowie, reskryptem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 10/22 Czerwca 1839 roku, Nr. 6,486 (a), zobowiązani zostali do składania Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości corocznie, podług przepisanych wzorów, raportów z czynności Sądów duchownych.

Ponieważ zaś Sądy duchowne katolickie istniały i w takich miejscach, gdzie nie było Trybunałów Cywilnych, a tém samém i Prokuratorów Królewskich, przeto Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, ażeby postawić Prokuratorów w możności wykonywania włożonych na nich obowiązków,

(а) Zobacz dodatek N. 159. (t. IV, str. 341).

исполнить возложенныя на нихъ обязанности, предписаніемъ, послѣдовавшимъ 30 Іюля (11 Августа) 1840 года, за № 8,620 (а), назначила Царскимъ Прокурорамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ, исправляющимъ обязанности при консисторскихъ Судахъ, вѣ мѣста постоянного своего служенія, суточные и прогонныя деньги.

Заведенный такимъ образомъ порядокъ утвержденъ Совѣтомъ Управленія, въ засѣданіи его $\frac{4}{16}$ Марта 1841 года, за № 14,054 (b).

22 Іюля (3 Августа) 1847 года, какъ извѣстно, заключенъ съ Римскимъ дворомъ конкордатъ (с).

Поэтому, для соглашенія сего конкордата съ законоположеніями о брачномъ союзѣ, по Высочайше утвержденному 5 Іюля 1856 года (d) мнѣнію Государственнаго Совѣта, третья инстанція въ Варшавской архіепископій упразднена, и съ того времени первую инстанцію составляютъ мѣстные епархіальные Епископы, а въ архіепископской епархіи—Архіепископъ съ подвѣдомственными ему консисторіями; вторую же инстанцію для дѣлъ, судившихся въ первой инстанціи Епископами, составляетъ Архіепископъ, а для дѣлъ, судившихся въ первой инстанціи Архіепископомъ, Епископъ одной изъ ближайшихъ епархій, по назначенію Папы; наконецъ, третью инстанцію для дѣлъ сего рода составляетъ Папская Курія.

Слѣдуетъ еще здѣсь присовокупить, что Правительственная Коммисія Юстиціи, желая придать болшую точность рапортамъ о дѣйствіяхъ духовныхъ Судовъ, отъ 21 Февраля (5 Марта) 1849 года, за

(а) См. приб. N. 160 (т. IV, стр. 362).

(b) См. приб. N. 161. (т. IV, стр. 364).

(с) Дневн. Закон. т. 50, стр. 99.

(d) Дневн. Закон. т. 50, стр. 72.

рескриптомъ з дня 30 Lipca (11 Sierpnia) 1840 roku, Nr. 8,620 (a), ustanowiła dla Prokuratorów Królewskich przy Trybunałach Cywilnych, wykonywających obowiązki przy Sądach konsystorskich nie w miejscu ich urzędowania, dyety i koszta podróży.

Ustanowiony w ten sposób porządek, Rada Administracyjna na posiedzeniu swém z dnia $\frac{4}{16}$ Marca 1841 r., Nr. 14,054 (b), zatwierdziła.

Na dniu 22 Lipca (3 Sierpnia) 1847 roku zawarty został, jak wiadomo, z dworem Rzymskim konkordat (c).

Dla pogodzenia przeto zasad tego konkordatu z przepisami prawa o małżeństwie, Najwyżej pod dniem 5 Lipca 1856 roku zatwierdzoneм (d) Zdaniem Rady Państwa, trzecia instancja w archidiecezyi Warszawskiej zniesioną została; odtąd pierwszą instancją składają miejscowi Biskupi dyecezyalni, a w dyecezyi arcybiskupiej, Arcybiskup z właściwemi konsystorzami; drugą instancją, co do spraw sądzonych w pierwszej instancji przez Biskupów, jest Arcybiskup, a co do spraw sądzonych w pierwszej instancji przez Arcybiskupa, jest Biskup jednej z najbliższych dyecezyj, ku temu przez Papieża wyznaczonej; trzecią instancją w sprawach tego rodzaju stanowi Stolica Apostolska.

Nadmienić jeszcze wypada, że dla udokładnienia składanych raportów z czynności Sądów duchownych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 21 Lutego (5 Marca) 1849 roku, Nr. 1,692, poleciła Prokura-

(a) Zobacz dodatek N. 160. (t. IV, str. 363).

(b) Zobacz dodatek N. 161. (t. IV, str. 365).

(c) *Dzien. Praw* t. 50, str. 99.

(d) *Dzien. Praw* t. 50, str. 72.

№ 1,692 (a), предписала Прокурорамъ при Гражданскихъ Трибуналахъ, исправляющимъ должность Прокуроровъ при духовныхъ Судахъ первой инстанціи, и Прокурору при Апелляціонномъ Судѣ, исправляющему должность Прокурора при католическомъ духовномъ Судѣ второй инстанціи, а также при консисторскомъ Судѣ евангелическихъ исповѣданій, чтобы въ своихъ рапортахъ помѣщали свѣдѣнія, сколько было брачныхъ дѣлъ, заведенныхъ мужьями, а сколько женами, и сколько времени продолжался брачный союзъ до начатія дѣла.

5. *Вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ нехристіанскихъ исповѣданій.*

Такъ какъ Высочайше утвержденнымъ 16/28 Марта 1836 года положеніемъ о брачномъ союзѣ (b), въ 189 ст. разбирательство брачныхъ дѣлъ нехристіанскихъ исповѣданій подчинено гражданскимъ Судамъ, то Правительственная Коммисія Юстиціи, предписаніемъ отъ 28 Августа (9 Сентября) 1839 года, за № 8,239 (c), возложила на Гражданскіе Трибуналы, на Апелляціонный Судъ и на тогдашній Судъ Высшей Инстанціи обязанность представлять ежегодно въ Правительственную Коммисію Юстиціи рапорты о брачныхъ дѣлахъ лицъ, принадлежащихъ къ разнымъ нехристіанскимъ исповѣданіямъ и препроводила имъ форму такихъ рапортовъ.

Это предписаніе сообщено одновременно и Прокурорамъ, состоящимъ при упомянутыхъ Судахъ, для свѣдѣнія.

6. *Вѣдомости о произведенныхъ ревизіяхъ въ ипотечныхъ и нотаріальныхъ канцеляріяхъ Регентовъ.*

Правительственная Коммисія, наблюдая за порядкомъ дѣйствій, совершаемыхъ Регентами, отъ 10/22 Ян-

(a) См. приб. N. 162. (т. IV, стр. 370).

(b) Дневн. Закон. т. 18, стр. 47.

(c) См. приб. N. 163. (т. IV, стр. 374).

toromъ при Трибуналахъ Гражданскихъ (a), jako pełniącymъ obowiązki Prokuratorówъ przy Sądachъ duchownychъ pierwszej instancji, oraz Prokuratorowi przy Sądzie Apellacyjnymъ, jako pełniącemu obowiązki Prokuratora przy Sądzie duchownymъ katolickimъ drugiej instancji oraz przy Sądzie konsystorskimъ wyznań ewangelickichъ, aby wъ raportachъ swychъ zamieszczali wiadomość, ile było sprawъ małżeńskichъ wytoczonychъ przezъ mężówъ, a ile przezъ żony, oraz jakъ długo trwało małżeństwo przedъ rozpoczęciemъ sprawy.

5. *Wykazy sprawъ małżeńskichъ wyznań niechrześcijańskichъ.*

Ponieważ Najwyżej na dniu 16/28 Marca 1836 roku zatwierdzone prawo o małżeństwie (b), wъ artykule 189, rozpoznawanie sprawъ małżeńskichъ wyznań niechrześcijańskichъ poddało Sądomъ cywilnymъ, przeto Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptemъ zъ dnia 28 Sierpnia (9 Września) 1839 roku, Nr. 8,239 (c), włożyła na Trybunały Cywilne, Sądъ Apellacyjny i ówczesny Sądъ Najwyższej Instancji obowiązekъ składania corocznie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości raportówъ o sprawachъ małżeńskichъ osóbъ należącychъ do różnychъ wyznań niechrześcijańskichъ, i przesłała imъ zarazemъ wzórъ do takichъ raportówъ.

Reskryptъ tenъ jednocześnie zostałъ zakomunikowany i Prokuratoromъ przy wymienionychъ Sądachъ, dla wiadomości.

6. *Wykazy o odbytej rewizji wъ kancelaryachъ hipotecznychъ i notaryalnychъ Rejentówъ.*

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, pilnującъ porządku wъ czynnościachъ przezъ Rejentówъ załatwianychъ, reskryp-

(a) Zobacz dodatekъ N. 162. (t. IV, str. 371).

(b) *Dzien. Praw* t. 18, str. 47.

(c) Zobacz dodatekъ N. 163. (t. IV, str. 375).

д) составление проектов особыхъ уставовъ или постановлений по части гражданскихъ законовъ и судопроизводства, а равно собраніе матеріаловъ, относящихся къ гражданскому законодательству вообще.

ОТДѢЛЕНИЕ III.

О составѣ и дѣйствіяхъ Уголовнаго Отдѣленія.

§ 16.

Уголовное Отдѣленіе состоитъ изъ:

Директора Отдѣленія,
Начальника Отдѣленія,
Дѣлопроизводителей, и
Секретарей.

§ 17.

Уголовному Отдѣленію ввѣряется надзоръ за карательною судебною частію и управленіе ею; поэтому къ его дѣйствіямъ относятся:

а) общій надзоръ за ходомъ дѣлъ, подлежащихъ вѣдомству карательныхъ Судовъ ⁽¹⁾;

варя 1845 года, за № 1,325 (а), предписала Предсѣдателямъ Гражданскихъ Трибуналовъ, чтобы они каждый годъ наряджали ревизію въ ипотечныхъ и нотаріальныхъ канцеляріяхъ Регентовъ и о послѣдствіяхъ оной доносили Правительственной Коммисіи Юстиціи.

(1) Прусскій уставъ уголовного судопроизводства, обязательный донинѣ въ Царствѣ, въ отошедшихъ отъ

(а) См. приб. N. 164. (т. IV, стр. 388).

д) wygotowania projektów do pojedynczych ustaw lub postanowień w materji prawa i postępowania cywilnego; niemniej zbierania materyałów do ogółu prawodawstwa cywilnego.

ODDZIAŁ III.

O składzie i czynnościach Wydziału Kryminalnego.

§ 16.

Wydział Kryminalny składa się:

Z Dyrektora Wydziału,
Szefa Wydziału,
Referentów, i
Sekretarzy.

§ 17.

Wydział Kryminalny trudni się dozorowaniem i kierowaniem Sądownictwa karnego; ztąd jego czynności dotyczą się:

а) utrzymywania ogólnego nadzoru nad biegiem spraw Sądom karnym przypadających ⁽¹⁾;

tem z dnia 1°/₂₂ Stycznia 1845 roku, Nr. 1,325 (а), poleciła Prezesom Trybunałów Cywilnych, aby każdorocznie zarządzali rewizyą w kancelaryach hipotecznych i notaryalnych Rejentów, i o rezultacie odbytych rewizyj składali Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości raporta.

(1) Procedura kryminalna pruska, obowiązująca w Królestwie po dziś dzień w prowincjach od Prus od-

(а) Zobacz dodatek N. 164. (t. IV, str. 389).

b) особый надзоръ за важными дѣлами, къ коимъ относятся:

Пруссіи провинціяхъ (въ Плоцкой, Августовской и Варшавской губерніяхъ, за исключеніемъ Станиславовскаго и Сенницкаго округовъ, а также въ Пилицкомъ и Лелѣвскомъ округахъ, входящихъ въ составъ Радомской губерніи), а также Австрійскій уставъ уголовного судопроизводства, обязательный донинѣ въ той части края, которая, по отторженіи отъ Австріи, присоединена была къ Царству Польскому (нынѣшняя Радомская губернія, за исключеніемъ Лелѣвскаго и Пилицкаго округовъ, Люблинская губернія и вышепоименованные Станиславовскій и Сенницкій округи Варшавской Губерніи): вотъ основные законы, въ силу которыхъ предоставленъ Правительственной Коммисіи Юстиціи общій надзоръ за теченіемъ дѣлъ, подвѣдомственныхъ карательнымъ Судамъ.

Съ этою цѣлью представляются въ Правительственную Коммисію Юстиціи всѣми карательными Судами рапорты о каждомъ болѣе важномъ, вновь заведенномъ дѣлѣ, а послѣ рѣшенія онаго, о состоявшемся по оному окончательномъ приговорѣ; она получаетъ также, по четвертямъ года и за цѣлый годъ, вѣдомости о дѣйствіяхъ по судебнo-уголовной части, которыя, давая понятіе о ходѣ уголовныхъ дѣлъ, вмѣстѣ съ тѣмъ объясняютъ о мѣрахъ, принимаемыхъ по каждому изъ этихъ дѣлъ подлежащими Судами для скорѣйшаго ихъ рѣшенія.

Подробное объясненіе по сему предмету помѣщено въ семь же параграфѣ, подъ лит. с.

b) rozciągania szczególnego nadzoru nad sprawami ważnemi, do których należą:

padłych (w guberniach: Płockiej, Augustowskiej i Warszawskiej, z wyłączeniem okręgów Stanisławowskiego i Siennickiego, oraz w okręgach: Pilickim i Lelowskim, będących częścią gubernii Radomskiej), jakoteż postępowanie sądowe karne austriackie, obowiązujące dotąd w tej części kraju, która od Austrii do Królestwa Polskiego przyłączoną została (obecnie gubernia Radomska, z wyłączeniem okręgów Lelowskiego i Pilickiego, gubernia Lubelska oraz wzmiankowane wyżej okręgi Stanisławowski i Siennicki gubernii Warszawskiej), są zasadniczymi prawami, upoważniającymi Kommissyą Rządową Sprawiedliwości do ogólnego nadzoru nad biegiem spraw w Sądach karnych prowadzonych.

W tym celu składane są Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przez wszystkie Sądy karne raporta o każdej ważniejszej nowo-uformowanej sprawie, a po jej ukończeniu, o ostatecznym w niej wyroku; niemniej otrzymuje ona wykazy czynności kwartalnych i rocznych z działań sądownictwa karzącego, które, dając wyobrażenie o postępie spraw karnych, objaśniają zarazem o działaniach, jakie w każdej z tych spraw, dla spiesniejszego ich załatwienia, przez właściwe Sądy są przedsiębrane.

Wyjaśnienie szczegółowe w tym przedmiocie zamieszczone jest przy niniejszym paragrafie, pod lit. c.

1. дѣла, порученныя надзору Правительственной Коммисіи Юстиціи, по особому распоряженію Намѣстника въ Царствѣ ⁽¹⁾;
2. дѣла, имѣющія непосредственную связь съ безопасностью правительства и общества ⁽²⁾;

(¹) Никакого общаго въ семь отношеніи распоряженія не существуетъ, а только Правительственная Коммисія Юстиціи, въ случаѣ послѣдовавшаго отъ Намѣстника въ Царствѣ порученія касательно производимаго карательными Судами дѣла, или подлежащаго уголовному преслѣдованію преступленія, распространяетъ за теченіемъ извѣстнаго дѣла свой контроль, издавая соотвѣтственныя распоряженія подлежащему Прокурору или Суду, предписывая имъ наблюдать за ходомъ слѣдствія, представлять рапорты въ опредѣленные сроки и имѣть постоянно въ виду, чтобы дѣло было рѣшено согласно съ положеніемъ слѣдствія и существующими законами. Такой контроль, клонящійся къ предотвращенію всякаго замедленія, продолжается до окончательнаго разрѣшенія дѣла уголовнымъ порядкомъ.

(²) По существующимъ въ Царствѣ Уставамъ уголовного судопроизводства, а именно на основаніи 433, 434, 440 §§ Австрійской процедуры части 1-ой и 508 § Прусской уголовной Ординаціи, всѣ приговоры по важнѣйшимъ дѣламъ поступали предварительно на ревизію въ высшіе Суды, или въ Министерство Юстиціи. Этимъ властямъ предоставлено было право или утверждать эти приговоры, или, въ случаѣ замѣченной ими излишней снисходительности въ опредѣленіи наказанія, такое усилить.

Съ этою цѣлію исполненіе приговоровъ по болѣе важнымъ дѣламъ, а также объявленіе ихъ не могло послѣдовать прежде окончательнаго ихъ утвержденія.

1. sprawy wyraźnie przez Namiestnika Królewskiego pilnowaniu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości polecane ⁽¹⁾;
2. sprawy bezpośrednio na bezpieczeństwo Rządu i społeczeństwa wpływające ⁽²⁾;

(¹) Ogólnego w téj mierze rozporządzenia nie ma; jedynie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, w razie otrzymania polecenia Namiestnika Królestwa, dotyczącego sprawy prowadzonej w Sądach karnych lub przestępstwa dochodzeniu kryminalnemu ulegającego, co do każdej w szczególności sprawy rozciąga nad jej biegiem kontrolę, przez wydanie stosownych zarządzeń do właściwego Prokuratora lub Sądu, z zaleceniem czuwania nad postępem śledztwa, składania raportów w oznaczonych terminach i dopilnowania, aby sprawa według położenia śledztwa i odpowiednio przepisom prawa była osądzona. Kontrola taka, mając na celu zapobieżenie wszelkiej zwłóce, utrzymywana jest aż do stanowczego załatwienia sprawy na drodze karnej.

(²) Stosownie do obowiązujących w Królestwie procedur karnych, mianowicie §§ 433, 434, 440 postępowania austriackiego części 1-szej i § 508 Ordynacyi kryminalnej pruskiej, wszelkie wyroki w sprawach ważniejszych ulegały poprzednio rewizyi Sądów wyższych lub Ministerium Sprawiedliwości, którym to władzom służyło prawo wyroki te zatwierdzić, lub, w razie dostrzeżenia zbytnej pobłaźliwości w wymiarze kary, takową obostrzyć.

W tym celu, wykonanie wyroków w sprawach ważniejszych, jak niemniej sama publikacya tychże wyroków, do czasu zyskanego ich zatwierdzenia, wstrzymywana bywała.

Со введеніемъ въ здѣшній край гласнаго судопроизводства, а именно, со дня состоявшагося 26 Іюля 1810 года Королевскаго декрета, вышепомянутыя правила потеряли сами по себѣ обязательную силу, ибо Суды, будучи обязаны, по выслушаніи дѣла публично, провозгласить тотчасъ приговоръ, не могли тѣмъ самимъ уже посылать его, прежде объявленія онаго, къ высшему начальству.

Въ замѣнъ того, въ отклоненіе снисходительности при назначеніи наказаній преступникамъ, которые, во вниманіе къ важности совершенныхъ ими преступныхъ дѣяній, должны быть наказаны по всей строгости законовъ, состоялось Высочайшее повелѣніе 4/16 Іюня 1834 года (а), коимъ предоставлено Прокурорамъ право, по особымъ, тамъ же означеннымъ дѣламъ, подавать въ высшія инстанціи отзывы о перевершеніи дѣла.

Высочайше утвержденный 26 Марта 1842 года Уставъ объ учрежденіи Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената расширилъ предѣлы власти Прокуроровъ, предоставивъ имъ, по 26, 27 и 28 ст., право апелляціоннаго отзыва противъ всѣхъ приговоровъ и рѣшеній, состоявшихся по уголовнымъ дѣламъ, не опредѣливъ однако рода преступленія и степени назначеннаго за оное наказанія, а ограничивъ только срокъ для подачи отзыва противъ приговора низшихъ инстанцій 30 днями, считая таковой со дня объявленія приговора въ засѣданіи Суда.

Вслѣдствіе этого Устава, отмѣнивашаго вмѣстѣ съ тѣмъ кассационныя отдѣленія Апелляціоннаго Суда и перенесшаго дѣла изъ этихъ отдѣленій въ Варшавскіе Департаменты Правительствующаго Сената, потеряло

(а) *Дневн. Закон. т. 16, стр. 53.*

Z zaprowadzeniem w kraju tutejszym sądownictwa publicznego, mianowicie od dekretu Królewskiego z dnia 26 Lipca 1810 roku, przepisy powyższe same przez się obowiązywać przestały. Sądy bowiem, będąc obowiązane po publiczném wprowadzeniu sprawy zaraz ogłosić wyrok, nie mogły tѣm samѣm posyłać go, przed ogłoszeniem, władzy wyższej.

Natomiast, dla zapobieżenia pobłażaniu w wymiarze kar na przestępców, którzy, ze względu ważności spełnionych przez nich przestępstw, podług całej surowości prawa karani być powinni, zapadło NAJWYŻSZE postanowienie z dnia 4/16 Czerwca 1834 roku (a), nadające Prokuratorom prawo, w szczególnych tamże oznaczonych sprawach, odwoływania się do wyższych instancyj ze skutkiem dla obwionego.

Ustawa o Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, NAJWYŻEJ pod dniem 26 Marca 1842 roku zatwierdzona, władzę Prokuratorów rozciąglejszą uczyniła, nadając im w art. 26, 27 i 28 prawo odwoływania się od wszelkich wyroków i decyzji w sprawach karnych zapadłych, bez oznaczenia rodzaju przestępstwa i wysokości kary za nie postanowionéj; jedynie termin do odwołania się od wyroków niższych instancyj do dni 30, licząc bieg takowego od dnia ogłoszenia wyroku na posiedzeniu Sądu, ograniczonym został.

Skutkiem téj to Ustawy, znoszącej zarazem wydziały kassacyjne Sądu Apellacyjnego i przenoszącej sprawy z tych wydziałów do Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, postanowienie NAJWYŻSZE z roku 1834, o ile do-

(а) *Dzien. Praw t. 16, str. 53.*

равномѣрно свою силу и Высочайшее повелѣніе 1834 года, на сколько оно касается дѣлъ, восходившихъ на разсмотрѣніе Кассационнаго Суда.

На основаніи этихъ правилъ, Прокуроръ имѣетъ право подавать апелляціонные отзывы въ высшія инстанціи на всѣ приговоры, состоявшіеся не согласно съ его заключеніемъ, за исключеніемъ дѣлъ о преступленіяхъ и проступкахъ, которые, по смыслу существующаго Уложенія, могутъ быть вчинаемы только по иску лицъ, потерѣвшихъ убытки. По этимъ дѣламъ, сообразно 51 ст. переходнаго устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, Прокуроръ можетъ протестовать только въ случаяхъ, въ 163 ст. сего Уложенія поименованныхъ.

Дѣламъ, по которымъ предоставлено Прокурорамъ право переноса дѣла въ высшія инстанціи, Правительственная Коммисія Юстиціи съ своей стороны ведетъ особые контроли. Прежде, на основаніи своихъ распоряженій отъ 29 Января 1839 года, за № 9,863, 26 Февраля (9 Марта) 1836 года, за № 2,392 и 19 Юня (1 Юля) 1843 года, за № 7,707, она о каждомъ такомъ дѣлѣ, тотчасъ послѣ заведенія онаго, получала подробныя донесенія отъ Судовъ, производившихъ предварительное слѣдствіе. Нынѣ однако, по распоряженію Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 12/24 Августа 1864 года, за № 12,860, Суды освобождены отъ представленія рапортовъ сего рода (а). Статистическія вѣдомости, заключающія въ себѣ подробныя свѣдѣнія о каждомъ дѣлѣ, со времени заведенія онаго, служатъ основаніемъ къ учрежденію контроля надъ болѣе важными или интересующими Правительство дѣлами. Этотъ

(а) См. приб. N. 165. (т. V, стр. 2).

тocy справъ подъ розпознаніе Саду Кассачынаго прычодзачыхъ, рѳвнѣзъ мѳсъ утрачѳло.

На засадзе тыхъ то прыпсѳсѳвъ, Prokuratorowi слѳзѳу право одвоѳываніа сѳ до выѳзѳzych instancyj od wszelkichъ wyrokѳвъ niezgodnie zъ jego wnioskami zapadѳlychъ, wyjawszy wъ sprawachъ oъ przestѳpstwa iъ wykroczenia, kѳtѳre, wъ duchu obowіazujacego Kodeksu, tylko na ѳzadanіе pokrzywdzonychъ wytaczane byѳ mogѳ. Wъ sprawachъ tychъ, stosownie do art. 51 Ustawy przechodniej do Kodeksu karъ glѳwnychъ iъ poprawczychъ, Prokuratorъ mѳze sѳ odwoѳacъ jedynie wъ przypadkachъ wъ art. 163ъ tegoѳ Kodeksu wymienionychъ.

Nadъ sprawami, wъ kѳtѳrychъ Prokuratoromъ nadane byѳло право odwoѳываніа sѳ doъ wyѳzѳszej instancji, Kommissya Rzѳdowa Sprawiedliwѳsciъ prowadzi ze swѳej strony szczegѳłowe kontrole. Poprzednio, na засадзе rozporzѳdzeѳ swychъ zъ dnia 29 Stycznia 1839 r., Nr. 9,863, 26 Lutego (9 Marca) 1836 r., Nr. 2,392, 19 Czerwca (1 Lipca) 1843 roku, Nr. 7,707, oъ kaѳdzejъ takiejъ sprawie, zъ chwilѳ jѳjъ rozpѳczѳcia, otrzymywaѳла odъ Sѳdѳwъ instrukcyѳ слѳdczѳ prowadzѳcychъ, szczegѳłowe doniesienia. Obecnie jednakъ odъ skѳładanіа tego rodzaju raportѳwъ, Sѳdy, rozporzѳdzeniemъ Kommissyi Rzѳdowej Sprawiedliwѳsciъ zъ dnia 12/24 Sierpnia 1864 roku, Nr. 12,860, zwolnione zostaly (a). Raporta statystyczne, obejmujѳce wъ sobie szczegѳłowe wiadomѳsciъ oъ kaѳdzejъ sprawie zъ chwilѳ jѳjъ rozpѳczѳcia, slѳzѳ zaъ podstawѳ doъ rozwіnѳcia kontroli nadъ waѳniejszychъ lubъ Rzѳd obchodzѳcemi. Kontrola taъ prowadzonaъ jestъ zaъ poѳrednictwemъ Prokuratora lubъ Sѳadu, przyъ zwrѳcenіuъ ichъ uwagiъ naъ pospiechъ

(а) Zobaczъ dodatekъ N. 165. (t. V, str. 3).

3. дѣла, по которымъ обвиненные уже цѣлый годъ содержатся въ слѣдственной тюрьмѣ, и о которыхъ слѣдуетъ представлять срочные рапорты Министру Статсъ-Секретарю (1);

контроль ведется посредствомъ Прокурора или Суда, при чемъ обращается ихъ вниманіе на поспѣшное и сообразное съ законами окончательное рѣшеніе дѣла.

(1) На основаніи Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго въ отзывѣ Министра Статсъ-Секретаря отъ 12^{1/24} Февраля 1829 года и сообщеннаго Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія отъ 13 Іюня 1834 года, за № 6373/18922, Правительственной Коммисіи Юстиціи въ выпискѣ, Смотрители слѣдственныхъ тюремъ, въ исходѣ каждаго года нахождения обвиненнаго подъ арестомъ безъ приговора, представляютъ непосредственно на Высочайшее имя рапорты объ арестантахъ, состоящихъ годъ и болѣе подъ слѣдствіемъ и не присужденныхъ къ наказанію.

Это пояснено въ 515 ст. тюремной инструкции, изданной 15^{1/27} Августа 1859 г., Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и помѣщенной въ настоящемъ *Сборникѣ административныхъ постановлений* по вѣдомству Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Вслѣдствіе этихъ рапортовъ, Министръ Статсъ-Секретарь требуетъ отъ Правительственной Коммисіи Юстиціи объясненій о причинахъ, приостановившихъ рѣшеніе дѣла, и предлагаетъ принять мѣры къ скорѣйшему окончанію онаго. Поэтому Правительственная Коммисія Юстиціи, желая имѣть подъ рукою соотвѣтственные для сего матеріалы и преимущественно имѣть всегда возможность по дѣламъ арестантскимъ, въ случаѣ могущихъ встрѣтиться препятствій, влекущихъ за собою замедле-

3. sprawy, w których obwinieni już od roku z domu badań odpowiadają, a w których Ministrowi Sekretarzowi Stanu peryodyczne raporta здаваѣ należy (1);

w stanowczém ukończeniu i odpowiedniém zawyrokowaniu sprawy.

(1) Na zasadzie NAJWYŻSZEGO rozkazu, ostatecznie w odezwie Ministra Sekretarza Stanu z dnia 12^{1/24} Lutego 1829 roku objawionego, a przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego pod dniem 13 Czerwca 1834 roku, za Nr. 6373/18922, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości w kopii zakomunikowanego, Nadzorcy domów badań, z upływem kończącego się kaźdego roku zostawania więźnia bez osądzenia, składają bezpośrednio na Imię NAJJAŚNIEJSZEGO PANA raporta o więźniach rok lub dłużej bez osądzenia pod badaniem zostających.

Objasnia to art. 515 Instrukcyi więziennęj, pod dniem 15^{1/27} Sierpnia 1859 roku przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych przepisanej, a w niniejszym *Zbiorze Przepisów Administracyjnych* wydziału Spraw Wewnętrznych i Duchownych zamieszczonej.

W skutku tych to raportów, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wzywana bywa przez Ministra Sekretarza Stanu o złożenie usprawiedliwień co do przyczyny nieosądzenia sprawy i o przedsięwzięcie środków pospiech zapewnić mogących. Aby zatem Kommissya Rządowa Sprawiedliwości miała do tego stosowne materiały, a głównie, iżby mogła w sprawach osób aresztowanych, w razie zachodzić mogących przeszkód, zwłokę za sobą pociągających, wcześnie takowe usuwać, rozporządzeniem z dnia 1^{1/3} Lipca 1840

ние, заблаговременно устранить таковыя, отъ $\frac{1}{13}$ Июля 1840 г., за № 5,755 (а), предписала всѣмъ Прокурорамъ при Гражданскихъ Судахъ и Помощникамъ Прокуроровъ при Судахъ Исправительной Полиции, представлять ей ежемѣсячно, по установленнымъ формамъ, вѣдомости о числѣ и движеніи арестантовъ. Предписаніемъ же отъ $\frac{16}{28}$ Января 1841 г., за № 1,217 (b), опредѣливъ, чтобы такіа вѣдомости представляемы были непременно въ трехъ-дневный срокъ, по истеченіи каждаго мѣсяца, она вмѣнила также и Подсудку Суда Полиции Простой Сѣрадзкаго округа, какъ проживающему въ мѣстѣ нахождения уголовной тюрьмы, въ обязанность представлять ей подобныя вѣдомости.

Затѣмъ Правительственная Коммисія Юстиціи; заботясь о надлежащемъ ходѣ арестантскихъ дѣлъ, отъ $\frac{4}{16}$ Сентября 1842 года, за № 12,326 (с), предписавъ уголовнымъ Судамъ наблюдать за производствомъ арестантскихъ дѣлъ, вмѣнила Прокурорамъ, состоящимъ при сихъ же Судахъ, въ обязанность, дабы они, въ случаѣ замѣченнаго упущенія по дѣлу арестованнаго лица, по винѣ Суда или судебного чиновника, непременно входили съ своими заключеніями о привлеченіи ихъ къ законной отвѣтственности, и чтобы о такихъ дѣлахъ доносили, всякіе три мѣсяца, Правительственной Коммисіи Юстиціи, съ означеніемъ сущности рѣшенія, каковое по сему предмету будетъ постановлено Уголовнымъ Судомъ.

Это распоряженіе повторено $\frac{10}{22}$ Аргуста 1849 года, за № 10,836, вслѣдствіе рѣшенія Совѣта Управленія, объявленнаго въ отзывѣ Статсъ-Секретаря отъ

(а) См. приб. N. 166. (т. V, стр. 20).

(b) См. приб. N. 167. (т. V, стр. 22).

(с) См. приб. N. 168. (т. V, стр. 24).

року, Nr 5,755 (а), зацѣла wszystkim Prokuratorom przy Sądach Kryminalnych i Podprokuratorom przy Sądach Policji Poprawczej, aby kaŹdomiesięcznie składowe jej były, podług przepisanych wzorów, wykazy ludności i ruchu więźni. Reskryptem zaś z dnia $\frac{16}{28}$ Stycznia 1841 roku, Nr. 1,217 (b), oznaczywszy termin trzydniowy po upływie kaŹdego miesiąca do złożenia takiego wykazu, obowiązek składowania takowego włożyła także i na Podśędkę Sądu Policji Prostej Okręgu Sieradzkiego, jako urzędującego w miejscu egzystencyi więzienia karnego.

W następstwie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, dla zapewnienia należytego biegu sprawom więziennym, reskryptem z dnia $\frac{4}{16}$ Września 1842 roku, Nr. 12,326 (с), do Sądów karnych wydanym, obok zalecenia czuwania nad instrukcją spraw więziennych, włożyła obowiązek na Prokuratorów przy tychże Sądach, iżby, w razie dopuszczonego zboczenia w sprawie osoby aresztowanej, z winy Sądu lub urzędnika sądowego, nie pomijali czynienia wniosków o pociągnięcie ich do prawnej odpowiedzialności, i aby o sprawach, w których to będzie dostrzeżonem, donosili Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości kwartalnymi raportami, z zamieszczeniem treści decyzji, jaka w tej mierze przez Sąd Kryminalny wydaną zostanie.

Rozporządzenie to zostało ponowionem w dniu $\frac{10}{22}$ Sierpnia 1849, Nr. 10,836, na skutek decyzji Rady Administracyjnej, w odezwie Sekretarza Stanu z dnia 20 Lipca

(а) Zobacz dodatek N. 166. (t. V, str. 21).

(b) Zobacz dodatek N. 167. (t. V, str. 23).

(с) Zobacz dodatek N. 168. (t. V, str. 25).

4. дѣла о преступникахъ, приговоренныхъ къ пожизненному тюремному заключенію и ссылаемыхъ въ Сибирь ⁽¹⁾;

20 Іюля (1 Августа) 1839 года, за № 3,416 (а), о томъ, чтобы, по точному смыслу Высочайшаго указа 19 Февраля 1849 г., даннаго изъ Правительствующаго Сената, строго было наблюдаемо за исполненіемъ правилъ дѣйствующаго Устава уголовного судопроизводства о дисциплинарныхъ взысканіяхъ, въ случаѣ замѣченныхъ со стороны чиновниковъ упущеній и медленности по уголовнымъ дѣламъ.

Независимо отъ сего, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 12/24 Іюля 1858 года, за № 13,769 (b), предписала, чтобы въ представляемыхъ ей ежемѣсячныхъ вѣдомостяхъ о движеніи арестантовъ, подробно изъясняемы были причины допущеннаго въ производствѣ дѣла замедленія.

На основаніи сихъ распоряженій, Правительственная Коммисія Юстиціи получаетъ донесенія означенныя вѣдомости по формѣ, установленной окончательно предписаніемъ отъ 16/28 Декабря 1863 г., за № 17,036 (с).

⁽¹⁾ Контроль, которому были подчинены дѣла этого рода, былъ обусловленъ временными правилами, вызванными необходимостію устранить неудобства, съ какими сопряжено было содержаніе арестантовъ, приговоренныхъ къ тяжкому заключенію по силѣ прежняго уголовного уложенія 1818 года.

Высочайшимъ указомъ, объявленнымъ выпискою изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія отъ 20 Мар-

(а) См. приб. N. 169. (т. V, стр. 38).

(b) См. приб. N. 170. (т. V, стр. 46).

(с) См. приб. N. 171. (т. V, стр. 50).

4. sprawy zbrodniarzy na dożywotnie więzienie skazanych, na Syberję wysyłanych ⁽¹⁾;

(1 Sierpnia) 1849 roku, Nr. 3,416, objawionej (a) i zalecającej, aby stosownie do osnovy NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 19 Lutego 1849 roku, od Rządzącego Senatu wydanego, wykonywanie przepisów obowiązującej procedury kryminalnej co do karności ściśle było przestrzeganiem w razie dostrzeżonego uchybienia i zwłoki ze strony urzędników w sprawach karnych dopuszczonęj.

Niezawisłe od tego, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości reskryptem z dnia 12/24 Lipca 1858 roku, Nr. 13,769 (b), zaleciła, aby przy wykazach ruchu więźni każdego miesiąca jej składanych, zamieszczane było szczegółowe wyjaśnienie zwłoki w sprawach dopuszczonęj.

W duchu tych to rozporządzeń Kommissya Rządowa Sprawiedliwości otrzymuje po dziś dzień wykazy rzeczzone, według wzoru, jaki ostatecznie rozporządzeniem z dnia 16/28 Grudnia 1863 roku, Nr. 17,036 (c), przepisany został.

⁽¹⁾ Kontrolowanie spraw tego rodzaju było tylko wpływem czasowych przepisów, wywołanych potrzebą zapobieżenia niedogodnościom, z jakimi połączone było utrzymywanie więźni na karę więzienia warownego lub ciężkiego z mocy dawnego kodeksu karnego z roku 1818 skazanych.

Rozkazem NAJWYŻSZYM, przez wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej z dnia 20 Marca (1 Kwie-

(a) Zobacz dodatek N. 169. (t. V, str. 39).

(b) Zobacz dodatek N. 170. (t. V, str. 47).

(c) Zobacz dodatek N. 171. (t. V, str. 51).

та (1 Апрель) 1842 года, за № 24,060 (а), повелѣно, чтобы приговоренные къ пожизненному крѣпостному заключенію, въ замѣнъ сего наказанія, отправляемы были въ Сибирь, въ каторжныя работы въ рудникахъ. Высочайше же утвержденнымъ 29 Іюня 1846 года (b), мнѣніемъ Государственнаго Совѣта, сообщеннымъ Правительственной Коммисіи Юстиціи при отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 7^{/19} Августа 1846 года, за № 5,234, было постановлено ссылать въ Сибирь и преступниковъ, приговоренныхъ къ временному крѣпостному, а также къ тяжкому заключенію, съ соблюденіемъ правилъ, изложенныхъ въ томъ же мнѣніи Государственнаго Совѣта.

На основаніи этихъ указавовъ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, которой подвѣдомственны тюрьмы, составляла вѣдомости объ арестантахъ, подлежащихъ высылкѣ въ Сибирь; затѣмъ эти вѣдомости сообщаемы были ею на заключеніе Правительственной Коммисіи Юстиціи и по полученіи обратно, представляемы на разсмотрѣніе и утвержденіе Совѣта Управленія, который, произнося въ этомъ отношеніи окончательное рѣшеніе, постановленіемъ отъ 15^{/27} Октября 1847 г., за № 17,283 (с), опредѣлилъ: что срокъ наказанія для каждаго высылаемаго въ Сибирь преступника долженъ считаться со дня утвержденія Совѣтомъ представленной ему вѣдомости.

По этимъ побудительнымъ причинамъ, Правительственная Коммисія Юстиціи учредила надъ дѣлами сего рода особенный контроль.

(а) См. приб. N. 172. (т. V, стр. 54).

(b) См. приб. N. 173. (т. V, стр. 56).

(с) См. приб. N. 174. (т. V, стр. 64).

тня) 1842 року, Nr. 24,060 (a), objawionym, zaleconém zostało, aby skazani na dożywotnie warowne więzienie, w zamian téj kary, wysyłani byli na Syberyą do robót w kopalniach. Na mocy zaś Zdania Rady Państwa, Najwyżej pod dniem 29 Czerwca 1846 roku (b) zatwierdzonego, a przy odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnój z dnia 7^{/19} Sierpnia 1846 roku, Nr. 5,234, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości zakomunikowanego, postanowioném było, wysyłać na Syberyą i przestępców na czasowe więzienie warowne oraz na ciężkie więzienie osadzonych, przy zachowaniu przepisów, jakie w témże Zdaniu Rady Państwa wskazane zostały.

Na zasadzie tych to ukazów, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, jako władza nad więzieniami przełożona, formowała listy więźni do wysłania na Syberyą kwalifikujących się; następnie listy te komunikowała Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości do opinii, a po uzyskaniu takowój, przedstawiała je do rozpoznania i zatwierdzenia Radzie Administracyjnój Królestwa, która ostatecznie pod tym względem decydując, postanowieniem swém z dnia 15^{/27} Października 1847 roku, Nr. 17,283 (c), wyrzekła: że bieg kary dla każdego przestępcy na Syberyą dla jój odcierpienia wysłanego, liczyć się ma od daty zatwierdzenia przez nią przedstawionój jój listy.

Z tych to pobudek Kommissya Rządowa Sprawiedliwości nad sprawami tego rodzaju szczególną rozciągała kontrolę.

(a) Zobacz dodatek N. 172. (t. V, str. 56).

(b) Zobacz dodatek N. 173. (t. V, str. 57).

(c) Zobacz dodatek N. 174. (t. V, str. 65).

Со введеніемъ въ дѣйствіе Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, измѣнившего прежнюю систему наказаній, вышеозначенныя правила потеряли сами по себѣ обязательную силу.

Но, такъ какъ Уложеніемъ о наказаніяхъ, за болѣе важныя преступленія опредѣляются наказанія, соотвѣтствующія строгому и тяжкому заключенію, подъ названіемъ уголовныхъ наказаній, съ коими сопряжено лишеніе всѣхъ правъ, а въ нѣкоторыхъ случаяхъ и наложеніе клеймъ, то Правительственная Коммисія Юстиціи не оставляетъ съ своей стороны безъ надлежащаго контроля дѣлъ о преступленіяхъ, за которыя опредѣлены уголовныя наказанія.

Правила о порядкѣ исполненія сихъ наказаній заключаются:

1. въ 17 статьѣ Высочайше утвержденнаго 11 Ноября 1847 года Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, въ которой постановлено:

„Осужденные Судами Царства Польскаго къ лишенію всѣхъ правъ и къ ссылкѣ въ каторжныя работы въ рудникахъ или на заводахъ, если сіе наказаніе не будетъ, на основаніи ст. 75 Уложенія, замѣнено работами въ крѣпостяхъ, имѣють всѣ одно назначеніе: въ рудники или на заводы и фабрики въ Сибири, сообразно съ ст. 2 Высочайше утвержденныхъ, 15 Августа 1845 года, дополнительныхъ для Имперіи постановленій о распредѣленіи и употребленіи осужденныхъ въ каторжныя работы. Осужденные же къ каторжнымъ работамъ въ крѣпостяхъ могутъ, на основаніи ст. 3 тѣхъ же дополнительныхъ постановленій, быть отсылаемы, по указаніямъ военнаго начальства, какъ въ Сибирскія, такъ и въ другія крѣпости Имперіи или Царства.”

Z wprowadzeniem Kodeksu kar głównych i poprawczych, dawny systemat kar zmieniającego, przepisy powyższe same przez się obowiązywać przestały.

Ponieważ jednak Kodeks kar za więcej ważne przestępstwa postanowił kary odpowiadające karom więzienia warownego i ciężkiego, pod nazwą kar głównych, z którymi połączone jest pozbawienie wszelkich praw, a w niektórych razach i piętnowanie, przeto Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, spraw więźni obwinionych o przestępstwa karami głównymi zagrożone, bez kontroli ze swęj strony nie pozostawia.

Przepisy co do sposobu wykonywania tych kar obejmuje:

1. artykuł 17 Ustawy przechodnięj do Kodeksu kar głównych i poprawczych, NAJWYŻEJ pod dniem 11 Listopada 1847 r. zatwierdzonej, stanowiący:

„Skazani przez Sądy Królestwa na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w kopalniach lub zakładach fabrycznych, jeżeli kara ta nie będzie, na zasadzie art. 75 Kodeksu kar, na roboty w twierdzach zamienioną, odsyłani będą do robót w kopalniach lub zakładach fabrycznych w Syberyi, stosownie do art. 2 NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 15 Sierpnia 1845 roku dodatkowych przepisów dla Cesarstwa o użyciu skazanych do ciężkich robót. Skazani zaś na roboty ciężkie w twierdzach, mogą być odsyłani do twierdz Syberyjskich albo innych Cesarstwa lub Królestwa, według wskazania władzy wojсковей, odnośnie do artykułu 3 powyższych przepisów dodatkowych.”

Примѣчаніе. Вышеприведенныя дополнительныя правила помѣщены въ Сводѣ Законовъ Имперіи.

2. въ постановленіи Совѣта Управленія, состоявшемся 15/27 Апрѣля 1849 года (а), въ коемъ опредѣлена не только форма исполненія обрядовъ при лишеніи правъ передъ отправленіемъ въ Сибирь, но предписано еще, чтобы приговоренные къ уголовнымъ наказаніямъ преступники, до вступленія постановленнаго о нихъ приговора въ законную силу, были содержимы въ слѣдственныхъ тюрьмахъ.

Посилѣ этого постановленія, исполненіе вышеозначенныхъ обрядовъ отнесено къ обязанности Уголовныхъ Судовъ при содѣйствіи административныхъ властей; къ административнымъ же властямъ, каковы суть Губернскія Правленія, относится собраніе документовъ, указанныхъ дополнительными постановленіями для Имперіи, объ употребленіи осужденныхъ на каторжныя работы и отправленіе оныхъ вмѣстѣ съ преступникомъ къ подлежащимъ властямъ въ Имперіи.

Точное соблюденіе правила относительно отправленія этихъ документовъ предписано указомъ Правительствующаго Сената отъ 7 Августа 1853 года, сообщеннымъ, по приказанію Намѣстника въ Царствѣ, Правительственной Коммисіи Юстиціи, для свѣдѣнія и руководства, при отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 3/15 Сентября 1853 г., за № 16,300 (b). Вслѣдствіе этого указа, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 15/27 Сентября 1853 года, за № 18,477 (c), предписала всѣмъ Уголовнымъ Судамъ входить о каж-

(a) См. приб. N. 175. (т. V, стр. 68).
(b) См. приб. N. 176. (т. V, стр. 78).
(c) См. приб. N. 177. (т. V, стр. 86).

Uwaga. Powołane dodatkowe przepisy znajdują się w Zbiorze Praw Cesarstwa.

2. postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 15/27 Kwietnia 1849 roku (a), nietylko wskazujące formę obrzędu egzekucyjnego pozbawienia praw, przed wysłaniem na Syberyę dopełnić się mającego, ale nadto zalecające, aby więźnie na kary główne skazani, do prawomocności wyroku też karę wyrzekającego, w domach badań byli zatrzymywani.

Według tego to postanowienia, do Sądów Kryminalnych należy dopełnienie obrzędu egzekucyjnego przy współudziale władz administracyjnych; do władz zaś administracyjnych, jakimi są Rządy Gubernialne, należy następnie zebranie dowodów, jakie dodatkowymi przepisami dla Cesarstwa o użyciu skazanych do ciężkich robót są wskazane, i odesłanie takowych łącznie z przestępcą władzom Cesarstwa.

Dokładność w nadsyłaniu tych dowodów zaleca ukaz Rządzącego Senatu z dnia 7 Sierpnia 1853 roku, z polecenia Namiestnika Królestwa zakomunikowany Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, dla wiadomości i zastosowania się, przy odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 3/15 Września tegoż roku, Nr. 16,300 (b), w skutku którego, rozporządzeniem z dnia 15/27 Września 1853 roku, Nr. 18,477 (c), zaleconém zostało wszystkim Sądom Kryminalnym, iżby co do każdego aresztanta na karę główną skazanego. znosiły się z Rządami Gubernial-

(a) Zobacz dodatek N. 175. (t. V, str. 69).
(b) Zobacz dodatek N. 176. (t. V, str. 79).
(c) Zobacz dodatek N. 177. (t. V, str. 87).

домъ арестантъ, приговоренномъ къ уголовному наказанію, въ сношеніе съ Губернскими Правленіями касательно необходимыхъ о такихъ арестантахъ документовъ и, по полученіи соотвѣтственныхъ указаній, препровождать немедленно въ Губернское Правленіе всѣ затребованные имъ документы.

Въ послѣдствіи времени Намѣстникъ въ Царствѣ, по поводу многократныхъ жалобъ властей Имперіи на недоставленіе нужныхъ документовъ, окончательное пополненіе которыхъ влечетъ за собою издержки на содержаніе въ Тобольской тюрьмѣ преступниковъ, приговоренныхъ къ уголовному наказанію, постановленіемъ своимъ, объявленнымъ въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 7/10 Января 1854 года, за № 19,447 (а), и сообщеннымъ Уголовнымъ Судамъ Правительственною Коммисіею Юстиціи при предписаніи отъ 19/31 Января 1854 года, за № 1,195, опредѣлили: что впредь всѣ расходы, возникшіе по причинѣ несоблюденія правилъ о ссыльныхъ, на сколько возврата ихъ будутъ требовать власти Имперіи, должны быть взыскиваемы съ чиновниковъ, кои окажутся виновными въ несоблюденіи установленныхъ правилъ.

Сверхъ того, Правительственная Коммисія Юстиціи, для наблюденія за поснѣшнымъ изготавленіемъ Судами нужныхъ документовъ и отправленіемъ арестантовъ къ подлежащимъ властямъ, для высылки ихъ въ Сибирь, отъ 10/22 Сентября 1858 года, за № 18,327, предписала Уголовнымъ Судамъ представлять ей ежемѣсячно именныя списки арестантамъ, приговореннымъ къ уголовнымъ наказаніямъ. Послѣ того, отъ 26 Декабря (7 Января) 1858/9 года, за № 1,068 (b), предложено ея

(а) См. приб. N. 178. (т. V, стр. 90).

(b) См. приб. N. 179. (т. V, стр. 94).

nemi względem dowodów, jakie w téj mierze są potrzebne, i aby dowody te, o ile będą przez Rząd Gubernialny wskazane i żądane, natychmiast téjże władzy komunikowały.

Później Namiestnik Królestwa, z powodu zażaleń ze strony władz Cesarstwa na niedostarczanie w wielu razach przepisanych dowodów, pociągających za sobą koszt utrzymania skazanego na karę główną w więzieniu Tobolskim do czasu skompletowania tychże dowodów, postanowieniem swém, w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnój z dnia 7/10 Stycznia 1854 roku, Nr. 19,477 (a) objawioném, a Sądom Kryminalnym przy rozporządzeniu Kommissyi Rządowej z dnia 19/31 Stycznia 1854 roku, Nr. 1,195, zakomunikowaném, wyrzekł: że od-tąd wszelkie koszta wynikłe z tytułu niezachowania przepisów o zesłanych, o ile zwrot ich będzie żądanym przez władze Cesarstwa, ściągane być mają od tych urzędników, którzy niedopełnienia przepisanych formalności okażą się winnemi.

Obok tego Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, dla dopilnowania pospiechu działań sądowych w przygotowywaniu dowodów w téj mierze potrzebnych i odstawianiu aresztantów do właściwych władz, w celu wysłania ich na Syberyę, reskryptem z dnia 10/22 Września 1858 roku, Nr. 18,327, zaleciła Sądom Kryminalnym, aby każdomiesięcznie składane ję były listy imienne więźni na kary główne skazanych. Późniejszym zaś reskryptem z dnia 26 Grudnia (7 Stycznia) 1858/9 roku, Nr. 1,068 (b), do wszyst-

(a) Zobacz dodatek N. 178. (t. V, str. 91).

(b) Zobacz dodatek N. 179. (t. V, str. 95).

Предсѣдателямъ всѣхъ Уголовныхъ Судовъ представлять эти списки по установленной формѣ въ исходѣ каждой четверти года, каковыя списки получаютъ Комисією и до настоящаго времени.

Въ дополненіе къ правиламъ, опредѣляющимъ какіе именно документы должны быть препровождаемы властямъ Имперіи касательно осужденныхъ къ уголовнымъ наказаніямъ, имѣетъ также обязательную силу и циркуляръ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 8 Іюля 1863 года, за № 113, сообщенный Статсъ-Секретаремъ при Совѣтѣ Управленія, по приказанію Намѣстника въ Царствѣ, при отзывѣ отъ 8/20 Августа того же года, за № 24,761 (а), и разосланный Комисією для руководства во всѣ Уголовныя Суды, при предложеніи отъ 15/27 Августа 1863 года, за № 11,563, въ которомъ предписано: чтобы начальствами, отправляющими арестантовъ въ Сибирь, кромѣ высылки нужныхъ документовъ, помѣщаемы были въ отсылаемыхъ вмѣстѣ съ арестантами статейныхъ спискахъ свѣдѣнія о семейныхъ ихъ связяхъ, а именно: женаты ли они, холосты или вдовы.

На основаніи этихъ правилъ и распоряженій, исполняются по настоящее время приговоры, осуждающіе къ уголовному наказанію, съ тѣмъ изъятіемъ, что нынѣ совершеніе обряда, опредѣленнаго постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 15/27 Апрѣля 1849 года, касательно выставленія преступниковъ у позорнаго столба, отмѣнено, согласно постановленію Намѣстника въ Царствѣ, объявленному въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 5/17 Марта 1864 года, за № 1,960 (b), и сообщенному Уголовнымъ Судамъ при предписаніи

(a) См. приб. N. 180. (т. V, стр. 106).

(b) См. приб. N. 181. (т. V, стр. 112).

ких Презесовъ Сѣдовъ Криминальныхъ выданымъ, termin składania tych list, podług przepisane go wzoru, z końcem tylko każdego kwartału oznaczyła, które to listy po dziś dzień w téjże saméj formie otrzymuje.

W uzupełnieniu przepisów wskazujących dowody, jakie władzom Cesarstwa co do skazanych na kary główne mają być przesyłane, obowiązuje także cyrkularz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 Lipca 1863 roku, Nr. 113, przez Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej, z rozkazu Namiestnika Królestwa, przy odezwie z dnia 8/20 Sierpnia tegoż roku, Nr. 24,761 (a), dla wykonania nadesłany, i w tymże celu Sądом Kryminalnym, przy rozporządzeniu z dnia 15/27 Sierpnia 1863 roku, Nr. 11,563, komunikowany i zalecający: aby władze wysyłające więźni na Syberyę, obok nadsyłania dowodów potrzebnych, zamieszczały w rodowodach, łącznie ze skazanemi przesyłanych, wiadomości dotyczące stanu ich familijnego, mianowicie: czy więzień jest żonaty, bezzenny lub wdowiec.

Na podstawie tych to przepisów i rozporządzeń, wykonywanie wyroków karę główną wyrzekających po dziś dzień ma miejsce, z wyjątkiem, że obecnie dopełnienie obrządku egzekucyjnego, postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 15/27 Kwietnia 1849 roku względem wystawiania pod pręgierzem przepisane go, jest pomijaném, a to w myśl postanowienia Namiestnika Królestwa, objawionego w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z d. 5/17 Marca 1864 roku, Nr. 1,960 (b), a Sądом Kryminalnym, przy rozporządzeniu Kommissyi Rządowej

(a) Zobacz dodatek N. 180. (t. V, str. 107).

(b) Zobacz dodatek N. 181. (t. V, str. 112).

5. дѣла о чиновникахъ и служителяхъ всѣхъ вѣдомствъ, преданныхъ уголовному суду по обвиненію въ преступленіяхъ по службѣ (1);

Правительственной Комисіи Юстиціи отъ 7/19 Марта 1864 года, за № 3,404.

Примѣчаніе I. Наложеніе клеймъ на преступниковъ, приговоренныхъ къ уголовному наказанію, а равно тѣлесное наказаніе, отмѣнены Высочайшимъ указомъ о смягченіи наказаній, отъ 30 Августа (11 Сентября) 1864 года (а).

Примѣчаніе II. Правила, касающіяся обряда исполненія приговоровъ надъ преступниками, присужденными къ уголовному наказанію и объ отправленіи ихъ въ Сибирь помѣщены также въ тюремной Инструкціи.

(См. *Сборникъ административныхъ постановленій* по вѣдомству Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ).

(1) Относительно преданія суду чиновниковъ и служителей всѣхъ вѣдомствъ за преступленія по службѣ, имѣютъ обязательную силу тѣ же самыя постановленія, какія изъяснены въ § 7 подъ лит. с, касательно судебныхъ чиновниковъ, не имѣющихъ при сужденіи рѣшительнаго голоса, а именно: Высочайшее повелѣніе 8/20 Мая 1817 года (b) и Высочайшій указъ 19/31 Іюля 1844 года (с), съ измѣненіями, какія оговорены въ 77 до 81 ст., а также въ 82, 84 и 85 ст. Высочайше утвержденного 11 Ноября 1847 года Переходнаго Устава къ Уложенію о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, относительно подсудности,

(а) См. приб. N. 35. (т. II, стр. 368).

(b) См. приб. N. 18. (т. II, стр. 272).

(с) См. приб. N. 19. (т. II, стр. 276).

5. sprawy przeciwko urzędnikom lub officyalistom wszelkich wydziałów Rządowych w zarzucie przestępstw służbowych pod Sąd karny oddanym (1);

Sprawiedliwości z dnia 7/19 Marca 1864 roku, Nr. 3,404, komunikowanego.

Uwaga I. Piętnowanie przestępców skazanych na karę główną, niemniej kara chłosty, NAJWYŻSZYM ukazem o złagodzeniu kar z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1864 roku są zniesione (a).

Uwaga II. Przepisy dotyczące obrzędu egzekucyjnego na przestępcach na karę główną skazanych i następnego wysyłania ich na Syberyę pomieszczone są także w Instrukcyi więziennej.

(Zobacz *Zbiór Przepisów Administracyjnych* wydziału Spraw Wewnętrznych i Duchownych).

(1) W przedmiocie oddawania pod Sąd urzędników i officyalistów z wszelkich wydziałów Rządowych za przestępstwa w urzędowaniu spełnione obowiązują też same przepisy, jakie wyjaśnione zostały przy § 7 pod lit. c, co do urzędników sądowych głosu stanowczego w sądeniu niemających, mianowicie: dekret Królewski z dnia 8/20 Maja 1817 roku (b) i NAJWYŻSZY ukaz z dnia 19/31 Lipca 1844 roku (с), ze zmianami, jakie, z wprowadzeniem Kodeksu kar głównych i poprawczych, Ustawą przechođnią do tegoż Kodeksu, NAJWYŻEJ dnia 11 Listopada 1847 roku zatwierdzoną, w art. od 77 do 81, oraz w art. 82, 84 i 85, pod względem właściwości Sądu, instancyj sądowych

(а) Zobacz dodatek N. 35. (t. II, str. 369).

(b) Zobacz dodatek N. 18. (t. II, str. 273).

(с) Zobacz dodatek N. 19. (t. II, str. 277).

судебныхъ инстанцій и срока, опредѣленнаго для подачи апелляціонныхъ жалобъ на приговоры, состоявшіеся по дѣламъ о нарушеніи обязанностей службы.

За дѣлами, производимыми, по смыслу вышеизъясненныхъ постановленій, уголовнымъ порядкомъ, Правительственная Коммисія Юстиціи ведетъ съ своей стороны контроль, посредствомъ Прокуроровъ, которымъ порученъ ею въ семъ отношеніи косвенный надзоръ. Если къ дѣлу прикосновенъ судебный чиновникъ или служитель, то Правительственная Коммисія Юстиціи предписываетъ симъ же Прокурорамъ—представлять ей срочные рапорты о ходѣ этого дѣла, впредь до окончательнаго рѣшенія онаго. Что же касается дѣлъ о чиновникахъ другихъ вѣдомствъ, то они подчиняются особому надзору Правительственной Коммисіи Юстиціи лишь въ такомъ случаѣ, когда сего потребуетъ начальство, постановившее опредѣленіе о преданіи чиновника или служителя уголовному суду, или если дѣло, по роду подлежащаго судебному преслѣдованію преступленія, считается особенно важнымъ.

Въ видахъ ускоренія хода дѣлъ о преступленіяхъ по службѣ, кои нерѣдко подвергались замедленію по причинѣ несвоевременнаго постановленія административными властями опредѣленія о преданіи суду обвиненнаго чиновника или служителя, Намѣстникъ въ Царствѣ отъ 30 Іюня (12 Іюля) 1839 года, за № 1,951, предписалъ Главнымъ Директорамъ Правительственныхъ Коммисій Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ а также Финансовъ и Казначейства, вмѣнить въ обязанность подвѣдомственнымъ имъ управленіямъ, дабы они, по востребованію Судовъ, немедленно постановляли опредѣленія о преданіи суду чиновниковъ, или, въ случаѣ несогласія на привлеченіе ихъ къ уголовной отвѣтственности, увѣдомляли о семъ Суды.

i terminu służącego do odwołania się od wyroków w sprawach o wykroczenia służbowe wydanych, zastrzeżone zostały.

Nad sprawami, w duchu powyższych przepisów na drogę karną skierowanemi, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości prowadzi ze swój strony kontrolę, za pośrednictwem Prokuratorów, którym pośredni w tej mierze nadzór porucza. Jeżeli sprawa dotyczy urzędnika lub officyalisty sądowego, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zaleca tymże Prokuratorom składanie sobie periodycznych raportów, postęp téjże sprawy należycie wyjaśniających, co ma miejsce aż do stanowczego jej osądzenia. Co zaś do spraw przeciwko urzędnikom innych wydziałów służby Rządowej, te o tyle tylko szczegółowemu nadzorowi Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości ulegają, o ile podobne żądanie wniesioném jest przez władzę, która decyzją kwalifikacyjną co do urzędnika lub officyalisty pod Sąd oddanego wydała, lub gdy sprawa, ze względu na rodzaj wykroczenia przedmiotem dochodzenia będącego, jest ważną.

Aby zapewnić należyty pospiech w sprawach o przestępstwa służbowe, które częstokroć, z powodu opóźnienia ze strony władz administracyjnych w udzielaniu żądanej decyzji kwalifikacyjnej co do oskarżonego urzędnika lub officyalisty, na zwłokę były narażone, Namiestnik Królestwa, reskryptem z dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1839 r., Nr. 1,951, zalecił Dyrektorom Głównym w Kommissyach Rządowych: Spraw Wewnętrznych i Duchownych oraz Przychodów i Skarbu wydanie rozporządzeń do podwładnych im władz, iżby na wezwanie Sądów bezzwłocznie decyzje kwalifikacyjne wydawały, lub, w razie niezgodzenia się na pociąganie onych do odpowiedzialności karniej, Sądy o tém zawiadamiały.

Согласно сему предписанию Намѣстника въ Царствѣ, Правительственная Коммисія Юстиціи отъ 25 Іюля (6 Августа) 1839 года, за № 7,636 (а), вѣнчила Прокурорамъ въ обязанность, чтобы, въ случаѣ замедленія по дѣламъ сего рода со стороны административныхъ властей, они безотлагательно принимали самыя дѣятельныя мѣры къ ускоренію хода правосудія по дѣламъ о чиновникахъ, обвиненныхъ въ злоупотребленіяхъ по службѣ. Независимо отъ сего, Коммисія отъ 4/16 Января 1840 года, за № 12,578 и 19/31 Марта 1841 года, за № 3,665, предписала, чтобы чрезъ 15 дней по истеченіи каждой четверти года были представляемы ей вѣдомости о дѣлахъ, приостановившихся въ рѣшеніи, по непостановленію административными властями опредѣленій о преданіи чиновниковъ уголовному суду.

Но такой контроль оказался въ послѣдствіи бесполезнымъ, и потому отъ 27 Декабря (8 Января) 1856/7 года, за № 327 (b), Правительственная Коммисія Юстиціи, освободивъ Прокуроровъ отъ представленія упомянутыхъ вѣдомостей, предписала только имъ самимъ наблюдать за скорѣйшимъ постановленіемъ рѣшеній о преданіи суду и, въ случаѣ лишь безуспѣшности принятыхъ ими мѣръ, доносить о каждомъ такомъ дѣлѣ особыми рапортами, которыми, смотря по обстоятельствамъ, Правительственная Коммисія Юстиціи не замедляетъ воспользоваться для ускоренія хода дѣлъ.

Примѣчаніе. Относительно преданія суду чиновниковъ и служителей тѣхъ правительственныхъ мѣстъ, которыя, по силѣ Высочайшаго указа 19/31 Іюля 1844 года, подверглись преобразованію, считаются обязательными:

(а) См. приб. N. 182. (т. V, стр. 114).

(b) См. приб. N. 183. (т. V, стр. 120).

Odpowiednio takiemu zaleceniu Namiestnika Królestwa, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 25 Lipca (6 Sierpnia) 1839 r., Nr. 7,636 (a), włożyła obowiązek na Prokuratorów, aby na wypadek zwłoki w tego rodzaju sprawach z winy władz administracyjnych, bezzwłocznie przedsięwzięli wszelkie skuteczne środki zapewniające szybki wymiar sprawiedliwości w sprawach przeciwko urzędnikom o nadużycia służbowe obwinionym. Niezawisłe zaś od tego, reskryptami z dat 4/16 Stycznia 1840 r., Nr. 12,578, i 19/31 Marca 1841 r., Nr. 3,665, zaleciła, aby w dni 15 po upływie każdego kwartału, składane jej były wykazy spraw, które u władz administracyjnych w wydaniu decyzji kwalifikacyjnej zalegają.

Potrzeba jednak takiej kontroli okazała się następnie zbyt czynną; dla tego reskryptem z dnia 27 Grudnia (8 Stycznia) 1856/7 r., Nr. 327 (b), zwolniwszy Prokuratorów od składania pomienionych wykazów, zobowiązała ich tylko, aby nad pospiechem w wyjednywaniu decyzji kwalifikacyjnych sami wyłącznie czuwali, i jedynie na wypadek bezskuteczności przedsięwziętych przez nich środków, iżby o każdej takiej sprawie donosili szczegółowymi raportami, z których Kommissya Rządowa stosownego użytku pospiech zapewniającego, w miarę położenia rzeczy, czynić nie zaniedbuje.

Uwaga. Co do oddawania pod Sąd urzędników i officialistów władz Rządowych, które po dacie NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 19/31 Lipca 1844 r. przemianie uległy, obowiązują:

(a) Zobacz do datek N. 182. (t. V, str. 115).

(a) Zobacz dodatek N. 183. (t. V, str. 121).

1. относительно чиновниковъ и служителей таможеннаго вѣдомства, правила Высочайше утвержденнаго для Царства Польскаго 5 Ноября 1850 года Таможеннаго Устава, отъ 1,093 до 1,100 ст., на основаніи которыхъ, постановление опредѣленія о преданіи суду обвиненнаго чиновника относится къ тому начальству, которымъ онъ опредѣленъ на службу и которому должны быть сообщаемы впослѣдствіи для объявленія и состояшіеся судебные приговоры;

2. относительно чиновниковъ и служителей вѣдомства Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги, Высочайше утвержденное Положеніе о переуступѣ той же дороги въ завѣдываніе частнаго Общества, состоявшееся 1/13 Октября 1857 года, на основаніи Высочайшаго указа 28 Сентября (10 Октября) 1857 года (а). По силѣ 18-й ст. сего Положенія, преданіе уголовному суду чиновниковъ и служителей Общества желѣзной дороги, за ихъ упущенія по службѣ, предоставлено Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Комиссіи Финансовъ и Казначейства;

3. Уставъ о гражданской службѣ, утвержденный 10/22 Марта 1859 года, 76-ю ст. котораго оставлены въ своей силѣ всѣ существовавшія доселѣ правила о предѣлахъ власти различныхъ вѣдомствъ по предмету преданія уголовному суду чиновниковъ и служителей;

4. наконецъ, по случаю отдачи шоссейныхъ дорогъ частной компаніи въ шестилѣтнее ремонтное содержаніе, состоялось постановленіе Совѣта Управленія 6/18 Октября 1861 года, за № 6,535, объявленное въ пискомъ изъ журнала сего Совѣта и сообщенное

(а) *Дневн. Закон. т. 51, стр. 396.*

1. co do urzędników i oficyalistów władz celnych, przepisy zawarte w Ustawie Celnéj, Najwyżéj pod dniem 5 Listopada 1850 r. dla Królestwa zatwierdzonej, od art. 1,093 do 1,100, według których wydawanie decyzji kwalifikacyjnej co do oskarżonego urzędnika należy do téj władzy, która go mianowała, którym to władzom i wyroki sądowe następnie zapadłe do deklaracji komunikowane być powinny;

2. co do urzędników i oficyalistów służby drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, Ustawa nadawcza, odstępująca téż drogę kompanii prywatnej, w dniu 1/13 Października 1857 r., na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 28 Września (10 Października) 1857 r. (a), sporządzona i Najwyżéj zatwierdzona, której to Ustawy art. 18 przepisuje, że oddawanie urzędników i oficyalistów Towarzystwa drogi żelaznej za ich wykroczenia służbowe, pod Sądy karne, należy do Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu;

3. Ustawa o służbie cywilnej pod dniem 10/22 Marca 1859 r. zatwierdzona, w art. 76, dotychczasowe przepisy o atrybucyach władz w przedmiocie oddawania pod Sąd urzędników i oficyalistów w swéj mocy pozostawiła;

4. wreszcie, z powodu odstąpienia dróg bitych kompanii obywatelskiej w sześciolletnią konserwację, zapadło postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 6/18 Października 1861 r., Nr. 6,535, przez wypis z protokołu téjże Rady objawione, a Sądom karnym przy rozporzą-

(а) *Dzien. Praw t. 51, str. 397.*

уголовнымъ Судамъ при предписаніи отъ 26 Октября (7 Ноября) 1861 года, за № 21,309 (а), о томъ, что постановленіе опредѣленій о преданіи суду кондукторовъ и дорожныхъ служителей при шоссейныхъ дорогахъ, не смотря на то, что они назначаются въ должность Компаніею, зависитъ непосредственно отъ Правленія VII Округа Путей Сообщенія.

Къ важнѣйшимъ дѣламъ, состоящимъ подъ особымъ контролемъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, относятся и дѣла о выходцахъ, производимыя судебнымъ порядкомъ, со времени введенія въ дѣйствіе Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ. По прежнему Уголовному Кодексу 1818 года, самовольное пребываніе за границею не считалось преступленіемъ.

На основаніи 340 и 341 ст. Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, возымѣшаго дѣйствіе съ 1 Января 1848 года, опредѣлены уже соотвѣтственныя въ семъ отношеніи наказанія, съ наложеніемъ секвестра на имущества тѣхъ лицъ, которые не возвратятся въ свое отечество по вызову правительства. Какое же участіе въ исполненіи вышеозначенныхъ законоположеній должны принимать административныя, финансовыя и судебныя власти, вѣдомству какихъ Судовъ подлежать заведенныя по сему предмету дѣла, какія должны быть соблюдаемы формы при производствѣ оныхъ, а равно какія послѣдствія влечетъ за собою секвестръ имущества, это изложено подробно въ Высочайшемъ повелѣніи 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года (b).

Прежде чѣмъ это повелѣніе было приведено въ исполненіе (оно обнародовано 4/16 Октября 1850 г.),

(a) См. приб. N. 184 (т. V, стр. 124).

(b) См. приб. N. 185 (т. V, стр. 120).

дзенію з дня 26 Паўдзiernika (7 Listopada) 1861 roku, Nr. 21,309 (a), komunikowane, że wydawanie decyzji kwalifikacyjnej co do konduktorów i dróżników przy drogach bitych, jakkolwiek od nominacji kompanii zawisłych, należy do atrybucji Zarządu VII Okręgu Komunikacyj.

Do spraw ważnych, pod szczególną kontrolą Komisji Rządowej Sprawiedliwości zostających, należą i sprawy przeciwko wychodźcom, których prowadzenie na drodze sądowej ma swój początek od wprowadzenia Kodeksu kar głównych i poprawczych. Dawny bowiem Kodeks karny z roku 1818 nie uważał za przestępstwo samowolnego przebywania za granicą.

Kodeks kar głównych i poprawczych, z dniem 1 Stycznia 1848 roku obowiązujący, w art. 340 i 341 oznaczył dopiero stosowne w tej mierze kary, przy zarządzeniu sekwestru majątku osoby, która na wezwanie Rządu do kraju ojczystego nie powróci. Jaki zaś udział w wykonaniu powyższych przepisów prawa mają mieć władze administracyjne, skarbowe i sądowe, które Sądy do sądenia spraw w tym przedmiocie uformowanych są właściwemi, jakie formy postępowania w tej mierze zachowane być powinny, oraz jakie skutki sekwestr majątku pociąga za sobą, określa szczegółowo NAJWYŻSZE postanowienia z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 roku (b).

Zanim postanowienie to weszło w wykonanie (dzień ogłoszenia onego 4/16 Paўdзiernika 1850 roku), Kommissya

(a) Zobacz dodatek N. 184. (t. V, str. 125).

(b) Zobacz dodatek N. 185. (t. V, str. 131).

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ отъ 10/22 Мая 1850 года, за № 8471/10049, сообщила Правительственной Коммисіи Юстиціи, для свѣдѣнія и руководства, предписаніе Намѣстника въ Царствѣ отъ 21 Февраля (5 Марта) 1850 года, за № 1,417, послѣдовавшее на имя Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ (а), и заключающее въ себѣ Высочайшую волю, объявленную Императорскимъ Миссіамъ 31 Декабря 1849 года относительно того, какимъ именно выходцамъ должно быть отказываемо въ ходатайствѣ о дозволеніи возвратиться въ отечество. Вслѣдствіе сего, Намѣстникъ въ Царствѣ въ семь же предписаній изволилъ приказать, дабы съ лицами поименованныхъ въ ономъ категорій было поступаемо впредь, какъ съ изгнанниками.

Послѣ сообщенія сего предписанія Прокурорамъ, при предложеніи Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 2/14 Юня 1850 года, за № 7,724, возникло недоразумѣніе, должны ли быть примѣняемы Судами къ лицамъ, принадлежащимъ къ вышеозначеннымъ категоріямъ, общія правила, постановленныя въ 340 и 341 ст. Уложенія о наказаніяхъ, и слѣдуетъ ли поступать съ ними согласно Высочайшему повелѣнію 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года, или же дѣла этого рода должны подлежать безусловно разбирательству Военныхъ Судовъ.

Въ разрѣшеніе сего недоразумѣнія, Намѣстникъ въ Царствѣ, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, и согласно съ ея мнѣніемъ, предписаніемъ отъ 5/17 Января 1851 года, за № 352 (b), которое сообщено при предложеніи Коммисіи отъ 22 Января (3 Февраля) 1851 года, за № 932, всѣмъ Прокурорамъ

(a) См. приб. N. 186 (т. V, стр. 154).

(b) См. приб. N. 187 (т. V, стр. 156).

Rządowa Spraw Wewnętrznych przy odezwie swęj z dnia 10/22 Maja 1850 roku, Nr. 8471/10049, zakomunikowała Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, dla wiadomości i stosowania się, reskrypt Namiestnika Królestwa z dnia 21 Lutego (5 Marca) 1850 roku, Nr. 1,417, do Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych (a), obejmujący w sobie NAJWYŻSZĄ wolę Missyom Cesarskim objawioną pod dniem 31 Grudnia 1849 roku i oznaczającą, którym mianowicie wychodźcom wyjednywanie zezwolenia na powrót do ojczyzny ma być odmawianem. W skutek tego, Namiestnik Królestwa tymże reskryptem zalecił, aby z osobami wyszczególnionych w nim kategorii postępować jak z wygnańcami.

Po zakomunikowaniu tego reskryptu Prokuratorom, przy rozporządzeniu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 2/14 Czerwca 1850 roku, Nr. 7,724, wywiązała się wątpliwość, czyli do osób należących do owych kategorii mają Sądy stosować ogólne przepisy Kodeksu kar, w art. 340 i 341 zamieszczone, i postępować według NAJWYŻSZEGO postanowienia z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 roku, czy też sprawy tego rodzaju rozpoznaniu Sądów wojennych bezwzględnie ulegają.

W rozwiązaniu téj wątpliwości, Namiestnik Królestwa, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości i zgodnie z jęj opinią, reskryptem z dnia 5/17 Stycznia 1851 roku, Nr. 352 (b), przy rozporządzeniu z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1851 roku, Nr. 932, wszystkim Prokuratorom przy Sądach Kryminalnych zakomunikowanym, wyrzekł:

(a) Zobacz dodatek N. 186. (t. V, str. 155).

(b) Zobacz dodatek N. 187. (t. V, str. 157).

при Уголовныхъ Судахъ, извоили постановить: что обыкновенные Суды во всякомъ случаѣ вправѣ опредѣлять наказанія за оставленіе отечества и неявку въ срокъ по вызову Правительства, хотябы выходцы и были обвиняемы въ другихъ, за границею совершенныхъ, преступленіяхъ, которыя, такъ какъ судебное преслѣдованіе оныхъ можетъ быть возбуждено только послѣ возврата ихъ на родину, тѣмъ самымъ уже не подлежатъ разбирательству гражданскихъ Судовъ. Во вторичномъ однакожъ предписаніи, данномъ 3/15 Мая 1851 года, за № 3,600 (а), по дѣлу Іосифа Ольшевскаго, Намѣстникомъ въ Царствѣ постановлено: что относительно такихъ бѣглецовъ изъ здѣшняго края, пребывающихъ за границею, которые, по повелѣніямъ Князя Намѣстника, или по постановленіямъ Совѣта Управленія, признаны изгнанниками, не слѣдуетъ дѣлать вызововъ о ихъ явѣ судебнымъ порядкомъ, но всѣ распоряженія о нихъ состоявшіяся должны быть приводимы въ исполненіе административнымъ порядкомъ.

Соотвѣтственные по сему предмету распоряженія получили Прокуроры при Уголовныхъ Судахъ, отъ 7/19 Мая 1851 года, за № 8,296 (b), и, по смыслу сего повелѣнія Намѣстника въ Царствѣ, не возбуждается уже никакое судебное производство ни гражданскимъ, ни уголовнымъ порядкомъ противъ выходцевъ, признанныхъ изгнанниками; всякое же судебное преслѣдованіе, начатое до воспослѣдованія рѣшенія о признаніи ихъ изгнанниками, прекращается.

Примѣняясь къ правиламъ, изложеннымъ въ 5 ст. Высочайшаго повелѣнія 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года, Правительственная Коммисія Юстиціи отсылала перво-

(а) См. приб. N. 188 (т. V, стр. 164).
(b) См. приб. N. 189 (т. V, стр. 166).

же Сады звичайне в каждомъ разѣ владне są wyrzekać kary za opuszczenie kraju i niestawienie się w terminie na wezwanie Rządu, chociażby wychodźców ciążyły i inne przestępstwa za granicą spełnione, które, mogąc być dochodzone dopiero po powrocie ich do kraju, do rozpoznania Sądów cywilnych nie należą. Powtórny jednak reskryptem z dnia 3/15 Maja 1851 roku, Nr. 3,600 (a), z powodu sprawy Józefa Olszewskiego wydanym, Namiestnik Królestwa postanowił: że względem takich zbiegów z kraju tu-tejszego, za granicą przebywających, którzy, czy to z decyzji Namiestnika, czy z postanowienia Rady Administracyjnej, uznani są za wygnańców, nie należy o ich stawienie się czynić sądowych wezwań, lecz iżby rozporządzenia co do nich wydane, sposobem administracyjnym do skutku były doprowadzane.

Stosowne w téj mierze rozporządzenie otrzymali Prokuratorowie przy Sądach Kryminalnych pod dniem 7/19 Maja 1851 roku, Nr. 8,296 (b), i w myśl tego rozkazu Namiestnika Królestwa żadne postępowanie sądowe, ani na drodze cywilnej, ani na drodze karniej, co do wychodźców za wygnańców uznanych nie ma miejsca; a jeżeli dochodzenie przed decyzją za wygnańców ich uznającą było już rozwinięciem, w takim razie takowe zaniechanem zostaje.

Dla zadosyć uczynienia przepisom w art. 5 Najwyższego postanowienia z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 roku zamieszczonym, Kommissya Rządowa Sprawiedliwo-

(a) Zobacz dodatek N. 188. (t. V, str. 165).
(b) Zobacz dodatek N. 189. (t. V, str. 167).

начально всѣ изготовленные Уголовными Судами объявленія, для опубликованія ихъ въ пяти газетахъ, издаваемыхъ въ Имперіи, по мѣрѣ ихъ полученія, прямо къ Министру Статсъ-Секретарю, отъ котораго она въ свою очередь получала доказательства о припечатаніи этихъ объявленій. Въ послѣдствіи времени однако, на основаніи предписанія Намѣстника въ Царствѣ отъ 21 Іюля (2 Августа) 1851 года, за № 5,820, она входила непосредственно къ нему съ представленіями о напечатаніи сего рода объявленій.

Дабы ускорить, по возможности, ходъ дѣлъ о выходцахъ, Правительственная Коммисія Юстиціи предписаніемъ отъ 11/23 Апрѣля 1852 года, за № 7,343 (а), вмѣнила Прокурорамъ при Уголовныхъ Судахъ въ обязанность, чтобы они, послѣ состоявшагося по онымъ рѣшенія, доносили ей особыми рапортами о каждомъ окончательномъ приговорѣ.

Независимо отъ сего, по приказанію Намѣстника въ Царствѣ отъ 28 Ноября (10 Декабря) 1853 года, за № 10,304 (b), о доставленіи по сему предмету всякіе три мѣсяца рапортовъ, объясняющихъ ходъ дѣлъ этого рода, Коммисія отъ 2/14 Января 1854 года, за № 24,167, предписала Уголовнымъ Судамъ представлять еѣ чрезъ каждыя три мѣсяца вѣдомости о дѣлахъ о выходцахъ, заключающія въ себѣ всѣ необходимыя свѣдѣнія.

Засимъ Правительственная Коммисія Юстиціи, собравъ нужные для этой цѣли матеріалы, и принимая во вниманіе, что и успѣшный ходъ дѣлъ о выходцахъ и окончательное ихъ рѣшеніе главнѣйше замедляются по причинѣ многочисленныхъ формальностей, сопряженныхъ съ судебными вызовами, вошла отъ 28 Мая

(b) См. приб. N. 190 (т. V, стр. 170).

(c) См. приб. N. 191 (т. V, стр. 172).

сѣи wszelkie ogłoszenia przygotowane przez Sądy Kryminalne, dla wydrukowania ich w pięciu pismach periodycznych w Cesarstwie wydawanych, w miarę ich otrzymywania, początkowo przysyłała wprost Ministrowi Sekretarzowi Stanu, od którego wzajemnie dowody z dopełnienia takich ogłoszeń odbierała. Później jednak, na zasadzie reskryptu Namiestnika Królestwa z dnia 21 Lipca (2 Sierpnia) 1851 roku, Nr. 5,820, o zarządzenie drukiem tego rodzaju ogłoszeń bezpośrednio do niego czyniła przedstawienia.

Aby sprawy przeciwko wychodźcom z wszelkim możliwym pospiechem były prowadzone, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 11/23 Kwietnia 1852 roku, Nr. 7,343 (a), włożyła obowiązek na Prokuratorów przy Sądach Kryminalnych, iżby po osądzeniu sprawy, o każdym stanowczym wyroku szczegółowe raporta były jej składane.

Niezawisłe zaś od tego, w skutku rozkazu Namiestnika Królestwa z dnia 28 Listopada (10 Grudnia) 1853 r., Nr. 10,304 (b), zalecającego nadsyłanie kwartalnych w tej mierze raportów, postęp tych spraw należyte wyjaśniających, reskryptem z dnia 2/14 Stycznia 1854 r., Nr. 24,167, zobowiązała Sądy Kryminalne, aby wykazy spraw przeciwko wychodźcom, szczegóły żądane w sobie obejmujące, każdokwartalnie były jej przedstawiane.

W wykonaniu tego polecenia Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, po zebraniu potrzebnych w tym celu materiałów, mając na uwadze, że główną przyczyną w niezbyt pospiesznym biegu spraw przeciwko wychodźcom i ich stanowczem osądzeniu, są raczej liczne formalności, na dopełnieniu i ogłoszeniu wezwań sądowych polegające, pod

(a) Zobacz dodatek N. 190. (t. V, str. 171).

(b) Zobacz dodatek N. 191. (t. V, str. 173).

SĄD APELLACYJNY,—wykazy czynności przez niego składane, I, 261; V, 235, 243.

SĄDY DUCHOWNE. Instancje tych Sądów, oraz powołanie Prokuratorów przy Trybunałach Cywilnych do pełnienia przy nich obowiązków prokuratorskich, I, 201. Zniesienie na mocy Konkordatu trzeciej Instancji Sądów duchownych w archidiecezyi Warszawskiej, I, 205. Dyety dla Prokuratorów za zjazdy na posiedzenia Sądów duchownych, IV, 363. Obowiązki Prokuratorów przy tychże Sądach, IV, 365. Wykazy czynności Sądów duchownych składają Prokuratorowie, w terminach rocznych, IV, 341; wzory tych wykazów dla spraw wyznania katolickiego, IV, 351; podobne wzory do wykazów spraw ewangelickich, IV, 359. Instrukcja w tej mierze dla Prokuratorów, IV, 371.

SĄDY KRYMINALNE, — wykazy ich czynności, patrz *Wykazy*.

SĄDY POKOJU, jakie składają raporta o załatwionych przez siebie czynnościach, patrz *Wykazy*.

SĄDY POLICYI POPRAWCZEJ, — nadzór nad niemi, V, 203; wykazy ich czynności, patrz *Wykazy*.

SĄDY POLICYI PROSTÉJ, — nadzór nad niemi, V, 203; patrz *Wykazy*.

SEKRETARZE w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, — ich obowiązki, I, 325, 365. Obowiązki Sekretarza Prezydyalnego w tejże Komisji, I, 359.

SEKWESTR majątku osób samowolnie przebywających za granicą, V, 131.

SENAT. Naczelný Prokurator IX Departamentu uwolniony od składania raportów o biegu spraw cywilnych, IV, 327. Raporta o czynnościach X Departamentu składane są każdokwartalnie przez Naczelnego Prokuratora tegoż Departamentu, I, 261; V, 235. Raporta o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu, patrz *Raporta*.

SĘDZIOWIE do szczególnych poruczeń Komisji Rządowej Sprawiedliwości, — ich ustanowienie i przeznaczenie, I, 363; IV, 225. Sędziowie Trybunału Handlowego obieralni z grona kupców ruskich, patrz *Trybunał Handlowy*.

SKARGI, — porządek wnoszenia ich, I, 61.

SŁUŻBY OGÓLNEJ Wydział w Komisji Sprawiedliwości, — jego skład i atrybucje, I, 289.

SPORY o należności dla Archiwisty akt dawnych za wypisy z tychże akt, rozstrzyga Trybunał Cywilny lub Prezes tegoż Trybunału, III, 231.

SPRAWDZANIE —ksiąg Stanu Cywilnego, patrz *Księgi Stanu Cywilnego*; — dawnych dokumentów, patrz *Legalizacja*.

SPRAWY handlowe kupców ruskich sądzone w Trybunale Handlowym w komplecie Sędziów z grona tychże kupców wybranych, a w Sądzie Apellacyjnym wpływa do kompletu Asessor także z grona kupców ruskich obieralni, IV, 137.

Sprawy o wykroczenia służbowe, porządkowe, dyscyplinarne lub karne, porządek postępowania w każdej z nich, I, 35. Obowiązek składania Komisji Sprawiedliwości wykazów spraw dyscyplinarnych i karnych przeciwko urzędnikom i oficyalistom sądowym, IV, 237; wzory tych wykazów, IV, 253, 261, 269; polecenie zamieszczania w nich spraw urzędników i oficyalistów od nominacji Prezesów zależnych, IV, 243, 245.

Sprawy karności, I, 39. Kolój odwoływania się w tych sprawach od decyzji skazujących na karę porządkową, II, 271. Akta oskarżenia w takich sprawach mają być przedstawiane Komisji Sprawiedliwości, II, 283. Termin do apellacji w sprawach karności, II, 285.

Sprawy karne osób aresztowanych i przeciwko urzędnikom w zarzutach przestępstw służbowych, ulegają nadzorowi Komisji Sprawiedliwości, I, 219, 233.

SPRZEDAŻ przez publiczną licytacją depozytów karnych, patrz *Depozyta*.

STATYSTYKA karna,—sposób formowania jęj, dawniejszy, I, 265, i obecny, V, 3; raporta Sądów dla jęj formowania, V, 275, 283.

ŚWIADECTWA. Forma świadectw wydawanych kandydatom wykwalifikowanym przez Kommissyą Najwyższą Egzaminacyjną i przez Komitety egzaminacyjne, patrz *Egzamina*.

SZKOŁA PRAWA, — ustanowienie jej w roku 1808, I, 69; III, 3. Zastąpienie jej Szkołą Główną, pod nazwą Uniwersytetu Królewskiego, I, 69; III, 29. Otworzenie w roku 1840 kursów prawnych, III, 71; etat dla nauczycieli tychże kursów, III, 89. Zniesienie tychże kursów i zastąpienie ich wykładem prawa w gimnazyach, a w końcu utworzenie obecnie istniejącej Szkoły Głównej z Wydziałem Prawa i Administracji, I, 71, 73.

SZYNKI TRUNKÓW nie mogą znajdować się w gmachach mieszczących władze sądowe, III, 173.

T.

TAKSA dla Archiwistów akt dawnych, III, 231.

TERMIN, — do udzielania odpowiedzi na podania do Kommissyi Sprawiedliwości wnoszone, I, 323; — do apellacyi w sprawach karności, II, 285; — do składania rysu działań Władz Rządowych, II, 375; — aplikacyi sądowej, III, 99, — i kancelaryjnej, III, 127; — do składania egzaminów sądowych wyższych, III, 145, i niższych, III, 151; — opłat za zajmowane przez urzędników lokale w gmachach rządowych, III, 185; — zawierania kontraktów najmu lokalów dla władz sądowych, III, 191; — składania Kommissyi Sprawiedliwości wykazów opłat przypadających za komorne z lokalów sądowych, III, 193; — składania raportów o postępie porządkowania archiwów akt dawnych, III, 221; — zwrotu pożyczek zaliczanych niezamożnym urzędnikom z funduszków oddzielnych, III, 301; — rewizyi depozytów karnych, III, 383; — składania wykazów o stanie tychże depozytów, III, 385; — rewizyi ksiąg Stanu Cywilnego przez Prokuratorów przy Trybunałach Cywilnych, IV, 41; — składania wykazów czynności Trybunału Handlowego, IV, 113; wykazów czynności Sądów Pokoju, IV, 289; Trybunałów Cywilnych, IV, 297; Sądów duchownych, IV, 341;

wykazów spraw małżeńskich wyznań niechrześcijańskich, IV, 375; spraw dyscyplinarnych i karnych, oraz kar porządkowych na urzędników i officyalistów sądowych wymierzanych, IV, 237; raportów o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu, V, 329; wykazów spraw ostatecznie załatwionych, IV, 337. Termin, od jakiego ma się liczyć kara przestępcom wysyłanym do Syberyi, V, 65. Termin do składania raportów Kommissyi Sprawiedliwości o przestępcach na kary główne skazanych, V, 95; — do powrotu osób nieprawnie za granicą przebywających, V, 187; — do składania wykazów czynności Sądów karnych, V, 225; wykazów czynności Sądu Apellacyjnego, V, 235, i X Departamentu Rządzącego Senatu, V, 229.

TŁOMACZE do przekładu pism z języka polskiego na ruski i z ruskiego na polski, — pierwiastkowe ustanowienie ich przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, I, 371; — obowiązki tychże I, 371; — ustanowieni następnie przy Trybunał Handlowym w Warszawie i przy Sądzie Apellacyjnym, IV, 141; — przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, I, 373. Organizacya biur tłumaczy sądowych, I, 373; zwiększenie składu tegoż biura dwoma tłumaczami, I, 377. Tłomacz-referent, — jego obowiązki i odpowiedzialność, I, 369, 373, 377. Ustanowienie tłumacza do pism niemieckich i jego obowiązki, I, 379, oraz drugiego tłumacza do przekładów pism na język francuzki, I, 379, 381.

TŁOMACZENIA pism sądowych z języka polskiego na ruski i nawzajem, — początkowo uskuteczniane przez tłumaczy przy Rządach Gubernialnych i Naczelnikach Powiatu, I, 371; następnie włożono te obowiązki w części na Sądy, w części na tłumaczy biur gubernialnych i powiatowych, a w części na biuro tłumaczy sądowych, I, 375; w końcu zwolniono tłumaczy biur administracyjnych od tych czynności, I, 377.

TRYBUNAŁ HANDLOWY, — skład jego, i wybory na Prezesa, Vice-Prezesa i Sędziów, I, 153. Zniesienie Trybunałów Handlowych na prowincyi, i upoważnienie Trybunałów Cywilnych do spełniania ich atrybucyj, IV, 113. Wykazy czynności Trybunału Handlowego w Warszawie, IV, 115. Ustanowienie Vice-

Prezesa z wyborów i jego obowiązki, IV, 133; — dla spraw handlowych kupców ruskich zwiększony w swym składzie dwoma Sędziami i tyluż zastępcami, obieralnemi z grona tychże kupców, IV, 137; — ma dodanego tłumacza języka ruskiego, IV, 137. Porządek odbywania wyborów. IV, 139, 149.

TRYBUNAŁY CYWILNE, — jakie składają wykazy czynności i raporta, patrz *Wykazy*.

TYTUŃ, — palenie go w biurach zabronione, III, 177.

U.

UNIKATY akt Stanu Cywilnego, patrz *Księgi Stanu Cywilnego*.

UNIwersytet Królewski, patrz *Szkoła prawa*.

UNIwersytety Cesarskie, — wysyłanie do nich uczniów na koszt Skarbu Królestwa, III, 81.

UPADŁOŚCI zostają pod bezpośrednim nadzorem Vice-Prezesa Trybunału Handlowego, IV, 117. Instrukcja wskazująca postępowanie w massach upadłości, IV, 121.

URZĄDZENIE wewnętrzne — Ministerstwa Sprawiedliwości, II, 81; — Kommissyi Sprawiedliwości, II, 193; — b. Kommissyi Egzaminacyjnej Najwyższej, III, 61, i b. Kommissyj Egzaminacyjnych Wojewódzkich, III, 55; — teraźniejszej Najwyższej Kommissyi Egzaminacyjnej, III, 145, i Komitetów Egzaminacyjnych, III, 151, 165.

URZĘDNICY administracyjni, — mają przepisaną instrukcję względem wykonywania czynności sądowych i składania wykazów tych czynności, IV, 93; — podlegają karności Trybunałów, IV, 69, 107.

URZĘDNICY STANU CYWILNEGO, — ich ustanowienie, patrz *Organizacja*; — ulegają karności Trybunałów Cywilnych, patrz *Karność*.

UWALNIANIE od urzędu służy władzy nominującej, I, 27.

W.

WIEŻNIE i WIEZIENIA. Obowiązek składania co miesiąc Namiestnikowi wykazu osób aresztowanych, V, 289. Polecenie zamieszczania w tych wykazach przyczyny zwłoki w ukończeniu spraw, V, 293; uzupełnienie tego polecenia, V, 297. Przepisanie wzoru skróconego wykazu postępu spraw aresztanckich, V, 299; obowiązek składania Kommissyi Sprawiedliwości duplikatów tych wykazów, V, 301. Nadzór nad więzieniami, V, 305; rewizye więzień, I, 279.

WIZYTATOROWIE ustanowieni byli dawniej dla odbywania rewizyi Sądów, IV, 220.

WŁADZE Królestwa upoważnione do bezpośredniego znośzenia się z Władzami Cesarstwa w interesach mniejszej wagi, IV, 187.

WOŹNI Kommissyi Sprawiedliwości, — ich obowiązki, I, 415; nadzór nad niemi, I, 417.

WSPARCIA jednorazowe, — ich wyjednywanie, I, 97.

WYBORY, — na Sędziów Trybunału Handlowego, jakoteż na Asessorów do Sądu Apellacyjnego z grona kupców ruskich, IV, 137, 149, 151; — na Prezesa i Vice-Prezesa Trybunału Handlowego, I, 153.

WYCHODźCY, — wiadomość o ich śmierci ma być udzielana przez Kommissyą Sprawiedliwości Kancelaryi Namiestnika, IV, 67. Kategorie wychodźców, którym powrót do kraju jest wzbroniony, V, 155. Rozwiązanie następczących się w tym względzie wątpliwości, I, 245. Sposób postępowania przeciwko wychodźcom w sprawach karnych o samowolne przebywanie za granicą, V, 157, oraz przeciwko wychodźcom, którym ulaskawienia odmówiono, V, 189. Wychodźcy uznani za wygnańców, nie mają być wzywani sądownie do powrotu, V, 165, i żadne postępowanie przeciwko nim na drodze sądowej nie ma mieć miejsca, V, 167. O każdym wyroku stanowczym w sprawach przeciwko wychodź-

com, należy składać raporta Kommissyi Sprawiedliwości, V, 171, o postępie zaś tych spraw co kwartał przedstawiać szczegółowe raporta Namiestnikowi Królestwa, V, 173; wreszcie co rok ogólne wykazy spraw przeciwko wychodźcom uformowanych mają być składane Kommissyi Sprawiedliwości, V, 177. Porządek wzywania wychodźców do powrotu, V, 191. W przedstawianych Namiestnikowi listach osób zbiegłych za granicę, ma być wskazywany czas wydalenia się ich z kraju, V, 195.

WYKAZY,—o stanie depozytów karnych Sądy Policji Prostej składają Sądom Policji Poprawczej, te zaś Sądom Kryminalnym, w terminach półrocznych, III, 385; wzory tych wykazów, III, 409; wykazy zaś takichże depozytów na rzecz Skarbu zasądzonych i spieniężonych, składają też Sądy władzom skarbowym, jednocześnie z przesłaniem pieniędzy do kas skarbowych, III, 375; wzory tych wykazów, III, 401. Wykazy opłat przynależnych za komorne z lokali sądowych składają Sądy Kommissyi Sprawiedliwości z początkiem każdego roku, III, 193; wzory tych wykazów, III, 201. Wzory wykazów dochodu z opłat stempowych od nominacji, nadań, patentów i dyplomów, III, 431. Wzory wykazów dochodu z kar kontrawencyjnych stempowych, kar za przepuszczenie kontrawencji i kar porządkowych, III, 447; przesyłanie tych wykazów Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, I, 115. Wykazy czynności Sądów Pokoju mają być przesyłane Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości za pośrednictwem Trybunałów Cywilnych, które także są obowiązane do składania podobnych wykazów swoich czynności, I, 187; IV, 273; wzory tych wykazów, IV, 277, 279, 283; termina do ich składania, IV, 289; obowiązek zamieszczania w nich liczby opieczetowań, rozpieczetowań i aktów znania, IV, 291, liczby niezredagowanych wyroków, IV, 297; wykazywanie w nich oddzielnie spraw cywilnych, handlowych oraz liczby opiek, IV, 307, 319. Wykazy czynności całorocznych przez Trybunały Cywilne składane, IV, 297. Burmistrze, Prezydenci, Komisarze Administracyjni i Wójei gmin mają obowiązek składać wykazy swych czynności sądowych, właściwym Trybunałom Cywilnym, IV, 85; instrukcja wydana w tym przedmiocie, IV, 93, —

i wzory, IV, 101. Obowiązek składania przez Trybunały Handlowe wykazów swych czynności, IV, 115. Wykazy czynności IX Departamentu Rządzącego Senatu, poprzednio składane, I, 197. Uwolnienie Naczelnego Prokuratora tegoż Departamentu od składania tych peryodycznych wykazów, obok utrzymania sprawozdań rocznych, I, 199; IV, 327. Wykazy spraw przeciwko urzędnikom i officyalistom sądowym składane przez Prokuratorów, I, 185; IV, 237; wzory tych wykazów, IV, 253, 261, 269. Wykazy spraw małżeńskich wyznań niechrześcijańskich składają Trybunały Cywilne, I, 207; IV, 375; wzór do tych wykazów, IV, 385. Wykazy spraw ostatecznie osądzonych, I, 199; IV, 337. Wykazy czynności Sądów karnych, I, 259; forma ich przepisana, V, 197; termin ich składania oznaczony, V, 225. Forma wykazów kwartalnych czynności X Departamentu Rządzącego Senatu, V, 229; takąż forma dla wykazów Sądu Apellacyjnego, V, 235; uzupełnienie tych form i szczegółowa instrukcja, V, 243. Wykazy statystyczne spraw karnych dla Gubernatorów Cywilnych, I, 263; V, 255; wzór do tych wykazów, V, 267. Wykazy osób aresztowanych i ich forma, I, 273; V, 289. Wykazy ludności więziennej i ruchu więźni, ich forma, V, 21; zmiana częściowa tej formy, V, 51; termin do składania tych wykazów, V, 23; obowiązek zamieszczania w nich przyczyny zwłoki w załatwieniu sprawy, V, 47. Wykazy statystyczne czynności Sądów karnych, sposób formowania ich, V, 3; wzór raportu o rozpoczęciu nowej sprawy, V, 275; — czynów dochodzonych i osób obwinionych, V, 283. — Wykazy spraw małżeńskich między osobami wyznań chrześcijańskich, patrz *Sądy duchowne*.

WYPISY z ksiąg Stanu Cywilnego wydawane przez kapelanów wojskowych, mają być poświadczane przez właściwych dowódców pułkowych, IV, 17. Wypisy z akt dawnych, patrz *Akta dawne, Legalizacja*.

WYSYLANIE przestępców na Syberję, — formalności, jakie przy tém winny być zachowane, I, 227; V, 79, 87. Urzędnicy winni niedopełnienia tych formalności odpowiedzialni są za koszt utrzymania więźni na Syberji, I, 231; V, 91. Obowiązek za-

mieszczania w wykazach, przy wysyłaniu więźni na Syberyę, wiadomości o ich stanie familijnym, I, 233; V, 107.

WZÓR,—dziennika Sekretarza Jeneralnego Ministerstwa Sprawiedliwości (dziś Dyrektora Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości), II, 111;—główniej registratury, II, 119;—kontroli utrzymywanej przez Sekretarza Jeneralnego Ministerstwa Sprawiedliwości (dziś Dyrektora Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości), II, 127;—kontroli utrzymywanej przez Rejenta Kancelaryi tegoż Ministerstwa (dziś Egzekutora Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości), II, 135;—tygodniowego wyciągu z dzienników biura Ministerstwa Sprawiedliwości, dla kontrolowania biegu interesów, II, 143;—listy konduity urzędników i officyalistów sądowych, II, 267;—tabeli więźni zwyczajnie ukaranych, przedstawianych do łaski przez Sądy Kryminalne, II, 341;—takież tabeli przestępców na wolności zostających, II, 349;—tabeli przestępców podzwyczajnie ukaranych, II, 357;—świadcstwa wydawanego przez Najwyższą Kommissyą Egzaminacyjną, III, 155;—świadcstwa wydawanego przez Komitety egzaminacyjne, III, 157;—świadcstwa dla kandydatów wyegzaminowanych na posady kancelaryjne, III, 163;—kontroli lokalów władz sądowych i uiszczanych za nie opłat, III, 201;—kontroli funduszów przechodnich, III, 349, 357;—ksiąg depozytowych w Sądach karnych, III, 393;—wykazu depozytów karnych na rzecz Skarbu spieniężonych, III, 401;—wykazu o stanie tychże depozytów, III, 409;—kontroli opłat stemplowych od nominacyj, nadań, patentów i t. p., III, 423;—wykazu dochodu z tychże opłat, III, 431;—kontroli kar kontrawencyjnych stemplowych, kar za przepuszczenie kontrawencyi i kar porządkowych, III, 439;—wykazu dochodu z tychże kar, III, 447;—wykazu czynności sądowych załatwionych przez urzędników administracyjnych, IV, 101;—wykazu zapisów na użytek publiczny, IV, 171;—wykazu kar porządkowych, IV, 253;—wykazu spraw dyscyplinarnych i karnych, IV, 261;—wykazu spraw o wykroczenia ze służbą związku niemające, IV, 269;—wykazu czynności sądowych cywilnych, IV, 279, 283;—wykazu czynności Sądów Pokoju, IV, 307;—raportu o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu, IV, 329;—wykazu spraw

mażeńskich wyznania katolickiego, IV, 351;—wykazu spraw małżeńskich wyznań ewangelickich, IV, 359;—wykazu spraw małżeńskich wyznań niechrześcijańskich, IV, 385;—listy więźni na kary główne prawomocnie skazanych, V, 103;—wykazu czynności X Departamentu Rządzącego Senatu, V, 231;—wykazu spraw kryminalnych Sądu Apellacyjnego, V, 237;—wykazu zrehabilitowanych wyroków Sądu Apellacyjnego w sprawach kryminalnych, V, 241;—raportu tabelarycznego o rozpoczęciu nowej sprawy, V, 275;—wykazu statystycznego czynów dochodzonych i osób obwinionych, V, 283;—wykazu osób aresztowanych, V, 291;—księgi legalizacyi aktów mających być wykonanemi w kraju lub za granicą, V, 391;—księgi do kontrolowania aktów sporządzonych w Królestwie, a mających być wykonanemi w Cesarstwie, V, 399,—i nawzajem, V, 407;—wykazu ludności i ruchu więźni, V, przy końcu tegoż temu;—wykazu czynności Sądów Policji Prostej, tamże;—Sądów Policji Poprawczej, tamże;—Sądów Kryminalnych, tamże;—wykazów statystycznych składanych Gubernatorom Cywilnym przez Podprokuratorów przy Sądach Policji Poprawczej, tamże.

ZAPISY na rzecz Instytutów publicznych przedstawia pod zatwierdzenie Rady Administracyjnej Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, I, 161; IV, 159. Obowiązek dołączania do przedstawień w tym względzie tylu kopij aktu, ile takowy obejmuje zapisów zatwierdzeniu ulegających, IV, 161. Przesyłanie Izbie Obrachunkowej wykazu tych zapisów, IV, 165; wzór do takiego wykazu, IV, 171. Porządek nadsyłania przez Rejentów wypisów aktów zapisy obejmujących, IV, 175. Wyjednywanie zatwierdzenia zapisów na rzecz kościołów wyznania prawosławnego lub ewangelickiego należy do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, I, 167.

ZASTĘPCY,—Dyrektora Głównego Sprawiedliwości oraz Dyrektorów Wydziału Kommissyi Sprawiedliwości, I, 309;—Sędziów Trybunału Handlowego oraz Asessorów przy Sądzie Apellacyjnym do spraw handlowych kupców ruskich, patrz *Wybory*.

ZBRODNIĄ KAPITAŁNĄ. — Obwinieni o nią dopiero powyczerpnięciu przez nich wszelkich środków prawnej obrony, mogą być przedstawiani do łaski, II, 305. Co za zbrodnią kapitalną uważać należy, II, 307.

ZNIKŁY. Porządek postępowania w sprawach o uznanie osoby za zaginioną lub znikłą, I, 157. Zwolnienie od ponoszenia kosztów druku ogłoszenia w pismach publicznych o znikłym, wyraźnie wyrokiem orzeczone być powinno, IV, 153. Prokuratorowie mają obowiązek udzielania opinii i zwracania uwagi w sprawach tego rodzaju, czyli istotnie strony są w możności ponoszenia kosztów ogłoszenia lub przeciwnie, IV, 154.

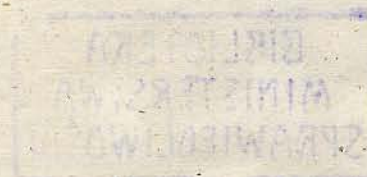

86430

КОНЕЦЪ ПЕРВАГО ТОМА.

KONIEC TOMU PIERWSZEGO.

160.-

BIBLIOTEKA
MINISTERSTWA
SPRAWIEDLIWOŚCI

3271^a.

(9 Іюня) 1854 года, за № 8,207, съ представленіемъ къ Намѣстнику въ Царствѣ, въ коемъ, указавъ на общее число такихъ дѣлъ, производимыхъ въ каждомъ Судѣ, и объяснивъ при томъ причины, замедляющія разсмотрѣніе оныхъ, испрашивала вмѣстѣ съ тѣмъ разрѣшенія, должны ли быть, при такомъ положеніи дѣлъ, представляемы именныя списки всѣмъ выходцамъ, съ вѣдомостью о ходѣ производимыхъ о нихъ дѣлъ.

Въ ожиданіи по сему предмету разрѣшенія, которое не послѣдовало и по настоящее время, представленіе рапортовъ по четвертямъ года приостановлено, а только для контроля дѣлъ этого рода, Правительственная Коммисія Юстиціи, на основаніи своего распоряженія отъ 4/16 Октября 1854 года, за № 18,568 (а), получаетъ отъ Уголовныхъ Судовъ, въ концѣ каждаго года, вѣдомости о всѣхъ дѣлахъ о выходцахъ, съ объясненіемъ ихъ хода, а всякіе три мѣсяца — рапорты, заключающіе въ себѣ свѣдѣнія о общемъ числѣ дѣлъ, вновь поступившихъ къ производству.

Постановленіе отъ 25 Апрѣля (7 Мая) 1850 года подверглось впослѣдствіи измѣненію:

а) относительно лицъ, которымъ, по силѣ 7 ст. Высочайшаго манифеста 17/29 Апрѣля 1855 года, даровано прощеніе и дозволено возвратиться въ отечество, постановлено:

„Отлучившимся съ мѣста жительства, безъ дозволенія Начальства, въ другія мѣста Царства или за границу онаго, для избѣжанія рекрутской повинности, для заработковъ, также отлучившимся за границу по паспортамъ, но на срокъ не возвратившимся, если они не учинили друга-

днемъ 28 Мая (9 Червца) 1854 r., Nr. 8,207, wystąpiła ze stosowném przedstawieniem do Namiestnika Królestwa, w którym wykazawszy ogólną liczbę spraw takich w każdym Sądzie uformowanych i wyjaśniwszy przyczyny opóźnienia w ich rozpoznaniu, zarazem upraszała o decyzję, czy obok takiego wyjaśnienia stanu rzeczy, listy imienne wszystkich wychodźców, z wiadomością o położeniu spraw przeciwko nim uformowanych, mają być nadsyłane.

W oczekiwaniu na decyzję w tym przedmiocie, której dotychczas Kommissya Rządowa Sprawiedliwości nie otrzymała, i samo składanie raportów kwartalnych wstrzymaném zostało; jedynie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, dla kontroli nad tego rodzaju sprawami, na zasadzie rozporządzenia swego z dnia 4/16 Października 1854 r., Nr. 18,568 (a), otrzymuje od Sądów Kryminalnych, z końcem każdego roku, wykazy wszystkich spraw przeciwko wychodźcom prowadzonych, z wyjaśnieniem ich postępu, a z końcem każdego kwartału, raporta obejmujące w sobie liczbę ogólną spraw nowo-rozwiniętych.

Postanowienie z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 r. uległo następnie zmianie:

a) Co do osób, które na zasadzie artykułu 7 N. J. wyższego Manifestu z dnia 17/29 Kwietnia 1855 r. otrzymały przebaczenie i powrót został im do kraju dozwołonym, stanowiącego:

„Tym, którzy z miejsca swego zamieszkania, bez pozwolenia zwierzchności wydalili się w inną stronę kraju lub za granicę onego, w celu uchronienia się od służby wojskowej lub téż dla zarobku, jako i tym, którzy wydalili się za granicę za pasportem, jeżeli się nie dopuścili innego przestępstwa podlegającego

го преступленія, подлежащаго одному изъ наказаній уголовныхъ или исправительныхъ, соединенныхъ съ потерей всѣхъ правъ и преимуществъ, или нѣкоторыхъ особенныхъ правъ по силѣ 46 и 54 статей Уложенія о наказаніяхъ, даруется прощенье, коль скоро пребывающіе внутри Царства въ теченіе 6 мѣсяцевъ, а находящіеся за границею въ теченіе одного года, со дня обнародованія сего манифеста, явятся на родину къ своимъ начальствамъ“.

а также:

b) относительно тѣхъ выходцевъ, которые, желая воспользоваться Высочайшимъ указомъ ¹⁵/₂₇ Мая 1856 года (а), подали прошеніе о дозволеніи возвратиться въ отечество, съ изъявленіемъ раскаянія въ минутномъ заблужденіи.

Какъ въ первомъ случаѣ, такъ и въ случаѣ возвращенія на родину, на основаніи полученнаго на сіе позволенія, никакое разслѣдованіе судебнымъ порядкомъ не производилось.

Упомянутое Высочайшее повелѣніе измѣнено также и относительно объявленій, которыя, на основаніи § 5, будучи публикуемы въ пяти газетахъ, издаваемыхъ въ Имперіи, были сопряжены со многими формальностями и составляли главную причину замедленія въ окончательномъ рѣшеніи дѣлъ. Вслѣдствіе сего состоялось Высочайшее повелѣніе, объявленное въ отзывѣ Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ ¹/₁₃ Мая 1856 года, за № 11,018 (b), въ исполненіе котораго издано ¹⁶/₂₈ Октября 1856 года постановленіе Совѣта Управ-

(a) *Дневн. Закон. т. 49, стр. 410.*

(b) *См. приб. N. 193 (т. V, стр. 178).*

одной изъ каръ главныхъ albo поправочныхъ, поłączonych зъ позбавieniem wszelkichъ правъ и przywilejów albo utratą niektórychъ szczególnychъ правъ w duchu art. 46 i 54 Kodeksu kar, udziela się przebaczenie, jak skoro, przebywający wewnątrz kraju, najdalej w ciągu sześciu miesięcy, a będący за границą, w ciągu roku jednego, od dnia ogłoszenia tego Manifestu Naszego, zgłoszą się do miejscowej zwierzchności kraju rodzinnego”.

tudzież:

b) Co do tych wychodźców, którzy pragnąc korzystać z NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia ¹⁵/₂₇ Maja 1856 roku (a), zanieśli prośby o dozwolenie powrotu do kraju, z wynurzeniem żalu за chwilowe obłąkanie.

Tak w pierwszym przypadku, jakoteż w razie powrotu do kraju, na zasadzie udzielonego w tej mierze pozwolenia, dochodzenie na drodze sądowej nie miało miejsca.

Zmiana rzeczzonego postanowienia nastąpiła także i co do samych obwieszczeń, które, stosownie do § 5, w pięciu pismach periodycznych Cesarstwa mając być zamieszczane, połączone było z wielu formalnościami, i stanowiąc główną przyczynę opóźnienia w stanowczém załatwianiu spraw, spowodowały NAJWYŻSZY rozkaz, w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia ¹/₁₃ Maja 1856 roku, Nr. 11,018 (b), objawiony, w wykonaniu którego wydanem zostało na dniu ¹⁶/₂₈ Października 1856 roku po-

(a) *Dzien. Praw t. 49, str. 411.*

(b) *Zobacz dodatek N. 193. (t. V, str. 179).*

ления (а), изменяющее 5 § вышеприведенного указа в том, что вызовы Судовъ о возвратѣ лицъ, проживающихъ незаконно за границею, предписано впредь припечатывать, въ установленные сроки, только въ официальной газетѣ (нынѣ въ польскомъ Варшавскомъ Дневникѣ), а равно во всѣхъ губернскихъ вѣдомостяхъ, издаваемыхъ въ Царствѣ. Примѣняясь же къ точному смыслу Высочайшаго указа 15/27 Мая 1856 года, дабы въ Судахъ не были вчинаемы дѣла о тѣхъ, которые, вслѣдствіе поданнаго установленнымъ порядкомъ прошения, получаютъ позволеніе возвратиться въ отечество, въ 3 ст. сего же постановленія опредѣлено, чтобы до отсылки вызова въ редакцію официальной газеты для припечатанія, каждый разъ былъ представляемъ на усмотрѣніе и разрѣшеніе Намѣстника въ Царствѣ списокъ вызываемымъ лицамъ.

Эти списки, составляемые подлежащими Уголовными Судами, на основаніи слѣдственныхъ дѣлъ, представляются посредствомъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, рѣшеніе же по сему предмету Намѣстника въ Царствѣ составляетъ главное основаніе къ начатію производства судебнымъ порядкомъ или къ прекращенію онаго.

По поводу Высочайшаго указа 15/27 Мая 1856 года объ освобожденіи отъ всякихъ розысковъ и судебного изслѣдованія всѣхъ тѣхъ, которымъ, вслѣдствіе поданнаго ими прошенія, дозволено возвратиться на родину, возникло новое недоразумѣніе, какъ поступать по дѣламъ о такихъ выходцахъ, которымъ, по причинѣ предосудительнаго поведенія за границею, отказано въ помилованіи, или въ таковомъ можетъ быть отказано на будущее время?

(а) См. приб. N. 194 (т. V, стр. 184).

становленіе Rady Administracyjnej (а), zmieniające art. 5 powołanego ukazu w tém, iż wezwania sądowe do powrotu osób nieprawnie za granicą przebywających, zalecono od-tąd ogłaszać w oznaczonych terminach, tylko w Gazecie Rządowej (obecnie w Dzienniku Warszawskim), oraz we wszystkich Dziennikach Gubernialnych Królestwa. Ze względu zaś na NAJWYŻSZY ukaz z dnia 15/27 Maja 1856 roku, aby dochodzenie sądowe nie było rozpoczynane przeciwko tym, którzy, w skutek wniesionych przez siebie próśb, drogą właściwą otrzymają pozwolenie powrotu do kraju, w art. 3 tegoż postanowienia zaleconém jest, aby przed uczynieniem wezwania o ogłoszenie w Gazecie Rządowej, za każdą razą przedstawianą była Namiestnikowi Królestwa do rozpoznania i decyzji lista osób, które mają być wezwane.

Listy te, przez właściwe Sądy Kryminalne na podstawie akt sporządzone, przedstawiane są za pośrednictwem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, a decyzja Namiestnika Królestwa w téj mierze wydana stanowi główną zasadę do rozwinięcia dochodzenia lub téż zaniechania takowego na drodze sądowej.

Z powodu NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 15/27 Maja 1856 roku, uwalniającego od wszelkich poszukiwań i od sądowego dochodzenia tych wszystkich, którzy na zasadzie wniesionej próśby mają pozwolenie powrotu do kraju, wywiązała się znowu wątpliwość, jak postępować w sprawach przeciwko takim wychodźcom, którym, z powodu złego prowadzenia się za granicą, ułaskawienia odmówiono, lub którym takowe w przyszłości odmówioném być może?

(а) Zobacz dodatek N. 194. (t. V, str. 185).

с) веденіе трехмѣсячныхъ и годичныхъ вѣдомостей о всѣхъ занятіяхъ и дѣйствіяхъ карательныхъ Судовъ ⁽¹⁾;

Это недоразумѣніе, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, разрѣшено предписаніемъ Намѣстника въ Царствѣ отъ 16/28 Мая 1858 года, за № 5,304 (а), содержаніе котораго сообщено отъ 27 Мая (8 Іюня) 1858 года, за № 9,159, всѣмъ Прокурорамъ и Уголовнымъ Судамъ и въ которомъ предписано, чтобы дѣла этого рода, производимые уголовнымъ порядкомъ, были прекращаемы, съ сохраненіемъ только въ такихъ случаяхъ секвестра.

Определенный вышеприведенными постановленіями и распоряженіями порядокъ уголовного производства по дѣламъ о выходцахъ соблюдается и по настоящее время. Сверхъ того, имѣетъ еще обязательную силу предложеніе Намѣстника въ Царствѣ отъ 22 Августа (3 Сентября) 1859 года, за № 5,819 (b), по предмету присужденія издержекъ на припечатаніе въ газетахъ вызововъ съ имущества вызываемыхъ къ возврату лицъ, и другое предписаніе Намѣстника въ Царствѣ отъ 28 Сентября (10 Октября) того же года, за № 6,637 (с), сообщенное въ содержаніи, изложенномъ въ предписаніи Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 9/18 Октября того же года, за № 20,415, данномъ Уголовнымъ Судамъ о томъ, чтобы въ именныхъ спискахъ выходцамъ, представляемыхъ на разсмотрѣніе и рѣшеніе Намѣстника, означено было съ точностію время побѣга изъ края каждаго изъ поименованныхъ въ спискѣ лицъ.

⁽¹⁾ Согласно правиламъ о судоустройствѣ, изданнымъ 26 Іюля 1810 года и положенію объ учрежденіи

(а) См. приб. N. 195 (т. V, стр. 188).

(b) См. приб. N. 196 (т. V, стр. 190).

(с) См. приб. N. 197 (т. V, стр. 194).

с) utrzymywania wykazów kwartalnych i rocznych z wszelkich prac i działań Sądów karnych ⁽¹⁾;

Wątpliwość tę, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, rozwiązał reskrypt Namiestnika Królestwa z d. 16/28 Maja 1858 roku, Nr. 5,304 (a), pod dniem 27 Maja (8 Czerwca) 1858 roku, Nr. 9,159, wszystkim Prokuratorom i Sdom Kryminalnym w treści zakomunikowany i zalecający, aby w takich razach sprawy na drodze karnéj prowadzone, z utrzymaniem jedynie sekwestru, były reponowane.

Postępowanie w sprawach przeciwko wychodźcom na drodze karnéj prowadzonych, powołanemi wyżej przepisami i rozporządzeniami wskazane, po dziś dzień jest zachowywaném. Obok tego, obowiązuje jeszcze reskrypt Namiestnika Królestwa z dnia 22 Sierpnia (3 Września) 1859 roku, Nr. 5,819 (b), w przedmiocie zasądzania kosztów obwieńszczeń w pismach publicznych z majątku osób do powrotu wzywanych, oraz reskrypt Namiestnika Królestwa z dnia 28 Września (10 Października) tegoż roku, Nr. 6,637 (c), rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 9/18 Października tegoż roku, Nr. 20,415, Sdom Kryminalnym w treści zakomunikowany, iżby w listach imiennych wychodźców, do rozpoznania i decyzji Namiestnikowi przedstawianych, wskazywany był dokładnie czas, w którym każda z osób w liście zamieszczona wydaliła się z kraju.

⁽¹⁾ Stosownie do przepisów Organizacyi sądowej z dnia 26 Lipca 1810 roku i Organizacyi Kommissyi Rządowej

(а) Zobacz dodatek N. 195. (t. V, str. 189).

(b) Zobacz dodatek N. 196. (t. V, str. 191).

(с) Zobacz dodatek N. 197. (t. V, str. 195).

Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 5/17 Октября 1816 года, эта Коммисія, въ силу предоставленной ей надъ Судами власти, обязана вести строгій контроль за ходомъ дѣлъ въ карательныхъ Судахъ и представлять Правительству въ годовыхъ отчетахъ результатъ ихъ дѣйствій за каждый истекшій годъ.

Съ этою цѣлю заведены слѣдующіе срочные рапорты:

1. *Трехмѣсячныя вѣдомости, заключающія въ себѣ свѣдѣнія о занятіяхъ Судовъ*, а именно: сколько каждый карательный Судъ и каждый Членъ этого Суда имѣетъ въ производствѣ слѣдственныхъ и другихъ важнѣйшихъ дѣлъ, сколько изъ нихъ исполнено въ теченіе трехъ мѣсяцевъ и сколько осталось неисполненныхъ на слѣдующую четверть года.

Эти вѣдомости не имѣли первоначально определенной однообразной формы, но, вслѣдствіе распоряженія Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 22 Декабря 1829 года, за № 11,205 (а), изданы по сему предмету постоянныя правила и установлены формы, по которымъ обязаны были представлять вѣдомости всѣ Суды Полиціи Простой и Исправительной и Уголовные Суды.

Изданная впослѣдствіи времени подробная Инструкція отъ 29 Января 1834 года, за № 9,863 (b), объемлетъ дополнительныя по сему предмету постановленія и возлагаетъ на Уголовные Суды обязанность, чтобы они, производя надзоръ и пользуясь предоставленною имъ властію, строго вникали въ дѣйствія подвѣдомственныхъ имъ Судовъ Полиціи Простой и Исправительной, рассматривали ихъ вѣдомости, дѣлали по нимъ свои замѣ-

(а) См. приб. N. 198 (т. V, стр. 196).

(b) См. приб. N. 199 (т. V, стр. 202).

Справедливости з дня 5/17 Паўдзiнiка 1816 року, тажъ Kommissya Rządowa, jako władza zwierzchnia nad Sądami, obowiązana jest utrzymywać ścisłą kontrolę nad biegiem czynności w Sądach karzących i przedstawiać Rządowi, w sprawozdaniach rocznych, rezultat z tych czynności w ciągu każdego roku osiągnięty.

Do tego celu zaprowadzone zostały następujące peryodyczne raporty:

1. *Wykazy kwartalne czynności, obejmujące wiadomości o zatrudnieniach Sądów*, a w szczególności: ile, każdy Sąd karzący i każdy Członek tegoż Sądu miał do załatwienia spraw i innych ważniejszych czynności; ile z tych w ciągu kwartału załatwił, i ile mu na następny kwartał pozostało.

Wykazy takowe pierwotkowo nie miały przepisanej jednostajnej formy i dopiero rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 22 Grudnia 1829 roku, Nr. 11,205 (a), wydane zostały stałe w tym względzie urządzenia i przepisane wzory, według których wszystkie Sądy Policji Prostej, Policji Poprawczej i Kryminalne wykazy składać były obowiązane.

Późniejsza szczegółowa Instrukcja z dnia 29 Stycznia 1834 roku, Nr. 9,863 (b), obejmuje dodatkowe w tym względzie rozporządzenia i wkłada na Sądy Kryminalne obowiązek, aby, jako władza nadzorcza i bezpośrednio przełożona, wglądały ściśle w czynności podległych im Sądów Policji Prostej i Policji Poprawczej, rozpoznawały ich wykazy, czyniły nad nimi odpowiednie uwagi czyli monita i takowe monita, wraz z wnioskami Prokuratora Królewskie-

(а) Zobacz dodatek N. 198. (t. V, str. 197).

(b) Zobacz dodatek N. 199. (t. V, str. 203).

чанія или напominанія и таковыя, общестъ заключеніями Царскаго Прокурора, препровождали въ копіяхъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи, для свѣдѣнія и соотвѣтственнаго употребленія.

Сверхъ того, въ 7 § сказанной Инструкціи, назначенъ былъ для представленія этихъ вѣдомостей двухмѣсячный срокъ, по истеченіи каждой четверти года, по послѣдовавшимъ затѣмъ распоряженіемъ отъ $\frac{1}{13}$ Марта 1841 года, за № 3,022 (а), этотъ срокъ сокращенъ до 30 дней.

Съ учрежденіемъ Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, Высочайше утвержденнымъ $\frac{8}{20}$ Сентября 1842 года положеніемъ Сената, вмѣнено Оберъ-Прокурорамъ въ обязанность представлять Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, срочные рапорты о дѣйствіяхъ Правительствующаго Сената по формамъ, предписаннымъ симъ же Директоромъ.

Вслѣдствіе сего, Главный Директоръ, распоряженіемъ своимъ отъ $\frac{8}{20}$ Сентября 1843 г., за № 12,018 (b), установилъ форму трехмѣсячныхъ вѣдомостей о дѣйствіяхъ X Департамента Правительствующаго Сената, съ тѣмъ, чтобы, согласно 200 ст. вышеприведеннаго положенія Сената, онѣ были представляемы въ теченіе 15 дней по прошествіи каждой четверти года.

Наконецъ, отъ $\frac{8}{20}$ Сентября 1843 г., за № 12,019 (c), Правительственная Коммисія Юстиціи предписала Апелляціонному Суду Царства, наподобіе всѣхъ прочихъ карательныхъ Судовъ, представлять ей, по установлен-

(a) См. приб. N. 200 (т. V, стр. 224).
(b) См. приб. N. 201 (т. V, стр. 228).
(c) См. приб. N. 202 (т. V, стр. 234).

го, надсылаły в odpisach Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości do jej wiadomości i stosownego użytku.

Prócz tego § 7-ym powołanej Instrukcyi, termin do składania wzmiankowanych wykazów oznaczony był dwumiesięczny, po upływie każdego kwartału; lecz następнымъ rozporządzeniem z dnia $\frac{1}{13}$ Marca 1841 roku, Nr. 3,022 (a), termin ten został skrócony do dni 30.

Po utworzeniu Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, Ustawą Senacką pod dniem $\frac{8}{20}$ Września 1842 r. NAJWYŻEJ zatwierdzoną, włożony został obowiązek na Naczelnym Prokuratorów składania Dyrektorowi Głównemu w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości Prezydującemu periodycznych raportów o czynnościach Rządzącego Senatu, podług wzorów przez tegoż Dyrektora przepisanych.

W skutku tego, Dyrektor Główny rozporządzeniem z dnia $\frac{8}{20}$ Września 1843 r., Nr. 12,018 (b), przepisał odpowiedni wzór do wykazów kwartalnych czynności X-go Departamentu Rządzącego Senatu, z załączeniem, aby, stosownie do art. 200 powołanej Ustawy Senackiej, składane były w ciągu 15 dni po upływie każdego kwartału.

Wreszcie, reskryptem z dnia $\frac{8}{20}$ Września 1843 r., Nr. 12,019 (c), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zaleciła Sądowi Apellacyjnemu Królestwa, aby, podobnie jak inne Sądy karne, składał jej wykazy kwartalne swych

(a) Zobacz dodatek N. 200 (t. V, str. 225).
(b) Zobacz dodatek N. 201. (t. V, str. 229).
(c) Zobacz dodatek N. 202. (t. V, str. 235).

ной формѣ, каждыя три мѣсяца, вѣдомости о своихъ дѣйствіяхъ, въ продолженіе 30 дней по истеченіи каждой четверти года.

Всѣ эти вѣдомости представляются и по настоящее время въ установленномъ порядкѣ, и только прежнія формы подверглись, по распоряженію Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 10/22 Іюня 1859 года, за № 11,500 (а), нѣкоторому измѣненію, вслѣдствіе прибавленія къ нимъ новыхъ свѣдѣній, необходимыхъ для пользы службы.

2. *Годишнія статистическія вѣдомости, заключающія въ себѣ общія свѣдѣнія о важнѣйшихъ уголовныхъ случаяхъ*, представляются Гражданскимъ Губернаторамъ и Правительственной Коммисіи Юстиціи Помощниками Прокуроровъ при Исправительныхъ Судахъ, на основаніи распоряженія Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 10/22 Октября 1842 года, за № 9,252 (b).

Этимъ распоряженіемъ, изданнымъ по предписанію Намѣстника въ Царствѣ, объявленному въ отзывѣ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 28 Іюля (9 Августа) 1842 года, за № 1039/20086, имѣлось въ виду доставить Гражданскимъ Губернаторамъ матеріалы для годовыхъ отчетовъ, подносимыхъ Государю Императору черезъ Намѣстника въ Царствѣ.

Правительственная же Коммисія Юстиціи предписала представлять себѣ эти вѣдомости въ двухъ экземплярахъ по той именно причинѣ, чтобы имѣть возможность наблюдать за ихъ точностію и принимать соотвѣтственные мѣры, по замѣчаніямъ Помощниковъ Прокуроровъ, помѣщаемымъ въ тѣхъ же вѣдомостяхъ.

(a) См. приб. N. 203 (т. V, стр. 242).

(b) См. приб. N. 204 (т. V, стр. 254).

czynności, podług przepisane go wzoru, w dniach 30 po upływie każdego kwartału.

Wszystkie te wykazy składane są dotąd w tym samym porządku, jaki powołanemi rozporządzeniami przepisany został, i jedynie tylko dawniejsze wzory, na skutek rozporządzenia Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 10/22 Czerwca 1859 r., Nr. 11,500 (a), uległy niejakiemu zmianie, przez dodanie w nich niektórych wiadomości, jakich potrzeba służby wymagała.

2. *Wykazy statystyczne roczne, obejmujące ogólne wiadomości o ważniejszych wypadkach kryminalnych*, składane są Gubernatorom Cywilnym i Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przez Podprokuratorów przy Sądach Poprawczych, na zasadzie rozporządzenia Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 10/22 Października 1842 roku, Nr. 9,252 (b).

Rozporządzenie to, wydane na skutek polecenia Namiestnika Królestwa, przez odezwę Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) 1842 roku, Nr. 1039/20086, objawionego, miało na celu dostarczenie Gubernatorom Cywilnym materiałów do sprawozdań rocznych, składanych NAJJAŚNIEJSZEMU PANU za pośrednictwem Namiestnika Królestwa.

Sama zaś Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, dla tego zastrzegła sobie składanie tych wykazów w duplikatach, aby mogła czuwać nad ich dokładnością i robić stosowny użytek z uwag i spostrzeżeń Podprokuratorów, jakie w pomienionych wykazach są zamieszczane.

(a) Zobacz dodatek N. 203. (t. V, str. 243).

(b) Zobacz dodatek N. 204. (t. V, str. 255).

Первоначальная форма сказанных вѣдомостей примѣнена была къ редакціи Уголовнаго Кодекса 1818 года, съ отмѣною котораго и введеніемъ Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ съ 1847 года, она измѣнена распоряженіемъ Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 17/29 Декабря 1847 года, за № 21,275 (а), сообразно съ системою новаго законодательства, и осталась въ такомъ видѣ до настоящаго времени.

3. *Статистическія вѣдомости о преступленіяхъ и лицахъ, въ нихъ обвиняемыхъ*, присылаемы были въ Правительственную Коммисію Юстиціи всѣми карательными Судами въ перечневыхъ табеляхъ, по истеченіи каждаго года, и служили преимущественно матеріаломъ для отчетовъ, представляемымъ ежегодно Правительству.

Такія перечневыя вѣдомости введены Правительственною Коммисіею Юстиціи въ первый разъ въ 1816 году и за тѣмъ, въ теченіе времени и по мѣрѣ надобности, были неоднократно измѣняемы и дополняемы.

Въ 1847 году, со введеніемъ нынѣ дѣйствующаго Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, послѣдовало коренное преобразование этихъ вѣдомостей; по распоряженію Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 19/31 Января 1848 года, за № 1,885, издана форма и подробная инструкция, на основаніи которой, всѣ карательные Суды были обязаны составлять свои вѣдомости и представлять оныя установленнымъ порядкомъ, въ 30-дневный срокъ по истеченіи каждаго года, въ Правительственную Коммисію Юстиціи. Сверхъ того, Уголовные Суды, Царскіе Прокуроры при этихъ же Судахъ, Апелляціонный Судъ и Оберъ-Прокуроръ X Департа-

(а) См. приб. N. 205 (т. V, стр. 266).

Pierwotny wzór do rzeczonych wykazów zastosowany był do układu Kodeksu kryminalnego z roku 1818, z uchynieniem którego i zaprowadzeniem Kodeksu kar głównych i poprawczych z roku 1847, wzór ten, rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 17/29 Grudnia 1847 r., Nr. 21,275 (a), zmieniony został odpowiednio do systematu nowego prawa, i dotąd w tej formie pozostał.

3. *Wykazy statystyczne przestępstw i osób o przestępstwa obwinionych*, nadsyłane były Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przez wszystkie Sądy karzące w ogólnych tabelach, po upływie każdego roku, i służyły głównie za materiał do sprawozdań Rządowi corocznie składanych.

Pierwsze takie tabelaryczne wykazy zaprowadzone zostały przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości w roku 1816, a następnie z postępem, czasu i w miarę potrzeby, niejednokrotnie były zmieniane lub uzupełniane.

W roku 1847, z zaprowadzeniem obecnie obowiązującego w Królestwie Kodeksu kar głównych i poprawczych, nastąpiła główna reforma tych wykazów; albowiem rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 19/31 Stycznia 1848 r., Nr. 1,885, przepisany został wzór i szczegółowa instrukcja, na zasadzie której wszystkie Sądy karzące obowiązane były wykazy swoje układać i w przepisany porządku, w dniach 30 po upływie każdego roku, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości nadsyłać. Prócz tego, Sądy Kryminalne, Prokuratorowie Królewscy przy tychże Sądach, Sąd Apellacyjny i Naczelný Prokurator X Departamentu Rządzącego Senatu, mieli sobie za-

(а) Zobacz dodatek N. 205. (t. V, str. 267).

мента Правительствующаго Сената обязаны были представлять въ Правительственную Коммисію Юстиціи свои заключенія и замѣчанія относительно главнѣйшихъ причинъ распространенія преступленій или частаго повторенія ихъ въ данной мѣстности, а равно и о мѣрахъ, какія слѣдовало бы принять къ предотвращенію зла.

Вслѣдъ за симъ, въ 1862 году, вѣдомости подверглись вновь измѣненію, такъ какъ, по распоряженію Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 10/22 Декабря т. г., за № 24,371, прибавлены въ нихъ были нѣкоторыя графы, необходимыя для исчисленія приговоренныхъ къ наказаніямъ лицъ и сообщенія объ нихъ разныхъ статистическихъ данныхъ, вовсе упускаемыхъ изъ виду по прежнимъ вѣдомостямъ.

Сверхъ того, для достиженія большей точности въ этихъ вѣдомостяхъ, на основаніи того же распоряженія, заведены во всѣхъ Судахъ соотвѣтственные контроли, для собиранія въ теченіе года всякихъ статистическихъ свѣдѣній и подробностей, необходимыхъ къ составленію означенныхъ вѣдомостей.

Многолѣтній однако опытъ доказалъ, что статистическія перечневныя табели, доставляемыя Судами, не вполне соотвѣтствовали своему назначенію, ибо не только Правительство не почерпало изъ нихъ тѣхъ данныхъ, какія, сообразно современнымъ требованіямъ науки, должна заключать въ себѣ всякая уголовная статистика, но, сверхъ того, по причинѣ производства въ теченіе года однихъ и тѣхъ же дѣлъ въ разныхъ Судахъ и инстанціяхъ, вкрадывались въ эти вѣдомости разныя погрѣшности и неточности, коихъ невозможно было избѣгнуть.

По сему поводу, Правительственная Коммисія Юстиціи признала необходимымъ отмѣнить сказанный вѣдомости и всѣ относящіеся къ нимъ и введенные въ Су-

leconém czynić i nadsyłać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości swoje uwagi i spostrzeżenia o główniejszych powodach szerzenia się przestępstw lub zageszczania się ich w pewnej okolicy, oraz o środkach, jakie dla zaradzenia złemu przedsięwzięby należało.

Następnie, w roku 1862, wykazy te nowej uległy zmianie; albowiem rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 10/22 Grudnia t. r., Nr. 24,371, dodano w nich niektóre rubryki, potrzebne do obliczania osób na kary skazanych, i podawania co do tych osób różnych szczegółów statystycznych, których poprzednie wykazy wcale nie obejmowały.

Prócz tego, dla zapewnienia dokładności w tych wykazach, powołanem rozporządzeniem przepisane zostały odpowiednie dla wszystkich Sądów kontrole, celem zbierania w ciągu każdego roku wszelkich wiadomości i szczegółów statystycznych, do układania pomienionych wykazów potrzebnych.

Długoletnie jednak doświadczenie wykazało, że zbiorowe tabele statystyczne przez Sądy nadsyłane, nie odpowiadały należycie swemu przeznaczeniu; albowiem nie tylko że nie mogły dostarczać Rządowi tych wszystkich wiadomości, jakie, przy dzisiejszych wymaganiach nauki, statystyka kryminalna przedstawiać powinna, ale nadto, skutkiem przechodzenia spraw w ciągu jednego roku przez różne Sądy i instancje, wciskały się do wykazów liczne pomyłki i niedokładności, którym zapobiedz było niepodobna.

Z tego powodu, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości uznała potrzebę znieść rzeczzone wykazy i wszelkie należą-

дахъ контроли, и завести въ этомъ отношеніи совершенно новое устройство.

На основаніи сего устройства, изложеннаго въ предписаніи Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 12/24 Августа 1864 года, за № 12,860 (а), уголовная статистика, начиная съ 1 Января 1865 года, составляется въ Канцеляріи Правительственной Коммисіи Юстиціи, всѣ же карательные Суды доставляютъ ей нужные материалы въ подробныхъ рапортахъ, представляемыхъ о каждомъ дѣлѣ особо.

Эти рапорты присылаются на печатныхъ бланкахъ, съ соответственными графами, слѣдующимъ порядкомъ:

a) послѣ заведенія каждаго дѣла, Судъ, начавшій по оному слѣдственное производство, представляетъ о томъ немедленно и не позже 3-хъ дней, краткій рапортъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, по формѣ подъ лит. *A* (b);

b) по окончаніи дѣла, Судъ, рѣшившій оное окончательно или завершившій производство онаго на законномъ основаніи, долженъ представить о результатѣ, безотлагательно, и никакъ не позже 8 дней, подробный рапортъ или статистическую вѣдомость, по формѣ подъ лит. *B* (c);

c) по всѣмъ дѣламъ, не рѣшеннымъ въ теченіе года, каждый Судъ, высшій или низшій, въ которомъ такое дѣло, по какой бы то ни было причинѣ, осталось въ производствѣ на слѣдующій годъ, обязанъ въ теченіе 15 дней по прошествіи каждаго года, представить рапортъ или статистическую вѣдомость, также по формѣ подъ лит. *B*.

(a) См. приб. N. 165 (т. V, стр. 2).

(b) См. приб. N. 203 (т. V, стр. 271).

(c) См. приб. N. 201 (т. V, стр. 279).

ce do nich kontrole w Sądach utrzymywane, a w miejsce tego zaprowadzić nowe w tym względzie urządzenia.

Podług tych urządzeń, reskryptem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 12/24 Sierpnia 1864 roku, Nr. 12,860 (a), objętych, statystyka kryminalna od dnia 1 Stycznia 1865 roku układana jest w biurze Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości; wszystkie zaś Sądy karzące dostarczają jej potrzebnych do tego materiałów, przez składanie szczegółowych raportów o każdej sprawie.

Raporty te nadsyłane są na przygotowanych drukach, z odpowiedniami rubrykami, w porządku następującym:

a) po rozpoczęciu każdej sprawy, Sąd, który w nią śledztwo rozpoczął, składa o tém Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości natychmiast, a najdalej w dniach 3, krótki raport, podług wzoru lit. *A* (b);

b) po załatwieniu sprawy, Sąd, który ją ostatecznie osądził lub prawomocnie załatwił, składa o jej rezultacie natychmiast, a najdalej w dniach 8, szczegółowy raport czyli wykaz statystyczny, podług wzoru lit. *B* (c);

c) we wszystkich sprawach w ciągu roku niezakończonych, każdy Sąd niższy lub wyższy, w którym taka sprawa z jakiegobądź powodu na rok następny w biegu zostanie, obowiązany jest w ciągu dni 15 po upływie każdego roku, złożyć raport czyli wykaz statystyczny, także podług wzoru lit. *B*.

(a) Zobacz dodatek N. 165. (t. V, str. 3).

(b) Zobacz dodatek N. 206. (t. V, str. 275).

(c) Zobacz dodatek N. 207. (t. V, str. 283).

Сія послѣдняя вѣдомость нужна для того, чтобы имѣть свѣдѣніе о положеніи каждаго нерѣшеннаго дѣла и о результатѣ совершенныхъ по оному въ теченіе года судебныхъ дѣйствій.

Изъ упомянутыхъ статистическихъ рапортовъ и вѣдомостей, поступающихъ ежедневно въ Правительственную Коммисію Юстиціи, немедленно дѣлается соотвѣтственное употребленіе.

Съ этою цѣлью заведены два главные контроля: *одинъ*, называемый *контролемъ по дѣламъ*, раздѣленъ на судебные округа. Въ этотъ контроль вносятся каждое дѣло по рапорту подъ лит. А и контролируется впредь до окончательнаго рѣшенія онаго. По полученіи же статистической вѣдомости подъ лит. В, дѣло исключается изъ контроля, съ пополненіемъ значащихся въ ономъ графѣ. *Другой*, называемый *контролемъ преступленій и обвиненныхъ лицъ*, раздѣленъ также на судебные округа и, сверхъ того, по родамъ преступленій, согласно дѣленію, принятому въ Уложеніи о наказаніяхъ.

Всѣ графы этого контроля замѣщаются на основаніи статистической вѣдомости подъ лит. В, тотчасъ по полученіи оной, то есть относительно рѣшенныхъ въ теченіе года дѣлъ по полученіи донесенія о рѣшеніи ихъ, относительно же неисполненныхъ дѣлъ — по истеченіи каждаго года.

Здѣсь слѣдуетъ еще присовокупить, что вышеупомянутые рапорты подъ лит. А о каждомъ вновь заведенномъ дѣлѣ заключаютъ въ себѣ подробное описаніе каждаго болѣе важнаго или заслуживающаго вниманія Правительства преступленія, почему они служатъ вмѣстѣ и основаніемъ для составленія срочныхъ рапортовъ, представляемыхъ еженедѣльно Главнымъ Директоромъ, Предсѣдательствующимъ въ Правительственной Ком-

Ten ostatni wykaz potrzebny jest dla tego, aby mieć wiadomość o położeniu każdej sprawy niezakończonych i o rezultacie dopełnionego w niej w ciągu roku działania sądowego.

Z pomienionych raportów i wykazów statystycznych, codziennie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości nadsyłanych, robi się natychmiast stosowny użytek.

W tym celu zaprowadzone są dwie główne kontrole: *jedna*, nazwana *kontrolą spraw*, podzielona jest na okręgi sądowe. Do tej kontroli zapisuje się każda sprawa, na zasadzie raportu lit. A, i kontroluje się aż do zupełnego jej ukończenia; po czém, za nadejściem wykazu statystycznego lit. B, sprawa z kontroli się wykreśla, przy zapełnieniu objętych nią rubryk. *Druga*, nazwana *kontrolą przestępstw i osób obwinionych*, podzielona jest także na okręgi sądowe, a prócz tego na rodzaje przestępstw, według podziału w Kodeksie kar zamieszczonego.

Wszystkie rubryki objęte tą kontrolą zapełniają się na zasadzie wykazu statystycznego lit. B, zaraz po ich nadesłaniu, to jest: co do spraw zakończonych w ciągu roku, po otrzymaniu raportu o ich zakończeniu, a co do spraw niezakończonych, po ukończeniu się każdego roku.

Nadmienić tu jeszcze należy, że wzmiankowane powyżej raporty statystyczne lit. A o rozpoczęciu każdej nowej sprawy, obejmują szczegółowe opisanie każdego ważniejszego lub na uwagę Rządu zasługującego przestępstwa; służą więc zarazem do układania periodycznych raportów, jakie składane są co tydzień przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Na-

мисии Юстиции, Намѣстнику въ Царствѣ о всѣхъ болѣе важныхъ уголовныхъ происшествіяхъ въ краѣ.

4. *Вѣдомости о дѣлахъ арестантовъ*, съ подробнымъ изъясненіемъ хода ихъ, представляются Намѣстнику въ Царствѣ и Правительственной Коммисіи Юстиціи непосредственно Прокурорами при Уголовныхъ Судахъ и Помощниками Прокуроровъ при Исправительныхъ Судахъ, согласно предписанію Намѣстника въ Царствѣ отъ $\frac{3}{15}$ Іюля 1854 года, за № 5,554 (а), объявленному по принадлежности Правительственной Коммисіею Юстиціи отъ $\frac{6}{18}$ Іюля 1854 г., за № 13,341, съ показаніемъ въ нихъ арестантовъ по порядку задержанія ихъ, что и вмѣнено въ обязанность Помощникамъ Прокуроровъ, распоряженіемъ Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ $\frac{14}{26}$ Августа 1854 г., за № 16,277.

Эти вѣдомости, согласно вышеприведенному первоначальному предписанію Намѣстника въ Царствѣ, были присылаемы ежемѣсячно, но въ послѣдствіи времени, по распоряженію Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ $\frac{7}{19}$ Октября 1854 года, за № 20,432, основанному на предписаніи Намѣстника въ Царствѣ отъ $\frac{2}{14}$ Октября 1854 года, за № 8,900, срокъ для представленія ихъ назначенъ чрезъ каждые три мѣсяца. Причемъ вмѣнено Прокурорамъ въ обязанность наблюдать за тѣмъ, чтобы всѣ дѣйствія по дѣламъ объ арестантахъ исполнялись со всевозможною поспѣшностію.

Такъ какъ опытомъ дознано, что причиною замедленія по дѣламъ сего рода было по большей части медленное исполненіе административными властями требованій Судовъ, то Намѣстникъ въ Царствѣ отъ, $\frac{17}{29}$ Декабря 1854 года, за № 11,162 (b), извоили предписать:

(а) См. приб. N. 208 (т. V, стр. 288).

(b) См. приб. N. 209 (т. V, стр. 292).

миестнику Крѣлства о всыткхъ ваэнеышыхъ выпад-
кахъ крымнальных въ краю насталоныхъ.

4. *Wykazy spraw osób aresztowanych*, ze szczegóło-
wém wyjaśnieniem ich postępu, składane są Namiestnikowi.
Królestwa i Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, bezpo-
średnio przez Prokuratorów przy Sądach Kryminalnych
i Podprokuratorów przy Sądach Poprawczych, na zasadzie
reskryptu Namiestnika Królestwa z dnia $\frac{3}{15}$ Lipca 1854
roku, Nr. 5,554 (a), przez rozporządzenie Kommissyi Rzą-
dowej Sprawiedliwości z dnia $\frac{6}{18}$ Lipca 1854 roku, Nr.
13,341, objawionego, z pomieszczeniem w nich więźni ko-
leją daty przyaresztowania, do czego Podprokuratorowie
rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości
z dnia $\frac{14}{26}$ Sierpnia 1854 r., Nr. 16,277, są obowiązani.

Wykazy te, stosownie do pierwotnego zalecenia Na-
miestnika Królestwa wyz z daty powołanego, nadsyłane
były kaэdomiesięcznie; później jednak, rozporządzeniem
Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia $\frac{7}{19}$ Paэdzier-
nika 1854 roku, Nr. 20,432, na reskrypcie Namiestnika
Królestwa z dnia $\frac{2}{14}$ Paэdziernika 1854 roku, Nr. 8,900,
opartém, termin ich skłадania tylko co kwartał oznacz-
nym został. Przy czym włożono obowiaэek na Prokurato-
rów czuwania, iэby wszelkie działania w sprawach osób
uwięэionych jak najspiesэniej były dopełniane.

Poniewaэ doэwiadczenie wykazało, że powodem zwło-
ki w sprawach tego rodzaju było po największej części po-
wolne działanie władz administracyjnych w wykonywaniu
wezwań sądowych, przeto Namiestnik Królestwa, reskryp-
tem z dnia $\frac{17}{29}$ Grudnia 1854 roku, Nr. 11,162 (b), pole-

(а) Zобacz dodatek N. 208. (т. V, стр. 289).

(b) Zобacz dodatek N. 209. (т. V, стр. 293).

дабы въ вѣдомостяхъ объ арестантахъ были поясняемы причины замедленія, ежели оно имѣетъ мѣсто, съ означеніемъ при томъ, съ какого именно времени и какимъ вѣдомствомъ не исполнено требованія Суда.

Соотвѣтственное по сему предмету распоряженіе послѣдовало со стороны Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 30 Декабря (11 Января) 1854½ года, за № 25,523, ко всѣмъ Прокурорамъ при Уголовныхъ Судахъ.

Сверхъ того Правительственная Коммисія Юстиціи, замѣтивъ изъ поступающихъ въ оную коші вѣдомостей, что таковыя представляются Намѣстнику съ пропусками и иногда съ ошибками, вслѣдствіе чего Суды подвергаются невыгодному о нихъ сужденію, отъ 20 Апрѣля (2 Мая) 1856 года, за № 7,848 (а), предписала Прокурорамъ при Уголовныхъ Судахъ, чтобы при составленіи оныхъ была соблюдаема большая точность и преимущественно, чтобы каждое судебное дѣйствіе по уголовнымъ дѣламъ и состоявшіеся по онымъ приговоры были оправдываемы положительными данными.

Эти вѣдомости представляются по настоящее время, въ одномъ экземплярѣ Намѣстнику въ Царствѣ, а въ другомъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, каждую четверть года, по новымъ измѣненнымъ формамъ, установленнымъ предписаніями Намѣстника въ Царствѣ отъ 22 Февраля (3 Марта) 1857 г., за № 1,955 (b), и 2¼ Декабря того же года, за № 11,753, которыя сообщены Правительственною Коммисіею Юстиціи отъ 4¼ Марта и 7¼ Октября 1857 года, за № 3,947 и 19,700, всѣмъ Прокурорамъ и Помощникамъ Прокуроровъ.

(a) См. приб. N. 210 (т. V, стр. 294).

(b) См. приб. N. 211 (т. V, стр. 298).

cił, aby w wykazach więźni wyjaśniana była przyczyna zwłoki, jeżeli ta ma miejsce, z oznaczeniem czasu, od jakiego i która władza obojętną jest na wezwanie Sądu.

Stosowne w tej mierze rozporządzenie wydanem zostało przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości do wszystkich Prokuratorów [przy Sądach Kryminalnych pod dniem 30 Grudnia (11 Stycznia) 1854½ roku, Nr. 25,523.

Obok tego Kommissya Rządowa Sprawiedliwości dostrzegając z przedstawianych sobie duplikatów, że takowe niedokładnie a czasami mylnie Namiestnikowi są składane, skutkiem czego Sądy narażane bywają na niekorzystną opinią, reskryptem z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1856 roku, Nr. 7,848 (a), do Prokuratorów przy Sądach Kryminalnych wydanym, zaleciła większą ścisłość w takowych, a głównie, iżby każda czynność sądowa w sprawach, jak niemniej za padłe w nich wyroki, datami były usprawiedliwiane.

Wykazy te, w jednym egzemplarzu Namiestnikowi Królestwa, a w drugim Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości składane są po dziś dzień, co kwartał, ze zmianą tylko wzorów, reskryptami Namiestnika Królestwa z dnia 22 Lutego (3 Marca) 1857 roku, Nr. 1,955 (b), i 2¼ Grudnia tegoż roku, Nr. 11,753, postanowionych, które Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przy rozporządzeniach swych z dat 4¼ Marca 1857 roku, Nr. 3,947, i 7¼ Października tegoż roku, za Nr. 19,700, wszystkim Prokuratorom i Podprokuratorom zakomunikowała.

(a) Zobacz dodatek N. 210. (t. V, str. 295).

(b) Zobacz dodatek N. 211. (t. V, str. 299).

d) ревизія карательныхъ Судовъ и хранящихся въ нихъ уголовныхъ депозитовъ, а также слѣдственныхъ и уголовныхъ тюремъ, съ обращеніемъ вниманія на надлежащее содержаніе арестантовъ ⁽¹⁾;

Чтобы однако изъ этихъ вѣдомостей можно было составить себѣ ясное понятіе о движеніи всѣхъ арестантскихъ дѣлъ, когда они поступаютъ въ высшія инстанціи, или по онимъ дѣлаются представленія о помилованіи, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 24 Января (5 Февраля) 1859 года, за № 2,178 (а), предписала Прокурорамъ при карательныхъ Судахъ, чтобы копии вѣдомостей были представляемы чрезъ посредство ихъ въ Правительственную Коммисію, со всѣми тѣми дополнительными свѣдѣніями, кои подробно указаны въ этомъ предписаніи.

5. Сверхъ того, Правительственная Коммисія Юстиціи получаетъ отъ Помощниковъ Прокуроровъ при Исправительныхъ Судахъ ежемѣсячныя *вѣдомости о числѣ и движеніи арестантовъ*, относительно которыхъ соотвѣтственное объясненіе, съ указаніемъ обязательныхъ распоряженій, помѣщено въ § 17 номеръ 3 настоящаго Учрежденія, наконецъ:

6. Прокуроры при Уголовныхъ Судахъ обязаны представлять за каждую четверть года *вѣдомости о преступникахъ, присужденныхъ къ уголовнымъ наказаніямъ, на основаніи приговоровъ, вошедшихъ въ законную силу*. Объясненіе по сему предмету помѣщено въ § 17, номеръ 4, настоящаго Учрежденія.

⁽¹⁾ Касательно производства ревизіи въ Судахъ, имѣется уже надлежащее объясненіе въ 15 § лит. i.

(а) См. приб. N. 212 (т. V, стр. 300).

d) odbywania rewizyi (wizytacyi) Sądów karnych, depozytów kryminalnych, domów badań i więzień, niemniej co do właściwego utrzymywania więźni ⁽¹⁾;

Aby jednak wykazy te dawały dostateczne wyobrażenie o ruchu wszystkich spraw więziennych, gdy te przez instancje sądowe i drogę łaski przechodzą, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 24 Stycznia (5 Lutego) 1859 roku, Nr. 2,178 (a), poleciła Prokuratorom przy Sądach karnych, aby duplikaty wykazów za ich pośrednictwem były Kommissyi Rządowej nadsyłane, z uzupełnieniem tych wszystkich wiadomości, jakie w tymże reskrypcie są wskazane.

5. Obok tego, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości otrzymuje od Podprokuratorów przy Sądach Poprawczych kaźdomiesięcznie: *wykazy ludności i ruchu więźni*, co do których stosowne wyjaśnienie, obok wskazania obowiązujących rozporządzeń, przy § 17 n. 3 niniejszej Organizacyi jest uczynione; wreszcie:

6. *Wykazy kwartalne przestępców na kary główne prawomocnie skazanych*, których składanie Prokuratorowie przy Sądach Kryminalnych mają sobie poruczone. Wyjaśnienie w tym przedmiocie zamieszczone jest przy § 17 n. 4 niniejszej Organizacyi.

⁽¹⁾ W przedmiocie odbywania rewizyi w Sądach, znajduje się już wyjaśnienie przy paragrafie 15 pod ustępem i.

(а) Zobacz dodatek N. 212. (t. V, str. 301).

Въ тюремной инструкціи, составленной Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, на основаніи отдѣльныхъ частныхъ постановленій и распоряженій, собранныхъ въ одно цѣлое и помѣщенной въ настоящемъ *Сборникѣ административныхъ постановленій* по вѣдомству Внутреннихъ Дѣлъ, заключаются указанія на степень участія, принимаемаго Судами по надзору за арестантами и тюрьмами и по сохраненію тюремной дисциплины.

Правительственная Коммисія Юстиціи, какъ начальственное надъ Судами учрежденіе, по силѣ представленной ей власти производить ревизіи въ Судахъ, имѣть на томъ же основаніи право ревизовать тюрьмы, для удостовѣренія, исполняется ли Судами тюремная инструкція и строго ли соблюдаются тѣми же Судами правила касательно содержанія тюремъ и заключенныхъ въ нихъ преступниковъ.

Особенный надзоръ за состояніемъ и содержаніемъ тюремъ возложенъ также на обязанность Правительственной Коммисіи Юстиціи постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 28 Августа (9 Сентября) 1840 года, за № 8,487 (а), объявленнымъ выпискою изъ журнала сего же Совѣта.

Во исполненіе сего постановленія, сообщеннаго карательнымъ Судамъ и Прокурорамъ для руководства, отъ 9го Сентября 1840 года, за № 9,690, Правительственная Коммисія Юстиціи, при каждой наряжаемой ею ревизіи Судовъ, поручаетъ вмѣстѣ съ тѣмъ командированному чиновнику обревизовать подробно и тюрьмы.

Инструкція więzienna, przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych na podstawie szczegółowych postanowień i rozporządzeń w jedną całość zebrana i w niniejszym *Zbiorze Przepisów Administracyjnych* wydziału Spraw Wewnętrznych zamieszczona, wskazuje, jaki udział przyjmują Sady w nadzorze nad więzieniami i więźniami, jak niemniej w wykonywaniu nad temi ostatniemi karności więziennej.

Komisja Rządowa Sprawiedliwości, jako władza nad Sądami przełożona, na zasadzie służącego jej prawa odbywania rewizji po Sądach, jest oraz témże samém prawem upoważnioną do rewizji więzień, dla przekonywania się, czyli instrukcja więzienna należycie jest wykonywaną przez Sady, i czyli téż Sady ściśle przestrzegają przepisów dotyczących utrzymywania więzień i osadzonych w nich przestępców.

Obowiązek szczegółowego nadzoru nad stanem więzień i ich utrzymywaniem ciąży Komisję Rządową Sprawiedliwości z postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 28 Sierpnia (9 Września) 1840 roku, Nr. 8,487 (a), przez wypis z protokołu téżże Rady objawionego.

W wykonaniu tego postanowienia, zakomunikowanego Sądom karnym i Prokuratorom do stosowania się przy rozporządzeniu z dnia 9^{go} Września 1840 roku, Nr. 9,690, Komisja Rządowa Sprawiedliwości, przy każdej zarządanej przez siebie rewizji Sądów, zaleca delegowanemu odbycie szczegółowej rewizji stanu więzienia.

(a) Zobacz dodatek N. 213. (t. V, str. 305).

(a) См. прил. N. 213 (т. V, стр. 304).

e) изложение мнѣнія о представляемыхъ къ помилованію ⁽¹⁾;

f) надзоръ за дисциплинарными дѣлами о чиновникахъ и служителяхъ карательныхъ Судовъ ⁽²⁾;

g) рассмотрение жалобъ, какъ частныхъ лицъ, такъ и административныхъ властей на карательные Суды или на служащихъ въ этихъ Судахъ чиновниковъ;

h) исправление уклоненій отъ настоящаго порядка уголовного производства и изданіе инструкцій, клонящихся къ надлежащему устройству уголовной части;

⁽¹⁾ Правила о представленіи къ помилованію осужденныхъ къ наказаніямъ преступниковъ изложены уже въ объясненіи къ § 17, подъ лит. d настоящаго Учрежденія.

На основаніи приведенныхъ тамъ постановленій, мнѣнія Правительственной Комисіи Юстиціи о преступникахъ, подавшихъ просьбы о помилованіи, готовятся въ Уголовномъ Отдѣленіи и должны быть утверждаемы въ общемъ засѣданіи сей же Комисіи.

⁽²⁾ Объясненіе по предмету надзора за дисциплинарными дѣлами о судебныхъ чиновникахъ и служителяхъ помѣщено въ § 7 подъ лит. c.

Уголовное Отдѣленіе тогда только производитъ контроль за этими дѣлами, когда дисциплинарное дѣло касается состоящаго по уголовному вѣдомству чиновника или служителя, или когда, по окончаніи дисциплинарнаго производства, какой либо судебный чиновникъ будетъ привлеченъ къ отвѣтственности, въ уголовномъ порядкѣ. Въ семь послѣднемъ случаѣ, при уголовномъ судопроизводствѣ соблюдаются правила, какія постановлены по дѣламъ, возбуждаемымъ противъ чиновниковъ всѣхъ вѣдомствъ и которыя указаны въ объясненіи къ § 17 номеръ 5.

e) wygotowania opinij względem ułaskawień ⁽¹⁾;

f) nadzoru nad sprawami karności służbowej przeciwko urzędnikom lub officyalistom Sądów karnych ⁽²⁾;

g) rozpoznawania skarg, bądź osób prywatnych, bądź władz administracyjnych, na Sądy karne lub pojedynczych urzędników tychże Sądów;

h) prostowania zboczeń od właściwego postępowania kryminalnego i wydawania instrukcyj do porządku Sądownictwa kryminalnego zmierzających;

⁽¹⁾ Przepisy dotyczące przedstawiania do ułaskawienia przestępców na kary skazanych zamieszczone już są przy wyjaśnieniu do § 7 lit. d niniejszej Organizacyi.

Na zasadzie postanowień tam powołanych, opinie udzielane przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości za odwołującemi się do łaski, przygotowywane są przez Wydział Kryminalny, które to opinie na ogólném posiedzeniu Kommissyi Rządowej zatwierdzane być powinny.

⁽²⁾ Wyjaśnienie w przedmiocie nadzoru nad sprawami karności służbowej przeciwko urzędnikom i officyalistom sądowym zamieszczoném jest przy § 7 lit. c.

Kontrolowanie tych spraw przez Wydział Kryminalny ma miejsce wtenczas tylko, gdy sprawa karności dotyczy urzędnika lub officyalisty z linii kryminalnej, lub gdy po przejściu procesu dyscyplinarnego przeciwko jakemukolwiek urzędnikowi sądowemu, tenże do odpowiedzialności karnej zakwalifikowanym zostanie. W tym ostatnim razie, postępowanie na drodze karnej odbywa się podług przepisów, jakie co do spraw przeciwko urzędnikom lub officyalistom wszelkich wydziałów, w objaśnieniu przy § 17 n. 5 są wskazane.

и) наблюдение за обоюдною выдачею мѣстными Суда-
дами и заграничными властями преступниковъ либо
слѣдственныхъ дѣлъ ⁽¹⁾;

(1) По предмету обоюдной выдачи мѣстными Су-
дами и заграничными властями преступниковъ или слѣд-
ственныхъ дѣлъ, изданы правила только относительно
подданныхъ Имперіи и Пруссіи, а именно:

1. *Относительно подданныхъ Имперіи:*

а) Высочайшее повелѣніе 2/14 Октября 1833 го-
да (а), опредѣляющее, что, какъ подданные Царства
Польскаго, совершившіе преступленіе въ Имперіи, а по-
томъ бѣжавшіе въ Царство Польское, такъ и подданные
Имперіи, скрывающіеся по совершеніи преступленія
въ Царствѣ, должны быть, по востребованію, выдаваемы
подлежащимъ властямъ, а равно:

б) Высочайше утвержденное 6 Іюня 1834 года по-
ложеніе (б), въ коёмъ опредѣлена не только подсудность
въ случаѣ преступленій, совершаемыхъ жителями Рос-
сійской Имперіи въ Царствѣ Польскомъ, и на оборотъ
жителями Царства Польскаго въ Имперіи, но и указанъ
еще порядокъ, въ какомъ власти должны между собою
сноситься по сему предмету.

На основаніи этихъ постановленій, предоставлено
карательнымъ Судамъ только право производить слѣд-
ствіе по дѣламъ сего рода, если же предстоить надоб-
ность войти въ переписку съ властями Имперіи, по
предмету выдачи бѣжавшаго въ Имперію преступника
или пересылки слѣдственного дѣла, когда дѣло подле-
житъ разбирательству Судовъ въ Имперіи, то, въ случаѣ

(а) Это повелѣніе помѣщено въ настоящемъ Сборникѣ Постановленій
въ Учрежденіи Карательныхъ Судовъ.

(б) Смотри тамъ же.

и) взаимного выдавания между Садми кражо-
wemi a wлaдзaми zагpaницзными зbroднiарзы lub акт
śledczych (1);

(1) W przedmiocie wzajemnego wydawania między
Sądami krajowemi a władzami obcemi przestępców lub
akt śledczych, istnieją przepisy tylko co do poddanych Ce-
sarstwa i poddanych pruskich, a mianowicie:

1. *Co do poddanych Cesarstwa:*

а) NAJWYŻSZE postanowienie z dnia 2/14 Październi-
ka 1833 r. (а), przepisujące, że zarówno poddani Króle-
stwa Polskiego popełniający przestępstwa w Cesarstwie,
a następnie zbiegli do Królestwa Polskiego, jakoteż podda-
ni Cesarstwa, po spełnioném przestępstwie ukrywający się
w Królestwie, mają być wydawani władzom właściwym;
o ile w téj mierze rekwizycya uczynioną zostanie, oraz:

б) Ustawa NAJWYŻEJ pod dniem 6 Czerwca 1834
roku (б) zatwierdzona, oznaczająca nie tylko jurysdykcya
Sądów w przypadkach przestępstw popełnionych przez
mieszkańców Cesarstwa Rosyjskiego w Królestwie Pol-
skiem i wzajemnie przez mieszkańców Królestwa Polskiego
w Cesarstwie, ale nadto wskazująca, w jakiej drodze zno-
szenie się władz w téj mierze ma następować.

Na zasadzie tych to przepisów, Sady karne władne są
tylko prowadzić śledztwa w tego rodzaju sprawach; jeżeli
zaś zachodzi potrzeba przeprowadzenia korespondencyi
z władzami Cesarstwa, bądź o wydanie przestępcy do Ce-
sarstwa zbiegłego, bądź o przesłanie akt śledczych, gdy
sprawa kwalifikuje się do rozpoznania przez Sady Cesar-
stwa, w takim razie, gdy przestępca jest mniej ważnym,

(а) Rozporządzenie to zamieszczoném jest w niniejszym Zbiorze Przepisów
przy Organizacyi Sądów Karnych.

(б) Zobacz tamże.

если преступникъ менѣ важенъ, они относятся въ подлежащія Губернскія Правленія, которымъ разрѣшено въ семъ отношеніи переписываться съ властями Имперіи; когда же подсудимый обвиняется въ тяжкомъ преступленіи, или когда должно препроводить слѣдственное о такомъ преступникѣ дѣло къ властямъ Имперіи, тогда они относятся въ Правительственную Коммисію Юстиціи, которая, въ первомъ случаѣ, смотря по обстоятельствамъ дѣла, входитъ съ представленіемъ къ Намѣстнику въ Царствѣ, а во второмъ—сама переписывается съ тою властью Имперіи, которой должно быть отослано дѣло для дальнѣйшаго производства.

Сверхъ того, Правительственная Коммисія Юстиціи имѣетъ съ своей стороны строгій надзоръ за соблюденіемъ всѣхъ опредѣленныхъ сими же постановленіями правилъ.

Исключеніе изъ этого общаго правила о обоюдномъ преслѣдованіи и выдачѣ преступниковъ составляютъ мѣстности города Ковна и деревни Алексоты, а равно и другія пограничныя мѣста Имперіи и Царства Польскаго, какія будутъ отнесены къ этому разряду по сношеніи Намѣстника въ Царствѣ съ Виленскимъ Военнымъ, Гродненскимъ и Ковенскимъ Генералъ-Губернаторомъ, соображаясь въ томъ съ Высочайше утвержденнымъ 6 Февраля 1861 года (а), мнѣніемъ Государственнаго Совѣта, предложеннымъ къ исполненію вслѣдствіе постановленія Совѣта Управленія отъ 7/19 Апрѣля 1861 года.

2. *Относительно Прусскихъ подданныхъ.*

Картельная конвенція между Его Величествомъ Императоромъ Всероссійскимъ, Царемъ Польскимъ

(а) См. настоящій Сборникъ Постановленій, относящихся къ Учрежденію Картельныхъ Судовъ.

одnoszą się do właściwych Rządów Gubernialnych, które do znoszenia się w podobnych razach z władzami Cesarstwa są upoważnione; a gdy o ciężkie przestępstwo jest обвинionym, lub gdy idzie o przesłanie akt władzom Cesarstwa, odnoszą się do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, która, w pierwszym razie, w miarę położenia rzeczy, czyni stosowne przedstawienie do Namiestnika Królestwa, a w drugim, sama przeprowadza korespondencyą z tą władzą Cesarstwa, której akta mają być do dalszego działania przesłane.

Obok tego, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości ściśle ze swęj strony przestrzega, aby wszelkie formalności temiz postanowieniami przepisane zachowane były.

Wyjątek od téj ogólnej zasady w ściganiu i wydawaniu wzajemnie przestępców stanowią miejscowości: miasta Kowna i wsi Aleksoty oraz inne pograniczne miejsca Cesarstwa i Królestwa Polskiego, jakie według zniesienia się Namiestnika Królestwa z Wileńskim Wojennym, Grodzieńskim i Kowieńskim Jenerał-Gubernatorem uznane zostaną, a to stosownie do zdania Rady Państwa, Najwyżej pod dniem 6 Lutego 1861 roku (a) zatwierdzonego, a postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 7/19 Kwietnia 1861 roku, do wykonania zaleconego.

2. *Co do poddanych pruskich.*

Konwencya kartelowa między NAJJAŚNIEJSZYM Cesarzem Wszech Rossyi, Królem Polskim i NAJJAŚNIEJSZYM

(а) Zobacz niniejszy Zbiór Przepisów przy Organizacyi Sądów karnych.

к) составление статистического обзора всех произшествий по уголовной судебной части по отношению къ общественной правственности ⁽¹⁾;

и Его Величествомъ Королемъ Прускимъ заключена 27 Юля (8 Августа) 1857 года, въ Берлинѣ (а). Въ силу этой конвенціи, высшіе Суды Царства имѣютъ право непосредственно сноситься съ властями въ Пруссіи о выдачѣ преступника, бѣжавшаго изъ Царства въ Пруссію, какое право присвоено съ другой стороны и Прускимъ Судамъ. Правительственная Коммисія Юстиціи тогда только входитъ непосредственно въ переписку по сему предмету, когда сіе, по представляемымъ каждый разъ Уголовнымъ Судомъ обстоятельствамъ, будетъ признано необходимымъ.

3. *Относительно преступниковъ, скрывающихся въ другихъ государствахъ.*

По сему предмету не существуетъ положительныхъ правилъ, и потому требованія о выдачѣ преступниковъ, укрывающихся предъ правосудіемъ въ другихъ государствахъ, такъ какъ исполненіе оныхъ обусловлено взаимностію, зависятъ отъ рѣшенія Намѣстника въ Царствѣ, и съ этого цѣлью Правительственная Коммисія Юстиціи каждое поступившее отъ Уголовнаго Суда подобное требованіе, на сколько оно будетъ признано ею основательнымъ, представляетъ на благоусмотрѣніе Намѣстника въ Царствѣ.

⁽¹⁾ На основаніи заведенныхъ въ Правительственной Коммисіи Юстиціи контролей, какъ сіе объяснено въ настоящемъ § подъ лит. с, Уголовное Отдѣленіе, подобно Гражданскому, составляетъ статистическій обзоръ судебныхъ дѣйствій по уголовной части.

(а) См. *настоящій Сборникъ Постановленій въ Учрежденіи карательныхъ Судовъ.*

к) układania obrazu statystycznego z wszelkich wypadków Sądownictwa kryminalnego pod względem moralności społecznej ⁽¹⁾;

Królem Pruskim na dniu 27 Lipca (8 Sierpnia) 1857 roku (а), w Berlinie zawarta. Konwencją tą, Sądy wyższe Królestwa upoważnione są do bezpośredniego znoszenia się z władzami pruskimi o wydanie przestępcy z Królestwa do Prus zbiegłego, które to prawo wzajemnie i Sądom pruskim pozostawiono. Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wtedy tylko pośredniczy w korespondencyach tego rodzaju, o ile, z powodu przedstawionych na każdy raz okoliczności przez właściwy Sąd Kryminalny, okaże się tego potrzeba.

3. *Co do przestępców ukrywających się w innych państwach.*

Pod tym względem nie ma stałej zasady i dla tego żądania o wydanie przestępców w innych państwach przed wymiarem sprawiedliwości ukrywających się, jako mogące być załatwiane tylko na drodze wzajemności, zawisłe są od decyzji Namiestnika Królestwa, w którym to celu Kommissya Rządowa Sprawiedliwości każde otrzymane od Sądu Kryminalnego podobne żądanie, o ile takowe uznaje uzasadnionem, przedstawia do decyzji Namiestnika Królestwa.

⁽¹⁾ Na podstawie prowadzonych kontrol w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, jak to wyjaśnionem zostało przy niniejszym paragrafie, pod lit. c, Wydział Kryminalny, podobnie jak Wydział Cywilny, układa obraz statystyczny z działań Sądownictwa, o ile takowe dotyczą Sądów karzących.

(а) Zobacz niniejszy Zbiór Przepisów przy Organizacji Sądów karzących.

д) составление проектов особыхъ уставовъ или постановлений по предмету устройства уголовной судебной части, а также собраніе матеріаловъ, относящихся къ общему уголовному законодательству.

§ 18.

Къ дѣламъ, имѣющимъ непосредственную связь съ безопасностью Правительства и общества, сверхъ исчисленныхъ въ § 17 подъ лит. б, относятся еще дѣла, поименованныя въ 3 ст. Высочайше утвержденнаго 4/16 Іюня 1834 года Устава объ отзываютъ Прокуроровъ (1).

ГЛАВА II.

О составѣ и занятіяхъ отдѣленія общаго управленія,

ОТДѢЛЕНІЕ I.

О с о с т а в ѣ.

§ 19.

Въ завѣдываніи Правителя Канцеляріи, какъ начальника оной, состоятъ слѣдующія Отдѣленія;

I. Отдѣленіе Общаго Присутствія, въ которомъ состоятъ:

Правитель Канцеляріи,
Секретарь Присутствія,
Дѣлопроизводитель,

(1) Объясненіе по сему предмету помѣщено въ примѣчаніи къ § 17 настоящаго Учрежденія, подъ лит. б.

д) wygotowania projektów do pojedynczych ustaw lub postanowień w materji porządku Sądownictwa karnego, tudzież zbierania materiałów do ogółu prawodawstwa kryminalnego.

§ 18.

Za sprawy bezpośrednio na bezpieczeństwo Rządu i społeczeństwa wpływające, oprócz wymienionych w § 17 pod lit. b, uważają się sprawy w art. 3 Ustawy CESARSKO-KRÓLEWSKIÉJ z dnia 4/16 Czerwca 1834 roku o odwoływaniu się Prokuratorów (1).

ROZDZIAŁ II.

O SKŁADZIE I PRACACH ODDZIAŁU SZUŻBY OGÓLNEJ.

ODDZIAŁ I.

O s k ł a d z i e.

§ 19.

Dyrektor Kancelaryi, jako jej zwierzchnik, ma pod swoim zawiadywaniem następujące Oddziały, a mianowicie:

I. Oddział czynności prezydyalnych, któremi się trudnią:

Dyrektor Kancelaryi,
Sekretarz Prezydyalny,
Referent,

(1) Wyjaśnienie w téj mierze zamieszczoném jest przy § 17 lit. b niniejszej Organizacyi.

Переводчики,
Секретари;

II. Канцелярія, состоящая изъ Экзекутора и нуж-
наго числа Канцелярскихъ чиновниковъ;

III. Архивъ, состоящій изъ Начальника Архива
и его Помощниковъ;

IV. Главный Журналъ, содержимый Главнымъ Жур-
налистомъ;

V. Экспедитора, къ коей принадлежатъ: Экспеди-
торъ, возные и служители;

VI. Библиотека Правительственной Комисіи Ю-
стиціи.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

О занятіяхъ Отдѣленія Общаго Управленія.

§ 20.

I. Всѣ важнѣйшія дѣйствія Правителя Канцеляріи,
по общему присутствію, исполняются или имъ самимъ,
или, подъ его руководствомъ, Секретаремъ общаго при-
сутствія и другими Секретарями.

Къ обязанностямъ Правителя Канцеляріи принад-
лежатъ:

a) приѣмъ бумагъ, поступающихъ въ Правитель-
ственную Комисію Юстиціи и дѣланіе на оныхъ, а ра-
вно и на бумагахъ, переданныхъ ему, по распечатаніи,
Главнымъ Директоромъ, помѣты о времени полученія
ихъ и къ какому Отдѣленію онъ относятся, а послѣ
того наблюденіе за скорымъ внесеніемъ ихъ въ Главный
Журналъ;

Tłomacze,
Sekretarze;

II. Kancelaryą złożoną z Egzekutora i potrzebnej
liczby Kancelistów;

III. Archiwum, złożone z Naczelnika Archiwum
i Adjunktów;

IV. Dziennik Główny, utrzymywany przez dzien-
nikarza Głównego;

V. Ekspedyturę, do której należą: Ekspedytor,
woźni i posługacze;

VI. Bibliotekę Kommissyi Rządowej Sprawie-
dliwości.

ODDZIAŁ II.

O pracach Oddziału Służby Ogólnej.

§ 20.

I. W Oddziale czynności prezydyalnych załatwiają
się wszelkie głównejsze czynności Dyrektora Kance-
laryi, bądź przez niego samego, bądź pod jego okiem,
przez Sekretarza Prezydyalnego i innych Sekretarzy.

Do Dyrektora Kancelaryi należy:

a) przyjmować pisma i ekspedycje do Kommissyi
Rządowej Sprawiedliwości przychodzące, i tak na nich,
jakotóż i na pismach, które mu Dyktor Główny, po
otworzeniu, oddał, oznaczyć prezentatę tudzież Wydział
właściwy, a następnie dopilnować rychłego przepro-
wadzenia ekspedycyi przez Dziennik Główny;

b) веденіе журнала и содержаніе архива секретныхъ дѣлъ ⁽¹⁾;

c) составленіе журналовъ засѣданій Правительственной Коммисіи Юстиціи;

d) составленіе отчета о дѣйствіяхъ Коммисіи Юстиціи, судебныхъ установленій и Прокураторіи Царства Польскаго ⁽²⁾;

e) Скрѣпленіе исходящихъ бумагъ, подписанныхъ Главнымъ Директоромъ или однимъ изъ Директоровъ Отдѣленій ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Въ секретномъ архивѣ хранятся, между прочимъ, рапорты о поведеніи всѣхъ чиновниковъ и служителей вѣдомства Юстиціи. (См. примѣчаніе къ § 12 лит. a.)

⁽²⁾ Въ § 15, подъ лит. h, и въ § 17, подъ лит. k, объяснено, что въ Отдѣленіяхъ Гражданскомъ и Уголовномъ составляется статистическая вѣдомость о всѣхъ дѣйствіяхъ по гражданскимъ и уголовнымъ судебнымъ установленіямъ; изъ собранныхъ такимъ образомъ матеріаловъ Правитель Канцеляріи составляетъ годичный отчетъ о дѣйствіяхъ по всему судебному вѣдомству и Прокураторіи Царства Польскаго, который Правительственная Коммисія обязана представить въ Совѣтъ Управленія въ срокъ, опредѣленный въ примѣчаніи къ § 7 лит. f.

⁽³⁾ Въ примѣчаніи къ § 10 настоящаго Учрежденія объяснено: что нынѣ исходящія бумаги, подписанные однимъ изъ Членовъ Отдѣленія, скрѣпляются не Правителемъ Канцеляріи, а Начальникомъ подлежащаго Отдѣленія. См. также объясненіе къ § 21 настоящаго Учрежденія.

b) utrzymywać Dziennik i Archiwum sekretne ⁽¹⁾;

c) prowadzić protokół posiedzeń Komisji Rządowej Sprawiedliwości;

d) układać roczne sprawozdanie z czynności Komisji, Sądownictwa tudzież Prokuratury Królestwa ⁽²⁾;

e) zaświadczać swoim podpisem ekspedycje, bądź z podpisem Dyrektora Głównego, bądź z podpisem jednego z Dyrektorów Wydziałowych wychodzące ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Do archiwum sekretnego składane są, między innymi, raporta o sprawowaniu się wszystkich urzędników i oficyalistów wydziału Sprawiedliwości. (Zobacz wyjaśnienie do § 12, lit. a.)

⁽²⁾ Pod § 15 lit. h oraz pod § 17 lit. k wyjaśniono, że Wydziały: Cywilny i Kryminalny układają obraz statystyczny co do wszelkich działań Sądownictwa cywilnego i kryminalnego. Z tak przygotowanych materiałów, Dyrektor Kancelaryi układa roczne sprawozdanie z czynności całego Sądownictwa tudzież Prokuratury Królestwa, które Komisya Rządowa Sprawiedliwości, w terminie w wyjaśnieniu do § 7 lit. f wskazanym, Radzie Administracyjnój złożyć jest obowiązana.

⁽³⁾ Pod § 10 niniejszej Organizacyi wyjaśniono, że obecnie ekspedycje wychodzące z podpisem jednego z Członków Wydziału, zaświadcza, nie Dyrektor Kancelaryi, lecz Naczelnik właściwego Wydziału. Zobacz wreszcie wyjaśnienie pod § 21 niniejszej Organizacyi.

f) свидѣтельствоваіе въ вѣрности съ подлинникомъ, выписей всякаго рода законовъ, Высочайшихъ указовъ и правительственныхъ постановленій, обнародованныхъ въ Дневникъ Законовъ, а также копій съ отзывать Министра Статсъ Секретаря, въ коихъ объявляются Высочайшія повелѣнія, предписаній Намѣстника и рѣшеній Совѣта Управленія, приговоровъ Общаго собранія Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената по пререканіямъ о подсудности ⁽¹⁾, и бумагъ, принадлежащихъ къ секретному архиву;

g) корректура всѣхъ законовъ и правительственныхъ постановленій, печатаемыхъ въ Дневникъ Законовъ;

h) представленіе прошеній объ увольненіи въ отпуски чиновниковъ и служителей Правительственной Коммисіи Юстиціи и судебного вѣдомства, и содержаніе по сему поводу списка уволеннымъ въ отпуски;

i) надзоръ за канцелярскими чиновниками и за поспѣшностію канцелярскаго производства;

k) представленіе объ опредѣленіи канцелярскихъ чиновниковъ, возныхъ и служителей въ Канцеляріи Коммисіи;

l) производство торговъ на поставку канцелярскихъ матеріаловъ и другихъ потребностей.

⁽¹⁾ На основаніи ст. 1 Высочайшаго указа 14/26 Марта 1861 года, (Дневн. Зак. т. 57, стр. 332), вмѣсто Общаго собранія Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, возстановленъ Государственный Совѣтъ Царства Польскаго.

f) poświadczać zgodność z oryginałem odpisów wszelkich praw, ukazów Najwyższych i postanowień rządowych przez Dziennik Praw ogłaszanych; poświadczać odpisy odezw Ministra Sekretarza Stanu, objawiających Najwyższe decyzje, odpisy poleceń Namiestnika i decyzji Rady Administracyjnej, odpisy wyroków Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu w sporach jurysdykcyjnych zapadłych ⁽¹⁾, i odpisy pism do Archiwum sekretnego należących;

g) prowadzić korektę wszelkich praw i postanowień rządowych, przez Dziennik Praw ogłaszanych;

h) przedstawiać prośby o dozwolenie urlopu urzędnikom lub officyalistom wydziału Sprawiedliwości i Sądownictwa, i utrzymywać w tym względzie listę urlopów;

i) rozciągać nadzór nad kancelaryą, jakoteż czuwać nad pospiechem czynności kancelaryjnych;

k) przedstawiać do nominacyi na kancelistów, woźnych i posługaczy w składzie kancelaryjnym;

l) odbywać licytacje na dostawę potrzeb biurowych i kancelaryjnych.

⁽¹⁾ Na mocy art. 1-go postanowienia Najwyższego z dnia 14/26 Marca 1861 roku (Dzien: Praw Tom 57, stron: 333), w miejsce Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Senatu, przywróconą została Rada Stanu Królestwa.

§ 21.

II. Канцелярские чиновники, подъ руководствомъ Экзекутора, занимаются перебъвленіемъ всякаго рода бумагъ, отправляемыхъ Правительственною Коммисіею Юстиціи или отъ лица Главнаго Директора (1).

III. Чиновники общаго Архива вносятъ дѣловые бумаги или входящіе номера въ подлежащіе указатели и реестры, какъ для удобнѣйшаго на всякое востребованіе отысканія бумагъ, такъ и для наблюденія за своевременнымъ возобновленіемъ оныхъ.

IV. Главный Журналистъ записываетъ въ журналъ, по порядку текущей годичной нумерации, содержаніе входящихъ и исходящихъ бумагъ, а равно количество приложений и время поступленія и отправленія сихъ бумагъ.

V. Къ Экспедитору относится разсылка всякихъ бумагъ, отправляемыхъ изъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, за печатью, которая ввѣрена его надзору, и выдача росписокъ въ полученіи бумагъ съ уплатою

(1) По поводу встрѣтившагося затрудненія въ по-
вѣркѣ занятій многочисленнаго состава Канцелярскихъ
чиновниковъ, помѣщенныхъ въ одномъ мѣстѣ, Главный
Директоръ, въ засѣданіи 26 и 28 Сентября (8 и 10 Октя-
бря) 1863 года (а), для ускоренія хода дѣлъ, предло-
жилъ размѣстить Канцелярскихъ чиновниковъ по четы-
ремъ Отдѣленіямъ Правительственной Коммисіи и под-
чинить ихъ непосредственному надзору Начальниковъ
этихъ Отдѣленій.

(а) См. прил. N. 214 (т. V, стр. 308).

§ 21.

II. Kancelarya pod zawiadywaniem Egzekutora zajmuje się przepisывaniem pism i ekspedycyj z Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości lub z ramienia Dyrektora Głównego wychodzących (1).

III. W Archiwum ogólném trudnią się wpisywaniem ekshibitów czyli numerów przychodzących do właściwych repertoryów i skorowidza, tak dla wynalezienia wszelkich ekshibitów na każde żądanie, jakoteż dla dopilnowania reprodukcji.

IV. Dziennikarz Główny wciąga do tegoż Dziennika, podług bieżącego numeru rocznego, treść ekspedycyj przychodzących i wychodzących, jakoteż liczbę anneksów, datę przyjścia i datę odejścia.

V. Do Ekspedytora należy rozsyłanie wszelkich ekspedycyj wychodzących pod pieczęcią Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, jego dozorowi powierzona, jakoteż pokwitowanie z odbioru ekspedycyj z opłatą

(1) Z powodu trudności skontrolowania pracy zbyt
licznych kancelistów w jedno miejsce zebranych, Dyrektor
Główny, na posiedzeniu w dniach 26 i 28 Września (8 i 10
Października) 1863 r. (a), dla przyspieszenia biegu intere-
sów, polecił rozdzielić kancelistów pomiędzy cztery Wy-
działy Kommissyi i poddał ich pod bezpośredni nadzór
Naczelników tychże Wydziałów.

(а) Zobacz Dodatek Nr. 214. (t. V str. 309).

вѣсовыхъ, или съ деньгами, поступающими въ Правительственную Коммисію Юстиціи.

VI. Библиотека Правительственной Коммисіи Юстиціи состоитъ подъ надзоромъ Правителя Канцеляріи, но за порядокъ въ этой библиотекѣ и цѣлость ея, исключительно отвѣчаетъ назначенный Главнымъ Директоромъ Библиотекаръ, который завѣдываетъ оною непосредственно, сообразно съ данною ему инструкціею ⁽¹⁾.

(1) Министерство Юстиціи Герцогства Варшавскаго начало изъ экономическихъ суммъ приобрѣтать книги, необходимыя для officialнаго употребленія. Изъ собранія этихъ книгъ, увеличившагося впослѣдствіи новыми сочиненіями, образовалась со временемъ библиотека, которая въ послѣдніе годы приведена въ соответственное устройство и снабжена алфавитнымъ каталогомъ всѣмъ находящимся въ оной книгамъ.

Въ засѣданіи своемъ 20 Іюня (2 Іюля) 1860 года (а) Правительственная Коммисія Юстиціи утвердила инструкцію для этой библиотеки.

Хотя въ этой инструкціи упоминается о Библиотекарѣ, но до сихъ поръ не имѣется особаго Библиотекаря для завѣдыванія сказанною библиотекою и выдачи изъ оной книгъ, обязанности же эти, подъ главнымъ надзоромъ Правителя Канцеляріи, исправляетъ одинъ изъ чиновниковъ Коммисіи, независимо отъ занятій по прямой своей должности.

(а) См. нрѣб. N. 215 (т. V, стр. 312).

portoryjną lub z pieniędzmi do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przychodzących.

VI. Biblioteka Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości zostaje pod nadzorem Dyrektora Kancelaryi, atoli za jęj porządek i całość wyłącznie odpowiedzialnym jest ustanowiony przez Dyrektora Głównego Bibliotekarz, który ją ma pod bezpośrednim zarządem, w miarę danęj mu instrukcyi. ⁽¹⁾

(1) Z funduszów zaoszczędzonych Ministeryum Sprawiedliwości Księstwa Warszawskiego nabywać zaczęto dzieła konieczne do jęj urzędowego użytku. Z dzieł tych, pomnażanych następnie nowemi nabytkami, powstała z czasem biblioteka, która w ostatnich latach stosownie uporządkowana, została zaopatrzoną katalogiem alfabetycznym wszystkich dzieł w nięj znajdujących się.

Na posiedzeniu swém w dniu 20 Czerwca (2 Lipca) 1860 roku odbytém (a), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zatwierdziła dla tęj biblioteki Instrukcyę.

Lubo w tęj Instrukcyi wspomina się o bibliotekarzu, wszakże stałego bibliotekarza do dozoru i wypożyczania książek Kommissya Rządowa Sprawiedliwości dotąd nie ma. Obowiązek ten, pod zwierzchnim nadzorem Dyrektora Kancelaryi, sprawuje jeden z urzędników Kommissyi, obok zatrudnień do urzędu jego przywiązanych.

(а) Zobacz dodatek N. 215, (t. V, str. 313/).

ГЛАВА III.

О ЗАСѢДАНИЯХЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

§ 22.

Засѣданія Правительственной Коммисіи Юстиціи бываютъ *обыкновенныя и чрезвычайныя*

Для первыхъ назначены извѣстные дни въ недѣль; вторыя же созываются Главнымъ Директоромъ по мѣрѣ надобности.

Въ обыкновенныхъ засѣданіяхъ представляются и рѣшаются текущія дѣла, въ чрезвычайныхъ же обсуждаются проекты законоположеній или постановленій Правительства, а также инструкцій или общихъ наказовъ, а равно рѣшаются важныя дѣла, не терпящія отлагательства.

§ 23.

Совѣщанію и рѣшенію въ засѣданіяхъ Коммисіи подлежатъ слѣдующіе предметы:

a) представленіе въ Совѣтъ Управленія о назначеніи кандидатовъ на высшія вакантныя должности, а равно и замѣщеніе низшихъ судебныхъ должностей, подвѣдомственныхъ Правительственной Коммисіи Юстиціи;

b) проекты штатовъ, по вѣдомству Юстиціи и по судебной части, представляемые ежегодно на утвержденіе Правительства;

c) дѣла о дисциплинарныхъ и обыкновенныхъ взысканіяхъ съ чиновниковъ и служителей вѣдомства Юстиціи и судебного, а равно о наложеніи взысканія на ду-

ROZDZIAŁ III.

O POSIEDZENIACH KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

§ 22

Posiedzenia Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości są: *zwyczajne i nadzwyczajne*.

Dla pierwszych oznaczone są pewne dni w tygodniu; drugie Dyrektor Główny, w miarę potrzeby, zwołuje.

Posiedzenia zwyczajne służą w ogólności do wnoszenia i zdecydowania interesów bieżących; posiedzenia zaś nadzwyczajne, do roztrząsania projektów do ustaw lub postanowień Rządu, albo instrukcyj lub urządzeń ogólnych, niemniej do załatwienia interesów ważnych, pospiechu wymagających.

§ 23.

Do narady i decyzji na posiedzeniach Komisyyi należą następujące przedmioty:

a) podawanie Radzie Administracyjnój kandydatów do nominacyi na wakujące urzędy wyższe, jakoteż nominacyi na niższe posady sądowe, od Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości zawisłe;

b) projekta do etatu wydziału Sprawiedliwości i Sądownictwa, corocznie Rządowi do zatwierdzenia podawane;

c) sprawy karności dyscyplinarnej i porządkowej przeciwko urzędnikom lub oficyalistom wydziału Sprawiedliwości i Sądownictwa, tudzież gdy idzie o skaza-

ховное лицо по званію чиновника для совершенія актовъ гражданскаго состоянія, за нарушение правилъ о совершеніи актовъ гражданскаго состоянія или за явное нарушение законовъ о брачномъ союзѣ;

d) утверждение распредѣленія годичныхъ судебныхъ комплектовъ;

e) завѣдываніе суммами, состоящими въ распоряженіи Правительственной Коммисіи Юстиціи;

f) заключенія по просьбамъ о помилованіи;

g) проекты положеній или постановленій Правительства, а равно наказы, или общія инструкции, имѣющія быть изданными Правительственною Коммисіею Юстиціи;

h) рапорты или представленія Намѣстнику въ Царствѣ, или въ Совѣтъ Управленія;

i) разсмотрѣніе годичнаго отчета, представляемого высшему начальству.

Всѣ исчисленные въ этомъ параграфѣ предметы рѣшаются большинствомъ голосовъ. При равенствѣ голосовъ, голосъ Предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ.

§ 24.

Всѣ прочіе предметы разрѣшаетъ Главный Директоръ, или, по его порученію, Директоръ подлежащаго Отдѣленія.

§ 25.

Комплектъ для засѣданій, какъ обыкновенныхъ, такъ и чрезвычайныхъ, долженъ состоять по крайней мѣрѣ изъ Главнаго Директора Предсѣдательствующаго и двухъ Членовъ Коммисіи.

не Duchownego, jako urzędnika Stanu Cywilnego, na karę porządkową za uchybienia przeciwko przepisom o aktach Stanu Cywilnego lub za wykroczenia przeciwko przepisom prawa o małżeństwie;

d) zatwierdzenie rozkładu kompletów sądowych rocznych;

e) zarządzenie funduszami do dyspozycji Komisji Rządowej Sprawiedliwości pozostawionemi;

f) opinie względem ułaskawienia;

g) projektu lub opinie do ustaw lub postanowień Rządu, jakoteż urządzenia lub instrukcje ogólne przez Komisją Rządową Sprawiedliwości wydać się mające;

h) raporta lub przedstawienia do Namiestnika Królestwa lub Rady Administracyjnej czynione;

i) roztrząsanie rocznego raportu Rządowi zdanego.

Wszystkie przedmioty w paragrafie tym wyszczególnione większością głosów są decydowane. Równość głosów Prezydujący rozwiązuje.

§ 24.

We wszelkich innych przedmiotach Dyrektor Główny stanowi, lub, z jego upoważnienia, Dyrektor właściwego Wydziału.

§ 25.

Komplet do posiedzeń, tak zwyczajnych, jak nadzwyczajnych, składa się najmniej z Dyrektora Głównego Prezydującego i dwóch Członków Komisji.

§ 26.

Дѣла, въ засѣданіяхъ Коммисіи, представляются Членами Правительственной Коммисіи Юстиціи и Правителемъ Канцеляріи.

§ 27.

Если Главнымъ Директоромъ поручено будетъ кому нибудь изъ судебныхъ чиновниковъ изготовленіе проекта устава или наказа, то этотъ чиновникъ можетъ быть приглашенъ въ засѣданіе Коммисіи, для доклада составленнаго имъ проекта.

§ 28.

Въ случаѣ несогласія Главнаго Директора съ мнѣніемъ большинства, онъ вправе приостановить дѣло и возникшее недоумѣніе безъ всякаго отлагательства представить на разрѣшеніе вышшаго начальства.

§ 29

Правитель Канцеляріи ведетъ журналъ засѣданій Коммисіи, какъ обыкновенныхъ, такъ и чрезвычайныхъ.

Каждый изъ Членовъ вправе требовать, чтобы мнѣніе его внесено было въ журналъ.

ГЛАВА IV.

О КРУГѢ ДѢЙСТВІЙ ОТДѢЛЕНІЙ.

§ 30.

Предметы, свойственные каждому Отдѣленію, всегда должны быть разсматриваемы въ томъ же Отдѣленіи.

§ 26.

Do przedstawienia interesów na posiedzeniach Kommissyi upoważnieni są Członkowie Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości tudzież Dyrektor Kancelaryi.

§ 27.

Jeżeli Dyrektor Główny któremu z urzędników sądowych wygotowanie projektu do ustawy lub urzędzenia poruczył, natenczas urzędnik ten na posiedzenie Kommissyi wezwany być może, w celu przedstawienia przygotowanego przez siebie projektu.

§ 28.

Gdyby Dyrektor Główny nie podzielał zdania większości, mocen jest rzecz wstrzymać, i zachodzącą wątpliwość natychmiast Rządowi do decyzji przedstawić.

§ 29.

Utrzymywany jest przez Dyrektora Kancelaryi protokół posiedzeń Kommissyi, tak zwyczajnych, jak i nadzwyczajnych.

Każdy Członek ma prawo domagać się, aby zdanie jego do protokołu było wciągnięte.

ROZDZIAŁ IV.

O ZAKRESIE DZIAŁAŃ WYDZIAŁOWYCH.

§ 30

Przedmiot każdemu Wydziałowi właściwy, zawsze przez tenże Wydział przechodzić powinien.

Впрочемъ предоставляется Главному Директору особый какой либо предметъ поручить для исполненія другому Члену Коммисіи.

§ 31.

Подъ руководствомъ Директоровъ Отдѣлений, приготовляются какъ дѣла, подлежащіе совѣщанію и рѣшенію въ общемъ засѣданіи Коммисіи, такъ и тѣ дѣла, рѣшеніе коихъ зависитъ отъ Главнаго Директора.

Дѣла же, предоставленныя, съ разрѣшенія Главнаго Директора, непосредственному исполненію по Отдѣленіямъ, рѣшаются Директоромъ Отдѣленія.

Wolno jednakże Dyrektorowi Głównemu szczególny jaki przedmiot innemu Członkowi Kommissyi do ułatwienia powierzyć.

§ 31

Pod kierunkiem Dyrektorów Wydziałowych przygotowywane są przedmioty należące, bądź do narady i decyzji na posiedzeniu Kommissyi, bądź do decyzji Dyrektora Głównego.

Przedmioty zaś bezpośredniemu załatwieniu po Wydziałach, z upoważnienia Dyrektora Głównego, pozostawione, Dyrektor Wydziału decyduje.

О Т Д Ъ Л Ъ III (¹).

ОБЪ ОПРЕДѢЛЕНИИ, ПОВЫШЕНИИ И НАГРАДАХЪ,
А РАВНО ОБЪ УВОЛЬНЕНИИ ОТЪ СЛУЖБЫ И ПРЕ-
ДАНИИ СУДУ.

ГЛАВА I.

ОБЪ ОПРЕДѢЛЕНИИ ВЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННУЮ КОММИСИЮ ЮСТИЦИИ.

§ 32.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Пра-
вительственной Коммисіи Юстиціи, и Члены Коммисіи
назначаются по Высочайшему повелѣнію, по пред-
ставленію Намѣстника въ Царствѣ.

На должности Членовъ Правительственной Комми-
сії Юстиціи Главный Директоръ представляетъ кан-
дидатовъ Намѣстнику въ Царствѣ.

§ 33.

Въ случаѣ отлучки Главнаго Директора Юстиціи,
на время свыше 6 недѣль, или выѣзда его, съ Высочай-
шаго разрѣшенія, за границу, Намѣстникъ въ Цар-

(¹) Опреѣленіе, повышеніе, представленіе къ на-
градамъ, увольненіе отъ службы и преданіе суду, про-
изводится на основаніи В ы с о ч а й ш е утвержденного
10/22 Марта 1859 года, Устава о Гражданской службѣ въ
Царствѣ Польскомъ (Дневн. Зак. т. 53, стр. 72). См.
объясненіе по этому предмету въ § 7, подъ букв. *b* и *c*,
и въ § 12, подъ букв. *a*.

DZIAŁ III (¹).

O MIANOWANIU, AWANSOWANIU I NAGRADZANIU, NIE-
MNIÉJ O UWALNIANIU I ODDAWANIU POD SĄD.

ROZDZIAŁ I.

O MIANOWANIU DO SKŁADU KOMMISSYI RZĄDOWÉJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

§ 32

Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi
Rządowej Sprawiedliwości tudzież Członków Kom-
missyi mianuje NAJJAŚNIEJSZY PAN, na przedstawienie
Namiestnika Królestwa.

Na miejsce Członków Kommissyi Rządowej Spra-
wiedliwości, Dyrektor Główny przedstawia kandyda-
tów Namiestnikowi Królestwa,

§ 33.

W razie oddalenia się Dyrektora Głównego Spra-
wiedliwości, na czas dłuższy nad tygodni sześć, lub wy-
jazdu jego za granicę z mocy pozwolenia NAJWYŻSZEGO,

(¹) Co do mianowania, awansowania, nagradzania,
uwalniania i oddawania pod Sąd, obowiązuje obecnie NAJ-
WYŻÉJ zatwierdzona w dniu 10/22 Marca 1859 roku Usta-
wa o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem (Dzien. Pr.
t. 53, str. 73). Zobacz w tym przedmiocie wyjaśnienie za-
mieszczone pod § 7, lit. *b* i *c*, oraz pod § 12, lit. *a*.

ствъ представляет на утверждение Государя Императора кандидата для исправления его должности.

Въ другихъ случаяхъ отсутствія Главнаго Директора, Намѣстникъ въ Царствѣ самъ распоряжается о назначеніи заступающаго его мѣсто.

§ 34.

Въ случаѣ отсутствія Директора Отдѣленія, Намѣстникъ въ Царствѣ назначаетъ исправляющаго его должность, по представленію Главнаго Директора. Впрочемъ въ случаяхъ, нетерпящихъ отлагательства, предоставляется Главному Директору право возложить исправленіе этой должности на одного изъ Членовъ Комисіи.

§ 35.

Правитель Канцеляріи назначается по Высочайшему повелѣнію; заступающаго же его мѣсто назначаетъ Намѣстникъ въ Царствѣ, по представленію Главнаго Директора.

§ 36.

Начальниковъ Отдѣленій и Судей для особыхъ порученій опредѣляетъ Совѣтъ Управленія, по представленію Правительственной Комисіи Юстиціи.

§ 37.

Прочихъ же чиновниковъ въ Отдѣленіяхъ и Канцеляріи, какъ-то: Дѣлопроизводителей, Контролера, По-

Namiestnik Królestwa podaje NAJJAŚNIESZEMU PANU zastępcę do zatwierdzenia.

W innych przypadkach nieobecności Dyrektora Głównego, Namiestnik Królestwa zastępcę przeznacza.

§ 34.

Wrazie nieobecności Dyrektora Wydziałowego, Namiestnik Królestwa wyznacza zastępcę, na przedstawienie Dyrektora Głównego. Wolno jednakże Dyktorowi Głównemu, w razach nagłych, poruczyć to zastępstwo jednemu z Członków Kommissyi.

§ 35.

Nominaacya na Dyrektora Kancelaryi zastrzeżona jest dla NAJJAŚNIEJSZEGO PANA. Zastępcę Dyrektora Kancelaryi Namiestnik Królestwa mianuje, na przedstawienie Dyrektora Głównego.

§ 36.

Na Szefów Wydziałowych (Naczelników Wydziału) tudzież na Sędziów do szczególnych poruczeń, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przedstawia Radzie Administracyjnjej kandydatów do nominacyi.

§ 37.

Do Wydziałów i Kancelaryi na Referentów, Kontrolera, Adjunkta kontroli, Tłomaczów rosyjskich, Se-

мощника Контролера, Переводчиковъ для русскаго языка, Секретарей, Экзекутора, Архивариуса, Помощниковъ Архивариуса, Главнаго Журналиста, Экспедитора, Канцелярскихъ чиновниковъ и возныхъ назначаетъ въ должности Правительственная Коммисія Юстиціи.

ГЛАВА II.

О ПРЕДСТАВЛЕНИИ КАНДИДАТОВЪ НА ВАКАНТНЫЯ ДОЛЖНОСТИ ВЪ ГРАЖДАНСКИХЪ И УГОЛОВНЫХЪ СУДАХЪ И ОБЪ ОПРЕДЕЛЕНІИ ИХЪ.

§ 38.

Правительственная Коммисія Юстиціи представляетъ на утверждение Совѣта Управленія кандидатовъ на слѣдующія должности, а именно:

a) въ Апелляціонный Судъ на должности: Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя, Судей, Прокурора, Помощниковъ Прокурора, Писаря и Подписарей, а равно Адвокатовъ;

b) въ Уголовные Суды и Гражданскіе Трибуналы 1-й инстанціи на должности: Предсѣдателей, Судей, Ассессоровъ, Писарей, Прокуроровъ и Помощниковъ Прокуроровъ;

c) въ Суды Исправительной Полиціи на должности: Судей Предсѣдательствующихъ и Помощниковъ Прокуроровъ;

d) въ Мировые Суды на должности: Мировыхъ Судей и Подсудковъ;

e) на должности: Писарей губернскихъ ипотечныхъ Отдѣлений и Писаря Коммерческаго Трибунала въ Варшавѣ;

kreтары, Egzekutora, Archiwistę, Adjunktów archiwum, Dziennikarza Głównego, Ekspedytora, Kancelistów i Woźnych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości mianuje.

ROZDZIAŁ II.

O PODAWANIU KANDYDATÓW NA WAKUJĄCE URZĘDY SĄDOWNICTWA CYWILNEGO I KRYMINALNEGO, TUDZIEŻ O MIANOWANIU.

§ 38.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości podaje Radzie Administracyjnej kandydatów do nominacyi na następujące stopnie, a wszczególności:

a) do Sądu Apellacyjnego, — na Prezesa, Vice-Prezesa, Sędziów, Prokuratora, Podprokuratorów, Pisarza i Podpisarzy, tudzież Adwokatów;

b) do Sądów Kryminalnych i Trybunałów Cywilnych I Instancyi, — na Prezesów, Sędziów, Asessorów, Pisarzy, Prokuratorów i Podprokuratorów;

c) do Sądów Policji Poprawczej, — na Sędziów Prezydujących i Podprokuratorów;

d) do Sądów Pokoju — na Sędziów Pokoju, tudzież Podsędków;

e) na Pisarzy Wydziałów Hipotecznych gubernialnych, na Pisarza Trybunału Handlowego w Warszawie;

f) на должность Начальника Главнаго Архива Царства;

g) въ Прокураторию Царства, на должности: Предсѣдателя, Совѣтниковъ, Ассесоровъ, Главнаго Архивариуса, Защитниковъ и исправляющихъ должность сихъ послѣднихъ;

h) на должности Юридическихъ Ассесоровъ при Губернскихъ Правленіяхъ ⁽¹⁾.

§ 39.

Въ нижепоименованныя должности Правительственная Коммисія Юстиціи опредѣляетъ собственною своею властію, а именно:

a) по Апелляціонному Суду, въ должности: Секретарей, Архивариусовъ, Журналистовъ, Экспедиторовъ;

b) по Уголовнымъ Судамъ, а также Гражданскимъ и Коммерческому Трибуналамъ, въ должности: Подписарей, Секретарей, Архивариусовъ и Помощниковъ Архивариуса;

⁽¹⁾ Согласно ст. 21 Постановленія Намѣстника, состоявшагося 3 Февраля 1816 года (a), объ устройствѣ административныхъ присутственныхъ мѣстъ, Правительственная Коммисія Юстиціи избирала Юридическихъ Ассесоровъ и представляла ихъ на утвержденіе Намѣстника или Совѣта Управленія. Нынѣ правило это не соблюдается, и административныя присутственныя мѣста сами опредѣляютъ въ эти должности.

f) na Naczelnika Archiwum Głównego Krajowego;

g) do Prokuratury Królestwa, — na Prezesa, Radców, Asessorów, Archiwistę Głównego, obrońców i Zastępców obrońców;

h) na Asessorów Prawnych przy Rządach Gubernialnych ⁽¹⁾.

§ 39.

Na urzędy lub posady następujące Kommissya Rządowa Sprawiedliwości mianuje, a szczególności:

a) do Sądu Apellacyjnego, — na Sekretarzy, Archiwistów, Dziennikarzy, Ekspedytorów;

b) do Sądów Kryminalnych i Trybunałów Cywilnych tudzież Handlowego, — na Podpisarzy, Sekretarzy, Archiwistów i Adjunktów archiwum;

⁽¹⁾ Stosownie do art. 21 postanowienia Namiestnika z dnia 3 Lutego 1816 roku (c), obejmującego Organizacyę władz administracyjnych, Asessorów Prawnych przy Rządach Gubernialnych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości wybierała i przedstawiała do potwierdzenia Namiestnikowi lub Radzie Administracyjnój. Obecnie przepis ten nie jest wykonywany. Władze administracyjne na posady te same mianują.

c) по Канцеляріямъ Прокуроровъ, состоящихъ при Апелляціонномъ Судѣ, а также при Уголовныхъ Судахъ и Гражданскихъ Трибуналахъ, въ должности Секретарей;

d) по Судамъ Исправительной Полиціи, въ должности: Ассесоровъ, Писарей и Подписарей, Архивариусовъ и Помощниковъ Архивариуса;

e) по Мировымъ Судамъ, въ должности Писарей, и Подписарей;

f) по Главному Архиву Царства, въ должности Помощниковъ Архивариуса; по Архивамъ же древнихъ актовъ, въ должности Архивариусовъ и ихъ Помощниковъ;

g) въ должности губернскихъ и окружныхъ Регентовъ, Патроновъ при Гражданскихъ Трибуналахъ 1-й инстанціи, Судебныхъ Приставовъ, а равно Защитниковъ при Мировыхъ Судахъ.

§ 40.

Опредѣленіе Канцелярскихъ чиновниковъ, Возныхъ аудіенціальныхъ, наблюдающихъ за порядкомъ во время засѣданій Судовъ, и сверхштатныхъ, а равно судебныхъ служителей, предоставляется Предсѣдателямъ подлежащихъ Судовъ.

Прокуроры опредѣляютъ своихъ Канцелярскихъ служителей.

c) do biur Prokuratorów: przy Sądzie Apellacyjnym, przy Sądach Kryminalnych i Trybunałach Cywilnych,—na Sekretarzy;

d) do Sądów Policyi Poprawczej,—na Asessorów, Pisarzy i Podpisarzy, Archiwistów i Adjunktów archiwum;

e) do Sądów Pokoju,—na Pisarzy i Podpisarzy;

f) do Archiwum Głównego Krajowego,—na Adjunktów; do Archiwum akt dawnych polskich,—na Archiwistów i Adjunktów;

g) na Rejentów Gubernialnych i Okręgowych, na Patronów przy Trybunałach Cywilnych I. Instancyi, na Komorników Sądowych, tudzież Obrońców przy Sądach Pokoju.

§ 40.

Nominacya Kancelistów, Woźnych audieneyonalnych i nadetatowych, i posługaczy przy Sądach, pozostawiona jest Prezesom właściwych Sądów.

Prokuratorowie mianują officyalistów swych kancelaryjnych.

ОТДѢЛЪ IV.

О ПОРЯДКѢ И ВНУТРЕННЕМЪ ДѢЛОПРОИЗВОДСТВѢ
ВЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИССИИ ЮСТИЦИИ.

ГЛАВА I.

О ПРИЕМѢ БУМАГЪ, ПОСТУПАЮЩИХЪ ВЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННУЮ КОММИССИЮ ЮСТИЦИИ И ПЕРЕДАЧѢ ИХЪ ВЪ ПОДЛЕЖАЩІЯ ОТДѢЛЕНІЯ.

§ 41.

Бумаги, поступающія въ Правительственную Коммиسیون Юстиции, принимаетъ и распечатываетъ Правитель Канцеляріи.

Однако же бумаги изъ Совѣта Управленія и отъ Намѣстника въ Царствѣ, а равно и тѣ, которыя поступаютъ подъ адресомъ Главнаго Директора, или съ надписью „въ собственныя руки,“ онъ обязанъ отдавать ему безъ распечатанія.

На бумагахъ, имъ самимъ распечатанныхъ, а равно и на тѣхъ, которыя передаются ему по распечатаніи Главнымъ Директоромъ, Правитель Канцеляріи дѣлаетъ вверху помѣтку о времени полученія бумагъ и означаетъ Отдѣленіе, къ коему оныя, по содержанію своему, относятся.

Помѣченные и распределенныя по Отдѣленіямъ бумаги, передаются Правителемъ Канцеляріи въ Главный Журналъ, съ задержаніемъ впрочемъ тѣхъ, которыя подлежатъ внесенію въ Журналъ и Архивъ секретныхъ дѣлъ.

DZIAŁ IV.

O PORZĄDKU I POSTĘPOWANIU WEWNĘTRZNYM
W KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

ROZDZIAŁ I.

O PRZYJMOWANIU PISM DO KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI PRZYCHODZĄCYCH I ODESŁANIU ICH DO WŁAŚCIWYCH WYDZIAŁÓW.

§ 41.

Pisma do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przychodzące, przyjmuje i otwiera Dyrektor Kancelaryi.

Jednakże pisma od Rady Administracyjnej i Namiestnika Królestwa, jakoteż te, które pod adresem Dyrektora Głównego lub z napisem: „do własnych rąk“ jego przychodzą, jemu, bez odpieczętowania, oddać jest obowiązany.

Na pismach tak tych, które sam otworzył, jakoteż tych, które mu Dyrektor Główny, po otwarciu, oddał, zapisuje u góry prezentatę, to jest datę odebrania, i oznacza Wydział, do którego z przedmiotu swego należą.

Pisma zaprezentowane i na właściwe Wydziały rozpisane, Dyrektor Kancelaryi odsyła do Dziennika Głównego, zatrzymawszy wszakże te, które do Dziennika i Archiwum sekretnego należą.

§ 42.

Главный Журналистъ вноситъ полученные бумаги въ журналъ и, отмѣтивъ на нихъ очередной номеръ и число приложений, отсылаетъ ихъ Начальникамъ подлежащихъ Отдѣлений.

§ 43.

Ни одна бумага, прежде помѣченія оной Правительствомъ Канцеляріи, не можетъ быть ни внесена въ Главный журналъ, ни взята въ Отдѣленіе для производства, или передана въ Архивъ.

§ 44.

Начальники Отдѣлений предъявляютъ доставленные имъ бумаги Директорамъ своихъ Отдѣлений, а по распредѣленіи новыхъ, въ первый разъ поступившихъ, дѣлъ между Дѣлопроизводителями и по отмѣченіи тѣхъ бумагъ, которыя, по ихъ мнѣнію, требуютъ спѣшнаго исполненія, передаютъ ихъ Секретарямъ, ведущимъ журналы Отдѣлений, для внесенія въ эти журналы и отсылки въ Архивъ.

§ 45.

Главный Архивариусъ, при содѣйствіи Помощниковъ, записываетъ всѣ бумаги или номера въ реестры и въ алфавитный указатель, и, приложивъ относящіяся къ нимъ дѣла, возвращаетъ въ подлежащія Отдѣленія, Секретарямъ, ведущимъ журналы Отдѣлений.

§ 42.

Dziennikarz Główny odebrane pisma do Dziennika wciąga, a po zapisaniu na nich numeru bieżącego oraz ilości aneksów, takowe Szefom (Naczelnikom) właściwych Wydziałów przesyła.

§ 43.

Przed dopełnieniem prezentaty przez Dyrektora Kancelaryi, żadne pismo nie może być wciągnięte do Dziennika Głównego, ani wzięte do załatwienia po Wydziałach lub do Archiwum.

§ 44.

Szefowie (Naczelnicy) Wydziałów złożone sobie pisma Dyrektorom swych Wydziałów przedstawiają, a po rozpisaniu interesów nowych, pierwszy raz przychodzących, na Referentów i zaznaczeniu tych, które podług ich uznania są pilne, Sekretarzom dzienniki wydziałowe utrzymującym oddają, dla wciągnięcia w też dzienniki i odesłania do Archiwum.

§ 45.

Archiwista Główny, przy pomocy Adjunktów, wszelkie pisma czyli numera do repertoryów i skrowidza wpisuje, a dołączwszy do nich odpowiednie akta, do właściwych Wydziałów, Sekretarzom dzienniki wydziałowe utrzymującym przesyła.

§ 46.

Секретари сіи записываютъ въ журналахъ Отдѣлений число, когда доставлены бумаги изъ Архива и фамилію подлежащаго Дѣлопроизводителя, обозначенную на бумагахъ, или смотря по прежней перепискѣ.

Затѣмъ всѣ бумаги передаются подлежащимъ Дѣлопроизводителямъ, по особымъ росписочнымъ книгамъ, въ которыхъ отмѣчается номеръ и число отдачи.

ГЛАВА II.

ОБЪ ИСПОЛНЕНИИ ИЛИ ПРОИЗВОДСТВѢ ДѢЛЪ ПО ОТДѢЛЕНІЯМЪ.

§ 47.

Повелѣнія Намѣстника въ Царствѣ и другія нужныя дѣла, въ особенности же тѣ, которыя признаны Главнымъ Директоромъ требующими скорого исполненія, приготовляются прежде всѣхъ къ рѣшенію.

На поданныя частными лицами прошенія долженъ послѣдовать отвѣтъ не позже, какъ въ теченіе 15 дней⁽¹⁾.

§ 48.

По дѣламъ, подлежащимъ общему совѣщанію и рѣшенію Коммисіи, составляются въ подлежащихъ Отдѣ-

(1) Ср. ст. 2 вышеприведенныхъ въ объясненіи къ § 9 правилъ о порядкѣ подачи прошеній на Высочайшее имя и въ правительственныя мѣста Царства Польскаго, отъ 8/20 Августа 1858 года, (Дневн. Зак. т. 52, стр. 330).

§ 46.

Ciż Sekretarze notują w dziennikach wydziałowych datę nadesłania pism z Archiwum i nazwisko właściwego Referenta, bądź podług zaznaczenia na pismach, bądź podług anteriorów.

Następnie oddawane są wszelkie numera właściwym Referentom, podług osobnych kwitaryuszów czyli ternionów, w których numer i data oddania się notuje.

ROZDZIAŁ II.

O PRZYGOTOWANIU LUB ZAŁATWIENIU INTERESÓW PO WYDZIAŁACH.

§ 47.

Rozkazy Namiestnika Królestwa i inne interesa pilne, zwłaszcza te, które Dyrektor Główny za wymagające szybkiego załatwienia uznał, przed innemi są przygotowywane do decyzji.

Na podania osób prywatnych, odpowiedź w ciągu najdalej dni 15 być powinna⁽¹⁾.

§ 48.

W interesach do ogólnej narady i decyzji Komisji należących, przygotowywane są po właściwych

(1) Porównaj art. 2 powołanych powyżej, w wyjaśnieniu pod § 9 zamieszczonem, przepisów o porządku podawania próśb na imię JEJEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI i do władz Królestwa z d: 8/20 Sierpnia 1858 r. (Dzien. Pr. t. 52, stron. 331).

леніяхъ докладныя записки съ заключеніями, для представленія въ засѣданіяхъ Коммисіи.

Точно такой же порядокъ соблюдается съ предметами, подлежащими рѣшенію Главнаго Директора или предоставленными для исполненія Директорамъ Отдѣленій.

§ 49.

Дѣлопроизводители и Секретари отдають изготоленныя ими бумаги для пересмотра Начальнику Отдѣленія, который, скрѣпивъ своею цифрою, какъ эти бумаги, такъ и свои собственные доклады, представляетъ оныя Директору Отдѣленія.

§ 50.

Дѣла, подлежащія общему совѣщанію и рѣшенію Коммисіи, а равно и тѣ, кои подлежатъ рѣшенію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія оставляетъ у себя, для внесенія въ засѣданіе Коммисіи или для представленія ихъ Главному Директору на разрѣшеніе.

§ 51.

Секретари, ведущіе журналы Отдѣленій, записываютъ въ оныя содержаніе докладовъ и число, когда они изготолены для перебѣленія, равно какъ и отмѣченныя на нихъ резолюціи, и время отправленія ихъ изъ Отдѣленія.

Wydziałach referaty i opinie do wniesienia na posiedzenia Kommissyi.

Podobnież postępuje się z przedmiotami do decyzji Dyrektora Głównego należącemi, lub do załatwienia Dyrektorów Wydziałowych pozostawionemi.

§ 49.

Referenci i Sekretarze oddają swe prace do przejrzania Szefowi (Naczelnikowi) Wydziału, który, tak te prace, jakoteż swe własne, po zacyfrowaniu, Dyrektorowi Wydziału przedstawia.

§ 50.

Interesa do ogólnej narady i decyzji Kommissyi należące, jakoteż te, które do decyzji Dyrektora Głównego należą, Dyrektor Wydziału zatrzymuje, w celu przedstawienia ich, bądź na posiedzeniu Kommissyi, bądź do decyzji Dyrektora Głównego.

§ 51.

Sekretarze, dzienniki wydziałowe utrzymujący, zapisują w nich treść i datę referatów gotowych do przepisania, jakoteż inne dekrety, niemniej datę odesłania z Wydziału.

Засимъ доклады, предназначенные къ перебъленію, передаются въ общую Канцелярію (1), а тѣ, которые положено приобщить къ дѣлу или возобновить впослѣдствіи, отсылаются въ Экспедитурѣ, первые подъ росписку Экзекутора, а вторые подъ росписку Экспедитора.

§ 52.

Всѣ исполненныя бумаги, которыя, въ удостовѣреніе исполненія, скрѣплены цифрою Директора Отдѣленія, должны быть вносимы въ журналъ Отдѣленія.

ГЛАВА III.

ОДОКЛАДѢ ДѢЛЪ ВЪ ЗАСѢДАНІЯХЪ КОММИСИИ.

§ 53.

Дѣла, приготовленныя по Отдѣленіямъ для общихъ совѣщаній, будутъ вносимы въ засѣданіе Коммисіи Директорами Отдѣленій, бумаги же по Канцеляріи Коммисіи вноситъ Правитель Канцеляріи.

Впрочемъ, съ согласія Главнаго Директора, по представленію Директора подлежащаго Отдѣленія, можетъ быть приглашенъ въ засѣданіе Коммисіи Начальникъ Отдѣленія или Судья по особымъ порученіямъ, для личнаго доклада порученныхъ ихъ производству болѣе сложныхъ дѣлъ.

(1) См. объясненіе, помѣщенное въ § 21 настоящаго Учрежденія.

Poczm̄ referaty przeznaczone do przepisania na czysto, oddawane są do Kancelaryi ogólnej (1); numera zaś *ad acta* lub do reprodukcji—do ekspedytury, pierwsze za pokwitowaniem Egzekutora, drugie za pokwitowaniem Ekspedytora.

§ 52.

Wszelkie numera załatwione, skoro załatwienie cyfrą Dyrektora Wydziału jest stwierdzone, przez dziennik wydziałowy przechodzić powinny.

ROZDZIAŁ III.

O PRZEDSTAWIENIU INTERESÓW NA POSIEDZENIACH KOMMISSYI.

§ 53.

Interesa przygotowywane po Wydziałach do ogólnej narady, wnoszone są na posiedzenie Kommissyi przez Dyrektorów Wydziałowych, tudzież z Oddziału Służby Ogólnej przez Dyrektora Kancelaryi.

Z mocy wszakże zezwolenia Dyrektora Głównego, na wniosek Dyrektora właściwego Wydziału, przywołany być może Szef (Naczelnik) Wydziału lub Sędzia do szczególnych poruczeń na posiedzenie Kommissyi, w celu przedstawienia poruczonych im referatów w materiach obszerniejszych.

(1) Zobacz wyjaśnienie zamieszczone pod § 21 niniejszej Organizacyi.

§ 54.

По собраніи Членовъ Коммисіи и послѣ открытія засѣданія Предсѣдательствующимъ, Правитель Канцеляріи, прочитавъ журналъ послѣдняго засѣданія, представляетъ оный къ подписи Главному Директору и Членамъ, присутствовавшимъ въ томъ же засѣданіи.

Затѣмъ Директоры Отдѣлений, а равно и Правитель Канцеляріи, вносятъ приготовленные ими дѣла и доклады на общее обсужденіе и рѣшеніе Коммисіи.

§ 55.

Журналъ засѣданій ведетъ Правитель Канцеляріи, а въ случаѣ его отсутствія, одинъ изъ Начальниковъ Отдѣлений, по назначенію Главнаго Директора.

Въ журналъ означаются: время засѣданія, наличное число присутствовавшихъ Членовъ, содержаніе внесенныхъ на обсужденіе предметовъ и состоявшееся по онымъ рѣшеніе, а равно и главнѣйшія основанія и причины рѣшенія.

Въ журналъ засѣданій, кромѣ Членовъ Коммисіи, показываются и приглашенные въ засѣданіе чиновники судебного вѣдомства.

§ 56.

Въ обыкновенныхъ засѣданіяхъ прежде всего должны быть вносимы Высочайшіе указы, препровожденные въ Правительственную Коммисію Юстиціи, для свѣдѣнія или къ исполненію. Главный Директоръ сообщаетъ Членамъ о принятыхъ Правительствомъ общихъ осно-

§ 54.

Po zebraniu 'się Członków Kommissyi i otworzeniu posiedzenia przez Prezydującego, Dyrektor Kancelaryi odczyta protokół z ostatniego posiedzenia i przedstawia go Dyrektorowi Głównemu i Członkom, którzy na tém posiedzeniu znajdowali się, do podpisu.

Począł Dyrektorowie Wydziałów, niemniej Dyrektor Kancelaryi, przedstawiają przygotowane przez siebie interesa i referaty do ogólnej narady i decyzji Kommissyi.

§ 55.

Protokół posiedzeń prowadzi Dyrektor Kancelaryi, którego w razie nieobecności zastępuje jeden z Szefów (Naczelników) Wydziałowych, przez Dyrektora Głównego wyznaczony.

Protokół zawiera w sobie datę posiedzenia, obecność Członków, treść wniesionych materyj i następującą decyzją, jakoteż głównejsze zasady i powody decyzji.

W protokole posiedzeń wymienia się, prócz Członków Kommissyi, obecność urzędników z Sądownictwa na posiedzenie wezwanych.

§ 56.

Na posiedzeniach zwyczajnych przedstawiane są przed innemi ukazy NAJWYŻSZE, dla wiadomości lub wykonania Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości nadesłane. Dyrektor Główny uwiadamia Członków o przyjętych przez Rząd zasadach ogólnych, wpływ

ваніяхъ, могущихъ имѣть вліяніе на дѣйствія Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Члены Коммисіи могутъ представлять въ засѣданіяхъ соображенія свои, клонящіяся къ развитію или единообразному устройству производства по вѣдомству Юстиціи и по судебной части.

§ 57.

Доклады, возвращаемые въ Отдѣленія изъ засѣданій Коммисіи или отъ Правителя Канцеляріи и изготовленные уже къ перебывленію, по отмыткѣ въ журналъ Отдѣленія, передаются Экзекутору общей Канцеляріи ⁽¹⁾.

ГЛАВА IV.

О РЕДАКЦИИ, ФОРМѢ И ПОДПИСИ БУМАГЪ, ОТПРАВЛЯЕМЫХЪ ИЗЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИССИИ ЮСТИЦИИ.

§ 58.

При редакціи всѣхъ бумагъ, отправляемыхъ изъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, должны быть соблюдаемы достоинство, приличіе и подобающее уваженіе къ властямъ и лицамъ, къ коимъ изготовляются бумаги.

§ 59.

На исходящихъ бумагахъ Коммисіи должно находиться заглавіе: „Правительственная Коммисія Юстиціи“;

⁽¹⁾ См. объясненіе къ § 21 настоящаго Учрежденія.

на дѣйствіе Коммисіи Рządowej Sprawiedliwości mieć mogących.

Członkowie Kommissyi mogą przedstawiać na posiedzeniach wszelkie uwagi ku rozwinięciu lub ujednolinitwieniu służby wydziału Sprawiedliwości i Sądownictwa.

§ 57.

Referaty, które z posiedzeń Kommissyi lub od Dyrektora Kancelaryi, jako gotowe do przepisania na czysto, do Wydziałów, wracają, po wykreśleniu z dziennika wydziałowego, do Kancelaryi Ogólnej Egzekutorowi są oddawane ⁽¹⁾.

ROZDZIAŁ IV.

O REDAKCYI, FORMIE I PODPISACH EKSPEDYCYJ Z KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI WYCHODZĄCYCH.

§ 58.

W redakcyi wszelkich ekspedycyj z Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wychodzić mających, zachowywaną być powinna powaga, przystojność i stosunkowy wzgląd na władzę lub osobę, do której ekspedycya się stosuje.

§ 59.

Ekspedycye z Kommissyi wychodzące mają intytulacya: „Kommissya Rządowa Sprawiedliwości“; zawiera-

⁽¹⁾ Zobacz wyjaśnienie pod § 21 niniejszej Organizacyi.

на нихъ должны быть обозначены: Отдѣленіе, число, мѣсяць и годъ, а равно и номеръ Главнаго Журнала, наконецъ адресъ присутственнаго мѣста или лица, къ которому бумага изготовлена.

На бумагахъ, отправляемыхъ непосредственно отъ лица Главнаго Директора, находится заглавіе: „*Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисіи Юстиціи*“.

§ 60.

Каждая бумага подписывается Главнымъ Директоромъ или, по его порученію, Директоромъ Отдѣленія и скрѣпляется Правителемъ Канцеляріи ⁽¹⁾.

§ 61.

Главнымъ Директоромъ подписываются:

a) всѣ представленія и рапорты въ Совѣтъ Управленія или Намѣстнику въ Царствѣ, а равно объясненія или заключенія, затребованныя Намѣстникомъ, чрезъ посредство Статсъ Секретаря при Совѣтъ Управленія, или же чрезъ посредство Собственной Канцеляріи Намѣстника;

b) переписка съ Министромъ Статсъ Секретаремъ;

⁽¹⁾ Нынѣ исходящія бумаги, за подписью одного изъ Членовъ Комисіи, скрѣпляются не Правителемъ Канцеляріи, а Начальникомъ Отдѣленія. См. объясненія, изложенныя въ §§ 10, 20 и 21 настоящаго Учрежденія.

яъ Wydział, datę dnia, miesiąca i roku, niemniej numer Dziennika Głównego, wreszcie adres do władzy lub osoby, do której ekspedycja jest wystosowana.

Ekspedycje wprost od Dyrektora Głównego wychodzące mają intytulacyę: „*Dyrektor Główny Prezydujący w Komisji Rządowej Sprawiedliwości*“.

§ 60.

Pod tekstem każdej ekspedycji znajduje się podpis Dyrektora Głównego, bądź, z polecenia jego, podpis Dyrektora Wydziału, a pod każdym z nich podpis Dyrektora Kancelaryi ⁽¹⁾.

§ 61.

Z podpisem Dyrektora Głównego wychodzą:

a) wszelkie przedstawienia i raporta do Rady Administracyjnej lub Namiestnika Królestwa idące, niemniej objaśnienia lub opinie przez Namiestnika, za pośrednictwem Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej albo téż Kancelaryi Przybocznej, żądane;

b) korespondencje z Ministrem Sekretarzem Stanu;

⁽¹⁾ Obecnie ekspedycje wychodzące z podpisem jednego z Członków Wydziału, podpisuje nie Dyrektor Kancelaryi, lecz Naczelnik Wydziału. Porównaj wyjaśnienia zamieszczone pod §§ 10, 20 i 21 niniejszej Organizacyi.

c) переписка съ прочими Правительственными Комисіями и центральными учрежденіями въ Царствѣ по предметамъ особенной важности;

d) переписка съ высшими военными властями;

e) всѣ общіе или частные указы судебнымъ установленіямъ или чиновникамъ судебного вѣдомства, которыми они должны руководствоваться, равно какъ и распоряженія, къ внутреннему устройству Правительственной Комисіи Юстиціи относящіяся;

f) всѣ опредѣленія, командировки, отрѣшенія отъ должности, увольненія отъ службы, отпуска;

g) формулярные о службѣ списки;

h) распоряженія, касающіяся капиталовъ и платежей;

i) засвидѣтельствованія официальныхъ актовъ, отправляемыхъ въ Имперію ⁽¹⁾.

§ 62.

Вся остальная переписка Правительственной Комисіи Юстиціи ведется за подписью одного изъ Членовъ Комисіи.

⁽¹⁾ Главнымъ Директоромъ Предсѣдательствующимъ, отъ 1/13 Апрѣля 1861 г., за № 6,579, сдѣлано распоряженіе: чтобы засвидѣтельствованія официальныхъ актовъ для Имперіи и увѣдомленія о томъ правительственныхъ учреждений въ Имперіи, подписываемыя доселѣ Главнымъ Директоромъ, были подписываемы на будущее время Членомъ Комисіи, заведывающимъ Гражданскимъ Отдѣленіемъ.

c) korespondencye z innemi Kommissyami Rządowemi i władzami centralnemi Królestwa w rzeczach stanowczych;

d) korespondencye z władzami wyższemi wojskowemi;

e) wszelkie rozporządzenia ogólne, bądź szczególne do władz lub urzędników sądowych za prawidłó postępowania służyć mające, niemniej urządzenia wewnętrzne dla Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości;

f) wszelkie nominacye, delegacye, zawieszenia w urzędowaniu, dymissye, urlopy;

g) poświadczenia stanu służby;

h) rozporządzenia dotyczące się funduszów i wypłat;

i) legalizacye aktów urzędowych do Cesarstwa idących ⁽¹⁾.

§ 62

Z podpisem jednego z Członków Wydziałowych mogą wychodzić z Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wszelkie inne korespondencye.

⁽¹⁾ Dyrektor Główny Prezydujący na dniu 1/13 Kwietnia 1861 roku, N. 6,579, rozporządził: że legalizacye aktów urzędowych idących do Cesarstwa i zawiadomienia o nich władz Cesarstwa, dotąd podpisywane przez samego Dyrektora Głównego, mają być załatwiane przez Członka Kommissyi Zarządzającego Wydziałem Cywilnym.

Завѣренные документы, предназначенные въ Герольдію, а равно и засвидѣтельствованные официальные акты, отправляемые въ иностранныя государства, за исключеніемъ Имперіи, снабжаются подписью одного изъ Членовъ Коммисіи, съ разрѣшенія Главнаго Директора.

§ 63.

Для всѣхъ исходящихъ бумагъ употребляется бумага установленнаго формата.

ГЛАВА V.

О ПЕРЕДАЧѢ БУМАГЪ ВЪ ОБЩУЮ КАНЦЕЛЯРІЮ ⁽¹⁾, О ПОДПИСИ И ОТПРАВЛЕНІИ ОНЫХЪ, А ТАКЖЕ О ХРАНЕНІИ ВЪ АРХИВѢ ЧЕРНОВЫХЪ ОТПУСКОВЪ.

§ 64.

Всѣ бумаги, передаваемые въ общую Канцелярію для перебѣленія, принимаетъ Экзекуторъ этой Канцеляріи, который, росписавшись въ полученіи, распредѣляетъ оныя между канцелярскими чиновниками для перебѣленія ⁽²⁾.

(1) Въ замѣнъ Общей Канцеляріи, нынѣ каждое Отдѣленіе имѣетъ свою особую Канцелярію.

(2) По поводу распредѣленія Общей Канцеляріи между Отдѣленіями, относящіяся къ Экзекутору обязанности исполняютъ въ настоящее время одинъ изъ чиновниковъ, по назначенію Начальника подлежащаго Отдѣленія.

Weryfikacye dokumentów dla Heroldyi, jakoteż legalizacye aktów urzędowych w obce kraje idących, wyjawszы do Cesarstwa, podpisuje jeden z Członków Kommissyi, z upoważnienia Dyrektora Głównego.

§ 63.

Do wszelkich ekspedycyj wychodzących używanym być powinien papier przepisanego formatu.

ROZDZIAŁ V.

O ODDAWANIU PISM DO KANCELARYI OGÓLNEJ ⁽¹⁾, JAKOTEŻ O ICH PODPISYWANIU, WYSYLANIU I ZACHOWANIU EKSHIBITÓW PIERWOTNYCH W ARCHIWUM.

§ 64.

Wszelkie pisma do przepisania na czysto do Kancelaryi Ogólnej oddawane, odbiera Egzekutor téjże Kancelaryi, który z odbioru kwituje, i takowe do przepisania pomiędzy Kancelistów rozdziela ⁽²⁾.

(1) Wmiejsce Kancelaryi Ogólnej obecnie każdy Wydział ma swoją osobną kancelaryą.

(2) Z powodu rozdzielenia Kancelaryi Ogólnej pomiędzy Wydziały, czynność do Egzekutora należącą wypełnia dzisiaj jeden z urzędników przez Naczelnika właściwego Wydziału wyznaczony.

§ 65.

Канцелярскіе чиновники съ перебѣвленными бумагами обращаются въ Отдѣленія, въ которыхъ подлежащіе Дѣлопроизводители или Секретари свѣряютъ оныя съ черновыми и, по удостовѣреніи въ вѣрности ихъ съ подлиннымъ докладомъ, въ доказательство повѣрки, кладутъ внизу свою помѣтку.

§ 66.

Экзекуторъ, отобравъ отъ канцелярскихъ чиновниковъ перебѣвленные бумаги, снабженные помѣтою свѣрявшаго оныя чиновника подлежащаго Отдѣленія, вмѣстѣ съ черновыми отпусками, вноситъ оныя въ особую книгу, въ которую записываются бумаги, приготовленные для подписи Главному Директору и Директорамъ Отдѣлений; затѣмъ, вычеркнувъ ихъ изъ журнала Канцеляріи, по номерамъ главнаго журнала, передаетъ оныя, вмѣстѣ съ упомянутою книгою, Правителю Канцеляріи ⁽¹⁾.

§ 67.

Правитель Канцеляріи, прочитавъ перебѣвленные бумаги и, убѣдившись въ вѣрности ихъ съ подлинными,

(1) По распредѣленіи Общей Канцеляріи между Отдѣленіями, обязанности, возложенныя настоящимъ параграфомъ на Экзекутора, исполняетъ нынѣ въ каждомъ Отдѣленіи одинъ изъ чиновниковъ.

§ 65.

Z przepisaniem na czysto pismami, Kanceliści udają się do Wydziałów, gdzie właściwi Referenci lub Sekretarze takowe odczytują, w celu przekonania się o zupełnej zgodności ich z oryginałem referatu, a dla śladu odczytania, takowe u samego spodu cyfrują.

§ 66.

Ekspedycje na czysto przepisane, cyfrą z odczytania w właściwym Wydziale opatrzone, wraz z pierwotnymi ekszhibitami, Egzekutor od Kancelistów odbiera i do osobnego kwitariusza, wykazującego ekspedycje do podpisu Dyrektora Głównego lub Dyrektorów Wydziałowych idące, wciąga; następnie, po wykreśleniu ich z dziennika kancelaryjnego, podług numerów Dziennika Głównego odsyła je z powyższym kwitariuszem Dyrektorowi Kancelaryi ⁽¹⁾.

§ 67.

Dyrektor Kancelaryi, po odczytaniu pism na czysto przepisanych i przekonaniu się o ich dokładności,

(1) Z rozdziałem Kancelaryi Ogólnej pomiędzy Wydziały, obowiązek włożony tym paragrafem na Egzekutora, należy obecnie do jednego z urzędników w każdym Wydziale.

скрѣпляетъ ихъ своею подписью и передаетъ по принадлежности Главному Директору, или Директору Отдѣленія для подписи ⁽¹⁾.

§ 68.

Если поднесенныя Главному Директору для подписи бумаги будутъ имъ передѣланы или исправлены въ редакціи или въ изложеніи, или же будутъ измѣнены къ другимъ, по его порученію, то эти исправленныя бумаги, вмѣстѣ съ первоначально изготовленными докладами, должны быть приобщены къ дѣлу для свѣдѣнія.

§ 69.

Всѣ снабженныя надлежащими подписями бумаги, вмѣстѣ съ черновыми отпусками и приложениями, передаются Экспедитору, который, запечатавъ исходящія бумаги, отправляетъ ихъ по принадлежности, черновые же отпуски передаетъ Главному Журналисту.

Главный Журналистъ, отмѣтивъ, установленнымъ порядкомъ, въ графахъ своего журнала, исполненіе дѣла, передаетъ всѣ исполненныя бумаги, вмѣстѣ съ приложениями, въ архивъ.

Главный Архивариусъ приобщаетъ всѣ исполненныя бумаги къ дѣламъ, по установленнымъ правиламъ.

⁽¹⁾ Нынѣ бумаги, подписываемыя Членомъ Комиссіи, завѣдывающимъ Отдѣленіемъ, свѣряетъ и скрѣпляетъ своею подписью Начальникъ подлежащаго Отдѣленія.

поświadcza je swym podpisem i według przeznaczenia swego, Dyrektorowi Głównemu lub właściwemu Dyrektorowi Wydziałowemu do podpisu oddaje ⁽¹⁾.

§ 68.

Jeżeli Dyrektor Główny w podawanych mu do podpisu ekspedycjach jakie zmiany lub poprawy co do redakcyi lub wysłowienia zrobi albo takowe zrobić poleci, pisma te poprawione, wraz z pierwotnymi referatami, dla śladu w aktach pozostać powinny.

§ 69.

Wszelkie ekspedycje właściwemi podpisami opatrzone, oddawane są, wraz z pierwotnymi ekshibitami i aneksami, Ekspedytorowi, który ekspedycje wychodząc mające, po opieczetowaniu, w miejsce przeznaczenia swego rozsyła, pierwotne zaś ekshibita Dziennikarzowi Głównemu oddaje.

Dziennikarz Główny, po wypełnieniu rubryk swego Dziennika w sposób przepisany, wszelkie załatwione ekshibita z aneksami do archiwum odsyła.

Archiwista Główny wszelkie załatwione numera w aktach właściwych zachowuje, podług przepisane-go porządku.

⁽¹⁾ Obecnie pisma podpisywane przez Członka Komisji Zarządzającego Wydziałem, sprawdza i podpisem swym stwierdza Naczelnik właściwego Wydziału.

ГЛАВА VI.

О ЧАСТНОЙ И ОБЩЕЙ ПОВѢРЬКѢ ДѢЙСТВІЙ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ
КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

§ 70.

Правитель Канцеляріи представляет Главному Директору, въ опредѣленный срокъ, извлечение изъ Главнаго Журнала, съ показаніемъ всѣхъ номеровъ, остающихся неисполненными.

ГЛАВА VII.

О ГОДОВОМЪ ОТЧЕТѢ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

§ 71.

Годовой отчетъ о дѣйствіяхъ и дѣлопроизводствѣ по вѣдомству Юстиціи и по Судебной части представляется, по истеченіи каждаго года, не позже $\frac{3}{15}$ числа Мая, какъ окончательнаго срока, въ Совѣтъ Управленія, вмѣстѣ съ проектомъ штата Судебной части на слѣдующіе годы.

§ 72.

Собираніе въ теченіе года матеріаловъ для обыкновеннаго годоваго отчета, а равно и составленіе самаго отчета лежитъ на обязанности Правителя Канцеляріи.

О дѣлопроизводствѣ по Гражданскимъ и Уголовнымъ Судамъ и въ Апелляціонномъ Судѣ, равно какъ и о дѣйствіяхъ самой Правительственной Коммисіи Юсти-

ROZDZIAŁ VI.

O PRZEGLĄDZIE SZCZEGÓLNYM I OGÓLNYM CZYNNOŚCI KOMISYI
RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

§ 70.

Dyrektor Kancelaryi składa Dyrektorowi Głównemu, w czasie oznaczonym, wyciąg z Dziennika Głównego, wykazujący wszelkie numera zaległe.

ROZDZIAŁ VII.

O ROCZNYM SPRAWOZDANIU KOMISYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLI-
WOŚCI.

§ 71.

Raport roczny z czynności i działań całego wydziału Sprawiedliwości i Sądownictwa powinien być, po upływie każdego roku, najdalej do dnia $\frac{3}{15}$ Maja, jako terminu ostatecznego, Radzie Administracyjnej złożonym, a to wraz z projektem budżetu Sądownictwa na lata następne.

§ 72.

Zbieranie materiałów do zwyczajnego raportu rocznego w ciągu roku, jakoteż ułożenie tegoż raportu należy wszczegółności do Dyrektora Kancelaryi.

O czynnościach Sądów cywilnych i karzących włącznie Sądu Apellacyjnego, jakoteż o działaniach samej Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, Wydziały

ции, Отдѣленія Коммисіи обязаны доставить Правителю Канцеляріи всѣ необходимыя свѣдѣнія и свои соображенія, по истеченіи каждаго года, не позже послѣднихъ чиселъ Января мѣсяца.

ОТДѢЛЪ V.

О ПРЕДѢЛАХЪ ВЛАСТИ, ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ ЛИЦЪ, ВХОДЯЩИХЪ КЪ СОСТАВЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

ГЛАВА I.

О ПРЕДѢЛАХЪ ВЛАСТИ ГЛАВНАГО ДИРЕКТОРА.

§ 73.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи состоитъ, по должности своей, Членомъ Совѣта Управленія, а равно и Общаго Собранія Варшавскихъ Департаментовъ Правительствующаго Сената; онъ же вмѣстѣ и Начальникъ всѣхъ Оберъ-Прокуроровъ, состоящихъ, какъ при Департаментахъ, такъ и въ Общемъ Собраніи Сената ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ По поводу возстановленія Государственнаго Совѣта, вмѣсто Общаго Собранія Сената, и по случаю новаго устройства сего Совѣта, правило это подверглось измѣненію въ томъ, что Главный Директоръ Правительственной Коммисіи Юстиціи присутствуетъ въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта.

Kommissyi obowiazane są dostarczyć Dyrektorowi Kancelaryi potrzebne wykazy i poczynione spostrzeżenia, po upływie każdego roku, najdalej z końcem miesiąca Stycznia.

DZIAŁ V.

O ATRYBUCYACH, OBOWIĄZKACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI OSÓB DO SKŁADU KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI NALEŻĄCYCH.

ROZDZIAŁ I.

O ATRYBUCYACH DYREKTORA GŁÓWNEGO

§ 73.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości jest z urzędu swego Członkiem Rady Administracyjnej, jakoteż Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, jest oraz zwierzchnikiem Naczelnych Prokuratorów, tak przy każdym Departamencie, jak przy Ogólném Zebraniu Senatu ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Z powodu przywrócenia Rady Stanu, w miejsce Ogólnego Zebrania Senatu i nowej organizacyi téjże, przepis ten uległ zmianie w ten sposób: że Dyrektor Główny Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości zasiada w Ogólném Zebraniu Rady Stanu.

Изъ такого соединенія должностей въ лицѣ Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, проистекають предѣлы его власти, какъ въ отношеніи Сенатскихъ дѣйствій, такъ и въ отношеніи Правительственной Коммисіи Юстиціи и подвѣдомственныхъ ей судебныхъ мѣстъ.

ОТДѢЛЕНИЕ I.

Предѣлы власти Главнаго Директора въ отношеніи Сенатскихъ дѣйствій.

§ 74.

Предѣлы власти Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, по званію Члена Совѣта Управленія, а равно и соотношенія его какъ къ Общему Собранію, такъ и къ Варшавскимъ Департаментамъ Правительствующаго Сената опредѣлены особыми положеніями.

ОТДѢЛЕНИЕ II.

Предѣлы власти Главнаго Директора въ отношеніи дѣйствій Правительственной Коммисіи Юстиціи и подвѣдомственныхъ ей Судебныхъ мѣстъ.

§ 75.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, даетъ главное направленіе всѣмъ дѣйствіямъ и занятіямъ этой Коммисіи и судебныхъ установленій, какъ гражданскихъ, такъ и уголовныхъ.

Z takowego związku stopni Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wynikają atrybucye jego, tak względem działań senackich, jak względem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości i podległych jej władz sądowych.

ODDZIAŁ I.

Atrybucye Dyrektora Głównego co do działań Senackich.

§ 74.

Atrybucye Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, jako Członka Rady Administracyjnej, niemniej stosunki jego, tak względem Ogólnego Zebrania, jak względem Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu oznaczone są oddzielnymi ustawami.

ODDZIAŁ II.

Atrybucye Dyrektora Głównego względem działań Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości i Sądownictwa.

§ 75.

Do Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości należy główny kierunek wszelkimi działaniami i czynnościami téjże Kommissyi, jakoteż Sądownictwa cywilnego i kryminalnego.

Власть Главнаго Директора въ этомъ отношеніи опредѣлена преимущественно во II отдѣлѣ, III-й главѣ, о засѣданіяхъ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

§ 76.

Главный Директоръ наблюдаетъ за быстрымъ и точнымъ исполненіемъ постановленій Правительства; отвѣчаетъ за медленность въ ихъ исполненіи.

Имѣетъ главный надзоръ за порядкомъ и поспѣшнымъ дѣлопроизводствомъ въ Отдѣленіяхъ Коммисіи.

Онъ же наблюдаетъ за веденіемъ списка о повѣденіи судебныхъ чиновниковъ и изыскиваетъ мѣры къ предотвращенію и устраненію могущихъ произойти неисправностей по судебной части.

Представляетъ Правительству проекты или соображенія, клонящіеся къ усовершенствованію законодательства.

Представляетъ чиновниковъ вѣдомства Юстиціи, отличающихся особеннымъ усердіемъ по службѣ, къ орденамъ, къ чинамъ ⁽¹⁾ или денежнымъ наградамъ.

(1) Въ настоящее время, на основаніи Устава о Гражданской Службѣ въ Царствѣ Польскомъ ^{10/22} Марта 1859 г. (Дневн. Зак. т. 53, стр. 67), гражданская служба въ должностяхъ ниже IV класса не даетъ права на чинъ.

Władza Dyrektora Głównego w tym względzie opisana jest szczególnie w Dziale II, Rozdziale III, o posiedzeniach Komisji Rządowej Sprawiedliwości.

§ 76.

Dyrektor Główny czuwa nad pospiechem i dokładnością w wykonywaniu postanowień Rządu. Odpowiada za zwłokę w ich wykonywaniu.

Utrzymuje zwierzchni dozór nad porządkiem i pospiechem działań Wydziałów Komisji.

Czuwa nad utrzymywaniem listy sprawowania się urzędników sądowych i obmyśla środki zapobieżenia i zaradzenia mogącej się wkraść nieregularności w zakresie sądownictwa.

Podaje Rządowi projekta lub uwagi ku udoskonaleniu prawodawstwa.

Urzędników wydziału Sprawiedliwości, odznaczających się w służbie szczególną gorliwością, przedstawia do ozdób honorowych, rang ⁽¹⁾ lub wynagrodzeń pieniężnych.

(1) Obecnie, na zasadzie Ustawy o służbie cywilnej w Królestwie Polskim z dnia ^{10/22} Marca 1859 r. (Dzien. Pr. t. 53 stron. 67), służba cywilna na posadach niższych od klasy IV nie nadaje prawa do rang.

ГЛАВА II.

О ПРЕДѢЛАХЪ ВЛАСТИ, ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ ДИРЕКТОРОВЪ ОТДѢЛЕНІЙ ⁽¹⁾.

§ 77.

Директоръ Отдѣленія, какъ Членъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, завѣдываетъ ввѣреннымъ его управленію Отдѣленіемъ, наблюдаетъ за правильнымъ и скорымъ дѣлопроизводствомъ въ томъ же Отдѣленіи, и подъ его непосредственнымъ надзоромъ и въ его распоряженіи состоятъ Начальникъ Отдѣленія и всѣ прочіе чиновники и служители, входящіе въ составъ его Отдѣленія.

Директоръ Отдѣленія долженъ постоянно имѣть свѣдѣніе о всѣхъ дѣлахъ, относящихся къ его Отдѣленію и при производствѣ оныхъ строго сообразоваться съ правилами настоящаго Учрежденія.

Онъ обязанъ вносить въ засѣданіе Правительственной Коммисіи Юстиціи всѣ вопросы, подлежащіе ея рѣшенію; о тѣхъ же изъ нихъ, которые не терпятъ отлагательства, представлять тотчасъ Главному Директору, не ожидая засѣданія.

По предметамъ же, требующимъ предварительной переписки, и по дѣламъ, предоставленнымъ, съ разрѣшенія Главнаго Директора, Директорамъ Отдѣленій, къ непосредственному исполненію, Директоръ Отдѣ-

⁽¹⁾ Наименованіе Директоровъ Отдѣленій замѣнено названіемъ: Члена Коммисіи. См. объясненіе въ § 1 настоящаго Учрежденія.

ROZDZIAŁ II.

O ATRYBUCYACH, OBOWIĄZKACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI DYREKTORÓW WYDZIAŁOWYCH ⁽¹⁾.

§ 77.

Dyrektor Wydziału, jako Członek Komisji Rządowej Sprawiedliwości, zawiaduje Wydziałem jego kierunkowi powierzonym, czuwa nad porządkiem i pospiechem działań tegoż Wydziału, ma pod swoim bezpośrednim dozorem i zarządzeniem Szefa (Naczelnika) Wydziału i wszystkich innych urzędników lub officialistów do Wydziału jego przeznaczonych.

Dyrektor Wydziału zawsze wiedzieć powinien o wszystkich interesach do Wydziału jego należących, i w ich załatwieniu ściśle postępować podług przepisów niniejszej Organizacji.

Obowiązany jest wносить na posiedzenie Komisji Rządowej Sprawiedliwości wszelkie materje do jej decyzji należące; z nich te, które zwłoki nie cierpią, natychmiast Dyrektorowi Głównemu przedstawić, nie czekając posiedzenia.

W materjach zaś korespondencyi przygotowywanych wymagających i w interesach z upoważnienia Dyrektora Głównego bezpośredniemu załatwieniu Dyrektorów Wydziałowych pozostawionych, Dyrektor

⁽¹⁾ Nazwa Dyrektorów Wydziału zamienioną została na inną: Członka Komisji. Patrz wyjaśnienie pod § I niniejszej Organizacji.

ленія самъ постановляетъ рѣшенія и подписываетъ исходящія бумаги.

§ 78.

Директоръ Отдѣленія отвѣчаетъ за вѣрное изложеніе рѣшенія Правительственной Коммисіи Юстиціи, изготовленнаго Дѣлопроизводителемъ, а равно и за всѣ данныя ему Главнымъ Директоромъ, особыя порученія или постановленія имъ самимъ рѣшенія, и вообще за всѣ дѣла, скрѣпленныя собственноручною его подписью.

Онъ отвѣчаетъ также за медленность въ заготовленіи исполненій или производствъ дѣлъ, поступающихъ въ его Отдѣленіе.

§ 79.

Какъ Директоръ Отдѣленія, такъ и всякій другой Членъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, не вправе отлучаться изъ мѣста своего служенія, безъ вѣдома и согласія Главнаго Директора.

ГЛАВА III.

ОБЪ ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ ПРАВИТЕЛЯ КАНЦЕЛЯРІИ.

§ 80.

Правитель Канцеляріи обязанъ наблюдать за порядкомъ во всѣхъ отдѣленіяхъ Общей Канцеляріи и имѣть неусыпный главный надзоръ за дѣйствіями и обязанностями всѣхъ канцелярскихъ чиновниковъ и служителей.

Wydziału sam decyduje i wychodzące rezolucye podpisuje.

§ 78.

Dyrektor Wydziału odpowiedzialnym jest za wierność decyzji Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przez Referenta wygotowanej, za to, co mu w szczególności poruczonem jest przez Dyrektora Głównego lub co sam zdecyduje, i w ogólności za wszelkie działania własnoręcznym jego podpisem stwierdzone.

Odpowiedzialnym jest za zwłokę w przygotowywaniu lub wyrabianiu interesów przez Wydział jego przechodzących.

§ 79

Dyrektor Wydziału, ani żaden inny Członek Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, nie może się oddalać z miejsca urzędowania, bez wiedzy i zezwolenia Dyrektora Głównego.

ROZDZIAŁ III.

O OBOWIĄZKACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI DYREKTORA KANCELARYI.

§ 80.

Dyrektor Kancelaryi obowiązany jest czuwać nad całym porządkiem w oddziałach Kancelaryi Ogólnej panującym i wykonywać troskliwie naczelny dozór nad czynnościami i obowiązkami wszystkich urzędników i officyalistów kancelaryjnych.

Журналъ и архивъ секретныхъ дѣлъ, содержащiе съ помощью Секретаря Присутствiя, не могутъ быть даваемы для просмотра никому, кромѣ Главнаго Директора и Директоровъ Отдѣлений.

Къ секретнымъ дѣламъ принадлежатъ:

a) представляемые Предсѣдателями и Прокурорами списки о поведенiи чиновниковъ и служителей судебного вѣдомства;

b) доносы на чиновниковъ, о сохраненiи коихъ въ тайнѣ послѣдовало распоряженiе Главнаго Директора или заступающаго его мѣсто;

c) всякiе другiе предметы, которые признано необходимымъ оставить въ тайнѣ, по особымъ обстоятельствамъ или уваженiямъ; наконецъ, въ секретномъ архивѣ должна храниться:

d) книга журналовъ засѣданiй Правительственной Коммиссiи Юстицiи.

Не подлежатъ внесенiю въ секретный журналъ и храненiю въ секретномъ архивѣ, отъ котораго ключи находятся у Правителя Канцелярiи, жалобы, приносимыя на Директоровъ Отдѣлений, или другихъ Членовъ Коммиссiи, а равно и на Правителя Канцелярiи, которыя Главный Директоръ хранить у себя.

Распоряженiя и рѣшенiя, послѣдовавшiя по секретнымъ дѣламъ, Правитель Канцелярiи обязанъ изготovitъ при содѣйствiи Секретаря Присутствiя, и послѣ переписки ихъ набѣло запечатать и отправить оныя по принадлежности.

Дziennika i archiwum sekretnego, przy pomocy Sekretarza Prezydyjalnego utrzymywanego, nie wolno nikomu do przejrzenia udzielać, prócz Dyrektorowi Głównemu lub Dyrektorom Wydziału.

Do interesów sekretnych należą:

a) składane przez Prezesów i Prokuratorów listy konduity urzędników i oficyalistów sądowych;

b) denuncyacye przeciwko urzędnikom podawane, których sekret Dyrektor Główny lub jego zastępca poleci;

c) wszelkie inne przedmioty, których sekret z szczególnych przyczyn lub względów nakazany zostanie; nakoniec, w archiwum sekretnym zachowywać należy:

d) księgę protokółów posiedzeń Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Wyjęte są z dziennika i archiwum sekretnego, pód kluczem Dyrektora Kancelaryi zostającego, skargi na Dyrektorów Wydziału lub innych Członków Kommissyi, niemniej na Dyrektora Kancelaryi podawane, które Dyrektor Główny w swoim zachowaniu zatrzymuje.

Rozporządzenia lub decyzye w interesach sekretnych nastąpione, Dyrektor Kancelaryi, przy pomocy Sekretarza Prezydyjalnego, obowiązany jest wyrobić, i po odpisaniu, opieczetować i gdzie należy wysyłać.

§ 82.

Правитель Канцелярии не вправе представлять для подписи Главному Директору такія исходящія бумаги, по коимъ первоначальные доклады или черновые отпуски не подписаны Директоромъ подлежащаго Отдѣленія или Членомъ Коммисіи, докладывавшимъ дѣло, или же имъ самимъ, если докладъ былъ изготвленъ въ его отдѣленіи.

Правитель Канцелярии обязанъ особенно наблюдать, чтобы редакція исходящихъ бумагъ согласовалась вполнѣ съ журналомъ засѣданій Коммисіи.

§ 83.

Въ Отдѣленіи Правителя Канцелярии составляется по уставленной формѣ вѣдомость объ увольняемыхъ въ отпуски чиновникахъ.

Правитель Канцелярии обязанъ наблюдать за тѣмъ, чтобы каждый, желающій получить отпускъ, заявлялъ свою просьбу посредствомъ своего начальника, и чтобы поручено было кому либо другому исправленіе должности уволеннаго въ отпускъ чиновника.

§ 84.

Правитель Канцелярии, въ вѣдѣніи котораго сосредоточиваются всѣ общія дѣла Коммисіи, долженъ преимущественно наблюдать за предписаннымъ порядкомъ и однообразіемъ въ веденіи журналовъ какъ по Отдѣленіямъ, такъ и въ Канцеляріи.

§ 82.

Nie wolno Dyrektorowi Kancelaryi podawać do podpisu Dyrektora Głównego ekspedycyj wychodząc mających, których pierwotne referaty czyli minuty nie są podpisane przez właściwego Dyrektora Wydziałowego lub referującego Członka Kommissyi, bądź przez niego samego, jeśli referat z jego Oddziału pochodzi.

Dyrektor Kancelaryi szczególniej obowiązany jest czuwać nad zgodnością redakcyi ekspedycyj wychodzących z protokołem posiedzeń Kommissyi.

§ 83.

Utrzymywana jest w Oddziale Dyrektora Kancelaryi lista urlopów, podług przepisanych rubryk.

Dyrektor Kancelaryi obowiązany jest baczyć na to, aby każdy żądający urlopu, zgłaszał się przez swojego przełożonego, i aby służba w miejscu urzędnika lub officyalisty urlopowanego była uregulowana.

§ 84.

Do Dyrektora Kancelaryi, w którym wszelkie gałęzie służby ogólnej Kommissyi się schodzą, należy nadewszystko przestrzegać przepisanego porządku i jednostajności w Dziennikach, tak wydziałowych, jak kancelaryjnych.

§ 85.

Правитель Канцелярии отвѣчаетъ за всѣ дѣйствія, относящіяся къ его власти и обязанностямъ, а равно и за всякія упущенія во всѣхъ отдѣленіяхъ Канцелярии.

ГЛАВА IV.

ОБЪ ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ ЧИНОВНИКОВЪ ОТДѢЛЕНІЙ.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

Объ обязанностяхъ Секретаря Присутствія.

§ 86.

Секретарь Присутствія, занимающійся подъ руководствомъ Правителя Канцелярии, ведетъ секретный журналъ по образцу Главнаго Журнала.

Изготавливаетъ доклады по увольненію въ отпуски и по другимъ дѣламъ общаго присутствія, а равно составляетъ вѣдомость объ уволенныхъ въ отпуски чиновникахъ и служителяхъ, по установленной формѣ.

Ведетъ особый журналъ, для контроля переписки на русскомъ языкѣ и для отмѣтки бумагъ, передаваемыхъ переводчикамъ русскаго языка.

Сносится съ казенною типографіею относительно печатанія Дневника Законовъ.

Содержитъ въ Отдѣленіи Правителя Канцелярии книгу для записки въ оной являющихся на службу чиновниковъ.

§ 85.

Dyrektor Kancelaryi odpowiedzialnym jest za wszelkie czynności do atrybucyj i obowiązków jego należące i za nieporządek w oddziałach kancelaryjnych.

ROZDZIAŁ IV.

O OBOWIĄZKACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI URZĘDNIKÓW WYDZIAŁOWYCH.

ODDZIAŁ I.

O obowiązkach Sekretarza Prezydyalnego.

§ 86.

Sekretarz Prezydyalny, pod okiem Dyrektora Kancelaryi pracujący, ma powierzone sobie prowadzenie dziennika sekretnego, na wzór Dziennika Głównego.

Wyrabia referaty co do urlopów i innych prezydyalnych czynności, niemniej utrzymuje listę urzędników i officyalistów urlopowanych, podług przepisanych rubryk.

Prowadzi oddzielny dziennik, dla kontrolowania ekspedycyj w języku rossyjskim, jakoteż komunikacji pism tłómaczom języka rossyjskiego.

Ułatwia komunikacyą z drukarnią rządową w przedmiocie drukowania Dziennika Praw.

Utrzymuje księgę obecności w Oddziale Dyrektora Kancelaryi.

Въ особенности же онъ обязанъ соблюдать тайну, подъ отвѣтственностью.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

Объ обязанностяхъ Шефовъ Отдѣлений ⁽¹⁾.

§ 87.

Шефы Отдѣлений обязаны слѣдить за ходомъ дѣлъ въ своихъ Отдѣленіяхъ.

Они обязаны пересмотрѣть и представить Директору своего Отдѣленія, въ тотъ самый день, всѣ бумаги, поступившія къ нимъ отъ Главнаго Журналиста.

Шефъ Отдѣленія въ особенности отвѣчаетъ за всякое замедленіе въ производствѣ дѣлъ по Отдѣленію, такъ какъ на него возложенъ надзоръ за журналомъ Отдѣленія, а равно за всѣми Дѣлопроизводителями и Секретарями.

Шефу Отдѣленія, по усмотрѣнію Директора Отдѣленія, поручается производство болѣе важныхъ и сложныхъ дѣлъ.

Всѣ доклады, составленные Дѣлопроизводителями и Секретарями, Начальникъ Отдѣленія обязанъ прочесть, исправить, скрѣпить своею помѣтою и представить для подписи Директору Отдѣленія.

⁽¹⁾ Шефы Отдѣлений переименованы въ Начальниковъ Отдѣлений. См. объясненіе къ § 1 настоящаго Учрежденія.

Обowiązany jest szczególnie do zachowywania sekretu, pod odpowiedzialnością.

ODDZIAŁ II.

O obowiązkach Szefów Wydziału ⁽¹⁾.

§ 87.

Szefowie Wydziałów wiedzieć powinni o obrocie wszystkich interesów w ich Wydziale znajdujących się.

Obowiązani są przychodzące do nich pisma od Dziennikarza Głównego tegoż samego dnia przejrzeć i Dyrektorowi swego Wydziału przedstawić.

Szef Wydziału w szczególności odpowiedzialnym jest za opóźnienie interesów w Wydziale będących, gdyż do niego należy kontrolowanie dziennika wydziałowego, jakoteż wszystkich Referentów i Sekretarzy.

Wyrobienie ważniejszych i trudniejszych materyj, w miarę uznania Dyrektora Wydziału, do Szefa Wydziału należy.

Wszelkie ekstensye przez Referentów i Sekretarzy zrobione, Szef Wydziału obowiązany jest przejrzeć, poprawić, cyfrować i Dyrektorowi Wydziału do cyfrowania przedstawić.

⁽¹⁾ Szefowie Wydziału nazwani zostali Naczelnikami Wydziału. Patrz wyjaśnienie pod § I niniejszej Organizacyi.

Шефы ведутъ по своимъ Отдѣленіямъ книгу, для росписки въ оной являющихся на службу чиновниковъ Отдѣленія, не исключая и Судей для особыхъ порученій, ежели они прикомандированы къ Отдѣленію для постоянныхъ занятій.

Ежедневно, послѣ 10 часовъ утра, Шефы Отдѣленій закрываютъ эту книгу, отмѣчая фамиліи чиновниковъ опоздавшихъ, или вовсе не явившихся въ канцелярію до 3 часовъ по полудни и, скрѣпивъ отмѣтку своею подписью, представляютъ означенныя книги Директорамъ Отдѣленій.

ОТДѢЛЕНІЕ III.

Объ обязанностяхъ Судей для особыхъ порученій.

§ 88.

Судьи для особыхъ порученій при Комисіи получаютъ всѣ особыя порученія или командировки только отъ лица Главнаго Директора или отъ Правительственной Комисіи Юстиціи и обязаны исполнять оныя безпрекословно.

Въ случаѣ же причисленія ихъ Главнымъ Директоромъ къ которому нибудь Отдѣленію, они обязаны исполнять дѣла, поручаемыя имъ Директоромъ этого Отдѣленія.

Szefowie utrzymują w swych Wydziałach księgę obecności urzędników Wydziałowych, nie wyłączając Sędziów do szczególnych poruczeń, o ile stale do Wydziału są przeznaczeni.

Książkę tę codzień po godzinie 10ej zrana zamykają, wymieniając tych, którzy się opóźnili lub do godziny 3ej po południu wcale do biura nie przybyli, po czém stwierdziwszy swym podpisem, księgi te Dyrektorom Wydziałów składają.

ODDZIAŁ III.

O obowiązkach Sędziów do szczególnych poruczeń.

§ 88.

Sędziowie do szczególnych poruczeń Komissyi wszelkie szczególne polecenia lub komissoria tylko od Dyrektora Głównego lub Komissyi Rządowej Sprawiedliwości odbierają i te wykonywać są obowiązani.

Jeżeli zaś przez Dyrektora Głównego stale do którego z Wydziałów są przydzieleni, w takim razie obowiązani są poruczone im przez Dyrektora Wydziału interesa wyrabiać.

ОТДѢЛЕНИЕ IV.

Объ обязанностяхъ Дѣлопроизводителей и Секретарей Отдѣлений.

§ 89.

Дѣлопроизводители и Секретари обязаны всѣ поручаемыя имъ Директоромъ или Шефомъ Отдѣленія работы исполнять съ надлежащею точностью и поспѣшностью и, по мѣрѣ изготовленія, представлять таковыя для пересмотра своему Шефу.

§ 90.

Въ каждомъ Отдѣленіи, не исключая и Отдѣленія Правителя Канцеляріи, одному изъ Секретарей поручается веденіе журнала Отдѣленія, по установленной формѣ.

Онъ обязанъ ежедневно вносить въ журналъ Отдѣленія подлежащіе номера Главнаго Журнала и вслѣдъ за тѣмъ, по полученіи изъ архива подлинныхъ бумагъ со справками, передать таковыя тотчасъ Дѣлопроизводителямъ, на коихъ онъ росписаны, отмѣчая въ журналъ число полученія изъ архива и фамилію Дѣлопроизводителя.

§ 91.

Всѣ изготовленные доклады, снабженные помѣтою Директора Отдѣленія, передаются Секретарю, ведущему журналъ Отдѣленія, который, вычеркнувъ оныя изъ журнала, обязанъ тотчасъ передать таковыя въ Общую Канцелярію, подъ росписку, по особой книгѣ, для перебѣленія.

ODDZIAŁ IV.

O powinnościach Referentów i Sekretarzy wydziałowych.

§ 89.

Referenci i Sekretarze obowiązani są przypisane im przez Dyrektora lub Szefa Wydziału prace dokładnie i z pospiechem wygotowywać i takowe, w miarę odrabiania, Szefowi swemu do przejrzenia oddawać.

§ 90.

W każdym Wydziale, nie wyłączając Oddziału Dyrektora Kancelaryi, wyznaczony jest jeden z Sekretarzy do utrzymywania dziennika wydziałowego, podług przepisanych rubryk.

Obowiązkiem jego jest każdego dnia zapełnić dziennik wydziałowy, podług numerów Dziennika Głównego, a następnie, po nadesłaniu z Archiwum ekshibitów z anteriorami, takowe natychmiast Referentom, na których są rozpisane, porozdawać i w dzienniku swym datę nadesłania z Archiwum i nazwisko Referenta notować.

§ 91.

Wszelkie gotowe ekstensye, cyfrą Dyrektora Wydziału opatrzone, oddawane są Sekretarzowi dziennik wydziałowy prowadzącemu, który je natychmiast, po wykreśleniu z tegoż dziennika, oddać jest obowiązany do Kancelaryi Ogólnej, dla przepisania na czyisto, podług osobnego kwitariusza.

Прочіе номера, помѣченные Директоромъ Отдѣленія для приобщенія къ дѣлу или къ возобновленію въ опредѣленный срокъ, Секретарь, вычеркнувъ изъ журнала Отдѣленія, передаетъ Экспедитору.

ОТДѢЛЕНИЕ V.

Объ обязанностяхъ Контролера и его Адъюнкта.

§ 92.

Контролеръ обязанъ содержать по установленной формѣ книгу смѣтныхъ суммъ вѣдомства Юстиціи.

Онъ изготавляетъ всѣ доклады по кассовымъ предметамъ и передаетъ оные подъ росписку Шефа Административнаго Отдѣленія.

§ 93.

Согласно изданной инструкціи, Контролеръ ведетъ отчетность по приходу и расходу суммъ типографіи, состоящей при Правительственной Коммисіи Юстиціи ⁽¹⁾.

§ 94.

Контролеръ принимаетъ въ кассу Коммисіи, согласно данной кассамъ инструкціи ⁽²⁾, всѣ пересылочныя

⁽¹⁾ Въ настоящее время типографія передана въ непосредственное вѣдѣніе Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія. См. объясненіе подъ лит. g, въ 12 § настоящаго Учрежденія, стр. 94.

⁽²⁾ См. объясненіе, помѣщенное подъ лит. m, въ 12 § настоящаго Учрежденія, стр. 108.

Inne numera, które podług cyfry Dyrektora Wydziału *ad acta* lub do reprodukcji są naznaczone, po wykreśleniu z dziennika wydziałowego, Sekretarz Ekspedytorowi oddaje.

ODDZIAŁ V.

O obowiązkach Kontrolera i jego Adjunkta.

§ 92.

Kontroler obowiązany jest utrzymywać księgę funduszów etatowych wydziału Sprawiedliwości, podług przepisanych rubryk.

Wyrabia wszelkie redakcyę w przedmiotach kassowych i oddaje je Szefowi Wydziału Administracyjnego, podług kwitariusza.

§ 93.

Kontroler prowadzi kontrolę przychodów i wydatków drukarni przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości ustanowionej, podług przepisanej instrukcyi ⁽¹⁾.

§ 94.

Przyjmuje do kasy biurowej wszelkie pieniądze przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości przechodzące, podług wydanej instrukcyi kasowej ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Obecnie drukarnia przeszła pod bezpośrednie zaopatrywanie Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego. Patrz wyjaśnienie zamieszczone pod § 12 lit. g niniejszej Organizacyi, str. 95.

⁽²⁾ Zobacz wyjaśnienie zamieszczone pod § 12 lit. m niniejszej Organizacyi, str. 109.

деньги, поступающія въ Правительственную Коммисію Юстиціи.

Одинъ ключъ отъ кассы Коммисіи находится на рукахъ Контролера, другой у Шефа Административно-Контрольнаго Отдѣленія.

§ 95.

Контролеръ уплачиваетъ чиновникамъ и служителямъ Правительственной Коммисіи Юстиціи штатное мѣсячное жалованье.

§ 96.

Адъюнктъ Контроля исполняетъ обязанности помощника.

ГЛАВА V.

ОБЪ ОБЯЗАННОСТЯХЪ И ОТВѢТСТВЕННОСТИ ЧИНОВНИКОВЪ И СЛУЖИТЕЛЕЙ ОТДѢЛЕНІЯ ОБЩАГО УПРАВЛЕНІЯ.

ОТДѢЛЕНІЕ I.

Объ обязанностяхъ Переводчиковъ для русскаго языка.

§ 97.

Главная обязанность Дѣлопроизводителя и Секретарей-Переводчиковъ для русскаго языка состоятъ въ томъ, чтобы они съ надлежащею поспѣшностью, вѣрностью и совершенною точностью переводили съ русскаго языка на польскій и съ польскаго на русскій всѣ

Od kasy biurowej jeden klucz zostaje w ręku Kontrolera, drugi w ręku Szefa Wydziału Administracyi i Kontroli.

§ 95.

Kontroler trudni się wypłacaniem pensyi miesięcznej etatowej urzędnikom i officyalistom Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

§ 96.

Adjunkt Kontroli wypełnia obowiązki pomocnika.

ROZDZIAŁ V.

O OBOWIĄZKACH I ODPOWIEDZIALNOŚCI URZĘDNIKÓW I OFFICYALISTÓW SZUŻBY OGÓLNEJ.

ODDZIAŁ I.

O obowiązkach Tłomaczy języka rosyjskiego.

§ 97.

Głównym obowiązkiem Referenta i Sekretarzy-tłomaczy języka rosyjskiego jest, aby z należyтымъ pospiechemъ wiernie i z całą dokładnością tłumaczyli z rosyjskiego na polskie i z polskiego na rosyjskie

бумаги или отпуски, присылаемые имъ съ этою цѣлью изъ Отдѣленія Правителя Канцеляріи (¹).

(¹) До 1830 г. въ Канцеляріи Правительственной Коммисіи Юстиціи состоялъ одинъ переводчикъ для русской переписки; послѣ 1830 г. назначенъ другой такой же переводчикъ. На нихъ лежала обязанность переводить съ русскаго языка на польскій и съ польскаго на русскій всѣ бумаги, необходимыя, какъ для Канцеляріи Правительственной Коммисіи Юстиціи, такъ и для Судовъ.

Впрочемъ упомянутые два переводчика, по причинѣ накопленія работъ, были вынуждены ограничиться въ своихъ занятіяхъ переводами, необходимыми для Канцеляріи Правительственной Коммисіи Юстиціи; Суды же остались безъ всякой помощи въ этомъ отношеніи. Для устраненія этого неудобства, одновременно съ приглашеніемъ, по Высочайшему повелѣнію 27 Мая (8 Іюня) 1835 года (Дн. Зак. т. 18 стр. 56), русскихъ купцовъ на должности Судей, Ассессора и заступающихъ ихъ мѣсто, въ Коммерческомъ Трибуналѣ и въ Апелляціонномъ Судѣ были установлены при означенномъ Трибуналѣ и Судѣ два присяжныхъ переводчика, для перевода, какъ это выражено въ ст. 6-ой, „словесныхъ показаній и объясненій тяжущихся лицъ, по дѣламъ, касающимся русскихъ, а равно для перевода русской переписки, рѣшеній, протоколовъ и другихъ судебныхъ актовъ по коммерческимъ дѣламъ.“

Но, такъ какъ означенные переводчики, къ которымъ обращались за переводами Суды цѣлаго края, не были въ состояніи исполнить возложенной на нихъ обязанности, а пересылка актовъ въ Варшаву изъ разныхъ, нерѣдко весьма отдаленныхъ мѣстностей Царства влекла за собою медленность въ судопроизводствѣ; то Правительственная Коммисія Юстиціи, имѣя въ виду и то

wszelkie pisma lub redakcyje, które im w tym celu z Oddziału Dyrektora Kancelaryi są przesłane (¹).

(¹) Przed rokiem 1830 Kommissya Rządowa Sprawiedliwości miała w swém biurze jednego tłumacza do przekładów ruskich. Po roku 1830 był zamianowany drugi taki tłumacz.

Obowiązkiem ich było uskuteczniać przekłady z języka ruskiego na polski i z polskiego na ruski wszelkich pism potrzebnych, tak dla biura Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, jakoteż dla Sądów.

Atoli ci dwaj tłumacze, z powodu nawału pracy, czynność swą ograniczyć musieli na przygotowaniu przekładów potrzebnych dla biura Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości; Sądy zaś pozostać musiały bez żadnej w tym względzie pomocy. Dla zaradzenia przeto tej potrzebie, przy powołaniu NAJWYŻSZEM postanowieniem z dnia 27 Maja (8 Czerwca) 1835 r. (Dzien. Pr. t. 18 str. 56), do składu Trybunału Handlowego i Sądu Apellacyjnego Sędziów, Asessora i ich zastępców z pomiędzy kupców ruskich, ustanowieni zostali zarazem, tak przy Trybunale Handlowym, jakoteż i Sądzie Apellacyjnym dwaj tłumacze przysięgli do tłumaczenia, jak w art. 6 wyrzeczone „ustnych stron wniosków i wyjaśnień w sprawach, do których wpływać będą rossyanie, oraz do tłumaczenia pism rossyjskich, wyroków, protokółów i innych aktów sądowych w materji handlowej“.

Lecz ponieważ tłumacze ci, do których Sądy z całego kraju po przekłady odnosić się musiały, podołać pracy nie byli w stanie, oraz że nadsyłanie akt z różnych i często odległych miejsc Królestwa do Warszawy, narażało bieg służby sądowej na zwłokę, przy względzie przytém, aby nie pomnażać wydatków skarbowych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości odniosła się do Kommissyi Rządowej Spraw

§ 98.

Дѣлопроизводитель и Секретари для русскихъ переводовъ удостовѣряютъ о вѣрности съ подлинными, какъ своихъ собственныхъ переводовъ, такъ и тѣхъ, кои составлены ихъ помощниками.

обстоятельство, чтобы не обременять Казну излишними расходами, обратилась въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ съ предложениемъ: вмѣнить переводчикамъ, состоящимъ при тогдашнихъ Обwodовыхъ Коммисарахъ, въ обязанность переводить для Судовъ по губерніямъ необходимую русскую переписку. Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ на это предложеніе согласилась и отъ 7/19 Іюля 1837 года, за № 16618/29720, предписала переводчикамъ губернскихъ и уѣззныхъ канцелярій заниматься переводомъ и судебной переписки.

Статьею 101 Высочайше утвержденного 26 Марта (7 Апрѣля) 1842 г. Устава о Варшавскихъ Департаментахъ Правительствующаго Сената, установлены при IX и X Департаментахъ два переводчика, которые, согласно ст. 114 этого Устава, обязаны переводить, по мѣрѣ надобности, всѣ акты, выдаваемые изъ архива.

Въ 1843 году, по волѣ Намѣстника въ Царствѣ, всѣ судебные переводчики для русской переписки, состоящіе при Департаментахъ Сената и при Судахъ въ Варшавѣ, для уравнительнаго распредѣленія между ними занятій и надлежащаго однообразія редакціи поручаемыхъ имъ переводовъ, соединены въ одно отдѣленіе.

Такимъ образомъ при Правительственной Коммисіи Юстиціи, кромѣ переводчиковъ, состоящихъ исключительно при собственной ея канцеляріи, было установ-

§ 98.

Такъ Referent, какъ и Секретарз до тѣмачеѣнъ языка rossyjskiego, зашвидчазаѣ за згодносѣ з oryginałem co do swychъ власныхъ przekładowъ i co do tych, ktore przez przydanychъ imъ pomocnikowъ sa robione.

Wewnetrznychъ i Duchownychъ o zobowiazanie tłomaczowъ przy owczesnychъ Komisarzachъ Obwodowychъ, dziszъ Naczelnikachъ Powiatu, do uskuteczniania przekładowъ pismъ ruskichъ dla Sadowъ prowincjonalnychъ potrzebnychъ. Kommissya Rządowa Spraw Wewnetrznychъ i Duchownychъ do wniosku tego przychyliła się i pod dniemъ 7/19 Lipca 1837 roku, Nr. 16618/29720, polecila, aby tłomacze biurъ gubernialnychъ i powiatowychъ tłomaczyli pisma sądowe.

Najwyżejъ zatwierdzoną pod dniemъ 26 Marca (7 Kwietnia) 1842 r. Ustawą o Warszawskichъ Departamentachъ Rządzącego Senatu, w art. 101 ustanowieni zostali, takъ przy IX, jakъ i przy X Departamencie, dwajъ tłomacze, ktorzy podługъ art. 114 tejże Ustawy, winni być używani, w miarę potrzeby, do tłumaczenia aktowъ z archiwumъ wydawanychъ.

W roku 1843, z woli Namiestnika Królestwa, wszyscy tłomacze sądowi języka ruskiego, takъ przy Departamentachъ Senatu, jakoteż i przy Sądachъ w Warszawie zostający, dla wyrównania pomiędzy niemi podziału pracy i jednostajności redakcyi powierzanychъ imъ przekładowъ, połączeni zostali w jedno biuro.

Tymъ sposobemъ przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, oprócz tłomaczy wyłączniz do biura Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości przywiązanychъ, ustanowionemъ

За невѣрность скрѣпленнаго ими собственноручно перевода съ подлинникомъ они подвергаются ответственности.

лено Отдѣленіе Судебныхъ Переводчиковъ, подъ ближайшимъ руководствомъ Старшаго Переводчика, управляющаго этимъ Отдѣленіемъ.

Правительственная Коммисія Юстиціи, учреждая это Отдѣленіе, во избѣжаніе излишняго накопленія работъ и замедленія въ производствѣ дѣлъ, отъ пересылки актовъ въ Варшаву, дала 13/25 Января 1843 года, за № 541, всѣмъ Судамъ въ Царствѣ слѣдующее распоряженіе:

a) что съ русскаго языка на польскій Суды обязаны все переводить сами;

b) что переводы съ польскаго языка на русскій должны быть возложены или на чиновниковъ подлежащаго Суда, знающихъ удовлетворительно русскій языкъ, или же на переводчиковъ, состоящихъ при Губернскихъ Правленіяхъ и Канцеляріяхъ Уѣздныхъ Начальниковъ, согласно вышеупомянутому предписанію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 7/19 Іюля 1837 г;

c) что Суды могутъ пересылать бумаги въ Отдѣленіе Судебныхъ Переводчиковъ только въ случаѣ крайней необходимости, а именно, когда ни чиновники подлежащаго Суда, по недостатку соотвѣтственныхъ познаній, ни переводчики при Губернскихъ Правленіяхъ и Уѣздныхъ Начальникахъ, по причинѣ имѣющей у нихъ работы, не будутъ въ состояніи сдѣлать означенные переводы.

Вслѣдъ за симъ Намѣстникъ, постановленіемъ объявленнымъ въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 13/25 Октября 1849 года, за

Odpowiedzialni są za niezgodność tłumaczenia z oryginałem, skoro podpisem swym za zgodność zaświadcza.

zostało biuro Tłomaczy Sądowych, pod bliższym nadzorem kierującego tym biurem Starszego Tłomacza.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, organizując takowe biuro i nie chcąc go zbyt znacznie przeciążać i narażać spraw na zwłokę, którą przesyłka akt do Warszawy konieczne pociągnąćby musiała, pod niem 13/25 Stycznia 1843 roku, Nr. 541, wydała do wszystkich Sądów Królestwa następujące rozporządzenie:

a) że wszelkie przekłady z języka ruskiego w ogólności Sądy winny załatwiać same;

b) że przekłady z polskiego na ruski język Sądy uskuteczniać mają, albo przez własnych urzędników, znających dokładnie język ruski, albo za pośrednictwem tłumaczów przy Rządach Gubernialnych i biurach Naczelników Powiatowych, a to na zasadzie wyżej powołanego reskryptu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 7/19 Lipca 1837 roku;

c) że wrazie koniecznej tylko potrzeby, to jest, gdy ani urzędnicy Sądu, dla braku stosownego usposobienia, ani tłumacze przy Rządach Gubernialnych i Naczelnikach Powiatu, dla zatrudnienia innemi czynnościami, nie mogliby wykonać takich przekładów, Sądy mogą wtedy przesyłać pisma do biura tłumaczy sądowych.

Następnie Namiestnik, przez decyzją objawioną w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 13/25 Października 1849 roku, Nr. 7,027, tłumaczy przy

Дѣлопроизводителю-переводчику поручается держать окончательную корректуру русскаго текста, печатаемаго въ Дневникъ Законовъ.

№ 7,027, освободилъ переводчиковъ, состоящихъ при административныхъ управленіяхъ, отъ обязанности переводить судебные акты, возложивъ эту обязанность на самые Суды и вмѣстѣ съ тѣмъ разрѣшивъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, въ случаѣ если будетъ настоять необходимость въ пособіи Судамъ, войти съ представленіемъ объ отпускѣ на сей предметъ соотвѣтственныхъ суммъ.

Вслѣдствіе сего, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, Намѣстникъ, постановленіемъ отъ 2/14 Мая 1850 года, за № 11,110, назначилъ на вознагражденія за переводы 900 р. сер., съ тѣмъ, чтобы эта сумма отпускала не какъ постоянное жалованье, а въ видѣ вознагражденія, соразмѣрно числу переведенныхъ листовъ; а также, чтобы эту работу поручать судебнымъ апликантамъ, окончившимъ курсъ наукъ въ университетахъ Имперіи.

Но труды апликантовъ оказались не соответствующими надобности, ибо они, готовясь практически къ службѣ по судебной части, могли заниматься переводами только въ службѣ; послѣ же, когда, приобрѣвъ извѣстный навыкъ, могли бы уже приносить дѣйствительную пользу этого рода службѣ, они переходили постепенно на штатныя должности, не оказывая такимъ образомъ должнаго содѣйствія успѣшному ходу этой работы.

По этому поводу, Намѣстникъ, по представленію Правительственной Коммисіи Юстиціи, поста-

Referent-tłomacz ma powierzoną sobie ostateczną korektę tekstu rosyjskiego druków do Dziennika Praw przeznaczonych.

władzach administracyjnych zwolnił od tłumaczeń akt sądowych, wkładając ten obowiązek na same Sądy, upoważniwszy zarazem Komisją Rządową Sprawiedliwości do wyjednania, w razie potrzebnej dla Sądów pomocy, stosownego na ten cel funduszu.

Jakoż, na skutek przedstawienia Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Namiestnik decyzją z dnia 2/14 Maja 1850 roku, Nr. 11,110 przeznaczył na wynagrodzenie za przekłady rub. srebr. 900, mieć chcąc, aby suma ta użyta była, nie w sposobie stałej płacy, ale na wynagrodzenie od arkusza przekładu, oraz aby do téj pomocy używać aplikantów sądowych, którzy ukończyli nauki w uniwersytetach Cesarstwa.

Pomoc w aplikantach okazała się nieodpowiednią potrzebie, albowiem ci, sposobiąc się praktycznie do służby sądowej, zajmować się mogli przekładami tylko w godzinach pozasłużbowych, a następnie, po nabyciu pewnej wprawy, kiedyby prawdziwie mogli być użytecznymi w téj gałęzi służby, przechodzili z kolei na posady etatowe i tym sposobem pożądanego postępu w pracy nie zapewniali.

Z tego powodu Namiestnik, na przedstawienie Komisji Rządowej Sprawiedliwości, decyzją objawioną

ОТДѢЛЕНИЕ II.

Объ обязанностяхъ Экзекутора.

§ 100.

Экзекуторъ ведетъ контроль всѣхъ бумагъ или отпусковъ, данныхъ для перебыванія.

Экзекуторъ помѣчаетъ каждый полученный отпускъ, то есть выставляетъ число, когда отпускъ переданъ для

новленіемъ, объявленнымъ въ отрывѣ Статей Секретаря при Совѣтѣ Управленія, отъ 24 Марта (5 Апрѣля) 1854 года, за № 21,106, изъявилъ согласіе на учрежденіе двухъ новыхъ должностей переводчиковъ, при Отдѣленіи Судебныхъ Переводчиковъ, назначивъ прежде отпущенную сумму 900 р. сер. на производство имъ жалованья.

Сверхъ того, при Правительственной Коммисіи Юстиціи состоятъ еще два переводчика: одинъ для переводовъ съ нѣмецкаго языка на польскій и съ польскаго на нѣмецкій, другой для французской переписки.

До 1855 года переводами съ нѣмецкаго языка на польскій и наоборотъ занимался одинъ изъ чиновниковъ Канцеляріи Правительственной Коммисіи Юстиціи, сверхъ обязанностей, присвоенныхъ его должности.

Въ 1855 году, 13/25 Марта, за № 3,525, назначенъ для этой переписки постоянный переводчикъ съ жалованьемъ по 300 р. сер. въ годъ, которое, съ 8/20 Апрѣля 1864 года, за № 5,021, увеличено до 400 р. сер.

Предписаніемъ отъ 28 Мая (9 Юня) 1858 года, за № 6,564, вмѣнено ему въ обязанность вести дневникъ своихъ занятій, точно такъ же, какъ это имѣетъ мѣсто въ Отдѣленіи Судебныхъ Переводчиковъ.

ODDZIAŁ II.

O obowiązkach Egzekutora.

§ 100.

Egzekutor utrzymuje kontrolę wszelkich pism czyli ekspedycyj do przepisania na czysto oddanych.

Na każdej ekspedycji oddanej Egzekutor zapisuje prezentatę kancelaryjną, to jest datę nadesłania eks-

w odezwie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 24 Marca (5 Kwietnia) 1854 roku, Nr. 21,106, zezwolił na utworzenie przy biurze tłumaczy sądowych dwóch nowych posad tłumaczy, przeznaczając na płacę dla tychże fundusz poprzednio wyznaczony rub. sr. 900.

Obok tego, jest jeszcze przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości tłumacz jeden do tłumaczenia pism z języka niemieckiego na polski i z polskiego na niemiecki, i jeden do tłumaczenia pism francuzkich.

Do roku 1855 jeden z urzędników biura Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, obok zatrudnień do urzędu jego przywiązanych, zajmował się tłumaczeniem pism urzędowych z niemieckiego na polski i nawzajem.

Na dniu 13/25 Marca 1855 roku, Nr. 3,525, zamianowany został stały tłumacz tego języka, z płacą rubli srebrem 300, podwyższoną w dniu 8/20 Kwietnia 1864 roku Nr. 5,021, do rubli sreb. 400.

Włożony został na niego obowiązek, reskryptem z dnia 28 Maja (9 Czerwca) 1858 roku, Nr. 6,564, prowadzić dziennik swych czynności, podobnie jak to ma miejsce w biurze tłumaczy sądowych.

перебъленія и число находящихся при немъ приложений.

Экзекуторъ раздѣляетъ бумаги для перебъленія между чиновниками для письма и ведетъ установленный для этого контроль ⁽¹⁾.

§ 101.

Доставленные чиновниками для письма, перебъленные отпуска Экзекуторъ, вычеркнувъ изъ канцелярскаго журнала, который ведется установленнымъ порядкомъ, препровождаетъ оныя къ Правителю Канцелярии, подъ росписку по особой книгѣ ⁽²⁾.

§ 102.

Экзекуторъ завѣдываетъ складомъ канцелярскихъ материаловъ и отпускаетъ оныя, по каждому востребованію, для официального употребленія.

§ 103.

Экзекуторъ обязанъ вести списокъ присутствія или отсутствія ⁽³⁾, а также списокъ о поведеніи канцелярскихъ чиновниковъ. Означенные списки онъ представ-

Должность переводчика для французской переписки существуетъ со времени введенія въ краѣ Наполеонова Кодекса.

⁽¹⁾ Ср. объясненіе, помѣщенное въ 21 § настоящаго Учрежденія, стр. 296.

⁽²⁾ Ср. объясненіе, помѣщенное тамъ же.

⁽³⁾ Ср. объясненіе, помѣщенные тамъ же.

pedycyi do przepisania na czysto, jakoteż liczbę znajdujących się przy niej anneksów.

Rozdziela pisma do przepisania na czysto pomiędzy Kancelistów, podług kontroli w tym celu utrzymywanej ⁽¹⁾.

§ 101.

Odebrane od Kancelistów ekspedycye na czysto przepisane, Egzekutor wykreśla z dziennika kancelaryjnego, w przepisany porządku utrzymywanego, i odsyła je Dyrektorowi Kancelaryi, podług osobnego kwitariusza ⁽²⁾.

§ 102.

Egzekutor utrzymuje skład materiałów piśmiennych i wydaje je na każde żądanie do urzędowego użytku.

§ 103.

Do Egzekutora należy utrzymywanie listy obecności ⁽³⁾ i sprawowania się Kancelistów, którą co

Tłomacz pism na język francuzki był od czasu zaprowadzenia w kraju Kodeksu Napoleona.

⁽¹⁾ Porównać wyjaśnienie zamieszczone pod § 21 niniejszej Organizacyi, str. 297.

⁽²⁾ Porównać wyjaśnienie zamieszczone tamże.

⁽³⁾ Porównać wyjaśnienie zamieszczone tamże.

ляетъ ежемѣсячно, передъ выдачею мѣсячнаго жалованья, Правителю Канцеляріи. Онъ также наряжаетъ дежурныхъ, по дежурной канцелярской книгѣ.

§ 104.

Наконецъ, Экзекуторъ обязанъ вести особый журналъ, съ текущею нумераціею, въ который вносятся имъ всѣ официальные акты, представляемые для завѣренія Главному Директору или Директору Отдѣленія, съ обозначеніемъ содержанія и числа каждаго акта, а также фамилій заинтересованныхъ лицъ ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ На основаніи ст. 546 Кодекса Гражданскаго Судопроизводства, а также ст. 2 закона объ укрѣпленіи правъ собственности на недвижимыя имѣнія, о привилегіяхъ и ипотекахъ, изданнаго 14/26 Апрѣля 1818 года (Дн. Зак. т. 5, стр. 295), и согласно со ст. 84 Гражд. Кодекса Царства Польск. (Дн. Зак. т. 10, стр. 3), заграничныя судебныя рѣшенія и акты, для полученія законной силы въ Царствѣ Польскомъ, и обратно, опредѣленія и акты здѣшнихъ Судовъ и вѣдомствъ, если они должны возымѣть обязательную силу за границею, должны быть надлежащимъ образомъ завѣрены.

Завѣреніе это, или обличеніе актовъ законною силою, принадлежитъ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Всѣдствие сего, Правительственная Коммисіа Юстиціи завѣряетъ:

a) Заграничныя рѣшенія и акты, подлежащіе исполненію въ здѣшнемъ краѣ, независимо отъ обязанности обличенія оныхъ законною силою, по предписаннымъ формамъ гражданскаго судопроизводства.

miesiąc, przed wypłatą miesięczną pensyi, Dyrektorowi Kancelaryi podaje, tudzież przestrzeganie odbywania dyżurów, podług książki dyżurnej kancelaryjnej.

§ 104.

Nakoniec, obowiązany jest Egzekutor utrzymywać osobny dziennik, z numerem bieżącym, do którego wciąga wszelkie akta urzędowe do legalizacyi Dyrektora Głównego lub Dyrektora wydziałowego podawane, wypisując w nich treść i datę każdego aktu, oraz nazwiska interesantów ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Na zasadzie art. 546 Kod. Post. Sąd. Cyw. oraz art. 2 Prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z dnia 14/26 Kwietnia 1818 r. (Dz. Pr. tom 5, str. 295), w związku z art. 84 Kod. Cyw. Król. Pol. (Dz. Pr. t. 10, str. 3), wyroki i akta zagraniczne, mające otrzymać skutek w Królestwie Polskiem, i wzajemnie wyroki i akta Sądów i urzędów tutejszych, jeżeli mają być wykonane za granicą, winny być stosownie poświadczone.

Poświadczenie to, czyli legalizacya należy do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Wskutek tego Kommissya Rządowa Sprawiedliwości legalizuje:

a) Wyroki i akta zagraniczne, które mają być wykonane w kraju tutejszym, a to niezależnie od obowiązku pozyskania mocy ich wykonania, stosownie do form procedury cywilnej.

b) Рѣшенія и акты, состоявшіеся въ здѣшнихъ Судахъ и правительственныхъ учрежденіяхъ, должны возымѣть законную силу за границею. Впрочемъ завѣреніе актовъ, отправляемыхъ внѣ предѣловъ Царства и выданныхъ здѣшними духовными лицами въ званіи чиновниковъ для совершения актовъ гражданскаго состоянія, согласно предписанію отъ 31 Іюля (12 Августа) 1841 года, за № 8,281 (а), зависитъ не отъ Судовъ или отъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, а отъ административныхъ властей; за исключеніемъ выписей изъ актовъ гражданскаго состоянія, требуемыхъ Австрійскимъ правительствомъ дипломатическимъ путемъ. Означенныя выписи, согласно предписанію отъ 8/20 Октября 1836 года, за № 11,053, основанному на постановленіи Совѣта Управленія отъ 15/27 Сентября того же года, за № 40,636 (b), могутъ быть выдаваемы не иначе, какъ только чрезъ посредство Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Такъ какъ акты, подлежащіе исполненію за границею, прежде чѣмъ они будутъ завѣрены Правительственною Коммисіею Юстиціи, должны быть посвидѣтельствованы подлежащими Судами, то въ этомъ отношеніи Правительственная Коммисія Юстиціи, предписаніемъ отъ 14/26 Августа 1840 года, за № 7,449 (c), объяснила Судамъ, что подписи Судебныхъ Приставовъ и Возныхъ свидѣлствуются Предсѣдателемъ подлежащаго Трибунала; подпись же Писаря для совершения и выдачи актовъ, на основаніи распоряженія отъ 8/20 Апрѣля 1846 года, за № 5,581 (d), должна быть посви-

(a) См. приб. N. 216 (т. V, стр. 318).

(b) См. приб. N. 217 (т. V, стр. 320).

(c) См. приб. N. 218 (т. V, стр. 324).

(d) См. приб. N. 219 (т. V, стр. 326).

b) Wyroki i akta przez Sądy i Władze tutejsze wydane, mające otrzymać skutek za granicą. Wszakże legalizacya aktów za granicę Królestwa iść mających, które wydane były przez duchownych tutejszych, jako urzędników Stanu Cywilnego, stosownie do reskryptu z dnia 31 Lipca (2 Sierpnia) 1841 roku, Nr. 8,281 (a), nie do Sądów i Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, lecz do władz administracyjnych należy, za wyłączeniem wyciągów z aktów Stanu Cywilnego, przez Rząd Austriacki w drodze dyplomatycznej żądanych, które, na podstawie reskryptu z dnia 8/20 Października 1836 roku, Nr. 11,053, opartego na postanowieniu Rady Administracyjnej z dnia 15/27 Września tegoż roku, Nr. 40,636 (b), nie inaczej wydawane być mogą, jak za pośrednictwem Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Ponieważ akta za granicą wykonywać się mające, zanim Kommissya Rządowa Sprawiedliwości je zalegalizuje, poświadczone być powinny przez właściwe Sądy, przeto w tym względzie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, reskryptem z dnia 14/26 Sierpnia 1840 roku, Nr. 7,449 (c), objaśniła Sądy, że podpis komorników i woźnych ulega legalizacyi właściwego Prezesa Trybunału, podpis zaś Pisarza Aktowego, na zasadzie rozporządzenia z dnia 8/20 Kwietnia 1846 roku, Nr. 5,581 (d), winien być poświadczony przez Prezesa Sądu Apellacyjnego. Nakoniec, reskryptem z dnia 22 Stycznia (3 Lutego) 1847 r.,

(a) Zobacz dodatek N. 216. (t. V, str. 319).

(b) Zobacz dodatek N. 217. (t. V, str. 321).

(c) Zobacz dodatek N. 218. (t. V, str. 325).

(d) Zobacz dodatek N. 219. (t. V, str. 327).

дѣлствована Предсѣдателемъ Апелляціоннаго Суда. Наконецъ, предписаніемъ отъ 22 Января (3 Февраля) 1847 года, за № 1,765 (a), Правительственная Коммисія Юстиціи постановила, чтобы означенныя посвидѣлствованія производимы были исключительно Предсѣдателями, и чтобы сіи послѣдніе передавали это право старшему по порядку Судѣ только въ случаѣ встрѣтившихся препятствій. Предписаніемъ же отъ 5¹/₁₇ Января 1852 г., за № 1,317 (b), Правительственная Коммисія Юстиціи вмѣнила Трибуналамъ въ обязанность, чтобы въ каждомъ изъ нихъ былъ заведенъ журналъ завѣреній, для записки въ оный содержанія завѣряемыхъ актовъ.

c) Рѣшенія, постановленныя Судами Имперіи, или акты, составленные въ Имперіи и подлежащіе приведенію въ дѣйствіе въ Царствѣ Польскомъ. Означенные акты и рѣшенія, согласно Высочайше утвержденному 12 Января 1838 г. мнѣнію Государственнаго Совѣта (c), и на основаніи такого же мнѣнія Государственнаго Совѣта отъ 11 Юля 1852 г. (d), могутъ быть завѣряемы Правительственною Коммисіею тогда только, когда будетъ получено ею увѣдомленіе отъ подлежащаго Губернскаго Правленія въ Имперіи, что таковыя составлены по установленнымъ въ Имперіи формамъ и посвидѣлствованы надлежащимъ образомъ. Сдѣлавъ завѣреніе, Правительственная Коммисія обязана сообщить о томъ Гражданскому Трибуналу, въ вѣдомствѣ котораго завѣренное рѣшеніе или актъ должны быть приведены въ исполненіе. Трибуналъ, согласно предписанію отъ 21 Апрѣля (3 Мая) 1854 года, за № 7,579

(a) См. приб. N. 220 (т. V, стр. 328).

(b) См. приб. N. 221 (т. V, стр. 330).

(c) См. приб. N. 222 (т. V, стр. 332).

(d) См. приб. N. 223 (т. V, стр. 340).

Nr. 1,765 (a), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości poleciła, aby wyłącznie sami Prezesi dodełniali legalizacyi i tylko w razie przeszkody wyręczali się w téj czynności przez najstarszego z porządku Sędziego. Wreszcie, reskryptem z dnia 5¹/₁₇ Stycznia 1852 roku, Nr. 1,317 (b), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości zaleciła, aby w każdym Trybunale utrzymywanym był dziennik legalizacyjny do zamieszczania w nim treści aktów poświadczanych.

c) Wyroki przez Sądy Cesarstwa wydane lub akta w Cesarstwie sporządzone, a mające wejść w wykonanie w Królestwie Polskiem. Akta te i wyroki, stosownie do Zdania Rady Państwa NAJWYŻEJ pod dniem 12 Stycznia 1838 roku zatwierdzonego (c), w związku z takimże Zdaniem Rady Państwa z dnia 11 Lipca 1852 roku (d), wtedy dopiero legalizować może, kiedy otrzyma od właściwego Rządu Gubernialnego w Cesarstwie zawiadomienie, iż zostały sporządzone podług form tamże obowiązujących i należyte są poświadczone. Po dopełnieniu przez siebie poświadczenia, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości obowiązana jest zawiadomić o tém Trybunał Cywilny, w obrębie którego wyrok ten lub akt ma być wykonany. Trybunał, po otrzymaniu dopiero takiego zawiadomienia i za złożeniem sobie poświadczanego przez Kom-

(a) Zobacz dodatek N. 220. (t. V, str. 329).

(b) Zobacz dodatek N. 221. (t. V, str. 331).

(c) Zobacz dodatek N. 222. (t. V, str. 333).

(d) Zobacz dodatek N. 223. (t. V, str. 341).

(а), обязанъ привести этотъ актъ, или рѣшеніе въ законное дѣйствіе не прежде, какъ по полученіи такого увѣдомленія и послѣ предъявленія акта, завѣреннаго Правительственною Коммисіею Юстиціи.

д) Рѣшенія, постановленныя Судами Царства, или акты составляемые въ Царствѣ, которые должны быть приведены въ исполненіе въ Имперіи. На основаніи вышеприведеннаго мнѣнія Государственнаго Совѣта, Правительственная Коммисія Юстиціи обязана увѣдомлять подлежащее Губернское Правленіе о каждомъ сдѣланномъ ею завѣреніи, за исключеніемъ лишь только случая, когда завѣряемый приговоръ состоялся противъ лица, проживающаго въ С. Петербургѣ, ибо тогда, согласно отзыву С. Петербурскаго Губернскаго Правленія отъ 2 Ноября 1854 года, за № 8,910 (b), Правительственная Коммисія Юстиціи обязана увѣдомить о сдѣланномъ ею завѣреніи 1-й Департаментъ С. Петербургской Управы Благочинія.

Если завѣренію будетъ подлежать довѣренность на залогъ въ кредитныхъ установленіяхъ недвижимыхъ имѣній въ Имперіи, въ такомъ случаѣ Правительственная Коммисія Юстиціи, примѣняясь къ 8 пункту вышеприведеннаго мнѣнія Государственнаго Совѣта отъ 11 Іюля 1852 года, завѣривъ подлинникъ и копію означенной довѣренности, увѣдомляетъ о томъ подлежащее Губернское Правленіе въ Имперіи и доноситъ Министру Статсъ-Секретарю Царства, съ препровожденіемъ къ нему завѣренной копіи.

Если представленный для завѣренія документъ имѣетъ цѣлью предоставить жителю Имперіи право на

(а) См. приб. N. 224 (т. V, стр. 356).

(b) См. приб. N. 225 (т. V, стр. 360).

missiā Rządową Sprawiedliwości aktu, odpowiednio do reskryptu daty 21 Kwietnia (3 Maja) 1854 roku, Nr. 7,579 (a), jest w obowiązku nadać temu wyrokowi lub aktowi odpowiedni skutek prawny.

д) Wyroki przez sądy Królestwa wydane lub akta w Królestwie sporządzone, a mające być wykonanymi w Cesarstwie. O każdym dopełnioném przez siebie poświadczeniu Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, na podstawie powołanego powyżej Zdania Rady Państwa, jest obowiązana zawiadamiać właściwy Rząd Gubernialny w Cesarstwie, wyjąwszy gdy przedmiotem poświadczenia jest wyrok wydany przeciwko osobie w St. Petersburgu zamieszkałej, gdyż wtedy, stosownie do odezwy Rządu Gubernialnego St. Petersburgskiego z dnia 2 Listopada 1854 roku, Nr. 8,910 (b), Kommissya Rządowa Sprawiedliwości o dopełnionej przez siebie legalizacji zawiadomić winna 1-y Departament St. Petersburgskiego Zarządu Policyi.

Gdy przedmiotem poświadczenia jest plenipotencya do zastawy w zakładach kredytowych dóbr będących w Cesarstwie, w takim razie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, w zastosowaniu się do punktu 8 powołanego powyżej Zdania Rady Państwa z dnia 11 Lipca 1852 r., po poświadczeniu tej plenipotencyi w wyciągu głównym i kopii, zawiadamia o tém właściwy Rząd Gubernialny w Cesarstwie i Ministra Sekretarza Stanu Królestwa i przesyła zarazem temu ostatniemu poświadczoną przez siebie kopją.

Jeżeli znowu przedstawiony do legalizacji akt, ma posłużyć mieszkańcowi Cesarstwa do przesiedlenia się do

(a) Zobacz dodatek N. 224. (t. V, str. 357).

(b) Zobacz dodatek N. 225 (t. V, str. 361).

переселеніе въ Царство, то Правительственная Коммисія Юстиціи, завѣривъ означенный документъ, заключающій въ себѣ обыкновенно ипотечную опись приобрѣтенной здѣсь недвижимости, въ исполненіе 9 пункта Высочайше утвержденнаго 27 Мая (8 Іюня) 1836 года, (Дневн. Зак. т. 19 стр. 301) закона о порядкѣ переселенія жителей Имперіи въ Царство Польское и жителей Царства Польскаго въ Имперію, обязана препроводить этотъ документъ къ Министру Статсъ-Секретарю Царства, который завѣривъ его съ своей стороны, и исходатайствовавъ соотвѣтственное посвидѣтельствованіе у Министра Внутреннихъ Дѣлъ въ Имперіи, возвращаетъ этотъ документъ въ Правительственную Коммисію Юстиціи, для врученія онаго заинтересованному лицу.

Наконецъ, что касается всякаго рода документовъ и выписей актовъ, выдаваемыхъ, для представленія въ Герельдію въ Имперіи, изъ архивовъ вѣдомства Юстиціи судебными установленіями и единоличными судебными чиновниками, Регентами, Адвокатами, Судебными Приставами, Архивариусами древнихъ актовъ и чиновниками для совершенія актовъ гражданскаго состоянія, то Правительственная Коммисія Юстиціи, на основаніи отзыва Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія, отъ 20 Февраля (4 Марта) 1850 г., за № 8,492 (а), предписаніемъ отъ 14/26 Марта того же года, за № 3,677, сообщила Судамъ, что означенные документы должны быть свѣряемы и свидѣтельствуемы въ порядкѣ подчиненности подлежащими судебными мѣстами и наконецъ уже Правительственною Коммисіею Юстиціи.

Относительно документовъ, служащихъ доказательствомъ дворянскаго происхожденія и представляемыхъ

(а) См. приб. N. 226 (т. V, стр. 362).

Крѣстна, wówczas Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, po poświadczeniu przez siebie tego aktu, który zwykle jest wykazem hipotecznym nabytej tu nieruchomości, w zastosowaniu się do punktu 9 NAJWYŻEJ zatwierdzonego pod dniem 27 Maja (8 Czerwca) 1836 roku (Dz. Pr. t. 19 stron. 301) prawa o sposobie przesiedlania się mieszkańców Cesarstwa do Królestwa Polskiego i mieszkańców Królestwa Polskiego do Cesarstwa, obowiązana jest przesłać Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa, który po poświadczeniu takowego ze swjej strony i wyjednaniu odpowiedniego poświadczenia ze strony Ministra Spraw Wewnętrznych w Cesarstwie, zwraca akt ten Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, dla doręczenia go interesantowi.

Nakonec, co do wszelkich dokumentów i wypisów aktów wydawanych z archiwów właściwych wydziału Sprawiedliwości przez władze sądowe i pojedynczych urzędników sądowych, przez Rejentów, Obrońców, Komorników, Archiwistów akt dawnych i urzędników Stanu Cywilnego, a do użytku Heroldyi Cesarstwa przeznaczonych, Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, na podstawie odezw Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 20 Lutego (4 Marca) 1850 roku, Nr. 8,492 (a), reskryptem daty 14/26 Marca tegoż roku, Nr. 3,677, powiadomiła Sądy, że dokumenta te winny być sprawdzane i poświadczane kolejną władz sądowych, a wreszcie przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości.

Co do legalizacyi dokumentów posłużyć mających do wykazania pochodzenia szlacheckiego w byłej Heroldyi

(а) Zobacz dodatek N. 226. (t. V, str. 362).

въ бывшую Герольдію Царства Польскаго, права которой въ настоящее время перешли на Государственный Совѣтъ, послѣдовало предписаніе Намѣстника, отъ 29 Января (10 Февраля) 1838 года, за № 290 (а), на имя Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, о томъ, чтобы сія послѣдняя, завѣряя выписи или копіи, выдаваемыя изъ архивовъ Царства Польскаго лицамъ, доказывающимъ свое дворянское происхожденіе, удостовѣряла въ вѣрности сихъ выписей или копій съ подлинными документами. Предписаніемъ же отъ 24 Февраля (8 Марта) 1838 года, за № 612 (b), Намѣстникъ, подтверждая прежнее свое распоряженіе, постановилъ, кромѣ того, чтобы, въ случаѣ трудности въ разборѣ почерка старыхъ документовъ, приглашаемы были для этого Коммисіею люди свѣдущіе, а буде не окажутся такіа лица, то чтобы подлинники, вмѣстѣ съ выписями и копіями, отсылаемы были въ Герольдію Царства. Относительно же документовъ, выдаваемыхъ, изъ архивовъ, находящихся въ г. Варшавы, предписано Коммисіи Юстиціи поручить это дѣло Предсѣдателямъ Трибуналовъ, Предсѣдательствующимъ въ Исправительныхъ Судахъ, совместно съ Прокурорами и Помощниками Прокуроровъ.

На основаніи этихъ двухъ предписаній, Правительственная Коммисія Юстиціи, отъ 1/13 Марта 1838 года, за № 2,496, предписала Предсѣдателямъ всѣхъ Гражданскихъ Трибуналовъ, Судьямъ Предсѣдательствующему и Помощнику Прокурора при Судѣ Исправительной Полиціи Петровскаго Отдѣленія, а равно Подсудку Мироваго Суда Серадзкаго Округа, свидѣтельствовать не только

(а) См. приб. N. 227 (т. V, стр. 378).

(b) См. приб. N. 228 (т. V, стр. 372).

Królestwa Polskiego, której atrybucye przeszły obecnie do Rady Stanu, to reskryptem Namiestnika pod dniem 29 Stycznia (10 Lutego) 1838 roku, Nr. 290 (a), do Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wydanym, poleconém zostało, aby Kommissya Sprawiedliwości, poświadczając wyciągi lub kopie z archiwów Królestwa Polskiego wydawane osobom udawadniającym szlachectwo, stwierdzała, że takowe wyciągi lub kopie zgodne są z oryginalnemi dokumentami. Reskryptem zaś z dnia 24 Lutego (8 Marca) 1838 roku. Nr. 612 (b), Namiestnik wznawiając poprzednie rozporządzenie, polecił nadto, aby, w razie trudności wyczytania pisma dokumentów dawnych, wzywała do téj czynności osoby w téj rzeczy biegłe, a w braku takich osób, ażeby oryginały wraz z wyciągami i kopjami odsyłała do Heroldyi Królestwa, a co do dokumentów wydawanych z archiwów poza obrębem Warszawy będących, aby czynność tę porучыła Prezesom Trybunałów, Prezydującym w Sądach Poprawczych łącznie z Prokuratorami i Podprokuratorami

Na podstawie dwóch tych reskryptów Kommissya Rządowa Sprawiedliwości na dniu 1/13 Marca 1838 roku, Nr. 2,496, poleciła Prezesom wszystkim Trybunałów Cywilnych, Sędziemu Prezydującemu i Podprokuratorowi w Sądzie Policyi Poprawczej Wydziału Piotrkowskiego, oraz Podśędkowi Sądu Pokoju Okręgu Sieradzkiego, aby poświadczali nie tylko własnoręczność podpisów Archiw-

(а) Zobacz dodatek N. 227. (t. V, str. 379).

(b) Zobacz dodatek N. 228. (t. V, str. 383).

въ собственноручности подписней архивариуса или заступающаго его мѣсто, выдавшаго выписъ но и удостоверить въ томъ, что выданная выписъ или копія во всѣхъ отношеніяхъ вѣрна и буквально сходна съ подлинникомъ, въ чемъ они обязаны убѣдиться лично. Если же не будутъ въ состояніи разобрать почеркъ какого нибудь документа, то должны таковой, вмѣстѣ съ выписью или копіею, представить въ Герольдію Царства.

Слѣдуетъ еще здѣсь упомянуть, что отъѣздомъ отъ 8/20 Іюля 1838 года, за № 37,961, тогдашній Предсѣдатель Герольдіи сообщилъ Главному Директору, что Намѣстникъ, постановленіями отъ 20 Мая (1 Іюня) и отъ 6/18 Іюня того же года, за № 1,217 и 1,375, предписалъ, относительно выписей, выдаваемыхъ изъ архива, существующаго въ Краковѣ, довольствоваться удостовѣреніемъ о вѣрности ихъ съ подлиннымъ тамошняго архивариуса, съ тѣмъ однакожъ, чтобы подпись архивариуса была посвидѣтельствована Императорскимъ Резидентомъ, подпись же сего послѣдняго — Дипломатическою Канцеляріею.

Наконецъ, вообще слѣдуетъ присовокупить, что, согласно распоряженію Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, отъ 1/13 Февраля 1843 года, изготовленіемъ завѣреній всѣхъ документовъ занимался Регентъ, то есть Экзекуторъ Канцеляріи.

На немъ лежала обязанность всѣ представляемые для завѣренія документы, по выдачѣ просителю соответственной росписки, вносить въ особую книгу (а), и самые документы, если таковые назначались для употребленія въ краѣ или за границею, представлять Директору Гражданскаго Отдѣленія, который, по своему

(а) См. приб. N. 229 (т. V, стр. 387).

сты или его заступцы, выціагъ выдающаго, але надто, żeby potwierdzali, że sam wypis lub kopia we wszystkiém wierne i dosłownie zgadza się z oryginałem, o czém sami naocznie przekonać się są obowiązani; gdyby zaś nie mogli wyczytać pisma jakiego dokumentu, wówczas powinni przesłać taki dokument, wraz z jego wyciągiem lub kopją, do Heroldyi Królestwa.

Nareszcie wspomnieć tu wypada, że odezwą z dnia 8/20 Lipca 1838 roku, Nr. 37,961, ówczesny Prezes Heroldyi zawiadomił Dyrektora Głównego, iż Namiestnik, decyzjami z dnia 20 Maja (1 Czerwca) i 6/18 Czerwca t. r., Nr. 1,217 i 1,375, wyrzekł: że co do wypisów z archiwum w Krakowie będącego pochodzących, należy poprzestawać na poświadczeniu ich zgodności z oryginałami przez tamtejszego Archiwistę, byle podpis jego przez Rezydenta CESARSKIEGO, zaś podpis Rezydenta, przez Kancelaryą Dyplomatyczną był wizowany.

W końcu nadmienić należy w ogólności, że na zasadzie rozporządzenia Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 1/13 Lutego 1843 roku, przygotowaniem legalizacyj wszelkich aktów trudnił się Rejent czyli Egzekutor Kancelaryi.

Winien on być podawane do legalizacyi akta, za udzieleniem podającemu stosownego rewersu, wnieść do oddzielnej księgi (a), i same akta, jeżeli takowe w kraju lub za granicą użyte być miały, przedstawić Dyrektorowi Wy-

(а) Zobacz dodatek N. 229. (t. V, str. 391).

усмотрѣнію, завѣрялъ оныя, вмѣсто Главнаго Директора.

Если же представленные документы назначались для отсылки въ Имперію, то Экзекуторъ Канцеляріи представлялъ Начальнику Гражданскаго Отдѣленія, который, удостовѣрившись что документъ можетъ быть завѣренъ, поручалъ изготавить завѣреніе для подписи Главнаго Директора.

Вслѣдъ за тѣмъ, согласно постановленію, состоявшемуся въ засѣданіи Правительственной Коммисіи Юстиціи, 21 Декабря 1852 года, за № 136, доклады по завѣренію документовъ, изготавляемые до сихъ поръ Канцелярією, переданы въ Административно-Контрольное Отдѣленіе.

Впослѣдствіи, въ засѣданіи 21 Марта 1853 года постановлено: право завѣренія документовъ предоставить Члену Правительственной Коммисіи Юстиціи, завѣдующему Гражданскимъ Отдѣленіемъ, и съ того времени всѣ завѣренія производятся въ Гражданскомъ Отдѣленіи.

Наконецъ, предписаніемъ отъ 6/18 Апрѣля 1853 года за № 8,012, Главный Директоръ Юстиціи поручилъ:

Завести двѣ книги для записки въ оныя, въ алфавитномъ порядкѣ, всѣхъ документовъ, о приведеніи въ дѣйствіе коихъ, согласно мнѣнію Государственнаго Совѣта отъ 11 Іюля 1852 года, должны быть поставлены въ извѣстность подлежащія власти. Одна книга назначается для актовъ, состоявшихся въ Царствѣ, о приведеніи въ дѣйствіе коихъ власти Царства сообщаютъ властямъ Имперіи (а). Другая книга, для актовъ, состоявшихся въ Имперіи, о приведеніи коихъ въ дѣйствіе, тамошніи присутственныя

(а) См. приб. N. 230 (т. V, стр. 395).

дѣла Цивилнаго, который же, в мѣру признанія, в заступствѣ Директора Главнаго по свидѣтельству.

Если же за подачу актовъ до Царства идти имѣли, Экзекуторъ Канцеляріи составлялъ же Начальнику Выдѣла Цивилнаго, который, по убѣжденіи, что актъ свидѣтельнымъ быть можетъ, заставлялъ приготовленіе свидѣтельства, которое Директор Главны подписывалъ.

Далѣе, в результатъ рѣшенія на собраніи Коммисіи Рѣсудительной Правды на 21 Декабря 1852 года, № 136, записку, докладъ легализаціи актовъ, до того времени Канцелярією заготовляемую, перенесенъ в Выдѣлъ Администраціи и Контроля.

Далѣе, на собраніи в 21 Марта 1853 года постановлено: что Членъ Коммисіи Рѣсудительной Правды, заправляющій Выдѣломъ Цивилнымъ, обязанъ легализаціи исполнять, и отъ тогда обязанъ та в Выдѣлѣ Цивилномъ исполняться.

Врѣшчѣ, рескриптомъ в 6/18 Квіетня 1853 года, № 8,012, Директор Главны Правды предложилъ:

Завести двѣ книги, для записыванія в нихъ в порядкѣ алфавитномъ всѣхъ актовъ, о которыхъ исполненіи власти, в результатъ Рѣшенія Рѣсудительнаго Совѣта в 11 Липца 1852 г., извѣщавшіе быть должны: одну для актовъ в Крѣствѣ сформированныхъ, о которыхъ исполненіи власти Крѣства извѣщавшія власти Царства (а); другую для актовъ

(а) См. образецъ той книги в додаткѣ N. 230. (т. V, стр. 399).

ОТДѢЛЕНИЕ III.

Объ обязанностяхъ Главнаго Архиваріуса и его Адъюнктовъ.

§ 105.

Главный Архиваріусъ обязанъ содержать въ порядкѣ архивъ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Онъ отвѣтствуетъ за цѣлость дѣлъ.

Безъ разрѣшенія Коммисіи, онъ не вправе выдавать ни заверенныхъ выписей, ни обыкновенныхъ копій.

Воспрещается выдавать дѣла для пересмотра лицамъ, не получившимъ на сіе разрѣшенія.

Но Архиваріусъ обязанъ всегда имѣть въ готовности дѣла или черновые отпуски, необходимые для Членовъ Коммисіи, Правителя Канцеляріи и чиновниковъ Отдѣлений.

Для этой цѣли при немъ состоятъ Адъюнкты, кои дѣйствуютъ подъ непосредственнымъ его руководствомъ и обязаны исполнять въ точности всѣ его порученія.

§ 106.

Для облечения текущаго производства и сохраненія надлежащаго порядка, въ архивъ ведутся слѣдующіе

мѣста сообщаютъ подлежащимъ вѣдомствамъ Царства (а).

Со времени установленія двухъ послѣднихъ книгъ, въ вышеупомянутую книгу вносятся только документы, назначенные для употребленія въ краѣ или за границею.

(с) См. форму этой книги въ прибавленіи Nr. 231. (т. V, стр. 403).

ODDZIAŁ III.

O obowiązkach Naczelnego Archiwisty i jego Adjunktów.

§ 105.

Naczelnny Archiwista obowiązany jest utrzymywać w porządku archiwum Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Odpowiedzialnym jest za całość aktów.

Nie może z nich wydawać wypisów wiarogodnych, ani zwyczajnych kopij, bez zezwolenia Kommissyi.

Wzbronioném jest udzielanie aktów do przejrzenia osobom do tego nieupoważnionym.

Przeciwnie Archiwista zawsze gotów być powinien do udzielania aktów lub ekshibitów potrzebnych Członkom Kommissyi, Dyrektorowi Kancelaryi i urzędnikom wydziałowym.

W tym celu ma przydanych sobie Adjunktów, którzy pod bezpośrednim jego dozorem zostają i jemu we wszystkich zleceniach powolni być powinni.

§ 106.

Dla ułatwienia służby bieżącej i porządku archiwalnego utrzymywane są następnie rejestra, a mian-

w Cesarstwie sporządzonych, o których wykonalności władze tamtejsze zawiadamiają władze Królestwa (a).

Z założeniem tych dwóch ostatnich ksiąg, do księgi wyżej wspomnianej wnoszone bywają akta tylko te, które w kraju lub za granicą użyte być mają.

(a) Zobacz wzór téj księgi w dodatku Nr. 231. (t. V, str. 407).

реестры, а именно:

a) общий указатель цѣлаго архива Правительственной Коммисіи Юстиціи, съ означеніемъ, согласно заведеннымъ специальнымъ дѣламъ, рода предметовъ, знаковъ дѣлъ и числа томовъ;

b) алфавитный указатель, составленный для общихъ и предметныхъ дѣлъ, по порядку названій высшихъ и низшихъ Судовъ, а равно всѣхъ прочихъ административныхъ присутственныхъ мѣстъ; относительно же частныхъ дѣлъ по порядку фамилій лицъ, прикосновенныхъ въ дѣлу;

c) алфавитный реестръ, составленный по образцу лексикона, въ двухъ графахъ коего означаетъ фамилія, содержаніе дѣла и годъ, служить преимущественно для скорой повѣрки: имѣетъ ли входящая бумага уже свое дѣло, въ особенности за прежніе годы, и содержитъ въ себѣ ссылки на алфавитные указатели, съ означеніемъ сюда относящагося текущего номера;

d) номерная книга, содержащая въ двухъ графахъ номеръ Главнаго Журнала и знаки подлежащихъ дѣлъ, и составляющая, такъ сказать, ключъ для скорого отысканія дѣлъ, въ которыхъ находятся номера, приведенные въ поступившей вновь бумагѣ;

e) контроль новыхъ номеровъ, передаваемыхъ ежедневно, вмѣстѣ съ прежними приложеніями, въ Отдѣленіе, заключающій въ четырехъ графахъ номеръ Главнаго Журнала, число передачи въ Отдѣленіе, названіе Отдѣленія, въ которое бумага передана, и примѣчанія;

f) контроль исполненныхъ номеровъ, для повѣрки: какіе номера уже возвращены въ архивъ и какіе находятся еще въ ходѣ; и наконецъ:

новіе:

a) repertoryum ogólne całego Archiwum Komisji Rządowej Sprawiedliwości, wykazujące w szczególności i według założonych aktów specjalnych: rodzaj przedmiotów, znaki aktów i ilość ich voluminów;

b) repertoryum alfabetyczne, ułożone co do interesów ogólnych i przedmiotowych, podług nazwy rozróżniającej pojedyncze Sądy wyższe i niższe, jakoteż wszelkie inne władze administracyi krajowej; a co do interesów szczególnych, podług nazwy osób do interesu wchodzących;

c) skorowidz, sposobem dykcyonarza założony, który w dwóch rubrykach wykazując nazwisko, przedmiot i lata, i służąc najszczególniej do łatwego przekonania się, czyli interes przechodzący nie ma anteriorów, zwłaszcza dawnych, odsyła do repertoryów alfabetycznych, a w szczególności do numeru bieżącego w nich objętego;

d) księga numerowa, obejmująca w dwóch rubrykach numer Dziennika Głównego i znak aktów, tak, iż niejako stanowi klucz do prędkiego wynalezienia aktów, w których powołane w przychodzącym interesie numera się znajdują;

e) kontrola oddawanych codzień nowych numerów wraz z anteriorami do Wydziałów, która w czterech rubrykach obejmuje numer Dziennika Głównego, datę oddania do Wydziału, Wydział, do którego numer oddaje się, i uwagi;

f) kontrola numerów załatwionych, dla przekonania się, czyli który numer już do archiwum powrócił, lub czyli jeszcze jest w biegu, — i наконецъ:

г) *перечень возобновляемых дел*, в видь календаря, съ подраздѣленіемъ на дни и мѣсяцы; въ немъ противъ извѣстнаго числа записываются номера Главнаго Журнала, предназначенные для возобновленія.

§ 107.

Всѣ вновь поступающія въ архивъ черновыя, съ отмѣченнымъ на нихъ номеромъ Главнаго Журнала, прежде всего вносятся въ алфавитный указатель и таковой же реестръ.

Вслѣдъ за тѣмъ, послѣ отмѣтки на сторонѣ каждой черновой предшествующихъ номеровъ, отысканныхъ по указателю и номерной книгѣ, а равно по запискѣ примѣчаній о всѣхъ обстоятельствахъ, находящихся въ связи съ дѣломъ, отмѣчается, по этой же номерной книгѣ, внизу на каждой черновой, знакъ дѣла, къ которому слѣдуетъ ее приобщить, и послѣ приобщенія, записывается на обверткѣ номеръ новой черновой.

Засимъ всѣ новыя черновыя или номера вносятся въ контроль черновыхъ отпусковъ, передаваемыхъ въ Отдѣленія, и препровождаются въ сии послѣднія.

§ 108.

Возвращенныя въ архивъ уже исполненныя бумаги прежде всего вносятся въ контроль исполненныхъ номеровъ; затѣмъ, послѣ повѣрки, дѣйствительно ли они внесены въ алфавитный указатель и реестръ, записываются въ номерную книгу.

г) *kalendarz reprodukcyjny*, podzielony na miesiące i dnie, w którym na dzień oznaczony zapisują się numera Dziennika Głównego reprodukować się mające.

§ 107.

Wszelkie do Archiwum nowo przychodzące ekshibita, numerem Dziennika Głównego opatrzone, najprzód do repertoryum alfabetycznego i skorowidza są wpisywane.

Następnie, po zanotowaniu na boku każdego ekshibitu numerów poprzedniczych, za pomocą skorowidza i księgi numerowej wynalezionych, jakoteż uwag względem okoliczności z interesem związek mających, kładzie się według téjże księgi numerowej u dołu każdego ekshibitu znak aktów, dołączonemi być mających, a po ich dobraniu, zapisuje się na ich okładce numer nowego ekshibitu.

Począwszy wszystkie nowe ekshibita czyli numera wciągane są do kontroli oddawanych ekshibitów do Wydziałów i tamże odesłane.

§ 108.

Wracające do Archiwum numera, jako załatwione, przedewszystkiém do kontroli numerów załatwionych są wciągane, następnie, po sprawdzeniu czyli rzeczywiście były wpisane do repertoryum alfabetycznego i skorowidza, wciągane są do księgi numerowej.

Въ случаѣ разнообразія предметовъ, заключающихся въ одной и той же бумагѣ, списываются съ нея копии для специальныхъ дѣлъ.

§ 109.

Наконецъ, послѣ распредѣленія всѣхъ черновыхъ между подлежащими Секціями и Отдѣленіями, онѣ приобщаются и пришиваются къ соответственнымъ специальнымъ дѣламъ, въ хронологической послѣдовательности, по порядку номеровъ Главнаго Журнала.

§ 110.

Вообще Архивариусъ долженъ заботиться о томъ, чтобы всѣ специальныя дѣла были своевременно возвращаемы въ архивъ и поставлены въ назначенныхъ для нихъ мѣстахъ.

§ 111.

Кромѣ вышеисчисленныхъ указателей и контролей, въ архивъ Коммисіи составляются еще слѣдующіе списки;

- a) указатель документовъ служащихъ лицъ;
- b) алфавитный списокъ экзамированныхъ кандидатовъ;
- c) постоянный списокъ чиновниковъ выбывшихъ, вновь опредѣляемыхъ и перемѣщаемыхъ;
- d) перечневые списки чиновниковъ по отдѣльнымъ судебнымъ мѣстамъ, изъ коихъ можно видѣть, гдѣ они начинали, гдѣ продолжали службу и гдѣ служить въ настоящее время;
- e) списокъ кандидатовъ отъ Правительства и кандидатовъ, ищущихъ мѣстъ по судебному вѣдомству, про-

W miarę rozmaitości przedmiotów jednym referatem objętych, sporządzają się kopie do aktów specjalnych.

§ 109.

Nakoniec, po rozdzieleniu wszelkich ekshibitów na właściwe Sekcye i Oddziały, wkładane są i wszywane do odpowiednich aktów specjalnych, porządkiem chronologicznym, podług numerów Dziennika Głównego.

§ 110.

W ogólności Archiwista starać się jest obowiązany, aby wszelkie akta specjalne w swoim czasie do Archiwum były zwrócone i w właściwych repozytoryach złożone.

§ 111.

Oprócz repertoryów i kontrol powyżej wyszczególnionych, utrzymywane są w Archiwum Kommissyi jeszcze następujące wykazy, a w szczególności:

- a) repertoryum aktów personalnych;
- b) wykaz alfabetyczny kandydatów egzaminowanych;
- c) wykaz ciągły urzędników ubytych, mianowanych i translokowanych;
- d) wykazy urzędników, podług pojedynczych magistratur sądowych ułożone, z których okazuje się początkowa ich służba, dalsza i teraźniejsza;
- e) lista kandydatów przez Rząd poleconych, jakoteż kandydatów podających się na urzędy sądowe,

шенія коихъ должны быть представляемы вторично, по мѣрѣ открывающихся вакансій;

f) алфавитный списокъ лицъ, переведенныхъ изъ III категоріи во II^{ую} (1);

g) списокъ лицъ, кои не допускаются къ исправленію должностей;

h) алфавитный списокъ судебныхъ чиновниковъ, получившихъ знаки отличія или денежныя награды;

i) вѣдомости, составляемыя по четвертямъ года, о патентномъ сборѣ, взыскиваемомъ при опредѣленіи въ должность.

ODDZIAŁ IV.

Объ обязанностяхъ Главнаго Журналиста.

§ 112.

Всѣ вновь поступающія и снабженныя помѣтою Правителя Канцеляріи бумаги Главный Журналистъ обязанъ, непременно въ день полученія, внести въ журналъ и препроводить немедленно къ Шефамъ подлежащихъ Отдѣленій.

Бумаги съ надписью: „*нужное*“ Журналистъ обязанъ прежде всѣхъ внести въ журналъ и тотчасъ передать въ подлежащее Отдѣленіе.

(1) См. объясненіе, помѣщенное подъ лит. a § 12, настоящаго Учрежденія.

których podania przy wakansach reprodukować nakazano;

f) lista alfabetyczna osób przeniesionych z kategorii III-jej do II-jej (1);

g) lista osób wyłączonych od możności sprawowania urzędów;

h) lista alfabetyczna urzędników sądowych, którzy ozdobę honorową lub jaką gratyfikacją z jakiego funduszu otrzymali;

i) dezygnacye kwartalne przypadającego patentowego do nominacyj.

ODDZIAŁ IV.

O obowiązkach Dziennikarza Głównego.

§ 112.

Wszelkie ekspedycje przychodzące, prezentata Dyrektora Kancelaryi opatrzone, Dziennikarz Główny obowiązany jest w tymże samym dniu, w którym je odebrał, do Dziennika zaciągnąć i Szefom właściwych Wydziałów niezwłocznie przesłać.

Ekspedycje wyrazem: „*pilne*“ oznaczone, Dziennikarz winien przed innemi do Dziennika wpisać i natychmiast do właściwego Wydziału odesłać.

(1) Zobacz wyjaśnienie zamieszczone pod § 12 lit. a niniejszój Organizacyi str.

§ 113.

Номера, уже исполненные Экспедиторомъ или доставленные въ Главный Журналъ Секретарями журналами Отдѣлений, Журналистъ, вычеркнувъ изъ сего Журнала, препровождаетъ въ архивъ.

По истеченіи каждаго мѣсяца, Главный Журналистъ представляетъ, чрезъ посредство Правителя Канцеляріи, Главному Директору извлеченіе изъ Журнала, съ показаніемъ всѣхъ номеровъ, не исполненныхъ за предшествующіе мѣсяцы.

ОТДѢЛЕНІЕ V.

Объ обязанностяхъ Экспедитора.

§ 114.

Экспедиторъ обязанъ разсылать всѣ бумаги, исходящія за подписью Главнаго Директора или Директора Отдѣленія и Правителя Канцеляріи, за печатью Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Экспедитору ввѣряется печать Коммисіи, которую онъ хранитъ подъ своимъ ключемъ, лишь для отправленія бумагъ официальныхъ, формально изготовленныхъ, и отвѣчаетъ за неправильное ея употребленіе.

§ 115.

Для пересылки исходящихъ бумагъ, ведутся въ Экспедитурѣ четыре слѣдующія книги, а именно:

а) *экспедиторскій журналъ*, съ двумя графами, изъ которыхъ одна заключаетъ въ себѣ текущій номеръ Главнаго Журнала, другая же—число отправленія;

§ 113.

Numera załatwione przez Ekspedytora lub przez Sekretarzy dzienników wydziałowych do Dziennika Głównego złożone, Diennikarz, po wykreśleniu z tego Dziennika, do Archiwum odsyła.

Po upływie każdego miesiąca, Dziennikarz Główny składa dla Dyrektora Głównego, na ręce Dyrektora Kancelaryi, wyciąg z Dziennika, wykazujący wszelkie numery w poprzednich miesiącach jeszcze niezadowolone.

ODDZIAŁ V.

O obowiązkach Ekspedytora.

§ 114

Do Ekspedytora należy rozsyłanie wszelkich ekspedycji, jakie z podpisem Dyrektora Głównego lub Dyrektora Wydziału i Dyrektora Kancelaryi, pod pieczęcią Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wychodzą.

Ekspedytor ma powierzoną sobie pieczęć Kommissyi, trzyma ją pod swym kluczem do opieczętowania li ekspedycji urzędownie i formalnie wygotowanych, i staje się odpowiedzialnym za jej nadużycie.

§ 115.

Do wysyłania ekspedycji wychodzących, utrzymywane są w ekspedyturze cztery książki następujące, a mianowicie:

a) *dziennik ekspedycyjny*, podzielony na dwie rubryki, z których jedna oznacza numer ciągły Dziennika Głównego, druga datę wyekspediowania;

б) *мѣстная разносная книга*, для записки бумагъ, адресованныхъ въ присутственныя мѣста или къ лицамъ, проживающимъ въ Варшавѣ, съ означеніемъ номера бумаги по Главному Журналу, адреса и росписки лица, получившаго оную;

с) *два квитанціонныя почтовые экспедиторскія книги*: одна для записки бумагъ, съ надписью „по казенной надобности“, другая же для бумагъ съ надписью: „по частному дѣлу“.

§ 116.

Экспедиторъ обязанъ пересмотрѣть всѣ бумаги, полученныя изъ Комисіи для отправленія, съ тѣмъ, чтобы удостовѣриться, снабжены ли онѣ надлежащими подписями и адресами и приложены ли всѣ относящіяся къ нимъ копіи или документы.

Затѣмъ онъ вноситъ ихъ въ подлежащія квитанціонныя книги и, сдѣлавъ на пакетъ надлежащую отмѣтку, скрѣпивъ оную своею подписью и запечатавъ, отправляетъ онѣ, чрезъ возныхъ, по принадлежности.

На подлинныхъ докладахъ Экспедиторъ отмѣчаетъ количество отправленныхъ бумагъ и число отправленія, вычеркиваетъ оныя изъ Экспедиторскаго журнала и препровождаетъ подлинныя отпуски, со всеми приложениями, въ Главный Журналъ.

§ 117.

Деньги или драгоценности, отправляемые при исходящихъ бумагахъ, Экспедиторъ доставляетъ лично мѣстному присутственному мѣсту или сдаетъ на почту,

б) *kwitariusz ekspedycyjny miejscowy*, do wpisywania ekspedycji adresowanych do władz lub osób w Warszawie, wykazujący numer ekspedycji podług Dziennika Głównego, adres i pokwitowanie osoby odbierającej;

с) *два kwitariusze ekspedycyjne pocztowe*, z których jeden służy do wpisywania ekspedycji pod rubrum: „*interes rządowy*“, drugi pod rubrum: „*interes prywatny*“.

§ 116.

Ekspedycje do wysłania z Kommissyi Ekspedytorowi złożone, tenże obowiązany jest przejrzeć, w celu przekonania się, czyli właściwymi podpisami i adresami są opatrzone, i czyli wszystkie znajdują się annexa lub kopje, które dołączonemi być powinny.

Następnie wpisuje je do właściwych kwitariuszów, a po zaznaczeniu na kopercie właściwego rubrum i poświadczeniu swym podpisem, zakopertowaniu i opieczetowaniu, odsyła je, według swego przeznaczenia, przez woźnych.

Na oryginalnych referatach, Ekspedytor zapisuje ilość odesłanych ekspedycji i datę odejścia, wykreśla je z Dziennika Ekspedycyjnego i oddaje oryginalne referaty z wszelkimi annexami do Dziennika Głównego.

§ 117.

Pieniądze lub precjoza przy wychodzących ekspedycjach, Ekspedytor sam do właściwej władzy miejscowej lub na pocztę odnosi, przysposobiwszy stoso-

заготовивъ соотвѣтственную квитанцію для получателя, а впослѣдствіи отмѣчаетъ о полученіи на подлежащемъ докладѣ, съ приложеніемъ подлинной квитанціи.

§ 118.

Бумаги, получаема по почтѣ, за которыя слѣдуетъ плата за пересылку и отъ которыхъ пакеты должны быть возвращены въ Почтамтъ, Экспедиторъ самъ принимаетъ еженедѣльно изъ почты и росписывается въ ихъ полученіи.

§ 119.

Экспедитору предоставлено право получать съ почты денежные пакеты, адресованные въ Правительственную Коммисію Юстиціи, по заведенному для сего контролю.

§ 120.

Экспедиторъ обязанъ наблюдать за скорымъ и точнымъ исполненіемъ возными служебныхъ обязанностей, а именно, чтобы они разносили бумаги безъ малѣйшаго замедленія, представляя квитанціонныя книги съ роспискою получателя.

wny kwit dla odbierającego, następnie odbiór na właściwym referacie notuje, przy dołączeniu oryginalnego kwitu.

§ 118.

Ekspedycje pocztą nadchodzące, na którychznaczona jest opłata portoryjna, a od których koperty Pocztamtowi zwrócić należy, Ekspedytor sam co tydzień z poczty odbiera i z nich kwituje.

§ 119.

Ekspedytor upoważnionym jest do odbierania z poczty ekspedycyj z pieniędzmi, do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości adresowanych, podług zaprowadzonej w tym względzie kontroli.

§ 120.

Obowiązkiem jest Ekspedytora czuwać nad rychłym i punktualnym wypełnianiem służby przez woźnych, iżby ci bez żadnej zwłoki ekspedycje roznosili i kwitariusze z pokwitowaniem odbierających składali.

ОТДѢЛЕНИЕ VI.

Объ обязанностяхъ чиновниковъ для письма.

§ 121.

Чиновники для письма состоятъ подъ непосредственнымъ надзоромъ Экзекутора и обязаны повиноваться ему ⁽¹⁾.

На нихъ лежитъ обязанность бумаги, данныя имъ для перебвленія, переписать точно, чисто, четко и скоро, съ соблюденіемъ правилъ правописанія.

Они обязаны находиться въ опредѣленные часы на службѣ и записывать свои фамилии собственноручно въ списки присутствующихъ.

Въ назначенное для службы время они не должны отлучаться безъ позволенія Экзекутора.

Запрещается имъ, подъ строжайшею отвѣтственностью, брать къ себѣ на домъ какія бы то ни было бумаги и документы.

Они обязаны дежурить по установленной очереди.

ОТДѢЛЕНИЕ VII.

Объ обязанностяхъ возныхъ и служителей.

§ 122.

Возные и служители обязаны прислуживать по Отдѣленіямъ и въ Канцеляріи, разносить бумаги, исходящія изъ Коммисіи, и получать поступающія по почтѣ.

⁽¹⁾ См. объясненіе въ 21 § настоящаго Учрежденія, стр. 296.

ODDZIAŁ VI.

O obowiązkach Kancelistów.

§ 121.

Kanceliści zostają pod bezpośrednim dozorem Egzekutora, któremu winni uległość ⁽¹⁾.

Obowiązkiem ich jest, aby wydzielane im do przepisania pisma dokładnie, czysto, czytelnie, ortograficznie oraz rychło przepisywali.

Powinni się znajdować w wyznaczonych godzinach służbowych i zapisywać się własnoręcznie w liście obecności.

W ciągu godzin służbowych, bez pozwolenia Egzekutora, wydalać się nie powinni.

Nie wolno im, pod surową odpowiedzialnością, żadnych pism i aneksów brać do domu.

Obowiązani są odbywać dyżury, podług przepisanej kolei.

ODDZIAŁ VII.

O obowiązkach woźnych i posługaczy.

§ 122.

Woźni i posługacze obowiązani są do posług wydziałowych i kancelaryjnych oraz do roznoszenia eks-

⁽¹⁾ Zobacz wyjaśnienie zamieszczone pod § 21 niniejszej Organizacyi, str. 297.

Означенныя обязанности они исполняютъ ежедневно по очереди, въ опредѣленные часы.

Всѣ они состоятъ подъ непосредственнымъ надзоромъ Экспедитора, который единолично рѣшаетъ могущіе возникнуть между ними служебные споры и представляетъ Правителю Канцеляріи рапорты о ихъ поведеніи и усердіи въ исполненіи служебныхъ обязанностей и дежурства.

ГЛАВА VI.

ОБЩІЯ ПРАВИЛА.

§ 123.

Каждый чиновникъ и служитель, вступая въ должность, обязанъ исполнить присягу, по предписанной формѣ.

§ 124.

Всѣ обязаны хранить въ тайнѣ получаемыя Коммисією приказанія и состоявшіяся въ ней рѣшенія, до тѣхъ поръ, пока о нихъ не будетъ объявлено официально установленнымъ порядкомъ.

Воспрещается о предметахъ официальныхъ вести частную переписку, или же сообщать словесныя свѣдѣнія частнымъ лицамъ о предположенныхъ дѣйствіяхъ Коммисіи.

§ 125.

Для служебныхъ занятій назначается чиновникамъ Отдѣленій время съ 9 часовъ утра до 3 пополудни,

pedycyj z Kommissyi wychodzących, jakoteż do odbierania ekspedycyj pocztą przychodzących.

Obowiązki te tygodniowo i kolejno pełnią w wyznaczonych godzinach.

Wszyscy zostają pod bezpośrednim dozoremъ Ekspedytora, który spory służbowe pomiędzy niemi zająć mogące sam załatwia, i o ich sprawowaniu się, prowadzeniu i pilności w odbywaniu służby tudzież dyżuru, Dyrektorowi Kancelaryi raportuje.

ROZDZIAŁ VI.

PRZEPISY OGÓLNE.

§ 123.

Każdy urzędnik i oficyalista, przy objęciu obowiązków, wykonywa przysięgę w rotę przepisaną.

§ 124.

Wszyscy obowiązani są do zachowywania sekretu względem przychodzących do Kommissyi rozkazów lub uchwalonych przez nią decyzyj, dopóki te w właściwej drodze urzędowej objawionemi nie zostaną.

W rzeczach urzędowych nie wolno prowadzić prywatnych korespondencyj, ani téż ustnie udzielać wiadomości o przedsięwziętych działaniach Kommissyi, osobom prywatnym.

§ 125.

Czas pracy dla urzędników wydziałowych oznaczony jest od godziny 9-jej zrana do godziny 3-jej

чиновникамъ же для письма и аппликантамъ—съ 8 часовъ утра до 2½ пополудни.

Впрочемъ они не освобождаются, въ случаѣ надобности, отъ обязательныхъ занятій и въ другіе часы.

Отъ служебныхъ занятій изъемяются воскресные, праздничные и табельные перваго разряда дни.

За исключеніемъ Директоровъ Отдѣленій и Правителя Канцеляріи, всѣ прочіе чиновники обязаны ежедневно, являясь на службу, росписываться собственноручно въ книгѣ присутствующихъ.

Книги присутствующихъ, по Отдѣленіямъ, закрываются Шефомъ, въ Отдѣленіи Общихъ Дѣлъ Привителемъ Канцеляріи, въ 10 часовъ утра, въ Общей же Канцеляріи Экзекуторомъ, въ 9 часовъ утра ⁽¹⁾.

§ 126.

Чиновникъ, или служитель, будучи не въ состояніи явиться на службу по болѣзни, обязанъ заблаговременно донести о томъ письменно Правителю Кан-

⁽¹⁾ Это правило измѣнено Уставомъ о Гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ, изданнымъ 10/22 Марта 1859 г., (Дневн. Зак. т. 53, стр. 67). Кромѣ того, см. объясненіе въ 21 § настоящаго Учрежденія, стр. 296.

по полудни; dla Kancelistówъ zaś i Aplikantówъ od godziny 8-jej zrana do 2½ po południu.

To wszakże nie zwalnia ich od obowiązku pracowania, w razie potrzeby, w innych godzinach.

Wyłączone są od pracy służbowej dni niedzielne, świąteczne i wielkie galowe.

Prócz Dyrektorówъ Wydziałowychъ i Dyrektora Kancelaryi, wszyscy inni urzędnicy i officjaliści obowiązani są każdego dnia, przychodząc do pracy, w księdze obecności własnoręcznie podpisać się.

Księgi obecności zamknięte być powinny w każdymъ Wydziale, przez Szefa, w Oddziale Służby Ogólnej, przez Dyrektora Kancelaryi, o godzinie 10-jej zrana; w Kancelaryi Ogólnej o godzinie 9-jej zrana przez Egzekutora ⁽¹⁾.

§ 126.

Urzędnik lub officialista, któryby dla słabości zdrowia do obowiązkówъ przybyć nie mógł, obowiązany jest o témъ uwiadomić na piśmie Dyrektora Kan-

⁽¹⁾ Przepis ten zmodyfikowany został Ustawą o służbie cywilnej w Królestwie Polskimъ z dnia 10/22 Marca 1859 roku (Dzien. Pr. t. 53, stron. 67). Zobacz także wyjaśnienie pod § 21 niniejszej Organizacyi str. 297.

целярии или своему непосредственному начальнику, до 9 часовъ утра.

Утверждено въ засѣданіи Правительственной
Коммисіи Юстиціи 6/18 Августа 1847 года.

ГЛАВНЫЙ ДИРЕКТОРЪ,
ПРЕДСѢДАТЕЛЬСТВУЮЩІЙ ВЪ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ,
ТАЙНЫЙ СОВѢТНИКЪ, СЕНАТОРЪ,
(подписано) О. ВЪЧЕХОВСКІЙ.

celaryi lub swego bezpośredniego zwierzchnika,
wcześnie przed godziną 9-tą zrana.

Zatwierdzono na posiedzeniu Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, dnia 6/18 Sierpnia 1847 r.

DYREKTOR GŁÓWNY PREZYDUJĄCY
W KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI,
TAJNY RADCA, SENATOR,
(podpisano) O. WYCZEHOWSKI.

ХРОНОЛОГИЧЕСКІЙ УКАЗАТЕЛЬ.

SKOROWIDZ CHRONOLOGICZNY.

ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

указаний, декретовъ, указовъ, постановлений, распоряжений и т. п., помѣщенныхъ или на которые сдѣланы ссылки въ I части Сборника постановлений по Вѣдомству Юстиціи, заключающей въ себѣ Учрежденіе Правительственной Коммисіи Юстиціи.

(Томы I, II, III, IV и V)

Номеръ по порядку.	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановлений, распоряженій, и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановления, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановленій.	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
1	Основной Уставъ	22 Іюля	1807		I	2
2	Королевскій декретъ	18 Марта	1808		III	2
3	Распор. Министра Юстиціи	30 „	—		I	120
4	Королевскій декретъ	20 Апрѣля	—		II	2
5	Положеніе о Судостроѣ.	11 Мая	—		I	122
6	Королевскій декретъ	2 Сентября	—		III	206
7	„	23 Февраля	1809		V	320
8	„	14 Марта	—		III	230
9	„	11 Іюля	—		III	6
10	„	20 Октября	—		II	292
11	Постан. Министра Юстиц.	21 „	—		II	42
12	Распоря. Генералн. Секретаря Министра Юст.	29 „	—		II	80
13	Королевское постановл.	27 Ноября	—		II	294
14	„	26 Іюля	1810		I	214
15	Распор. Министра Юстиц.	24 Февраля	1811	611	I	186
16	„	11 Марта	—	3,022	II	252
17	Королевскій декретъ.	6 Апрѣля	1812		IV	132
18	Предпис. Министра Юст.	5 Октября	—	15,540	I	186
19	Постанов. Времен. Верхов. Совѣта Герц. Варшав.	22 Іюня	1814	3,323	II	146

SKOROWIDZ CHRONOLOGICZNY

praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p. zamieszczonych lub powołanych w Części I-jej Zbioru przepisów wydziału Sprawiedliwości, obejmującej Organizacyą Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

(Tomy I, II, III, IV i V)

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
1	Ustawa zasadnicza	22 Lipca	1807		I	3
2	Postanowienie Królewskie.	18 Marca	1808		III	3
3	Rozporządź. Ministra Spr.	30 „	—		I	121
4	Postanowienie Królewskie.	20 Kwietnia	—		II	3
5	Organizacya Sądownictwa.	11 Maja	—		I	123
6	Postanowienie Królewskie.	2 Września	—		III	207
7	Dekret Królewski.	23 Lutego	1809		V	321
8	Postanowienie Królewskie.	14 Marca	—		III	231
9	„	11 Lipca	—		III	7
10	Dekret Królewski.	20 Październ.	—		II	293
11	Rozporządź. Ministra Spr.	21 „	—		II	43
12	Rozporządzenie Sekretarza Jeneraln. Ministra Spr.	20 „	—		II	81
13	Rozkaz Królewski.	27 Listopada	—		II	295
14	Dekret Królewski.	26 Lipca	1810		I	215
15	Rozporządź. Ministra Spr.	24 Lutego	1811	611	I	187
16	„	11 Marca	—	3,022	II	253
17	Dekret Królewski.	6 Kwietnia	1812		IV	133
18	Rozporządź. Ministra Spr.	5 Paździer.	—	15,540	I	187
19	Postanowien. Rady Najwyż. Tymczasowej Ks. Warsz.	22 Czerwca	1814	3,323	II	147

Номеръ по порядку.	Поименование узаконений, декретовъ, указовъ, постановлений, распоряжений и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконения, декреты, указы, постановления, распоряжения и т. п.		Гдѣ помѣщены или упомянуты въ сборникѣ постановленій.	Томъ Стр.	
		Число и Мѣсяць	Годъ			
20	Основной Уставъ.	15/27 Ноября	1815	I	4	
21	Высочайшее повелѣніе.	19 Нояб. (1 Декаб.)	—	I	56	
22	Постанов. Совѣта Управ.	4 Января	1816	II	148	44
23	Постанов. Царскаго Нам.	16 „	—	III	240	
24	Высочайшій указъ.	5/17 Марта	—	II	296	
25	Постановленіе Намѣст.	27 Юля	—	II	300	
26	„	10 Августа	—	III	166	4,447
27	Распоряженіе Ком. Юстиц.	4 Октября	—	V	208	6,311
28	Высочайшее повелѣніе	29 Сентя. (11 Октя.)	—	IV	178	
29	Высочайшій указъ	5/17 Октября	—	II	150	
30	„	„ „	—	II	168	
31	Постановленіе Намѣст.	22 „	—	II	190	5,659
32	„	5 Ноября	—	IV	158	5,907
33	„	12 „	—	III	22	
34	Высочайшій указъ	19 „	—	III	28	
35	Постановленіе Намѣст.	17 Декабря	—	III	264	
36	Распоряженіе Ком. Юст.	23 „	—	IV	112	9,332
37	„	18 Января	1817	IV	160	9,433
38	Постановленіе Намѣст.	1 Февраля	—	II	302	
39	Распор. Министра Юстиц.	20 „	—	II	192	
40	Распоряженіе Ком. Юст.	1 Марта	—	III	386	447
41	Высочайшій указъ	28 Феврал. (12 Март)	—	IV	186	
42	Распоряженіе Ком. Юст.	2 Апрѣля	—	III	386	2,694
43	Высочайшій указъ	8/10 Мая	—	II	272	
44	Распоряженіе Ком. Юст.	7 Юня	—	V	208	4,560
45	Постановленіе Намѣст.	17 „	—	III	378	
46	Распоряженіе Ком. Юст.	9 Юля	—	I	22	4,745
47	„	26 „	—	III	174	
48	Высочайшее повелѣніе	14/26 Августа	—	II	304	1,259
49	Распоряженіе Ком. Юст.	18 Ноября	—	V	208	10,366
50	Высочайшее повелѣніе	19/31 Юля	1818	I	58	2,290
51	Постановленіе Намѣст.	14 Сентября	—	III	172	7,071
52	Распоряженіе Ком. Юст.	30 „	—	IV	206	4,593
53	„	23 Января	1819	I	22	813
54	Высочайшій указъ	4/16 Февраля	—	IV	216	
55	Распоряженіе Ком. Юст.	13 Юня	—	I	148	7,403
56	„	9 Октября	—	V	208	9,223
57	Высочайшій указъ	9/18 Апрѣля	1820	II	284	
58	Распоряженіе Ком. Юст.	25 „	—	IV	152	4,186
59	Распоряженіе Ком. Юст.	16 Ноября	—	V	208	11,472
60	Высочайшее повелѣніе.	9/18 Сентября	1821	II	306	4,550

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer		
20	Ustawa zasadnicza.	15/27 Listopada	1815		I	5
21	Postanowienie Najwyższe.	19 Listop. (1 Grud.)	—		I	149
22	Postanowienie Rady Adm.	4 Stycznia	1816	44	II	57
23	Postanow. Namiest. Król.	16 „	—		III	241
24	Ukaz Najwyższy.	5/17 Marca	—		II	297
25	Postanowienie Namiest. Król.	27 Lipca	—		II	301
26	„	10 Sierpnia	—	4,447	III	167
27	Rozporządzenie Kom. Spr.	4 Października	—	6,311	V.	209
28	Postanowienie Najwyższe	29 Wrześ. (11 Paźd.)	—		IV	179
29	„	5/17 Października	—		II	151
30	„	„ „	—		II	169
31	Postanowienie Nam. Król.	22 „	—	5,659—5,665	II	191
32	„	5 Listopada	—	5,907	IV	159
33	„	12 „	—		III	38
34	Ukaz Najwyższy.	19 „	—		III	29
35	Postanowienie Nam. Król.	17 Grudnia	—		III	265
36	Rozporządzenie Kom. Spr.	23 „	—	9,332	IV	113
37	„	18 Stycznia	1817	9,433	IV	161
38	Postanowienie Nam. Król.	1 Lutego	—		II	303
39	Rozporządzenie Minis. Spr.	20 „	—		II	193
40	Rozporządzenie Kom. Spr.	1 Marca	—	447	III	387
41	Postanowienie Najwyższe	28 Lutego (12 Mar.)	—		IV	187
42	Rozporządzenie Kom. Spr.	2 Kwietnia	—	2,694	III	387
43	Ukaz Najwyższy	8/20 Maja	—		II	273
44	Rozporządzenie Kom. Spr.	7 Czerwca	—	4,560	V	209
45	Postanowienie Nam. Król.	17 „	—		III	379
46	Rozporządzenie Kom. Spr.	9 Lipca	—	4,745	I	23
47	„	26 „	—		III	175
48	Rozkaz Najwyższy	14/26 Sierpnia	—	1,259	II	305
49	Rozporządzenie Kom. Spr.	18 Listopada	—	10,366	V	209
50	Rozkaz Najwyższy	19/31 Lipca	1818	2,290	I	59
51	Postanowienie Nam. Król.	14 Września	—	7,071	III	173
52	Rozporządzenie Kom. Spr.	30 „	—	4,593	IV	207
53	„	23 Stycznia	1819	813	I	23
54	Postanowienie Najwyższe	4/16 Lutego	—		IV	217
55	Rozporządzenie Kom. Spr.	13 Czerwca	—	7,403	I	149
56	„	9 Października	—	9,223	V	209
57	Ukaz Najwyższy.	6/18 Kwietnia	1820		II	285
58	Rozporządzenie Kom. Spr.	25 „	—	4,186	IV	153
59	Rozporządzenie Kom. Spr.	16 Listopada	—	11,472	V	209
60	Rozkaz Najwyższy	6/18 Września	1821	4,550	II	307

Номер по ряду.	Поименование узаконений, декретов, указов, постановлений, распоряжений и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконения, декреты, указы, постановления, распоряжения и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановленія	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
61	Распоряжение Ком. Юст.	31 Декабря	1821	12,609	III	384
62	"	21 Мая	1822	5,276	IV	154
63	Постановление Намѣст.	26 Ноября	—	—	I	102
64	Постановление Сов. Управ.	11 Марта	1823	8,832	IV	164
65	Распоряжение Ком. Юст.	20 "	—	3,006	I	162
66	"	25 "	1824	2,824	II	308
67	Постанов. Намѣст. въ Цар.	17 Мая	1825	—	I	102
68	"	3 Ноября	—	—	IV	2
69	Высочайшее повелѣніе	10 ²⁸ Февраля	1826	80	III	212
70	Постановление Сов. Управ.	5 Августа	—	—	I	140
71	Высочайшее повелѣніе	7 ¹⁰ Декабря	—	—	I	58
72	Распоряжение Ком. Юст.	22 Февраля	1827	2,851	IV	18
73	"	"	—	2,351	IV	20
74	"	16 Августа	—	7,129	IV	24
75	"	31 Октября	—	12,359	V	208
76	"	6 Декабря	—	13,527	I	186
77	Высочайшее повелѣніе	17 ²⁹ Января	1828	—	I	102
78	Распоряжение Ком. Юст.	16 Июля	—	6,685	II	254
79	"	27 Октября	—	8,551	IV	28
80	"	30 "	—	11,546	IV	128
81	Высочайшее повелѣніе	12 ²⁴ Февраля	1829	—	I	218
82	Расп. Ком. Вн. и Дух. Дѣлъ	11 Августа	—	2,696 195	III	176
83	Распоряжение Ком. Юст.	22 Декабря	—	11,205	V	196
84	"	31 "	—	13,925	V	208
85	Высочайший указъ.	18 ³⁰ Марта	1830	—	I	68
86	Распоряжение Ком. Юст.	7 Января	1832	436	V	212
87	Органической Статутъ.	14 Февраля	—	—	I	56
88	Распоряжение Ком. Юст.	4 Августа	—	7,710	I	186
89	Постановление Сов. Упр.	10 ²² Февраля	1833	—	I	22
90	"	13 ²⁶ Марта	—	—	I	22
91	Распоряжение Ком. Юст.	28 "	—	2,830	IV	272
92	"	11 Июня	—	2,113	IV	86
93	Постановление Сов. Упр.	16 ²⁸ "	—	19,229	III	184
94	Распоряжение Ком. Юст.	2 ¹⁴ Августа	—	6,995	V	32
95	Высочайшее повелѣніе.	2 ¹⁴ Октября	—	—	I	282
96	Постановление Сов. Упр.	17 ²⁰ "	—	25,172	III	252
97	"	24 Октяб. (6 Ноябр.)	—	—	I	166
98	Распоряжение Ком. Юст.	9 Декабря	—	10,964	I	188
99	"	29 Января	1834	9,863	V	202
100	Распоряжение Ком. Юст.	5 Марта	—	1,632	I	144
101	"	10 Апрѣля	—	3,267	I	22
102	Высочайшее повелѣніе	6 Июня	—	—	I	282

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
61	Rozporządzenie Kom. Spr.	31 Grudnia	1821	12,609	III	385
62	"	21 Maja	1822	5,276	IV	155
63	Postanowienie Nam. Król.	26 Listopada	—	—	I	103
64	Postanowienie Rady Adm.	11 Marca	1823	8,832	IV	165
65	Rozporządzenie Kom. Spr.	20 "	—	3,006	I	163
66	"	25 "	1824	2,824	II	209
67	Postanowienie Nam. Król.	17 Maja	1825	—	I	103
68	"	3 Listopada	—	—	IV	3
69	Rozkaz Najwyższy	10 ²⁸ Lutego	1826	80	III	213
70	Postanowienie Rady Adm.	5 Sierpnia	—	—	I	141
71	Rozkaz Najwyższy	7 ¹⁰ Grudnia	—	—	I	59
72	Rozporządzenie Kom. Spr.	22 Lutego	1827	2,851	IV	19
73	"	"	—	2,351	IV	21
74	Rozporządzenie Kom. Spr.	16 Sierpnia	—	7,129	IV	25
75	"	31 Października	—	12,359	V	209
76	"	6 Grudnia	—	13,527	I	187
77	Postanowienie Najwyższe	17 ²⁹ Stycznia	1828	—	I	103
78	Rozporządzenie Kom. Spr.	16 Lipca	—	6,685	II	255
79	"	27 Października	—	8,551	IV	29
80	"	30 "	—	11,546	IV	129
81	Rozkaz Najwyższy	12 ²⁴ Lutego	1829	—	I	219
82	Pozporząd. K. S. W. i D.	11 Sierpnia	—	2,696 195	III	177
83	Rozporządzenie Kom. Spr.	22 Grudnia	—	11,205	V	197
84	"	31 "	—	13,925	V	209
85	Postanowienie Najwyższe.	18 ³⁰ Marca	1830	—	I	69
86	Rozporządzenie Kom. Spr.	7 Stycznia	1832	436	V	213
87	Statut Organiczny	14 Lutego	—	—	I	57
88	Rozporządzenie Kom. Spr.	4 Sierpnia	—	7,710	I	187
89	Postanowienie Rady Adm.	10 ²² Lutego	1833	—	I	23
90	"	13 ²⁶ Marca	—	—	I	23
91	Rozporządzenie Kom. Spr.	28 "	—	2,830	IV	273
92	"	11 Czerwca	—	2,113	IV	87
93	Postanowienie Rady Adm.	16 ²⁸ "	—	19,229	III	185
94	Rozporządzenie Kom. Spr.	2 ¹⁴ Sierpnia	—	6,995	V	33
95	Postanowienie Najwyższe	2 ¹⁴ Października	—	—	I	283
96	Postanowienie Rady Adm.	17 ²⁰ "	—	25,172	III	253
97	"	24 Paźdz. (6 List.)	—	—	I	167
98	Rozporządzenie Kom. Spr.	9 Grudnia	—	10,964	I	189
99	"	29 Stycznia	1834	9,863	V	203
100	Rozporządzenie Kom. Spr.	5 Marca	—	1,632	I	145
101	"	10 Kwietnia	—	3,267	I	23
102	Postanowienie Najwyższe	6 Czerwca	—	—	I	283

Номеръ по порядку.	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановленій, распоряженій, м. т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановления, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановленія.	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
103	Высочайшее повелѣніе	4/10 Іюня	1834		I	214
104	Распоряженіе Ком. Юст.	8/20 Февраля	1835	790	IV	108
105	Распоряженіе Ком. Внутр. и Дух. Дѣлъ и Нар. Просв.	3/14 Марта	—	2438 5291	IV	68
106	Высочайшій указъ.	37 Мая (8 Іюня)	—		IV	136
107	"	3/15 Іюня	—		II	310
108	Распоряженіе Ком. Юст.	26 Феврал. (9 Март.)	1836	2392	I	216
109	Постановленіе Сов. Упр.	3/15 Марта	—		IV	224
110	Распоряженіе Ком. Юст.	8/20 Апрѣля	—	3,995	III	220
111	Высочайшій указъ	11/23 Мая	—		I	10
112	"	27 Мая (8 Іюня)	—		I	390
113	"	25 Іюня (7 Іюля)	—		III	234
114	Постановленіе Сов. Упр.	9/21 Сентября	—	11,071	IV	224
115	"	15/27 "	—	40,636	V	320
116	Распоряж. Ком. Юстиціи	8/20 Октября	—	11,053	I	384
117	Постанов. Сов. Управлен.	18/30 Декабря	—	45,898	III	230
118	Распоряженіе Ком. Юст.	3/14 Января	1837	248	III	230
119	"	6/18 Іюля	—	6,457	IV	30
120	Распоряженіе Ком. Внутр. и Дух. Дѣлъ.	7/19 "	—	16618 29720	I	372
121	Высочайше утвержденное мнѣніе Госуд. Сов.	12 Января	1838		V	332
122	Постан. Намѣст. въ Цар.	29 Январ. (10 Февр.)	—	290	V	378
123	Распоряженіе Ком. Юст.	2/14 Февраля	—	1,642	III	234
124	Постан. Намѣст. въ Цар.	24 Феврал. (8 Март.)	—	612	V	382
125	Распоряженіе Ком. Юст.	1/13 Марта	—	2,496	I	392
126	Постановленіе Сов. Упр.	18/30 Марта	—		V	332
127	Предпис. Намѣст. въ Цар.	20 Мая (1 Іюня)	—	1,217	I	394
128	Постановленіе Сов. Упр.	1/13 Іюня	—	18,769	I	90
129	Предпис. Намѣст. въ Цар.	6/18 "	—	1,375	I	392
130	Распоряженіе Ком. Юст.	10/22 "	—	6,486	IV	376
131	Постановленіе Сов. Упр.	29 Нояб. ((11 Декаб.))	—	24,324	II	374
132	Распоряженіе Ком. Юст.	16/28 Января	1839	539	IV	114
133	"	17/29 "	—	9,863	I	216
134	"	19/31 "	—	13,490	IV	288
135	Постановленіе Сов. Упр.	7/10 Марта	—	27,541	I	152
136	Распоряженіе Ком. Юст.	14/28 Апрѣля	—	9,667	IV	110
137	"	10/22 Іюня	—	6,486	IV	340
138	Предпис. Нам. въ Цар.	30 Іюня (12 Іюля)	—	1,951	V	116
139	Распоряженіе Ком. Юст.	25 Іюля (6 Августа)	—	7,636	V	114
140	"	28 Август. (9 Сентя.)	—	8,239	IV	374

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
103	Postanowienie Najwyższe	4/10 Czerwca	1834		I	215
104	Rozporządzenie Kom. Spr.	8/20 Lutego	1835	790	IV	109
105	Rozporządzenie Kom. Spr. Wew., Duch i Ośw. Publ.	2/14 Marca	—	2438 5291	IV	69
106	Postanowienie Najwyższe	27 Maja (8 Czerwca)	—		IV	137
107	Ukaz Najwyższy.	3/15 Czerwca	—		II	311
108	Rozporządzenie Kom. Spr.	26 Lutego (9 Marca)	1836	2,392	I	217
109	Postanowienie Rady Adm.	3/15 Marca	—		IV	225
110	Rozporządzenie Kom. Spr.	8/20 Kwietnia	—	3,995	III	221
111	Postanowienie Najwyższe	11/23 Maja	—		I	11
112	"	27 Maja (8 Czerwca)	—		I	391
113	"	25 Czerw. (7 Lipca)	—		III	235
114	Postanowienie Rady Adm.	9/21 Września	—	11,071	IV	225
115	"	15/27 "	—	40,636	V	321
116	Rozporządzenie Kom. Spr.	8/20 Października	—	11,053	I	385
117	Postanowienie Rady Adm.	18/30 Grudnia	—	45,898	III	231
118	Rozporządzenie Kom. Spr.	2/14 Stycznia	1837	248	III	231
119	"	6/18 Lipca	—	6,457	IV	31
120	Rozporząd. Kom. Rząd. Spraw. Wew. i Duch.	7/19 "	—	16618 29720	I	373
121	Najwyżej zatwierdzone zdanie Rady Państwa	12 Stycznia	1838		V	333
122	Postanowienie Nam. Król.	29 Stycz. (10 Lutego)	—	290	V	379
123	Rozporządzenie Kom. Spr.	2/14 Lutego	—	1,642	III	235
124	Postanowienie Nam. Król.	24 Lutego (8 Marca)	—	612	V	383
125	Rozporządzenie Kom. Spr.	1/13 Marca	—	2,496	I	393
126	Postanowienie Rady Adm.	18/30 "	—		V	333
127	Decyzja Namiestn. Król.	20 Maja (1 Czerwca)	—	1,217	I	395
128	Postanowienie Rady Adm.	1/13 Czerwca	—	18,769	I	91
129	Decyzja Namiest. Królest.	6/18 "	—	1,375	I	393
130	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 "	—	6,486	IV	377
131	Postanowienie Rady Adm.	29 Listop. (11 Grud.)	—	24,324	II	375
132	Rozporządzenie Kom. Spr.	16/28 Stycznia	1839	539	IV	115
133	"	17/29 "	—	9,863	I	217
134	"	19/31 "	—	13,490	IV	289
135	Postanowienie Rady Adm.	7/19 Marca	—	27,541	I	153
136	Rozporządzenie Kom. Spr.	14/26 Kwietnia	—	9,667	IV	111
137	"	10/22 Czerwca	—	6,486	IV	341
138	Polecenie Namiest. Królest.	30 Czerw. (12 Lipca)	—	1,951	V	117
139	Rozporządzenie Kom. Spr.	25 Lipca (6 Sierpn.)	—	7,636	V	115
140	"	28 Sierp. (9 Wrześ.)	—	8,239	IV	375

Номеръ по порядку	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановленій, распоряженій и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановления, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановленія.	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
141	Распоряж. Ком. Юстиціи	31 Октяб. (12 Нояб.)	1839	9,224	IV	276
142	"	4/16 Января	1840	12,578	I	238
143	Распоряженіе Ком. Внутр. и Дух. Дѣлъ.	25 Марта (6 Апрѣля)	—	1,971	IV	36
144	Распоряженіе Ком. Юст.	20 Апрѣля (2 Мая)	—	5,500	I	24
145	Высочайшій указъ	23 Апрѣля (5 Мая)	—	—	III	70
146	Распоряженіе Ком. Внутр. и Дух. Дѣлъ.	9/18 Мая	—	7,267/8	IV	32
147	Распоряженіе Ком. Юст.	29 Іюня (11 Іюля)	—	3,230	IV	116
148	"	1/13 Іюля	—	5,755	V	20
149	"	30 Іюля (11 Августа)	—	8,520	IV	362
150	"	14/26 Августа	—	7,449	V	324
151	Постанов. Сов. Управлен.	28 Август. (9 Сентяб.)	—	8,487	V	304
152	Распоряж. Ком. Юстиціи.	9/21 Сентября	—	9,690	I	278
153	"	16/28 Января	1841	1,217	V	22
154	"	1/13 Марта	—	2,751	IV	288
155	"	" "	—	3,022	V	224
156	Постанов. Совѣт. Управл.	4/16 "	—	14,054	IV	364
157	Распоряж. Ком. Юстиціи.	19/31 "	—	3,665	I	238
158	"	31 Іюля (12 Августа)	—	8,281	V	318
159	Высочайшій указъ.	9/18 Сентября	—	—	I	122
160	Распоряж. Ком. Юстиціи.	1/13 Октября	—	9,556	IV	174
161	Постанов. Сов. Управлен.	30 Январ. (11 Февр.)	1842	—	V	142
162	Высочайшее повелѣніе.	20 Марта (1 Апрѣля)	—	24,060	V	54
163	"	26 Марта (7 Апрѣля)	—	—	I	200
164	"	22 Апрѣля (4 Мая)	—	—	V	254
165	Распоряж. Ком. Юстиціи	9/18 Мая	—	2,660	IV	40
166	"	4/16 Сентября	—	12,326	V	24
167	Постан. Намѣст. въ Царст.	8/20 "	—	—	I	122
168	Распоряж. Глав. Дир. Юс.	10/22 "	—	11,094	IV	328
169	Распоряженіе Ком. Юст.	10/22 Октября	—	9,252	V	254
170	Постанов. Сов. Управлен.	24 Ноябр. (6 Декаб.)	—	30,998	III	316
171	Распоряж. Ком. Юстиціи.	30 Ноябр. (12 Декаб.)	—	14,792	I	50
172	"	30 Декаб. (11 Январ.)	1843/3	443	IV	336
173	"	5/17 Января	1843	611	I	86
174	"	13/25 "	—	541	I	374
175	Распоряж. Глав. Дир. Юс.	1/13 Февраля	—	2,110	II	248
176	Распоряж. Ком. Юстиціи.	19 Іюня (1 Іюли)	—	7,707	I	216
177	Распоряж. Глав. Дир. Юс.	8/20 Сентября	—	12,018	V	228
178	Распоряж. Ком. Юстиціи.	" "	—	12,019	V	234
179	"	27 Декаб. (8 Январ.)	1843/4	201	I	50
180	Мнѣніе Государств. Сов.	10 Января	1844	—	V	364

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
141	Rozporządzenie Kom. Spr.	31 Paźdź. (12 List.)	1839	9,224	IV	277
142	"	4/16 Stycznia	1840	12,578	I	239
143	Rozporządzenie Kom. Spr. Wewnętrzzn. i Duchow.	25 Marca (6 Kwiet.)	—	1,971	IV	37
144	Rozporządzenie Kom. Spr.	20 Kwiet. (2 Maja)	—	5,500	I	25
145	Ukaz Najwyższy	23 Kwietnia (5 Maja)	—	—	III	71
146	Rozporządzenie Kom. Spr. Wewnętrzzn. i Duchow.	9/18 Maja	—	7,267/8	IV	33
147	Rozporządzenie Kom. Spr.	29 Czerw. (11 Lipca)	—	3,230	IV	117
148	"	1/13 Lipca	—	5,755	V	21
149	"	30 Lipca (11 Sierpn.)	—	8,620	IV	363
150	"	14/26 Sierpnia	—	7,449	V	325
151	Postanowienie Rady Adm.	28 Sierp. (9 Wrześn.)	—	8,487	V	305
152	Rozporządzenie Kom. Spr.	9/21 Września	—	9,690	I	279
153	"	16/28 Stycznia	1841	1,217	V	23
154	"	1/13 Marca	—	2,751	IV	289
155	"	" "	—	3,022	V	225
156	Postanowienie Rady Adm.	4/16 "	—	14,054	IV	365
157	Rozporządzenie Kom. Spr.	19/31 "	—	3,665	I	239
158	"	31 Lipca (12 Sierp.)	—	8,281	V	319
159	Ukaz Najwyższy	9/18 Września	—	—	I	123
160	Rozporządzenie Kom. Spr.	1/13 Października	—	9,556	IV	175
161	Postanowienie Rady Adm.	30 Stycz. (11 Lutego)	1842	—	V	143
162	Rozkaz Najwyższy	20 Marca (1 Kwiet.)	—	24,060	V	55
163	Postanowienie Najwyższe.	26 Marca (7 Kwiet.)	—	—	I	201
164	Rozkaz Najwyższy	22 Kwietnia (4 Maja)	—	—	V	255
165	Rozporządzenie Kom. Spr.	9/18 Maja	—	2,660	IV	41
166	"	4/16 Września	—	12,326	V	25
167	Postanowienie Nam. Król.	8/20 "	—	—	I	123
168	Rozporządź. Dyr. Gł. Spr.	10/22 "	—	11,094	IV	329
169	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 Października	—	9,252	V	255
170	Postanowienie Rady Adm.	24 Listop. (6 Grudn.)	—	30,998	III	317
171	Rozporządzenie Kom. Spr.	30 Listop. (12 Grud.)	—	14,792	I	51
172	"	30 Grud. (11 Stycz.)	1842/3	443	IV	337
173	"	5/17 Stycznia	1843	611	I	87
174	"	13/25 "	—	541	I	375
175	Rozporządź. Dyr. Gł. Spr.	1/13 Lutego	—	2,110	II	249
176	Rozporządzenie Kom. Spr.	19 Czerw. (1 Lipca)	—	7,707	I	217
177	Rozporządź. Dyr. Gł. Spr.	8/20 Września	—	12,018	V	229
178	Rozporządzenie Kom. Spr.	" "	—	12,019	V	235
179	"	27 Grudn. (8 Stycz.)	1843/4	201	I	51
180	Zdanie Rady Państwa	10 Stycznia	1844	—	V	365

Номер по порядку	Поименование узаконений, декретов, указов, постановлений, распоряжений и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконения, декреты, указы, постановления, распоряжения и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановления.	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
181	Распоряж. Ком. Юстици	8/20 Апрѣля	1844	3,187	IV	190
182	"	28 Апрѣля (10 Мая)	—	5,682	II	256
183	Высочайшій указъ	19/31 Юля	—	11,662	IV	88
184	Распоряженіе Ком. Юст.	31 Август.(12 Сентя.)	—	13,476	V	266
185	"	30 Сент. (12 Октяб.)	—	14,613	IV	86
186	"	1/16 Ноября	—	90	IV	290
187	"	22 Декаб. (3 Январ.)	1844 1/2	201	II	314
188	"	27 " 8 "	—	1,325	IV	388
189	"	10/22 Января	1845	492	II	258
190	"	23 Январ. (4 Февр.)	—	9,193	II	252
191	"	13/30 Юня	—	25,688	III	170
192	Постанов. Нам. въ Цар.	6/18 Августа	—	12,876	II	254
193	Распоряженіе Ком. Юст.	29 Август. (10 Сен.)	—	254	IV	86
194	"	1/16 Сентября	—	16,983	IV	88
195	"	6/18 Ноября	—	17,771	III	332
196	"	9/21 Января	1846	5,581	V	325
197	"	8/20 Апрѣля	—	5,680	IV	294
198	"	29 Апрѣля (11 Мая)	—	—	—	—
199	Высочайше утвр. мѣнѣіе Государствен. Совѣта.	29 Юня	—	—	V	56
200	Распоряж. Ком. Юстици.	5/17 Юля	—	10,786	IV	194
201	Отзывъ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія	7/19 Августа	—	5,234	V	56
202	Распоряж. Ком. Юстици.	27 Сент. (9 Октяб.)	—	12,154	IV	196
203	Высочайшее повелѣніе.	2/14 Ноября	—	—	V	66
204	Предписан. Нам. въ Цар.	9/21 "	—	8,345	IV	232
205	Высочайшее повелѣніе.	25 Ноябр. (7 Декаб.)	—	1,765	V	328
206	Распоряж. Ком. Юстици	22 Января (3 Фев.)	1847	—	I	30
207	Высочайшій Указъ.	12/24 Марта	—	—	I	204
208	Конкордатъ.	22 Юля (3 Августа)	—	17,283	V	64
209	Постанов. Сов. Управлен.	15/21 Октября	—	—	I	52
210	Постан. Намѣс. въ Царст.	28 Ноябр. (10 Декаб.)	—	18,573	IV	78
211	Постанов. Совѣт. Управл.	11/23 Декабря	—	21,275	V	266
212	Распоряж. Ком. Юстици.	17/29 "	—	1,885	I	264
213	"	19/31 Января	1848	19,878	IV	84
214	"	11/23 Февраля	—	21,277	IV	74
215	"	10/22 Марта	—	24,530	III	360
216	"	2/14 Юля	—	11,533	I	62
217	"	23 Юля (4 Августа)	—	9,922	I	40
218	"	30 " 11 "	—	24,530	III	412
219	Постанов. Сов. Управлен.	17/29 Августа	—	9,922	II	282
220	Распоряж. Ком. Юстици.	1/13 Сентября	—	—	—	—

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
181	Rozporządzenie Kom. Spr.	8/20 Kwietnia	1844	3,187	IV	191
182	"	28 Kwiet. (10 Maja)	—	5,682	II	257
183	Ukaz Najwyższy.	19/31 Lipca	—	—	II	277
184	Rozporządzenie Kom. Spr.	31 Sierp. (12 Wrześ.)	—	11,662	IV	89
185	"	30 Wrześ. (12 Paź.)	—	13,476	V	267
186	"	1/16 Listopada	—	14,613	IV	87
187	"	22 Grud. (3 Stycz.)	1844 1/2	90	IV	291
188	"	27 Grud. (8 Stycz.)	—	201	II	315
189	"	10/22 Stycznia	1845	1,325	IV	389
190	"	23 Stycz. (4 Lutego)	—	492	II	259
191	"	13/30 Czerwca	—	9,193	II	253
192	Postanowienie Nam. Król.	6/18 Sierpnia	—	25,688	III	171
193	Rozporządzenie Kom. Spr.	29 Sierp. (10 Wrześ.)	—	12,876	II	255
194	"	1/16 Września	—	254	IV	87
195	"	6/18 Listopada	—	16,983	IV	89
196	"	9/21 Stycznia	1846	17,771	III	333
197	"	8/20 Kwietnia	—	5,581	V	327
198	"	29 Kwiet. (11 Maja)	—	5,680	IV	295
199	Najwyżej zatwierdzone zdanie Rady Państwa.	29 Czerwca	—	—	V	57
200	Rozporządzenie Kom. Spr.	5/17 Lipca	—	10,786	IV	195
201	Odezwa Sekretarza Stanu przy Rządzie Administra.	7/19 Sierpnia	—	5,234	V	57
202	Rozporządzenie Kom. Spr.	27 Wrześ. (9 Paź.)	—	12,154	IV	197
203	Rozkaz Najwyższy	2/14 Listopada	—	—	IV	235
204	Polecenie Namiest. Króles.	9/21 "	—	—	V	67
205	Rozkaz Najwyższy	25 Listop. (7 Grud.)	—	8,345	IV	233
206	Rozporządzenie Kom. Spr.	22 Stycz. (3 Lutego)	1847	1,765	V	329
207	Ukaz Najwyższy.	12/24 Marca	—	—	I	81
208	Konkordat	22 Lipca (3 Sierpnia)	—	—	I	205
209	Postanowienie Rady Adm.	15/21 Października	—	17,283	V	65
210	Postanowienie Nam. Król.	28 Listop. (10 Grud.)	—	—	I	53
211	Postanowienie Rady Adm.	11/23 Grudnia	—	18,573	IV	79
212	Rozporządzenie Kom. Spr.	17/29 "	—	21,275	V	267
213	"	19/31 Stycznia	1848	1,885	I	265
214	"	11/23 Lutego	—	19,878	IV	85
215	"	10/22 Marca	—	21,277	IV	75
216	"	2/14 Lipca	—	24,530	III	361
217	"	23 Lip. (4 Sierp.)	—	11,533	I	53
218	"	30 Lip. (11 Sierpn.)	—	9,922	I	41
219	Postanowienie Rady Adm.	17/29 Sierpnia	—	24,530	III	418
220	Rozporządzenie Kom. Spr.	1/13 Września	—	9,922	II	283

Номеръ по ряду.	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановленій, распоряженій и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановления, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ сборникѣ постановленія	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
221	Постанов. Нам. въ Царст.	9/21 Ноября	1848	6,479	IV	56
222	Распоряженіе Ком. Юст.	23 Декаб. (9 Январ.)	1848/9	643	I	52
223	Постанов. Сов. Управлен.	31 " 12 "	—	275	I	90
224	Распоряж. Ком. Юстици.	11/23 Января	1849	953	III	218
225	"	29 Январ. (10 Февр.)	—	17,951	IV	60
226	"	" " "	—	—	IV	64
227	Высочайшее Повелѣніе	12/24 Февраля	—	387	I	86
228	Распоряж. Ком. Юстици.	21 Февр. (5 Марта)	—	1,692	IV	296
229	"	" " "	—	—	IV	370
230	Постанов. Сов. Управлен.	22 " 6 "	—	1,539	III	204
231	Распоряж. Ком. Юстици.	22 Марта (3 Апрѣл.)	—	4,983	III	216
232	"	" " "	—	—	III	220
233	Постанов. Сов. Управлен.	15/27 Апрѣля	—	—	V	68
234	Распоряж. Ком. Юстици.	1/13 Юля	—	5,888	IV	302
235	Постановленіе Сов. Упр.	20 Юля (1 Августа)	—	3,416	V	38
236	Распоряж. Ком. Юстици.	10/22 Августа	—	10,836	I	220
237	Предписан. Нам. въ Цар.	13/25 Октября	—	7,027	I	374
238	Распоряженіе Ком. Юст.	1/13 Декабря	—	17,490	I	52
239	Высочайшее Повелѣніе	31 " "	—	—	I	244
240	Постанов. Намѣст. въ Цар.	20 Февр. (4 Марта)	1850	8,492	V	362
241	"	21 " 5 "	—	1,417	V	154
242	Распоряженіе Ком. Юст.	11/26 Марта	—	3,677	I	390
243	Высочайшій Указъ.	25 Апрѣля (7 Мая)	—	—	V	130
244	Предпис. Нам. въ Царст.	3/14 Мая	—	11,110	I	376
245	Распоряженіе Ком. Юст.	2/14 Юня	—	7,724	I	244
246	"	17/29 Юля	—	10,923	IV	304
247	Высочайшее Повелѣніе.	26 Авг. (7 Сентяб.)	—	—	I	118
248	Таможенный Уставъ.	6 Ноября	—	—	I	240
249	Постанов. Нам. въ Царст.	5/17 Января	1851	352	V	156
250	Распоряженіе Ком. Юст.	18/30 " "	—	542	V	160
251	"	22 Январ. (3 Феврал.)	—	932	V	158
252	Постанов. Нам. въ Царст.	3/15 Мая	—	3,600	V	164
253	Распоряженіе Ком. Юст.	7/19 " "	—	8,296	V	166
254	"	19/31 Юля	—	13,234	III	226
255	Постанов. Нам. въ Царст.	21 Юля (2 Августа)	—	5,820	I	248
256	Распоряженіе Ком. Юст.	20 Авг. (1 Сентяб.)	—	11,100	I	134
257	"	" " "	—	14,896	I	136
258	Постанов. Нам. въ Царст.	31 " 12 "	—	24,700	I	168
259	Распоряженіе Ком. Юст.	21 Сент. (3 Октяб.)	—	12,683	II	270
260	"	17/29 Октября	—	18,427	II	314
261	"	5/11 Января	1852	1,817	V	330

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
221	Postanowienie Nam. Król.	9/21 Listopada	1848	6,479	IV	57
222	Rozporządzenie Kom. Spr.	28 Grud. (9 Stycz.)	1848/9	643	I	53
223	Postanowienie Rady Adm.	31 Grud. (12 Stycz.)	—	275	I	91
224	Rozporządzenie Kom. Spr.	11/23 Stycznia	1849	953	III	219
225	"	29 Stycz. (10 Lut.)	—	17,951	IV	61
226	"	" " "	—	—	IV	65
227	Rozkaz Najwyższy	12/24 Lutego	—	387	I	87
228	Rozporządzenie Kom. Spr.	21 Lutego (5 Mar.)	—	1,692	IV	297
229	"	" " "	—	—	IV	371
230	Postanowienie Rady Adm.	22 Lutego (6 Marca)	—	1,539	III	205
231	Rozporządzenie Kom. Spr.	22 Marca (3 Kwiet.)	—	4,983	III	217
232	"	" " "	—	—	III	221
233	Postanowienie Rady Adm.	15/27 Kwietnia	—	—	V	69
234	Rozporządzenie Kom. Spr.	1/13 Lipca	—	5,888	IV	303
235	Postanowienie Rady Adm.	20 Lipca (1 Sierpnia)	—	3,416	V	39
236	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 Sierpnia	—	10,836	I	221
237	Polecenie Nam. Król.	13/25 Października	—	7,027	I	375
238	Rozporządzenie Kom. Spr.	1/13 Grudnia	—	17,490	I	53
239	Rozkaz Najwyższy	31 Grudnia	—	—	I	245
240	Postanowienie Nam. Król.	20 Lutego (4 Marca)	1850	8,492	V	363
241	"	21 Lutego (5 Marca)	—	1,417	V	155
242	Rozporządzenie Kom. Spr.	14/26 Marca	—	3,677	I	391
243	Ukaz Najwyższy.	25 Kwiet. (7 Maja)	—	—	V	131
244	Polecenie Namiest. Króles.	2/14 Maja	—	11,110	I	377
245	Rozporządzenie Kom. Spr.	2/14 Czerwca	—	7,724	I	245
246	"	17/29 Lipca	—	10,923	IV	305
247	Postanowienie Najwyższe.	26 Sier. (7 Wrześ.)	—	—	I	119
248	Ustawa Celna	5 Listopada	—	—	I	241
249	Postanowienie Nam. Król.	5/17 Stycznia	1851	352	V	157
250	Rozporządzenie Kom. Spr.	18/30 Stycznia	—	542	V	161
251	"	22 Stycz. (3 Lutego)	—	932	V	159
252	Postanow. Namiest. Król.	3/15 Maja	—	3,600	V	165
253	Rozporządzenie Kom. Spr.	7/19 " "	—	8,296	V	167
254	"	19/31 Lipca	—	13,234	III	227
255	Postanowienie Nam. Król.	21 Lipca (2 Sierp.)	—	5,820	I	249
256	Rozporządzenie Kom. Spr.	20 Sier. (1 Wrześ.)	—	11,100	I	185
257	"	" " "	—	14,896	I	137
258	Postanowienie Nam. Król.	31 Sier. (12 Wrześ.)	—	24,700	I	169
259	Rozporządzenie Kom. Spr.	21 Wrześ. (3 Paźd.)	—	12,683	II	271
260	"	17/29 Października	—	18,427	II	315
261	"	5/17 Stycznia	1852	1,817	V	331

Номеръ по порядку.	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановленій, распоряженій и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановления, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ сборникѣ постановленія	
		Число и Мѣсяцъ	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
262	Распоряженіе Ком. Юст.	5/11 Января	1852	20,773	V	94
263	"	12/24 Марта	—	5,173	IV	92
264	"	19/31 "	—	2,389	I	200
265	"	11/23 Апрѣля	—	7,343	V	170
266	Высочайше утвр. мнѣніе Государствен. Совѣта.	11 Июля	—	—	V	340
267	Распор. Нам. въ Царствѣ.	21 Август. (3 Сентя.)	—	6,551	I	106
268	Постан. Намѣст. въ Цар.	5/11 Ноября	—	7,271	III	214
269	Распоряженіе Ком. Юст.	9/21 Декабря	—	136	I	396
270	Постановленіе Сов. Упр.	13/25 Февраля	1853	—	V	340
271	Распоряженіе Ком. Юст.	5/17 Марта	—	5,639	I	54
272	"	9/21 "	—	—	I	396
273	"	9/18 Апрѣля	—	8,012	I	396
274	"	24 Июня (6 Июля)	—	11,632	V	88
275	Указъ Правитель. Сената	7 Августа	—	—	I	228
276	Постанов. Нам. въ Царствѣ.	3/15 Сентября	—	16,300	V	78
277	Распоряженіе Ком. Юст.	15/27 "	—	18,477	V	86
278	"	7/19 Октября	—	17,331	IV	104
279	Постан. Нам. въ Царствѣ.	28 Нояб. (10 Декаб.)	—	10,304	V	172
280	Распоряженіе Ком. Юст.	9/14 Января	1854	24,167	I	248
281	Постан. Нам. въ Царствѣ.	7/19 "	—	19,447	V	90
282	Распоряженіе Ком. Юст.	19/31 "	—	1,195	I	230
283	"	8/20 Февраля	—	1,794	II	360
284	Постановленіе Сов. Упр.	24 Марта (5 Апрѣля)	—	—	I	378
285	Распоряженіе Ком. Юст.	" "	—	3,877	I	24
286	"	13/25 Апрѣля	—	7,318	I	196
287	"	21 Апрѣля (3 Мая)	—	7,579	V	356
288	Высочайшее Повелѣніе	21 Мая (2 Июня)	—	1,371	IV	144
289	Отзывъ Статсъ-Секр. при Совѣтѣ Управленія.	18/30 Июня	—	22,928	IV	144
290	Постан. Нам. въ Царствѣ.	3/15 Июля	—	5,554	V	288
291	Распоряженіе Ком. Юст.	6/18 "	—	13,341	I	272
292	"	14/26 Августа	—	16,277	I	272
293	Отзывъ Кан. Нам. въ Цар.	17/29 "	—	7,313	IV	66
294	Предписан. Нам. въ Цар.	2/14 Октября	—	8,900	V	292
295	Распоряженіе Ком. Юст.	4/16 "	—	18,568	V	176
296	"	7/19 "	—	20,432	I	272
297	Объясненіе С.-Петербург. Губернск. Правленія.	2 Ноября	—	8,910	V	360
298	Постан. Нам. въ Царствѣ.	17/29 Декабря	—	11,162	V	292
299	Распоряженіе Ком. Юст.	30 Дек. (11 Январ.)	1854/5	25,523	I	274

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
262	Rozporządzenie Kom. Spr.	5/11 Stycznia	1852	20,773	V	95
263	"	12/24 Marca	—	5,173	IV	93
264	"	19/31 "	—	2,389	I	201
265	"	11/23 Kwietnia	—	7,343	V	171
266	Najwyżej zatwierdzone zdanie Rady Państwa	11 Lipca	—	—	V	341
267	Rozporządzenie Nam. Król.	21 Sier. (3 Wrześ.)	—	6,551	I	107
268	Postanowienie Nam. Król.	5/11 Listopada	—	7,271	III	215
269	Rozporządzenie Kom. Spr.	9/21 Grudnia	—	136	I	397
270	Postanowienie Rady Adm.	13/25 Lutego	1853	—	V	341
271	Rozporządzenie Kom. Spr.	5/17 Marca	—	5,639	I	55
272	"	9/21 "	—	—	I	397
273	"	6/18 Kwietnia	—	8,012	I	397
274	"	24 Czerw. (6 Lipca)	—	11,632	V	89
275	Ukaz Rzządzającego Senatu	7 Sierpnia	—	—	I	229
276	Postanowienie Nam. Król.	3/15 Września	—	16,300	V	79
277	Rozporządzenie Kom. Spr.	15/27 "	—	18,477	V	87
278	"	7/19 Października	—	17,331	IV	105
279	Postanowienie Nam. Król.	28 Listop. (10 Grud.)	—	10,804	V	173
280	Rozporządzenie Kom. Spr.	2/14 Stycznia	1854	24,167	I	249
281	Postanowienie Nam. Król.	7/19 Stycznia	—	19,447	V	91
282	Rozporządzenie Kom. Spr.	19/31 Stycznia	—	1,195	I	231
283	"	6/20 Lutego	—	1,794	II	361
284	Postanowienie Rady Adm.	24 Mar. (5 Kwiet.)	—	—	I	379
285	Rozporządzenie Kom. Spr.	" "	—	3,877	I	25
286	"	13/25 Kwietnia	—	7,318	I	197
287	"	21 Kwiet. (3 Maja)	—	7,579	V	357
288	Rozkaz Najwyższy	21 Maja (2 Czerwca)	—	1,371	IV	145
289	Odezwa Sekretarza Stanu przy Radzie Administr.	18/30 Czerwca	—	22,928	IV	145
290	Postanowienie Nam. Król.	3/15 Lipca	—	5,554	V	289
291	Rozporządzenie Kom. Spr.	6/18 "	—	13,341	I	273
292	"	14/26 Sierpnia	—	16,277	I	273
293	Odezwa Kan. Nam. Król.	17/29 "	—	7,313	IV	67
294	Polecenie Nam. Król.	2/14 Października	—	8,900	V	293
295	Rozporządzenie Kom. Spr.	4/16 "	—	18,568	V	177
296	"	7/19 "	—	20,432	I	273
297	Objaśnienie Rządu Guber. St. Petersburgskiego.	2 Listopada	—	8,910	V	361
298	Postanowienie Nam. Król.	17/29 Grudnia	—	11,162	V	293
299	Rozporządzenie Kom. Spr.	30 Grud. (11 Stycz.)	1854/5	25,523	I	275

Номеръ по порядку.	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановленій, распоряженій и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановления, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановленій.	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
300	Постанов. Совѣта Управ.	15/27 Февраля	1855		II	288
301	Манифестъ.	17/29 Апрѣля	—		I	250
302	Высочайшее Повелѣніе	14/26 Мая	—	1,028	III	274
303	Распоряженіе Ком. Юст.	10/22 Августа	—	16,956	IV	208
304	"	2/14 Ноября	—	22,027	IV	306
305	"	8/20 Февраля	1856	2,437	IV	180
306	"	7/29 Марта	—	3,747	IV	212
307	Высочайшее Повелѣніе.	30 Март. (11 Апрѣл.)	—	874	V	180
308	Распоряженіе Ком. Юст.	20 Апрѣля (2 Мая)	—	7,848	V	294
309	Высочайшее Повелѣніе	25 " 7 "	—		I	244
310	"	1/13 Мая	—	11,018	V	178
311	Высочайшій Указъ	15/27 "	—		I	252
312	Распоряженіе Ком. Юст.	27 Іюня (9 Іюля)	—	10,026	I	38
313	Ммѣніе Государ. Совѣта.	5 Іюля	—		I	204
314	Постановленіе Сов. Упр.	10/23 Октября	—		V	184
315	Высочайшее Повелѣніе	10/28 Ноября	—	2,966	IV	150
316	Отзывъ Статсъ-Секр. при Совѣтѣ Управленія.	17/29 Декабря	—	16,504	IV	148
317	Распоряженіе Ком. Юст.	27 Декаб. (8 Январ.)	1856/7	327	V	120
318	Постановленіе Сов. Упр.	8/20 Февраля	1857	18,139	III	294
319	Распор. Намѣст. въ Цар.	22 Феврал. (3 Март)	—	1,955	V	298
320	Распоряж. Ком. Юстиціи	4/16 Марта	—	3,947	I	274
321	Постановленіе Сов. Упр.	28 Мал (9 Іюня)	—	20,458	III	292
322	Картежная конвенція	27 Іюля (8 Августа)	—		I	286
323	Высочайшій Указъ.	7/19 Сентября	—		I	72
324	"	28 Сентя. (10 Октя.)	—		I	240
325	Распоряженіе Ком. Юст.	7/19 Октября	—	19,700	I	274
326	Предпис. Нам. въ Царст.	2/14 Декабря	—	11,753	I	274
327	Высочайшее Повелѣніе	17/29 Января	1858	105	III	244
328	"	5/17 Апрѣля	—	942	I	60
329	Распоряженіе Ком. Юстиц.	10/22 "	—	1,582	III	250
330	Постан. Намѣст. въ Цар.	10/28 Мая	—	5,304	V	188
331	Распоряженіе Ком. Юст.	27 Мал (8 Іюня)	—	9,159	I	256
332	"	28 " 9 "	—	6,564	I	378
333	"	10/22 Іюля	—	587	IV	226
334	"	12/14 "	—	13,769	V	46
335	Постановленіе Сов. Управ.	8/20 Августа	—		I	62
336	Распоряж. Ком. Юстиціи	10/22 Сентября	—	18,327	I	230
337	"	8/20 Ноября	—	23,095	IV	236
338	"	26 Декаб. (7 Января)	1858/9	1,068	V	94
339	"	24 Январ. (5 Февр.)	1859	2,178	V	300

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
300	Postanowienie Rady Adm.	15/27 Lutego	1855		II	289
301	Manifest	17/29 Kwietnia	—		I	251
302	Rozkaz Najwyższy	14/26 Maja	—	1,028	III	275
303	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 Sierpnia	—	16,956.	IV	209
304	"	2/14 Listopada	—	22,027	IV	307
305	"	8/20 Lutego	1856	2,437	IV	181
306	"	17/29 Marca	—	3,747	IV	213
307	Rozkaz Najwyższy	30 Marca (11 Kwiet.)	—	874	V	181
308	Rozporządzenie Kom. Spr.	20 Kwiet. (2 Maja)	—	7,848	V	295
309	Postanowienie Najwyższe	25 Kwiet. (7 Maja)	—		I	245
310	Rozkaz Najwyższy	1/13 Maja	—	11,018	V	179
311	Ukaz Najwyższy	15/27 "	—		I	253
312	Rozporządzenie Kom. Spr.	27 Czerw. (9 Lipca)	—	10,026	I	39
313	Zdanie Rady Państwa	5 Lipca	—		I	205
314	Postanowienie Rady Adm.	16/28 Października	—		V	185
315	Rozkaz Najwyższy	16/28 Listopada	—	2,966	IV	151
316	Odezwa Sekretarza Stanu przy Radzie Administr.	17/29 Grudnia	—	16,504	IV	149
317	Rozporządzenie Kom. Spr.	27 Grud. (8 Stycz.)	1856/7	327	V	121
318	Postanowienie Rady Adm.	8/20 Lutego	1857	18,139	III	295
319	Rozporządzenie Nam. Król.	22 Lutego (3 Marca)	—	1,955	V	299
320	Rozporządzenie Kom. Spr.	4/16 Marca	—	3,947	I	275
321	Postanowienie Rad. Adm.	28 Maja (9 Czerwca)	—	20,458	III	293
322	Konwencya kartelowa	27 Lipca (8 Sier.)	—		I	287
323	Ukaz Najwyższy	7/19 Września	—		I	73
324	"	28 Wrz. (10 Paźdź.)	—		I	241
325	Rozporządzenie Kom. Spr.	7/19 Październ.	—	19,700	I	275
326	Polecenie Nam. Król.	2/14 Grudnia	—	11,753	I	275
327	Rozkaz Najwyższy	17/29 Stycznia	1858	105	III	245
328	"	5/17 Kwietnia	—	942	I	61
329	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 "	—	1,582	III	251
330	Postanowienie Nam. Król.	16/28 Maja	—	5,304	V	189
331	Rozporządzenie Kom. Spr.	27 Maja (8 Czerwca)	—	9,159	I	257
332	"	28 " (9 ")	—	6,564	I	379
333	"	10/22 Lipca	—	587	IV	237
334	"	12/24 "	—	13,769	V	47
335	Postanowienie Rady Adm.	8/20 Sierpnia	—		I	61
336	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 Września	—	18,327	I	231
337	"	8/20 Listopada	—	23,095	IV	237
338	"	26 Grud. (7 Stycz.)	1858/9	1,068	V	95
339	"	24 Stycz. (5 Lutego)	1859	2,178	V	301

Номеръ по порядку.	Поименование узаконений, декретовъ, указовъ, постановлений, распоряжений и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконения, декреты, указы, постановления, распоряжения и т. п.			Гдѣ помѣщены или упомянуты въ этомъ Сборникѣ постановлений.	
		Число и Мѣсяць	Годъ	Номеръ	Томъ	Стр.
340	Высочайшій Указъ	10/22 Марта	1859		I	26
341	Постановленіе Сов. Управ.	19/23 Апрѣля	—	10,735	III	310
342	Распоряженіе Ком. Юст.	19/22 Іюня	—	11,500	V	242
343	Тюремная инструкція.	13/27 Августа	—		I	218
344	Распор. Нам. въ Царствѣ	22 Август. (3 Сент.)	—	5,819	V	190
345	"	28 Сент. (10 Октяб.)	—	6,637	V	194
346	Распоряженіе Ком. Юст.	6/18 Октября	—	20,415	I	256
347	Высочайшій Указъ	10/22 Мая	1860		I	10
348	"	24 "	—		I	54
349	Полож. Государ. Совѣта	13 Іюня	—		III	92
350	Распоряженіе Ком. Юст.	20 Іюня (2 Іюля)	—		V	312
351	Высочайшее Повелѣніе.	24 Сент. (6 Октя.)	—	2,714	IV	326
352	Постановленіе Сов. Упр.	" "	—		III	136
353	Распоряженіе Ком. Юст.	30 Нояб. (12 Декаб.)	—	23,651	III	142
354	"	24 Январ. (6 Февр.)	1861	23,651	IV	120
355	Высочайшее утвр. мнѣніе Государствен. Совѣта.	6 Февраля	—		I	284
356	Распоряженіе Ком. Юст.	22 Феврал. (6 Март.)	—	427	IV	174
357	Высочайшій Указъ.	14/26 Марта	—		I	294
357	Распоряж. Глав. Дир. Юс.	1/13 Апрѣля	—	6,579	I	334
359	Постанов. Сов. Управлен.	7/19 "	—		I	284
360	Высочайшій Указъ	24 Мая (5 Іюня)	—		I	16
361	Отзывъ Министра Статей Секретаря Царства.	24 Іюня (5 Іюля)	—	1,920	IV	326
362	Отзывъ Гл. Шт. 1-й Арм.	6 Августа	—	3,902	IV	198
363	Постановленіе Сов. Упр.	6/18 Октября	—	6,535	V	124
364	Расп. Высш. Экзам. Ком.	24 Январ. (5 Февр.)	1862		III	144
365	Постановленіе Сов. Упр.	30 " 11 "	—	8,797	III	160
366	Распоряженіе Ком. Юст.	15/27 Февраля	—	5,341	V	6
367	Распоряж. Глав. Дир. Юс.	27 февр. (11 Марта)	—	5,062	IV	332
368	Постановленіе Сов. Упр.	9/14 Марта	—	9,406	III	310
369	Высочайшее Повелѣніе	3/15 Маи	—	5,127	III	134
370	"	8/20 "	—		I	72
371	Постановленіе Сов. Упр.	5/17 Іюня	—	11,320	III	190
372	Расп. Высш. Экзам. Ком.	19 Іюня (1 Іюль)	—		III	150
373	Постановленіе Сов. Упр.	20 Іюля (1 Августа)	—	12,604	III	256
374	"	11/29 Августа	—	13,760	I	90
375	"	24 Август. (5 Сентяб.)	—	14,015	III	268
376	Отзывъ Правитель. Ком. Финансовъ и Казначейс.	30 Нояб. (12 Декаб.)	—	55,888	III	270
377	Распоряженіе Ком. Юст.	10/22 Декабря	—	24,371	I	266

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	Str.
340	Ukaz Najwyższy	4/22 Marca	1859		I	27
341	Postanowienie Rady Adm.	16/28 Kwietnia	—	10,735	III	311
342	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 Czerwca	—	11,500	V	243
343	Instrukcja Więzienn.	15/27 Sierpnia	—		I	219
344	Rozporządzenie Nam. Król.	22 Sier. (3 Wrześ.)	—	5,819	V	191
345	"	28 Wrześ. (10 Paźd.)	—	6,637	V	195
346	Rozporządzenie Kom. Spr.	6/18 Października	—	20,415	I	257
347	Ukaz Najwyższy	10/22 Maja	1860		I	11
348	"	24 "	—		I	55
349	Postanowienie Rady Pań	13 Czerwca	—		III	93
350	Rozporządzenie Kom. Spr	20 Czer. (2 Lipca).	—		V	313
351	Rozkaz Najwyższy.	24 Wrześ. (6 Paź.)	—	2,714	IV	327
352	Postanowienie Rady Admi	" "	—		III	137
353	Rozporządzenie Kom. Spr	30 List. (12 Grud.)	—	23,651	III	143
354	"	25 Stycz. (6 Lutego)	1861	23,651	IV	121
355	Najwyżej zatwierdzone zdanie Rady Państwa	6 Lutego	—		I	285
356	Rozporządzenie Kom. Spr	22 Lutego (6 Marca)	—	427	IV	175
357	Postanowienie Najwyższe	11/26 Marca	—		I	295
358	Rozporząd. Dyr. Główn. Spra.	1/13 Kwietnia	—	6,579	I	335
359	Postanowienie Rady Adm.	7/19 "	—		I	285
360	Ukaz Najwyższy	24 Maja (5 Czerwca)	—		I	17
361	Odezwa Ministra Sekretarza Stanu Królestwa	23 Czerw. (5 Lipca)	—	1,920	IV	327
362	Odez. Sztabu Główn. I. Ar.	6 Sierpnia	—	3,902	IV	199
363	Postanowienie Rady Adm.	6/18 Października	—	6,535	V	125
364	Rozporząd. Kom. Naj. Egza.	24 Stycz. (5 Lutego)	1862		III	145
365	Postanowienie Rady Adm.	30 Stycz. (11 Lut.)	—	8,797	III	161
366	Rozporządzenie Kom. Spr.	15/27 Lutego	—	5,341	V	7
367	Rozporząd. Dyr. Główn. Spr.	27 Lut. (11 Marca)	—	5,062	IV	333
368	Postanowienie Rady Adm.	2/14 Marca	—	9,406	III	311
369	Rozkaz Najwyższy	3/15 Maja	—	5,127	III	135
370	Postanowienie Najwyższe	8/20 "	—		I	73
371	Postanowienie Rady Adm.	5/17 Czerwca	—	11,320	III	191
372	Rozpo. Najwy. Kom. Egza.	19 Czerwca (1 Lip.)	—		III	151
373	Postanowienie Rady Adm.	20 Lipca (1 Sierp.)	—	12,604	III	257
374	"	17/29 Sierpnia	—	13,760	I	91
375	"	24 Sierp. (5 Wrześ.)	—	14,015	III	269
376	Odezwa Kommissyi Przychodów i Skarbu.	30 Listop. (12 Grud.)	—	55,888	III	271
377	Rozporządzenie Kom. Spr.	10/22 Grudnia	—	24,371	I	267

Номеръ по порядку.	Поименованіе узаконеній, декретовъ, указовъ, постановленій, распоряженій, и т. п.	Время, въ которое состоялись упомянутыя узаконенія, декреты, указы, постановленія, распоряженія и т. п.			Гдѣ помѣщенъ или упомянутъ въ этомъ Сборникѣ постановленій.	Стр.
		Число и Мѣсяцъ	Годъ	Номеръ	Томъ	
378	Распоряженіе Ком. Юст.	2/14 Января	1863	13,389	III	190
379	Предпис. Нам. въ Цар.	25 Январ. (6 Февр.)	—	19,876	I	54
380	Распоряженіе Ком. Юст.	29 „ 10 „	—	2,051	II	362
381	Распоряж. Глав. Дир. Юс.	31 Мая (12 Июня)	—	8,677	IV	236
382	Распоряженіе Ком. Юст.	1/13 Июня	—	12,650	III	224
383	Высочайшее Повѣленіе	26 Июня (8 Июля)	—	8,955	III	246
384	Цирк. Министра Вн. Дѣлъ	8 Июля	—	113	V	108
385	Высочайшее Повѣщеніе	2/14 „	—	24,299	III	246
386	Постановленіе Сов. Упр.	9/11 „	—	4,439	III	274
387	Распоряженіе Ком. Юст.	13/23 „	—	10,137	III	250
388	Предпис. Намѣст. въ Цар.	9/20 Августа	—	24,761	V	106
389	Постанов. Сов. Управленія	25 Сент. (7 Октяб.)	—	26,089	III	240
390	Уставъ о гербовомъ сборѣ	„ „ „	—	—	I	112
391	Распор. Глав. Дирек. Юст.	26 и 28 „ 8 и 10	—	—	V	308
392	Распоряженіе Ком. Юст.	12/24 Ноября	—	14,471	IV	242
393	„	16/23 Декабря	—	17,036	V	50
394	Высочайшее Повѣщеніе.	24 Декав. (5 Январ.)	1863/4	154	III	242
395	Отзывъ Генераль-Поліціймейстера въ Царствѣ	23 Январ. (4 Февр.)	1864	141	IV	202
396	Инструк. по гербов. сбору	24 Феврал. (7 Март.)	—	9,347	I	112
397	Постан. Нам. въ Царствѣ.	5/7 Марта	—	1,960	V	112
398	Распоряженіе Ком. Юст.	7/19 „	—	3,404	I	234
399	Постанов. Сов. Управлен.	19/31 Мая	—	4,162	III	312
400	Распоряженіе Ком. Юст.	27 Мая (8 Июня)	—	6,560	III	248
401	„	3/13 Июня	—	7,485	III	414
402	„	„ „	—	7,484	I	116
403	„	12/24 Августа	—	12,860	V	2
404	Высочайшій Указъ	30 Авгус. (11 Сент.)	—	—	II	368
405	Предписан. Нам. въ Цар.	24 Сент. (6 Октяб.)	—	7,579	III	316
406	Отзывъ Генераль-Поліціймейстера въ Царствѣ	11/23 Ноября	—	14,415	IV	200
407	Распоряженіе Ком. Юст.	8/20 Января	1865	7,724	III	164
408	„	26 Февр. (10 Март.)	—	2,907	III	192
409	Постанов. Сов. Управлен.	27 Апрѣля (9 Мая)	—	8,737	III	306
410	Отзывъ Генераль-Поліціймейстера въ Царствѣ	12/24 Июня	—	21,560 9,859	IV	204

Numer kolejny.	Wymienienie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.	Data wymienionych obocznie praw, dekretów, ukazów, postanowień, rozporządzeń i t. p.			Gdzie są zamieszczone lub powołane w tym Zbiorze przepisów.	Str.
		Dzień i Miesiąc	Rok	Numer	Tom	
378	Rozporządzenie Kom. Spr.	2/14 Stycznia	1863	13,389	III	191
379	Postanowienie Nam. Król.	25 Stycz. (6 Lutego)	—	19,876	I	55
380	Rozporządzenie Kom. Spr.	29 Stycz. (10 Lut.)	—	2,051	II	363
381	Rozporząd. Dyr. Główn. Spr.	31 Maja (12 Czer.)	—	8,677	IV	237
382	Rozporządzenie Kom. Spr.	1/13 Czerwca	—	12,650	III	225
383	Rozkaz Najwyższy	6 Czer. (8 Lipca)	—	8,955	III	247
384	Okólnik Ministra Spr. Wew.	8 Lipca	—	113	V	109
385	Rozkaz Najwyższy	2/14 „	—	24,299	III	247
386	Postanowienie Rady Adm.	5/11 „	—	4,439	III	275
387	Rozporządzenie Kom. Spr.	13/23 „	—	10,137	III	251
388	Rozporządzenie Nam. Król.	8/20 Sierpnia	—	24,761	V	107
389	Postanowienie Rady Adm.	25 Wrześ. (7 Paź.)	—	26,089	III	241
390	Ustawa stemplowa	„ „	—	—	I	113
391	Rozporząd. Dyr. Główn. Spr.	26 i 28 „ (8 i 10 „)	—	—	V	309
392	Rozporządzenie Kom. Spr.	12/24 Listopada	—	14,471	IV	243
393	„	16/23 Grudnia	—	17,036	V	51
394	Rozkaz Najwyższy	24 Grud. (5 Stycz.)	1863/4	154	III	243
395	Odezwa Jenerał-Policmajstra w Królestwie.	23 Stycz. (4 Lut.)	1864	141	IV	202
396	Instrukcja stemplowa	24 Lute. (7 Marca)	—	9,347	I	113
397	Postanowienie Nam. Król.	5/17 Marca	—	1,960	V	113
398	Rozporządzenie Kom. Spr.	7/19 „	—	3,404	I	234
399	Postanowienie Rady Adm.	19/31 Maja	—	4,162	III	313
400	Rozporządzenie Kom. Spr.	27 Maja (8 Czerw.)	—	6,560	III	249
401	„	3/15 Czerwca	—	7,485	III	415
402	„	„ „	—	7,484	I	117
403	„	12/24 Sierpnia	—	12,860	V	3
404	Ukaz Najwyższy	30 Sier. (11 Wrześ.)	—	—	II	369
405	Polecenie Nam. w Królest.	24 Wrześ. (6 Paź.)	—	7,579	III	317
406	Odezwa Jenerał-Policmajstra w Królestwie.	11/23 Listopada	—	14,415	IV	201
407	Rozporządzenie Kom. Spr.	8/20 Stycznia	1865	7,724	III	165
408	„	26 Lute. (10 Marca)	—	2,907	III	193
409	Postanowienie Rady Adm.	27 Kwiet. (9 Maja)	—	8,737	III	307
410	Odezwa Jenerał-Policmajstra w Królestwie.	2/24 Czerwca	—	21,560 9,859	IV	205

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ.

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

ВЪ I-й ЧАСТИ СБОРНИКА ПОСТАНОВЛЕНІЙ ПО ВѢДОМСТВУ ЮСТИЦИИ, ЗАКЛЮЧАЮЩЕЙ ВЪ СЕБѢ УЧРЕЖДЕНІЕ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ КОММИСИИ ЮСТИЦИИ.

[Томы I, II, III, IV, V].

А.

АДМИНИСТРАТИВНОЕ Отдѣленіе Прав. Комм. Юстиціи,— составъ и дѣйствія онаго, I, 64, (*).

АДЪЮНКТЫ архива Правительственной Коммисіи Юстиціи,— ихъ обязанности, I, 320, 398. Обязанности и отвѣтственность Адъюнкта - Контролера Административно - Контрольнаго Отдѣленія, I, 366.

АКТЫ ГРАЖДАНСКАГО СОСТОЯНІЯ,— должны быть составляемы въ особо приготовленныхъ для сего книгахъ, а равно порядокъ содержанія оныхъ, IV, 2;— порядокъ посвидѣтельствванія этихъ актовъ, V, 318;— требуемые дипломатическимъ путемъ Австрійскими властями, должны быть выдаваемы бесплатно и на простой бумагѣ, V, 320. См. *Книги Гражданскаго состоянія*.

АКТЫ ДРЕВНІЕ,— оставленіе въ провинціальныхъ архивахъ, впредь до приведенія оныхъ въ порядокъ, I, 90; III, 214. Инструкція относительно выдачи выписей изъ этихъ актовъ, III, 234.

АКТЫ О СМЕРТИ,— жителей Царства, умершихъ за границею, хранятся у чиновниковъ для совершенія актовъ гражданскаго состоянія или въ Главномъ Архивѣ, а равно объявляются

(*) Римская цифра означаетъ томъ настоящаго Сборника постановленій, Арабская же—страницу этого тома.

въ Офиціальной газетѣ, I, 136; — относящіеся къ нижнимъ воинскимъ чинамъ, уроженцамъ Царства, препровождаются въ Правительственную Коммисію Юстиціи, IV, 56, 58; — впоследствии же на храненіе къ Чиновникамъ для совершенія актовъ гражданскаго состоянія, IV, 60; — объявленіе о смерти такихъ воинскихъ чиновъ въ Губернскихъ вѣдомостяхъ, I, 136, или въ полицейской газетѣ, IV, 64.

АКТЫ СУДЕБНЫЕ, — вручаемые въ Канцеляріи Прокуроровъ для лицъ, проживающихъ въ Австріи и Пруссіи, I, 96; III, 248; — форма врученія оныхъ жителямъ Имперіи, I, 172; IV, 190; — военнымъ лицамъ, уроженцамъ Царства, пребывающимъ въ Имперіи, I, 174; IV, 194; — военнымъ лицамъ, квартирующимъ въ Царствѣ, IV, 196.

АПЛИКАНТЫ, — судебные и канцелярскіе, какія они должны имѣть качества личныя и какимъ подвергаются экзаменамъ, см. *Апликація, Экзамены*.

АПЛИКАЦІЯ, — прежде принимаемая основанія относительно принятія въ судебные аппликанты, III, 8; — нѣмѣ обязательный уставъ объ аппликаціи а равно правила о принятіи въ судебные аппликанты и объ экзаменахъ, какимъ они должны быть подвергаемы, III, 92; — такія же правила о канцелярскихъ аппликантахъ, III, 124; — дополнителныя III, 136.

АРЕСТАНТЫ, — см. *Тюрьмы*.

АПЕЛЛЯЦІЯ, — см. *Жалобы*.

АРХИВЪ Правительственной Коммисіи Юстиціи, — составъ онаго, I, 291; — родъ занятій, I, 296, 340; — содержимыя въ ономъ книги, контроли и реестры, I, 398, 404 и порядокъ исполненія занятій, I, 402; означеніе мѣста, гдѣ архивы должны быть помѣщаемы въ казенныхъ зданіяхъ, III, 178.

АРХИВЫ ДРЕВНИХЪ АКТОВЪ, — учрежденіе въ Варшавѣ общаго архива для древнихъ актовъ, надзоръ за онымъ, составъ и штаты, I, 88; III, 206; — изъ какихъ суммъ должны быть производимы издержки по приведенію въ порядокъ этихъ архивовъ, III, 212; — Инструкція указывающая способъ приведенія въ порядокъ этихъ архивовъ и предписывающая пред-

ставленіе рапортовъ объ успѣхѣ этихъ работъ, III, 216; — надзоръ за приведеніемъ ихъ въ порядокъ предоставленъ Предсѣдателямъ Гражданскихъ Трибуналовъ, III, 220; — входъ въ архивы постороннимъ лицамъ воспрещенъ, III, 238; — обязанность общаго (главнаго) архива вести списокъ лицамъ умершимъ за границу, о смерти коихъ акты были препровождены въ оный для храненія, I, 138.

АССЕСОРЫ, — избираемые изъ среды русскихъ купцовъ, присутствуютъ въ Апелляціонномъ Судѣ съ рѣшительнымъ голосомъ, по торговымъ дѣламъ этихъ же купцовъ, IV, 136; — они избираются на неопредѣленный срокъ, IV, 144, 146; — выборы ихъ, I, 152.

Б.

БИБЛИОТЕКА Коммисіи Юстиціи, — начало оной и надзоръ за нею, I, 298; — инструкція относительно содержанія ея, V, 312.

В.

ВЗЫСКАНІЯ, см. *Наказанія*.

ВЛАСТИ Царства, — разрѣшеніе имъ дѣлать непосредственно сношеніе съ властями Имперіи по менѣ важнымъ дѣламъ, IV, 186.

ВОЗНЫЕ Коммисіи Юстиціи, — ихъ обязанности, I, 414; — надзоръ за ними, I, 416.

ВЫБОРЫ, — Судей въ Коммерческій Трибуналъ, а равно Ассесоровъ въ Апелляціонный Судъ, изъ русскихъ купцовъ, IV, 136, 148, 150; — Предсѣдателя и Вице-Предсѣдателя Коммерческаго Трибунала, I, 152.

ВЫПИСИ, — изъ книгъ гражданскаго состоянія, выдаваемыя военными священниками, должны быть свидѣтельствуемы подлежащими командирами полковъ, IV, 16. Выписи изъ древнихъ актовъ, см. *Акты Древніе, завѣреніе*.

ВЫХОДЦЫ, — свѣдѣніе о ихъ смерти, должно быть сообщено Коммисією Юстиціи Канцеляріи Намѣстника, IV, 66. Категоріи выходцевъ, коимъ воспрещенъ возвратъ на родину, V, 154. Разрѣшеніе встрѣчаемыхъ по сему предмету сомнѣній, I, 244. Порядокъ поступленія противъ выходцевъ по уголовнымъ дѣламъ о самовольномъ пребываніи за границею, V, 156; — а равно противъ выходцевъ, коимъ въ помилованіи отказано, V, 188. Выходцы, признанные изгнанниками, не могутъ быть вызываемы судебнымъ порядкомъ, V, 164, и никакое дѣйствіе въ Судахъ противъ нихъ не допускается, V, 166. О каждомъ рѣшительномъ приговорѣ по дѣламъ о выходцахъ, слѣдуетъ представлять рапорты въ Коммисію Юстиціи, V, 170, о ходѣ же этихъ дѣлъ представлять Намѣстнику въ Царствѣ, чрезъ каждые три мѣсяца, подробные рапорты, V, 172; наконецъ должны быть представляемы ежегодно въ Коммисію Юстиціи, общія вѣдомости о дѣлахъ, производимыхъ о выходцахъ, V, 176. Порядокъ вызова къ возврату выходцевъ, V, 190. Въ представляемыхъ Намѣстнику спискахъ лицъ бѣжавшихъ за границу, должно быть означено время ихъ побѣга, V, 194.

ВѢДОМОСТИ, — о состояніи депозитовъ по уголовнымъ дѣламъ, Суды Полиціи Простой представляютъ въ Суды Исправительной Полиціи, сіи же послѣдніе въ Уголовные Суды, въ полугодные сроки, III, 384; — формы этихъ вѣдомостей, III, 405. Вѣдомости такимъ же депозитамъ, присужденнымъ въ пользу казны и проданнымъ, тѣ же Суды доставляютъ финансовымъ вѣдомствамъ, одновременно съ препровожденіемъ въ казенныя казначейства денегъ, III, 374. Форма этихъ вѣдомостей III, 397. Вѣдомости причитающимся квартирнымъ деньгамъ съ помѣщений судебныхъ мѣстъ, Суды представляютъ въ Коммисію Юстиціи съ началомъ cadaго года, III, 192; — форма этихъ вѣдомостей, III, 197. Форма вѣдомости о доходахъ по платежу гербовой

пошлины при опредѣленіи въ службу, за пожалованья, патенты и дипломы, III, 427. Форма вѣдомости штрафнымъ деньгамъ за ненадлежащую гербовую бумагу, взысканіямъ за неотмѣченную контравенцію и взысканіямъ дисциплинарнымъ, III, 435; — представленіе этихъ вѣдомостей въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства, I, 114. Вѣдомости о дѣйствіяхъ мировыхъ Судовъ, должны быть представляемы въ Коммисію Юстиціи, чрезъ посредство Гражданскихъ Трибуналовъ, которые обязаны представлять таковыя вѣдомости и о своихъ дѣйствіяхъ I, 186; IV, 272; — формы этихъ вѣдомостей, IV, 276, 278, 282; — сроки для представленія оныхъ, IV, 288; — обязанность выставленія въ оныхъ числа произведенныхъ опечатаній, распечатаній а также числа актовъ опроса, IV, 290; — числа неизготовленныхъ рѣшеній, IV, 296; — вычисленія въ оныхъ отдѣльно дѣлъ гражданскихъ, торговыхъ и числа опекъ, IV, 306, 311. Годовыя вѣдомости о дѣйствіяхъ, представляемыя Гражданскими Трибуналами, IV, 296. Бургомистры, Президенты и Административные Коммисары обязаны представлять вѣдомости о своихъ судебныхъ дѣйствіяхъ въ подлежащіе Гражданскіе Трибуналы, IV, 84; — инструкция изданная по сему предмету, IV, 92, и форма, IV, 97. Обязанность представленія Коммерческими Трибуналами, вѣдомостей о своихъ дѣйствіяхъ, IV, 114. Представляемыя прежде вѣдомости о дѣйствіяхъ IX Департамента Правительствующаго Сената, I, 196. Освобожденіе Оберъ-Прокурора этого Департамента отъ представленія упомянутыхъ срочныхъ вѣдомостей, при сохраненіи представленія годовыхъ отчетовъ, I, 198; IV, 326. Вѣдомости о дѣлахъ начатыхъ противъ судебныхъ чиновниковъ и служителей, представляемыя Прокурорами, I, 184; IV, 236; — формы этихъ вѣдомостей, IV, 249, 257, 265. Вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ нехристіанскихъ исповѣданій представляютъ Гражданскіе Трибуналы, I, 206; IV, 374; — форма этихъ вѣдомостей, IV, 381. Вѣдомости дѣламъ, рѣшеннымъ въ послѣдней инстанціи, I, 198; IV, 336. Вѣдомости о дѣйствіяхъ карательныхъ Судовъ, I, 258; — форма этихъ вѣдомостей, V, 196; — срокъ для представленія оныхъ, V, 224. Форма трех-

мѣсячныхъ вѣдомостей о дѣйствіяхъ X Департамента Правительствующаго Сената, V, 228;—такая же форма вѣдомостей Апелляціоннаго Суда, V, 234;—дополненіе этихъ формъ и подробная инструкція, V, 242. Статистическія вѣдомости уголовнымъ дѣламъ для Гражданскихъ Губернаторовъ, I, 262; V, 254;—форма этихъ вѣдомостей, V, 266. Вѣдомости объ арестованныхъ лицахъ и форма оныхъ, I, 272; V, 288. Вѣдомости о числѣ и движеніи арестантовъ, форма оныхъ, V, 20;—перемѣна этой формы, V, 50;—срокъ для представленія этихъ вѣдомостей, V, 22;—обязанность объясненія въ нихъ причины происшедшаго въ производствѣ дѣла замедленія, V, 46. Статистическія вѣдомости о дѣйствіяхъ карательныхъ Судовъ, порядокъ составленія оныхъ, V, 2. Форма рапорта о началіи новаго дѣла, V, 271;—о разслѣдываемыхъ проступкахъ и обвиненныхъ лицахъ, V, 279. Вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ между лицами христіанскихъ исповѣданій, см. *Суды духовные*.

Г.

ГЕРОЛЬДІЯ, — дѣйствія оной, возложены на Государственный Совѣтъ Царства, I, 16.

ГРАЖДАНСКОЕ ОТДѢЛЕНІЕ Правительственной Коммисіи Юстиціи, — составъ и предѣлы вѣдомства онаго, I, 118.

Д.

ДЕПОЗИТНЫЯ КНИГИ, — порядокъ содержанія и веденія оныхъ въ карательныхъ Судахъ III, 360; — форма этихъ книгъ, III, 389.

ДЕПОЗИТЫ по уголовнымъ дѣламъ, — приѣмъ оныхъ, контролированіе, храненіе и исполненіе по онымъ, III, 360. —

Утвержденіе Совѣтомъ Управленія инструкція, изданной по сему предмету, III, 412, I, 110.

ДИРЕКТОРЪ ГЛАВНЫЙ Правительственной Коммисіи Юстиціи, — предѣлы его вѣдомства I, 122, 302, 304, 318, 344; — обязанность представленія Государю Императору рапортовъ о послѣдствіяхъ объѣздовъ, дѣлаемыхъ имъ для обозрѣнія подвѣдомственныхъ ему властей, IV, 232, 234.

ДИРЕКТОРЫ ОТДѢЛЕНІЙ, — предѣлы вѣдомства и отвѣтственность I, 302, 324, 350.

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ, — учрежденіе въ Правительственной Коммисіи Юстиціи особой должности Секретаря для занятій корректурою онаго, III, 242.

ДОРОЖНЫЕ СЛУЖИТЕЛИ, — постановленіе рѣшеній о томъ, подлежатъ ли они судебной отвѣтственности за преступленія и проступки по службѣ, I, 240, V, 124.

ДУПЛИКАТЫ книгъ гражданскаго состоянія, — см. *Книги гражданского состоянія*.

ДѢЙСТВІЯ СУДЕБНЫЯ, — какому подлежатъ контролю. См. *Вѣдомости, Рапорты*.

ДѢЛА, — коммерческія русскихъ купцовъ, рѣшаются Коммерческимъ Трибуналомъ въ комплектъ Судей, избранныхъ изъ этихъ же купцовъ, въ Апелляціонномъ же Судѣ входитъ въ комплектъ Ассесоръ, избираемый тоже изъ русскихъ купцовъ, IV, 136. Дѣла о проступкахъ по службѣ раздѣляются на дисциплинарныя, уголовныя и гражданско — и уголовно — дисциплинарныя I, 34. Обязанность представленія въ Коммисію Юстиціи вѣдомостей дисциплинарныхъ и уголовныхъ дѣлъ о судебныхъ чиновникахъ и служителяхъ, IV, 236; формы этихъ вѣдомостей, IV, 249, 257, 265. Предписаніе о помѣщеніи въ оныхъ и дѣлъ по обвиненію чиновниковъ и служителей, назначеніе коихъ въ должности зависитъ отъ Предсѣдателей, IV, 242, 244.

Дѣла дисциплинарныя. I, 38. Порядокъ принесенія жалобъ по этимъ дѣламъ на опредѣленія, подвергающія взысканіямъ, II, 270. Обвинительные акты по сего рода дѣламъ, должны

быть представляемы въ Комисію Юстиціи, II, 282. Срокъ для принесенія жалобы по дисциплинарныхъ дѣламъ, II, 284.

Дѣла уголовныя лицъ арестованныхъ и о чиновникахъ, обвиняемыхъ въ преступленіяхъ по службѣ, подлежатъ надзору Коммисіи Юстиціи, I, 218, 234.

ДѢЛОПРОИЗВОДИТЕЛИ въ Правительственной Коммисіи Юстиціи, — обязанности ихъ и отвѣтственность, I, 324, 364; — переводчики для русскаго языка, I, 368, 372, 377. Въ рапортахъ по уголовнымъ дѣламъ, представляемыхъ Коммисіи Юстиціи, должны быть поименованы Дѣлопроизводители, II, 252.

Ж.

ЖАЛОБЫ, — прошенія, порядокъ подачи оныхъ, I, 60; по дѣламъ дисциплинарнымъ чиновниковъ судебного вѣдомства; порядокъ принесенія оныхъ, I, 34, II, 270; — срокъ, II, 284; — могутъ быть приносимы не иначе, какъ по воспослѣдованіи рѣшенія по самому существу дѣла, II, 288.

ЖАЛОВАНИЕ Прокурору при Гражданскомъ Трибуналѣ въ Варшавѣ за исполненіе обязанностей Прокурора при Духовныхъ Судахъ Варшавской Архіепископіи, IV, 368.

ЖУРНАЛИСТЪ главный, его обязанности, I, 296, 320, 406; *журналисты* по Отдѣленіямъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, — ихъ занятія, I, 322, 324, 364.

З.

ЗАВѢРЕНІЕ, — заграничныхъ судебныхъ рѣшеній и актовъ, которые должны быть приведены въ дѣйствіе въ Царствѣ, I, 382; — рѣшеній и актовъ, состоявшихся въ здѣшнихъ Судахъ и правительственныхъ учрежденіяхъ, долженствующихъ возымѣть законную силу за границею, I, 384; — довѣренностей для представленія въ Имперію, I, 388; — документовъ, служащихъ для переселенія изъ Имперіи въ Царство, I, 390; — актовъ гражданского состоянія, выдаваемыхъ приходскими священниками

V, 318; — подписей Судебныхъ Приставовъ и Возныхъ, V, 324; — нотаріальныхъ актовъ, составленныхъ Актовыми Писарями, V, 326. Предсѣдатели Трибуналовъ не должны возлагать на Судей завѣренія, вмѣсто ихъ, судебныхъ актовъ, V, 328. Обязанность веденія въ Гражданскихъ Трибуналахъ журналовъ завѣреній, V, 330. Завѣреніе актовъ, составляемыхъ въ Имперіи и приводимыхъ въ исполненіе въ Царствѣ, и обратно, I, 334, 386, 388; V, 332; — дополненіе правилъ по сему предмету, V, 356. Завѣреніе рѣшеній здѣшнихъ Судовъ, относящихся къ лицамъ, жительствовавшимъ въ С. Петербургѣ, V, 360; документовъ представляемыхъ въ Герольдію Имперіи, I, 390; V, 362; — документовъ представляемыхъ въ б. Герольдію Царства, I, 336; V, 378; — древнихъ документовъ, V, 382. Порядокъ завѣренія этихъ документовъ, I, 392. Завѣреніе выписей изъ документовъ, выдаваемыхъ изъ архива въ Краковѣ, I, 394. Изготовленіе завѣреній актовъ въ Канцеляріи Коммисіи Юстиціи, I, 394, 396; — утвержденіе подписью этихъ завѣреній, I, 396. Заведеніе въ Коммисію Юстиціи контроля дѣлаемымъ завѣреніямъ, I, 396. Форма книги завѣреній актовъ, имѣющихъ быть приведенными въ исполненіе въ Царствѣ или за границею, V, 387; — книги завѣреній актовъ, составленныхъ въ Царствѣ и имѣющихъ быть приведенными въ исполненіе въ Имперію, V, 395; — и обратно, V, 403.

ЗАПИСИ, — дарственные, въ пользу общественныхъ учреждений, представляетъ на утвержденіе Совѣта Управленія Коммисіи Юстиціи, I, 160; IV, 158. Обязанность представленія копій съ актовъ по сему предмету въ количествѣ экземпляровъ, соотвѣтствующемъ числу записей, подлежащихъ утвержденію, IV, 160. Представленіе въ Счетную Палату вѣдомости этимъ записямъ, IV, 170. Ходатайство объ утвержденіи записей въ пользу православныхъ и евангелическихъ церквей относится въ Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, I, 166.

ЗАСВИДѢТЕЛЬСТВОВАНИЕ, — судебныхъ рѣшеній и актовъ, см. *Завѣреніе*.

ЗАСТУПАЮЩІЕ МѢСТО, Главнаго Директора Юстиціи и Директоровъ Отдѣленій этой же Коммисіи, I, 308; — Судей Коммерческаго Трибунала и Ассесора при Апелляціонномъ Судѣ по торговымъ дѣламъ русскихъ купцовъ, см. *Выборы*.

ЗАЩИТНИКИ, — не могутъ отказываться отъ принятія на себя защиты дѣлъ русскихъ купцовъ, мелкихъ продавцевъ и извозчиковъ, IV, 140; — вознагражденіе ихъ изъ суммъ, въ распоряженіи Коммисіи Юстиціи предоставленныхъ, за труды по торговымъ дѣламъ недостаточныхъ русскихъ купцовъ, IV, 140; — по всѣмъ другимъ дѣламъ недостаточныхъ лицъ, назначаются официально Предсѣдателями подлежащихъ Судовъ I, 168; IV, 180; — см. *Отсрочка въ уплатѣ гербовой пошлины Пренотация*.

ЗДАНИЯ КАЗЕННЫЯ, — въ коихъ помѣщаются судебныя мѣста, содержатся Правительственною Коммисіею Юстиціи, III, 166; — осторожное обращеніе съ огнемъ въ этихъ зданіяхъ, и гдѣ должны быть въ нихъ помѣщаемы кассы, архивы и склады бумагъ, III, 176. Плата за занимаемыя въ нихъ чиновниками помѣщенія, см. *Помѣщенія*.

ЗДАНИЯ ТЮРЕМНЫЯ, — а равно занимаемыя въ нихъ помѣщенія Судами Исправительной Полиціи, должны быть содержимы Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, I, 84; III, 170.

И.

ИЗДЕРЖКИ, — по опубликованію приговоровъ по дѣламъ о признаніи безвѣстнаго отсутствія, IV, 154.

ИПОТЕКИ губернскія и окружныя, — ревизія оныхъ I, 144.

ИПОТЕЧНЫЯ КНИГИ, — хранятся подъ непосредственнымъ надзоромъ ипотечныхъ Писарей, I, 148; — охраненіе ихъ

отъ уничтоженія, IV, 108; — воспрещеніе оставленія ихъ на ночь въ канцеляріяхъ Нотаріусовъ, IV, 110.

К.

КАПИТАЛЪ ЖЕЛѢЗНЫЙ, — см. *Суммы*.

КАССА, — помѣщеніе оной въ казенныхъ зданіяхъ, см. *Зданія казенныя*.

КАНЦЕЛЯРІЯ Коммисіи Юстиціи, — размѣщеніе оной по Отдѣленіямъ, V, 308; — прежній надзоръ за нею, I, 378, — и нынѣшній, I, 296.

КАНЦЕЛЯРИСТЫ, — обязанности ихъ и отвѣтственность, I, 414; — въ которомъ часу должны являться въ канцелярію, I, 418.

КВАРТИРЫ, — см. *Помѣщенія*.

КНИГИ ГРАЖДАНСКАГО СОСТОЯНІЯ, — приготовленіе оныхъ, скрѣпленіе по листамъ, повѣрка и отсылка въ судебныя архивы, IV, 10; — какими чиновниками должны быть повѣряемы и въ какой срокъ представляемы въ архивы Мировыхъ Судовъ, IV, 18, 28. — Обязанность Прокуроровъ при Гражданскихъ Трибуналахъ наблюдать за соевременнымъ представленіемъ ихъ въ архивы, IV, 30. Производство срочныхъ и чрезвычайныхъ ревизій этихъ книгъ, IV, 40. Назначеніе чиновниковъ для ревизіи этихъ книгъ православнаго исповѣданія, евангелическихъ церквей и раскольниковъ, IV, 24; — предписаніе Подсудкамъ, дабы они повѣряли книги гражданскаго состоянія евангелическихъ исповѣданій, IV, 36. Упущенія по веденію этихъ книгъ, во всякомъ случаѣ, для опредѣленія степени виновности, должны быть повѣряемы производствомъ слѣдствія, IV, 212.

КНИГИ ДЛЯ ЗАПИСИ ОГЛАШЕНІЙ О СОЧЕТАЮЩИХСЯ БРАКОМЪ, — не скрѣпляются по листамъ, IV, 12.

КНИГИ ПРИСУТСТВУЮЩИХЪ, — веденіе оныхъ по Отдѣленіямъ Коммисіи Юстиціи, I, 418.

КОММИСИИ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫЯ, — учрежденіе оныхъ, II, 150.

КОММИСИЯ ЮСТИЦИИ, — учрежденіе оной, II, 168; — разрѣшеніе производить въ ней дѣла прежнимъ порядкомъ, I, 4; II, 148. Приостановленіе объявленія въ Дневникъ Законовъ учрежденія оной, II, 190; — внутреннее устройство ея II, 192; — настоящій составъ ея и значеніе, I, 10; — права, I, 20; — засѣданія ея обыкновенныя и чрезвычайныя, I, 300; — комплекты этихъ засѣданій, I, 302; — какіе предметы подлежатъ въ ней коллегіальнымъ совѣщаніямъ и рѣшеніямъ, I, 300. Порядокъ исполненія дѣлъ по Отдѣленіямъ, I, 305, 322, а равно докладъ оныхъ въ засѣданіяхъ, I, 326. Редакція и форма бумагъ, отправляемыхъ изъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, I, 330; — какія бумаги подписываются Главнымъ Директоромъ, и какія могутъ быть подписываемы Директоромъ Отдѣленія, I, 332. Порядокъ перепечатыванія изготовленныхъ по Отдѣленіямъ бумагъ, подпись оныхъ, отправленіе и храненіе въ архивъ черновыхъ отпусковъ, I, 336. Заведеніе присмотра за немедленнымъ исполненіемъ предписаній Намѣстника, II, 248.

КОМПЛЕКТЫ, — засѣданій Правительственной Коммисіи Юстиціи I, 302; — представленіе и утвержденіе такихъ комплектовъ для Гражданскихъ Судовъ, I, 120.

КОНДУИТНЫЕ СПИСКИ, — первоначальное заведеніе оныхъ, послѣдовавшія измѣненія и настоящая форма, I, 22, 24; — храненіе ихъ въ секретномъ архивѣ Правительственной Коммисіи Юстиціи, I, 292; — представленіе таковыхъ ежегодно о всѣхъ судебныхъ чиновникахъ и должностныхъ лицахъ, II, 256. Прокуроры представляютъ конduitные списки тѣхъ только чиновниковъ, которые имъ подвѣдомственны непосредственно, II, 258. Форма конduitнаго списка, II, 263.

КОНДУКТОРЫ, — постановленіе предварительныхъ рѣшеній, относительно преданія ихъ, за проступки по службѣ, судебной отвѣтственности, V, 124.

КОНТРАКТЫ, — по найму помѣщеній для Судовъ, заключаютъ Предсѣдатели подлежащихъ Судовъ и представляютъ таковыя на утвержденіе Правительственной Коммисіи Юстиціи, III, 190.

КОНТРОЛЕРЪ въ Канцеляріи Правительственной Коммисіи Юстиціи, — обязанности его и отвѣтственность, I, 366.

КОНТРОЛЬ, — по приведенію въ порядокъ архивовъ древнихъ актовъ принадлежитъ Предсѣдателямъ Гражданскихъ Трибуналовъ, III, 220. Контролированіе и веденіе счетовъ по желѣзному капиталу принадлежитъ Правительственной Коммисіи Юстиціи, III, 302; — по уголовнымъ депозитамъ предоставлено Уголовнымъ Судамъ, III, 414. Введеніе контроля по гербовымъ сборамъ отъ опредѣленій въ должности, пожалованій, патентовъ и дипломовъ, I, 112; — форма сего контроля, III, 419; — веденіе онаго по штрафнымъ деньгамъ за ненадлежащую гербовую бумагу, за неотмѣченную контравенцію и по взысканіямъ дисциплинарнымъ I, 114; — форма сего контроля, III, 435. Контроль по производству дѣлъ, пользующихся отсрочкою въ уплатѣ гербовыхъ пошлинъ, I, 172; — заведеніе онаго въ Коммисіи Юстиціи для немедленнаго исполненія предписаній Намѣстника, II, 248. Контроль дѣлъ, по которымъ замедляется постановленіе подлежащими властями рѣшенія о томъ, подлежитъ ли чиновникъ преданію суду, V, 120. Контроль переходящимъ суммамъ, см. *Суммы переходяція*.

М.

МАССЫ НЕСОСТОЯТЕЛЬНЫХЪ ДОЛЖНИКОВЪ, — остаются подъ непосредственнымъ наблюденіемъ Вице-Предсѣдателя Коммерческаго Трибунала, IV, 116. Инструкція касательно производства дѣлъ о массахъ несостоятельныхъ должниковъ, IV, 120.

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ, — учрежденіе онаго II, 42; — внутреннее устройство, II, 80; — разрѣшеніе производить въ оноу дѣла прежнимъ порядкомъ, II, 146.

МИНИСТРЫ, — учрежденіе ихъ, II, 2; — когда отмѣнены, I, 6.

Н.

НАДЗОРЪ, — за поведеніемъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ по вѣдомству Юстиціи, I, 66, 80; — за чиновниками для совершенія актовъ гражданскаго состоянія, IV, 20; — за Помощниками Уѣздныхъ Начальниковъ, IV, 32; — за административными чиновниками, которымъ присвоены нѣкоторые судебныя дѣйствія, IV, 68, 84; — за дѣйствіями Регентовъ, IV, 388; — за дѣйствіями Мировыхъ Судовъ и Трибуналовъ Гражданскихъ и Коммерческихъ, IV, 114, 272; — за дѣйствіями Духовныхъ Судовъ, IV, 340; — за дѣйствіями Карательныхъ Судовъ, V, 196. Надзоръ за Судами Исправительной и Простой Полиціи, V, 202; — за тюрьмами, V, 304. Надзоръ за чиновниками, см. *Кондуктные списки*.

НАКАЗАНИЯ, — за проступки по службѣ, I, 30;

Дисциплинарныя и денежныя взысканія съ духовныхъ лицъ за несоблюденіе закона о брачномъ союзѣ, опредѣляетъ духовное ихъ начальство или Правительственная Коммисія Юстиціи, IV, 208; порядокъ дѣйствія при повѣркѣ этихъ упущеній, а равно и другихъ найденныхъ по содержанію актовъ гражданскаго состоянія, и представленіе ко взысканію, I, 178; IV, 212; — съ чиновниковъ для совершенія актовъ гражданскаго состоянія опредѣляютъ Гражданскіе Трибуналы, IV, 20.

Наказанія Уголовныя, обряды, коими должно быть сопровождено приведеніе оныхъ, въ исполненіе, I, 226; V, 86; — отмѣна обряда поставленія преступниковъ подъ позорный столбъ, V, 112; — преступники приговоренные къ уголовнымъ наказаніямъ, долж-

ны составлять въ тѣхъ тюрьмахъ, въ которыхъ находились во время слѣдствія V, 68; — смягченіе наказаній уголовныхъ и исправительныхъ, II, 368; — наказаніе, розгами отмѣнено, II, 368; —

Наказанія Экстраординарныя, отмѣнены, II, 368.

НАЧАЛЬНИКЪ архива Коммисіи Юстиціи, — обязанности его и отвѣтственность, I, 320, 340, 398.

Начальники Отдѣлений Коммисіи Юстиціи и ихъ отвѣтственность, I, 62, 320, 360.

НЕСОСТОЯТЕЛЬНОСТЬ должниковъ, — см. *Массы*.

О.

ОБЗОРЪ ДѢЙСТВІЙ судебныхъ мѣстъ, — Коммисія Юстиціи обязана представлять въ Совѣтъ Управленія, I, 56. Матеріалы къ сему обзору дѣйствій Гражданскихъ Судовъ собираются Гражданскимъ Отдѣленіемъ Коммисіи Юстиціи, I, 180; — къ обзору же дѣйствій карательныхъ Судовъ Уголовнымъ Отдѣленіемъ тойже Коммисіи, I, 286; — изъ этихъ матеріаловъ Правитель Канцеляріи Коммисіи, Юстиціи составляетъ годовой отчетъ, I, 293, 342; — срокъ для представленія онаго, II, 374.

ОПРЕДѢЛЕНІЕ въ судебныя должности, — во время Герцогства Варшавскаго и во время Царства, III, 62, 78; — новый по сему предмету уставъ, III, 92, 144. Означеніе властей, [отъ которыхъ зависитъ опредѣленіе въ должности, I, 26. Основанія къ опредѣленію, перемѣщенію, или представленію къ опредѣленію въ должности, I, 80; — отъ кого зависитъ опредѣленіе въ должности чиновниковъ Коммисіи Юстиціи, I, 308; — порядокъ опредѣленія и представленія къ опредѣленію въ судебныя должности, I, 312.

ОТВѢТСТВЕННОСТЬ чиновниковъ для совершенія актовъ Гражданскаго состоянія, IV, 20; — Помощниковъ Уѣздныхъ Начальниковъ по ревизіи Книгъ Гражданскаго состоянія, IV, 32; — административныхъ чиновниковъ, коимъ присвоены нѣкоторые судебныя дѣйствія, IV, 68, 106; — судебныхъ

чиновниковъ за замедленіе въ производствѣ уголовныхъ дѣлъ, V, 38;— судебныхъ чиновниковъ и служителей, см. *Дѣла дисциплинарныя, наказанія*.

ОТДѢЛЕНІЕ СУДЕБНЫХЪ ПЕРЕВОДЧИКОВЪ, — учрежденіе онаго и назначеніе, см. *Переводчики, переводы*.

ОТСРОЧКА ВЪ УПЛАТѢ ГЕРБОВОЙ ПОШЛИНЫ,— по дѣламъ недостаточныхъ лицъ, а равно порядокъ испрошенія оной, I, 168; IV, 180; — по дѣламъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, I, 170.

ОТСУТСТВИЕ БЕЗВѢСТНОЕ,— порядокъ дѣйствія по дѣламъ о признаніи безвѣстно-отсутствующимъ, I, 156. Освобожденіе отъ уплаты издержекъ по напечатанію объявленій о безвѣстно отсутствующемъ лицѣ, должно быть постановляемо въ приговорахъ, IV, 152. Прокуроры обязаны дѣлать заключеніе и обращать вниманіе по сего рода дѣламъ, дѣйствительно ли стороны въ состояніи нести иждержки по напечатанію объявленій, или нѣтъ, IV, 154.

II.

ПЕРЕВОДЧИКИ, для перевода бумагъ съ польскаго языка на русскій и съ русскаго на польскій; — первоначальное учрежденіе ихъ при Коммисіи Юстиціи, I, 370, — ихъ обязанности, I, 370; — учрежденіе впоследствии при Коммерческомъ Трибуналѣ въ Варшавѣ и при Апелляціонномъ Судѣ, IV, 140; — при Варшавскихъ Департаментахъ Правительствующаго Сената, I, 372. Учрежденіе Отдѣленія судебныхъ переводчиковъ, I, 372; — увеличеніе состава этого Отдѣленія двумя переводчиками, I, 376. Переводчикъ-Дѣлопроизводитель, — обязанности его и отвѣтственность, I, 368, 372, 376. Учрежденіе переводчика для нѣмецкаго языка и его обязанности, I, 378; — а равно другаго переводчика для французскаго языка, I, 378, 380.

ПЕРЕВОДЫ судебныхъ бумагъ съ польскаго на русскій языкъ и обратно, — первоначально производились переводчиками при Губернскихъ Правленіяхъ и Уѣздныхъ Начальникахъ, I, 370; впоследствии обязанность эта возложена отчасти на Суды, отчасти на переводчиковъ Губернскихъ Правленій и Канцелярій Уѣздныхъ Начальниковъ, отчасти же на Отдѣленіе судебныхъ переводчиковъ, I, 374; наконецъ, переводчики административныхъ управленій освобождены отъ этой обязанности, I, 376.

ПЕРЕПИСКА, — веденіе непосредственныхъ сношеній между Судами Царства и Австрійскими по спорнымъ и наслѣдственнымъ дѣламъ, III, 244. Разрѣшеніе Судамъ Царства сноситься непосредственно по такимъ же дѣламъ съ Прусскими Судами, III, 246. Объясненіе касательно производства этой переписки, III, 248. Переписка съ военными властями въ Царствѣ должна производиться на польскомъ языкѣ, IV, 198, 200, 202, 204.

ПЛАТА, — за судебные экзамены, I, 78; III, 160; — за помѣщенія, занимаемыя чиновниками въ казенныхъ зданіяхъ, см. *Помѣщенія*.

ПОВѢРКА книгъ гражданскаго состоянія, см. *Книги Гражданскаго Состоянія*; — древнихъ документовъ, см. *Завѣреніе*.

ПОЗЫВЪ, — на какомъ языкѣ долженъ быть вручаемъ для жителей Имперіи и военныхъ лицъ, см. *Акты судебныя*.

ПОМИЛОВАНИЕ, — обязательныя по сему предмету, правила, I, 44; — дозволеніе приговореннымъ къ уголовнымъ наказаніямъ приносить просьбы о помилованіи, II, 292; — просьбы о помилованіи должны быть представляемы на Высочайшее разрѣшеніе, II, 294; — опредѣленіе порядка принесенія этихъ просьбъ и предоставленіе Намѣстнику власти помилованія, II, 296. Представленія о помилованіи могутъ быть дѣлаемы не прежде, какъ послѣ окончательнаго разсмотрѣнія дѣла судебнымъ порядкомъ, II, 302. Обвиняемые въ уголовномъ преступ-

леніи, только по истощеніи ими всѣхъ средствъ законной защиты, могутъ быть представляемы къ помилованію, II, 304. Обязанность Судовъ безотлагательно приводить въ исполненіе постановленія относительно подсудимыхъ, просившихъ о помилованіи, II, 308. Определеніе срока, съ котораго должно считать наказаніе относительно помилованныхъ преступниковъ, II, 310. Формы, по какимъ должны быть составляемы представленія къ помилованію, II, 314. Порядокъ представленія къ помилованію контрабандистовъ, II, 360. Въ какихъ случаяхъ подача просьбъ о помилованіи не можетъ имѣть мѣста, II, 362.

ПОМѢЩЕНІЯ. Помѣщеніемъ судебныхъ мѣстъ занимается Коммисія Юстиціи, I, 82; III, 166. Помѣщенія подъ Суды Исправительной Полиціи, состояція въ тюремныхъ замкахъ содержатся Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, III, 170; помѣщенія въ казенныхъ зданіяхъ, не могутъ быть занимаемы бесплатно чиновниками и должностными лицами, за исключеніемъ лишь случаевъ, указанныхъ закономъ, III, 184. Уполномоченіе Предсѣдателей къ заключенію контрактовъ на наемъ помѣщеній для Судовъ, III, 190. Обязанность представленія, съ началомъ каждаго года, вѣдомостей причитающимся квартирнымъ деньгамъ, III, 192. Веденіе въ Административно-Контрольномъ Отдѣленіи Коммисіи Юстиціи контроля помѣщеній и уплачиваемыхъ за оныя квартирныхъ денегъ I, 86; форма сего контроля, III, 201.

ПОСОБІЯ единовременныя, — исходатайствованіе оныхъ, I, 96.

ПРАВИТЕЛЬ КАНЦЕЛЯРИИ, — обязанности его и отвѣтственность, I, 62, 292, 318, 342, 352.

ПРЕДАНИЕ СУДУ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, — за проступки и преступленія по службѣ, I, 34, 238; II, 272; — можетъ послѣдовать только по произведенному первоначальному слѣдствію, I, 36; II, 276; преданіе Суду административныхъ чиновниковъ, исполняющихъ нѣкоторыя судебныя обязанности, IV, 74, 78.

ПРЕДСѢДАТЕЛИ Гражданскихъ Трибуналовъ, не должны возлагать на Судей засвидѣтельствованія, вмѣсто ихъ, судебныхъ актовъ, V, 328.

ПРЕИМУЩЕСТВА учениковъ, окончивающихъ курсъ наукъ въ университетахъ Имперіи и Юридическихъ курсахъ, III, 84.

ПРЕНОТАЦІЯ, см. *Отсрочка въ уплатѣ гербовой пошлины.*

ПРЕСТУПЛЕНІЕ уголовное, — обвиненные въ ономъ, только по истощеніи ими всѣхъ средствъ законной защиты, могутъ быть представляемы къ помилованію, II, 304. Что должно почитаться уголовнымъ преступленіемъ, II, 306.

ПРЕСТУПНИКИ приговоренные къ крѣпостному или тяжкому заключенію должны быть ссылаемы въ каторжную работу или въ крѣпости, I, 222; V, 54; дополненіе правилъ по сему, предмету, V, 56; срокъ, съ котораго слѣдуетъ имъ считать наказаніе, V, 64; приговоренные къ уголовнымъ наказаніямъ, до окончательнаго рѣшенія дѣлъ о нихъ, должны оставаться въ тѣхъ тюрьмахъ, въ коихъ содержались до осужденія ихъ, V, 68. Обязанность представленія въ Правительственную Коммисію Юстиціи вѣдомостей объ арестахъ, приговоренныхъ къ уголовнымъ наказаніямъ, V, 94. Отмѣна обряда поставленія такихъ преступниковъ подъ позорный столбъ, V, 112. Сношенія съ заграничными властями о выдачѣ преступниковъ, бѣжавшихъ за границу и тамъ укрывающихся, I, 282.

ПРИСЯГА, — исполненіе ей при вступленіи въ должность, I, 416.

ПРОДАЖА депозитовъ по уголовнымъ дѣламъ съ публичныхъ торговъ, см. *Депозиты.*

ПРОЦЕНТЫ отъ ссудъ, выдаваемыхъ недостаточнымъ чиновникамъ, — изъ суммы 6,000 р. с, III, 268; — изъ желѣзнаго капитала, III, 302.

Р.

РАПОРТЫ о болѣ важныхъ преступленіяхъ, Коммисія Юстиціи представляетъ Намѣстнику въ Царствѣ, I, 270. Рапорты представляемые Коммисіею Юстиціи должны заключать въ себѣ фамилии Дѣлопроизводителей II, 252, содержаніе II, 252, Отдѣленіе, изъ котораго послѣдовало предписаніе, II, 254. Рапорты объ успѣхѣ по приведеніи въ порядокъ древнихъ актовъ въ Главномъ архивѣ и сроки для представленія оныхъ, III, 216; — объ успѣхѣ по таковому же приведенію въ порядокъ въ другихъ архивахъ древнихъ актовъ и сроки для представленія оныхъ, III, 220; инструкція по сему предмету, данная Предсѣдателямъ Гражданскихъ Трибуналовъ, III, 224. Рапорты о состояніи и оборотѣ депозитовъ по уголовнымъ дѣламъ Уголовные Суды были обязаны представлять ежегодно Правительственной Коммисіи Юстиціи, III, 360; освобожденіе отъ представленія оныхъ, III, 414. Рапорты объ отсутствующихъ Сенаторахъ и Членахъ Сената, представляемые Главному Директору Юстиціи, IV, 328; форма этихъ рапортовъ, IV, 330; предписаніе о представленіи оныхъ на одномъ польскомъ языкѣ, IV, 332. Рапорты о произведенныхъ ревизіяхъ въ канцеляріяхъ Регентовъ, I, 206; IV, 388. Рапорты Прокуроровъ объ упущеніяхъ судебныхъ чиновниковъ при производствѣ слѣдствій по уголовнымъ дѣламъ, V, 24; — о причинахъ замедленія по уголовнымъ дѣламъ, V, 46; — о рѣшительныхъ приговорахъ по дѣламъ о выходцахъ, V, 170; — о ходѣ дѣлъ о выходцахъ, представляемые Намѣстнику въ Царствѣ, V, 172. Рапорты о дѣйствіяхъ Судовъ и другихъ властей, а равно о административныхъ чинивникахъ, на которыхъ возложены нѣкоторыя судебныя обязанности, см. *Вѣдомости о дѣйствіяхъ*.

РЕВИЗИИ, — Судовъ производимыя первоначально Ревизорами, IV, 220; нынѣ Судьями для особыхъ порученій Правительственной Коммисіи Юстиціи, IV, 224. Ревизіи книгъ граж-

данскаго состоянія Подсудками и Прокурорами, IV, 28, 40; — дѣлъ по опекамъ, IV, 92; — ипотечныхъ и нотаріальныхъ дѣйствій, IV, 388; — тюремъ, I, 278; V, 304; — Предсѣдателями Гражданскихъ Трибуналовъ ежегодно архивовъ древнихъ актовъ, III, 220; — депозитовъ въ карательныхъ Судахъ Предсѣдательствующими въ Судахъ, совмѣстно съ Прокурорами и Помощниками Прокуроровъ, въ Судахъ же Полиціи Исправительной и Простой въ присутствіи Президентовъ или Бургомистровъ, III, 380.

РЕВИЗОРЫ были учреждены прежде для производства ревизіи Судовъ, IV, 219.

РѢШЕНІЯ о томъ, подлежитъ ли чиновникъ преданію суду, или нѣтъ, — обязанность Прокуроровъ наблюдать за послѣднимъ постановленіемъ оныхъ, V, 114; а равно о веденіи контроля дѣлъ, по которымъ не послѣдовало еще таковаго рѣшенія административныхъ властей, V, 120; — относительно кондукторовъ и дорожныхъ служителей, V, 124; — относительно чиновниковъ и служителей таможеннаго вѣдомства, а равно желѣзной дороги, I, 240.

С.

СВИДѢТЕЛЬСТВА, — форма свидѣтельствъ выдаваемыхъ, Высшею Экзаминаціонною Коммисіею и Экзаминаціонными Комитетами, кандидатамъ, признаннымъ способными къ опредѣленію въ судебныя должности, см. *Экзамены*.

СВИДѢТЕЛЬСТВОВАНИЕ судебныхъ рѣшеній и актовъ, см. *Завѣреніе*.

СЕКВЕСТРЪ, — взятіе въ оный имущества лицъ, пребывающихъ самовольно за границею, V, 130.

СЕКРЕТАРИ въ Коммисіи Юстиціи, — ихъ обязанности, I, 324, 364. Обязанности Секретаря присутствія той же Коммисіи, I, 358.

СЕНАТЪ. Оберъ-Прокуроръ IX Департамента освобожденъ отъ представленія рапортовъ о движеніи гражданскихъ

дѣлъ, IV, 326; рапорты о дѣйствіяхъ X Департамента представляются, чрезъ каждые три мѣсяца, Оберъ-Прокуроромъ того же Департамента, I, 260; V, 234. Рапорты объ отсутствующихъ Сенаторахъ и Членахъ Сената, см. *Рапорты*.

СЛУЖИТЕЛИ,—въ Правительственной Коммисіи Юстиціи,—ихъ обязанности, I, 414; — надзоръ за ними, I, 416; — дорожные, см. *Дорожные служители*.

СЛѢДСТВІЯ ПО УГОЛОВНЫМЪ ДѢЛАМЪ, — объ упущеніяхъ судебныхъ чиновниковъ въ производствѣ оныхъ слѣдуетъ доносить Правительственной Коммисіи Юстиціи, V, 24; за замедленіе въ производствѣ оныхъ, судебные чиновники должны быть привлекаемы къ отвѣтственности, V, 38.

СПИСКИ О СТАРШИНСТВѢ судебныхъ чиновниковъ,— веденіе оныхъ въ Административномъ Отдѣленіи Коммисіи Юстиціи, I, 66.

СПОРЫ,—относительно платы, слѣдующей Архивариусу древнихъ актовъ за выписки изъ этихъ же актовъ, рѣшаетъ Гражданскій Трибуналъ или Предсѣдатель Трибунала, III, 230.

СРОКЪ, — въ который долженъ послѣдовать отвѣтъ на прошеніе, поданное въ Коммисію Юстиціи, I, 322; — для принесенія жалобъ по дисциплинарнымъ дѣламъ, II, 284; — для представленія обзора дѣйствій по управленію, II, 374; — для судебной аппликаціи, III, 98 и канцелярской, III, 126; — для выдержанія выспихъ судебныхъ экзаменовъ, III, 144, и низшихъ, III, 150; — для платы за помѣщенія занимаемыхъ чиновниками въ казенныхъ зданіяхъ, III, 184; — для заключенія контрактовъ по найму помѣщеній подъ судебныя мѣста, III, 190; — для представленія Коммисіи Юстиціи вѣдомостей причитающимся квартирнымъ деньгамъ съ помѣщеній судебныхъ мѣстъ, III, 192; — для представленія рапортовъ о ходѣ работъ по приведенію въ порядокъ архивовъ древнихъ актовъ, III, 220; — для возврата ссудъ, выдаваемыхъ недостаточнымъ чиновникамъ, изъ особыхъ суммъ, III, 300; — для ревизіи депозитовъ по уголовнымъ дѣламъ, III, 382; — для представленія вѣдомостей о состояніи этихъ же депозитовъ, III, 384; — для ревизіи книгъ гражданского состоянія

Прокурорами при Гражданскихъ Трибуналахъ, IV, 40; — для представленія вѣдомостей о дѣйствіяхъ Коммерческаго Трибунала, IV, 112; — вѣдомостей о дѣйствіяхъ Мировыхъ Судовъ, IV, 288; Гражданскихъ Трибуналовъ, IV, 296; Духовныхъ Судовъ, IV, 340; — для вѣдомостей о брачныхъ дѣлахъ между лицами не христіанскихъ исповѣданій, IV, 374; — дисциплинарныхъ и уголовныхъ дѣлъ, а равно дисциплинарныхъ взысканій, опредѣляемыхъ съ судебныхъ чиновниковъ и служителей, IV, 236; — для рапортовъ объ отсутствующихъ Сенаторахъ и Членахъ Сената, IV, 328; — для вѣдомостей о рѣшеніяхъ, состоявшихся въ послѣдней инстанціи, IV, 336. Срокъ съ котораго слѣдуетъ считать наказаніе преступникамъ, ссылаемымъ въ Сибирь, V, 64. Срокъ для представленія Коммисіи Юстиціи рапортовъ о преступникахъ, приговоренныхъ къ уголовнымъ наказаніямъ, V, 94; — для возвращенія въ отечество лицъ, неправильно пребывающихъ за границею, V, 186; — для представленія вѣдомостей о дѣйствіяхъ карательныхъ Судовъ, V, 224; — вѣдомостей о дѣйствіяхъ Апелляціоннаго Суда, V, 234, и X Департамента Правительствующаго Сената, V, 228.

ССУДЫ,—выдача ихъ недостаточнымъ чиновникамъ, см. *Суммы*.

ССЫЛКА преступниковъ въ Сибирь, — формальности, какія должны быть при этомъ соблюдаемы, I, 226; V, 78, 86. Чиновники виновные въ несоблюденіи этихъ формальностей, отвѣтствуютъ за расходы по содержанію арестантовъ въ Сибирь, I, 230; V, 90. Обязанность помѣщенія въ вѣдомостяхъ при ссылкѣ арестантовъ въ Сибирь, свѣдѣнія о семейномъ ихъ положеніи, I, 232; V, 106.

СТАТИСТИКА уголовная, — прежній порядокъ составленія оной, I, 264, и настоящій, V, 2; рапорты Судовъ для составленія оной, V, 271, 279.

СТОЛБЪ ПОЗОРНЫЙ, — поставленіе подъ оный преступниковъ, приговоренныхъ къ уголовнымъ наказаніямъ, отмѣнено, I, 232; V, 112.

СУДЪ АПЕЛЛЯЦІОННЫЙ, — представляемыя вѣдомости о дѣйствіяхъ онаго, I, 260; V, 234, 242.

СУДЫ ДУХОВНЫЕ, — инстанціи этих Судовъ, а равно приглашеніе Прокуроровъ при Гражданскихъ Трибуналахъ къ исправленію при нихъ должности Прокурора, I, 200. Упраздненіе, на основаніи конкордата, третьей инстанціи духовныхъ, Судовъ въ Варшавской Архіепархіи, I, 204. Суточные деньги для Прокуроровъ за поѣздки для присутствованія въ засѣданіяхъ духовныхъ Судовъ, IV, 362. Обязанности Прокуроровъ при этихъ же Судахъ, IV, 364. Вѣдомости о дѣйствіяхъ духовныхъ Судовъ Прокуроры представляютъ въ годичные сроки, IV, 340; форма этой вѣдомости по дѣламъ католическаго исповѣданія, IV, 347; форма вѣдомости по дѣламъ евангелическаго исповѣданія, IV, 355. Инструкція, данная по сему предмету Прокурорамъ, IV, 370.

СУДЫ ИСПРАВИТЕЛЬНОЙ ПОЛИЦИИ, — надзоръ за ними, V, 202. Вѣдомости о ихъ дѣйствіяхъ, см. *Вѣдомости*.

СУДЫ МИРОВЫЕ, — какіе представляютъ рапорты объ исполненныхъ ими дѣлахъ, см. *Вѣдомости*.

СУДЫ ПОЛИЦИИ ПРОСТОЙ, — надзоръ за ними, V, 202, см. *Вѣдомости*.

СУДЫ УГОЛОВНЫЕ, — вѣдомости о ихъ дѣйствіяхъ, см. *Вѣдомости*.

СУДЫ для особыхъ порученій Правительственной Комисіи Юстиціи, — учрежденіе ихъ и обязанности, I, 362; IV, 224. Судьи Коммерческаго Трибунала избираемые изъ русскихъ купцовъ, см. *Трибуналь Коммерческій*.

СУММЫ, — на содержаніе казенныхъ зданій и наемъ помѣщеній для судебныхъ мѣстъ, III, 166; — на приведеніе въ порядокъ архивовъ древнихъ актовъ, III, 212; — перечисленіе оставшихся послѣ Прусскаго и Австрійскаго правительствъ въ Казну Царства, съ тѣмъ условіемъ, чтобы были выданы во всякое время истцу, III, 252; — массы банковыхъ процентовъ и массы премій, изъ какого образовались источники, и предназначеніе оныхъ, а равно гдѣ нынѣ находятся и какія власти заведываютъ оными, I, 100; III, 256.

Сумма 6,000 р. с. на ссуды для несостоятельныхъ чи-

новниковъ, служащихъ въ провинціи, а равно размѣръ процента отъ этихъ ссудъ, I, 106; III, 268. Комисіи Юстиціи обязана увѣдомлять Правительственную Комисію Финансовъ о каждой ссудѣ выданной изъ этой суммы, III, 270.

Железный капиталъ 43,500 р. с., назначенный ГОСУДАРЕМЪ ИМПЕРАТОРОМЪ на ссуды для несостоятельныхъ чиновниковъ, служащихъ въ Варшавѣ, III, 274; распределеніе этой суммы между различными вѣдомствами и условія для выдачи изъ оной ссуды, а равно контролированіе ея, III, 292; примѣненіе этихъ правилъ и къ ссудамъ, производимымъ изъ суммы 6,000 р. с., I, 108; III, 306.

Суммы, — на вознагражденіе Защитниковъ за хожденіе по коммерческимъ дѣламъ недостаточныхъ русскихъ купцовъ, IV, 136; — на разѣзды и суточные для Судей для особыхъ порученій въ Правительственной Комисіи Юстиціи, IV, 224.

Переходящія суммы, — источникъ оныхъ, храненіе и контролированіе I, 108; III, 332; формы контроля этихъ суммъ, III, 345, 353.

Г.

ТАБАКЪ, — куреніе въ присутственныхъ мѣстахъ воспрещено, III, 176.

ТАКСА для Архиваріусовъ древнихъ актовъ, III, 230.

ТИПОГРАФІЯ Комисіи Юстиціи присоединена къ типографіи Комисіи Народнаго Просвѣщенія I, 94; III, 240.

ТОРГИ, — на поставку канцелярскихъ матеріаловъ и другихъ потребностей для Комисіи Юстиціи, I, 294; — на продажу депозитовъ Карательныхъ Судовъ, см. *Депозиты*.

ТРИБУНАЛЪ Коммерческій, — составъ оного и выборы Предсѣдателя, Вице-Предсѣдателя и Судей, I, 152. Упраздненіе Коммерческихъ Трибуналовъ въ провинціи и возложеніе на Гражданскіе Трибуналы исполненія ихъ обязанностей, IV, 112. Вѣдомости о дѣйствіяхъ Коммерческаго Трибунала въ Варшавѣ, IV, 114. Выборъ Вице-Предсѣдателя и обязанности его, IV,

132; — по торговымъ дѣламъ русскихъ купцовъ увеличенъ составъ онаго двумя Судьями и двумя заступающими ихъ мѣсто, избираемыми изъ этихъ же купцовъ, IV, 136; — имѣетъ переводчика для русскаго языка, IV, 136. Порядокъ производства выборовъ, IV, 138, 148.

Гражданскіе Трибуналы, — какія представляютъ вѣдомости о дѣйствіяхъ и рапорты, см. *Вѣдомости*.

ТЮРЬМЫ. Обязанность представленія Намѣстнику ежемесячно вѣдомостей объ арестованныхъ лицахъ, V, 288. Предписаніе объ изясненіи въ этихъ вѣдомостяхъ причины медленности по арестантскимъ дѣламъ, V, 292; дополнение сего предписанія, V, 296. Предписаніе сокращенной формы вѣдомости, о движеніи арестантскихъ дѣлъ, V, 298. Обязанность представленія въ Коммисію Юстиціи дубликатовъ этихъ вѣдомостей, V, 300. Надзоръ за тюрьмами, V, 304; ревизія тюремъ, I, 278.

У.

УВОЛЬНЕНИЕ отъ должности зависитъ отъ тѣхъ властей, которыя назначаютъ въ оныя, I, 26.

УГОЛОВНОЕ ОТДѢЛЕНИЕ Коммисіи Юстиціи, — составъ онаго и предметы вѣдомства, I, 208.

УНИВЕРСИТЕТЫ въ Имперіи, — отправленіе въ оныя учениковъ на счетъ суммъ Казны Царства, III, 80.

УНИВЕРСИТЕТЪ Королевскій, см. *Школа правовѣдній*.

УНИКАТЫ актовъ гражданского состоянія, см. *Книги Гражданскаго Состоянія*.

УПРАВЛЕНІЯ ОБЩАГО, — Отдѣленіе въ Коммисіи Юстиціи, составъ онаго и предѣлы власти, I, 288.

УСТРОЙСТВО внутреннее, — Министерства Юстиціи, II, 80; — Коммисіи Юстиціи, II, 192; — 6. Высшей Экзаминаціонной Коммисіи, III, 60, и 6. Воеводскихъ Экзаминаціонныхъ Комми-

сій, III, 54; — нынѣшней Высшей Экзаминаціонной Коммисіи, III, 144, и Экзаминаціонныхъ Комитетовъ, III, 150, 164.

УЧРЕЖДЕНІЕ, — Министерствъ, II, 2; — Канцеляріи Министра Юстиціи, II, 42; — Коммисіи Юстиціи, II, 168. Приостановленіе объявленія въ Дневникѣ Законовъ учрежденія сей послѣдней, II, 190. Учрежденіе Экзаминаціонныхъ Коммисій въ 1816 году, предѣлы ихъ вѣдомства и правила для кандидатовъ, подвергающихся экзамену, III, 32. Внутреннее устройство Воеводскихъ Экзаминаціонныхъ Коммисій, III, 54; такое-же устройство бывшей Высшей Экзаминаціонной Коммисіи, III, 60. Учрежденіе вмѣсто ихъ Экзаминаціонныхъ Комитетовъ при Гражданскихъ Трибуналахъ и Высшей Экзаминаціонной Коммисіи при Правительственной Коммисіи Юстиціи, III, 92. Учрежденіе Экзаминаціонныхъ Комитетовъ при Трибуналахъ въ Варшавѣ, въ Люблинѣ, Радомѣ и Плоцкѣ, III, 142. Внутреннее устройство Высшей Экзаминаціонной Коммисіи, III, 144; такое-же устройство Экзаминаціонныхъ Комитетовъ для судебныхъ должностей, III, 150; — и для канцелярскихъ должностей, III, 164. Учрежденіе чиновниковъ для совершенія актовъ гражданского состоянія, I, 124; IV, 2; — Отдѣленія судебныхъ переводчиковъ, I, 372.

УБѢДЫ, — урѣвненіе оныхъ соразмѣрно пространству и народонаселенію, III, 204; дѣйствія по сему предмету Коммисіи Юстиціи, I, 86.

Ф.

ФОРМА, — журнала Генеральнаго Секретаря Министерства Юстиціи (нынѣ Правителя Канцеляріи Коммисіи Юстиціи), II, 107; — главной регистратуры, II, 115; — контроля; содержаемаго Генеральнымъ Секретаремъ Министерства Юстиціи (нынѣ Правителемъ Канцеляріи Коммисіи Юстиціи), II, 123; — контроля содержаемаго Регентомъ Министерства Юстиціи (ны-

нѣ Экзекуторомъ Канцеляріи Коммисіи Юстиціи), II, 131; — семидневной выписки изъ журналовъ Канцеляріи Министерства Юстиціи, для контролированія движенія дѣлъ, II, 139; — кондуктнаго списка судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ II, 263; — табели о приговоренныхъ къ обыкновенному наказанію, представляемыхъ Уголовными Судами къ помилованію, II, 337; — такой-же табели объ остающихся на волѣ преступникахъ, II, 345; — табели о преступникахъ, приговоренныхъ въ чрезвычайному наказанію, II, 353; — свидѣтельства, выдаваемого Высшею Экзаминаціонною Коммисіею, III, 154; — свидѣтельства, выдаваемого Экзаминационными Комитетами, III, 156; — свидѣтельства для кандидатовъ, выдержавшихъ экзамень на канцелярскія должности, III, 162; — контроля занимаемыхъ судебными мѣстами помѣщеній и уплачиваемыхъ за оныя квартирныхъ денегъ, III, 197; — контроля переходящимъ суммамъ, III, 345, 353; — книги судебныхъ депозитовъ въ Карательныхъ Судахъ, III, 389; — вѣдомости депозитамъ по уголовнымъ дѣламъ, проданнымъ въ пользу казны, III, 397; — вѣдомости о состояніи этихъ же депозитовъ, III, 405; — контроля платежей гербовой пошлины при опредѣленіи въ службу, за пожалованія, патенты и т. п., III, 419; — вѣдомости доходамъ съ этихъ платежей, III, 427; — контроля штрафныхъ денегъ за ненадлежащую гербовую бумагу, взысканій за неотмѣченную контравенцію и взысканій дисциплинарныхъ, III, 435; — вѣдомости доходамъ по этимъ штрафнымъ деньгамъ, III, 443; — вѣдомости о судебныхъ дѣйствіяхъ, производимыхъ административными чиновниками, IV, 97; — вѣдомости дарственнымъ записямъ въ общественную пользу, IV, 167; — вѣдомости о дисциплинарныхъ взысканіяхъ, IV, 249; — вѣдомости о дѣлахъ дисциплинарныхъ и уголовныхъ дѣлахъ, IV, 257; — вѣдомости о дѣлахъ по обвиненію въ преступленіяхъ внѣ службы, IV, 265; — рапортовъ о судебныхъ дѣйствіяхъ по гражданскимъ дѣламъ, IV, 278, 282; — вѣдомости о дѣйствіяхъ Мирowychъ Судовъ, IV, 306; — рапорта объ отсутствующихъ Сенаторахъ и Членахъ Сената, IV, 328; — вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ

католическаго исповѣданія, IV, 347; — вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ евангелическихъ исповѣданій, IV, 355; — вѣдомости о брачныхъ дѣлахъ нехристіанскихъ исповѣданій, IV, 381; — списка арестантамъ, присужденнымъ, вошедшими въ законную силу приговорами, къ уголовнымъ наказаніямъ, V, 99; — вѣдомости о дѣйствіяхъ X Департамента Правительствующаго Сената, V, 230; — вѣдомости объ уголовныхъ дѣлахъ по Апелляціонному Суду, V, 236; — вѣдомости о приговорахъ по уголовнымъ дѣламъ, изготовленныхъ въ Апелляціонномъ Судѣ, V, 240; — рапорта о начатіи новаго дѣла, V, 271; — статистической вѣдомости о разслѣдываемыхъ проступкахъ и обвиненныхъ лицахъ, V, 279; — вѣдомости объ арестованныхъ лицахъ, V, 290; — книги засвидѣтельствованій актовъ, имѣющихъ быть приведенными въ исполненіе въ Царствѣ или за границу, V, 387; — книги для контроля составленныхъ въ Царствѣ актовъ, которые должны быть приведены въ исполненіе въ Имперіи, V, 395, — и обратно, V, 403; — вѣдомости о числѣ и движеніи арестантовъ, V, въ концѣ этого тома; — вѣдомости о дѣйствіяхъ Суда Полиціи Простой, тамъ же; Суда Исправительной Полиціи, тамъ же; Уголовнаго Суда, тамъ же; — статистическихъ вѣдомостей, представляемыхъ Гражданскимъ Губернаторамъ Помощниками Прокуроровъ при Судахъ Исправительной Полиціи, тамъ же.

ФУНДУШИ, — см. *Суммы*.

Ч.

ЧАСЫ, въ которые чиновники и служители Правительственной Коммисіи Юстиціи должны находиться на службѣ; I, 416.

ЧИНОВНИКИ административные, — изданіе для нихъ инструкціи объ исполненіи ими судебныхъ обязанностей и представленіи вѣдомостей, IV, 92; — подлежать отвѣтственно-

сти передъ Трибуналами, IV, 68, 106. Чиновники для совершенія актовъ гражданского состоянія, — учрежденіе ихъ, см. *Учрежденіе*; — подлежатъ отвѣтственности передъ Гражданскими Трибуналами, см. *Отвѣтственность*.

ЧЛЕНЫ Коммисіи Юстиціи, — см. *Директоры Отдѣлений*.

ШЕФЪ, см. *Начальникъ*.

ШИНКИ, — устраненіе ихъ изъ здаій, въ коихъ находятся судебныя мѣста, III, 172.

ШКОЛА ПРАВОВѢДѢНІЯ, — учрежденіе ея въ 1808 г., I, 68; III, 2. Основаніе, вмѣсто оной, Главной Школы, подъ названіемъ Королевско-Александровскаго Университета, I, 68; III, 28. Учрежденіе въ 1840 г. Юридическихъ Курсовъ, III, 70; штатъ для профессоровъ этихъ же курсовъ, III, 88. Закрытіе этихъ курсовъ и введеніе преподаванія законовъ въ гимназіяхъ, и наконецъ, учрежденіе существующей нынѣ Главной Школы съ факультетомъ юридическихъ и административныхъ наукъ, I, 70, 72.

ШТАТЪ, — Главнаго Архива древнихъ актовъ, III, 210; — Секретаря въ Правительственной Коммисіи Юстиціи для веденія корректуры Дневника Законовъ, I, 94; III, 242; — Профессоровъ б. Юридическихъ Курсовъ, III, 88.

И.

ЭКЗАМЕНЫ, какимъ подвергался каждый, желающій опредѣлиться въ должность по государственной службѣ и гдѣ таковыя держались, III, 32.

Экзамены Судебные для испытанія научнаго подготовленія судебныхъ чиновниковъ и должностныхъ лицъ, I, 66; — во время Герцогства Варшавскаго, III, 14; — во время Царства, III, 32; — сохранены Положеніемъ о юридическихъ курсахъ, III, 84; —

новыя по сему предмету правила о судебныхъ и канцелярскихъ экзаменахъ, а равно сроки для держанія оныхъ, III, 106; дополненіе этихъ правилъ относительно судебныхъ экзаменовъ, III, 136; въ какіе сроки и въ какомъ порядкѣ должны быть производимы высшіе судебные экзамены въ Высшей Экзаминаціонной Коммисіи, III, 144; а равно низшіе судебные экзамены въ Экзаминаціонныхъ Комитетахъ, III, 150. Формы свидѣтельствъ, выдаваемыхъ кандидатамъ, признаннымъ способными къ исправленію судебныхъ должностей, III, 154, 156; установленіе платы за судебные экзамены, III, 160. Освобождаются отъ экзаменовъ чиновники состоящіе, во время изданія положенія, въ должностяхъ не ниже VIII класса; чиновники же занимающіе должности IX и X классовъ обязаны выдержать лишь высшій экзаменъ, III, 128; допущеніе низшихъ судебныхъ чиновниковъ къ низшимъ судебнымъ экзаменамъ, III, 134. Формы свидѣтельствъ, выдаваемыхъ кандидатамъ, выдержавшимъ экзамены на канцелярскія должности, III, 162. Вѣдомости и именной списокъ кандидатамъ выдержавшимъ экзамены ведетъ Административное Отдѣленіе, I, 64, 78.

ЭКЗЕКУТОРЪ Канцеляріи Коммисіи Юстиціи, — его обязанности, I, 378.

ЭКСПЕДИТОРЪ Коммисіи Юстиціи, — его обязанности и отвѣтственность, I, 296, 408.

ЭМЕРИТУРА, — испрошеніе оной, I, 96.

ЮРИДИЧЕСКІЕ КУРСЫ, — учреждены при Варшавской Гимназіи, см. *Школа правовѣдѣнія, Примуцества*.

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY.

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

DO CZĘŚCI I-jej ZBIORU PRZEPISÓW WYDZIAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI, OBEJMUJĄCEJ ORGANIZACYĄ KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAWIEDLIWOŚCI.

[Tomy I, II, III, IV i V].

A.

ADJUNKCI archiwum Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,—ich obowiązki, I, 321, 399 (*). Obowiązki i odpowiedzialność Adjunkta Kontrolera Wydziału Administracyi i Kontroli, I, 367.

ADMINISTRACYJNY Wydział Kommiss. Sprawiedliwości,—jego skład i atrybucye, I, 65.

AKTA DAWNE,—pozostawienie ich w archiwach prowincjonalnych do czasu uporządkowania, I, 91; III, 215. Instrukcyja co do wydawania wypisów z tychże akt, III, 235.

AKTA SĄDOWE,—wręcane w biurze Prokuratorów dla osób w Austrii i Prusach zamieszkałych, I, 97; III, 249;—forma ich doręczeń dla mieszkańców Cesarstwa, I, 173; IV, 191; dla wojskowych rodem z Królestwa, w Cesarstwie przebywających, I, 175; IV, 195; dla wojskowych w Królestwie konsystujących, IV, 197.

AKTA STANU CYWILNEGO,—spisywanie ich w oddzielnych księgach, oraz porządek ich utrzymywania, IV, 3;—ich legalizacya, V, 319;—żądane w drodze dyplomatycznej przez władze austriackie, mają być bezpłatnie i bez stempla wydawane, V, 321. Patrz *Księgi Stanu Cywilnego*.

(*) Liczba rzymska oznacza tom niniejszego Zbioru przepisów, a liczba arabska stronicę tegoż tomu.

AKTA ZEJŚCIA—mieszkańców Królestwa za granicą zmarłych, mają być zachowywane u urzędników Stanu Cywilnego lub w Archiwum Głównym, oraz ogłaszane w Gazecie Rządowej, I, 137;—o ile dotyczą wojskowych niższych stopni rodem z Królestwa, przesyłane są Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, IV, 57, 59, a następnie urzędnikom Stanu Cywilnego do zachowania, IV, 61; ogłoszenia o śmierci takich wojskowych w dziennikach gubernialnych, I, 135, lub w gazecie policyjnej, IV, 65.

APELLACYA w sprawach karności,—porządek odwoływania się, I, 35; II, 271; termina, II, 285;—służy tylko po wyroku stanowczym, II, 289.

APLIKACYA. Dawniejsze zasady w przyjmowaniu na aplikantów sądowych, III, 9; obowiązująca obecnie Ustawa o aplikacyi, oraz przepisy o przyjmowaniu na aplikantów sądowych i egzaminach, jakim mają oni podlegać, III, 93; także przepisy co do aplikantów kancelaryjnych, III, 125; uzupełnienie przepisów o aplikacyi, III, 137.

APLIKANCI sądowi i kancelaryjni,—jaką powinni mieć kwalifikacyą, i jakim ulegają egzaminom, patrz *Aplikacya, Egzamina*.

ARCHIWUM Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,—jego skład, I, 291; rodzaj załatwianych czynności, I, 297, 341. Księgi, kontrole i rejestra w niem utrzymywane, I, 399, 405, i porządek załatwiania czynności, I, 403. Oznaczenie miejsca, gdzie archiwa w gmachach rządowych mieszczono być mają, III, 179.

ARCHIWA AKT DAWNYCH. Ustanowienie ogólnego Archiwum akt dawnych w Warszawie, dozór nad niem, jego skład, oraz etat, I, 89; III, 207; z jakich funduszków kosztą uporządkowania tych archiwów mają być ponoszone, III, 213. Instrukcyja wskazująca sposób porządkowania tych archiwów i zalecająca składanie raportów o postępie tej czynności, III, 217; nadzór nad uporządkowaniem ich pozostawiony Prezesom Trybunałów Cywilnych, III, 221. Osobom obcym wstęp do archiwów wzbroniony, III, 239. Obowiązek Archiwum Ogólnego (głównego) utrzymywania listy osób za granicą zmarłych, których akta zejścia do zachowania były mu przesłane, I, 139.

ASESSOROWIE obieralni z grona kupców ruskich, zasiadają w Sądzie Apellacyjnym z głosem stanowczym w sprawach handlowych tychże kupców, IV, 137;—wybieranemi są na czas nieograniczony, IV, 145, 147; wybory ich, I, 153.

B.

BIBLIOTEKA Kommissyi Sprawiedliwości,—jój początek i nadzór nad nią, I, 299;—instrukcyja względem jój utrzymywania, V, 313.

BIURO TŁOMACZY SĄDOWYCH,—jego Organizacya i przeznaczenie, patrz *Tłomacze, Tłumaczenia*.

C.

CYWILNY WYDZIAŁ Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,—jego skład i atrybucye, I, 119.

CZŁONKOWIE KOMMISSYI SPRAWIEDLIWOŚCI, patrz *Dyrektorowie Wydziałów*.

CZYNNOŚCI SĄDOWE,—jakić ulegają kontroli, patrz *Wykazy, Raporta*.

D.

DECYZYE kwalifikacyjne,—obowiązek Prokuratorów czuwania nad spiesznem ich ściąganiem, V, 115, oraz utrzymywania kontroli spraw zalegających w decyzjach kwalifikacyjnych u władz administracyjnych, V, 121. Decyzye kwalifikacyjne co do konduktorów i drożników, V, 125,—co do urzędników i officyalistów władz celnych oraz drogi żelaznej, I, 241.

DEPOZYTA w sprawach karnych,—ich przyjmowanie, kontrolowanie, zachowywanie i załatwianie, III, 361. Zatwierdzenie

przez Radę Administracyjną instrukcyi w téj mierze wydanej, I, 111; III, 413.

DEPOZYTOWE KSIĘGI,—ich utrzymywanie i porządek prowadzenia w Sądach karnych, III, 361; wzory tych ksiąg, III, 393.

DROŻNICY,—kwalifikowanie ich do odpowiedzialności sądowej za wykroczenia służbowe, I, 241; V, 125.

DRUKARNIA Kommissyi Sprawiedliwości połączona z drukarnią Kommissyi Oświecenia Publicznego, I, 95; III, 241.

DUPLIKATY ksiąg Stanu Cywilnego, patrz *Księgi Stanu Cywilnego*.

DYREKTOR GŁÓWNY Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,—jego atrybucye, I, 123, 303, 305, 319, 345; obowiązek składania przezeń raportów NAJJAŚNIEJSZEMU PANU z objazdu władz jego zarządowi poddanych, IV, 233, 235.

DYREKTOR KANCELARYI Kommissyi Sprawiedliwości,—jego obowiązki i odpowiedzialność, I, 63, 291, 293, 319, 343, 353.

DYREKTOROWIE WYDZIAŁÓW Kom. Sprawiedliwości,—ich atrybucye i odpowiedzialność, I, 303, 325, 351.

DZIENNIKARZ Główny Kom. Spr.,—jego obowiązki, I, 297, 321, 407. Dziennikarze wydziałowi,—ich czynności, I, 323, 325, 365,

DZIENNIK PRAW,—ustanowienie do jego korekty oddzielnego urzędnika w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, III, 243.

E.

EGZAMINA, jakim podlegał każdy ubiegający się o posadę w służbie Rządowej, i gdzie takowe były składane, III, 33;—sądowe, dla sprawdzenia kwalifikacyi naukowej urzędników i oficyalistów sądowych, I, 67;—za Księstwa Warszawskiego, III, 15;—za Królestwa, III, 33;—utrzymane Ustawą o kursach prawnych, III, 85; nowe w téj mierze przepisy o egzaminach na posady sądowe i kancelaryjne, oraz terminu ich składania, III, 107; uzupełnienie tych przepisów pod względem egzaminów sądowych, III, 137. W jakim czasie i porządku mają być odbywane egzami-

na sądowe wyższe w Kommissyi Najwyższej Egzaminacyjnej, III, 145; tudzież egzamina sądowe niższe w Komitetach Egzaminacyjnych, III, 151. Wzory świadectw wydawanych kandydatom uznanym za usposobionych do urzędów sądowych, III, 155, 157. Ustanowienie opłaty od egzaminów sądowych, III, 161. Wolni są od składania egzaminów urzędnicy zostający w chwili wydania Ustawy, na posadach najmniej klasy VIII, urzędnicy zaś klas IX i X mają obowiązek składać tylko egzamin wyższy, III, 129. Dozwolenie oficyalistom sądowym składania niższych egzaminów sądowych, III, 135. Wzory świadectw wydawanych kandydatom do posad kancelaryjnych przez egzamin wykwalifikowanym, III, 163. Wykazy i listy imienne kandydatów wyegzaminowanych utrzymuje Wydział Administracyjny Kom. Spraw., I, 65, 79.

EGZEKUTOR Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości,—jego obowiązki, I, 379.

EKSPEDYTOR Kommissyi Sprawiedliwości,—jego obowiązki i odpowiedzialność, I, 297, 409.

EMERYTURA,—jój wyjednywanie, I, 97.

ETAT—Archiwum Głównego akt dawnych, III, 211;—urzędnika w Kom. Rząd. Sprawiedliwości do korekty Dziennika Praw, I, 95; III, 243;—nauczycieli kursów prawnych, III, 89.

F.

FUNDUSZE—na utrzymanie gmachów rządowych i najem lokalów dla władz sądowych, III, 167;—na uporządkowanie archiwów akt dawnych, III, 213;—mas po-pruskich i po-austriackich przelane do Skarbu, z warunkiem wydania ich w każdym czasie interesantom, III, 253;—mas procentów bankowych i mas premio-
wych, z jakiego źródła powstały, i jakie otrzymały przeznaczenie, oraz gdzie są obecnie deponowane i przez jakie władze zarządzane, I, 101; III, 257.

Fundusz rsr. 6000 na pożyczki dla niezamożnych urzędników na prowincyi urzędujących, oraz stopa procentu od tych pożyczek, I, 107; III, 269. Kommissya Sprawiedliwości obowiązana jest o każdej pożyczce z funduszu tego udzielonej uwiadamiać Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, III, 271.

Fundusz żelazny rubli srebrem 43,500, przeznaczony przez NAJJASNIEJSZEGO PANA na pożyczki dla urzędników niezamożnych w Warszawie urzędujących, III, 275; rozdział tego funduszu między władze Rządowe, i warunki udzielania z niego pożyczki oraz kontrola nad nim, III, 293; zastosowanie tych przepisów i do pożyczek udzielanych z funduszu rs. 6000, I, 109; III, 307.

Fundusze,—na wynagrodzenie obrońców stawających w sprawach handlowych ubogich kupców ruskich, IV, 137; — na koszt podróży i diety dla Sędziów do szczególnych poruczeń Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, IV, 225.

Fundusze przechodnie, — ich źródło, zachowywanie i kontrolowanie, I, 109; III, 333. Wzory kontrol tych funduszków, III, 349, 357.

Fundusz żelazny,—źródło jego, przeznaczenie i kontrola nad nim, patrz *Fundusze*.

G.

GMACHY RZĄDOWE, mieszczące władze sądowe, utrzymywane są przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, III, 167; ostrożność z ogniem w tych gmachach, i gdzie urządzone w nich być mają kassy, archiwa i składy papierów, III, 177. Opłaty za lokale zajmowane w nich przez urzędników, patrz *Lokale*.

GMACHY WIEZIENNE oraz lokale zajmowane w nich przez Sądy Policji Poprawczej, utrzymywane być mają przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, I, 85; III, 171.

GODZINY, w których urzędnicy i oficyaliści Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości w biurze znajdować się mają, I, 417.

H.

HEROLDYA,—jój czynności przelane na Radę Stanu, I, 17.

HIPOTECZNE KSIĘGI,— zostają pod bezpośrednim nadzorem pisarzy hipotecznych, I, 149;—ich zabezpieczenie od zniszczenia, IV, 109; zakaz pozostawiania ich w porze nocnej w kancelaryach Rejentów, IV, 111.

HIPOTEKI gubernialne i okręgowe,—ich rewizye, I, 145.

I.

INSTRUKCYA SPRAW KARNYCH. O zboczeniach urzędników sądowych przy jój dopełnianiu należy donosić Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, V, 25; za zwłokę przy jój prowadzeniu urzędnicy mają być pociągani do odpowiedzialności, V, 39.

K.

KANCELARYA Kommissyi Sprawiedliwości,—rozdzielenie jój na Wydziały, V, 309; nadzór nad nią dawniejszy, I, 379, i obecny, I, 297.

KANCELIŚCI,—ich obowiązki i odpowiedzialność, I, 415;—o której godzinie do biura przybywać mają, I, 419.

KARA chłosty,—zniesiona, II, 369.

KARNOŚĆ nad urzędnikami Stanu Cywilnego, IV, 21;—nad Pomocnikami Naczelników Powiatu, z tytułu rewizyi ksiąg Stanu Cywilnego, IV, 33;—nad urzędnikami administracyjnymi, atrybucye sądowe spełniającymi, IV, 69, 107.

Karność nad urzędnikami i oficyalistami sądowymi, patrz *Sprawy karności*, *Kary*.

KARY za wykroczenia służbowe, I, 31.

Kary dyscyplinarne na duchownych za niezachowanie prawa o małżeństwie wymierza zwierzchność ich duchowna, IV, 209; po-

rzadek postępowania w sprawdzaniu tych uchybień oraz innych w utrzymywaniu akt Stanu Cywilnego dostrzeżonych, niemniej w przedstawianiu do ukarania I, 179; IV, 213.

Kary główne,—sposób ich wykonywania, I, 227; V, 69; zniesienie obrzędu wykonywania ich przez wystawienie pod pręgierzem, V, 113. Przestępcy skazani na kary główne, aż do ostatecznego załatwienia sprawy, mają być zatrzymywani w tych więzieniach, w których podczas śledztwa zostawali, V, 69. Złagodzenie kar głównych i poprawczych, II, 369.

Kary podzwyczajne,—zniesione, II, 369.

Kary porządkowe na urzędników Stanu Cywilnego wyrzekają Trybunały Cywilne, IV, 21; odwoływanie się od decyzji kary te stanowiących, IV, 207; za niezachowanie prawa o małżeństwie kary porządkowe na duchownych wymierza Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, IV, 209; porządek przedstawiania do tych kar, IV, 213.

KASA,—pomieszczenie jej w gmachach rządowych, patrz *Gmachy rządowe*.

KOMMISSYE RZĄDOWE,—ich statut, II, 151.

KOMMISSYA SPRAWIEDLIWOŚCI,—jej organizacja, II, 169; upoważnienie dla niej do odbywania czynności podług dawnego porządku, I, 5; II, 149. Wstrzymanie ogłoszenia jej Organizacji w Dzienniku Praw, II, 191; jej wewnętrzne urządzenie, II, 193; skład jej obecny i stanowisko, I, 11; atrybucye, I, 21; jej posiedzenia zwyczajne i nadzwyczajne, I, 301; kompleta tych posiedzeń, I, 303; jakie przedmioty wymagają w niej narad i decyzji kolegialnych, I, 301. Porządek załatwiania interesów po Wydziałach, I, 305, 323, oraz przedstawiania ich na posiedzeniach, I, 327. Redakcyja i forma ekspedycyj z Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości wychodzących, I, 331; jakie ekspedycye opatrzone być muszą podpisem Dyrektora Głównego, a na których podpis Dyrektora Wydziału jest dostatecznym, I, 333. Porządek w odpisywaniu przygotowanych ekspedycyj po Wydziałach, ich podpisywanie, ekspedycyowanie i zachowanie ekszhibitów w archiwum, I, 337. Zaprowa-

dzenie kontroli dla spiesznego wykonywania reskryptów Namiestnika, II, 249.

KOMPLETA posiedzeń Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, I, 303; przedstawianie i zatwierdzanie takich kompletów dla Sądów Cywilnych, I, 121.

KONDUKTOROWIE,—kwalifikowanie ich do odpowiedzialności sądowej za wykroczenia w służbie, V, 125.

KONTRAKTA o najem lokalów sądowych zawierają Prezesi właściwych Sądów i przedstawiają je do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, III, 191.

KONTROLA nad uporządkowaniem archiwów akt dawnych należy do Prezesów Trybunałów Cywilnych, III, 221. Kontrolowanie i rachunkowość funduszu żelaznego należy do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, III, 303. Kontrola nad depozytami karnymi pozostawiona Sądom Kryminalnym, III, 415; prowadzenie jej co do opłat stemplowych od nominacyj, nadań, patentów dyplomów, I, 113; wzory tych kontrol, III, 423; utrzymywanie jej co do kar kontrawencyjnych stemplowych, za przepuszczenie kontrawencyi i kar porządkowych, I, 115; wzory téj kontroli, III, 439. Kontrola nad sprawami a prenotacyi prowadzonymi, I, 173; zaprowadzenie jej w Kommissyi Sprawiedliwości dla spiesznego wykonywania reskryptów Namiestnika, II, 249. Kontrola nad sprawowaniem się urzędników i oficyalistów wydziału Sprawiedliwości, I, 67, 81;—nad urzędnikami Stanu Cywilnego, IV, 21;—nad Pomoenikami Naczelników Powiatu, IV, 33;—nad urzędnikami administracyjnymi atrybucye sądowe spełniającymi, IV, 69, 85;—nad czynnościami Rejentów, IV, 389;—nad czynnościami Sądów Pokoju i Trybunałów Cywilnych oraz Handlowych, IV, 273, 115;—nad czynnościami Sądów duchownych, IV, 341;—nad czynnościami Sądów karnych, V, 197. Kontrola spraw zalegających w decyzjach kwalifikacyjnych, V, 121. Kontrola nad urzędnikami, patrz *Listy konduity*;—nad funduszami przechodniemi, patrz *Fundusze przechodnie*.

KONTROLER w biurze Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości,—jego obowiązki i odpowiedzialność, I, 367.

KORESPONDENCYA między Sądami Królestwa a Sądami austriackimi może być prowadzona bezpośrednio w sprawach spornych i spadkowych, III, 245. Upoważnienie Sądów Królestwa do bezpośredniego znoszenia się w takichże sprawach z Sądami pruskimi, III, 247. Objaśnienie pod względem prowadzenia tych korespondencyj, III, 249. Korespondencya z władzami wojskowymi w Królestwie ma być prowadzoną w języku polskim, IV, 199, 201, 203, 205.

KOSZTA ogłoszeń wyroków w sprawach o uznanie nieobecności, IV, 154.

KRYMINALNY WYDZIAŁ Kommissyi Sprawiedliwości,—jego skład i atrybucye, I, 209.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO,—ich przygotowywanie, zaznaczanie, sprawdzanie, oraz składanie do archiwów sądowych, IV, 11; — przez jakich urzędników mają być sprawdzane, i w jakim terminie do archiwów Sądów Pokoju składane, IV, 19, 29. Obowiązek Prokuratorów przy Trybunałach Cywilnych do czuwania nad regularnem składaniem ich do archiwów, IV, 31. Odbywanie terminowych i nadzwyczajnych rewizyj tych ksiąg, IV, 41. Wyznaczenie urzędników do sprawdzania takich ksiąg wyznań: prawosławnego, ewangelickich i sekty filiponów, IV, 25; poruczenie Podśędkom sprawdzania ksiąg Stanu Cywilnego wyznań ewangelickich, IV, 37. Uchybienia w utrzymywaniu tych ksiąg dopuszczone, w każdym razie, dla ocenienia stopnia winy, przez śledztwo sprawdzone być powinny, IV, 213.

KSIĘGI ZAPOWIEDZI nie potrzebują być zaznaczane, IV, 13

KURSA PRAWNE utworzone przy gimnazjum Warszawskiem, patrz *Szkola Prawa, Przywileje*.

KWALIFIKACYA do posad sądowych, — sprawdzanie jej przez egzamina, I, 67; patrz także *Egzamina, Aplikacya*.

LEGALIZACYA,—wyroków i aktów zagranicznych mających być wykonanymi w Królestwie, I, 383; — wyroków i aktów przez Sady i Władze tutejsze wydanych, a do użytku za granicą posłużyc mających, I, 385; — plenipotencyj do użytku w Cesarstwie, I, 389; — dokumentów mających służyć do przesiedlenia się z Cesarstwa do Królestwa, I, 391; — aktów Stanu Cywilnego wydanych przez proboszczów, V, 319; — podpisu komorników i woźnych, V, 325; — aktów notaryalnych sporządzonych przez Pisarzy Aktowych, V, 327. Przy dopełnianiu legalizacyi Prezesi Trybunałów nie powinni wyręczać się Sędziami, V, 329. Obowiązek utrzymywania w Trybunałach Cywilnych dzienników legalizacyjnych, V, 331. Legalizacya aktów sporządzonych w Cesarstwie, a wykonywanych w Królestwie, i nawzajem, I, 335, 387, 389; V, 333; uzupełnienie przepisów pod tym względem, V, 357. Legalizacya wyroków Sądów tutejszych, dotyczących osób w Petersburgu zamieszkałych, V, 361; — dokumentów przeznaczonych do użytku Heroldyi Cesarstwa, I, 391; V, 363; — dokumentów do użytku b. Heroldyi Królestwa, I, 337; V, 379; — dawnych dokumentów, V, 383. Forma dopełniania poświadczeń tych dokumentów, I, 393. Legalizacya wypisów dokumentów pochodzących z archiwum w Krakowie, I, 395. Przygotowanie legalizacyj aktów w biurze Kommissyi Sprawiedliwości, I, 395, 397; stwierdzanie podpisem tych legalizacyj, I, 397. Zaprowadzenie w Kommissyi Sprawiedliwości kontrol dopełnianych legalizacyj, I, 397. Wzór księgi legalizacyj aktów, mających być wykonanymi w kraju lub za granicą, V, 391. Wzór księgi legalizacyj aktów sporządzonych w Królestwie, a mających być wykonanymi w Cesarstwie, V, 399, i nawzajem, V, 407.

LEGATA, patrz *Zapisy*.

LICYTACYA na dostawę potrzeb biurowych Kommissyi Sprawiedliwości, I, 295. Licytacya depozytów Sądów karnych, patrz *Depozyta*.

LISTY KONDUITY,—pierwiastkowe ich zaprowadzenie, następne zmiany i obecna forma I, 23, 25; zachowywanie ich w ar-

chiwum sekretném Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, I, 293; składanie ich corocznie co do wszystkich urzędników i officyalistów sądowych, II, 257. Prokuratorowie składają te listy tylko co do osób bezpośrednio im podległych, II, 259. Wzór listy konduity, II, 267.

LISTY OBECNOŚCI, — ich utrzymywanie po Wydziałach Kommissyi Sprawiedliwości, I, 419.

LISTY STARSZEŃSTWA urzędników sądowych, — utrzymywanie ich w Wydziale Administracyjnym Kommissyi Sprawiedliwości, I, 67.

LOKALE. Lokalnością władz sądowych zajmuje się Kommissya Sprawiedliwości, I, 83; III, 167. Lokale Sądów Policji Poprawczej, o ile są w gmachach więziennych, mają być utrzymywane kosztem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, III, 171. Lokale w gmachach rządowych nie mogą być zajmowane bezpłatnie przez urzędników i officyalistów, z wyjątkiem przypadków przez prawo wskazanych, III, 185. Upoważnienie Prezesów Sądów do zawierania kontraktów o najem lokali dla władz sądowych, III, 191. Obowiązek nadsyłania z początkiem każdego roku wykazów opłat za komorne przynależnych, III, 193. Kontrola lokali i cen dzierżawnych za nie opłacanych, utrzymywana w Wydziale Administracyjnym Kommissyi Sprawiedliwości, I, 87; wzór téj kontroli, III, 201.

L.

ŁASKA. Przepisy pod względem udawania się do łaski osób skazanych, I, 45; odwoływanie się do niej skazanym na karę główną dozwolone, II, 293; ma być przedstawiane do decyzji Panującego, II, 295; porządek odwoływania się do niej określony, i władza ułaskawiania przelana na Namiestnika, II, 297. Powtórne odwoływanie się do łaski, II, 301. Przedstawienia do łaski mogą następować dopiero po ostateczném rozpoznaniu sprawy na drodze sądowej, II, 303. Obwinieni o zbrodnię kapitalną dopiero po wyczerpieniu wszelkich

środków prawnej obrony, mogą być przedstawiani do łaski, II, 205. Obowiązek Sądów wykonywania bezzwłocznie postanowień w drodze łaski wydanych, II, 309. Oznaczenie czasu, od jakiego ma się liczyć bieg kary dla ułaskawionych, II, 311. Forma przedstawiania do łaski, II, 315. Porządek przedstawiania do łaski defraudantów, II, 361. Kiedy odwoływanie się do łaski miejsca mieć nie może, II, 363.

M.

MASY po-pruskie i po-austryackie, patrz *Fundusze*.

MINISTROWIE, — ich organizacya, II, 3; — kiedy zniesieni, I, 7.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI, — jego organizacya, II, 43; wewnętrzne urządzenie, II, 81; dozwoleń mu załatwiać czynności podług dawnego porządku, II, 147.

N.

NACZELNIK archiwum Kommissyi Sprawiedliwości, — jego obowiązki i odpowiedzialność, I, 321, 341, 399.

Naczelnicy Wydziałów Kommissyi Sprawiedliwości, — ich obowiązki i odpowiedzialność, I, 63, 321, 361.

NADZÓR — nad Sądami Policji Prostéj i Sądami Policji Poprawczej, V, 203; — nad więzzeniami, V, 305; — nad urzędnikami Stanu Cywilnego, Pomocnikami Naczelników Powiatu i t. p., patrz *Kontrola*.

NOMINACYA na posady sądowe za Księstwa Warszawskiego i za Królestwa, III, 63, 79; nowa w tym przedmiocie Ustawa, III, 93, 135. Oznaczenie władz, którym służy prawo nominowania na urzędy, I, 27. Zasady w nominowaniu, tranzlokowaniu i przedstawianiu do nominacyi, I, 81; do kogo należy mianowanie urzędni-

ków Kommissyi Sprawiedliwości, I, 309; porządek nominowania i przedstawiania do nominacji na posady sądowe, I, 313.

O.

OBROŃCY w sprawach handlowych kupców, handlarzy i furmanów ruskich nie mogą wymawiać się od przyjęcia obrony, IV, 141; wynagradzanie ich z funduszu do dyspozycji Kommissyi Sprawiedliwości zostawionego, za obrony przynieszone w sprawach handlowych ubogich kupców ruskich, IV, 141; we wszelkich innych sprawach stron ubogich wyznaczani bywają z urzędu przez Prezesów właściwych Sądów, I, 169; IV, 181; patrz *Prenotacya*.

ODDAWANIE POD SĄD urzędników i oficyalistów za wykroczenia służbowe, I, 35, 239; II, 273; — może następować dopiero w skutek śledztwa poprzednio wyprowadzonego, I, 37; II, 277. Oddawanie pod sąd urzędników administracyjnych, atrybucye sądowe spełniających, IV, 75, 79.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ urzędników za zwłokę w prowadzeniu instrukcyi spraw karnych, V, 39.

OPŁATY, — od egzaminów sądowych, I, 79; III, 161; — za lokale zajmowane przez urzędników w gmachach rządowych, patrz *Lokale*.

ORGANIZACYA Ministrów, II, 3; — biura Ministra Sprawiedliwości, II, 43; — Kommissyi Sprawiedliwości, II, 169. Wstrzymanie ogłoszenia téj ostatniej organizacyi w Dzienniku Praw, II, 191. Organizacya Kommissyj Egzaminacyjnych z roku 1816, ich atrybucye i przepisy dla kandydatów do egzaminu, III, 33. Wewnętrzna organizacya byłych Kommissyj Egzaminacyjnych wojewódzkich, III, 55; takąż organizacya byłej Kommissyi Najwyższej egzaminacyjnej, III, 61. Zaprowadzenie w ich miejsce Komitetów egzaminacyjnych, przy Trybunałach Cywilnych — i Kommissyi Najwyższej Egzaminacyjnej, przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, III, 93. Ustanowienie Komitetów egzaminacyjnych przy Trybunałach w Warszawie, Lublinie, Radomiu i Płocku, III, 143. We-

wewnętrzna organizacya Kommissyi Najwyższej Egzaminacyjnej, III, 145; takąż organizacya Komitetów egzaminacyjnych, do posad sądowych, III, 151, i do posad kancelaryjnych, III, 165. Organizacya urzędników Stanu Cywilnego, I, 125; IV, 2; — biura tłumaczy sądowych, I, 373.

P.

PŁACA dla Prokuratora przy Trybunale Cywilnym w Warszawie za pełnienie obowiązków Prokuratora przy Sądach duchownych archidiecezyi Warszawskiej, IV, 369.

POSŁUGACZE w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, — ich obowiązki, I, 415; nadzór nad niemi, I, 417.

POWIATY, — zrównanie ich zalecone stosunkowo do rozległości i ludności, III, 205; działania w téj mierze Kommissyi Sprawiedliwości, I, 87.

POZEW, — w jakim języku ma być doręczanym dla mieszkańców Cesarstwa i dla wojskowych, patrz *Akta Sądowe*.

POŻYCZKI udzielane niezamożnym urzędnikom, patrz *Fundusze*.

PRENOTACYA stempla, — dla spraw ubogich oraz porządek jej wyjednywania, I, 169; IV, 181; — dla wojskowych niższych stopni, I, 171.

PREZESI Trybunałów Cywilnych, przy legalizacyi aktów nie powinni wyręczać się Sędziami, V, 329.

PRĘGIERZ, — wystawianie pod nim przestępców na kary główne skazanych, zniesione, I, 233; V, 113.

PROCENTA od udzielanych pożyczek urzędnikom niezamożnym z funduszu Rs. 6000, III, 269; z funduszu żelaznego, III, 303.

PRZESTĘPCY, — skazani na warowne lub ciężkie więzienie mają być odsyłani do robót lub do twierdz, I, 223; V, 55; uzupełnienie przepisów pod tym względem, V, 57; od jakiego czasu ma im się liczyć kara, V, 65; — skazani na kary główne, aż do osta-

tecznego załatwienia sprawy mają być zatrzymani w tych więzieniach, w których podczas sądenia ich sprawy zostawali, V, 69. Obowiązek składania raportów Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości o przestępcach na kary główne skazanych, V, 95. Zniesienie co do takich przestępców obrzędu egzekucyjnego wystawiania pod pręgierzem, V, 113. Znoszenie się z władzami zagranicznymi o wydanie przestępców zbiegłych za granicę i tamże ukrywających się, I, 283.

PRZYSIĘGA, — wykonywanie ję przy objęciu obowiązków, I, 417.

PRZYWILEJE dla Uczniów kończących kurs nauk w uniwersytetach Cesarstwa i kursach prawnych, III, 85.

R.

RAPORTA—o ważniejszych wypadkach kryminalnych Kommissya Sprawiedliwości składa Namiestnikowi Królestwa, I, 271. Raporta składane Kommissyi Sprawiedliwości mają zawierać wymienienie Referentów, II, 253, treść, II, 253, oraz Wydział Kommissyi Sprawiedliwości, z którego reskrypt był wydany, II, 255. Raporta o postępie w uporządkowaniu akt dawnych w Główném Archiwum Królestwa, i termina ich składania, III, 217; — o postępie takież czynności w innych archiwach akt dawnych, i termina ich składania, III, 221; instrukcyja w tęp mierze dla Prezesów Trybunałów Cywilnych, III, 225. Raporta o stanie depozytów karnych i o obrocie takowych, Sądy Kryminalne obowiązane były składać Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, w terminach rocznych, III, 361; zwolnienie od ich składania, III, 415. Raporta o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu składane Dyktorowi Głównemu Sprawiedliwości, IV, 329; wzór do tych raportów IV, 331; polecenie nadsyłania ich tylko w języku polskim, IV, 333. Raporta o odbytych rewizjach w kancelaryach Rejentów składają Prezesi Trybunałów Cywilnych, I, 207; IV, 389.

Raporta Prokuratorów—o zboczeniach urzędników sądowych w instrukcyi spraw karnych, V, 25; — o przyczynach zwłoki w sprawach karnych, V, 47; — o wyrokach stanowczych przeciwko wychodźcom, Namiestnikowi Królestwa przedstawiane, V, 173.

Raporta o czynnościach Sądów i innych władz oraz urzędników administracyjnych, atrybucye sądowe wykonywających, patrz *Wykazy czynności*.

REFERENCI—w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, ich obowiązki i odpowiedzialność, I, 325, 365; — tłumacze języka ruskiego, — ich obowiązki, I, 369, 373, 377. W raportach o sprawach karnych, Kommissyi Sprawiedliwości składanych, mają być wymieniani Referenci tych spraw, II, 253.

REWIZYE Sądów— odbywane początkowo przez Wizytatorów, IV, 221, obecnie przez Sędziów do szczególnych poruczeń Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, IV, 225. Rewizye ksiąg Stanu Cywilnego przez Podsejdków i Prokuratorów, IV, 29, 41; — akt opiekuńczych, IV, 93; — czynności hipotecznych i notaryalnych, IV, 389; — więzień, I, 278; V, 305; — archiwów akt dawnych przez Prezesów Trybunałów Cywilnych, w terminach rocznych, III, 221; — depozytów w Sądach karnych przez Prezydujących w Sądach łącznie z Prokuratorem lub Podprokuratorem, a w Sądach policyjnych przy obecności Prezydentów lub Burmistrzów, III, 381.

RYS DZIAŁAŃ władz sądowych, Kommissya Sprawiedliwości obowiązana jest składać Radzie Administracyjnej, I, 57; materiały do tego rysu z czynności sądownictwa cywilnego zbiera Wydział Cywilny Kommissyi Sprawiedliwości, I, 181, a z czynności sądownictwa karnego, Wydział Kryminalny tępże Kommissyi, I, 287. Z materiałów tych Dyktor Kancelaryi Kom: Sprawiedliwości układa sprawozdanie roczne, I, 293, 343; termin do składania go, II, 375.

SĄD APELLACYJNY,—wykazy czynności przez niego składane, I, 261; V, 235, 243.

SĄDY DUCHOWNE. Instancje tych Sądów, oraz powołanie Prokuratorów przy Trybunałach Cywilnych do pełnienia przy nich obowiązków prokuratorskich, I, 201. Zniesienie na mocy Konkordatu trzeciej Instancji Sądów duchownych w archidiecezyi Warszawskiej, I, 205. Dyety dla Prokuratorów za zjazdy na posiedzenia Sądów duchownych, IV, 363. Obowiązki Prokuratorów przy tychże Sądach, IV, 365. Wykazy czynności Sądów duchownych składają Prokuratorowie, w terminach rocznych, IV, 341; wzory tych wykazów dla spraw wyznania katolickiego, IV, 351; podobne wzory do wykazów spraw ewangelickich, IV, 359. Instrukcja w tej mierze dla Prokuratorów, IV, 371.

SĄDY KRYMINALNE, — wykazy ich czynności, patrz *Wykazy*.

SĄDY POKOJU, jakie składają raporta o załatwionych przez siebie czynnościach, patrz *Wykazy*.

SĄDY POLICYI POPRAWCZEJ, — nadzór nad niemi, V, 203; wykazy ich czynności, patrz *Wykazy*.

SĄDY POLICYI PROSTÉJ, — nadzór nad niemi, V, 203; patrz *Wykazy*.

SEKRETARZE w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, — ich obowiązki, I, 325, 365. Obowiązki Sekretarza Prezydyalnego w tejże Komisji, I, 359.

SEKWESTR majątku osób samowolnie przebywających za granicą, V, 131.

SENAT. Naczelnny Prokurator IX Departamentu uwolniony od składania raportów o biegu spraw cywilnych, IV, 327. Raporta o czynnościach X Departamentu składane są każdokwartalnie przez Naczelnego Prokuratora tegoż Departamentu, I, 261; V, 235. Raporta o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu, patrz *Raporta*.

SĘDZIOWIE do szczególnych poruczeń Komisji Rządowej Sprawiedliwości, — ich ustanowienie i przeznaczenie, I, 363; IV, 225. Sędziowie Trybunału Handlowego obieralni z grona kupców ruskich, patrz *Trybunał Handlowy*.

SKARGI, — porządek wnoszenia ich, I, 61.

SŁUŻBY OGÓLNEJ Wydział w Komisji Sprawiedliwości, — jego skład i atrybucje, I, 289.

SPORY o należności dla Archiwisty akt dawnych za wypisy z tychże akt, rozstrzyga Trybunał Cywilny lub Prezes tegoż Trybunału, III, 231.

SPRAWDZANIE —ksiąg Stanu Cywilnego, patrz *Księgi Stanu Cywilnego*; — dawnych dokumentów, patrz *Legalizacja*.

SPRAWY handlowe kupców ruskich sądzone w Trybunale Handlowym w komplecie Sędziów z grona tychże kupców wybranych, a w Sądzie Apellacyjnym wpływa do kompletu Asessor także z grona kupców ruskich obieralni, IV, 137.

Sprawy o wykroczenia służbowe, porządkowe, dyscyplinarne lub karne, porządek postępowania w każdej z nich, I, 35. Obowiązek składania Komisji Sprawiedliwości wykazów spraw dyscyplinarnych i karnych przeciwko urzędnikom i oficyalistom sądowym, IV, 237; wzory tych wykazów, IV, 253, 261, 269; polecenie zamieszczania w nich spraw urzędników i oficyalistów od nominacji Prezesów zależnych, IV, 243, 245.

Sprawy karności, I, 39. Kolój odwoływania się w tych sprawach od decyzji skazujących na karę porządkową, II, 271. Akta oskarżenia w takich sprawach mają być przedstawiane Komisji Sprawiedliwości, II, 283. Termin do apellacji w sprawach karności, II, 285.

Sprawy karne osób aresztowanych i przeciwko urzędnikom w zarzutach przestępstw służbowych, ulegają nadzorowi Komisji Sprawiedliwości, I, 219, 233.

SPRZEDAŻ przez publiczną licytacją depozytów karnych, patrz *Depozyta*.

STATYSTYKA karna,—sposób formowania jej, dawniejszy, I, 265, i obecny, V, 3; raporta Sądów dla jej formowania, V, 275, 283.

ŚWIADECTWA. Forma świadectw wydawanych kandydatom wykwalifikowanym przez Kommissyą Najwyższą Egzaminacyjną i przez Komitety egzaminacyjne, patrz *Egzamina*.

SZKOŁA PRAWA, — ustanowienie jej w roku 1808, I, 69; III, 3. Zastąpienie jej Szkołą Główną, pod nazwą Uniwersytetu Królewskiego, I, 69; III, 29. Otworzenie w roku 1840 kursów prawnych, III, 71; etat dla nauczycieli tychże kursów, III, 89. Zniesienie tychże kursów i zastąpienie ich wykładem prawa w gimnazyach, a w końcu utworzenie obecnie istniejącej Szkoły Głównej z Wydziałem Prawa i Administracji, I, 71, 73.

SZYNKI TRUNKÓW nie mogą znajdować się w gmachach mieszczących władze sądowe, III, 173.

T.

TAKSA dla Archiwistów akt dawnych, III, 231.

TERMIN, — do udzielania odpowiedzi na podania do Kommissyi Sprawiedliwości wnoszone, I, 323; — do apellacyi w sprawach karności, II, 285; — do składania rysu działań Władz Rządowych, II, 375; — aplikacyi sądowej, III, 99, — i kancelaryjnej, III, 127; — do składania egzaminów sądowych wyższych, III, 145, i niższych, III, 151; — opłat za zajmowane przez urzędników lokale w gmachach rządowych, III, 185; — zawierania kontraktów najmu lokalów dla władz sądowych, III, 191; — składania Kommissyi Sprawiedliwości wykazów opłat przypadających za komorne z lokalów sądowych, III, 193; — składania raportów o postępie porządkowania archiwów akt dawnych, III, 221; — zwrotu pożyczek zaliczanych niezamożnym urzędnikom z funduszków oddzielnych, III, 301; — rewizyi depozytów karnych, III, 383; — składania wykazów o stanie tychże depozytów, III, 385; — rewizyi ksiąg Stanu Cywilnego przez Prokuratorów przy Trybunałach Cywilnych, IV, 41; — składania wykazów czynności Trybunału Handlowego, IV, 113; wykazów czynności Sądów Pokoju, IV, 289; Trybunałów Cywilnych, IV, 297; Sądów duchownych, IV, 341;

wykazów spraw małżeńskich wyznań niechrześcijańskich, IV, 375; spraw dyscyplinarnych i karnych, oraz kar porządkowych na urzędników i officyalistów sądowych wymierzanych, IV, 237; raportów o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu, V, 329; wykazów spraw ostatecznie załatwionych, IV, 337. Termin, od jakiego ma się liczyć kara przestępcom wysyłanym do Syberyi, V, 65. Termin do składania raportów Kommissyi Sprawiedliwości o przestępcach na kary główne skazanych, V, 95; — do powrotu osób nieprawnie za granicą przebywających, V, 187; — do składania wykazów czynności Sądów karnych, V, 225; wykazów czynności Sądu Apellacyjnego, V, 235, i X Departamentu Rządzącego Senatu, V, 229.

TŁOMACZE do przekładu pism z języka polskiego na ruski i z ruskiego na polski, — pierwiastkowe ustanowienie ich przy Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, I, 371; — obowiązki tychże I, 371; — ustanowieni następnie przy Trybunał Handlowym w Warszawie i przy Sądzie Apellacyjnym, IV, 141; — przy Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, I, 373. Organizacya biur tłumaczy sądowych, I, 373; zwiększenie składu tegoż biura dwoma tłumaczami, I, 377. Tłomacz-referent, — jego obowiązki i odpowiedzialność, I, 369, 373, 377. Ustanowienie tłumacza do pism niemieckich i jego obowiązki, I, 379, oraz drugiego tłumacza do przekładów pism na język francuzki, I, 379, 381.

TŁOMACZENIA pism sądowych z języka polskiego na ruski i nawzajem, — początkowo uskuteczniane przez tłumaczy przy Rządach Gubernialnych i Naczelnikach Powiatu, I, 371; następnie włożono te obowiązki w części na Sądy, w części na tłumaczy biur gubernialnych i powiatowych, a w części na biuro tłumaczy sądowych, I, 375; w końcu zwolniono tłumaczy biur administracyjnych od tych czynności, I, 377.

TRYBUNAŁ HANDLOWY, — skład jego, i wybory na Prezesa, Vice-Prezesa i Sędziów, I, 153. Zniesienie Trybunałów Handlowych na prowincyi, i upoważnienie Trybunałów Cywilnych do spełniania ich atrybucyj, IV, 113. Wykazy czynności Trybunału Handlowego w Warszawie, IV, 115. Ustanowienie Vice-

Prezesa z wyborów i jego obowiązki, IV, 133; — dla spraw handlowych kupców ruskich zwiększony w swym składzie dwoma Sędziami i tyluż zastępcami, obieralnemi z grona tychże kupców, IV, 137; — ma dodanego tłumacza języka ruskiego, IV, 137. Porządek odbywania wyborów. IV, 139, 149.

TRYBUNAŁY CYWILNE, — jakie składają wykazy czynności i raporta, patrz *Wykazy*.

TYTUŃ, — palenie go w biurach zabronione, III, 177.

U.

UNIKATY akt Stanu Cywilnego, patrz *Księgi Stanu Cywilnego*.

UNIWERSYTET Królewski, patrz *Szkoła prawa*.

UNIWERSYTETY Cesarskie, — wysyłanie do nich uczniów na koszt Skarbu Królestwa, III, 81.

UPADŁOŚCI zostają pod bezpośrednim nadzorem Vice-Prezesa Trybunału Handlowego, IV, 117. Instrukcja wskazująca postępowanie w massach upadłości, IV, 121.

URZĄDZENIE wewnętrzne — Ministerstwa Sprawiedliwości, II, 81; — Kommissyi Sprawiedliwości, II, 193; — b. Kommissyi Egzaminacyjnej Najwyższej, III, 61, i b. Kommissyj Egzaminacyjnych Wojewódzkich, III, 55; — teraźniejszej Najwyższej Kommissyi Egzaminacyjnej, III, 145, i Komitetów Egzaminacyjnych, III, 151, 165.

URZĘDNICY administracyjni, — mają przepisaną instrukcję względem wykonywania czynności sądowych i składania wykazów tych czynności, IV, 93; — podlegają karności Trybunałów, IV, 69, 107.

URZĘDNICY STANU CYWILNEGO, — ich ustanowienie, patrz *Organizacja*; — ulegają karności Trybunałów Cywilnych, patrz *Karność*.

UWALNIANIE od urzędu służy władzy nominującej, I, 27.

W.

WIEŻNIE i WIEZIENIA. Obowiązek składania co miesiąc Namiestnikowi wykazu osób aresztowanych, V, 289. Polecenie zamieszczania w tych wykazach przyczyny zwłoki w ukończeniu spraw, V, 293; uzupełnienie tego polecenia, V, 297. Przepisanie wzoru skróconego wykazu postępu spraw aresztanckich, V, 299; obowiązek składania Kommissyi Sprawiedliwości duplikatów tych wykazów, V, 301. Nadzór nad więzieniami, V, 305; rewizye więzień, I, 279.

WIZYTATOROWIE ustanowieni byli dawniej dla odbywania rewizyi Sądów, IV, 220.

WŁADZE Królestwa upoważnione do bezpośredniego znośzenia się z Władzami Cesarstwa w interesach mniejszej wagi, IV, 187.

WOŹNI Kommissyi Sprawiedliwości, — ich obowiązki, I, 415; nadzór nad niemi, I, 417.

WSPARCIA jednorazowe, — ich wyjednywanie, I, 97.

WYBORY, — na Sędziów Trybunału Handlowego, jakoteż na Asessorów do Sądu Apellacyjnego z grona kupców ruskich, IV, 137, 149, 151; — na Prezesa i Vice-Prezesa Trybunału Handlowego, I, 153.

WYCHODźCY, — wiadomość o ich śmierci ma być udzielana przez Kommissyą Sprawiedliwości Kancelaryi Namiestnika, IV, 67. Kategorie wychodźców, którym powrót do kraju jest wzbroniony, V, 155. Rozwiązanie następczących się w tym względzie wątpliwości, I, 245. Sposób postępowania przeciwko wychodźcom w sprawach karnych o samowolne przebywanie za granicą, V, 157, oraz przeciwko wychodźcom, którym ulaskawienia odmówiono, V, 189. Wychodźcy uznani za wygnańców, nie mają być wzywani sądownie do powrotu, V, 165, i żadne postępowanie przeciwko nim na drodze sądowej nie ma mieć miejsca, V, 167. O każdym wyroku stanowczym w sprawach przeciwko wychodź-

com, należy składać raporta Kommissyi Sprawiedliwości, V, 171, o postępie zaś tych spraw co kwartał przedstawiać szczegółowe raporta Namiestnikowi Królestwa, V, 173; wreszcie co rok ogólne wykazy spraw przeciwko wychodźcom uformowanych mają być składane Kommissyi Sprawiedliwości, V, 177. Porządek wzywania wychodźców do powrotu, V, 191. W przedstawianych Namiestnikowi listach osób zbiegłych za granicę, ma być wskazywany czas wydalenia się ich z kraju, V, 195.

WYKAZY,—o stanie depozytów karnych Sądy Policji Prostej składają Sądom Policji Poprawczej, te zaś Sądom Kryminalnym, w terminach półrocznych, III, 385; wzory tych wykazów, III, 409; wykazy zaś takichże depozytów na rzecz Skarbu zasądzonych i spieniężonych, składają też Sądy władzom skarbowym, jednocześnie z przesłaniem pieniędzy do kas skarbowych, III, 375; wzory tych wykazów, III, 401. Wykazy opłat przynależnych za komorne z lokali sądowych składają Sądy Kommissyi Sprawiedliwości z początkiem każdego roku, III, 193; wzory tych wykazów, III, 201. Wzory wykazów dochodu z opłat stempowych od nominacji, nadań, patentów i dyplomów, III, 431. Wzory wykazów dochodu z kar kontrawencyjnych stempowych, kar za przepuszczenie kontrawencyi i kar porządkowych, III, 447; przesyłanie tych wykazów Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, I, 115. Wykazy czynności Sądów Pokoju mają być przesyłane Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości za pośrednictwem Trybunałów Cywilnych, które także są obowiązane do składania podobnych wykazów swoich czynności, I, 187; IV, 273; wzory tych wykazów, IV, 277, 279, 283; termina do ich składania, IV, 289; obowiązek zamieszczania w nich liczby opieczetowań, rozpieczetowań i aktów znania, IV, 291, liczby niezredagowanych wyroków, IV, 297; wykazywanie w nich oddzielnie spraw cywilnych, handlowych oraz liczby opiek, IV, 307, 319. Wykazy czynności całorocznych przez Trybunały Cywilne składane, IV, 297. Burmistrze, Prezydenci, Komisarze Administracyjni i Wójei gmin mają obowiązek składać wykazy swych czynności sądowych, właściwym Trybunałom Cywilnym, IV, 85; instrukcja wydana w tym przedmiocie, IV, 93, —

i wzory, IV, 101. Obowiązek składania przez Trybunały Handlowe wykazów swych czynności, IV, 115. Wykazy czynności IX Departamentu Rządzącego Senatu, poprzednio składane, I, 197. Uwolnienie Naczelnego Prokuratora tegoż Departamentu od składania tych peryodycznych wykazów, obok utrzymania sprawozdań rocznych, I, 199; IV, 327. Wykazy spraw przeciwko urzędnikom i officyalistom sądowym składane przez Prokuratorów, I, 185; IV, 237; wzory tych wykazów, IV, 253, 261, 269. Wykazy spraw małżeńskich wyznań niechrześcijańskich składają Trybunały Cywilne, I, 207; IV, 375; wzór do tych wykazów, IV, 385. Wykazy spraw ostatecznie osądzonych, I, 199; IV, 337. Wykazy czynności Sądów karnych, I, 259; forma ich przepisana, V, 197; termin ich składania oznaczony, V, 225. Forma wykazów kwartalnych czynności X Departamentu Rządzącego Senatu, V, 229; takąż forma dla wykazów Sądu Apellacyjnego, V, 235; uzupełnienie tych form i szczegółowa instrukcja, V, 243. Wykazy statystyczne spraw karnych dla Gubernatorów Cywilnych, I, 263; V, 255; wzór do tych wykazów, V, 267. Wykazy osób aresztowanych i ich forma, I, 273; V, 289. Wykazy ludności więzienniej i ruchu więźni, ich forma, V, 21; zmiana częściowa tej formy, V, 51; termin do składania tych wykazów, V, 23; obowiązek zamieszczania w nich przyczyny zwłoki w załatwieniu sprawy, V, 47. Wykazy statystyczne czynności Sądów karnych, sposób formowania ich, V, 3; wzór raportu o rozpoczęciu nowej sprawy, V, 275; — czynów dochodzonych i osób obwinionych, V, 283. — Wykazy spraw małżeńskich między osobami wyznań chrześcijańskich, patrz *Sądy duchowne*.

WYPISY z ksiąg Stanu Cywilnego wydawane przez kapelanów wojskowych, mają być poświadczane przez właściwych dowódców pułkowych, IV, 17. Wypisy z akt dawnych, patrz *Akta dawne, Legalizacja*.

WYSYLANIE przestępców na Syberję, — formalności, jakie przy tém winny być zachowane, I, 227; V, 79, 87. Urzędnicy winni niedopełnienia tych formalności odpowiedzialni są za koszt utrzymania więźni na Syberyi, I, 231; V, 91. Obowiązek za-

mieszczania w wykazach, przy wysyłaniu więźni na Syberyę, wiadomości o ich stanie familijnym, I, 233; V, 107.

WZÓR,—dziennika Sekretarza Jeneralnego Ministerstwa Sprawiedliwości (dziś Dyrektora Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości), II, 111;—główniej registratury, II, 119;—kontroli utrzymywanej przez Sekretarza Jeneralnego Ministerstwa Sprawiedliwości (dziś Dyrektora Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości), II, 127;—kontroli utrzymywanej przez Rejenta Kancelaryi tegoż Ministerstwa (dziś Egzekutora Kancelaryi Kommissyi Sprawiedliwości), II, 135;—tygodniowego wyciągu z dzienników biura Ministerstwa Sprawiedliwości, dla kontrolowania biegu interesów, II, 143;—listy konduity urzędników i officyalistów sądowych, II, 267;—tabeli więźni zwyczajnie ukaranych, przedstawianych do łaski przez Sądy Kryminalne, II, 341;—takież tabeli przestępców na wolności zostających, II, 349;—tabeli przestępców podzwyczajnie ukaranych, II, 357;—świadcstwa wydawanego przez Najwyższą Kommissyą Egzaminacyjną, III, 155;—świadcstwa wydawanego przez Komitety egzaminacyjne, III, 157;—świadcstwa dla kandydatów wyegzaminowanych na posady kancelaryjne, III, 163;—kontroli lokalów władz sądowych i uiszczanych za nie opłat, III, 201;—kontroli funduszów przechodnich, III, 349, 357;—ksiąg depozytowych w Sądach karnych, III, 393;—wykazu depozytów karnych na rzecz Skarbu spieniężonych, III, 401;—wykazu o stanie tychże depozytów, III, 409;—kontroli opłat stemplowych od nominacyj, nadań, patentów i t. p., III, 423;—wykazu dochodu z tychże opłat, III, 431;—kontroli kar kontrawencyjnych stemplowych, kar za przepuszczenie kontrawencyi i kar porządkowych, III, 439;—wykazu dochodu z tychże kar, III, 447;—wykazu czynności sądowych załatwionych przez urzędników administracyjnych, IV, 101;—wykazu zapisów na użytek publiczny, IV, 171;—wykazu kar porządkowych, IV, 253;—wykazu spraw dyscyplinarnych i karnych, IV, 261;—wykazu spraw o wykroczenia ze służbą związków niemające, IV, 269;—wykazu czynności sądowych cywilnych, IV, 279, 283;—wykazu czynności Sądów Pokoju, IV, 307;—raportu o nieobecnych Senatorach i Członkach Senatu, IV, 329;—wykazu spraw

mażeńskich wyznania katolickiego, IV, 351;—wykazu spraw małżeńskich wyznań ewangelickich, IV, 359;—wykazu spraw małżeńskich wyznań niechrześcijańskich, IV, 385;—listy więźni na kary główne prawomocnie skazanych, V, 103;—wykazu czynności X Departamentu Rządzącego Senatu, V, 231;—wykazu spraw kryminalnych Sądu Apellacyjnego, V, 237;—wykazu zrehabilitowanych wyroków Sądu Apellacyjnego w sprawach kryminalnych, V, 241;—raportu tabelarycznego o rozpoczęciu nowej sprawy, V, 275;—wykazu statystycznego czynów dochodzonych i osób obwinionych, V, 283;—wykazu osób aresztowanych, V, 291;—księgi legalizacyi aktów mających być wykonanemi w kraju lub za granicą, V, 391;—księgi do kontrolowania aktów sporządzonych w Królestwie, a mających być wykonanemi w Cesarstwie, V, 399,—i nawzajem, V, 407;—wykazu ludności i ruchu więźni, V, przy końcu tegoż temy;—wykazu czynności Sądów Policji Prostej, tamże;—Sądów Policji Poprawczej, tamże;—Sądów Kryminalnych, tamże;—wykazów statystycznych składanych Gubernatorom Cywilnym przez Podprokuratorów przy Sądach Policji Poprawczej, tamże.

ZAPISY na rzecz Instytutów publicznych przedstawia pod zatwierdzenie Rady Administracyjnej Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, I, 161; IV, 159. Obowiązek dołączania do przedstawień w tym względzie tylu kopij aktu, ile takowy obejmuje zapisów zatwierdzeniu ulegających, IV, 161. Przesyłanie Izbie Obrachunkowej wykazu tych zapisów, IV, 165; wzór do takiego wykazu, IV, 171. Porządek nadsyłania przez Rejentów wypisów aktów zapisy obejmujących, IV, 175. Wyjednywanie zatwierdzenia zapisów na rzecz kościołów wyznania prawosławnego lub ewangelickiego należy do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, I, 167.

ZASTĘPCY,—Dyrektora Głównego Sprawiedliwości oraz Dyrektorów Wydziału Kommissyi Sprawiedliwości, I, 309;—Sędziów Trybunału Handlowego oraz Asessorów przy Sądzie Apellacyjnym do spraw handlowych kupców ruskich, patrz *Wybory*.

ZBRODNIĄ KAPITAŁNĄ. — Obwinieni o nią dopiero powyczerpnięciu przez nich wszelkich środków prawnej obrony, mogą być przedstawiani do łaski, II, 305. Co za zbrodnią kapitalną uważać należy, II, 307.

ZNIKŁY. Porządek postępowania w sprawach o uznanie osoby za zaginioną lub znikłą, I, 157. Zwolnienie od ponoszenia kosztów druku ogłoszenia w pismach publicznych o znikłym, wyraźnie wyrokiem orzeczone być powinno, IV, 153. Prokuratorowie mają obowiązek udzielania opinii i zwracania uwagi w sprawach tego rodzaju, czyli istotnie strony są w możności ponoszenia kosztów ogłoszenia lub przeciwnie, IV, 154.

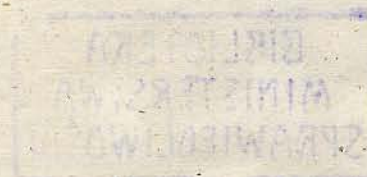

86430

КОНЕЦЪ ПЕРВАГО ТОМА.

KONIEC TOMU PIERWSZEGO.

160.-

BIBLIOTEKA
MINISTERSTWA
SPRAWIEDLIWOŚCI

3271^a.